

REJSEFLORA FOR

PORTUGAL

OG

AZORERNE

Oplysningerne i denne rejseflora har en ret uensartet herkomst. For de arter, der er omtalte i Flora Iberica bind I-IV, har jeg brugt denne floras artsopfattelser og til en vis grad dens udbredelsesangivelser efter provinser (se kortet på næste side). Flora Iberica er nået frem til Lyngordenen efter Feltfloraens system.

Dernæst gik jeg over til at følge Francos Nova Flora de Portugal sammen med Flora Europaea. Francos bog indeholder ikke blomstringstider, og dens udbredelsesangivelser har jeg indskrænket til en grov angivelse efter verdenshjørnerne: NSØV og C (central). Denne flora er nået frem til Iridaceae.

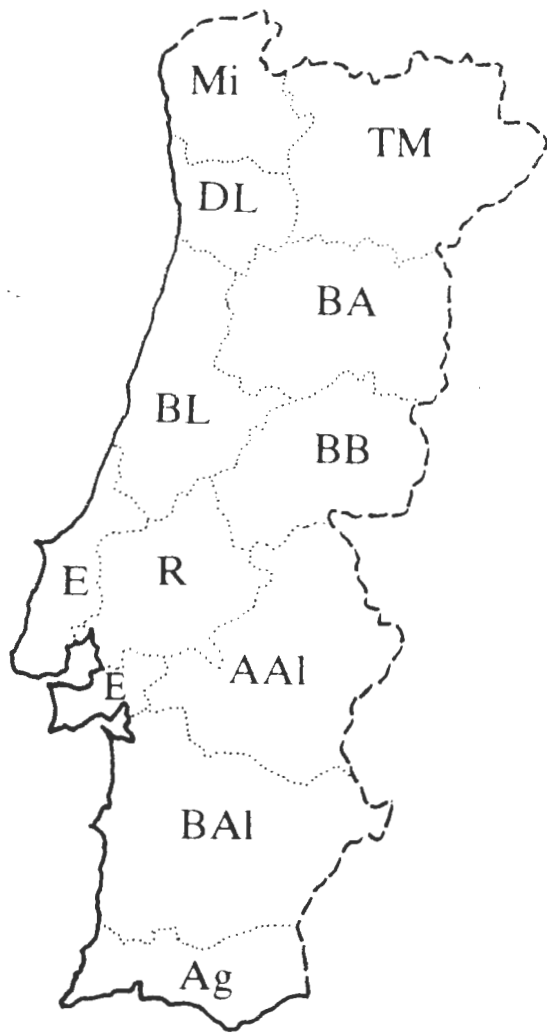
Fra og med Juncaceae har jeg fulgt Flora Europaea, men brugt Coutinhos Flora de Portugal fra 1913 som udgangspunkt for udbredelsesangivelserne.

For Azorerne har jeg fulgt A. Hansens og P Sundings: Flora of Macaronesia, Checklist of Vascular Plants, 2. udgave fra 1979, til at angive udbredelsen efter øer (se næste side).

Az betyder, at arten forekommer på Azorerne, Lu (Lusitania) at den forekommer i Portugal. En parentes om angivelsen (Az) eller (Lu) betyder, at arten er indslæbt. Står der hverken Az eller Lu efter arten, findes den kun i Portugal.

Mogens Thornberg

Ved at søge på nettet på "pteridophyta e spermatophyta" og "Azores" kan man komme frem til en artsliste for Azorerne med angivelser ø for ø. Den bedste billedflora for Azorerne er Flora of the Azores. A field Guide af Hanno Schäfer. Den er dog udsolgt lige for tiden (2015). Den indeholder 380 farvefotografier.

PORTUGALS PROVINSE:

Mi	Minho
TM	Tras-os-Montes
DL	Douro Litoral
BA	Beira Alta
BB	Beira Baixa
BL	Beira Litoral
E	Estremadura
R	Ribatejo
AAI	Alto Alentejo
BAI	Baixo Alentejo
Ag	Algarve

Al

DE AZORISKE ØER:

S	Santa Maria
M	Sao Miguel
T	Terceira
G	Graciosa
J	Sao Jorge
P	Pico
F	Faial
L	Flores
C	Corvo

LYCOPODIACEAE

1. Stænglerne regelmæssigt gaffelgrene. Sporehusene i bladhjørnerne H. selago
Stænglerne med sidegrene. Sporehusene i endestillede aks 2.
 2. Bladene modsatte, noget skællignende, nedløbende D. madeirense
" spredte eller i kranse 3.
 3. Bladene flade L. clavatum
" kølede 4.
 4. Stænglerne overjordiske og urteagtige. Aksene over $1\frac{1}{2}$ cm
L. inundata
Stænglerne underjordiske og forveddede. Aksene 3-9mm L. cernua
- Huperzia selago (L.) Bernh. Otteradet ulvefod. 2 underarter:
ssp. selago: Bladene helt eller næsten helrandede. Az: MP
ssp. dentata (Herter) Valentine: Bladene tydeligt finttandede.
Az: MTJPLC. Mellem 450 og 900m.
- Lycopodiella inundata (L.) Holub Liden ulvefod. Az: P. Lu
- L. cernua (L.) Pichi-Serm. Talrige oprette, forgrenede skud indtil 35cm. Aksene ægformede, gullige, på korte grene. I-III. Az: MTPF. (Lu): Forvildet i Valongo. - Nikkende ulvefod.
- Lycopodium clavatum L. Alm. ulvefod. Serra da Estrela.
- Diphasium madeirense (Wilce) Rothm. Ligner Flad ulvefod meget.
700-900m. Az: MJPLC

SELAGINELLACEAE

- Selaginella denticulata (L.) Link Tandet dværgulvefod. 5-15cm. Spinkle, krybende, flade, gaffelgrene, toradede skud med 4 rækker blade, hvoraf de 2 er større og udbredte og de 2 små og ryg-stillede. Sporeaksene uskarpt afgrænsede. XII-VI.
- S. kraussiana (G.Kunze) A.Braun 25-100cm. Som den foregående, men større og leddet i forgreningspunkterne. De øvre blade $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm, de nedre 3-4mm. III-IX. Az: Alle øer. (Lu)

ISOETACEAE

Isoetes. Brasenføde.

1. Bladgrunden sort, skinnende og blivende. Landplanter 2.
" ikke sådan. Vandplanter 3.
 2. Bladene bløde og hvidliggrønne hystrix
" stive og mørkegrønne durieui
 3. Bladene indvendigt med en lang, sylformet skedehinde azorica
" " " " kort, trekantet " 4.
 4. Sporehusene m.m. dækkede af et slør velata
" uden slør delilei
- Isoetes azorica Milde Azorisk brasenføde. Bladene 8-30cm, slanke og bløde, smalt, højst $\frac{1}{2}$ mm hindekantede forneden. Sporehusene delvist dækkede af et slør. Az: TJPLC.
- I. delilei Rothm. Bredhindet brasenføde. (I. setacea Lam.) Blade- ne 12-40cm x 1-2mm, bløde, med en indtil 5mm bred hindekant ved grunden, der tilsmalnes brat over sporehuset og fortsætter ca. $\frac{1}{4}$ op ad bladet.
- I. velata A.Braun Foranderlig brasenføde. Bladene 8-24cm, gulgrønne, forneden med en godt 1mm bred hindekant, der strækker sig $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{3}$ op ad bladet
- I. hystrix Bory Sandbraseføde. 5-10cm. Stænglen en tyk knold med forhornede, vedvarende bladgrunde i form af skinnende sorte skæl med en kort midtertak og to lange sidetænder. X-VI.
- I. durieui Bory Krumbladet brasenføde. 8-12cm. Som den foregående, men de vedvarende bladgrunde med 3 korte tænder. III-VI.

EQUISETACEAE

Equisetum ramosissimum Desf. Sandpadderokke. 10-100cm. Stænglerne ru og hårde, mørkegrønne, uregelmæssigt grenede. Sidegrenenes skeder ofte let oppustede, med trådformede tandspidser. Akset 6-12mm, brodspidset. I-XI. Az: MT. Lu: Alm.

E. palustre L. Kærpadderokke.

E. arvense L. Agerpadderokke. Az: M. Lu

E. telmateia Ehrh. Elfenbenspadderokke. Az: SMJFL. Lu

OPHIOGLOSSACEAE

Ophioglossum. Slangetunge.

1. Bladet oftest over $3\frac{1}{2}$ cm. 16-40 par sporehuse		vulgatum
" " under $3\frac{1}{2}$ cm. 5-30 " "		2.
2. Bladet 2-6mm bredt. 5-10 par sporehuse		lusitanicum
" over 5mm bredt. 9-30 par sporehuse		3.
3. 1-2 brodspidsede blade		polyphyllum
2-3 ikke brodspidsede blade		azoricum

Ophioglossum lusitanicum L. Netåret slangetunge. 1-3 blade sammen, der er 12-40mm lange og lancet- eller linje-lancetformede og netårede uden fritendende årer i maskerne. Vintervåde, ofte sandede steder. X-IV. Az: M. Lu

O. azoricum C.Presl Bladene $1\frac{1}{2}$ -3(-5) x $\frac{1}{2}$ -2(-3) cm, med aflange masker og fritendende årer inde i disse. Vintervåde enge. IV-VI. Az: TL. Lu

O. polyphyllum A.Braun Bladene 2-6cm x 5-18mm, med årer som hos den foregående. Vedavrende skedegrunde ved bladstilkens grund. 15-30 par sporehuse. Douro-dalen.

O. vulgatum L. Alm. slangetunge. V-VII.

Botrychium lunaria (L.) Sw. Alm. månerude. Az: P (ca. 2280m).

FILICES p.p.

1. Bladene ikke fjerdelte (hele, håndlappede eller gaffeldelte		2.
Bladene fjerdelte		6.
2. Bladene 1-3 x gaffeldelte		Asplenium septentrionale
" hele eller håndlappede		3.
3. Sporerne på begge sider af særlige, sporebærende blade		Elaphoglossum
Sporerne på undersiden af almindelige blade		4.
4. Bladene hånd formet spidslappede		Asplenium hemionotis
" aflange		5.
5. Bladene 3-9 cm lange. Intet slør		Grammitis
" 10-60 cm lange. Linjeformet slør		Phyllitis
6. Bladene 1 x delte		7.
" 2-4 x delte		14.
7. Afsnittene med bred grund. sammenflydende langs bladstilkens		8.
I det mindste de nedre afsnit stilkede eller med indsnævret		grund
8. Bladundersiden helt sækket af rustbrune skæl		Ceterach
" med synlige sporehobe		9.
9. Bladundersiden dækket af et voksagtigt pulver		Pityrogramma
" uden vokslag		10.
10. Sporehobene runde		Polypodium
" linjeformede		Blechnum
11. Golde og sporebærende blade forskellige		Doodia
Kun en slags blade		12.
12. Sporehobene randstillede og dækkede af den ombøjede blad-		rand
Sporehobene ikke dækkede af den ombøjede bladrand		13.

13. Sporehobene runde	Cyrtomium	
" aflange til linjeformede	Asplenium	
14. Bladene gennemskinnelige, 1 cellelag tykke		15.
" tykkere		16.
15. Bladene indtil 10cm. Runde, toklappede sporehobe	Hymenophyllum	
Bladene 10-40cm. Trådformede sporehobe	Trichomanes	
16. Sporerne på omdannede, endestillede, brune bladafsnit	Osmunda	
" " undersiden af grønne blade		17.
17. Bladundersiden tæt hår- eller skælklædt, så sporerne		
dækkes m.m.		18.
Sporehobene ikke skjulte af tæt hår- eller skælklædning		19.
18. Bladoversiden glat	Cheilanthes	
" håret	Notholaena	
19. Træbregne med overjordisk stamme	Cyathea	
Ingen overjordisk stamme		20.
20. Sporehobene randstillede og linjeformede, m.m. dækkede		
af den ombøjede bladrand		21.
Sporehobene ikke dækkede af nogen ombøjet bladrand		27.
21. Golde og sporebærende blade forskellige	Cryptogramma	
Kun 1 slags blade		22.
22. Den øvre bladstilk lys		23.
" " " mørk		25.
23. Tueformet, bladene i roset	Pteris	
Vandret jordstængel; spredte blade		24.
24. Den ombøjede, sporedækkende bladrand frynset	Pteridium	
" " " " helrandet	Onychium	
25. Bladstilkens rødbrun, med mange skæl som yngre	Cheilanthes	
" m.m. sort, fåskællet til glat		26.
26. Sporehobene danner en næsten ubrudt linje langs randen	Pellaea	
Sporehobene i adskilte grupper langs randen	Adiantum	
27. Sporehobene randstillede		28.
" anbragte på bladundersiden		29.
28. Jordstænglen med skæl. Sløret skålformet	Davallia	
" " hår. Sløret toklappet	Culcita	
29. Sporehobene aflange		30.
" runde		36.
30. Bladundersiden dækket af et voksagtigt pulver	Pityrogramma	
" uden vokslag		31.
31. Bladafsnittene helt eller næsten helrandede		32.
" tandede		33.
32. Bladplade og bladskæft hårede	Stegnogramma	
" " " glatte	Woodwardia	
33. Enårig. Intet slør	Anogramma	
Flerårig. Med slør		34.
34. Sløret helrandet. Mindre bregner	Asplenium	
" med frynset rand. Større bregner		35.
35. Bladene lysegrønne, i tue	Athyrium	
" mørkegrønne, spredtstillede eller i tue	Diplazium	
36. Bladafsnittene helrandede til rundtakkede		37.
" skarpttandede		38.
37. Naboafsnittenes nederste sideribber støder sammen et	Cyclosorus	
stykke under indskæringen		
Naboafsnittenes sideribber støder ikke sammen eller	Thelypteris	
mødes lige ved indskæringen		
38. Sløret skjoldformet, midterfæstnet	Polystichum	
" ikke skjoldformet		39.
39. Sløret hætteformet, fæstnet på den ene side	Cystopteris	
" nyreformet	Dryopteris	

Osmunda regalis L. Kongebregne. 30-150cm. 2 x delte blade. Fligene indbyrdes adskilte og næsten altid helrandede. III-IX. Az: SMT JFFLC. Lu

Cheilanthes. Skælbregne. Små, stivløvede, 2-3 x delte bregner i klippesprækker.

1. Bladundersiden kirtelhåret, nogle gange meget sparsomt .. 2.
" glat eller smalskællet 3.
2. Kirtelhårene lange, dækker næsten hele undersiden *hispanica*
" $\frac{1}{2}$ mm lange, sparsomme *tinaei*
3. Den ombøjede, sporedækkende bladrand frynset (lup) *acrostica*
" " " " ikke frynset 4.
4. Den sporedækkende bladrand bred, $\frac{1}{2}$ -1mm, m.m. sammenhængen-
de eller med små, nærmest rektangulære lapper *guanchica*
Den sporedækkende bladrand smal, 0,2-0,4mm, med afrundede
lapper *maderensis*

Cheilanthes maderensis Lowe XII-VII. Az: P. Lu

C. guanchica C.Bolle III-VI. Ag

C. acrostica (Balbis) Tod. Frynset skælbregne. Bladets ombøjede rand til sidst rustbrun. XI-VIII.

C. hispanica Mett. Kirtlet skælbregne. I-XII.

C. tinaei Tod. XI-IX.

Notholaena vellea (Aiton) Desv. Filtet skælbregne. (*Cheilanthes catanensis* (Cosent.) Fuchs). 8-25cm. Stilken gulbrun, skinnende og tætskællet. Bladet tæt gulskællet på begge sider. Tørre klippesprækker. I-XII. Ag BA1 E TM

Pellaea calomelanos (Sw.) Link 10-20(-30)cm. Bladene 2 x delte med stilkede, spader- til vedbendbladsformede afsnit, der er lidt længere end brede med hjerteformet grund. VI-X. Az: F

P. viridis (Forsskål) Prantl 15-60cm. Bladene 2-3 x delte med m.m. siddende, lancet- til ægformede afsnit, der er mindst dobbelt så lange som brede med kileformet til noget afskåret grund. (Az): PF

Anogramma leptophylla (L.) Link Nøgenbregne. 5-15cm. Lille tyndbladet, enårig bregne. De golde og sporebærende blade lidt forskellige, 2-3 x delte. Sporehobene til sidst sammenflydende. Skyggefulde mure og klipperevner. III-XI. Az: SMTJPFLLC. Lu: Alm.

Pityrogramma calomelanos (L.) Link Bladene 2-3 x delte, skarptandede, med piskeformet udtrukne flige og spids ligesom en stor Fjerradeløv. Bladundersiden med hvidt vokslag. Stilken næsten glat. (Az): M - Fjerklidbregne.

P. chrysophylla (Sw.) Link Gul klidbregne. Bladene 2 x delte, ikke udtrukne. Undersidens vokslag æggegult. (Az): MTF

P. ebenea (L.) Proctor Ibenholtsklidbregne. Mest 2 x delt. Bladafsnittene helrandede med ombøjet rand. Vokslaget hvidt. (Az): M

Adiantum.

1. Bladene fodformet grenede, hårede *hispidulum*
" vifteformet grenede, glatte 2.
2. Bladene 2-3 x delte, afsnittene 1-3cm brede *capillus-veneris*
" 3-4 x delte, " $\frac{1}{2}$ -1cm " *raddianum*

Adiantum capillus-veneris L. Venushår. 10-55cm. Sorte bladstilke. Bladafsnittene vifteformede, tynde. De sporedækkende, ombøjede bladrandsafsnit m.m. aflange, mellem indskæringerne, dækker 2-10 sporehobe. VII-X. Az: SMTFL. Lu: Alm.

A. raddianum C.Presl Finbladet venushår. Som den foregående, men de sporedækkende, ombøjede bladrandsafsnit er nyreformede, sidder omkring små indskæringer og dækker 3-5 sporehobe. (Az): MFL

Adiantum hispidulum Sw. Bladene 15-60cm, fodformet grenede, hver gren med mange, spredte, skævt aflange, skarpttandede, lidt læderagtige afsnit på 8-20x3-6mm. Stilken mørkebrun. Skaftet filtet til stivhåret. (Az): MPF

Cryptogramma crispa (L.) R.Br. Persillebregne. Bladene i tuer, lysegrønne, 15-30cm, findelte. De sporebærende blade med smallere afsnit. VI-IX. BA: Serra da Estrela.

Onychium japonicum (Thunb.) G.Kunze Bladstilken indtil 30cm, skinnende og stråfarvet. Bladpladen indtil 40x15cm, 4 x delte med små, lancetformede og spidse afsnit. (Az): MPF

Pteris. Vingebregne.

1. Bladene 1 x delte	2.
" 2-4 x delte	3.
2. Under 8 par afsnit	cretica
Over 9 par afsnit	vittata
3. Bladene 2-4 x delte	tremula
" 2 x delte	4.
4. Bladranden helrandet	serrulata
" savtakket	multifida

Pteris cretica L. Kantbregne. Bladstilken op til 30cm, lysebrun. Bladpladen op til 40cm, med 1-7 par sideflige, hvoraf de nederste 1-2 par kan være gaffeldelte ved grunden. V-IX. (Az): MT

P. vittata L. Kamvingebregne. Bladstilken op til 10cm. Bladpladen 17-85cm, med 10-55 par sideflige, der aftager i størrelse nedad. II-X. (Az): MTF

P. tremula R.Br. Bladene op til 90x60cm. (Az): MTF

P. serrulata Forsskål Vingebregne. Bladstilken op til 50cm, brun. Bladpladen op til 60x30cm, ægformet. Op til 11 par sidegrene; det nederste ofte gaffelgernet ved grunden, alle fjerfligede. Afsnittene med sporer i nedre 1/3-1/2. III-VIII. Az: MTJPFLC. Lu: E: Sintra.

P. multifida Poiret Bladstilken indtil 30cm, kastanjeul; bladpladen indtil 40cm. (Az): MF

Hymenophyllum. Hindebregne. Ganske små moslignende bregner. De visne blade blivende. Bladene m.m. liggende, med noget vifteformet fligede afsnit.

H. tunbrigense (L.) Sm. Bred hindebregne. Bladene 2-6x1-2cm. Ribberne ender lige før bladranden. Slørets klapper tandede fortil. Ofte på træer i fugtig luft. Az: MTJPFL

H. wilsonii Hooker Smal hindebregne. Bladene 1-9x1/2-1 1/2cm. Ribberne når tit bladranden. Slørets klapper helrandede. Az: MTPLC

Trichomanes speciosum Willd. Vandfaldsbregne. 10-40cm. Bladstilken smalvinget, lidt kortere end den trekantet-ægformede, 3-4 x delte plade. Med kantstillede, krukkeformede slør, hvorfra der udrager en længere, trådformet sporehob. Vandfald og fugtige huler. VII-VIII. Az: MTJPFLC. (Lu): Serra de Valongo.

Polypodium. Engelsød.

1. Jordstænglens skæl 5-13mm. Bladene 0,8-2 x så lange som	brede	2.
Jordstænglens skæl 3-6mm. Bladene 1,5-4 x så lange som	brede	3.
2. Portugal. Bladafsnittene dobbelt savtakke	australe	
Azorerne. " enkelt "	macaronesicum	
3. Bladafsnittene rører ofte kun hinanden med hindekanten	vulgare	
Bladafsnittene rører hinanden med det grønne bladkød	interjectum	

Polypodium australe Fée Sydlig engelsød. (P. cambricum L.)

P. macaronesticum Bobrov Jordstænglens skæl ofte tydeligt tandede. Ofte på træer og mure. Az: Alle øer.

P. interjectum Shivas Storbladet engelsød.

P. vulgare L. Alm. engelsød.

Grammitis. Små epifytiske bregner med hele blade med adskilte sporehobe på en række langs midterribben.

G. jungermannioides (Klotzsch) Ohng. Tueformet. Bladstilken utydelig, vinget. Bladpladen 5-9cm, smalt linjeformet, 2-4mm bred, med udstående hår. Az: P. (NV for toppen, syd for vejen).

G. ebenina (Maxon) Tardieu Som den foregående, men bladpladen
glat. Az: P - sammesteds.

Culcita macrocarpa C.Presl 30-90(-200)cm. Bladstilken med håret, løgformet opsvulmet grund. Bladene i tue, 4-5 x delte, læderagtige og skinende. Sløret randstillet og muslingeagtigt. V-VII. Az: MTJPFCLC. (Lu): DL: Serra de Valongo. - Muslingebregne.

Cyathea cooperi (Müll.) Domin (Sphaeropteris cooperi (Müll) Try-
on) Bladene 2 x delte med helrandede afsnit. Rundt sporehobe i 2
rækker på hvert afsnit. (Az): SMTF. - Træbregne.

Pteridium aquilinum (L.) Kuhn Ørnebregne. 2 underarter:

ssp. *aquilinum*: Lu

ssp. capense (Thunb.) Bonap.: Ruhåret. Az: Alle øer.

Thelypteris palustris Schott Kærmangeløv. Krybende jordstængel med spredte blade med en glat, gulgrøn stilk og bleggøn plade.

T. limbosperma (All.) Fuchs Bjærgmangeløv. Tueformet. Bladene 2 x delte, citronduftende ved gnidning; afsnittene aftager i størrelse nedad til små, øreformede afsnit. Az: PFL

Cyclosorus dentatus (Forsskål) Ching (Christella dentata). 30-100cm. Tueformet. Bladene med afskårne takker som hos Guldskæls-mangeløv, men svagere skællede; med aftagende flige nedad som hos Kærmangeløv. Bækbredder. VI-IX. Az: SMTJPF

Stegnogramma pozoi (Lag.) Iwatsuki (Thelypteris p.) Stribet egebregne. 20-60cm. Krybende jordstängel. Lysegrønne blade med omrids som Dunet egebregnes, men med bredere, kun $\frac{1}{2}$ lappede bladflige. Intet slør. Az: MTPFL

Asplenium. Radeløv.

1. Bladet håndformet spidslappet	hemionitis	2.
" snitdelt		
2. Bladet 1-3 x gaffeldelt	septentrionale	3.
" fjersnitdelt		
3. Bladstilken grøn undtagen allernederst	ruta-muraria	4.
" rødbrun eller sortebrun		
4. Bladene 1 x delte		5.
" 2-4 x delte		10.
5. Skællene på jordstænglen og stilkens grund klare ...	marinum	6.
" " " " " " m.m. mørke		
6. Stilk og blad tæt kirtelhårede	petrarchae	7.
" " " ikke		
7. Bladskæftet med 3 vinger	anceps	8.
" " 2 "		
8. Midterste afsnit oftest under 2 x så lange som brede	trichomanes	
Midterste afsnit over 2 x så lange som brede		9.
9. Afsnittene oftest med 1 sporehob langs den helrandede		
underkant	monanthes	
Afsnittene oftest med flere sporehobe; underkanten		

- rundtakket azoricum
10. Bladpladen m.m. trekantet; de nedre flige 3-8cm, ca 1/3
længere end de midterste 11.
Bladpladen elliptisk eller lancetformet; de nedre flige
 $\frac{1}{2}$ -4cm, lig eller kortere end de midterste 12.
11. Bladene stærkt skinnende. De yderste flige udtrukne onopteris
" skinnende. Fligene ikke udtrukne adiantum-nigrum
12. Bladtænderne butte og brodspidsede obovatum
" spidse billotii

Asplenium hemionitis L. Stjærneradeløv. 20-35cm. Stilken ca. 2 x
bladpladen, rødligbrun. Pladen lysegrøn, 10-20cm bred, håndformet
spidslappet med hjerteformet grund. Yngre blade lidet lappede. VI.
Az: SMTJPFLLC. Lu: E: Serra de Sintra, Mafra.

A. marinum L. Havradeløv. 10-40cm. Bladstilken ca. $\frac{1}{2}$ x pladen.
Bladet læderagtigt, noget engelsødsformet. Fligene kortstilkede,
15-40x6-15mm, ensidigt ørede. Bladstilken grønvinget. Kystklipper.
III-XI. Az: Alle øer. Lu: Kystprovinserne.

A. petrarchae (Guérin) DC. Håret radeløv. 7-14cm. Stilk og skaft
rødligsorte med grøn spids, tæt kirtelhårede. Bladafsnittene 0,5-
1cm, ægformede. IV-XII. Kalkklipper. Ag E

A. trichomanes L. ssp. quadrivalens Meyer Rundfinnet radeløv.
Afsnittene 5-12mm lange. I-XII. Az: Alle øer. Lu

A. monanthes L. Ligner den foregående. Afsnittene ofte grovere
takke, hvert med 1(2) sporehobe. Az: MTPJFL

A. anceps Lowe Som Rundfinnet radeløv, men bladskaffet med en 3.
køl på undersiden. Bladoversiden skinnende. Fligene med symme-
trisk kileformet grund. Az: P

● A. azoricum Lovis & al. Ligner Rundfinnet radeløv, men bladskaf-
tet sort; bladoversiden skinnende. Afsnittene indtil $1\frac{1}{2}$ cm lange,
2-3 x så lange som brede, de nedre tveørede. Az: Alle øer

A. obovatum Viv. Egbladet radeløv. 10-30cm. Fligene ægformet 3-
kantede, kun snitdelte i den inderste halvdel. I-XII.

A. billotii F.W.Schultz Spydradeløv. 10-30cm. Fligene lancetfor-
mede, snitdelte over det meste af længden. I-XII. Lu Az: Alle øer

A. adiantum-nigrum L. Sort radeløv. I-XII. Lu Az

A. onopteris L. Fjerradeløv. De yderste bladflige noget halefor-
met udtrukne. De nedre flige med krumme sideribber. I-XII. Az Lu

A. septentrionale (L.) Hoffm. Nordisk radeløv. III-IX. TM

A. ruta-muraria L. Murrude 4-10cm. Bladpladen grøn, læderagtig,
2 x delt med vifte-rudeformede afsnit. I-XII. BL DL E R

Ceterach officinarum DC. Miltbregne. 5-15cm. Tæt roset. Bladene
læderagtige og mørkegrønne ovenpå, rustfildede nedenunder, 1 x
delte med butte flige, der kun er lidt længere end brede. I-XII.

Phyllitis scolopendrium (L.) Newman Hjortetunge. 20-60cm. Bladet
stedsegrønt, udelte, med hjerteformet grund med nedadrettede lap-
per. I-XI. Az: SMTPJFLC. Lu

Athyrium filix-femina (L.) Roth Fjerbregne. Az: Alle øer. Lu

Diplazium.

1. Jordstænglen opret; planten tuet esculentum
" krybende med spredte blade 2.
2. Blad, stilk og skaft glatte caudatum
" " " " hårede allorgei

Diplazium caudatum (Cav.) Jermy Bladene 70-150cm. Stilken grøn-
liggul, mørkskællt nederst. Pladen 3 x delt, 25-50 cm bred. 1.
ordens-afsnittene noget haleformet forlængede. Yderste afsnit

savtakkede. V-XI. Az: SMTJPFLC - **Mørk fjerbregne.**

Diplazium allorgei Tardieu-Blot 30-60cm. Stilken oftest kastanjebrun. Bladpladen 2 x delt, 12-25cm bred, med hårformede skæl på begge sider. 1. ordens-afsnittene m.m. haleformet forlængede. (Az): SMTJPFLC

D. esculentum (Retz.) Sw. Stor plante. Bladene 2 x delte. Afsnittene med seglformede tænder eller lapper. (Az): Mangeløv

Cystopteris. Bægerbregne.

1. Bladribberne ender i indbugtninger viridula
- " " " bladtænder 2.
2. Sporerne piggede. Bladafsnittene ikke overlappende fragilis
- " rynkede. " ofte " dickieana

Cystopteris fragilis (L.) Bernh. Bægerbregne. BA TM

C. dickieana R.Sim. Fjældbægerbregne. Ligner den foregående meget, men bladene mattere og lidt over i det brunlige. IV-VIII. BA BB TM

C. viridula (Desv.) Desv. Bladene stedsegrønne og lidt læderagtige. Sløret med kirtler. Sporerne med grubede torne. II-XI. Alle provinser undtagen BAL. Az: Alle øer.

Polystichum setiferum (Forsskål) Woyнар Blød skjoldbregne. 30-80cm. Bladene i tue. Planten mangeløvsagtig, men 2.ordens afsnittene skæve: med afrundet inderside og mere ret, noget øret yderside, stærkt brodspidsede. VI-X. Az: SMTGPFLC. Lu: Alle prov.

Cyrtomium. Bladene læderagtige, 1 x delte, med seglformede afsnit og skinnende overside.

C. falcatum (L.f.) C.Presl Mahoniebregne. 20-80cm. 4-10(12) par læderagtige, oventil skinnende flige, randen undertiden bølget eller grofttandet, men ikke finttandet. (Az): MTPFLC

C. fortunei J.Sm. Frilandsmahoniebregne. -90cm. (8)10-25 par pirsagtige, matte finner med finttandet rand. (Az)

Dryopteris. Mangeløv.

1. Bladet 2 x delt med m.m. hele sideflige 2.
- " 2-4 x delt med delte sideflige 3.
2. Bladstilk og skaft tæt kastanjebrunt skællede affinis
- " " " med færre og lysere skæl filix-mas
3. Portugal 4.
- Azorerne 6.
4. Bladet bleg- eller gulgrønt. Nedre fligs inderste, nedadrettede sideflig ofte $\frac{1}{2}$ x hovedfligen eller længere expansa
- Bladet mørkegrønt. Nedre fligs inderste, nedadrettede sideflig oftest kortere 5.
5. Sidefligene meget kortstilkede. 3-ordens-fligene parallelsidede dilatata
- Sidefligene stilkede. 3. ordensfligene udad tilsmalnende guanchica
6. Bladene stærkt klæbrigt-kirtlede, ofte krusfligede crispifolia
- Bladene ikke klæbrigt-kirtlede, ikke krusede 7.
7. Bladstilken tyk. Bladfligene m.m. konkave aemula
- " tynd. " flade 8.
8. Bladstilkens skæl æg-lancetformede dilatata
- " " lancet- til linje-lancetformede azorica

Dryopteris filix-mas (L.) Schott Alm. mangeløv.

D. affinis (Lowe) Fr.-Jenk. Guldskælsmangeløv. Bladskiftet på undersiden med en sort plet ud for hver sideribbe (kun i frisk

tilstand). V-XI. 2 underarter:

ssp. affinis: Sidefligene helrandede eller svagt lappede. Az: MT JPFL. Lu

ssp. borreri (Newman) Fr.-Jenk.: Sidefligene med rektangulære lapper. BA BB BL Mi TM

Dryopteris dilatata (Hoffm.) A.Gray Bredbladet mangeløv. Az? Lu

D. expansa (K.Presl) Fr.-Jenk. Finbladet mangeløv. BA

D. guanchica Gibby & Jermy 50-80cm. Ligner D. dilatata, men bladstilkens skæl som regel ensfarvet kastanjebrune. V-XI. DL E Mi

- D. azorica (Christ) Alston Ligner D. dilatata, men den nedre fligs inderste, nedadrettede sideflig kortere. Tænderne tydeligt brodspidsede. Bladstilkens skæl oftest ensfarvet kastanjebrune. Az: SMTPJFL

- D. crispifolia Rasbach & al. Bladstilkens skæl mørkebrune eller med mørk midterstribe. Fligene tætsiddende; sidefligene siddende. Az: PF

D. aemula (Aiton) O.Kuntze Hømangeløv. 15-60cm. Bladstilkens skæl ensfarvet rødligbrune. Bladpladen bleggrøn, med mange siddende kirtler på begge sider, der lugter af hø som tørre. III-XII. Az: SMTJPFLC

Elaphoglossum paleaceum (Hook. & Grev.) Sledge Bladene 10-40x1-3 cm, aflange, med kileformet grund og afrundet spids. Stilk 2-10 cm. Stilk og plade dækkede af brune, frynsede skæl. Epifytisk i lyngkrat, især på ene, også på klipper. Az: MTJPFL

Davallia canariensis (L.) Sm. Harefodsbregne. 12-50cm. Krybende, tæt rustbrunt skællet jordstængel. Bladene nærmest trekantede, 3-4 x delte. De yderste afsnit ofte udrandet tandede fortil, ellers utandede. III-IX. Az?: M. Lu: BL DL E Mi

Blechnum spicant (L.) Roth Kambregne. Az: SMTJPFLC. Lu I DL og Mi forekommer også var. homophyllum Merino med golde og sporebærende blade ens, 8-20(-30)cm lange.

B. occidentale L. Golde og sporebærende blade ens. Med udløbere. Nedre bladflige næppe kortere end de midterste. (Az): M

Doodia caudata (Cav.) R.Br. 20-35cm. Tueformet. Bladene 1 x delte med stilkede afsnit og et langt endearfsnit. Sporehobene først linjeformede med linjeformet slør, senere dækkende hele bagsiden. (Az): MTF

Woodwardia radicans (L.) Sm. Kæmpebregne. Krybende jordstængel. Bladene store, op til 2½m, 2 gange delte, læderagtige, ofte med yngleknopper fortil. Sidefligene ikke helt adskilte, ganske fint savtakke. IV-VIII. Az: SMTJPFL. Lu: E Mi

MARSILEACEAE

Marsilea. Kløverbregne. En krybende jordstængel som hos Pilledrager med grupper af langstilkede, firkløverlignende blade. Med runde sporefrugter fra jordstænglen.

1. Sporefrugten ikke furet, med en 2-4-grenet stilk på 1-2cm
quadrifolia
- Sporefrugten furet, dens stilk ugrenet, oftest under 1cm 2.
2. Småbladene 8-17 mm azorica
- " 3-8(-11) mm batardae

Marsilea quadrifolia L. Kløverbregne. Ofte vidtkrybende, stængelledene oftest over 1cm lange. Bladstilke 7-20cm. Småbladene 1-2 cm, glatte. Sumpplante. VI-IX. BL DL Mi TM

M. batardae Launert Dunet kløverbregne. (M. strigosa Willd.) Ofte tueformet og kortleddet. Bladstilke 2½-10cm. Bladene svagt hå-

rede eller glatte. Sporefrugterne m.m. siddende. Vinterpytter. V-VII. A Al Bal BB

- Marsilea azorica Launert & Pavia Lidt tueformet, stængelledene indtil $3\frac{1}{2}$ cm. Bladstilken $2\frac{1}{2}$ -12 cm. Unge blade svagt hårede, ældre glatte. Az: T

Pilularia globulifera L. Pilledrager. V-VII. B Al BL DL E Mi R

P. minuta Dur. Liden pilledrager. Som den foregående, men 1-4 cm høj. Sporefrugten 1 mm stor, på en 2-3 x så lang stilk. Stængelledene indtil 1 cm lange. Vinterpytter, grøftekanter. VI-VII. Ag

AZOLLACEAE

Azolla. Flydemos. Flydende vandplanter på 1-15 cm bestående af grenede skud med toradet stillede blade med nedhængende rødder.

A. caroliniana Willd. Lille flydemos. Øvre bladlap noget spids, meget smalt hindekantet, olivengrøn til brunlig. IV-VI. (Lu)

A. filiculoides Lam. Andemadsbregne. Øvre bladlap but, bredt hindekantet, ofte rødbrun. IV-VI. (Lu)

PINACEAE

Pinus. Fyr.

1. Nålene 3-7 cm, noget blågrønne		silvestris	
" 10-25 cm, mørkegrønne			2.
2. 1. års kviste grågrønne		pinæa	
" " rødbrune		pinaster	

Pinus silvestris L. Skovfyr. Mi

P. pinaster Aiton Kystfyr. 5-30 m. Nålene 10-25 cm x 2 mm, stive og stikkende. Koglen 8-22 cm, skinnende lysebrun med tornede skæl. Alle provinser.

P. pinæa L. Pinje. 8-25 m høj med parasolformet krone. Stammen gråligbrun, orangerødt afskallende. Nålene 10-20 cm x $1\frac{1}{2}$ -2 mm. Koglen 8-14 x 10 cm, skinnende brun.

TAXODIACEAE

Cryptomeria japonica (L.f.) D. Don. Japanceder. Op til 50 m høj. Barken rødbrun, afflagende. Nålene 6-12 mm, i 5 rækker, nedløbende. Koglerne kuglerunde, indtil 3 cm, endestillede på korte grene. (Az): MTJF

CUPRESSACEAE

Cupressus. Cypres. Skælformede blade. Koglerne kuglerunde, bestående af 6-14 skjoldformede skæl. Kvistene trinde eller 4-kantede.

1. Skælbladene spidse eller brodspidsede, med fri spids.	
6-8 kogleskæl	lusitanica
Skælbladene butte, med tiltrykt spids. 8-14 kogleskæl	2.
2. Sideskuddenes blade $\frac{1}{2}$ -1 mm. Modne kogle gulliggrå sempervirens	
" " 1-2 mm. " " brun	macrocarpa

Cupressus sempervirens L. Ægte cypres. (Lu)

C. macrocarpa Hartweg (Lu)

C. lusitanica Miller Hængecypres. (Lu)

Chamaecyparis lawsoniana (Murray) Parl. Ædelcypres. Skælformede blade på affladede kviste. Koglen kuglerund, 8 mm bred, med 8 skæl. . Pyramideformet vækst med nikkende top-skud. (Az): M. (Lu)

Juniperus. Ene. Frugten bæragtig.

1. Bladene skælformede. Bærrene endestillede		phoenicea	
" nåleformede. " akselstillede			2.
2. Nålene med 1 lys stribe på oversiden		communis	
" " 2 lyse striber på oversiden			3.

3. Nålene tætsiddende, stærkt krumme brevifolia
 " mere spredte, rette 4.
 4. Nålene 4-12mm, butte med brodspids navicularis
 " 8-25mm, spidse til svagt butte oxycedrus

Juniperus communis L. Alm. Ene. 2 underarter:

ssp. hemisphaerica (K.Presl) Nyman: Busk indtil 2½m. Nålene rette, m.m. udstående, tilspidsede. BA

ssp. nana Syme: En oftest liggende, lav busk. Nålene krumme, m.m. tiltrykte, brodspidsede. BA Mi

J. oxycedrus L. Stikkende ene. 1-15m. Det umodne bær gulligt.

2 underarter:

ssp. oxycedrus: Nålene 1-1½mm brede. Modne bær 8-10mm, rødligt.

Busk. AAl BA BB TM

ssp. badia (H.Gay) Debeaux: Nålene 1½-2mm brede. Modne bær 10-13mm, kastanje purpur som modent. Pyramideformet træ. BA BB R TM

J. navicularis Gand. (J. oxycedrus ssp. transtagana). Busk indtil 2m. Bærret 7-10mm, rødligt eller gulligt, men ikke blådugget som ungt, koralrødt som modent. Klitter o.l. BA1 E R

- J. brevifolia (Seub.) Antoine Opret busk eller lille træ. Nålene 3-10x1-2mm, stærkt indadkrummede. Bærret 8-10x6-8mm, grønt og blådugget som ungt, mørkt rødligbrunt som modent. Az: MTJPFLLC

J. phoenicea L. Skælene. 1-4(-8)m. Skælbladene i 6 rækker på trinde kviste, butte eller svagt spidse, tydeligt hindekantede. Bærret mørkerødt som modent. Ag BA1 BL E

TAXACEAE

Taxus baccata L. Taks. Az: PLC. Lu: BA Mi TM

EPHEDRACEAE

Ephedra fragilis Desf. Skørt ledris. 50-1+ocm. Udpræget padderokkelignende busk med små, akselstillede blomsterstande i nøgler. Kvistene bøjelige og skøre, 1-2mm tykke. Bladene stærkt reducerede til korte skeder på indtil 2mm. Ag BA1

SALICACEAE

Salix. Pil.

1. Bladundersiden glat 2.
 " håret 4.
 2. Bladene bredest i øvre halvdel, kun takkede fortil purpurea
 " " midtpå, jævnt takkede 3.
 3. De fleste blade med blivende fodflige. Grenene ikke skøre triandra
 De tykke grenes yderste blade med fodflige. Skøre grene fragilis
 4. Bladranden indrullet. Bladene ca. 10x1 cm viminalis
 " ikke eller svagt indrullet 5.
 5. Under 1m. Krybende stængel med oprette grene 6.
 Opret busk eller træ 7.
 6. Kvistene tynde og gule. Bladene 3-7mm brede repens
 " tykke, mørkegrå. Bladene 8-30mm brede arenaria
 7. Bladundersiden tiltrykt silkehåret. Træ alba
 " håret eller filtet 8.
 8. Bladene under 3 x så lange som brede atrocinerea
 " 3-10 x så lange som brede salviifolia

Salix fragilis L. Skørpil.

S. alba L. Hvidpil.

S. alba x fragilis Grønpil (S. rubens Schrank). Afviger fra Skørpil ved rødlige grene, spidse grenvinkler, m.m. silkehårede unge blade og silkehårede knopper. (Az): SJPF. (Lu)

S. triandra L. ssp. discolor (Koch) Arc. Mandelpil. Bladundersi-

den blågrøn eller hvidlig. AAL DL E Mi

Salix atrocinerea Brot Rustpil. Busk eller træ op til 10m. Ligner Gråpil, men bladundersiden med rustbrune, korte hår. Alm.

S. salviifolia Brot. Salviepil. Busk eller lille træ op til 6m. Kvistene gråfildede. Bladene lancetformet-aflange, 2-10x1-2cm, begge sider fildede, helrandede eller svagt tandede. 2 ssp.:
ssp. salviifolia: Kvistene gråfildede. Bladene 3-5 x så lange som brede, med blågrøn overside. Nord og Midt
ssp. australis: Kvistene brunlige eller gullige, efterhånden m.m. glatte. Bladene 5-10 x så lange som brede, med skinnende, glat, mørkegrøn overside. Syd

S. repens L. Krybende pil. Serra de Gerēs.

S. arenaria L. Gråris. Klitplante. N.f. Cabo Carvociro.

S. viminalis L. Båndpil. (Lu)

S. purpurea L. Purpurpil. TM

Populus alba L. Sølvpoppel. (Az): T. (Lu)

P. nigra L. Sortpoppel. (Lu)

P. x canadensis Moench Kanadisk poppel. Afviger fra den foregående ved, at bladranden er kort randhåret og oftest har 1-2 kirtler ved grunden. (Lu)

P. tremula L. Bævreasp. TM

MYRICACEAE

Myrica gale L. Pors. BL DL E Mi TM

M. faya Aiton Porsetræ. Busk eller lille træ op til 8m. Kvistene med små, rustfarvede, skjoldformede hår. Bladene 4-11cm, omvendt lancetformede, kortstilkede med noget skinnende overside og fint kirtelprikket underside og let indrullet rand, helrandede til let takkede fortil. Az: Alle øer. (Lu): Ag BAL BL E

M. serrata Lam. (M. conifera Burm.f.) Savtakket pors. Bladene lancetformede, 4-9x1-1½cm, skapr og uregelmæssigt savtakke, hårede som yngre. Yngre kviste hårede. (Az): M.

JUGLANDACEAE

Juglans regia L. Valnød. (Lu)

BETULACEAE

Betula pubescens Ehrh. Dunbirk. (B. celtiberica Rothm. & Vasc.)
 BA BL Mi TM

B. pendula Roth Vortebirk. (Lu): BL

Alnus glutinosa (L.) Gaertner Rødæl. (Az): M. Lu: Alle prov.

A. cordata (Loisel.) Loisel. Hjerterbladet æl. Bladene 5-10cm, med hjerterformet grund, let savtakke; ligner lidt smalle lindeblade i formen. (Az): M

A. incana (L.) Moench Gråæl. (Az): F

CORYLACEAE

Corylus avellana L. Hassel. (Az): M. Lu

FAGACEAE

Castanea sativa Miller Ægte kastanje. 5-25m. Bladene 18-22cm, lancetformede, skarpt savtakke. (Lu).

C. crenata Sieb. & Zucc. Japansk kastanje. Mest en busk, op til 10(-15) m. Bladene 8-16cm, afrundet savtakke. (Lu): BA BB

Quercus. Eg.

1. Bladene stedsegrønne og læderagtige 2.
" løvfældende, ikke læderagtige 4.
2. Den modne bladunderside glat *coccifera*
" " " tæt stjernefiltet 3.
3. Sideribberne danner en vinkel på 40-50°. Barken meget
tyk og korkagtig *suber*
Sideribberne danner en vinkel på 50-70°. Barken anderledes
rotundifolia
4. Bladene glatte 5.
" m.m. stjernehaarede 6.
5. Bladene butlappede *robur*
" spidslappede med brodspidsede tænder *rubra*
6. Bladene lappede til fligede *pyrenaica*
" bugtet tandede 7.
7. Bladenes og kvistenes stjernefilt hurtigt affaldende
canariensis
Bladundersiden blivende filtet 8.
8. Bladstilken 5-20mm. Mest et træ *faginea*
" 1-3½mm. Mest en busk med udløbere *lusitanica*

Quercus coccifera L. Kermeseg. Stedsgrøn busk, oftest op til 2m. Bladene 1½-4cm, tornet tandede, æg- til omvendt ægformede, skinnende mørkegrønne.

Q. rotundifolia Lam. Rundbladet steneg. 8-12m. Kvistene gråfiltede. Bladene 1½-4(-6½)cm, fra næsten runde over bredt ægformede til lancetformede, helrandede eller tornet savtakke med gråfiltet underside. Alle provinser.

Q. suber L. Korkeg. Bladene bølget-tandede, blødere end hos foregående, 2½-10cm.

Q. robur L. Stilkeg.

Q. pyrenaica Willd. Tungeeg. (*Q. toza* Bast.) Indtil 25m. Kvistene hængende og filtede. Bladene 8-16cm med 4-8 par smalle, ofte lappede flige og med tæt hvidfiltet underside. Unge blade gråligt lyserøde om foråret.

Q. canariensis Willd. Indtil 30m. Bladene 6-18cm, elliptiske til omvendt ægformede med 9-14 par regelmæssige tænder og grågrøn underside. Ag: Serra de Monchique.

Q. faginea Lam. Bladene 3-15cm med 5-12 par tænder eller lave lapper, halvt læderagtige.

Q. lusitanica Lam. Dværgeg. (*Q. fruticosa*). Indtil 2(3)m. Bladene 3-5cm med 4-6 par ofte lidt tornagtige tænder, helrandede i den nedre 1/3-½ og halvt læderagtige. Sydlige halvdel.

Q. rubra L. Rødeg. (Lu): Mi

ULMACEAE

Ulmus procera Salisb. Skævbladet ælm. Bladoversiden ruhåret. Bladet næsten rundt til ægformet; bredden over $\frac{3}{4}$ x længden. (Az): SM
Lu: Sj.

U. minor Miller Småbladet ælm. Bladoversiden glat. Bladformen aflang-ægformet.

Celtis australis L. Nældetræ. 10-25m. Bladene minder om de smalle blade hos Stor nælde, langt tilspidsede, mørkegrønne med ru overside. En 8-12mm stor, sortbrun stenfrugt.

MORACEAE

Ficus carica L. Figen. (Az): Alle øer. Lu: Alle provinser.

Morus nigra L. Sort morbær. Træ med kraftige, ru grene. Bredt æg-hjærteformede blade med dunet underside. Mørkpurpur, brombærlignende frugt. (Lu)

Morus alba L. Hvidt morbær. Som forrige, men med glatte, slanke kviste og glat bladunderside. Rødlig til hvid frugt. (Lu)

CANNABACEAE

Humulus lupulus L. Humle. Alle provinser.

Cannabis sativa L. Hamp. (Lu)

URTICACEAE

Urtica. Nælde.

1. Indtil 1m høj busk med grålig bark	morifolia	
1-flerårige urter uden bark		2.
2. Bladstilkene lig eller længere end bladpladen. Enårige		3.
" kortere end bladpladen. 1-flerårige		4.
3. Hunblomsterne i lange, udstående klaser	dubia	
" i stilkede, kugleformede hoveder	pilulifera	
4. Enårig. Han- og hunblomster i samme klasse	urens	
Flerårig. Tvebo	dioica	

Urtica dioica L. Stor nælde. Alm.

U. urens L. Liden nælde. Az: T. Lu

U. dubia Forsskål Udspærret nælde. (U. membranacea Poiré). 20-30cm. Bladet ægformet med 8-15 par tænder og 2 fodflige. Az: Alle øer. Lu

U. pilulifera L. Kuglenælde. 20-50cm. Bladene helrandede til oftest dybt savtakke. 4 fodflige. II-IX. BA

U. morifolia Poir. Bladene 10-16x7½-13cm, med ingen til få brændhår, æg- til hjerteformede med ofte udtrukket spids, grofttakke. Fodfligene sammenvoksede mellem bladene. Az: MT

Parietaria. Springknap.

1. Flerårig. Tætdunet	diffusa	
Enårig. Spredt dunet		2.
2. Frugtblosteret 2-3mm, større end støttebladene	mauritanica	
" 1½-2mm, lig eller mindre end støttebladene		3.
3. Blosterbladene indadbøjede i frugt	lusitanica	
" m.m. udstående i frugt	debilis	

Parietaria diffusa Mert.& Koch Grenet springknap. (P. judaica) 20-40cm. Liggende eller opstigende, stærkt grenet. Bladene 1-5cm. Blosteret forlænges til 3-4mm i frugt. III-X. Az: SMTGPFLC. Lu: Alle provinser.

P. mauritanica Durieu 5-40cm. Ofte opret. Bladene indtil 5cm. V-VII. BA BL TM

P. lusitanica L. Enårig springknap. 5-20cm. Bladene 1-2cm x 8-12mm. V-VII. BA BL TM

P. debilis Forster f. Indtil 50cm. Lidet forgrenet. Bladene indtil 6cm. Az: MJPFLLC. Spinkel springknap.

Soleirolia soleirolii (Req.) Dandy Husfred. (Az): F. (Lu): BL DL E

PROTEACEAE

Hakea. Nålepudebusk. Buske med læderagtige, helrandede blade uden fodflige. Blomsterne i nøgler af uregelmæssige 4-talsblomster med enkelt bloster, der er sammenvokset med støvtråden, så støvknappen bliver siddende.

H. sericea Schrader 2-3m. Bladene 4-7cm x 1mm, trinde og ganske stikkende. Blosteret 4-5mm, hvidt eller blegrødt. (Lu)

H. salicifolia (Vent.) B.L.Burtt Bladene 7-10x½-2cm. Blosteret hvidt. (Lu)

SANTALACEAE

Osyris. Kratris. Tvebo buske med stedsgrønne med linje-lancetformede, spredte blade uden fodflige. Stænglerne noget kantede. Små gulgrønne blomster med et enkelt, 3-4-bladet bloster og kegleformet underdel.

O. alba L. Kratris. Op til 120cm. Bladene 5-25x1-3mm. Blosteret 3-talligt. Hunblomsternes støtteblade ligner de øvre blade og er blivende. Frugten 5-7mm. Alm.

O. quadripartita Salzm. Stort kratris. Op til 240cm. Bladene 15-30x4-8mm. Blosteret 3-4-talligt. Hunblomsternes støtteblade små og affaldende. Frugten 7-10mm.

Thesium. Nålebæger. 1-flerårige, grønne halvsnyltere med linjeformede, spredte blade og små hvide til grønne blomster med enkelt, oversædigt bloster i top eller klase.

1. Frugtblosteret ca. lig nødden	pyrenaicum	
" 1/5-1/6 x nødden		2.
2. Nødden netåret. Enårig	humile	
" ganske svagt længdeåret. Flerårig	divaricatum	

Thesium pyrenaicum Pourret Engnålebæger. 10-20cm. Bladene 1-årede, m.m. linjeformede. Blomsterne oftest i klase, sjældent i top. TM

T. divaricatum Mert. & Koch. Topnålebæger. 15-25cm. Blomsterne i en top. Bladene linjeformede og 1-årede.

T. humile Vahl Netåret nålebæger. 5-20cm. Ofte grenet fra grunden. Bladene linjeformede, noget kødede, finttandede. Blomsterne ofte næsten siddende i en slags aks.

LORANTHACEAE

Viscum album L. Mistelten. Bladene sjældent i krans, 2-8cm. Kvastene siddende. Bærret hvidt eller gult. Sj.

V. cruciatum Sieber Rød mistelten. Bladene ofte i krans, 2-4cm. Kvastene kortstilkede. Bærret rødt. Især på Oliven. Uddød.

- Arceuthobium azoricum Wiens & Hawksworth Azorisk enebo. 5-20cm store, spidsvinklet grenede, gulgrønne snylteplanter med kraftigt reducerede, stængelomfattende skælblade, der vokser på *Juniperus brevifolia*. Az: Midterste ør.

ARISTOLOCHIACEAE

Aristolochia baetica L. Brun pibeblomst. Indtil 3 m lang slyngplante. Bladene 3-4½x2½-4cm, trekantet-hjerteformede, ofte læderagtige og blågrønne. Blomsterne 3-5cm, brun- til sortlilla. XII-VI. Ag

A. pistolochia L. Tandet slangerod. 20-80cm. Ikke slyngende. Bladene 1-3(-5)x1-2½(-4)cm, ikke læderagtige, med finttandet bruskrand. Blomsterne 2-5cm, brunlige med mørkerød krave. IV-VII.

A. longa L. Lang slangerod. 20-80cm. Ikke slyngende. Bladene 2-6(-9)x1½-5(6)cm, ikke læderagtige, uden bruskthænder. Blomsterne 3-5cm, brunlige eller gulliggrønne med brunlilla krave. II-VI. Alle provinser.

RAFFLESIIACEAE

Cytinus hypocistis (L.) L. Alm. elveræg. 3-8cm høj snylteplante på Cistaceae. Planten kødfuld, dækket af gule, orange eller skarlagenrøde, kødede skælblade. 5-10 kraftigt gule blomster omgivne af kødede højblade af skælbladernes farve. IV-V. Alm.

C. ruber (Fourr.) Komarov Karminrødt elveræg. Som den foregående, men skælbladene karminrøde og blomsterne hvidgullige eller orangerøde. IV-V. Sj.

BALANOPHORACEAE

Cynomorium coccineum L. Maltesersvamp. 10-20cm høj, mørkerød, kødet, kølleformet, svampelignende snylteplante. IV-V. Langs kysten. Snylter på *Atriplex halimus*, *Obione* og *Inula crithmoides*.

POLYGONACEAE

Polygonum. Pileurt.

1. Blomsterne 1-4 sammen i nøgler, der undertiden kan danne løse, ofte bladede aks 2.
Blomsterne i endestillede aks 7.
2. Flerårig 3.
Enårig 4.
3. Nødden 4-6mm. Stængelspidsens blade som stængelmidstens
Nødden 2-3½mm. Stængelspidsens blade stærkt reducerede
maritimum
equisetiforme
4. Øvre støtteblade hindeagtige og kortere end blomsterne
bellardii
Alle støtteblade urteagtige og længere end blomsterne 5.
5. Bladene nogenlunde lige store arenastrum
Sidegrenenes blade tydeligt mindre end hovedgrenenes 6.
6. Større blade 1-4mm brede rurivagum
" " 5-8mm " aviculare
7. Det endestillede aks tyndt med bøjet akse 8.
" " " tæt med lige akse 11.
8. Flerårig 9.
Enårig 10.
9. Aksene 3-7 cm salicifolium
" 1-3 cm hydropiperoides
10. Bløsteret rødbrunt kirtlet. Bladet skarptsmagende hydropiper
" ukirtlet. Bladet ikke bidende minus
11. Enårig 12.
Flerårig 14.
12. Skeder og bladstilke tæthårede orientale
" " " glatte eller svagthårede 13.
13. Skederne dunede, langt randhårede persicaria
" glatte, kort " lapathifolium
14. Aksene kugleformede, indtil 1cm capitatum
" lange 15.
15. Bladstilken vinget i øvre halvdel bistorta
" uvinget amphibium

Polygonum equisetiforme Sibth. & Sm. Padderokkepileurt. 30-80cm. Bladene smalt lancetformede, 1½-3cm x 2-4mm. Skederne med brun grund og stærkt lasede foroven. Mest kystnær. IV-XII. Alm.

P. maritimum L. Året pileurt. 10-40cm. Stænglerne liggende, ru og kantede. De midterste skeder længere end leddene. Bladene smalt elliptiske, blågrønne. Skederne med 8-12 tydelige, brune årer og brun grund. Sand- og stenstrand. III-XII. Az: MTPF. Lu:

P. bellardii All. Rispileurt. (*P. patulum* Bieb.) 10-30cm. Opstigende. De større blade 12-40mm; størrelsen aftager opad. IV-IX. Aal Bal E

P. aviculare L. Hønsegræs.

P. rurivagum Jordan Spidsbladet pileurt. Az Lu

P. arenastrum Bor. Almindelig pileurt. (*P. aequale* Lindm.) Az Lu

P. minus Hudson Liden pileurt. (Lu): BL

P. hydropiper L. Bidende pileurt.

P. salicifolium Brouss. Pilebladet pileurt. 30-70cm. Bladet fint-tandet randhåret 7-15cm, linje-lancetformet. Lyserøde blomster i lange, slanke aks. Våde steder. IV-XI. Az: SMLC. Lu

Polygonum persicaria L. Ferskenpileurt. Az Lu

P. lapathifolium L. Bleg pileurt. Az Lu

P. amphibium L. Vandpileurt.

P. hydropiperoides Michx. 20-40cm. Med vidtkrybende jordstængel og liggende eller opstigende stængler. Bladene 4-14x $\frac{1}{2}$ -2cm. Aksene lyserøde, 1-3cm, ofte grenede, slanke. Våde steder. Az: SMTJLC

P. orientale L. Nikkende pileurt. 50-100cm. Tæt dunet overalt. Skederne med bladlignende lapper langs randen. Bladene hjerteformede, 8-20x3-10cm. VIII-X. (Az): F. (Lu)

P. capitatum D.Don 30-50cm. Kirteldunet flerårig. Bladene æg-rundeformede, $1\frac{1}{2}$ -4x1-2 $\frac{1}{2}$ cm. Aksene lyserøde, 1-3cm langt stilkede. III-IX. (Az): MTJPF. (Lu): E Mi

P. bistorta L. Slangeurt. 20-100cm. Opret. Nedre blade 5-15cm, aflangt ægformede med afstudet grund. Et tæt, cylindrisk, lyserødt aks. V-VIII. TM

Bilderdykia convolvulus (L.) Dum. Snerlepileurt. Az Lu

B. dumetorum (L.) Dum. Vingepileurt. (Lu)

Reynoutria japonica Houtt. Japanpileurt. (Lu)

Rumex. Skræppe.

1. Bladgrunden pil- eller spydformet	2.
" ikke pil- eller spydformet	9.
2. Blosteret næppe længere end nødden	angiocarpus
" flere gange længere end nødden	3.
3. Ydre blosterblade tiltrykte de indre. Alle blade stilkede	4.
" " nedadbøjede. Øvre blade siddende	6.
4. Blosterbladene mindst 9x10mm. Bladranden ofte bølget	tingitanus
Blosterbladene mindre. Bladranden ikke bølget	5.
5. Grenene brune. Bladene $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm brede	suffruticosus
" grønne. " 1-4 cm brede	induratus
6. Blosterbladenes bruskvorte tyk, 0,8-1,6mm stor	7.
" " svagere, 0,4-0,7mm stor	8.
7. Blosterbladene dobbelt så brede som lange	thyrsoides
" omtrent " " " "	intermedius
8. Blomsterstanden enkelt grenet	acetosa
" stærkt " "	papillaris
9. Alle blosterblade uden bruskvorte	azoricus
1-3 " med "	10.
10. Blosterbladene helrandede eller med tænder indtil $\frac{1}{2}$ mm ...	11.
" tydeligt tandede, nogle tænder over $\frac{1}{2}$ mm ...	14.
11. Blosterbladene tungeformede. Bruskvorten næsten lige så ...	
bred som blosterbladet	12.
Blosterbladene ægformet-trekantede. Bruskvorten smal	13.
12. Blomsterstanden tæt bladet	conglomeratus
" kun bladet forneden	sanguineus
13. Lang krybende jordstængel med spredte skud	frutescens
Enkelt, opret stængel	crispus
14. Bladgrunden tilspidset. Lille enårig	bucephalophorus
" afrundet eller hjerteformet	15.
15. Blomsterstilken tyk. Blosternerver fremtrædende	pulcher
" tynd. " ikke fremtrædende	16.
16. Blosterbladene $5\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$ mm brede	cristatus
" 2-3 $\frac{1}{2}$ mm "	obtusifolius

Rumex angiocarpus Murb. Dækfrøet rødknæ. Som vort hjemlige Rødknæ, men blosteret skilles ikke fra nødden ved modenhed. III-VII. Az: SMTJFLC. Lu: Alle provinser.

R. tingitanus L. Strandsyre. (R. roseus L.) 40-70cm. Bladene 2-6 cm, m.m. ægformede med afskåret grund, ofte lidt spydformede,

spidse. Sandet jord. III-VI. Ag BB Mi TM

Rumex induratus Boiss. & Reuter Rissyre. Bladene 1-4x1-4cm, butte, trekantede til afrundet firkantede med afskåret eller spydformet grund. Blosterbladene 5-8x6-9mm. II-VI. Alle provinser.

R. suffruticosus Gay Indtil 40cm. Forveddet forneden. Bladene rødknæagtige, spydformede og ganske smalle. Blosteret 3x3mm. VI-VII. BA: Serra de Estrela (over 1400m).

R. acetosa L. Alm. syre.

R. papillaris Boiss. & Reuter Vortesyre. Indtil 1m høj. Stængel og bladundersider tydeligt finvortede. Bladgrunden ofte mere spydformet end hos foregående og ofte med tvekløvede spidser. Toppen tæt, indtil 50cm. BA TM?

R. intermedius DC. Nyreblomstret syre. 10-50cm. Nedre blade 10x1-1½cm, med ofte smalle, kløvede, skråt tilbagerettede grundflige. Blosteret 4-6mm. III-VI. AAl Ag BA1 E

R. thyrsoideus Desf. Sommerfuglesyre. 30-60cm. Bladene finvortede, som Alm. syres. Blosterbladene 2½-4x5-8mm, m.m. udrandede foroven. IV-V. Ag BA1 E

R. frutescens Thouars Lang, krybende jordstængel med spredte, indtil 20cm lange opstigende eller oprette skud. Bladene 1½-2 x så lange som brede, med kileformet grund, tykke, butte, med bølget-rundtakket rand. Blosteret 4-5x2½-3½mm, ofte tykt netåret. Sandet jord. IX?. (Lu): Mi: Vila Praia de Ancora.

- R. azoricus Rech.f. Nedre blade indtil 20x15cm, ægformet-elliptiske, spidse med afskåret eller svagt hjerteformet grund. Blosteret indtil 6x4mm, meget spidst, med tydeligt finttandet rand. Az: MTJF

R. cristatus DC. Rustskræppe. 60-120cm. Nedre blade 20-30x10-15cm med hjerteformet grund. Blosterbladene 6-8x6-7mm, rødligbrune som modne. V. (Lu): BB

R. crispus L. Kruget skræppe. (Az) Lu

R. sanguineus L. Skovskræppe. (Az): F

R. conglomeratus Murray Nøgleskræppe. (Az) Lu

R. pulcher L. Violinskræppe. 60-120cm. Stænglen med udstående grene, zigzagbøjet foroven. Nøglerne bladede. IV-VII. 2 ssp.: ssp. pulcher: Grundbladene violinformede. Blosterbladene ægformede med få tænder nær grunden. Az: Alle øer. Lu: AAl BL

ssp. divaricatus (L.) Murb.: Grundbladene næsten aldrig violinformede. Blosterbladene m.m. runde med op til 8 par tænder. Lu: Alle provinser.

R. obtusifolius L. Butbladet skræppe. (Az) Lu

R. bucephalophorus L. Oksehovedskræppe. 6-30cm. Lille enårig plante. Bladene 6-35mm, lancet- til smalt rudeformede. Blomsterne hængende, i klaser, med 2 slags stilke: nogle tynde og korte, andre lange, brede og flade. 2 underarter:

ssp. hispanicus: Kun korte blomsterstilke. IV-V. BL DL E

ssp. gallicus: Både korte og lange, brede blomsterstilke. II-VI. Az: SMTJP. Lu: Alle provinser. M.alm.

Emex spinosa (L.) Campd. Tornspinat. 30-60cm. Spinatlignende enårig, der kendes på sine frugter, der sidder i nøgler i bladhjørnerne og udmærker sig ved hver 3 kraftige, udadrettede torne. XII-VI. (Az): T. Lu: Ag BA1 BL E

Muehlenbackia. Kødbæger. Forveddede, flerårige slyngplanter. Blomsterne 5-tallige, pileurtsagtige, med efterhånden fortykket og kødet bloster. Trekantet nød.

Muehlenbeckia complexa Meissn. Pletter i luften. -4m. Stærkt grenet. Bladene små, næsten runde, 7-20mm. Grønne blomster i korte klaser fra bladhjørnerne. (Az): M

M. sagittifolia (Ort.) Meissn. Pilbladet kødbæger. Bladene ca. 5 cm, smalt trekantede med hjerte-pilformet grund. Små, hvidgrønne blomster i korte klaser fra bladhjørnerne. (Az): SMTFL

CHENOPODIACEAE

1. Køddede, leddede stængler med modsatte grene	2.
Anderledes	3.
2. Enårig. Alle grene frugtbare	Salicornia
Flerårig. Nogle grene golde	Arthrocnemum
3. Bladene små, halvkugleformede, tiltrykte stænglen	Halopeplis
" flade eller trinde	4.
4. Bladene flade, m.m. stilkede	5.
" trinde, uden tydelig stilk	9.
5. Frugten omgivet af 2 forblade, der forøges i frugt	6.
" uden sådanne forblade	7.
6. Forbladene frie, i det mindste i den øvre halvdel	Atriplex
" næsten helt sammenvokset	Halimione
7. Bladene lancetformede og helrandede	Kochia
" anderledes	8.
8. Frugtblosteret fortykket, sammenvokset med frugten	Beta
" ikke " , ikke sammenvokset	Chenopodium
9. Bladene indsnævrede ved grunden	Suaeda
" lidt udvidede ved grunden	10.
10. Blosterbladene med et kronbladsagtigt vedhæng	Salsola
" uden " " "	Polycnemum

Polycnemum arvense L. Agerbruskurt. 5-30 cm høj enårig. Bladene 3-8mm lange, sylformede og stive, næsten stikkende, ikke kødede. Blomsterne enlige i de øvre bladhjørner, med 2 små forblade. Sandet jord, ofte som markukrudt. IV-X. TM

Beta. Bede.

1. Blomsterstanden kun med støtteblade forneden	2.
" m.m. " " hele vejen	3.
2. Stænglen opstigende eller opret, indtil 80cm. Bladene indtil 12-40 cm. Nøglerne med 1-3 blomster	maritima
Stænglen opret, indtil 2m. Bladene indtil 20(-40)cm. Nøglerne med 3-8 blomster	vulgaris
3. Støttebladene meget mindre end stængelbladene ...	macrocarpa
Nedre støtteblade som stængelbladene	patellaris

Beta maritima L. Strandbede. Az Lu

B. vulgaris L. Foderbede. (Lu)

B. macrocarpa Guss. Storfrugtet bede. Enårig, op til 40cm. Bladene m.m. rudeformede, 3-5cm. Blosteret $1\frac{1}{2}$ -3mm, i frugt op til 5 mm. Kystnære steder. II-VII. Ag E

B. patellaris Moq. Trekantet bede. Mest liggende enårig op til 60cm. Bladene $1\frac{1}{2}$ -4x1-3 $\frac{1}{2}$ cm, mest trekantede eller ægformede, kødede. Frugtblosteret 1-1 $\frac{1}{2}$ mm. Blomsterne 1-3 sammen i bladhjørnerne. Kliner og sandstrand. I-XII. Ag E

Chenopodium. Gåsefod.

1. Planten klæbrigt dunet med aromatisk duft	2.
" glat eller melet, ikke aromatisk	5.
2. Bladene fjerlappede eller fjerdelte	3.
" hele, kun de større tandede eller lappede	4.
3. Flerårig, nedliggende	multifidum
Enårig, opret	botrys
4. Bladene mindst 3 cm. Modne bægerblade grønne	ambrosioides
" under 3 cm. " " hvidlige	pumilio

5. Flerårig med trekantet-spydformede blade bonus-henricus 6.
Enårig
6. Frøene lodretstillede. Blomsterstanden aldrig melet 7.
" vandretstillede 9.
7. Bladundersiden tæt blågråt melet glaucum 8.
" grøn og glat
8. Blomsterne i tætte, kugleformede nøgler i bladhjørnerne foliosum
Blomsterne i toppe eller aflange aks botryodes
9. Blomsterstandsaksen og bægerets yderside glatte 10.
" " " " m.m. meledede 11.
10. Bladene helrandede, afrundet rudeformede polyspermum
" tandede, de større trekantede urbicum
11. Bladene rudeformede, helrandede eller med 1-2 store tænder
forneden. Planten lugter af rådden fisk vulvaria
Bladene m.m. tandede eller lappede. Ingen fiskelugt 12.
12. Bladoversiden mørkegrøn og noget skinnende murale
" ikke skinnende 13.
13. Bladene omtrent så lange som brede opulifolium
" udpræget længere end brede 14.
14. Frøskallen stærkt grubet. Bladene tydeligt 3-lappede ficifolium
Frøskallen ikke grubet album

Chenopodium foliosum Asch. Aksjordebærspinat. 30-60cm. Nedre blade trekantet-rudeformede, groft spidstakkede. Frugtbægeret rødt og kødet. IV-VII. TM

C. bonus-henricus L. Stolthenriks gåsefod. V-X. BA

C. glaucum L. Blågrøn gåsefod. BB

C. botryodes Sm. Druégåsefod. BL

C. urbicum L. Rank gåsefod. 50-100cm. Planten glat eller meget lidt melet, rank med meget oprette grene. Nedre blade ofte trekantede, sjældnere aflangt rudeformede. Planten altid grøn, bladoversiden noget skinnende. VII-X. BB E R

C. polyspermum L. Mangefrøet gåsefod. BA1 BL R TM

C. murale L. Murgåsefod. 10-90cm. Bladene oftest skævt rudeformede, med skarptandet rand, men aldrig lappede. I-XII. Az: Alle øer. Lu

C. vulvaria L. Stinkende gåsefod. 10-65cm. Stærktgrenet og gråmelet. Bladene rude- eller ægformede, m.m. tæt meledede på undersiden. IV-X. Ag BA1 BL E R TM

C. ficifolium Sm. Sildig gåsefod. 20-90cm. Stænglen ofte med en kraftig, rød plet ved grunden af grenene. VI-VIII. BL

C. opulifolium Schrader Kortbladet gåsefod. 30-100cm. Bladene æg-rudeformede, med en kort og bred lap på hver side. (Az) Lu

C. album Hvidmelet gåsefod. Az Lu

C. botrys L. Klæbrig gåsefod. 15-70cm. Planten tydeligt klæbrig. Bladundersiden med stilkede kirtler. Bladene oftest kødede, skarpt bugtet-tandede. VI-IX. AA1 BA BB DL Mi R TM

C. ambrosioides L. Vellugtende gåsefod. 20-80cm. Bladene 4-12cm, oftest lancetformede. Planten med kamferlugt. V-XII. (Az): Alle øer. (Lu)

C. multifidum L. Fliget gåsefod. Indtil 1m. Bladene smalt og ofte dybt fligede. Blomsterne i små nøgler i de øvre bladhjørner. VII-X. (Lu): AA1 Ag BA1 BL E

C. pumilio R.Br. Dværggåsefod. Indtil 40cm. Liggende til opstigende. Bladene $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ cm, bugtede til lappede med 2-3 par lapper. VII-X. (Lu): AA1

Atriplex. Mælde.

1. Flerårig med forveddede stængler	2.
Enårig urter	3.
2. Planten 1-2½m, stærktgrenet. Forbladene mest jævne	halimus
" 20-50cm, lidet grenet. Forbladene knudrede	glauc
3. Forbladene sammenvoksede i hele nedre halvdel	rosea
" kun " forneden	4.
4. Nedre blade med afskåret grund	prostrata
" " " kileformet grund	patula

Atriplex halimus L. Sømælde. Busk med sølvhvide, næsten læderagtige, som regel utandede, ægformede blade. Især langs kysten.

VII-XI. Ag BAL BL E

A. glauca L. Gråmælde. Oftest liggende, grågrøn til sølvhvid halvbusk. Bladene indtil 1x½cm, ægformede eller næsten runde, helrandede eller tandede, lidt kødede. Sandet og saltholdig jord.

VII-XI. BAL E: Estuario do Sado.

A. rosea L. Rosenmælde. 25-80cm. Planten m.m. hvidskællet. Bladene trekantet- eller æg-rudeformede, tæt og spidst tandede. VII-IX.

A. patula L. Svinemælde. Az Lu

A. prostrata Boucher Spydmælde. (*A. hastata* L.) Az Lu

Halimione portulacoides (L.) Aellen Ustilket kilebæger. 20-50cm. Liggende, ofte rodslående halvbusk med m.m. aflange, 3-6cm lange sølvmelede blade. Frugtens forblade omvendt trekantede og svagt trelappede fortil. Strandsumpe. VIII-XI. Ag BAL BL E

Kochia scoparia (L.) Schrader Sommercypres. 20-150cm. Opret enårig. Bladene 3-årede, lancet- eller linjelancetformede. V-X. E

Halopeplis amplexicaulis (Vahl) Ung.-St. Akskveller. 5-20cm. Blågrøn enårig med spredte grene. Bladene meget små, 2-4mm, kødede, halvkugleformede og stængelomfattende. Blomsterne kvellerlignende, samlede i tætte, kogleformede aks på 5-15mm. Saltsøer og saltsumpe. V-VII. Ag

Arthrocnemum. Buskkveller. Minder helt om kveller, men ofte større, flerårig og med forveddet grund.

A. perenne (Miller) Moss Tæppekveller. 5-80cm. Med krybende, underjordiske skud og derfor ofte tæppedannende med korte, oprette skud. De udfaldende blomster efterlader et tredelt hul og når næsten leddets overkant. Skuddene grønne, bliver ofte røde eller brune. 2 underarter:

ssp. perenne: 5-20cm høj. Grenene ofte bløde og bøjelige. Aksene 2½-4½mm tykke. VIII-XI. Ag BL E Mi

ssp. alpini (Lag.): Indtil 80cm høj. Grenene stive og ofte vredne. Aksene 1½-3½mm tykke. VII-X. Ag BAL BL E R

A. fruticosum (L.) Moq. Alm. buskkveller. 10-30(-100)cm. Ingen underjordiske udløbere. Planten blågrøn. De udfaldende blomster efterlader et tredelt hul og sidder et stykke fra leddets overkant. VIII-XI. Ag BAL

A. glaucum (Del.) Ung.St. Blågrøn buskkveller. 30-80(-120)cm. Ingen underjordiske skud. Planten blågrøn, senere gulliggrøn eller rødlig. De udfaldende blomster efterlader et enkelt hul og når næsten leddets overkant. IV-IX. Ag BAL BL E

Salicornia ramosissima J.Woods Kortakset kveller. Hele kysten.

Suaeda. Strandgåsefod.

1. Forveddet flerårig	vera
Enårig urt	2.
2. Bladene med hindekant og en brodspids på ca. 1mm	splendens
" uden " " uden brodspids	albescens

Suaeda vera J.F.Gm. Buskgåsefod. (*S. fruticosa*). Lille, stærkt-grenet busk på 40-60cm. Grenene glatte og stribede med hvidlig bark. Bladene 8-15x1-1½mm, blågrønne, ofte rødlig, halvtrinde. Langs kysten. III-X. Ag BA1 E

S. splendens (Pourret) G. & G. Børstegåsefod. 10-40cm. Bladene lyst hvidgrønne, ofte gennemskinnelige, 8-20mm, halvtrinde. VII-X. BL E

S. albescens L. Ibiza Ligner den hjemlige Strandgåsefod. VI-X. Ag BA1 BL E DL Mi?

Salsola. Sodaurt. Bladene trinde, kødede. Blosterbladene med en bred, tværstillet vinge, der giver frugten et blomsterlignende udseende.

S. kali L. Sodaurt. 2 underarter:

ssp. kali: Planten oftest stivhåret. Blosterbladene stive, m.m. tornede, med tydelig midterribbe. Lu

ssp. tragus (L.) Nyman: Planten glat. Blosterbladene bløde, med utydelig midterribbe. Az: MTPF. Lu

S. soda L. Blød sodaurt. Indtil 70cm. Ligner den foregående, men bladene bløde, ikke stikkende, 20-40x2-4mm. Langs kysten. V-X. Ag BL E R

S. vermiculata L. Dunet sodaurt. Dunet, risformet busk op til 1m. Bladene 5-10mm, halvtrinde. Frugtblosteret 6-12mm bredt med hvidlige eller lyserøde vinger. Mest langs kysten. IV-XI. Ag BA R

AMARANTHACEAE

Amaranthus. Amarant.

1. Kapslen åbnes på tværs	2.
" " ikke	10.
2. Kraftigt udviklet, endestillet aks	3.
Blomsterne i nøgler i bladhjørnerne (evt. med kort aks)	8.
3. Stænglen kraftigt dunet til filtet	retroflexus
" glat til svagt håret	4.
4. Blosterbladene noget spatelformede med udrandet spids	
quitensis	
Blosterbladene lancetformede og tilspidsede	5.
5. Kapslen med et noget brat afsat næb. Forbladene ca. =	
blosteret	cruentus
Kapslen jævnt tilsmalnende. Forbladene 1½-2 x blosteret	6.
6. Forbladene 4-6½ mm	powellii
" 2½-4 mm	7.
7. Endeakset 5-12mm tykt. Blosterbladene 1½-2mm	hybridus
" 10-20mm " . " 2-3 mm	hypochondriacus
8. 4-5 blosterblade	blitoides
(2)3 "	9.
9. Forbladene tornspidsede, 2 x blosteret	albus
" ikke tornede, 1 x "	graecizans
10. Forbladene tornspidsede, 2 x blosteret	powellii
" ikke tornede, kortere end blosteret	11.
11. De fleste blomster 4-5-tallige. Flerårig	muricatus
" " 2-3-tallige	12.
12. Stænglen tætdunet foroven. Bladene spidse. Flerårig deflexus	
" mest glat. Bladene m.m. udrandede. Mest enårige	13.
13. Frugten kugleformet, 1-1½mm lang	viridis
" forlænget, 1½-2½mm lang	lividus

Amaranthus cruentus L. Blodamarant. 20-80cm. Stænglen med buet-krummede grene fra grunden. Bladene med rødlig årer. Toppen mørkerød. (Az): MF, V-XII. (Lu)

A. hybridus L. Topamarant. (*A. chlorostachys* Willd.) Toppen gul-grøn. Bladene store, 5-8cm. V-XII. (Az) (Lu): Alle provinser.

A. hypochondriacus L. Rød amarant. Bladene 8-15cm. Toppen rød,

sjældnere gul, ofte stor og tæt. V-XII. (Lu): BL E

Amaranthus powellii Watson Bladene $1\frac{1}{2}$ -10cm. Blosteret 3-5-tal-
ligt. VI-XI. (Lu): BA BB BL DL E Mi R TM

A. retroflexus L. Opret amarant. Bladene dunede på stilk og år-
er, disse fremspringende på oversiden og hvidlige. Forbladene
stikkende, $4/3-2$ x de udrandet spatelformede blosterblade. V-XII.
(Az) (Lu): Alle provinser. Alm.

A. quitensis Humb. 30-60cm. Opret. Toppen mørkegrøn, sjældnere
rødlig. (Az): SM

A. albus L. Hvid amarant. 10-50cm. Liggende eller opret enårig
med gullighvid stængel. Bladene aflange eller spatelformede med
kileformet grund, bølget rand og kort brod. V-XII. Alle prov.

A. blitoides Watson Mældeamarant. 15-50cm. Stænglen liggende,
hvidlig. Bladene ofte med en $\frac{1}{2}$ -1mm lang brod og mest med en smal,
hvidlig bruskrand, mest elliptiske. V-XII. (Az): S. (Lu)

A. graecizans L. Vild amarant. Mest opret. Bladene elliptisk-
rudeformede. Stænglen grøn eller rødlig. V-XII. Alle provinser.

A. lividus L. Pletamarant. (A. blitum L.) Liggende eller opsti-
gende. Bladene rudeformede, udrandede, med en lys eller mørk
plet. Stænglen glat. V-XII. 2 underarter:

ssp. lividus: Mest opret. Bladene store. Frugten mindst 2mm.

Az: Alle øer. Lu

ssp. emarginatus (Moq.): Mest liggende eller opstigende. Bladene
små. Frugten indtil 2mm. (Lu): AAl BB

A. deflexus L. Brodspidset amarant. Krybende, oftest flerårig.
Langstilkede, butte, æg-rudeformede blade. V-XII. (Az) (Lu)

A. muricatus (Moq.) Hieron. Krybende. jordstængel. Bladene lan-
cet- eller linjeformede. Med endestillet aks. Modne kapsel
stærkt rynket. V-XII. (Lu): AAl? Ag? R Smalbladet amarant

A. viridis L. Spinkel amarant. (A. gracilis Desf.) Bladene lang-
stilkede, æg-rudeformede, udrandede. Topakset tyndt. Enårig.
V-XII. (Lu): AAl Ag. (Az) MJP

Achyranthes aspera L. Grøn avneblomst. Indtil 70cm. Flerårig
med modsatte blade. Blosterbladene smalt lancetformede, spidse
og til sidst hårde og tornagtige. Blomsterne helt nedadrettede,
i et langt aks, sammenknæbne efter blomstringen. III-VI. (Az):MF

Alternanthera peploides (Humb.& Bonpl.) Urban (A. caracasana
Kunth). Liggende flerårig med modsatte, halvrunde til ægformede
blade på 1-3cm med tætte, ægformede blomsternøgler i bladhjørner-
ne. 5 brodspidsede blosterblade, hvoraf de 3 ydre er større end
de 2 indre, alle med håret yderside. V-XII. (Az): MTG

NYCTAGINACEAE

Mirabilis jalapa L. Vidunderblomst. 40-100cm. Urt med modsatte,
trekantet-ægformede blade med afskåret eller hjerteformet grund,
spidse, 6-10cm, med en stilk på 1-2cm. Blomsterne røde, gule el-
ler hvide, trompetformede med en stilk på $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ cm og en krave på
 $2\frac{1}{2}$ cm, i endestillede nøgler, hver med 5 bægerbladslignende høj-
blade. VI-IX. (Az): SMJFPL. (Lu): AAl BA1 E

PHYTOLACCACEAE

Phytolacca americana L. Kermesbær. Blosterbladene m.m. ens. Ca.
10 støvdragere i 1 krans. 10 delfrugter. (Az) (Lu)

P. heterotepala Walter De 1-2 ydre blosterblade smallere end
resten. 9-21 støvdragere i 2 kranse. 8-9 delfrugter. V-VII. (Lu):
BL E (Forvildet ved Lissabon og Coimbra). Buskagtigt kermesbær.

AIZOACEAE

Urter eller halvbuske med kødede, ofte modsatte blade. Bægertæn-

derne ofte kødede. Ofte talrige kronblade. 5-mange støvdragere.

1. Kronblade mangler 2.
Mange kronblade 3.
2. Bægerbladene brodspidsede. Frugten en buddike Sesuvium
" ikke " " " kapsel Aizoon
3. Bladene over 3cm, med trekantet tværsnit Carpobrotus
" under 3 cm 4.
4. 4 bægerblade. Bladene stilkede Aptenia
5 " . Øvre blade siddende 5.
5. Øvre blade spredte Mesembryanthemum
Alle " modsatte 6.
6. Planten dækket af krystallinske småvorter Drosanthemum
" uden sådanne småvorter 7.
7. Bladene blågrønne. Blomster lyserøde eller gule Lampranthus
" grønne. Blomsterne lyst rødlilla Disphyma

Aizoon hispanicum L. Kronløs isblomst. 5-15cm. Tæt finvortet en-
årig, grenet fra grunden. Bladene m.m. lancetformede, indtil 1cm.
Siddende blomster i forgreningspunkterne. Blomsteret 7-15mm. II-IX.
Ag

Sesuvium portulacastrum (L.) L. Strandportulak. Glat flerårig med
liggende grene indtil 30cm. Bladene 1-6cm, smalt spatelformede.
Enlige, m.m. siddende blomster i bladhjørnerne. Kystklipper og
strande. VI-VIII. (Lu): E

Mesembryanthemum nodiflorum L. Trind middagsblomst. 5-15cm. M.m.
liggende enårig med små krystallinske vorter over det hele, lidt
hen ad sandskorn. Bladene halvtrinde, 14x2-3mm, med få krystalvor-
ter. Blomsterne 1cm brede. II-XII. (Az): T. Lu: Ag BA1 BL E

M. crystallinum L. Isblomst. 10-30cm. Som den foregående, men
bladene spatel- til bredt ægformede med lidt bølget rand og mange
krystalvorter. Blomsterne 2-3 cm brede. III-XI. (Az): MTG. (Lu):
Ag BA1 E

Aptenia cordifolia (L.f.) N.E.Br. Hjerterbladet middagsblomst.
30-50cm. Liggende, krystalvortet flerårig med hjerteformede bla-
de. Blomsterne rødlilla, 12-15mm brede. IV-XI. (Az): SMTJPFLC.
(Lu): AA1 Ag E

Carpobrotus. Kølblad. Liggende flerårige med meget kødede, modsat-
te blade med trekantet tværsnit og flade ovenpå. Blomsterne 8-12
cm brede, oftest rødlilla.

C. edulis (L.) N.E.Br. Hottentotfigen. Op til flere meter lang.
Bladene mørkegrønne, ikke tykkere på midten, jævnt tilsmalnende.
Støvdragerne gule. III-VI. (Az): MTGPFL. (Lu)

C. acinaciformis (L.) L. Kølblad. Op til 2m lang. Bladene blå-
grønne, tykkest på eller over midten. Støvdragerne rødlilla.
III-VI. (Lu): BA1. (Az): J

Disphyma crassifolium (L.) L. Liggende flerårig indtil 30cm.
Bladene 2-2½cm x 5-9mm, med flad overside og afrundet eller lidt
kølet underside. Stilkede, lyst rødlilla blomster fra bladhjørn-
erne, 2½-4cm brede. IV-VI. (Az): T. (Lu): E

Lampranthus multiradiatus (Jacq.) N.E.Br. Liggende halvbush ind-
til 25cm. Bladene 1½-3cm, noget sammentrykte og let trekantede i
tværsnit. 2-3 lyserøde blomster sammen, 3½cm brede. (Az): SMTPO

L. glaucus (L.) N.E.Br. Opret halvbush, indtil 25cm høj. Bladene
8-20mm, med trekantet tværsnit. Endestillede, gyldentgule blom-
ster, 6-7cm brede. I-VI. (Az): SM. (Lu): Ag BA1 DL

Drosanthemum floribundum (Haw.) Schwantes Indtil 12cm. Halvbush.
Bladene 5-16x2-3mm, trinde. Underbægeret halvkugleformet. Kron-
bladene m.m. kraftigt lyserøde. Griflerne længere end støvdrager-
ne. III-VI. (Lu): AA1 E. (Az): Alle øer.

Drosanthemum candens (Haw.) Schwantes Tættere og mindre forvedet end den foregående. Bladene indtil 5mm tykke. Kronbladene blegt lyserøde til næsten hvide. Grifflerne ikke længere end støvdragerne. V-VII. (Lu): E

MOLLUGINACEAE

Enårige urter med blade af forskellig størrelse i kranse. Små blomster med 5 frie bærerblade og uden kronblade.

Mollugo verticillata L. Snerretæppeurt. 5-20cm. Liggende til opstigende. Kransene med 3-5 lidt uens blade på 1-3cm x 2-8mm, butte til spidse. 3-12 3-5mm langt stilkede blomster i hver kranse; blosteret 2mm, hindekantet. Sandede flod- og kærbredder. VI-X. (Lu): DL Mi. (Az): L

M. cerviana (L.) Ser. Spergeltæppeurt. 5-20cm. Opstigende til opret. Mest 8 lidt uens blade på 7-12x $\frac{1}{2}$ -1mm. Blomsterne i endestillede eller sidestillede småskærme, $1\frac{1}{2}$ -2mm, grønne med hvid hindekant. VI-IX. AAL BB DL R TM

Glinus lotoides L. Filtet tæppeurt. 10-60cm. Liggende, gråt stjernefiltet. Bladene bredt ægformede til næsten runde, 2-3 $\frac{1}{2}$ x 1-1 $\frac{1}{2}$ cm. Blomsterne i bladhjørnerne i nøgler på 2-10, 4-8mm, gule mod spidsen, med en del hvide, oftest trekløvede staminodier. Fugtige steder. IV-X. AAL BAL BB E R

TETRAGONIACEAE

Tetragonia tetragonoides (Pallas) O.Kuntze Nyzeelandsk spinat. 20-50cm. Liggende eller opstigende, tæt finvortet, noget kødet enårig med spredte, ofte spydformede, spinatlignende blade. 1-2 blomster sammen i bladhjørnerne. Frugten 5-10mm, klokkeformet, med en knude eller torn for hvert af de oftest 4 blosterblade. V-VII. (Az): MTGPFLC. (Lu): E

PORTULACACEAE

Portulaca oleracea L. Portulak. Enårig. 5-50cm, ofte nedliggende. Bladene kødede, skinnende, mørkegrønne, spredte forneden, tætstillede foroven under blomsterne, spatelformede. Blomsterne 6-8mm, få sammen mellem de øvre blade, med gul krone. II-IX. (Az) Lu

Montia fontana L. Vandarve. 2 underarter:
ssp. chondrosperma (Fenzl) Walters: Liden vandarve. Planten gulgrøn. Frøene matte. III-VIII. AAL Ag BL E Mi TM
ssp. amporitana Sennen: Planten grøn. Frøene noget skinnende. II-IX. Alle provinser.

BASELLACEAE

Boussingaultia cordifolia Ten. Knoldspinat. 2-4m. Flerårig slyngplante med spredte, hjerteformede blade på 2-4x2-3 $\frac{1}{2}$ cm. Enkle eller grenede, 5-15cm lange aks fra bladhjørnerne med 2mm store, hvidlige blomster med 2 bærer- og 5 kronblade. IX-X. (Az): SMTPFL (Lu): BL

CARYOPHYLLACEAE

1. Fodflige til stede	2.
" mangler	11.
2. Alle blade spredte	Corrigiola
I det mindste de nedre blade modsatte eller i kranse	3.
3. Bladene linjeformede	4.
" brede og flade	8.
4. Bladene modsatte	5.
" tilsyneladende i kranse	6.
5. Ingen krone. Helrandede bærerblade	Ortegia
Med krone. Trespidsede bærerblade	Loeflingia
6. De 3 ydre bærerblade med hætte og brodspids ...	Chaetonychia
Bærerbladene ens og normale	7.

7. 3 griffler. Fodfligene sammenvoksede *Spergularia*
 5 " " frie *Spergula*
8. Bægerbladene med m.m. hætteformet spids og en brod 9.
 " normale 10.
9. Bægerbladene hvide og svampede *Illecebrum*
 " grønne eller rødlig, ikke svampede *Paronychia*
10. Blomsterne i siddende nøgler *Herniaria*
 " i stilkede, endestillede kvaste *Polycarpon*
11. Bægerbladene helt eller næsten frie 12.
 " sammenvoksede 24.
12. 1 griffel. Ingen krone *Ortegaia*
 2-5 griffler 13.
13. 2 griffler 14.
 3-5 griffler 15.
14. Kronblade til stede *Bufonia*
 " mangler *Scleranthus*
15. 4-5 griffler 16.
 3 " 21.
16. 4 griffler. 4-talsblomst 17.
 5 " 5-talsblomst 18.
17. Med krone *Moenchia*
 Uden krone *Sagina*
18. Blomsterne i skærm *Holostium*
 " i kvaste eller enlige 19.
19. Kronbladene delte næsten til grunden *Myosoton*
 " højst halvt delte 20.
20. Bladene syl-linjeformede. Kronbladene hele *Sagina*
 " brede. Kronbladene kløvede eller tandede *Cerastium*
21. Kronbladene dybt kløvede *Stellaria*
 " hele eller noget kløvede 22.
22. Kapslen kødet. Tykbladet, kødet strandplante *Honckenya*
 " hindeagtig 23.
23. Bladene æg-rudeformede, 3-årede. Enårig *Moehringia*
 " anderledes *Arenaria + Minuartia*
24. Bægeret med 10-flere ribber 25.
 " " 5 ribber 28.
25. Frugten et sort bær. Bægeret bredt klokkeformet *Cucubalus*
 " en kapsel. Bægeret ikke bredt klokkeformet 26.
26. Hvert kronblade med 4 linjeformede flige *Lychnis*
 Kronbladene hele eller tvekløvede 27.
27. Bægertænderne mindst af rørets længde *Agrostemma*
 " ikke forlængede *Silene*
28. Bægeret krukkeformet, med 5 brede vinger *Vaccaria*
 " uvinget 29.
29. Bægerets ribbemellemrum hindeagtige *Petrorhagia*
 " " ikke hindeagtige 30.
30. Med yderbægerskæl *Dianthus*
 Uden " 31.
31. Bægeret rørformet, 10 x så langt som bredt *Velezia*
 " krukkeformet *Saponaria*

Arenaria + Minuartia. Fællesnøgle.

1. Flerårig 2.
 Enårig 5.
2. Blomsterne siddende i endestillede nøgler ... *A. querioides*
 " langstilkede 3.
3. Bladene sylformede, m.m. seglkrummede *M. recurva*
 " lancetformede til smalt lancetformede 4.
4. Kronen $1\frac{1}{2}$ x bægeret, hvid *A. montana*
 " højst lig bægeret, mest lyserød *M. geniculata*
5. Bladene æg- til æg-lancetformede 6.
 " linje- til sylformede 7.
6. Kapslen ægformet, tydeligt udvidet forneden *A. serpyllifolia*
 " cylindrisk, lidet " " *A. leptoclados*

7. Kronbladene kløvede, 2-3 x bageret A. algarbiensis 8.
 " hele og kortere 9.
 8. Kronen højst $\frac{1}{2}$ x bageret 9.
 " lidt kortere eller noget længere end bageret 10.
 9. Blomsterstilkene ikke længere end bageret ... M. mediterranea
 " længere end bageret M. hybrida
 10. Bægerribberne utydelige A. conimbricensis
 " ganske tydelige A. emarginata

Arenaria querioides Pourret Tueformet, indtil 15cm. Stænglerne ofte oprette, tæthårede. Bladene æg-lancetformede, $2\frac{1}{2}$ -8mm, brodspidsede, rette eller krumme. Bægerbladene 5-7mm, med hvidlig midterribbe og randhårede. Kronen højst lidt længere. V-VII. Stenede skrænter, 900-2000m. BA Mi TM

A. montana L. Fladstjerneagtig sandvåner. 10-30cm. Løsttuet og kortdunet. Bladene 1-2cm x 2-4mm, fjærntsiddende. Bægeret 5-9mm, kronen $7\frac{1}{2}$ -14mm. III-VIII. Udbredt.

A. algarbiensis Willk. 5-10cm. Kort kirteldunet og flerstænglet med rødlig stængler. Bladene med 3-5 ribber, $2\frac{1}{2}$ -4mm. Bægeret 3-3 $\frac{1}{2}$ mm, kronen 6-7 $\frac{1}{2}$ mm. IV-V. Sandet jord. Ag AAl BA1 E R

A. emarginata Brot. Udrandet sandvåner. 5-10cm. Klæbrigt dunet. Bladene med 1 ribbe, 5-12mm. Bægeret 3 $\frac{1}{2}$ -4mm. Kronbladene 2-3mm, udrandede eller afstudsede. Sandet jord. II-V. Ag BA1

A. conimbricensis Brot. 5-15cm. Grenet og kirteldunet. Bladene 5-15x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm, lidt kødede, 1-ribbede. Bægeret 2-3 $\frac{1}{2}$ mm, kronen 2-5 $\frac{1}{2}$ mm. III-VI. Ag BA1

A. serpyllifolia L. Markarve. AAl DL

A. leptoclados (Rchb.) Guss. Spæd markarve. AAl Ag BA BL TM

Moehringia trinervia (L.) Clairv. Skovarve. Bægeret 4-5mm. Kronen $\frac{1}{2}$ -2/3 x bageret. 10 støvdragere.

M. pentandra Gay Kronløs skovarve. Bægeret 2-4mm. Kronen meget lille eller manglende. 5(-8) støvdragere. II-VII. Udbredt.

Minuartia recurva (All.) Sch. & Th. Krumbladet norel. 5-12cm. Tæt tueformet med nedentil forveddede og sortagtige stængler. Bladene 4-10mm, 3-ribbede. Kvastene kirtlede, med 3-7 blomster. Bægeret 3-4 $\frac{1}{2}$ mm med 5-9 ribber. Kronen 4-6mm. VI-IX. BA BB Mi

M. hybrida (Vill.) Schischkin Tyndbladet norel. 5-15cm. Opret og grenet fra grunden. Bladene 6-10mm, kortere end stængellederne. Blomsterstilkene 2-6 x blomsterne. Kapslen 1-1 $\frac{1}{2}$ x bageret. II-VI. Tør, sandet jord. AAl BB DL E R TM

M. mediterranea (Ledeb.) Maly Dusknorel. Som den foregående, men kapslen ofte kortere end bageret. IV-VI. AAl BL E R?

M. geniculata (Poir.) Thell. Rosennorel. Ligner slet ikke de andre Minuartiae. 5-15(-30)cm. Liggende-opstigende, kirteldunet flerårig. Bladene 10-15mm, hønsetarmsagtige. Blomsterne ligner Markhindeknæs. Kystnær. II-V. BA1 E?

Honckenia peploides (L.) Ehrh. Strandarve. BL DL E Mi

Bufonia willkommiana Boiss. 10-30cm. Noget forveddet flerårig med nedentil knippestillende, børsteformede, randhårede blade på indtil 15mm. Stærkt tudsesivslignende lange kvaste. Bægeret ret tiltrykt, 2-3mm med uens, lancetformede bægerblade. Kronen kortere. VI-IX. 300-1900m. Klipper og stenjord. BB BL TM

Stellaria media (L.) Vill Alm. fuglegræs. Az Lu

S. neglecta Weihe Skovfuglegræs. Kronen lig eller større end bageret. 10 støvdragere.

S. alsine Grimm Sumpfladstjerne.

S. graminea L. Græsbladet fladstjerne.

Stellaria holostea L. Stor fladstjerne.

Holosteum umbellatum L. Skærmarve. 3-20cm. Enårig, nedentil blå-grøn rosetplante med 2-3 par stængelblade. 4-10 uens skærmstilke, der nedbøjes lige efter blomstringen. Kronbladene uregelmæssigt tandede. II-VII. TM

Cerastium. Hønsetarm.

1. Flerårig	2.
Enårig	4.
2. Kronen ca. = bageret eller lidt kortere	fontanum
" $1\frac{1}{2}$ x " " længere	3.
3. Bladene 4-6 x så lange som brede	vagans
" under 4 x så lange som brede	azoricum
4. Bægerbladene spids med lange, fremadrettede, ukirtlede hår	5.
" " uden sådanne hår	6.
5. Blomsterstilkene lig eller kortere end bageret ...	glomeratum
" længere end bageret	brachypetalum
6. Støttebladene mindst $1/3$ hindekantede	semidecandrum
" mindre end $1/3$ hindekantede	7.
7. Bægerbladene kun med kirtelhår	ramosissimum
" med ukirtlede hår mod spidsen	8.
8. Blomsterstilken kortere end de 5-tallige blomster ...	siculum
" længere end de 4-tallige "	diffusum

Cerastium fontanum Baumg. ssp. vulgare (Hartm.) Greuter Alm.
hønsetarm. Az Lu

- C. azoricum Hochst. 20-40cm. Håret med kraftige, opstigende stængler. Bladene 20-40mm . Bægeret 5-7mm, kronen 9-10mm.
Az: LC

C. vagans Lowe Som den foregående, men bladene smallere, lancetformede. Az: J

C. brachypetalum Pers. Stivhåret hønsetarm. Ag BA BB BL DL E TM

C. glomeratum Thuill. Opret hønsetarm. Az Lu: M.alm.

C. semidecandrum L. Femhannet hønsetarm.

C. siculum Guss. Kortstilket hønsetarm. Indtil 12cm. En tæt kvast for enden af hver gren. Støttebladene urteagtige. Bægeret 5-6mm, hindekantet i spidsen, tatkirtlet.

C. diffusum Pers. Firehannet hønsetarm. III-VI. Ag BA BL DL E TM

C. ramosissimum Boiss. (C. gracile p.p.) Indtil 22cm, ofte meget grenet med udstående grene, kirtelhåret over det meste. Kronen $1/5$ kløvet. III-VIII. 500-3000m. BA BB DL Mi TM

Moenchia erecta (L.) Gaertn. Firtalsbrodbæger. 3-25cm. Planten med vækst som en enårig hønsetarm, men helt glat og med firtalsblomst. Bladene 6-12x2-3mm. II-VI. 2 underarter:
ssp. erecta: Oftest 4 støvdragere. 1-3(-10) blomster. Kapslen 4-6 $\frac{1}{2}$ mm, lidt kortere til lidt længere end bageret. BA BA1 BL DL E Mi TM

ssp. octandra (Ziz) Gürke: 8 støvdragere. 2-8(-10) blomster. Kapslen 5 $\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$ mm, oftest noget kortere end bageret. AA1 Ag BA1 E

Myosoton aquaticum (L.) Moench Kløvkroner. BL DL Mi

Sagina. Firling.

1. Blomsterne 4-tallige, uden krone	2.
" 5-tallige, med "	5.
2. Flerårig	procumbens
Enårig	3.
3. Bladene butte eller med ganske kort brodspids	maritima
" med lang brodspids	4.
4. Bladene kun randhårede ved grunden	micropetala
" spredt randhårede til over midten	apetala

5. Bladene med en brodspids på bladets bredde subulata
 " uden eller med en kortere brodspids 6.
 6. Kronen 2-3 x bageret nodosa
 " ca. = " 7.
 7. Blomstrende skud lidet grenede, 1-blomstrede saginoides
 " " grenede, mindst 3-blomstrede sabuletorum

Sagina maritima G. Don Strandfirling. Az Lu

S. micropetala Rausch Kronløs firling. Frugtbageret oftest udstående efter frøspredning. Ydre bagerblade ofte rødrandede. Az? Lu

S. apetala Ard. Markfirling. Frugtbageret tiltrykt kapslen. Ydre bagerblade aldrig rødrandede. Az? Lu

S. procumbens L. Alm. firling. Az: Alle øer. Lu

S. saginoides (L.) Karsten Sæterfirling. I bjerge. BA BB

S. subulata (Sw.) K. Presl Sylfirling. IV-VIII. BL E Mi

S. sabuletorum Gay 0-2000m. V-X. TM

S. nodosa (L.) Fenzl Knudefirling. BL DL Mi

Scleranthus. Knavel.

1. Bagerbladene bredt hindekantede og butte perennis
 " smalt " " spidse 2.
 2. Modne frugt 4mm. Bagerbladene udstående. Stængelledene
 oftest over 10mm annuus
 Modne frugt 1,2-3,8mm. Bagerbladene ikke udstående.
 Stængelledene oftest under 5mm 3.
 3. Bagerbladene tydeligt uens lange. Modne frugt 2,2 mm
 Bagerbladene m.m. lige lange verticillatus :
 4.
 4. Modne frugt 3mm. Bagerbladene oprette eller noget
 indadbøjede polycarpus
 Modne frugt 1,6mm. Bagerbladene indadbøjede delortii

Scleranthus perennis L. Flerårig knavel. BB

S. annuus L. Enårig knavel. Udbredt.

S. verticillatus Tausch Gulgrøn. Bladene 4-6mm. Blomsterne mest i nøgler. III-VII. TM

S. polycarpus L. Bakkeknavel. Udbredt.

S. delortii Gren. (S. ruscinonensis). Meget spinkel, sjældent over 10cm. III-VII. BA BB Mi TM

Corrigiola litoralis L. Skorem. Mangestænglet, liggende op til 25cm. Glat med grågrønne, ikke kødede, spatelformede blade på 10-15mm. Små blomster i nøgler for enden af grenene. Grønt, hvidkantet bager. Hvid krone. Blomsterstandens grene mest bladede. Nødden 1-1½mm. 2 underarter:
ssp. litoralis: Mest enårig. Blomsterne 1-1½mm. Støtteblade og fodflige ikke rødkantede. III-IX. AAL BA BAL BB BL DL E Mi R TM
ssp. perez-laræ Chaudhri: Flerårig. Blomsterne 1½-2mm. Støtteblade og fodflige rødkantede. III-VI. AAL Ag BAL E R

C. telephiifolia Pourret Tykbladet skorem. Som den foregående, men større og mest flerårig. Bladene kødede og noget tykke. Blomsterstandens grene ubladede. Nødden 1,3-1,5mm. IV-VIII. Alle provinser.

Paronychia. Negleurt. Stærktgrenede urter med blomster i spredte nøgler med sølvhvide, ofte meget iøjnefaldende højblade.

1. De hindeagtige højblade kortere end bageret echinulata
 " " " længere " " 2.
 2. Blomsternøglerne 4-7mm. Højbladene 2-3mm polygonifolia
 " " " 4-5mm argentea

Paronychia echinulata Chater Grøn negleurt. 5-15cm. Opret eller opstigende enårig. Bladene finttandede, ofte rødlig, med bleg hindekant, 4-8½mm. Blomsternøglerne 3-8mm brede. IV-VI.

P. polygonifolia (Vill.) DC. Pileurtsnegleurt. 10-25cm. Liggende flerårig. De sølvhvide højblade dækker ikke blomsterne. 1100-3300m. V-IX. BA BB

P. argentea Lam. Sølvnegleurt. 3-50cm. Liggende flerårig. De sølvhvide højblade dækker blomsterne helt og er meget iøjnefaldende. III-VI. Alm. Alle provinser.

Herniaria. Brudurt.

1. Bladene glatte eller randhårede	2.
" hårede på begge sider	3.
2. Unge grene glatte eller fintdunede. Blomsterne 1¼-1½mm glabra	
" " med tilbagerettede hår. Blomster 1¼-2mm ciliolata	
3. Enårig	4.
Flerårig	7.
4. Modne bærerblade uens	5.
" " næsten ens	6.
5. Bladene meget kort, tiltrykt hårede	lusitanica
" m.m. udstående hårede	cinerea
6. Bladene over 4mm, tiltrykt stivhårede	hirsuta
" indtil 4mm, krushårede	algarvica
7. Stænglerne højst 5cm. Fodfligene 0,8 mm	berlengiana
" over 5 cm. Fodfligene over 1½ mm	8.
8. Bladene smalt elliptiske til aflange	scabrida
" bredt " " næsten runde	maritima

Herniaria glabra L. Alm. brudurt. Udbredt.

H. ciliolata Melderis Randhåret brudurt. Stænglerne ensidigt hårede som unge. Kystnær. V-VIII. BL DL E Mi R

H. cinerea DC. Planten lysegrøn. II-VII. AAl Ag

H. lusitanica Chaudhri IV-VIII. Alle provinser.

- H. berlengiana (Chaudhri) Franco Bladene indtil 4x2½mm, krushårede. Blomsterne 1-1½mm. Granitklipper. V-VI. E: Berlenga Velha og Islas Farilhoes.

H. hirsuta L. Håret brudurt. IV-IX. Ag E

- H. algarvica Chaudhri 5-10cm. Bladene indtil 4x2½mm, ret tykke. Stængelledene indtil 5mm. Klitter og kystklipper. V-VI. Ag BA1

H. scabrida Boiss. Indtil 45cm. Stængelledene indtil 2cm. Bladene ofte ret stive. Øvre fodflige ofte rødplettede. 2 ssp.:

ssp. scabrida: Blomsternes hår 0,2-0,3mm. V-VIII. Udbredt.

ssp. guadarramica Chaudhri: Blomsternes hår 0,4-0,5mm. V-VIII.

AAl BL E

- H. maritima Link Strandbrudurt. Indtil 30cm. Bleggrønne stængelled. Fodfligene ofte med læderagtig og rødlig grund, støttebladene ligeledes. Sandstrand. V-VIII. Ag BA1 E R

Chaetonychia cymosa (L.) Sweet 3-10cm. Enårig. Bladene med brod, i kranse på 4. Endestillede blomsternøgler på 3-10mm, først kugleformede, i frugt udrullede og forlængede. Ingen krone. IV-VII. Alle provinser. Alm.

Illecebrum verticillatum L. Bruskbæger. Glat enårig på 5-20cm. Tynde, firkantede, ofte rødlig stængler. Bladene 2-6mm, ofte bredt omvendt ægformede. Blomsterne består af stærkt omdannede, hvidlige bærerblade, i nøgler i bladhjørnerne. Fugtige steder. II-IX. Az: TFL. Lu: Alle provinser. Alm.

Polycarpon. Mangefrø.

1. Kvastene løse og mangeblomstrede. Bægeret mest under 2mm tetraphyllum
- Kvastene tætte og fåblomstrede. Bægeret over 2mm 2.
2. Stænglen oftest ugrenet. Alle blade modsatte diphyllum
- " " grenet. Nogle blade i krans alsinifolium

Polycarpon tetraphyllum L. Alm. mangefrø. 5-15cm. Lille opret, opadtil stærktgrenet plante. Bladene ægformede til ægformet-af-lange, oftest i krans på 4. Korte, klare, udrandede kronblade. III-VII. Az: Alle øer. Lu: Alle provinser. Alm.

P. diphyllum Cav. Rødt mangefrø. M.m. lillaanløben enårig. 3 støvdragere. Mest på kystsand. II-VII. Ag BA E

P. alsinifolium (Biv.) DC. Glatfrøet mangefrø. 5-15cm. Vinrød eller gullig enårig. 5 støvdragere. Mest kystnær. III-VII.

Ortega hispanica L. 10-30cm. Opret, flerstænglet, noget blågrøn flerårig med forveddet rodstock. Ru, firkantede stængler. Bladene 5-20x1-2mm, m.m. linjeformede. Fodfligene affaldende, med en mørk kirtel forneden. Blomsterne små, grønne og hvidrandede, i kvaste. V-VIII. AAl BA BB BL Mi TM

Loeflingia. Børstearve. Små, stærktgrenede, liggende til opstigen-de enårige med affaldende blade og mange spredtsiddende nøgler. Bægerbladene $1\frac{1}{2}$ -3mm med en meget karakteristisk spids på hver side.

L. hispanica L. 5-15cm. Kronen kortere end den modne kapsel. 3 støvdragere. Støvknapperne 0,2m. Griffen $\frac{1}{2}$ x frugtknuden. Sandet jord. II-VII. AAl BA BB DL

L. baetica Lag. 5-15cm. Kronen længere end den modne kapsel. 5 støvdragere. Støvknapperne 0,3-0,5mm. Griffen ca. = frugtknuden. Sandet jord. IV-VI. Ag AAl BA BB BL E

(L. tavaresiana Samp. er en variant med dybt tredelt griffel og ensidige blomster i en slags aks.)

Spergula. Spergel.

1. Bladundersiden furet arvensis
- " ikke furet 2.
2. Kronbladene ægformede, butte, overlappende morisonii
- " lancetformede, spidse, ikke overlappende pentandra

Spergula arvensis L. Alm. spergel. Az Lu

S. morisonii Bor. Vårspergel. 5-30cm. Frøet bredere end dets brunlige vinge. III-VIII. BA BB Mi TM

S. pentandra L. Femhannet spergel. 5-20cm. Frøet så bredt som dets hvidglinsende vinge. II-VII. AAl BA BB Mi TM

Spergularia. Hindeknæ.

1. Kraftig flerårig med fortykket rod. Bægeret 4-6mm 2.
- 1-flerårig med spinkel rod. Bægeret $1\frac{1}{2}$ -4mm 6.
2. Fodfligene bredere end lange azorica
- " længere " brede 3.
3. Fodfligene 6-10mm, med børsteformet spids fimbriata
- " 2-6 mm, uden " " 4.
4. Unge skuds fodflige $\frac{1}{2}$ sammenvoksede media
- " " " mindre sammenvoksede 5.
5. Frøene sorte. Stænglen mest glat australis
- " mørkebrune. Stænglen kirteldunet foroven rupicola
6. Unge skuds fodflige $\frac{1}{2}$ sammenvoksede 7.
- " " " mindre sammenvoksede 8.
7. Kvastene svagt grenede. Kronbladene mindst 3mm marina
- " stærkt grenede. " under 3mm tangerina
8. Bægeret hindeagtigt med grøn midterribbe segetalis
- " grønt med hindekant 9.
9. Kvastene uden støtteblade, med hårfine grene diandra
- " med " 10.

10. Kronen længere end bageret. Hårfine kvastgrene *purpurea*
 " ca. lig bageret. Kvastgrenene ikke hårfine 11.
 11. Frøene sorte. Bægerbladene m.m. spidse eller brodspidsede
 heldreichii
 Frøene brune. Bægerbladene butte 12.
 12. Kronen hvid inderst, lyserød eller hvid yderst *bocconeii*
 " helt lyserød 13.
 13. Øvre støtteblade meget små *capillacea*
 " " veludviklede *rubra*

● Spergularia azorica (Kindb.) Lebel 5-35cm. Tæt kirteldunede stængler. Bladene linje-spatelformede og flade. Kystklipper. Az: SMTGJPFL

S. fimbriata Boiss. Børstehindeknæ. 5-35cm. Stænglerne kirtelhårede foroven. Bladene med brod. Bægeret kirteldunet, 3-året. II-V+IX-XI. E. (Øst for Faro i følge Fl.Eur.; dvs. i Ag)

S. rupicola Lebel Klippehindeknæ. 5-35cm. Kystklipper. V-XI. Ag
 BAL BL? DL E Mi

S. australis (Samp.) Prain 5-30cm. Som den foregående, men blade-
 ne ofte smallere mod grunden. Kystklipper. III-IX. Ag BAL BL DL E
 Mi

S. media (L.) Presl Vingefrøet hindeknæ.

S. marina (L.) Besser Kødet hindeknæ. Az Lu

S. tangerina P.Monnier 5-15cm. Stænglerne meget spinkle. Blom-
 sterstanden sammentrængt. Bægeret 2-3mm. Kronen lidt kortere, med
 hvid grund. III-VI. Ag

S. segetalis (L.) G.Don f. Kornhindeknæ. 3-15cm. Spinkle, opsti-
 gende stængler. Planten glat. Løs og åben blomsterstand uden øvre
 støtteblade. Bægeret $1\frac{1}{2}$ -2mm. Kronen hvid. Kornmarker m.m. IV-X.
 DL Mi TM

S. diandra (Guss.) Boiss. Trådihindeknæ. 3-30cm. Tynde, glatte
 stængler. Bladene $\frac{1}{2}$ -1mm tykke. Stærktgrenet blomsterstand. Krone
 og bager 2-3mm. Sandet jord. II-VIII. Az: F

S. purpurea (Pers.) G.Don f. Purpurhindeknæ. 2-25cm. Mange, spin-
 kle stængler. Bladene $\frac{1}{2}$ mm tykke. Kirteldunet blomsterstand. Kro-
 nen mørkere end de andre arters. III-XI. Alle provinser.

S. rubra (L.) Presl Markhindeknæ.

S. capillacea (Kindb.) Willk. Som den foregående, men med kryben-
 de, rødslående stængler. Fåblomstret blomsterstand. III-XI. AAL
 BA BB BL DL Mi TM

S. bocconeii (Scheele) A.& Gr. Hvidt hindeknæ. 5-25cm. Kvast og
 bager kirteldunede. III-VIII. Az: Alle øer. Lu

S. heldreichii Fouc. Hjærtehindeknæ. 8-35cm. Fodfligene m.m.
 hjærteformede med kort, ofte kløvet spids. Bægerbladene spidse.
 Kronen med lysere grund. Saltholdig jord. IV-VI. Ag E

Lychnis flos-vuculi (L.) Trævlekrone. BA BL E

Agrostemma githago L. Klinte. Angives som alm. fra 1971.

Silene. Limurt.

1. Tvebo (Pragtstjærner)	2.
Tvekønnede	4.
2. Kronen hvid eller blegrød	3.
" kraftigt lyserød	<i>dioica</i>
3. Hele planten tæt kirtlet. Bægeret 10-16mm	<i>marizii</i>
Ikke hele planten kirtlet. Bægeret 15-30mm	<i>alba</i>
4. 20-30 bægerribber	5.
10 "	7.

5. 30 bægerribber conica
20 " 6.
6. Kvastene 1-3-blomstrede. Kapseltænderne tilbagekrummede uniflora
Kvastene flerblomstrede. Kapseltænderne m.m. oprette vulgaris
7. 5 grifler. Bægerribberne udvidede og flade. Helt glatte planter 8.
3 grifler. Bægerribberne anderledes 9.
8. Enårig. Bægeret 22-32mm coeli-rosa
Flerårig. Bægeret 7-10 $\frac{1}{2}$ mm laeta
9. Frøene med 2 bølgede vinger. Ukirtlede enårige 10.
" uvingede 12.
10. Stænglen glat midtpå longicaulis
" håret hele vejen 11.
11. Kronen højst 3mm fremragende. Kapselstilken 1-2 $\frac{1}{2}$ mm apetala
Kronens plade 5-12mm. Kapselstilken 4-8mm colorata
12. 1-årig 13.
Flerårig 33.
13. Blomsterne i een eller flere klaser 14.
" i en kvast eller top 26.
14. Frugtbægeret stærkt sammenknebt fortil. Bægertænderne spidse ... 15.
Frugtbægeret ikke sammenknebt fortil. Bægertænderne butte 20.
15. Bægeret 14-18mm. Kronbladernes plade 4-9mm bellidifolia
" 6 $\frac{1}{2}$ -13mm. " " 1-3 $\frac{1}{2}$ (-6)mm 16.
16. Frugtbægerets ribber kraftigt fremtrædende cerastioides
" " lidet " 17.
17. Frugtbægeret tydeligt afstudet ved grunden disticha
" tilsmalnet ved grunden 18.
18. Bægerribberne med en række stive hår gallica
" ikke stivhårede 19.
19. Bægeret kirtellåddent ramosissima
" dunet nocturna
20. Frugtstilkene udstående eller nedbøjede 21.
" oprette til opret-udstående 23.
21. Frugtbægeret ikke eller lidet opblæst littorea
" stærkt opblæst 22.
22. Stængelbladene 2-5mm brede. Bægertænderne butte .. psammitis
" 7-20mm " " spidse pendula
23. Kapselstilken $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm nocturna
" 1 $\frac{1}{2}$ -16 mm 24.
24. Planten stærkt klæbrig nicaeensis
" ikke " 25.
25. Kapselstilken 6 $\frac{1}{2}$ -16 mm scabriflora
" 3-4 mm micropetala
26. Kapselstilken over 7 mm 27.
" højst 5 mm 28.
27. Kronbladene hele eller svagt udrandede armeria
" kløvede portensis
28. Bægeret tæt kirteldunet fuscata
" højst kirtlet på tænderne 29.
29. Bægeret med 5 vinger stricta
" uvinget 30.
30. Stængelbladene linjeformede 31.
" lancetformede 32.
31. Kronen hvid, dens plade 0-3mm inaperta
" rød, dens plade 4 $\frac{1}{2}$ -6mm cretica
32. Bægeret dunet rubella
" glat muscipula
33. Blomsterne i klase eller kvast 34.
" i top 39.
34. Stænglen uden kirtelhår 35.
" med " 36.
35. Bægeret 16-23mm, med afskåret grund legionensis
" 12-16mm, " tilsmalnet grund ciliata

36. Kapselstilken 10-20mm boryi
 " 3-6 mm 37.
 37. Klæbrigt-lådden strandplante nicaeensis
 Ikke lådden bjærgplante 38.
 38. Bægeret 13-18mm. Med bladroset acutifolia
 " 20-30mm. Uden bladroset foetida
 39. Toppen tæt og halvskærmformet 40.
 " åben 41.
 40. Bægeret 20-23mm. Kronen hvid rothmaleri
 " 13-17mm. " rød cintrana
 41. Bladene tætfiletete. Bægeret 8-13 mm mellifera
 " dunede. Bægeret 11-17 mm 42.
 42. Kronen med en kløvet bikrone nutans
 " uden bikrone 43.
 43. Toppen usymmetrisk, med 1 sidegren nederst longicilia
 " symmetrisk, med 2 sidegrene " coutinhoi

Silene gallica L. Fransk limurt. 15-45cm. Blomsterne i en ensidig klase. Planten kendelig på de stivhårede bægerribber. Kronbladene hvide eller blegegrøde, hele eller tandede. II-VI. Az Lu

S. disticha Willd. Toradet limurt. 20-40cm. Stivhåret. De enkelte klaser tætte og sammentrængte. Frugtbægeret bredt ægformet. V-VII. Ag BA1 BL E

S. bellidifolia Juss. Ensidig limurt. 30-60cm. Bladene spredt stivhårede. Blomsterne m.m. siddende, i 1-2 tætte, ensidige klaser. Kronen lyserød. V-VI. BL E R

S. ceratioides L. Hønsetarmslimurt. (*S. sclerocarpa* Dufour). 5-25cm. Planten lidt stivhåret, ofte grenet fra grunden. Kronen indesluttet eller lidt fremragende. II-V. Ag

S. nicaeensis All. Sandlimurt. 10-40cm. Hele planten klæbrigt lådden, m.m. sanddækket, 1-flerårig. Kronen hvid eller blegegrød. Sandstrand. II-VII. Ag BA1 BL E Mi

S. ramosissima Desf. Grenlimurt. 10-40cm. Hele planten klæbrigt lådden, m.m. sanddækket. Nedre blomsterstilke 20-35mm. Kronen hvid eller blegegrød. Sandstrand. IV-VI. Ag BA1 E

S. scabriflora Brot. 5-35cm. Ofte helt lådden, undertiden silkehåret. Blomsterstilkenene oftest ganske korte. Bægeret 13-25mm, m.m. låddent. Kronen rød, 6-10mm. 2 underarter:

ssp. scabriflora: Bægerhårene $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ mm, opret-udstående til oprette. III-VII. AAL Ag BA1 DL E Mi TM

ssp. tuberculata (Ball) Talavera: Bægerhårene 4-7mm, udstående, i det mindste under blomstringen. V-VII. Ag

S. micropetala Lag. 20-40cm. M.m. tæthåret. Øvre blomster m.m. siddende. Bægeret 11- $13\frac{1}{2}$ mm, ribberne oftest hårede. Kronens plade 3-4mm, rød eller lyserød. II-VI. AAL Ag BA1 DL E

S. nocturna L. Akslimurt. 10-60cm. De øverste blomster næsten siddende og meget tætsiddende. Klasen m.m. ensidig. Kronen blegegrød. III-VII. AAL Ag BA BA1 BB BL E TM

S. colorata Poiret Vingefrøet limurt. 10-50cm. Stænglen dunet med nedadrettede hår. En iøjnefaldende, lyserød krone. Bægerets tænder tæt randhårede. I-VI. Udbredt.

S. longicaulis Pourret Langstænglet limurt. (*S. gracilis* DC.) 10-80cm. Stænglen håret forneden, glat midtpå og nedadrettet dunet øverst. Bladene ofte rødlig. Bægeret glat med randhårede tænder, ofte rødligt. Sandet jord, mest nær kysten. I-VI. AAL Ag BA1 E R

S. apetala Willd. Kronløs limurt. (*S. decipiens* Barc.) 5-30cm. Stænglen nedadrettet dunet. Bægeret 7-10mm, med hårede ribber. Kronen ofte indesluttet. III-V. Ag BA1 E

- Silene coeli-rosa (L.) Godron Himmelrose. 20-50cm. Smalbladet. På og langstilkede, 2½cm brede, rødlilla blomster. V-VII. (Lu)
- S. laeta (Ait.) Godron Bredbægret limurt. 5-60cm. Bladene linje-lancetformede. Langstilkede, lyserøde blomster i løs kvast. Fugtige, kystnære enge. V-VII. Alm.
- S. littorea Brot. Kystlimurt. 5-12cm. Tæt kirteldunet og ofte stærktgrenet. Bægeret 13-18mm, m.m.rørformet. Kronen lyserød. Sandstrand. III-V. Ag BA1 BL DL E Mi
- S. psammitis Link 6-40cm. Kirteldunet og stærkt grenet. Bægeret 15-19mm, tydeligt navleformet ved grunden. Kronen lyserød. 200-1500m. AA1 BA BA1 BB E TM
- S. pendula L. Rød limurt. 20-30cm. Kirteldunet, grenet i øverste halvdel. Frugtbægeret stærkt opblæst, omvendt ægformet. Kronen lyserød. IV-VIII. (Lu)
- S. rubella L. Tofarvet limurt. 20-50cm. Dunet, uden kirtler, stængelhårene nedadrettede. Bægeret tætdunet, mest grønligt. Kronen kort og lyserød. I-VI. AA1 Ag BA1 BL DL E R
- S. fuscata Brot. Rødhåret limurt. 15-30cm. Stænglen stribet eller kantet. Planten tæt kirteldunet og rødhåret. Bægeret tydeligt buet under blomstringen, ret i frugt. III-V. BB BL E R
- S. armeria L. Knippelimurt. 30-70cm. Blågrøn og glat, undertiden klæbrig foroven. Blomsterne i en halvskærmagtig sammentrængt top. Kronbladernes plade 4mm, lyserød. IV-V. (Az) (Lu)
- S. portensis L. 20-50cm. Fintdunet eller glat. Stængelbladene linjeformede og spidse. Kvastene meget åbne. Frugtbægeret tydeligt kølleformet, ribberne ofte røde. Kronen hvidlig med grønlig underside. Mest på sandet jord. V-VIII. Alle provinser. Alm.
- S. inaperta L. Langstilket limurt. 15-40cm. Fintdunet med ofte glat og klæbrig stængel foroven. Stængelbladene stive. Åben kvast med ofte langstilkede blomster. Kronens plade højst 3mm, ofte indesluttet i bægeret. V-VII. AA1 Ag BA1 BB BL E TM
- S. muscipula L. Fluefangerlimurt. 15-40cm. Glat plante, dog meget klæbrig foroven på stænglen. Blomsterne i en ret regelmæssig kvast med oprette grene. Kronen kort, blegrød eller hvid. V-VIII. AA1 Ag BA1 BL R
- S. stricta L. Vinget limurt. 15-60cm. Glat, men klæbrig foroven. Stængelbladene m.m. lancetformede. Bægeret 5-vinget, med spidse, kirtelrandhårede tænder. Lerede marker. IV-VI. AA1
- S. cretica L. Stilklimurt. 30-60cm. Fintdunet med foroven glat stængel. På og langstilkede blomster. Bjærgenge. IV-VI. BB BL
- S. nutans L. Nikkende limurt.
- S. mellifera Boiss.& Reuter 40-90cm. Stænglen filtet forneden, klæbrig foroven. Bladene tætfiltede. Bægeret 8-13mm, glat eller svagt dunet, buttandet. Kronen hvid eller grønlig, uden bikrone. Mest på klipper, skifer eller kalk. 500-2500m. AA1 Ag
- S. coutinhoi Rothm.& P.Silva 45-80cm. Stænglen fintdunet forneden, klæbrig foroven. Bladene fintdunede. Toppen åben. Bægeret 14-16mm. Kronen hvidgul. Kratskov på granit. 400-1200m. V-VII. AA1 BA BB TM
- S. longicilia (Brot.) Otth (S. patula Desf.) Som den foregående, men bægeret 11-17mm, og kronen mest hvid, ellers rødlig. 0-650m. IV-VI. Fra Coimbra til Sesimbra. AA1 BA1 BL E
- S. cintrana Rothm. 12-35cm. Med ret tæt roset af tætdunede, kødede, spatelformede blade. Toppen tæt, oftest asymmetrisk med 1 sidegren nederst. Bægeret ofte rødåret. Kronen rødlilla. Kystnære granitklipper. V-VI. E: Serra de Sintra og Cabo de Roca.

- Silene rothmaleri da Silva 14-20cm. Tæt, dunet bladrosset. Fåblomstret og asymmetrisk top. Kalkklinter nær kysten. 40m. IV. Ag: Ponta de Sagres. Uddød?

S. legionensis Lag. 30-50cm. Tæt bladrosset af randhårede, lancetformede blade indtil 12x1,3cm. De enkelte klaser med 3-8 blomster. Bægeret smalt kegle-rørformet. Kronen hvidgul med grønlig underside. 400-2000m. VII-VIII. TM

S. ciliata Pourret Randhåret limurt. 5-30cm. Flerstænglet tueformet med tætte rosetter af randhårede, lancet- til linjeformede blade. Kronen gullig til rødlig. 1100-2700m. VII-VIII. BA BB

S. boryi Boiss. Pilåret limurt. 15-35cm. Tætkirtlet og pudedannende. Bladene spredte langs stænglerne, der ofte er 1-blomstrede. Bægeret 20-32mm. Kronen hvidgul eller lyserød. 550-3100m. VII-VIII. BA TM

S. acutifolia Link 8-35cm. Rosetbladene omvendt lancetformede, indtil 75x13mm, stængelbladene ægformede. Korte, fåblomstrede kvaste. Kronen rødlilla, hel, tandet eller udrandet. Granitklipper. 700-1400m. V-VI. AAl BA BB BL DL Mi TM

S. foetida Link 9-20cm. Bredt ægformede stængelblade. Kvastene få-, ofte 1-blomstrede. Kronen lyserød, kløvet. ca. 1900m. BA: Serra da Estrela som den endemiske ssp. foetida.

S. dioica (L.) Clairv. Dagpragtstjerne. BA Mi

S. marizii Samp. 15-60cm. Tætkirtlet, stinkende med ret fåblomstrede kvaste. Hunblomsternes stilke 1-3½cm, hanblomsterne næsten siddende. Kronbladene plade 5-10mm, hvid eller blegrød. 600-1500m. IV-VIII. BA BB BL DL Mi TM

S. alba (Miller) Krause Aftenpragtstjerne. 3 underarter: ssp. mariziana (Gand.) Franco: Kapslen 20-25mm, æg-kugleformet. Bladene tykke og læderagtige og filtet-lådne. Klipper langs vestkysten.

ssp. alba: Kapslen 15-20mm, ægformet, med m.m. oprette tænder. Bægeret tænderne butte.

ssp. divaricata (Rchb.) Walters: Kapslen 15-20mm, ægformet, med tilbagekrummede tænder. Bægeret tænderne tilspidsede. Alm.

S. uniflora Roth Strandlimurt. (S. maritima With.) 25-40cm. Ligner den følgende, men blomsterstilkenes forblade urteagtige (hindeagtige hos vulgaris). 2 underarter:

ssp. uniflora: Grundbladene lancet- til linjelancetformede. Kystklipper. IV-VIII. Az: MTJPFLC. Lu: BL DL E Mi

- ssp. cratericola (Franco): Grundbladene m.m. spatelformede. Kra-
terrande. Az: P. Endemisk.

S. vulgaris (Moench) Garcke Blæresmelde. 2 underarter:

ssp. vulgaris: Grundbladene æg-lancetformede. Az: L. Lu

ssp. angustifolia (Mill.) Hayek: Grundbladene linje-lancet- til linjeformede. Az: MPC. Lu: Alm.

S. conica L. Keglelimurt. 12-25cm. Oftest kirteldunet enårig med m.m. smalle blade. Bægeret langtandet, først smalt kegleformet, i frugt kegle-kugleformet. Kronen kort og lyserød. IV-VII. DL TM

Cucubalus baccifer L. Bærsmælde. 30-150cm. Stærktgrenet, tyndstænglet, dunet flerårig. Kronbladene smalle, kløvede og grønlig-hvide. Bægeret klokke- til skålformet. IV-X. BA BB BL DL E Mi TM

Saponaria officinalis L. Sæbeurt.

Vaccaria hispanica (Miller) Rauschert Konellike. (V. pyramidata Med.) 30-60cm. Glat enårig. Blomsterne i en stærkt grenet kvast. Bægeret pæreformet med 5 brede vinger. Kronen lyserød, afstudet eller tolappet. IV-VI. AAl Ag BA1 BB BL E R TM

Petrorhagia saxifraga (L.) Link Fjældknopnellike. 5-45cm. Flerårig med m.m. linjeformede blade og langstilkede, hvide eller lyserøde blomster i en åben kvast. Bægeret 3-6mm, buttandet og med 4 yderbægerblade. VI-XII. BL DL TM

P. nanteuillii (Burnat) Ball & Heyw. Sandknopnellike. 2-5 blomster i et hovede omgivet af store og brede, brune, hindeagtige højblade. Enårig med linjeformede blade. Bladksederne 3-4mm. Indre højblade butte eller med brod. IV-VIII. Udbredt.

P. velutina (Guss.) Ball & Heyw. Skedeknopnellike. (P. dubia) 5-45cm. Som den foregående, men bladskederne $3\frac{1}{2}$ -9mm og alle støtteblade brodspidsede. V-VII. Udbredt.

Dianthus. Nellike.

1. 1-2-årig. Bægeret dunet		armeria
Flerårig. " glat		2.
2. Bladene kødede og trinde, uden tydelig ribbe		lusitanus
" med tydelig midterribbe		3.
3. Kronsvelget m.m. håret		4.
" glat		7.
4. Kronbladene frynsede		5.
" tandede		6.
5. Øvre blade med fortykkede randribber		broteri
" " uden " "		hyssopifolius
6. Yderbægerbladene $\frac{1}{2}$ -1 x bægeret		crassipes
" $1/3$ - $\frac{1}{2}$ x bægeret		cintranus
7. Bægeret 20-28mm		cintranus
" 7-17 mm		8.
8. Bægeretændernes længde 2 x bredden. Blomsterne mest enlige		langeanus
Bægeretændernes længde 3 x bredden. Blomsterne mest 2-3		laricifolius
	sammen	

Dianthus hyssopifolius L. Fligkronet nellike. (D. monspessulanus) 20-40cm. Bladene 1-5cm, ikke stive, flade, oftest noget blågrønne. Kronen lyserød eller hvid. VI-VIII. BA BL DL Mi

D. langeanus Willk. 10-25cm. Bladene $1\frac{1}{2}$ -2cm, lidt blågrønne. Bægeret 7-12mm, m.m. lillat hos bjærgformerne. Kronen 1cm bred, kraftigt rosenrød. 250-2200m. V-VIII. Mi TM

D. laricifolius Boiss. & Reuter 10-30cm. Bladene ofte nåleformede på de gølge skud. Bægeret 12-17mm. V-VIII. 3 underarter:

ssp. laricifolius: Bægeret 15-17mm. Bladene tynde og nåleformede, $1\frac{1}{2}$ -3cm. Kronen stærkt rosenrød, $1\frac{1}{2}$ cm bred. BA BB BL Mi TM

ssp. caespitosifolius (Plan.) Lainz: Bægeret 15-17mm. Kronen stærkt rosenrød. Bladene lange, indtil 15cm. Mi: Minho.

● ssp. marizii (Samp.) Franco: Bægeret 12-14mm, lillat. Kronen rød-lilla. TM: Bragança-regionen.

D. lusitanus Brot. Savtandet nellike. 10-40cm. Bladene 1-3cm. 4-6 yderbægerblade. Bægeret 19-23mm, mærkbart sammenknebt over midten. Kronen 2cm bred, ofte lidt håret i svælget, rosenrød og skarpttandet. V-VIII. AAL Ag BA BAL BB BL DL TM

D. broteri Boiss. & Reuter (D. malacitanus p.p.) 25-60cm. Bladene 3-8cm, noget stive og blågrønne. 4-8 yderbægerblade. Bægeret 25-35mm, sammenknebt øverst oppe og lidt buget forneden. Kronen 3cm bred, mest lyserød. III-VIII. Ag BAL BB E R

● D. cintranus Boiss. & Reuter Stribet nellike. 15-40cm. Bladene 2-8cm, flade og fint savtakke. Bægeret 20-28x4-6mm, med brodspidsede tænder. Kronen 2cm bred, glat eller håret i svælget, lyserød. VI-VII. 2 underarter:

● ssp. cintranus: Kronbladene glatte. Yderbægerbladene m.m. gradvist tilsmalnende. E: Serra de Sintra.

● ssp. barbatus Fern. & Franco: Kronbladene hårede i svælget. Yderbægerbladene brat tilspidsede. BL E R

Dianthus crassipes Roemer 30-60cm. Stænglerne kraftige, ca. 4mm tykke. Bladene 4-7cm x 2-3mm, flade og flerribbede. Blomsterne ofte i hoveder. Yderbægerbladene grønspidsede, af blomstens længde. Bægeret 20-23mm, ofte m.m. rødlillat. Kronen ca. 2cm bred, rødlilla med gullig underside. 300-1800m. V-VIII. Ag BA1

D. armeria L. Kostnellike. V-VIII. BB TM

Velezia rigida L. Dueurtsnellike. 10-30cm. Enårig. Bægeret linjeformet uden yderbæger. Planten ligner meget en dueurt. V-VI. Udbredt.

NYMPHAEACEAE

Nymphaea alba L. Nøkkerose.

Nuphar luteum (L.) Sibth. & Sm. Gul åkande.

CERATOPHYLLACEAE

Ceratophyllum demersum L. Tornfrøet hornblad. Az: MPL. Lu

RANUNCULACEAE

Helleborus foetidus L. Stinkende nyserod. 20-60cm. Blomsterne gulgrønne, ofte med purpurfarvede kanter. Bladene med 7-11 flige. Stænglen bladet. XII-VI. AAL BA BB BL DL E Mi R TM

Nigella. Sortkommen. Enårige planter med 2-3 x fjersnitdelte blade med linjeformede flige. 5 lyseblå blosterblade samt 5 små honningblade. Frugten består af 5 delvist sammenvoksede, langgrifledede bælgkapsler.

1. Blomsten med et svøb af 5 bladlignende højblade ..	damascena
" uden svøb	2.
2. Grifflerne skråt udstående i frugt	gallica
" vandret udstående i frugt	hispanica

Nigella damascena L. Jomfruen i det grønne. IV-VI. Udbredt.

N. gallica Jordan Fransk sortkommen. 25-40cm. Blomsten 3-3½cm bred. Blosterbladernes negl ½-¾ x pladen. V-VII. BA DL R TM

N. hispanica L. Djævelen i busken. 25-50cm. Blomsten 3½-6cm bred. Blosterbladernes negl indtil 1/3 x pladen. V-VII. 2 ssp.:
ssp. hispanica: Blomsten 5-6cm bred. Blosterbladernes negl meget kort. Bælgkapslerne oftest stærkt kirtlede. AAL BA1
ssp. atlantica Murb.: Blomsten 3½-5cm bred. Blosterbladernes negl indtil 1/3 af pladen. Bælgkapslerne med nogle kirtler. Az: M.
 Lu: BA DL R TM

Caltha palustris L. Engkabbeleje. BA Mi TM

Aconitum napellus L. ssp. lusitanicum Rouy Blå stormhat. 20-200 cm. VII-IX. TM

Delphinium. Riddersporer med 3(5) bælgkapsler. 2 rækker blosterblade, her kaldet bager- og honningblade.

1. Flerårig. 5 bælgkapsler	pentagynum
1-2-årig. 3 "	2.
2. Sporen 4-5 mm	staphisagria
" over 10 mm	3.
3. Stænglen grenet fra grunden	obcordatum
" " foroven	4.
4. Sporen 2-4 x bagerbladene	gracile
" 1½-2 x "	5.
5. Sidestillede honningblade med afskåret eller svagt	
hjerterformet grund	halteratum
Sidestillede honningblade med tydeligt hjerterformet grund	
	verdunense

Delphinium pentagynum Lam. Femgriflet ridderspore. 40-70cm. Løgformet og trævlet rodstock. Stænglen kirtlet øverst. De side-stillede honningblade randhårede. Blomsterne kraftigt blålilla.

V-VIII. AAl Ag BA1 BL E R

Delphinium obcordatum DC. (D. nanum DC.) 10-30cm. Kort krumhåret. Sidestillede honningblade uden hjerteformet grund, tydeligt fremragende. Klasen med 5-10 blålige blomster. Sporen 18mm. Klitter. IV-IX. Ag BA1 E

D. halteratum Sm. Langstilket ridderspore. 30-50cm. Øvre blade mest hele. Klaserne ofte mangeblomstrede. Sidestillede bærerblade 7-10mm. Sporen 15-18mm. V-IX. AAl Ag BA BA1 BB BL E R TM

D. verdunense Balbis 15-30cm. Øvre blade oftest trekløvede. Klasen oftest kort og tæt med 5-15 blomster. Sidestillede bærerblade 8-12mm. Sporen 14-19mm. VI-IX. Ag BA BL DL E R TM

D. staphisagria L. Steffensriderspore. 30-100cm. 1-2-årig. Stængelen kraftig, udstående håret. Blomsterne mørkeblå. VI-VIII.

Consolida. Riddersporer med 1 bælgkapsel. Enårige.

Consolida ajacis (L.) Schur Haveridderspore. 30-60cm. Sporen 12-20mm. Bælgkapslen dunet, tilsmalnet mod griflen. V-VIII. (Az) (Lu)

C. orientalis (Gay) Schrödinger Hyacintridderspore. 30-50cm. Sporen 6-10mm. Bælgkapslen kirtlet ved grunden, griflen brat afsat. V-VIII. (Lu)

Anemone trifolia L. ssp. albida (Mariz) Ulbr. Trebladet simmer. 10-20cm. Ligner en Hvid anemone, men bladene 3-delte og savtaktede og ikke yderligere delte. II-IV. BA BL DL Mi TM

A. palmata L. Nyrebladet anemone. 10-60cm. Grundbladene hjerte-nyreformede med 3-5 lapper og svagt tandede. De få stengelblade smalflegete. 1-få gule blomster, der giver planten et ranunkelagtigt udseende. Men afviger ved langnæbbede, stærkt uldhårede nødder. II-IV. Alm.

A. coronaria L. Fransk anemone. 15-45cm. 5-8 røde, blå eller hvide blomsterblade. Stengelbladene siddende, 2 x fjersnitdelte. II-III. E

Clematis. Skovranke.

1. Kronbladene lyslige.	Frugten ikke fjerhåret	.. campaniflora
"	hvide eller hvidgule.	Frugten fjerhåret
2. Blomsterne nikkende.	Kronbladene 23-36mm	cirrhosa
"	oprette.	" 8-18 mm
3. Bladene 2 x delte.	Kronens inderside glat	flammula
" 1 x "	" " " " " " " " " " " "	filtet vitalba

Clematis flammula L. Korsskovranke. 3-5m. Blomsterne i mangeblomstret top med dunet yderside og glat inderside. IV-VIII. Ag BA1

C. vitalba L. Alm. skovranke. VI-VIII. Udbredt.

C. cirrhosa L. Nikkende skovranke. 2-5m. Bladene hele eller 1-2 x trekoblede med tandede småblade. Blomsterne 4-7cm brede, enlige med 2 sammenvoksede forblade på stilken. X-XII. Ag BA1

C. campaniflora Brot. Klokkeskovranke. Op til 7m. Bladene mest 2 x fjersnitdelte. Blomsterne m.m. klokkeformede. Kronen 9-20mm. V-VII. AAl BA BA1 BB BL DL E Mi R TM

Adonis. Enårige planter med 5-8 stærkt røde eller gule kronblade og et grønt bæger. Stærkt fjerfligede blade. Mange nødder i et forlænget hovede.

Adonis annua L. Høstadonis. Frugtens overside næsten lige, uden fremspring. Kronen rød. Markukrudt. II-VI. AAl Ag BA1 BL E R

A. microcarpa DC. Småfrugtet adonis. 20-60cm. Frugtens overkant med et fremspring nær spidsen. Kronen mest gul, ofte med en sort plet nær grunden. Markukrudt. II-VII. Ag E

Ranunculus. Smørblomst.

1. Kronen hvid. Vandplanter 2.
" gul 11.
2. Ingen findelte undervandsblade 3.
Med " " 5.
3. Kronen 2-3 x bageret omiophyllus
" højst $1\frac{1}{2}$ x bageret 4.
4. Midterste bladlap smallest ved grunden tripartitus
" " bredest " " hederaceus
5. Kronbladene under $5\frac{1}{2}$ mm 6.
" over 6 mm 7.
6. Med flydeblade tripartitus
Uden " trichophyllus
7. Undervandsbladene oftest over 5cm, længere end eller
lig stængelledene penicillatus
Undervandsbladene under 5 cm, kortere end stængelledene 8.
8. Nødden kølet eller vinget, glat baudotii
" uden køl eller vinge, ofte håret 9.
9. Bægerbladene nedadrettede ololeucos
" udstående 10.
10. Frugtens næb endestillet. Blomsterstilkene mest over 5cm.
under blomstringen, længere end bladstilkens peltatus
Frugtens næb ikke endestillet. Blomsterstilkens mest
under 5cm under blomstringen, kortere end bladstilkens saniculifolius
11. Bladene m.m. hele 12.
" stærkt delte, i hvert fald nogle af dem 21.
12. 3 bægerblade ficaria
5 " 13.
13. Alle blade i roset, ingen stængelblade bullatus
Med stængelblade 14.
14. Bladgrunden dybt hjerteformet indskåret cortusifolius
" ikke " " 15.
15. Stængelbladene siddende. Blomsterne 2-3 cm brede 16.
" stilkede. " $2\frac{1}{2}$ -20 mm brede 18.
16. Grundbladene ægformede bupleuroides
" linje- eller lancetformede 17.
17. Bladspidsen ofte hætteformet. 8-13 kronblade abnormis
" ikke " 5 kronblade gramineus
18. Blomsterne siddende, $2\frac{1}{2}$ -3 mm brede nodiflorus
" stilkede. 5-20 mm " 19.
19. Flerårig. Nødden glat flammula
Enårig. Nødden vortet 20.
20. Kronen så lang som bageret longipes
" ca. 2 x bageret ophioglossifolius
21. Enårig 22.
Flerårig 27.
22. Mange nødder i et forlænget hovede sceleratus
3-30 " " rundet hovede 23.
23. Frugten 2-3 mm 24.
" 6-8 mm 26.
24. Kronen 2 x bageret sardous
" $1-4/3$ x bageret 25.
25. Blomsterbunden glat. Bladet lappet til noget fliget parviflorus
Blomsterbunden dunet. Bladet stærkt delt trilobus
26. Bladene svagt lappede. Frugterne kortpiggede muricatus
" smalfligede. Frugterne langpiggede arvensis
27. Stænglen krybende og rodslående repens
" ikke krybende 28.
28. Bægerbladene nedadrettede, til sidst eller hele tiden .. 29.
" udstående hele tiden 30.

29. Blomsterstilken trind. Bægeret først udstående, siden nedadrettet *macrophyllus*
 Blomsterstilken furet. Bægeret hele tiden nedadrettet *bulbosus*
30. Stængelgrunden omgivet af trævler 31.
 " uden trævler 32.
31. Flere udelte end fligede grundblade. 1-2 blomster *gregarius*
 " fligede end udelte grundblade. Op til 5 blomster *paludosus*
32. Bladene m.m. glatte og fortykkede *nigrescens*
 " hårede 33.
33. Grundbladene svagt lappede *cortusifolius*
 " stærkt delte 34.
34. Grundbladenes midterafsnit kortstilket *ollisponensis*
 " " ofte ganske langstilket *henriquesii*

Ranunculus hederaceus L. Vedbendfrøpeber. III-IX. Udbredt.

R. omiophyllus Ten. Hedefrøpeber. Kun med flydeblade, med 3-5 lapper, der er smallest ved grunden. Kronen 5-6mm. III-VII.

R. tripartitus DC. Tredelt frøpeber. Bladene med 3(5) omvendt ki-leformede afsnit, der er smallest ved grunden. Kronen 1½-4½mm. III-V. Udbredt.

R. ololeucos Lloyd Kløverfrøpeber. Bladene som hos foregående. Kronen 7-15mm, 2-3 x bægeret. Måneformede honningkirtler. III-VIII. BA DL Mi TM

R. peltatus Schrank Storblomstret frøpeber.
 (var. microcarpus Meikle har nødderne under 1mm. Ag R)

R. baudotii Godron Strandfrøpeber. Udbredt.

R. saniculifolius Viv. Sanikelfrøpeber. Honningkirtlen måneformet. II-VIII. Udbredt.

R. trichophyllus Chaix Hårfliget frøpeber. 2 underarter:
ssp. trichophyllus: Planten kun rodslående nederst. Talrige, ret kraftige bladflige. Lavlandsplante. Udbredt.
ssp. eradicatus (Laest.) Cook: Planten rodslående ved næsten alle stængelled. Bladfligene få og hårfine. Bjærgplante. BA

R. penicillatus (Dum.) Bab. Penselfrøpeber. (*R. pseudofluitans*) Indtil 3m. Bladfligene m.m. indbyrdes parallelle, slappe. Frugstilk 5-10(-15)cm. Kronbladene 10-15mm med m.m. nyreformede honningkirtler. Hurtigtstrømmende vand. I-X. Udbredt.

R. ficaria L. Vorterod. Ag BA1 DL E R

R. muricatus L. Pigsmørblomst. 5-35cm. Opret med hul stængel. Bladene groft takkede til 3-5-lappede. Nødden 5-8mm, tornet og med en glat køl hele vejen rundt. II-VII. (Az): SMGF. Lu: Alm.

R. arvensis L. Agersmørblomst. 5-30cm. Opret og grenet foroven. Bladene med smalle, 4-5mm brede flige. 3-7 6-8mm store nødder med et næb på 3-4mm, oftest langtornede. Markukrudt. III-VIII. Udbr.

R. flammula L. Kærsmørblomst. Az: MTPL. Lu: Udbredt.

R. ophioglossifolius Vill. Tungesmørblomst. 10-40cm. Bladene lancet- til bredt ægformede. Stænglen slap, opstigende, hul. Blomsterne 4-10mm brede, gule. Kær, åbredder. III-VI. Udbredt.

R. longipes Lange 2-25cm. Som den foregående, men grundbladene mest elliptiske eller lancetformede. Blomsterne 4-7mm brede, bleggule. IV-VI. BA BL Mi TM

R. nodiflorus L. Parbladet smørblomst. 4-17cm. Grundbladene elliptiske eller ægformet-elliptiske, 5-18mm. Stængelbladene smalle, de øverste linjeformede. Små bleggule, siddende blomster i forgreningspunkterne. V-VII. TM

Ranunculus bupleuroides Brot. Vejbredbladet smørblomst. 25-50cm. Flerårig med fortykket, trævlet rodstock og en roset af æg- til æg-lancetformede, 2-8cm store blade. Stængelbladene smalle. Bleggule blomster. Lyse fyrreskove m.m. III-VI. BA BL DL Mi TM

R. abnormis Outanda Hættebladet smørblomst. Tyk, trævlet rodstock. Grundbladene linje-lancetformede, 4-13cm x 2-6mm. 1-4 gule, 16-30mm brede blomster. Nødderne jævne. Fugtige bjærgenge. 1500-2300m. V-VIII. BA

R. gramineus L. Græsbladet smørblomst. 10-40cm. Rodstocken trævlet. Grundbladene linje- til lancetformede, 4-17cm x 1-10mm. 1-6 18-30mm brede blomster. Nødderne netårede. III-VII. AAl Ag BA1 E

R. bullatus L. Rosetsmørblomst. 8-20cm. Flerårig. Bladene ægformede, rundtakkede, hårede nedenunder. Blomsterstilkene ugrenede, hårede. Nødderne 2mm, i 4mm brede, kugleformede hoveder. X-I. AAl Ag BA1 E R

R. repens L. Lav smørblomst. Az Lu

R. macrophyllus Desf. Storbladet smørblomst. Stænglen forneden med 1-2mm lange, udstående eller nedadrettede hår. Bladene femkantede i omrids, 3-10x4-13cm, 5/6 delte i 3 3-5-lappede eller tandede afsnit. III-VII. Ag

R. bulbosus L. Knoldsmørblomst. 2 underarter:
ssp. bulbosus: Stængelgrunden løgformet fortykket. TM
ssp. aleae (Willk.) Rouy: Stængelgrunden lidet fortykket. Udbredt.

R. sardous Cr. Stivhåret smørblomst. Az: T

R. parviflorus L. Småblomstret smørblomst. 5-45cm. Nedre blade hårede, 3-5-lappede til delte. Blomsterne bleggule, 2½-5½mm brede. Bægeret udstående. Nødderne småpiggede. II-VII. Az: SMTPFL. Lu

R. trilobus Desf. Trelappet smørblomst. 5-55cm. Glat eller håret. Blomsterne 5-14mm brede, bleggule. Bægeret nedadrettet. Nødderne vortede. I-VII. Az: SMTGL. Lu: Alm.

R. sceleratus L. Tiggersmørblomst. BA1 DL E R

R. paludosus Poirer Forskelligbladet smørblomst. (R. flabellatus) 10-50cm. Stærkt fortykket, trævlet rodstock. Kendelig på de 2 slags grundblade, delte og udelte. Blomsterne store, indtil 3½cm brede. II-VI. Alm.

R. gregarius Brot. 7-25cm. En lille udgave af den foregående med kun få, delte grundblade, disse ellers femkantet-afrundede og buttakkede. III-V. Ag BA BA1 BB BL E R

R. ollisponensis Pers. 4-40cm. M.m. tæthåret. Grundbladene med 3-5 tandede afsnit. Ofte kun 1 linjeformet stængelblad. Blomsterne indtil 3cm brede. Nødderne i et aflangt hovede, med kroget næb. Egeskov, gyvelkrat, skovbryn. II-V. Ag BA BB BL DL E Mi TM

● R. henriquesii Freyn Indtil 55cm. Spinkel og stærkt grenet. Stænglerne fint tiltrykt hårede. Bladenes 3 afsnit hvert 3-delte og tandede. Blomsterne indtil 3cm brede. Nødderne i et aflangt hovede, med kroget næb. Enge og tørre skove. IV-VI. BA BB BL TM

R. nigrescens Freyn 10-40cm. Noget dunet stængel og bladstilke. Bladene indtil 3x4cm, m.m. nyreformede og 3-5-lappede med rundtakkethet rand. 1-2 gyldentgule blomster. Nødderne i aflangt hovede med kroget næb. 950-2100m. IV-VII. BA BB BL Mi TM

R. cortusifolius Willd. Storblomstret smørblomst. Indtil 1m høj. Tæt udstående håret. Grundbladene indtil 30cm brede, afrundet-hjerteformede, med korte og brede, lidt trekantede, takkede lapper. Blomsterne indtil 5cm brede. Åbredde og fugtige steder. Az: MTJPFLC.

Aquilegia vulgaris L. Alm. akeleje. 3 underarter:

ssp. vulgaris: Sporen 14-21mm. Ydre blosterblade 20-30mm. BB DL Mi TM

ssp. dichroa (Freyn) Diaz: Sporen 9-15mm. Ydre blosterblade 11-18 mm, blå, ofte hvidspidsede; de indre hvide. Az: TGP. Lu: Udbredt.

ssp. hispanica (Willk.) Heyw.: Sporen 7-13mm. Ydre blosterblade 12-18mm, blå, ofte hvidspidsede; de indre blå. V-VII. BA BB

Thalictrum minus L. Liden frøstjerne. 2 underarter:

ssp. minus: Blomsterne uden eller med få kirtler. BB Mi TM

ssp. matritense (Pau) Monts.: Blomsterstanden stærkt kirtler. BB

T. speciosissimum L. (T. flavum L. ssp. glaucum) 100-160cm. Planten blågrøn til blådugget. Blomsterstanden halvskærmformet, meget tæt i begyndelsen, senere forlænget. V-VII. Udbredt.

PAEONIACEAE

Paeonia broteri Boiss.& Reuter De nedre blade 2 x trekoblede med afsnittene hele eller med 3-4½cm brede flige. Bladundersiden glat. Bælgkapslerne lådne. IV-VI. AAl Ag BA BA1 BB BL E R TM

P. officinalis L. ssp. microcarpa (Boiss.& Reuter) Nyman Bjærg-bonderose. De nedre blade 2 x trekoblede med smalle, 1-2½cm brede flige. Bladundersiden dunet. Bælgkapslerne glatte eller fåhårede. IV-VII. AAl BA BB TM

LAURACEAE

Laurus nobilis L. Lavrbær. 1-5m. Unge grene grønne med langstrakte korkporer. Bladene stedsegrønne, læderagtige, aromatiske, mørkegrønne og skinnende ovenpå, spredte, ofte let bølgede i randen. Tvebo. 4 blosterblade. 8-12 støvdragere. II-IV. (Az): G. Lu

L. azorica (Seub.) Franco Som den foregående, men kvistene ofte kraftigere, tæt fildede som unge. Bladene 5-10x3-8cm, halvrunde til lancetformede, fildede nedenunder, i det mindste på midterribben. Az: SMTJPFLO

Persea indica (L.) Sprengel Træ indtil 20m. Bladene 8-23x3-8cm, lancetformede, glatte, bleggrønne, lidt butte, blåduggede nedenunder. Unge kviste fint silkehårede. Blomsterne tve-kønnede og gulgrønne, i langstilkede klaser, med 6 blosterblade. (Az): SMTGJPFL - Madeiramahogni.

PAPAVERACEAE

Papaver. Valmue.

1. Planten blågrøn. Stængelbladene omfattende		somniferum
" grøn. Stængelbladene ikke	"	2.
2. Kapslen stivhåret		3.
" glat		4.
3. Kapslen under 2 x så lang som bred, m.m. kugleformet	hybridum	
" over 3 x " " " " " , kølleformet	argemone	
4. Kapslen under 2 x så lang som bred, m.m. kugleformet	rheas	
" kølleformet		5.
5. Støvknapperne gule eller mørkegule		pinnatifidum
" mørklilla		6.
6. Mælkesaften hvid		dubium
" orangegul		lecoqii

Papaver somniferum L. Opiumsvalmue. 2 underarter:

ssp. somniferum: M.m. glat. Bladtænderne uden brod. (Az) (Lu)

ssp. setigerum (DC.) Arc.: Stivhåret. Bladtænderne brodspidsede.

Lu: Ag BA1 BL DL E

P. rheas L. Kornvalmue. 2 underarter:

ssp. rheas: Stænglen udstående håret, især foroven. Az Lu

ssp. strigosum (Boenn.) Pign.: Blomsterstilken tiltrykt håret.

Az Lu

P. dubium L. Gærdevælmue. Az Lu

Papaver lecoqii Lamotte Gulmælket valmue.

P. pinnatifidum Moris Skarptandet valmue. De øvre blade ikke fjerdedelte, men skarpt trekantet takket-lappede. II-VI. Az Lu

P. argemone L. Køllevaalmue.

P. hybridum L. Vinvaalmue. Kronen vinrød med en lille sort plet ved grunden. III-VII.

Argemone mexicana L. Pigvaalmue. Enårig indtil 1m. En bleggul eller orange valmue med blågrønne, kraftigt tornede, ofte hvidbrogede blade. VI-VIII. (Lu): E

Glaucium flavum Cr. Strandhornskulpe. 40-70cm. Stærkt blågrøn 2-flerårig med store, gule valmueblomster. Kapslen linjeformet, 15-20cm, glat. IV-X. AAl Ag BA1 BL DL E Mi

G. corniculatum (L.) Rudolph Rød hornskulpe. 30-40cm. Dunet enårig med indtil 3cm brede, røde blomster, Kapslen med tiltrykte børster, indtil 20cm. IV-VII. AAl Ag BA1 TM

Chelidonium majus L. Svaleurt. Az Lu: Alle provinser.

Eschscholzia californica Cham. Guldvaalmue. 30-60cm. Glat og lidt dunet 1-flerårig med smalfligede, jordrøgsagtige, blågrønne blade, guldgule valmueblomster og en 7-10cm lang, smal kapsel. (Az) (Lu)

Hyecoum. Seglskulpe. Glatte, blågrønne, enårige urter med mælkesaft. Bladene 2-3 x fjerdedelte. Blomsterne ret små, gule, 4-tallige, de to par kronblade lidt forskellige. Kapslen linjeformet, m.m. seglkrummet, noget leddet.

1. Kapslen indtil 2mm bred, uden bredere skillevægge littorale
- " over 2mm " , med lidt bredere skillevægge 2.
2. Ydre kronblades sidelapper mindre end midterlappen.

Kronen svovlgul procumbens
Ydre kronblades sidelapper mindst så store som midterlappen. Kronen orangegul imberbe

Hyecoum imberbe Sm. Storblomstret seglskulpe. 5-40cm. Yderste bladflige linjeformede, udvidede i spidsen, med 2-3 sidetænder. II-VII. AAl BB E TM

H. procumbens L. Liggende seglskulpe. 5-25cm. Yderste bladflige æg-lancetformede, med 0-1 sidetænder. Sandet jord, kystnær. II-V. Ag

H. littorale Wulfen Strandseglskulpe. 5-20cm. Blomsterne orangegule. Sandet jord, kystnær. III-V. Ag

Corydalis cava (L.) Schweigg. Hulrodet lærkespore. TM

C. heterocarpa (Dur.) Ball 30-120cm. Klatrende enårig med 2 x delte blade med ægformede, 3-koblede afsnit og skaftet endende i en grenet slyngtråd. Akselstillede klaser med 4-10 lyserøde, 5mm lange blomster. Ligner ellers den følgende. III-VI. Ag

C. claviculata (L.) DC. Klatrende lærkespore. Blomsterne hvide. III-X. BA DL Mi TM

Platycapnos spicata (L.) Bernh. (L.) Bernh. Aksjordrøg. 8-35cm. Bladene 2 x delte, ganske fintfligede. Lyserøde, 5-6mm store, ganske kortstilkede jordrøgsblomster i et meget tæt, 1-2cm langt aks. Især på dyrket jord. II-VIII. Udbredt.

Fumaria. Jordrøg.

1. Kronen mindst 9 mm lang 2.
- " under 9 mm " 10.
2. Frugtstilken tilbagekrummet 3.
- " ret, udstående eller opret 5.
3. Kronen hvid capreolata
- " lyserød 4.

4. Klasen kortstilket. Den tørre frugt svagt rynket ... petteri
 Klasestilken lig eller noget kortere end klasen.
 Den tørre frugt glat muralis
5. Øvre kronblad med vinge af samme farve agraria
 " " mørklilla vinge 6.
6. Klasestilken meget kortere end klasen 7.
 " af klasens længde 9.
7. Bægerbladene savtakke. Frugten but bastardii
 " helrandede. " tilspidset 8.
8. Støttebladene ca. = blomsterstilkene. Blomsterne $9-10\frac{1}{2}$ mm
 petteri
 Støttebladene kortere end blomsterstilkene. Blomsterne
 10-15mm reuteri
9. Bægerbladene helrandede eller tandede nederst. Kronen
 mest hvid sepium
 Bægerbladene tandede. Kronen lyserød muralis
10. Bægerbladene bredere end kronen densiflora
 " smallere end " 11.
11. Bægerbladene over $1\frac{1}{2}$ mm lange 12.
 " under $1\frac{1}{2}$ mm " 13.
12. Kronen blegrød. Frugten så bred som lang faurei
 " lyserød. " lidt bredere end lang officinalis
13. Kronen hvidlig parviflora
 " lyserød vaillantii

Fumaria agraria Lag. Markjordrøg. Klaserne med 15-22 blomster, længere end stilkene. Støttebladet ca. $\frac{2}{3}$ x den udstående frugstilk. Kronen 12-14mm. Frugten $2\frac{1}{2}$ -3mm, med et udrandet næb. XI-VII. AAl Ag BA1 E R

F. capreolata L. Hvid jordrøg. 30-60cm. Kronen 10-14mm, hvid med mørk spids. Frugten glat. Klasen så lang som stilken. Støttebladet $\frac{1}{2}$ -1 x blomsterstilk. II-VII. (Az) Lu: Alm.

F. bastardii Bor. Støttebladet $\frac{1}{3}-\frac{1}{2}$ x frugstilk. Kronen 9-12mm, blegrød. II-VIII. (Az) Lu: Alm.

F. sepium Boiss. & Reuter Flaskejordrøg. Klasen 6-12-blomstret, kortere end stilken. Støttebladet $\frac{1}{3}-\frac{2}{3}$ x frugstilk. Bægerbladene 4-5x2-3mm. I-VII. AAl Ag BA1 E R

F. reuteri Boiss. Klasestilken ofte kort. Ellers som den følgende art. I-VI. AAl BA BB TM

F. muralis Sonder Kystjordrøg. Klasen så lang som eller længere end stilken. Frugstilkene tynde. Kronen rosenrød, 9-11mm. I-X. Az Lu

F. petteri Rechb. ssp. calcarata (Cadevall) Liden Kronen $9-10\frac{1}{2}$ mm, lyserød. Frugten ægformet og svagt rynket. II-VI. BA1 BB

F. faurei (Pugsley) Liden Klaserne med 20-30 blomster, meget kortstilkede. Støttebladet ca. = frugstilk. III-V. Ag

F. officinalis L. Lægejordrøg. 2 underarter:
 ssp. officinalis: Klasen med oftest over 20 blomster. Bægerblade-
 ne $2\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$ x1- $1\frac{1}{2}$ mm. Udbredt.

ssp. wirtgenii (Koch) Arc.: Klasen med 10-20 blomster. Bægerblade-
 ne $1\frac{1}{2}-2$ x $\frac{3}{4}$ -1mm. II-VI. AAl BA1 E R

F. densiflora DC. Tæt blomstret jordrøg. Støttebladene længere end blomsterstilk. Klasen siddende eller meget kortstilket. Kronen 6-7mm, lyserød med mørk spids. II-VIII. DL TM

F. parviflora Lam. Små blomstret jordrøg. Klasen 10-20 blomstret med kort, men tydelig stilk. Kronen 5-6mm. Støttebladene længere end frugstilk. II-VI. Udbredt.

F. vaillantii Loisel. Bleg jordrøg. Klasen 6-15-blomstret, m.m. siddende. Støttebladene $\frac{1}{2}-\frac{3}{4}$ x frugstilk. Kronen 5-6mm. III-VII. AAl

CAPPARIDACEAE

Capparis spinosa L. Rundbladet kapers. 40-80cm lange buske med liggende eller udstående, tykke grene med spredte, grågrønne blade, der ofte har akseltorne, runde eller ægformet-runde, 2½-6cm lange. Store, enlige, hvide 4-talsblomster i bladhjørnerne med mange støvdragere og en langstilket frugtknude. Kystklipper og mure. (Lu): E

Cleome violacea L. Brun edderkopblomst. 9-60cm. Enårig, opret, kirteldunet urt med spredte blade; de nedre trekoblede med smalt lancetformede, 1-4cm lange småblade, de øvre enkelte. Lange, bladede klaser med lidt uregelmæssige, lilla firtalsblomster og 6 støvdragere. IV-X. AAl Ag BA BAL BL E R TM

CRUCIFERAE

1. Skulpen lang, 3-flere x så lang som bred	2.
" kort, højst 3 x så lang som bred	33.
2. Kronen gul	3.
" hvid, hvidgul eller lyserød	17.
3. Den modne skulpe perleformet indsnøret	Raphanus
" " " ikke indsnøret	4.
4. Bladene 2-3 x delte og ganske smalfligede	Descurainia
" 0-1(-2) x delte	5.
5. Bægeret opret	6.
" m.m. udstående	10.
6. Skulpen med knopformet næb	Hirschfeldia
" uden " "	7.
7. Skulpen med et sværdformet sammentrykt næb	Eruca
" uden et sådant næb	8.
8. Skulpen med firkantet tværsnit, uden næb	Erysimum
" m.m. trind, med næb	9.
9. Skulpens klapper 3-ribbede	Rhynchosinapis
" " 1-ribbede	Brassica
10. Skulpen 3-året	11.
" 0-1-året	12.
11. Skulpen med et sværdformet næb	Sinapis
" " en kort griffel	Sisymbrium
12. Skulpens klapper kølede	13.
" " hvælvede	14.
13. Skulpens klapper let knudrede	Erucastrum
" " ikke "	Barbarea
14. Skulpen med påsatte vorter	Sisymbrella
" uden vorter	15.
15. Skulpens klapper med ingen eller svag ribbe	Rorippa
" " " tydelig ribbe	16.
16. Frøene i 2 rækker	Diplotaxis
" i 1 række	Brassica
17. Kronen lyserød	18.
" hvid eller gullighvid	23.
18. Skulpen tveleddet. Planten kødet	Sakile
" ikke tveleddet	19.
19. Bægerbladene m.m. udstående	Arabis stenocarpa
" oprette	20.
20. Øvre stængelblade med omfattende grund	21.
Bladene med tilsmalnet grund	22.
21. Bladene helrandede	Moricandia
" takkede	Hesperis
22. Griffens 2 lapper hver med en knude under spidsen	Matthiola
" lapper uden knude	Erysimum samt Malcolmia
23. Skulpen perleagtigt indsnøret	Raphanus
" ikke indsnøret	24.
24. I det mindste grundbladene delte	25.
Alle blade hele	31.
25. Stængelbladene helrandede og pilformede	Arabis glabra
" anderledes	26.

26. Skulpen med 1 tydelig ribbe	27.
" uden eller med utydelig ribbe	30.
27. Skulpen uden næb, kun med påsat griffel	Murbeckiella
" med et langt næb	28.
28. Skulpen med et sværdformet næb	Eruca
" " trindt næb	29.
29. Skulpen med 2 rækker frø	Diplotaxis erucoides
" " 1 række frø	Brassica oxyrrhina
30. Skulpens klapper flade	Cardamine
" " hvælvede	Nasturtium
31. Skulpens klapper flade	Arabis
" " hvælvede	32.
32. Enårig	Arabidopsis
Toårig	Alliaria
33. Kronen gul	34.
" hvid eller lyserød	41.
34. Skulpen hængende	Isatis
" opret eller udstående	35.
35. Skulpen langagtig og trind og jævn	Rorippa
" anderledes	36.
36. Skulpen brilleformet	Biscutella
" ikke brilleformet	37.
37. Stængelbladene med pil- eller øreformet grund	38.
" uden " " " " "	39.
38. Skulpen netrynket	Neslia
" ikke netrynket	Camelina
39. Stjerneåret. Bladene helrandede	Alyssum
Ikke stjerneåret	40.
40. Skulpen med uregelmæssige fremspring eller vinger ...	Bunias
" " ribber eller rynket	Rapistrum
41. Skulpen kuglerund, uden længdeskillevæg	42.
" mest fladtrykt, med en længdeskillevæg	43.
42. Skulpen netåret	Calepina
" jævn, med et smalt stilkled nedenunder sig	Crambe
43. Skulpen bredvægget	44.
" smalvægget	49.
44. Blomsterne rødlilla	Lunaria
" hvide	45.
45. Planten glat	Cochlearia
" håret	46.
46. Bægeret opret	Camelina
" m.m. udstående	47.
47. Stænglen bladløs	Erophila
" bladet	48.
48. Bladene helrandede	Lobularia
" tandede	Draba
49. Skulpens overflade rynket eller vortet	Coronopus
" " jævn	50.
50. Stængelbladene med omfattende grund	51.
" uden " " " " "	55.
51. Skulpen omvendt hjerteformet, uvinget	Cardaria
" anderledes	52.
52. Skulpens sider rette, danner en spids vinkel forneden	Capsella
Skulpens sider krumme	53.
53. Planten m.m. håret	Lepidium
" stort set glat	54.
54. Skulpen vinget	Thlaspi
" uvinget	Ionopsidium abulense
55. Ydre og indre kronblade ulige store	56.
" " " " lige " "	58.
56. Med tydelig griffel	Iberis
Støvfangeret næsten siddende	57.
57. Enårig	Teesdalia
Flerårig	Teesdaliopsis

58. Kronen rødlilla. Stængelløs enårig *Ionopsidium acaule*
 " hvid. Med stængel 59.
 59. Flerårig 60.
 Enårig 61.
 60. 40-120cm. Bladene hele *Lepidium*
 4-25cm. Bladene fjersnitdelte *Hutchinsia*
 61. Skulpen smalvinget foroven 62.
 " uvinget 63.
 62. 2-20cm høj med 0-3 stængelblade *Teesdalia*
 Med mange stængelblade *Lepidium*
 63. Klaserne åbne med opret-udstående skulpestilke *Hymenolobus*
 " tætte med udstående skulpestilke *Hornungia*

Sisymbrium. Vejsennep.

1. Klasen bladet 2.
 " bladløs 3.
 2. Blomsterne 2-3 sammen i bladhjørnerne *polyceratum*
 " enlige *runcinatum*
 3. Skulpen 1-2cm 4.
 " over 2 cm 5.
 4. Kronen bleggul. Skulpen opret tiltrykt *officinale*
 " mørkegul. " ofte vreden *austriacum*
 5. Skulpestilken $1\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ mm. Kronen 1,8-2,5mm, bleggul *erysimoides*
 " 3-13 mm. " over 2,5 mm 6.
 6. Skulpestilken tykkere mod spidsen. Skulpen ofte vreden
 austriacum
 Skulpestilken af ensartet tykkelse 7.
 7. Skulpestilken så tyk som skulpen 8.
 " tyndere end skulpen 9.
 8. Planten m.m. glat, kun stivhåret ved grunden *altissimum*
 " dunet *orientale*
 9. De unge skulper rager op over blomsterne, disse $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ mm *irio*
 " " " " ikke op over blomsterne, disse
 7-10mm *crassifolium*

Sisymbrium irio L. Glat vejsennep. Bladene med et smalt trekan-
 tet, større endeaftsnit og op til 4 par smalle, næsten vinkelret
 udstående sideaftsni. IX-VI. (Az) Lu: AAl Ag E TM

S. austriacum Jacq. Østrigsk vejsennep. 2 underarter:

ssp. chrysanthum (Jord.) Rouy & Fouc.: 25-120cm. Flerårig. Nedre
 blade med 5-6 par spidse, trekantede lapper. Kronen 4-5mm. Skul-
 pen 1-2cm, tiltrykt eller vredent-udstående. V-VIII. Mi

ssp. contortum (Cav.) Rouy & Fouc.: 25-100cm. 1-flerårig. Nedre
 blade med 3-8 par lapper. Kronen $4\frac{1}{2}$ -5mm. Skulpen 3- $4\frac{1}{2}$ cm, udstå-
 ende til opret, hyppigt buet eller vreden. IV-VIII. Mi TM

S. crassifolium Cav. 10-120cm. 1-flerårig. Bladene lidt kødede
 og noget blågrønne, de nedre med ofte 5 par butte lapper. Blom-
 sterne lysegule. Skulpen 5-8cm. II-VII. AAl

S. altissimum L. Ungarsk vejsennep. (Lu)

S. orientale L. Blød vejsennep. 10-80cm. Ofte grådunet enårig.
 Øvre blade ofte helrandede. Blomsterne bleggule. Skulperne 4-10
 cm. I-VII. BA1 E R

S. polyceratum L. Hornet vejsennep. 30-40cm. Liggende til op-
 ret enårig. Blomsterne små, ca. $1\frac{1}{2}$ mm, bleggule og næsten sidden-
 de. Skulperne 1-2cm, noget krumme. IV. (Lu): E

S. runcinatum Lag. Tykgriflet vejsennep. 20-80cm. Enårig. Blom-
 sterne $2\frac{1}{2}$ -3mm, bleggule. Skulpen 1-3cm. III-VII. BA1 BB E TM

S. officinale (L.) Scop. Rank vejsennep. (Az) Lu

S. erysimoides Desf. Hjørneklapsvejsennep. 10-80cm. Enårig med
 glatte blade. Tyk skulpestilk. Skulpen 3-4cm. XI-VI. (Az): TF

Murbeckiella boryi (Boiss.) Rothm. Liden fjerkarse. Indtil 25cm høj flerårig, m.m. stjernehaaret. Grundbladene $1\frac{1}{2}$ -3cm, m.m. helrandede. 2-5 fjerfligede stængelblade. Kronbladene hvide, 3-7mm. Skulpen 1-2 $\frac{1}{2}$ cm med en stilk på 2-10mm. 1300-3300m. IV-VIII. BA BB

- M. sousae Rothm. Indtil 35cm. Glat eller stjernehaaret. Grundbladene 4-7cm, fjerfligede. Stængelbladene m.m. tandede. Kronbladene hvide, 6-10mm. Skulpen 3-5cm med en stilk på 10-13mm. III-VII. BL DL: Serras do Marão, Freita og Lousã.

Descurainia sophia (L.) Webb Barberforstand. BB BL DL TM

Alliaria petiolata (Bieb.) Cavara & Grande Løgkarse. BA BB BL TM

Arabis thaliana (L.) Heynh. Gåsemad. (Az) Lu

Isatis tinctoria L. Farvevæjd. Skulpen nærmest spatelformet, mindst $2\frac{1}{2}$ x så lang som bred. TM?

I. platyloba Link Skulpen elliptisk-rund, under $2\frac{1}{2}$ x så lang som bred. III-VI. TM: Miranda do Douro.

Bunias erucago L. Agertakkeklap. 20-80cm. Stivhaaret og kirtlet enårig. Skulpen 10-12mm, firkantet med 4 uregelmæssigt dobbelttakke vinger. III-VII. AAL Ag BA BAL BL DL E TM

Erysimum. Hjørneklap.

1. Stænglerne forveddede forneden	cheiri
" ikke forveddede	2.
2. Blomsterne gule	merxmuelleri
" lilla	3.
3. Med mange golde skud forneden	linifolium
Uden golde skud forneden	lagascae

Erysimum cheiri (L.) Cr. Gyldenlak. 20-60cm. Blomsterne mørkegule til orangebrune. Bladene oftest helrandede. III-V. (Lu)

E. merxmuelleri Polatschek 25-65cm. Kronbladene 12-15mm. Skulperne 3-6cm, lidt knudrede. Nedre blade linje- eller linje-lancetformede. 700-1200m. V-VII. BA BB BL. Serra da Estrela.

E. linifolium (Pourr.) Gay 5-40cm. Flergangsblomstrende. Bladene 1-6cm x $\frac{1}{2}$ -3mm, m.m. helrandede. Flere blomstrende stængler, der udgår fra liggende skud. III-VIII. BA DL Mi TM

E. lagascae Rivas 10-45cm. Engangsblomstrende. Bladene 3-7cm x 2-7mm, noget småtandede. De blomstrende stængler udgår direkte fra rodstocken. II-VI. AAL BA BB

Hesperis laciniata All. Fliget aftenstjerne. 10-80cm. Bladene m.m. ægformede, med uregelmæssigt bugtet-tandet rand og undertiden fliget grund. Kronen 15-30mm, rødlilla, sjældent gule med lilla pletter. III-VI. E BA BL

Malcolmia. Levkøj.

1. Bægerbladene uden sækformet grund	ramosissima
" med tydelig, sækformet grund	2.
2. Stænglen svagt dækket af 2-5-grede hår	flexuosa
" tæt dækket af mangegrenede hår	3.
3. Skulpestilken 1mm bred, ca. af skulpens bredde	littorea
" $\frac{1}{2}$ mm " , tyndere end skulpen	lacera

Malcolmia littorea (L.) R.Br. Gulgriflet levkøj. 10-40cm. Tæt hvidfiltet flerårig, forveddet forneden. Nedre blade m.m. siddende. Skulpen 3-6cm, ikke knudret. Kronbladene 14-22mm. Sandstrand. II-XII. Ag BAL BL DL E Mi

M. lacera (L.) DC. Knudelevkøj. (M. triloba (L.) Sprengel). 8-40cm. 1-flerårig, ikke forveddet. Nedre blade kortstilkede. Skulpen 2-4cm, knudret. Kronbladene 8-16mm. Planten grågrønt filtet. Sandet jord. II-XII. AAL Ag BAL BB DL R TM

Malcolmia flexuosa (S. & S.) S. & S. Krumlevkøj. Indtil 40cm. Grøn enårig. Kronbladene 12-25mm, med gul negl. Skulpen $3\frac{1}{2}$ -8cm, dens stilk så tyk som skulpen. IV-VI. (Lu): E

M. ramosissima (Desf.) Thell. Grenlevkøj. 5-20cm. Hvidligt til grågrønt filtet enårig. Kronbladene 4-8mm. Skulpen $1\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ cm, knudret. Sandstrand og sandet jord. II-VIII. BL DL E Mi

Matthiola. Levkøj.

1. Skulpen 3-5 mm tyk, fladtrykt 2.
" under 2 mm tyk, trind 3.
2. Skulpen med store, stilkede, sorte eller gule kirtler sinuata
" uden sådanne kirtler incana
3. Flerårig. Skulpens horn 0- $1\frac{1}{2}$ mm fruticulosa
Enårig. " " $3\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ mm parviflora

Matthiola incana (L.) R.Br. Sommerlevkøj. 30-60cm. Kraftig flerårig. Bladene mest helrandede, gråfildede eller m.m. glatte. Kronen 17-24mm. Skulpen 6-11cm. II-VI. Az: SMTGJPFL. (Lu)

M. sinuata (L.) R.Br. Klitlevkøj. 30-50cm. Gråfiltet 2-flerårig. Bladene mest bugtede til fligede. Kronen 19-22mm. Skulpen 6-12cm. Sandstrand og kystklipper. V-VII. BL DL E Mi

M. parviflora (Schousb.) R.Br. 2-20cm. Nedre blade bugtet-tandede til fligede. Kronen 6-10mm. Skulpen $3\frac{1}{2}$ -6cm med 2 opret-udstående horn. I-V. Ag: Loulé. M.sj.

M. fruticulosa (L.) Maire Mørk levkøj. 30-50cm. Ofte tæt gråfiltet. Bladene ofte indrullede, helrandede til fligede. Kronen 16-21mm. Skulpen 3-8cm. IV-VII. AAL BAL BL? DL E TM

Barbarea. Vinterkarse.

1. Øvre blade hele, tandede eller lappede vulgaris
" " dybt delte med 2-flere par flige 2.
2. Skulperne $1\frac{1}{2}$ -3cm. Kronen mest 4-6mm intermedia
" $3\frac{1}{2}$ -7cm. " " 6-8mm verna

Barbarea vulgaris R.Br. Alm. vinterkarse.

B. verna (Mill.) Asch. Langskulpet vinterkarse. 10-90cm. Grundbladene med 6-7 par sidelapper. Skulpen lidt fladtrykt. IV-VII. Az: MTJPFL. Lu: Ag BL DL E Mi TM

B. intermedia Bor. Randhåret vinterkarse. Skulpen med kvadratisk tværsnit. IV-VI. BA TM

Sisymbrella aspera (L.) Spach Gul slimkarse. 8-50cm. Knudebesat 1-flerårig. Bladene 1-2 x fjersnitdelte med 5-10 par sideflige. Kronbladene 3-12mm, gule. Skulperne 1-5cm, ofte noget sværdformede, m.m. udstående, rette eller krumme. Bækbredder, fugtige steder. IV-VIII. AAL BA BAL BB BL DL E Mi TM

Rorippa. Guld-karse

1. Kronen lig eller kortere end bægeret palustris
" længere end bægeret 2.
2. Stængelbladene mest hele amphibia
" m.m. delte 3.
3. Stængelbladene med tydelige øren ved grunden pyrenaica
" ikke eller svagt ørede ved grunden silvestris

Rorippa silvestris (L.) Besser Vejguld-karse.

R. palustris (L.) Besser Kærguld-karse. BB Mi R TM

R. amphibia (L.) Besser Vandpeberrod. BL R

R. pyrenaica (All.) Rohb. Smalfliget guld-karse. 20-70cm. Mest flerårig, med bladrosen med oftest fjersnitdelte blade med ægformet endefsnit og aflange sideflige. Stængelbladene med 2-5 par smalle sideflige. Fugtige steder. IV-VIII. BA BL Mi TM

Nasturtium officinale R.Br. Havebrøndkarse. Az Lu

Cardamine. Springklap.

1. Kronbladene 4-17 mm 2.
" 2-4 mm 3.
2. Blomsterstilkene hårede. Kronen 4-8 mm *caldeirarum*
" glatte. " 7-17 mm *pratensis*
3. Planten helt glat. Småbladene med kileformet grund parviflora
" noget håret. Endesmåbladet æg-hjerteformet 4.
4. Stænglen med 6-10 blade. Skulperne overrager næppe
blomsterne *flexuosa*
Stænglen med 2-6 blade. Skulperne overrager tydeligt
blomsterne *hirsuta*

Cardamine pratensis L. Engkarse. BL DL E Mi TM

C. parviflora L. Damkarse. 10-25cm. Glat enårig. Øvre blade med 5-8 par aflangt-linjeformede, helrandede småblade og smalt ende-afsnit. Bægeret 1-1½mm, kronen 2-3mm. V-VII. BL

- C. caldeirarum Guthnick 15-50cm. Spredt håret 2-flerårig. Småbladene skævt ægformede, 5-6 par på rosetbladene, 2-4 par på stængelbladene. Bægeret 2-3mm. Fugtige steder. Az: SMTJPFLO

C. flexuosa With. Skovkarse. BA BL DL Mi TM

C. hirsuta L. Rosetkarse. Az Lu

Arabis. Kalkkarse.

1. Blomsterne hvidgule. Stængelbladene blågrønne og glatte *glabra*
Blomsterne hvide eller lyserøde 2.
2. Enårig. Grundbladene visne under frugtmodningen *recta*
2-flerårig. Grundbladene grønne under frugtmodningen 3.
3. Stænglen tiltrykt håret 4.
" udstående håret 5.
4. Skulpestilkene oprette *planisiliqua*
" m.m. udstående *sadina*
5. Kronen lyserød. Klasen m.m. håret *stenocarpa*
" hvid. Klasen helt glat *juressi*

Arabis glabra (L.) Bernh. Tårnurt. BA TM

A. juressi Rothm. 25-50cm. Behåret med enkle samt 2-4-grenede hår. Bægerbladene glatte. Skulperne 4-7cm, tiltrykte. V-VII. BA BL DL Mi R TM

A. sadina (Samp.) Cout. 15-45cm. Behåret med m.m. siddende stjernehaar. Bægerbladene hårede foroven. V-VI. BA BB Mi TM

A. stenocarpa Boiss. & Reuter 35-75cm. Behåret med enkle samt 2-5-grenede hår. Bægerbladene ofte helt hårede. Skulpen 4-6cm, opret, noget knudret. V-VI. BA BB Mi TM

A. planisiliqua (Pers.) Richb. Tætbladet kalkkarse. 40-80cm. 10-25 stængelblade. Bægerbladene glatte, noget rødlig. Skulperne 4½-8cm, tæt tiltrykte, lidt knudrede. IV-VII. BL E TM

A. recta Vill. Øret kalkkarse. (*A. auriculata* Lam.) 10-40cm. Kronen 2-4mm. Skulpen 1-3½cm. Skulpestilkene af skulpens bredde. III-VI. TM: Vimioso.

Lunaria annua L. Judaspenge. (Lu)

L. rediviva L. Vedvarende måneskulpe. V-VII. Ag BA BB BL

Alyssum. Krognål.

1. Flerårig *serpyllifolium*
Enårig 2.
2. Skulpen glat *minutum*
" dunet eller håret 3.

3. Bægerbladene tidligt affaldende. Stængelbladenes stjerne-
nehår med 6-12 grene simplex
Bægerbladene sent affaldende. Stængelbladenes stjerne-
hår med 12-20 grene 4.
4. Skulpen med 2 slags hår, lange og korte granatense
" kun med korte hår alyssoides

Alyssum serpyllifolium Desf. Timianbladet krognål. 10-30cm. Bladene indtil 18x4mm, grå eller hvide nedenunder, grå eller grågrønne ovenpå. Kronen 2-2½mm. Skulpen 2½-4½mm, tæt hviddunet. IV-VII. TM

A. alyssoides (L.) L. Gråodder. TM

A. granatense Boiss. & Reuter Stjernehaaret gråodder. 5-10cm. Som den foregående, men griflen 0,7-1,5mm (0,3-0,6mm hos alyssoides). II-VI. Ag AAl BA TM

A. minutum DC. Glatkulpet gråodder. 5-10cm. III-VI. BA TM

A. simplex Rudolphi Markkrognål. (A. minus (L.) Rothm.) Indtil 40cm. II-VI. Ag AAl BA BA TM

Lobularia maritima (L.) Desv. Biblomme. 10-40cm. Stærktgrenet, forneden forveddet flerårig. Bladene linje-lancetformede, 6-30mm, spidse, gråfildede som unge af midtfæstnede hår. Klaserne forlængede. Bægeret 1mm, kronen 3mm. Skulpen 2-3x2½-3½mm, m.m. sølvduet. Udyrkede steder, mest nær kysten. I-XII. Az Lu

Draba muralis L. Murgæslingeblomst. 10-30cm. Enårig, oftest 1-stænglet, med roset. Nedre blade spatelformede og m.m. helrandede, de øvre ægformede med 4-6 par tænder. 2mm store blomster i forlængt klase. III-VI. Udbredt.

Erophila verna (L.) Chev. Vårgæslingeblomst. Ag BA BL DL E TM

Gochlearia danica L. Dansk kokleare. Mest flerstænglet 1-2-årig. Stængelbladene mest stilkede, håndlappede. III-IV. Ag DL E Mi

C. glastifolia L. Stor skørbugsurt. 60-100cm. Enstænglet enårig. Stængelbladene siddende og helrandede. V-VII. BA DL

Camelina microcarpa Andrzej. Småskulpet dodder. 12-90cm. Gråligt håret enårig. Bladene m.m. helrandede med pilformet grund. Kronbladene lysegule, ca. 5mm. Skulpen nærmest omvendt pæreformet med ganske smal vingekant. IV-VII. BA BB BL E TM

Neslia paniculata (L.) Desv. ssp. thracica (Velen.) Bornm. Rundskulpe. 15-60cm. Stjernedunet enårig med pilformede stængelblade og 2mm lange, gule kronblade. Skulpen rund med firkantet tvær-snit, et lille næb og netåret. III-VI. AAl TM

Capsella bursa-pastoris (L.) Med. Hyrdetaske.

C. rubella Reuter Rødlig hyrdetaske. Enårig. Kronbladene næppe længere end det rødlige anløbne bæger. Kronen ofte også rødlig. III-VII. Az: SMTGJ. Lu: Alm.

Hutchinsia alpina (L.) R.Br. ssp. auerswaldii (Willk.) Greuter Gemsekarse. 5-25cm. Grenet stængel med adskillige rosetter med fjerfligede til -snitdelte blade. Skulpen 3-6mm, ægformet og spids. Kalkklipper. IV-VIII. TM

Hymenolobus procumbens (L.) Nutt. Hindeskulpe. 5-15(-30)cm. Enårig med ugreneede hår. Nedre blade ofte 1 x fjersnitdelte. Kronen lidt længere end bægeret, 1½-3mm. Skulpen 2-5mm, med gennemskinnelige klapper. I-VII. Ag R

Hornungia petraea (L.) Rechb. Stenkarse. 2-15cm. Opret og grenet, stjernehaaret enårig med fjersnitdelte blade. Kronen ¾-1mm, ca. lig bægeret. II-VII. BL E

● Ionopsidium acaule (Desf.) Rechb. Rød honningkarse. 1½-6cm. Enårig, glat rosetplante. Bladene ret langstilkede med en lille,

ægformet-rund plade på 2-6mm. Rødlilla, 2-4mm store blomster direkte fra rosetten. Skulpen 2-4½cm, m.m. rund. Sandet jord. XI-XII+II-IV. Ag BA E

Ionopsidium abulense (Pau) Rothm. 3-27cm. Glat, flerstænglet enårig. Bladene spredt og uregelmæssigt tandede, stængelbladene med øren. Kronbladene 2-4½mm, hvide. Skulpen 3-6½x2-3mm. III-VI TM E?

Teesdalia nudicaulis (L.) R.Br. Flipkrave. Grundbladene butlappe. Skulpen 2½-4mm, med kort griffel. Alle provinser.

T. coronopifolia (Bergeret) Thell. Glat flipkrave. 2-20cm. Altid glat. Grundbladene spidslappede. Kronbladene næsten ens. Skulpen 2-3mm, uden griffel. I-V. Alle provinser.

Thlaspi perfoliatum L. Hjerterbladet pengeurt. 10-30cm. Enårig med trind stængel. Stængelbladene med hjerteformet grund. Skulpen hjerteformet. XII-VI. AAl BA BB BL E R TM

Teesdaliopsis conferta (Lag.) Rothm. 5-15cm. Tueformet flerårig. Bladene 10-15mm x 1-5mm, alle i roset, glatte. Klaser af uregelmæssige, hvide blomster; de ydre kronblade 7mm. Skulpen 6x6mm, m.m. rund, lidt udrandet. 1500-2200m. BA: Serra de Estrela.

Iberis. Sløjfeblomst.

1. Flerårig. Oftest med golve rosetter	2.
Enårig. Uden golve rosetter	3.
2. Stængelbladene m.m. linjeformede og helrandede	ciliata
" m.m. bredt spatelformede, ofte tandede i spidsen	procumbens
3. Skulperne i klaser	amara
" i halvskærme	4.
4. Bladene helrandede	umbellata
" kamtandede	pectinata

Iberis pectinata Boiss. & Reuter (*I. sampaniana*) 10-30cm. Stivhåret. Kronen 9mm, hvid. Skulpen 5x4½mm, med nærmest kvadratisk omrids og 2 brede, trekantede spidser. IV-VI. Ag BA

I. umbellata L. Sløjfeblomst. 20-50cm. Glat. Kronen lyserød til rødlilla. Skulpen indtil 10mm, med oprette, smalt trekantede spidser. V-VI. (Az)

I. amara L. Prydsløjfeblomst. 15-30cm. M.m. håret forneden. Kronen hvid eller lyserød, 5-9mm. Skulpen 6x5mm, næsten rund, med korte spidser. V-VI. (Lu)

I. ciliata All. Randhåret sløjfeblomst. 15-30cm. Stænglerne dunede. Bladene randhårede eller dunede. Kronen 7-10mm, hvid eller rød. Skulpen 5-7x4-6mm, ægformet til rund, bredtakket. 2 ssp.:
ssp. contracta (Pers.) Moreno: Kronbladene rødlilla. Store knopper i bladhjørnerne. V-VII. AAl BA TM

ssp. welwitschii (Boiss.) Moreno: Kronbladene hvide eller lyserøde. Små eller ingen knopper i bladhjørnerne. V-VI. Ag AAl BA E R

I. procumbens Lange 15-30cm. Dunet. Kronen 5-9mm, hvid eller lyserød. Skulpen 4-7mm, ægformet med korte spidser. Ag BL E

Biscutella. Brilleskulpe.

1. Kronbladene 11-15mm. Skulperanden gennemskinnelig	auriculata
" højst 8mm. " hindeagtig	2.
2. Bladene fildede	vincentina
" stivhårede til m.m. glatte	3.
3. Bladene dybt og regelmæssigt tandede	lusitanica
" bugtet-tandede	laevigata

Biscutella laevigata L. Alm. brilleskulpe. 30-70cm. Bladene stivhårede. Få stængelblade. Skulpen 8-14mm bred. II-IX.

B. vincentina (Samp.) Rothm. 20-30cm. Grundbladene 5-6cm, bøl-

get-bugtede. Stængelbladene meget små. Skulpen 16-19mm bred. III-V. Ag BAL: Cabo de S. Vicente.

Biscutella lusitanica Jordan 40-60cm. Stænglen stivhåret, grenet. Grundbladene med 3-6 par tænder. Kronen 5-6mm. Skulpen 9-11mm bred.

B. auriculata L. Øret brilleskulpe. 40-60cm. Sidestillede bæger-blade med sækformet grund. Kronen med lang negl. Skulpen 12-18mm bred med en indtil 1mm bred rand. II-IX. AAl Ag BAL BL E R

Lepidium. Karse.

1. Stængelbladene med øret grund	2.
" " tilsmalnet grund	3.
2. 1-2-årig. Planten grenet foroven	campestre
Flerårig. " ved grunden	heterophyllum
3. Flerårig	4.
Enårig	5.
4. Bladene brede, op til 10 cm lange	latifolium
" lancet-linjeformede, op til 4cm lange	graminifolium
5. Planten fintdunet	virginicum
" m.m. glat	6.
6. Kronen mangler	ruderales
" ca. 2 mm	sativum

Lepidium campestre (L.) R.Br. Salomons lysestage. E

L. heterophyllum Bentham Forskelligbladet karse. Udbredt.

L. sativum L. Havekarse. 20-40cm. Stænglen blådugget. Nedre blade fjersnitdelte med smalle, tandede afsnit. III-VII (Az) (Lu)

L. virginicum L. Virginsk karse. 30-50cm. Stængelbladene lancetformede og skarpttandede. V-VII. (Az): SMTJPFL. (Lu)

L. ruderales L. Stinkende karse. (Az): L. Lu: BA BL

L. latifolium L. Strandkarse. Az: T. Lu: AAl Ag BL E

L. graminifolium L. Græsbladet karse. 40-70cm. Nedre blade tandede til lappede, de øvre m.m. linjeformede. Skulpen æg-rudeformet. V-XII. E

Cardaria draba (L.) Desv. Hjerteskulpet karse. Ag BL DL E

Coronopus squamatus (Forssk.) Asch. Ravnefod. 5-25cm. Liggende enårig med 1-2 x delte blade. Skulpen vortet, nærmest nyreformet. IV-IX. Az: TG. Lu: AAl Ag BAL BL E R

C. didymus (L.) Sm. Stinkende ravnefod. 5-25cm. Som den foregående, men skulpen netåret, noget hen ad et liggende ottetal. II-IX. Az: SMTGJPFL. Lu

Moricandia arvensis (L.) DC. Purpursennenp. 30-50cm. Glat og blågrøn enårig med stærkt stængelomfattende, butte, ofte helrandede blade. Blomsterne ca. 2cm lange, rødlilla. III-VI. BB

Diplotaxis. Mursennenp.

1. Kronen hvid, ofte lillaanløben. Øvre blade med afskåret	
eller omfattende grund	erucoides
Kronen gul. Øvre blade med tilsmalnet grund	2.
2. Skulpeklapperne kølede. Kronen blegt flødegul	siifolia
" ikke kølede. Kronen gul	3.
3. Kronen 2-4 mm	viminea
" 6-12 mm	4.
4. Kronbladernes årer sammenløbende; neglen kort og bred	5.
" " ikke sammenløbende; neglen længere og smal	6.
5. Stænglen m.m. ubladet, med nedadrettede hår foroven	muralis
" bladet, glat foroven	tenuifolia
6. Skulpens næb $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm	iloricitana
" " 3-6 mm	7.

7. Stængel og blade med stive til lidt stikkende hår ... *virgata*
 " " " uden sådanne hår *catholica*

Diploaxis tenuifolia (L.) DC. Sandsennep. E

D. muralis (L.) DC. Mursennep. (Az): M. Lu: E

D. viminea (L.) DC. Stinkende mursennep. 30-50cm. Glat eller svagt håret. Bladene lyreformet fjerlappede. Kronen svovlgul. I-XII. Ag? BA1 BL E

D. erucoides (L.) DC. Kålsennep. 5-50cm. Stænglerne sparsomt stivhårede. Nedre blade fjerdedelte, øvre tandede. Kronen 7-13mm. I-XII. BB E

D. ilorcitana (Sennen) Aedo 10-60cm. Udstående håret. Nedre blade hele til fjerdelte. Kronen 7-11 $\frac{1}{2}$ mm. II-V. Ag?

D. virgata (Cav.) DC. Stivhåret vejsennep. 20-100cm. Bladene fjerfligede med 4-6 par sideflige. Kronen 7-9mm. I-XII. AAl Ag BA1 BB E R

D. catholica (L.) DC. 5-80cm. Stænglerne bladede. Nedre blade 1-2 x fjersnitdelte med 3-6 par sideafsnit. Kronen 7-9mm. IX-VI. (Az): SM. Lu: Udbredt.

D. siifolia Kunze Mærkesenep. Indtil 1m. Nedre blade 3-18cm, fjersnitdelte med 3-6 par uregelmæssigt tandede til delte, m.m. lancetformede afsnit. Skulpen ret knudret, 2½-3cm. 2 ssp.:
ssp. siifolia: Stænglerne oprette og bladede, svagt til noget hårede forneden. Bladenes endearfsnit lidet større. IX-VII. BAL
 * ssp. vicentina (Velw.) Laborde: Stænglerne opstigende og lidet bladede. Bladenes endearfsnit større end sidearfnittene. Stænglen tæthåret forneden. Sandstrand. III-VI. Ag: Cabo de S. Vicente.

Brassica. Kål

1. Stængelbladene med omfattende grund	napus
" uden " "	2.
2. Skulperne tiltrykte	nigra
" udstående	3.
3. Næbbet mindst = skulpen. Hvidlige kronblade, 6-8mm	oxyrrhina
" kortere end skulpen	4.
4. Skulpens næb 10-20mm. Kronen 5-6(8)mm	tournefortii
" " 3-10mm. " 9-12mm	barrelieri

Brassica nigra (L.) Koch Sort sennep. Skulperne 1-2cm, kølede.
IV-VI. Az: MTF.L. Lu

B. napus L. Raps. (Lu)

B. barrelieri (L.) Janka Sandkål. 15-50cm. Noget stivhåret enårig. Grundbladene høvlformet fligede med 7-10 par sideflige og en tyk, hvid midterribbe. Endaafsnittet lille. III-VI. Alle prov.

B. oxyrrhina Coss. Langnæbbet kål. Indtil 80cm. Noget stivhåret. Grundbladene med 8-15 par sideflige, ellers som foregående. Skulpen 3½-7½cm, heraf udgør næbbet 2-3½cm. Sandet jord. II-IV. Ag BA
BAL BB BL E R TM

B. tournefortii Gouan Smalfliget kæl. 30-100cm. M.m. stivhåret enårig. Bladene med 3-10 par sideflige og et større endeaftnit. Skulpen 3-7cm. næbbet 1-2cm. Sandet jord. I-III. AAl? Ag?

Sinapis arvensis L. Agersennep. (Az) Lu

S. alba L. Gul sennep. 2 underarter:

ssp. alba: Planten ikke grenet fra grunden, nedre stængelled ikke forkortede. Skulpens nab ikke bredere end skulpen. (Az) (Lu)

forkortede. Skulpens næb ikke bredere end skulpen. (A2) (E2)
ssp. mairei (Lindb.f.) Maire: Planten grenet fra grunden, med
 forkortede nedre stængelled. Skulpens næb lidt bredere end skul-
 pen. III-V. AAl Ag BA1 BB BL R TM

Eruca vesicaria (L.) Cav. Salatsennep. 20-80cm. Enårig. Bægeret

opret. Kronbladene 15-20mm, hvide eller bleggule, med lilla årer. Skulpen tiltrykt akslen, med et sværdformet næb på 7-10mm. II-VI. BA1 BB TM

Erucastrum nasturtiifolium (Poir.) Schulz Karsesennep. 20-80cm. Tæt stivhåret med nedadrettede hår, i det mindste forneden. Bladene ofte af form som Engbrandbægers, de to nederste flige stængelomfattende. IV-VII. BA1 BB DL E

Hirschfeldia incana (L.) Lagr.F. Bastardsennep. 10-120cm. 1-2-årig, tæthåret. Nedre blade lyreformede til fjerfligede. Kronen 6-9mm, bleggul, ofte mørkåret. Den blomstrende del af klasen kugleformet sammentrængt. Skulperne noget tiltrykte. V-VII. (Az): SM. Lu

Rhynchosinapis. Næbskulpe.

1. Skulpens næb længere end resten af skulpen transtagana 2.
- " " kortere " " " " " " 2.
2. Kronen gul cheiranthos 3.
- " bleggul eller hvidlig og lillaåret " " " " " " 3.
3. Klaserne udgår direkte fra rosetten johnstonii
- " " ikke direkte fra rosetten pseuderucastrum

Rhynchosinapis cheiranthos (Vill.) Dandy Næbskulpe. 30-100cm. Stænglen m.m. stivhåret forneden. Bladene med 3-5(-9) par lappede eller tandede afsnit, noget stivhårede på begge sider. Kronen bliver ikke hvidligt-lilla, når den visner. IV-VIII. ?

R. transtagana (Cout.) 8-30cm. Tæt stiv-børstehåret enårig med bladroset. Bladene høvlformet fligede med 6-10 par flige. Kronen bleggul eller hvidlig med lilla årer. Skulpen med krumt næb. III-VI. Ag BA1

- R. johnstonii (Samp.) Heyw. Flerårig med roset af kødede og hårrede 4-5 lappede blade, hvorfra der kan udgå kraftige, liggende stængler. Sandstrand. NV.

R. pseuderucastrum (Brot.) Franco 30-80cm. Stænglen ofte rødlig. Bladene med 5-7 par flige. Kronen til sidst hvidlig. 3 ssp.:
ssp. pseuderucastrum: Stængel og blade m.m. glatte. Kronen 12-16 mm. Skulpen 1,2-2mm tyk. Indtil 700ms højde.

- ssp. cintrana (Cout.) Franco: Stængel og blade m.m. glatte. Kronen 16-20mm. Skulpen 2-4mm bred. E: Serra de Sintra.
- ssp. orophila Franco: Stænglen forneden samt bladene tæt stivhårede. Bladene lyreformede. Over 700ms højde. NV og NØ.

Cakile maritima Scop. Strandsennep. 2 underarter:

ssp. maritima: Nedre skulpeled med flad eller konveks spids. Øvre skulpeleds tænder oftest under lmm. BL DL E Mi

ssp. aegyptiaca (Willd.) Nyman: Nedre skulpeled med konkav spids. Øvre skulpeleds tænder oftest over lmm. Ag BA1 E R

C. edentula (Bigelow) Hooker Nordlig strandsennep. Som den foregående, men bladene fjerfligede til næsten helrandede. Nedre skulpeled uden fremspring, med flad spids. Som ssp. edentula med afrundet til udrandet skulpespids. Strandklipper. Az: MF

Rapistrum rugosum (L.) All. Enårig knopskulpe. 15-60cm. Skulpen todelte, det øvre led æg- til kugleformet, det nedre cylindrisk og ofte så tyndt som stilken. 3 underarter:
ssp. rugosum: Skulpen stivhåret. Nedre led så langt som det øvre. Az Lu

ssp. orientale (L.) Arc.: Skulpen glat. Øvre led knudret ribbet, med brat afsat griffel. (Az) (Lu)

ssp. linnaeanum Rouy & Fouc.: Skulpen glat. Øvre led utydeligt ribbet mere gradvist afsat. Lu

Crambe hispanica L. Enårig strandkål. 20-100cm. Enårig. Bladene med hjerteformet endeaftsnit og 0-2 par små sidelapper, børstehårede; endeaftsnittet 3-7cm. Skulpen toledet som Knopskulpes.

III-VI. Ag BA BA1 BB BL E TM

Calepina irregularis (Asso) Thell. Netskulpe. 20-40cm. Glat og noget blagrøn enårig. Kronbladene uens, de ydre 2mm, de indre $2\frac{1}{2}$ -3mm. Skulpen kugleformet, 2mm, netåret. IV-VI. AAl BA BA1 BB E R TM

Raphanus raphanistrum L. Kiddike. 3 underarter:

ssp. raphanistrum: Skulpens bredde $3\frac{1}{2}$ -5mm. Az Lu

ssp. microcarpus (Lange) Thell.: Skulpens bredde 2-3mm. Az Lu

ssp. landra (Moretti) Bonnier: Skulpens bredde 5-8mm. Az: TFL

R. sativus L. Radise. (Lu)

RESEDAEAE

Reseda. Reseda.

1. 3 støvfang. Kapslen med 3 tænder	2.
4 " " " 4 "	5.
2. Den modne kapsel hængende	3.
" " " m.m. opret	4.
3. Frugtbægeret fortykket. Støttebladene 2- $3\frac{1}{2}$ mm	phyteuma
" ikke " " 1-2 mm	media
4. Alle blade hele	luteola
Nedre blade delte, ofte 2 x 3-koblede	lutea
5. Bladene hele	6.
" fjersnitdelte med mange afsnit	7.
6. Bladene $2\frac{1}{2}$ -6 cm lange	virgata
" 4-8(-13)mm lange, knippestillede	gredensis
7. Kapslen sammenkneben øverst. Støvdragerne kortere	
end kronbladene	alba
Kapslen ikke sammenkneben øverst. Støvdragerne lig	
kronbladene	barrelieri

Reseda virgata Boiss.& Reuter 30-70cm. Bladene med 3-5 par hindeagtige tænder i nedre halvdel. Kapslen 2-3x $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ mm. III-VIII. TM

R. gredensis (Cut.& Willk.) Müller Arg. 10-25cm. Bladene linjeformede, med 0-2 par hindeagtige tænder i nedre halvdel. Kapslen 4x4mm. 1200-2300m. VI-IX. BA BB?: Serra da Estrela.

R. luteola L. Farvereseda. Az: Alle øer. Lu: Alle provinser.

R. alba L. Hvid reseda. 10-80cm. Alle blade mangefligede med 5-20 par flige. Kronen hvid. II-VII. BA1

R. barrelieri Bertol. 30-100cm. Alle blade mangefligede. Kronen hvid. Kapslen cylindrisk-firkantet. III-VII. TM

R. lutea L. Gul reseda. AAl Ag BA1 E R

R. phyteuma L. Rapunselreseda. 25-40cm. Nedre blade altid udelte, de øvre undertiden 3-delte. Kronen grønlig-hvid. Kapslen noget pæreformet. Blomsterstilkene 3-5mm, i frugt 9-15mm. III-VIII. AAl BA BA1 TM

R. media Lag. 30-70cm. Ligner den foregående, men de øvre blade med 1-3 par sideflige. Blomsterstilkene $2\frac{1}{2}$ -3mm, i frugt 5-7mm. I-VI. Az: MTF. Lu: Udbredt.

Sesamoides. Stjerne-kapsel. Flerårig med hele blade. Kronen mangefliget som hos Reseda. 4-7 m.m. frie, enkeltfrøede kapsler, der bliver stjerneformet udstående i frugt.

1. Stængelbladene bredt spatelformede	spatulifolia
" linjeformede til aflangt lancetformede	2.
2. 4-5 bælgkapsler. Stængelbladene $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ mm brede	purpurascens
5-8 " " 1-7 mm	suffruticosa

Sesamoides purpurascens (L.) Lopez (S. canescens ssp. canescens) 10-45cm. Blomstrende klaser 3-5mm brede. Bægerlapperne ca. $\frac{1}{2}$ mm.

III-VII. Alle provinser.

Sesamoides spathulifolia (Revel.) Rothm. 5-35cm. Blomstrende klaser 5-6mm brede. Bægerlapperne ca. $\frac{1}{2}$ mm. 5-7 bælgkapsler. Stængelbladene 1-5 mm brede. Sandstrand og klitter. III-VI. Ag BA1 BL E

S. suffruticosa (Lange) Kuntze 15-35cm. Blomstrende klaser 5-8 mm brede. Bægerlapperne $\frac{1}{2}$ -1mm. III-VIII. BA BB? BL DL Mi

DROSERACEAE

Drosera rotundifolia L. Rundbladet soldug. BA BB BL DL Mi TM

D. intermedia Hayne Liden soldug. BA1? BB BL DL E Mi

Drosophyllum lusitanicum (L.) Link Gul soldug. 20-35cm. 10-30cm lange, linjeformede blade, tæt besatte med rødspidsede kirtelhår. 5-10 gule blomster på en stilket halvskærm. Kronbladene 18-25mm. Tørre, kalkfrie steder. IV-XI. AAl Ag BA1 BB BL DL E R

CRASSULACEAE

1. Med veludviklet kronrør	2.
Kronbladene frie	5.
2. Enårig	3.
Flerårig	4.
3. Støvdragere og griffel indesluttede	Mucizonia
" " " fremragende	Pistorinia
4. Blomsten 4-tallig	Bryophyllum
" 5-tallig	Umbilicus
5. Samme antal støvdragere som kronblade	6.
Dobbelt så mange støvdragere som kronblade	7.
6. De øvre blade spredte	Sedum
Alle blade modsatte	Crassula
7. 5 kronblade	Sedum
Over 5 kronblade	8.
8. Enårig	Aichryson
Flerårig	9.
9. 9-11 kronblade. Flade blade	Aeonium
6-8 " . Trinde "	Sedum

Crassula. Korsarve.

1. Små enårige med næppe kodede blade	2.
Flerårige med kodede blade	5.
2. Bladene ægformede og konkave. Blomsterne mest 3-tallige	tillaea
Bladene bredt linjeformede og glatte. Mest 4-talsblomster	3.
3. Blomsterne m.m. siddende	aquatica
Blomsterstilkene længere end bladene	4.
4. Blomsterne 1-3 sammen	vaillantii
" altid enlige	peduncularis
5. Blomsterne 4-tallige	multicava
" 5-tallige	6.
6. Kronbladene 3-5mm	spathulata
" mindst 7mm	lactea

Crassula tillaea Lester-G. Moskorsarve. 1-8cm. Lille, mosagtig plante med korte, 2mm lange, tetsiddende blade, der far hele stænglen til at ligne et lille aks. Fugtigt sand og dynd. Az: MTGJPFLC. Lu: Alm. I-VIII.

C. aquatica (L.) Schönl. Korsarve. 2-5cm. Bladene 4-6mm, udstående, linjeformede og spidse. (Lu): BL: Langs Mondego-floden.

C. vaillantii (Willd.) Roth Rødblomstret korsarve. 2-6cm. Bladene 2-4mm, butte, linjeformet aflange. Kronbladene 1,3mm, lyserøde. III-VI. AAl Ag BA1 DL R TM

C. peduncularis (Sm.) Meigen Blomsterstilkene indtil 15mm i

frugt. VII-VIII. (Lu): BL. Montenor-o-Velho.

Crassula lactea Soland. 30-60cm. M.m. forveddet nederst. Blade-
ne m.m. ægformede, rødrandede. Hvide 5-talsblomster i top. (Az): ST

C. multicava Lem. 10-25cm. Noget rødlig urt. Øvre blade ægfor-
met-runde, brat indsnørede ved grunden til en kort stilk. Blom-
sterne 4-tallige, rødlig udvendigt, bleggrøde indvendigt, ca. 4
mm lange. (Az): SMPFL

C. spathulata Thunb. -20cm. Liggende og rodslaende. Bladene æg-
nyreformede, let rundtakkede, ofte rød-randede. Bægeret 1-2mm,
kronen 3-5mm, hvid med svagt lyserødt skær. (Az): M

Bryophyllum pinnatum (Lam.) Oken Yngleblad. 1m eller mere. For-
veddet forneden. Bladene modsatte, enkle eller fjersnitdelte,
ofte med småplanter i randen. Bægeret 3cm, kronen 4-5cm, begge
bleggrønne og rødspættede, hængende. (Az): MP

Umbilicus. Navleblad. Bladene kødede og skjoldformede. Blomster-
ne i en lang klase.

Umbilicus rupester (Salisb.) Dandy 20-50cm. Blomsterne 7-10mm,
hvidgrønne eller stråfarvede, oftest hængende, med ægformede og
brodspidsede kronflige. Az Lu: M.alm. Nikkende navleblad.

U. horizontalis (Guss.) DC. Udspærret navleblad. 20-50cm. Blom-
sterne hvidgrønne eller stråfarvede, ca. 7mm, vandret udspærrede,
med lancetformede og spidse kronflige. Az

U. heylandianus Webb & Berth. Gult navleblad. 60-100cm. Blomste-
rne 10-12mm, gule, sammenknæbne fortil. VI-VIII.

Pistorinia hispanica DC. Lyserød tragtstenurt. 5-15cm. Opret en-
årig, kirteldunet foroven. Bladene 6-10mm, spredte og trinde.
Kronen 20-25mm, rødligbrun udvendigt og lyserød indvendigt.

Mucizonia sedoides (DC.) Webb Rød dværgstenurt. 2-6cm. Glat en-
årig. Bladene 2-4mm, tætstillede. Kronen 6-7mm, lyst rødlig.
Serra da Estrela. Over 1800m. VI-VIII. BA

M. hispida (Lam.) Berger Gul dværgstenurt. 8-15cm. Ofte kirtel-
dunet. Bladene 12-18mm, trinde, rødtribede. Kronen 8-13mm, gul-
grøn, lyserødt anløben. IV-VIII. AAL Ag BAL BB BL E R

Aeonium arboreum (L.) Webb & Berth. Evighedstræ. 50-80cm. Med
m.m. oprette grene med tydelige bladar og endestillede rosetter
af omvendt lancet-kileformede, randhårede blade på 6x2cm. Blom-
sterne gule, 6-7mm, i en tæt, ægformet top. (Lu): BL E. XII-II.

Aichryson villosum (Aiton) Webb & Berth. Indtil 15cm. Busket
enårig med vandrette grene. Bladene spatel-rudeformede, ca. 1½cm.
Blomsterne oftest 8-tallige, guldgule. Kronbladene 5-6mm. Az: S

A. dichotomum (DC.) Webb & Berth. Indtil 30cm. Grenene halvt
oprette, gaffelgrenede. Bladene spatel-rudeformede. Blomsterne
ofte 10-tallige, bleggule. (Lu): E: Serra de Sintra. IV-VII.

Sedum. Stenurt.

1. Blomsterne gule, stråfarvede eller hvidgrønne	2.
" lyserøde eller hvide	6.
2. Bælgkapslerne stjerneformet udstående	acre
" oprette	3.
3. Få blomster i løse kvaste	4.
Mange blomster i tætte kvaste	5.
4. Golde skuds bladgrunde omfattende og hindeagtige	tenuifolium
" " " ikke stængelomfattende	pruinatum
5. Med blivende, visne blade nederst på skuddene	forsteranum
Ingen blivende, visne blade på skuddene	sediforme
6. Lige så mange støvdragere som kronblade	7.
2 x " " " " "	9.

7. Blomsterne stilkede andegavense
 " siddende 8.
 8. Bladene linjeformede og udstående rubens
 " omvendt ægformede og tiltrykte caespitosum
 9. Flerårig, med golde skud 10.
 Enårig, uden " " 13.
 10. Tæt kirteldunet hirsutum
 Glat 11.
 11. Golde skud med modsatte blade brevifolium
 " " " spredte " 12.
 12. Bladene 3-5mm. Kvastene løse, med 2-3 grene anglicum
 " 4-12mm. " tætte, med mange grene album
 13. Bladene dunede lagascae
 " glatte 14.
 14. Bladene 10-20 mm rubens
 " 2-6 mm 15.
 15. Blomsterstilkene kortere end bægeret arenarium
 " længere " " 16.
 16. Bægerbladene m.m. runde pedicellatum
 " æg-lancetformede willkommianum

Sedum sediforme (Jacq.) Pau Buegrenet stenurt. 25-60cm. Bladene oftest noget blågrønne og kølleformede, m.m. oprette på de blomstrende skud. Topgrenene stærkt bukkede. Blomsterne hvidgrønne eller stråfarvede. V-IX. Ag BA1 BB BL E R TM

S. forsteranum Sm. Koststenurt. 15-30cm. Ligner Bjærgstenurt. De golde skud med bladene samlede i tætte, endestillede duske, ellers dækkede af visne blade. Gule blomster. Az: T. Lu: Alm.

S. tenuifolium (Sibth. & Sm.) Strobl Børstestenurt. 7-20cm. De golde skud med tætsiddende, oprette blade med en bred, hindeformet, trelappet grund. Bladene visner tidligt og bliver siddende sommeren over. VI-VIII. AAL Ag BA BA1 BB BL Mi R TM

S. pruinatum Link De golde skud lange, snoede og liggende med en tæt, endestillet dusk af blågrønne blade. Blomsterne stråfarvede. Nord- og Midtportugal. VII-IX. BA BB DL Mi TM

S. acre L. Siddende stenurt. BA BL DL Mi TM

S. album L. Hvid stenurt. Alm.

S. anglicum Hudson ssp. pyrenaicum Lange 10-15cm. Bladene ca. 5 mm, ofte rødligt anløbne. Kronbladene 4-6mm, hvide eller lyserøde. Nordlige bjerge. VI-VIII. BA BL DL Mi TM

S. hirsutum All. Håret stenurt. 5-12cm. Bladene 5-10mm. Kronen 5-6mm, ofte rødåret. Bælgkapslerne hvide. VI-VIII.

S. lagascae Pau 6-15cm. Tæt kirteldunet. Bladene 6-9mm, trinde. Blomsterne nikkende, ret langstilkede. Kronbladene 7mm, blegrøde med gullig grund. Ikke nævnt fra Lu i Flora Iberica.

S. pedicellatum Boiss. & Reuter 3-12cm. Bladene 2-5mm, ægformet-cylindriske, blågrønne. Løse, fåblomstrede kvaste. Kronbladene 3-4mm, rødårede. Griflen m.m. krummet. TM V-VIII.

● S. willkommianum Fernandez Indtil 8cm. Som den foregående, men mindre og tættere. Kronbladene 2-3mm. Griflerne rette. Serras de Montesinho, Lapa, Estrela og Gardunha.

S. arenarium Brot. 4-18cm. Bladene 3-5mm, ægformede, med spore, noget tiltrykte. Blomsterne m.m. siddende. Bægerbladene ofte uens. Kronen 4-5mm, hvid og rosaanløben. AAL BA BB BL DL Mi R TM

S. rubens L. Rødlig stenurt. 3-12cm. Blågrøn og ofte noget rødligt anløben. Bladene 1-2cm. Kronbladene 3-5mm, hvide eller lyserøde. Oftest 5 støvdragere. IV-VII.

S. caespitosum (Cav.) DC. Brodkronet stenurt. 2-7cm. Ofte rødlig plante. Bladene 3-6mm. Kronen blegrød, med brod. AAL BA E TM

Sedum andegavense (DC.) Desv. Firtallig stenurt. $1\frac{1}{2}$ -7cm. Bladene spredte (eller de nedre modsatte), ægformede-runde, tiltrykte. Blomsterne mest firtallige, hvide eller lyserøde. IV-VI.

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga. Stenbræk.

1. Enårig	tridactylites	
Flerårig		2.
2. Kronbladene plettede		3.
" ikke plettede		5.
3. Kronbladene med mange røde pletter	spathularis	
" " 2 gule pletter		4.
4. Nedre støtteblade store og bladlignende. Topgrenene mest		
udstående	clusii	
Støttebladene oftest små. Topgrenene mest oprette	stellaris	
5. Med krybende udløbere. 3-7-fligede blade	continentalis	
Uden udløbere		6.
6. Kronbladene glatte	granulata	
" kirtelhårede på oversiden		7.
7. Grundbladene svagt rundtaktede	cintrana	
" lappet-fligede	dichotoma	

Saxifraga clusii Gouan ssp. lepismigena (Planellas) Webb Blød stenbræk. 12-30cm. Bladene 6-15cm, rude-spatelformede, meget bløde, hårede. Topgrenene skøre. Mange af blomsterne erstattede af bladede yngleknopper. Bjærgbække og skyggefulde klipper. V-VII.

S. stellaris L. Stjernestenbræk. 4-30cm. Bladene kile-rudeformede, skinnende, noget kødede. Over 1700m som ssp. alpigena Temesy.

S. spathularis Brot. Irsk stenbræk. 8-50cm. Med korte, liggende skud med bladrosetter. Bladene 1-6cm, runde til spatelformede, med 4-7 par tænder, langstilkede. BA BB BL DL Mi TM. IV-VII.

S. tridactylites L. Trekløftstenbræk.

S. continentalis (Engler & Irmscher) Webb Sølvknopsstenbræk. 6-20cm. Udløberne med rosetter af håndfligede blade. Med stilke- de knopper, der er dækkede af sølvhvide, hindeagtige skæl. Stænglerne med 5-15 blomster på 4-7mm. V-VII. BA BB TM

S. dichotoma Sternb. Gaffelstenbræk. 6-20cm. Løgformet stængel- grund. Grundbladene klæbrigt-kirtlede, 4-10mm brede. Kronbladene hvide, med lyserøde årer eller anstrøg. Som ssp. albarracinensis (Pau) Webb. TM. III-V.

S. granulata L. Kornet stenbræk. 2 underarter:

ssp. granulata: Grundbladene 18-40mm brede. Topgrenene m.m. opret- te. Kronbladene 11-16x4-8mm.

ssp. graniticola Webb: Bladene 8-12mm brede. Topgrenene oftest noget udstående og bugtede. Kronbladene 9-13x3-5mm.

- S. cintrana Willk. 10-20cm. Grundbladene runde til rudeformede, hårede, med ret store underjordiske yngleknopper. Kalkklipper og mure. N og V for Lissabon: Fra Sintra til Bombarral. III-VI. E R

Chrysosplenium oppositifolium L. Småbladet milturt.

GROSSULARIACEAE

Ribes uva-crispa L. Stikkelsbær. (Lu)

PITTOSPORACEAE

Pittosporum. Klæbefrø. Træer eller buske med spredte, helrandede, stedsegrønne, stilkede blade uden fodflige. Blomsterne i fåblom- strede, skærmagtige kvaste i grenenderne. Oversædig frugtknude med 1 griffel. 5 støvdragere. Bægerbladene sammenvoksede forneden. De omtalte arter hvidblomstrede. Blomsterne 1-1 $\frac{1}{2}$ cm.

P. tobira (Thunb.) Ait.f. 2-3m. Bladene 5-8x2-4cm, butte og me- get læderagtige, tykke, med skinnende mørkegrøn overside og lidt

indrullet rand. (Az): JFL. (Lu): BA1 E. II-III.

Pittosporum undulatum Vent. Bølget klæbefrø. Træ indtil 20m. Bladene lancetformede eller aflange, spidse, tynde, med noget bølget rand, skinnende mørkegrønne ovenpå. (Az): Alle øer. (Lu): Serras da Buçaco og Sintra. II-III.

HYDRANGEACEAE

Hydrangea macrophylla (Thunb.) Seringe Alm. hortensie. Busk indtil 4m. Bladene modsatte, ægformede og spidse, groft savtakke. Endestillede skærme af blå eller lyserøde blomster, hvoraf de indre er små og frugtbare, medens de ydre er store og golde. (Az): Alle øer. (Lu): Mi. VI-XI.

PLATANACEAE

Platanus hybrida Brot. Alm. platan. Bladene under $\frac{1}{2}$ lappede, med afskåret eller hjerteformet grund. (Lu)

ROSACEAE

Spiraea hypericifolia L. ssp. obovata (Willd.) Dostal Viftespiræa. Indtil 1½m. Bladene 1-2½cm, kileformede, helrandede eller med 1-3 tænder i spidsen, med 3-5 længderibber. Hvide blomster i siddende eller kortstilkede, skærlignende kvaste. Nord.

Filipendula vulgaris Moench Knoldet mjødurt. (Az): MTP Lu

F. ulmaria (L.) Maxim. Alm. mjødurt.

Rubus caesius L. Korbær.

R. fruticosus Brombær. Her omtales kun de 3 azoriske arter.

R. divaricatus Müller Glinsende brombær. Bladskuddenes torne skrå eller lidt buede. Bladoversiden spredt håret, undersiden dunet. Bægerbladene grønne med hvid rand. Az: F

● R. hochstetterorum Seub. Bladoversiden m.m. glat, undersiden dunet til håret. Bægerbladene hvidfildede. Az: MTJPFLO

R. ulmifolius Schott Elmebladet brombær. Bladundersiden og bægerbladene hvidfildede. Az: Alle øer.

Rosa. Rose

1. Stedsegrøn klatreplante		sempervirens	
Løvfældende buske			2.
2. Bladene læderagtige. Kronbladene	3-4½ cm		gallica
" ikke "	8-25 mm		3.
3. Bladundersiden filtet			4.
" ikke filtet			5.
4. Hybenbægeret m.m. udstående eller tilbagebøjet	...	tomentosa	
" fremadrettet		mollis	
5. Bladundersiden tæt kirtlet		micrantha	
" uden eller med få kirtler			6.
6. Blomsterstilkene glatte			7.
" med kirtelbørster			9.
7. Hybenbægeret opret og blivende. Kvistene blågrønne		dumalis	
" nedbøjet og affaldende. Kvistene grønne			8.
8. Bladundersiden dunet		dumetorum	
" glat			9.
9. Undersidens ribber kirtlede		nitidula	
" uden kirtler		canina	

Rosa sempervirens L. Stedsegrøn rose. 1-3m. Kronen hvid. Griflerne sammenvoksede til en lang søjle. Hybenet ca. 1cm, rødt, kugle- til ægformet.

R. gallica L. Sukkerrose. 40-80cm. Stænglen med torne og kirtelbørster. Bladoversiden mat blågrøn, undersiden dunet og kirtlet. Hybenet tæt kirtelbørstet. Kronen kraftigt rosenrød. (Lu)

R. canina L. Glat hunderose. Alm.

Rosa nitidula Besser Kirteltandet hunderose. Som canina, men kirteltandet og med kirtler på ribber, bladskæft og -stilk. Serra do Geres.

R. pouzinii Tratt. Rundbladet hunderose.

R. dumalis Bechst. Blågrøn rose. (*R. vosagiaca* Desp.) Serra do Geres.

R. dumetorum Thuill. Håret hunderose. (*R. corymbifera* Borkh.)

R. tomentosa Sm. Langstilket filtrose. De største torne svagt krumme. TM

R. mollis Sm. Blød filtrose. Tornene rette. Serra do Geres.

R. micrantha Sm. Småblomstret rose. En æblerose med kirtelbørstede hybenstilke. Kronbladene 10-15mm, blegrosa.

Agrimonia eupatoria L. Alm. agermåne. Blomsterbunden helt furet, med alle krogbørster opadrettede. 2 underarter:

ssp. eupatoria: Indtil 40cm høj. Ikke ladden. Blomsterbunden 5-7 mm bred. Lu

ssp. grandis (Asch. & Gr.) Bornm.: Indtil 150cm høj. Ladden. Blomsterbunden 9mm bred. Az: SMTGJPFL

A. procera Wallr. Vellugtende agermåne. Blomsterbunden halvvejs furet, med de ydre krogbørster tilbagebøjede.

Sanguisorba hybrida (L.) Nordborg Klæbrig bibernelle. Indtil 80 cm. Klæbrig og kirteldunet. Hovederne mest under $1\frac{1}{2}$ cm, i en åben top. Blomsterbunden $2\frac{1}{2}$ -3mm, med længderibber. Åbredde, skovbryn.

S. ancistroides (Desf.) Cesati Skællet bibernelle. Stænglen forneden dækket af gamle bladskeder. Underbæget glat eller svagt netribbet. ?

S. minor Scop. Bibernelle. 2 underarter:

ssp. magnolii (Spach) Briq.: Vortet bibernelle. Blomsterbunden næppe kantet, stærkt vortet. M.alm.

ssp. muricata Briq.: Vingefrøet bibernelle. Blomsterbunden uden vorter, med 4 vinger. M.sj.

Geum urbanum L. Febernellikerod.

G. silvaticum Pourret Skovnellikerod. 15-40cm. Stænglen ugrenet, med 1-3 lidt nikkende blomster. Bægeret udspærret efter blomstringen. Planten blødhåret. Kronen gul.

Potentilla. Potentil.

1. Bladene finnedede	2.
" fingrede	3.
2. Blomsterne gule	anserina
" hvide	rupestris
3. Blomsterne hvide	4.
" gule	5.
4. Bladene kun takkede mod spidsen. Kronen 6-9mm	montana
" tandede næsten til grunden. Kronen ca. 5mm	sterilis
5. Alle eller de fleste blomster 4-tallige	6.
Alle blomster 5-tallige	7.
6. Stænglerne rodslående. Kronen ca. 2 x bægeret	anglica
" ikke " " " 1 x "	erecta
7. Stænglerne krybende og rodslående	reptans
" ikke krybende eller rodslående	asturica

Potentilla anserina L. Gåsepotentil. TM

P. rupestris L. Klippepotentil. 20-60cm. Nedre blade med 5-7 småblade, stengelbladene jordbæragtige. TM

P. asturica rothm. 12-50cm. M.m. udstående tæthåret. Stænglerne opstigende. 5-7 småblade. VI-VIII. BA

Potentilla erecta (L.) Räuschel Tormentil. Az Lu

P. anglica Laicharding Liggende potentil. Az: SMTJPFLO

P. reptans L. Krybende potentil. Az: MJP. Lu

P. montana Brot. Kløverpotentil. 5-20cm. Ligner den følgende, men med svagttandede blade. Nord.

P. sterilis (L.) Garcke Jordbærpotentil. NV. Sj.

Fragaria vesca L. Skovjordbær. Az: Alle øer. Lu

Duchesnea indica (Andrews) Focke Indisk jordbær. Jordbærlignende plante med gule blomster, men med smagløse jordbær. Yderbægerbladene med tretandet spids. (Az): MTPFL

Alchemilla transiens (Buser) Buser Indtil 30cm. Bladene hånddelte med 5-7 aflange- til omvendt ægformede småblade. Over 1700m. Serra da Estrela.

Aphanes arvensis L. Alm. dværgløvefod. Planten grågrøn. Bægerbladene skråt udstående. Fodfligenes lapper så langesom brede. Sj.

A. microcarpa (Boiss. & Reuter) Rothm. Småfrugtet dværgløvefod. Planten gulgrøn. Bægerbladene oprette-sammenknebne. Fodfligenes lapper længere end brede. Az: MTGJPFLO. Lu

A. cornucopoides Lag. Skedet dværgløvefod. Op til 15cm. Stænglen opret, kraftigere end hos de foregående. Bladene siddende. Fodfligene danner en stængelomfattende skål og er tæt taglagte. Frugten $2\frac{3}{4}$ - $3\frac{1}{2}$ mm.

Cydonia oblonga Miller Kvæde. $1\frac{1}{2}$ -5m. Busk med ægformede, helrandede blade på 5-10cm med filtet underside. Lyserød blomst. Frugten $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ cm, æble- eller pæreformet, gul og filtet. (Lu)

Pyrus. Pære.

1. Bægeret affaldende. Kvistene brunlilla	cordata
" blivende. Kvistene grå eller brune	2.
2. Bladene tynde. Kronbladene 10-17x7-13mm	pyraster
" tykke. " 8-10x5-7mm	bourgeana

Pyrus cordata Desv. Hjerterbladet pære. Busk eller lille træ indtil 8m, med udstående, ofte tornede grene. Bladene $2\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ cm, m.m. ægformede, rundtakket-tandede med afrundet eller hjørteformet grund, dunede som unge. Frugten 1- $1\frac{1}{2}$ cm, rund og rød.

P. pyraster Burgsd. Vild pære. Serras do Geres og do Larouco.

P. bourgeana Decne Træ op til 10m. Nedre grene tornede. Bladene 2-4x $1\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ cm, fint rundtaktede. Helt nye blade fildede. Frugten 17-25mm, gul og brunplettet til næsten brun.

Malus silvestris Miller Skovæble. Bladundersiden glat.

M. domestica Borkh. Sødæble. Bladundersiden filtet. (Az): S. (Lu)

Sorbus aucuparia L. Alm. røn. Over 1000m.

S. torminalis (L.) Cr. Tarmvridrøn. Serras do Geres, Nogueira og Gardunha. M.sj.

S. latifolia (Lam.) Pers. Bredbladet røn. Bladene 6-13cm, ægformet-runde, $1-1\frac{1}{4}$ x så lange som brede, med 7-9 par svage, trekantede lapper. Frugten 2cm, gulligbrun.

Eriobotrya japonica (Thunb.) Lindley Japansk mispel. Lille træ op til 10m. Bladene 12-25cm, bredt lancetformede, tandede, med rødbrunt filtet underside. Blomsterstanden tæt rødbrunt filtet. Frugten 3-6cm, orange-gul, ellipsoidisk. (Az): Alle øer. (Lu)

Amelanchier ovalis Med. Europæisk bærmispel. Busk op til 3m med slanke, ofte oprette grene og næsten sort bark. Blade ægformede til omvendt rundagtige, savtaktede, først hvidfildede på under-

siden, senere glatte. Hvide blomster med ganske smalle kronblade.
Crataegus monogyna Jacq. ssp. brevispina (Kunze) Franco Engrif-
 let hvidtjørn. Alm.

Prunus.

1. Bladene stedsegrønne og læderagtige	2.
" løvfældende	3.
2. Bladstilke og unge kviste mørkerøde	lusitanica
" " " " bleggrønne	laurocerasus
3. Bladet 0,8-1,4 x så langt som bredt	4.
" 2-4 x så langt som bredt	5.
4. Busk. Unge grene dunede	mahaleb
Lille træ med glatte grene	armeniaca
5. Bladet bredest i øvre halvdel	6.
" " i nedre "	9.
6. Bladundersiden dunet	domestica
" glat	7.
7. Bladet 3 x så langt som bredt, 6-8 x stilken	persica
" 2 x " " " " , 3-4 x "	8.
8. Bladet enkelt savtakket, skinnende ovenpå	cerasus
" dobbelt "	avium
9. Større blade 3-4 cm	spinosa
" " 5-12 cm	10.
10. Bladet 3 x så langt som bredt	dulcis
" 1½-2 x så langt som bredt	padus

Prunus persica (L.) Batsch Persken. Kantede, rødlige kviste.
 Bladene noget brunliggrønne. (Lu)

P. dulcis (Miller) Webb Mandel. Bladene lancetformede, 5-6x1½-2
 cm. (Lu)

P. armeniaca L. Abrikos. Unge blade og kviste rødlige. Bladgrun-
 den afskåret eller lidt hjørteformet. (Lu)

P. spinosa L. Slåen. 2 underarter:

ssp. spinosa: Kvistene dunede eller filtede. Blomsterstilkene
 mest enlige. Nord.

ssp. insitoides (Fic. & Cout.) Franco: Kvistene glatte. Blomster-
 stilkene mest 2 sammen.

P. domestica L. 2 underarter:

ssp. domestica: Blomme. Unge kviste og bladstilke m.m. glatte.
 (Lu)

ssp. insititia (L.) Schneider: Kræge. Unge kviste og blomster-
 stilke tætdunede. (Lu)

P. avium L. Fuglekirsebær.

P. cerasus L. Surkirsebær. (Lu)

P. mahaleb L. Klippekirsebær. 2-6m. Bladene bredt ægformede, næ-
 sten hjørteformede, 4-7cm, tilspidsede, finttakkede, lidt læder-
 agtige. 3-10 blomster i en kort klase. Sort bær.

P. padus L. Hæg. Serras do Alvão, Buçaco og Estrela. M.sj.

P. lusitanica L. Portugisisk lavrbærkirsebær. 3-8m. Bladene med
 meget mørkegrøn overside, 8-13cm, uden kirtler nær stilken. Blom-
 sterne i klaser. Sortlilla bær. 2 underarter:

ssp. lusitanica: Bladene 2½-5cm brede. Klaserne med 50-100 blom-
 ster. Lu

ssp. azorica (Mouillef.) Franco: Bladene 4½-6½cm brede. Klaserne
 med 20-30 blomster. Az: MTJP

P. laurocerasus L. Lavrbærkirsebær. Som den foregående, men bla-
 dene ofte mere stive og ofte med 1-flere kirtler nær stilken.
 (Lu)

1. Mange støvdragere. Bladene hele eller 2 x finnedede ... Acacia
Højst 10 støvdragere 2.
2. Bladene 2 x finnedede Gleditsia
" anderledes 3.
3. I det mindste nogle blade finnedede eller fingrede (hertil
arter med store, småbladslignende fodflige) 4.
- Bladene enkle eller trekoblede 26.
4. Bladene ligefinnede 5.
- " uligefinnede 11.
5. Træ. Kronen mangler Ceratonia
Urt eller halvbusk. Kronen til stede 6.
6. Bladskaffet ender i en torn. Halvbuske Astragalus
" uden torn. Urter 7.
7. Stænglen vinget eller småbladene ligestrengede Lathyrus
" uvinget og småbladene fjerstrengede 8.
8. Alle bægeretænder mindst 2 x røret Lens
Mindst 2 bægeretænder kortere 3.
9. Akselbladene meget større end småbladene Pisum
" ikke " " " 10.
10. Griflen kun dunet på oversiden Lathyrus
" anderledes dunet eller glat Vicia
11. Bladene fingrede Lupinus
" uligefinnede 12.
12. Blomsterstilkene udgår m.m. fra samme punkt 13.
- Blomsterne enlige, i klaser eller tætte toppe 19.
13. Bælgen en leddet 14.
- " ikke leddet 16.
14. Bælgen stærkt netåret. Kølen but Ornithopus
" ikke " " spids 15.
15. Bælgen med ensidige, dybe indskæringer Hippocrepis
" lidet indskåret, m.m. symmetrisk Coronilla
16. Bælgen med 2-4 kraftige vinger Tetragonolobus
" uvinget 17.
17. 5 ret ens småblade, hvoraf 2 er akselstillede 18.
- Småbladene anderledes. Bægeret m.m. rørformet Anthyllis
18. Kølen but. Kronen hvid eller lyserød Dorycnium
" spids, med et næb Lotus
19. Småbladene tydeligt ligestrengede Lathyrus
" fjerstrengede eller med utydelige sideribber 20.
20. Bælgen leddet 21.
- " ikke leddet 22.
21. Blomsterne enlige i bladhjørnerne Hippocrepis
" i klaser Hedysarum
22. Bælgen savtakket Biserrula
" ikke savtakket 23.
23. Bælgen kort, med tandet rand Onobrychis
" ikke tandet 24.
24. Kølen med et næb Lotus
" uden næb, men undertiden brodspidset 25.
25. Griflen glat Astragalus
" dunet på undersiden Vicia
26. Småbladenes ribber når den oftest tandede bladrand 27.
- " " " ikke den oftest helrandede rand 33.
27. Bælgen spiralsnoet med mindst 1 vinding Medicago
" højst seglkrummet 28.
28. Alle støvdragere sammenvoksede. Planten ofte kirteldunet
Ononis
1 fri og 9 sammenvoksede støvdragere 29.
29. Blomsterne i en smal klase Melilotus
" i et hovede eller få sammen 30.
30. Bælgen 3-20 gange så lang som bred 31.
- " kort, m.m. indesluttet i bægeret Trifolium
31. 2-4 hvide eller lyserøde blomster sammen Trifolium
Gule eller evt. lillaanløbne blomster 32.

32. Flerårig *Medicago falcata*
 Enårig *Trigonella*
33. Planten tornet 34.
 " ikke tornet 38.
34. Bladene reducerede til tornede fyllodier 35.
 " ikke tornede 36.
35. Blade og grene mest spredte. Bølge lidet udragende .. *Ulex*
 " " " " modsatte. Bælgene tydeligt udragende
 Stauracanthus
36. Bægeret lige afskåret *Calycotome*
 " tandet eller tolæbet 37.
37. Bladene og grenene mest spredte *Genista*
 " " " " modsatte *Echinopartium*
38. Unge kviste meget bredvingede. En busk *Chamaespartium*
 " " ikke " 39.
39. Bladene hele 40.
 Nogle blade trekoblede 45.
40. Enårig 41.
 Busk eller flerårig urt 42.
41. Bladet græsagtigt linjeformet *Lathyrus*
 " omvendt ægformet til elliptisk *Scorpiurus*
42. Bægeret kløvet til grunden foroven *Spartium*
 " ikke kløvet til grunden 43.
43. Bægerets overlæbe med 2 korte tænder *Cytisus*
 " " dybt kløvet 44.
44. Bælgen kugleformet opblæst *Lygos*
 " ægformet, aflang eller seglkrummet *Genista*
45. Småbladene tydeligt kirtelprikkede. Kronen lilla eller
 hvid *Psoralea*
 Småbladene ikke kirtelprikkede 46.
46. Bælgen leddelt *Coronilla*
 " ikke leddelt 47.
47. Bælgen med store, knudrede kirtler *Adenocarpus*
 " uden sådanne kirtler 48.
48. Bælgen 10-20x1-2cm. 3 småblade på 1-4cm *Anagyris*
 " meget mindre 49.
49. Bægerets overlæbe med 2 korte tænder *Cytisus*
 " " dybt kløvet 50.
50. Bægeret tydeligt kortere end læberne *Argyrolobium*
 " mindst så langt som læberne 51.
51. Blomsterne i hoveder fra bladhjørnerne *Teline*
 " i endestillede, m.m. afgrænsede klaser *Genista*

Ceratonia siliqua L. Johannesbrødtræ. 1-8m. Stedsegrøn. 2-5 par ligefinnede, elliptiske til næsten runde, læderagtige småblade med mørkegrøn, skinnende overside og lys underside. Grønlig, kronløse blomster i klase. Bælgene brune, affladede, 10-25 x 2 cm. (Lu)

Gleditsia triacanthos L. Tretorn. 1-7m. Kvistene brune og skinnende, længdestribede. Kronen næsten regelmæssig, grønlig-hvid, med 3-5 blade af bægerets længde. (Lu)

Acacia. Blomsterne gule eller hvide med talrige støvdragere i aks eller kugleformede hoveder, hvorved blomsterne ligner mimosernes. Bladene enten dobbeltfinnede eller også reducerede til bladlignende bladstilke (fyllodier). De fyllodiebærende arter kan være svære at skelne fra *Eucalyptus*, når de ikke har blomst eller bælg, men mangler dog den ribbe lige inden for bladkanten, som *Eucalyptus* har. Plantede arter.

1. Alle blade 2 x fjersnitdelte 2.
 De modne blade reducerede til bladlignende fyllodier 4.
2. 2-7 par bladfinner. Tornede fodflige karoo
 8-20 par " . Fodfligene reducerede 3.
3. Kviste og unge blade hvidfildede. Småbladene 3-4mm dealbata
 " " " " gulliglådne. " 2mm mearnsii

4. Fyllodierne med 2-6 længderibber 5.
" " 1 længderibbe 7.
5. Barken grå og glat. Blomsterne i klaser *longifolia*
" brunlig og furet. Blomsterne i hoveder 6.
6. Liggende busk. Fyllodierne 3-8cm *cyclops*
Træ. Fyllodierne 6-13cm *melanoxydon*
7. Fyllodierne stærkt seglformede *pycnantha*
" næppe " 8.
8. Hovederne 10-15mm brede. Kvistene blågrønne, hængende
..... *cyanophylla*
Hovederne 4-6mm brede. Kvistene ofte brune, ikke hængende
..... *retinodes*

Acacia karoo Hayne Tornakacie. Busk indtil 4m. Fodfligstornene 5-10cm på ældre grene. Blomsterne gule. (Lu)

A. dealbata Link Sølvakacie. -30m. Barken glat og grå. Bladene blåliggrønne. Bælgen 10-12mm bred, ikke indsnævret mellem frøene. Blomsterne bleggule. (Az) (Lu)

A. mearnsii De Wild. Garveakacie. -15m. Bladene mørkegrønne. Bælgen 5-7mm bred, indsnævret mellem frøene. (Lu)

A. longifolia (Andrews) Willd. Klitakacie. -8m. Fyllodierne lysegrønne. Blomsterne gule. Bælgen trind, næsten ret. (Lu)

A. cyclops A.Cunn. -3m. Blomsterne gule. (Az): M. (Lu): E

A. melanoxydon R.Br. -40m. Barken mørkebrun og dybt furet. Blomsterne flødefarvede. (Az):M. (Lu)

A. pycnantha Bentham Seglakacie. -12m. Fyllodierne friskgrønne. Blomsterne mørkegule. Bælgen næsten ret. (Lu)

A. cyanophylla Lindley Blå akacie. -10m. Fyllodierne m.m. blågrønne. Bælgen stærkt indsnævret mellem frøene. (Lu)

A. retinodes Schlecht. Lysegrøn akacie. Fyllodierne lysegrønne. Bælgen næppe eller lidet indsnævret. (Az) (Lu)

Anagyris foetida L. Stinktræ. 1-4m. Stinkende busk med gulregnssagtige blade. Kronen gul, 18-25mm. Fanen meget kortere end køl og vinger, ofte med en sort plet. I-V. AAl Ag BA1

Calycotome villosa (Poirot) Link Håret bægergyvel. 1½-3m. Gulblomstret, tornet busk, kendelig på det lige afskårne bæger. Bladundersider, unge kviste og bælge m.m. ladne.

Cytisus. Gyvel.

1. Kvistene 5-10-vingede; vingerne med T-formet tværsnit ... 2.
" trinde eller kantede 3.
2. Kronen gul. Kvistene stive *purgans*
" hvid. " bøjelige *multiflorus*
3. Alle blade stilkede *baeticus*
" eller i det mindste de udelte blade siddende 5.

5. Bælgen m.m. opblæst, tethåret *striatus*
" stærkt sammentrykt, glat eller tiltrykt håret 6.

6. Alle blade siddende *grandiflorus*
De udelte blade siddende, de 3-koblede stilkede *scoparius*

Cytisus purgans (L.) Boiss. Pyrenæisk gyvel. 30-100cm. Stærktgrenet, risformet busk, næsten uden blade. Blomsterstilkene 4-7mm. Kronen mørkegul. Over 1900m. Serra da Estrela.

C. multiflorus (L'Hér.) Sweet 1-3m. Stærktgrenet busk med 5-kantede grene. Nedre blade 3-koblede, øvre enkle. Blomsterstilkene 10mm.

Cytisus baeticus (Webb) Steudel Syvkantet gyvel. 2-7m. Alle blade trekoblede. Blomsterne 1-7 sammen. I-IV. AAl Ag BA1 E

C. striatus (Hill) Rothm. Stribet gyvel. 1-3m. Grenene stribede, ofte 8-10-kantede som unge. IV-VII. Ikke R

C. grandiflorus DC. Storblomstret gyvel. Unge kviste 5-kantede, ældre trinde og stribede. Fanen 18-25mm. 2 underarter:

ssp. grandiflorus: Bælgen med mange hår på 3-4½mm. V-VI.

ssp. cabezudo Talavera: Bælghårene 1-2mm. III-IV. SV- og S-kysten.

C. scoparius (L.) Link Alm. gyvel. (Az): Alle øer. Lu

Teline monspessulana (L.) Koch Bredbladet krusbælg. 1-3m. Blade-
ne 3-koblede; småbladene 6-17x4-10mm, tvesidigt hårede. Blomster-
ne i hoveder med et par svøblade under. Bælgen 2cm dunet. I-V.

Az: MGFL. (Lu)

Genista. Visse.

1. Ingen torne	2.
Med torne	4.
2. Bælgen ægformet. Fanen trekantet, kortere end kølen	<i>micrantha</i>
" smalt aflang. Fanen = kølen, bredt ægformet	3.
3. Fanen med en hårstribe (sj. glat)	<i>florida</i>
" tæt og jævnt silkehåret	<i>cinerascens</i>
4. Fanen så lang som kølen. Fodfligsvorten 3-ribbet	5.
" kortere end " " 1-ribbet	6.
5. Fanen glat til svagt silkehåret	<i>hystrix</i>
" tæt silkehåret	<i>polyanthos</i>
6. Mange blade med 3 småblade	7.
Alle " " 1 småblad (evt. med tornede sidesmåblade)	8.
7. Småbladene 4-6x½-1mm. Stænglerne 6-7-ribbede	<i>ancistrocarpa</i>
" 3½-10x1-2mm. Stænglerne 4-5-ribbede	<i>triacanthos</i>
8. Støttebladene under 1mm	<i>falcata</i>
" over 1mm på de nederste blomster	9.
9. Bladundersiden glat. Bælgen valseformet med seglf. spids	10.
" dunet. " m.m. ægformet	11.
10. Bægeret 5-6mm, udstående dunet ligesom bælgen	<i>berberidea</i>
" 3-4mm, glat. Bælgen glat	<i>anglica</i>
11. Fanen udrandet. Øvre bægeretænder ½ x de nedre	<i>tournefortii</i>
" spids. Øvre bægeretænder ca. = de nedre	<i>hirsuta</i>

Genista florida L. Mangeblomstret visse. 1-2½m. Bladene enkle, 10-25mm. Blomsterne 11-15mm, enkeltvis i ofte mangeblomstrede klaser. V-VII. BA BL DL Mi TM

G. cinerascens Lange (*C. obtusiramea* p.p.) 40-100cm. Stærktgrenet fra grunden, opret, fåbladet, risgyvelagtig. Blomsterne i klaser, hver med 2-3 små blade under sig. V-VII. BA DL Mi TM

G. hystrix Lange Pindsvinevisse. -1m. Grenene stive og tykke, ender i kraftige torne. Blomsterne 2-flere sammen i klaser på 4 cm eller mere. V-VII. AAl BA BB TM

G. polyanthos Roemer 30-80(150)cm. Som den foregående. II-IV. Ag BA1

G. anglica L. Engelsk visse. 30-100cm. Grenene glatte eller dunede. Bladene 4-10mm, glatte. Akselbladene ikke tornede. IV-VI.

G. falcata Brot. Unge kviste og bladundersiderne svagt silkehårede. Akselbladene ikke tornede. III-VI. AAl og nordpå.

G. berberidea Lange 50-150cm. Stærkt tornet. Unge kviste tæt udstående hårede. Akselbladene noget tornede. III-IV. BL DL Mi

G. micrantha Ortega Småblomstret visse. 15-40cm. Spinkle, udstrakt-opstigende, lidet grenede grene. Bladene enkle, glatte,

12x2mm. VI-VII. Ba Mi TM

Genista hirsuta Vahl Lådden visse. 30-150cm. Bladene 6-15mm. Akseltornene kraftige, mest ugrenede. Blomsterne i tette, endestillede klaser. Bægeret 5-8½mm. III-VI. AAl Aq BA1 E

G. tournefortii Spach 20-40cm. Liggende eller opstigende, lidet
tornet. Ellers som foregående. IV-VI. BL E R TM

G. triacanthos Brot. Trebladet visse. 30-200cm. Med enkle, tredelte eller gnedede akseltorne. Blomsterne mest i løse, endestillede klaser. Bægeret 3-4mm. III-VI. Ikke TM

Chamaespartium tridentatum (L.) Gibbs Stor vingevisse. 25-100cm.
Stærktgrenet busk med vingede, bølgede, yngre grene med 3 tænder
eller lapper i spidsen. 3-10 blomster i korte klaser. 3 ssp.:
ssp. lasianthum (Spach): Fanen jævnt håret. Grenene bredvingede.
II-IV. AAl Aq BA BA1 BB R TM

ssp. cantabricum (Spach): Fanen glat eller med hårstribe. Gre-
ne 5-14mm brede, bredvingede. IV-V. AAl Aq BA BB BL Mi R TM

ssp. tridentatum: Fanen glat eller med hårstribbe. Grenene 2-3mm brede, meget smalt vingede. III-V. Aal Ag Bal BB BL E

Echinopartium ibericum R.Mart.& al. (E. lusitanicum) Torngyvel.
0,2-lm. Kraftigt tornet busk med modsatte grene og 3-koblede blade. Bægeret opblæst og klokkeformet. VI-VII. BA BB Mi TM

Lygos sphaerocarpa (L.) Heyw. (Retama s.) Gul risgyvel. 2-3m. Stærktgrenet, risformet busk med m.m. oprette grene. Bladene enkle og hurtigt affaldende. Gule blomster på 5-8mm i korte klaser. IV-VII. AAL BA BAL BB E TM

L. monosperma (L.) Heyw. (Retama m.) Hvid risgyvel. 2-3m. Som den foregående, men grenene hængende og kronen 9-10½mm og hvid. II-III. Aq BAL (BL DL E R)

Spartium junceum L. Spansk gyvel. ½-3m. Grøn, risformet busk med enkle, affaldende blade. Blomsterne 2-2½cm, i løse, mangeblomstrede klaser. IV-VII. Az: STGJPF. (Lu): Ikke BB

Ulex. Tornblad.

1. Forbladene (lige under bageret) 2-7½mm brede	europaeus	2.
" højst 1½(2)mm brede		
2. Stænglerne med bløde "blade" hist og her	densus	3.
" uden blade		
3. Stængler, grene og torne, tiltrykt, ret silkehårede		4.
" " " " anderledes hårede		7.
4. Bageret mest 10½-12mm, sølvagtigt	erinaceus	
" " 6½-10mm, gult, gyldent eller brunt	argenteus	

7. Fanen næsten 2 x bageret: 6½-11mm og 5-6½mm	micranthus	8.
"	højst 2mm længere end bageret, dette 7-15mm	
8. Stængler og grene med store, udstående + korte, tiltr. hår		9.
"	"	
"	uden " " hår	10.
9. Bageret mest 12-15mm	jussiaei	
"	" 7-8½mm	minor
10. Tæt dækket af korte, ringformede hår	eriocladus	
Højst med få ringhår		11.
11. Bageret mest 9½-12½mm; overlæben 2½-4½mm bred	.. australis	
"	" 7-10mm; overlæben 2-2½mm bred	airensis

Ulex europaeus L. Alm. tornblad. Vingerne tydeligt længere end
kølen (eneste art). Fane og vinger længere end bægeret. 2ssp:
ssp. europaeus: Forbladene 2-3x2-3,5mm. AAl (Aq) E Mi TM. (Az)

ssp. latebracteatus (Mariz) Rothm.: Forbladene 3-5½x3½-7mm.

Ulex minor Roth Lidet tornblad. 10-100cm. Sidetornene knippe-stillede ved grunden af hovedtornene. VII-III. Ikke BB. (Az):TL

- U. densus Welw. Tæt tornblad. 20-50cm. Meget tæt grenet og pude-dannende. Bægeret 12-14mm. IV-VI. E (Lissabon, S. da Arrábida).

- U. erinaceus Welw. 10-40cm. Tætgrenet og pudedannende; sølvagtig af silkehårene. II-VI. Ag (Cabo de San Vicente, Punta de Sagres).

U. argenteus Welw. Sølv-tornblad. 25-120cm. Grøn eller sølvgrøn.

- ssp. argenteus: Tornene svage. Bægeret mest 7½-8½mm; overlæben 1½-2mm bred. XII-VI. Ag BA1

ssp. subsericeus (Cout.) Rothm.: Tornene kraftige. Bægeret mest 9-10½mm; overlæben 2½-3½mm bred. I-V. Ag (fra Faro og østpå).

U. micranthus Lange Kortbægret tornblad. 20-100cm. Glat eller fåhåret. III-V. BA (BA1) BL DL E Mi

U. eriocladus Vicioso Gråt tornblad. -1m. Hvidgrå eller grågrøn. Bægeret mest 8-9½mm, ofte spredt mørkhåret. XII-V. AA1 BA1

U. australis Clemente -1m. Mørkegrøn eller gulgrøn. 2 ssp.:
ssp. australis: Bægerets overlæbe 3-4½mm bred, buget eller af-rundet. XI-V. Ag

- ssp. welwitschianus (Palcnh.) E.Santo & al.: Bægerets overlæbe 2½-3mm bred, med tilsmalnet til kileformet grund. I-V. M + S

- U. airensis E.Santo & al. -1,5m. Mørkegrøn eller gullig. Torne-ne m.m. glatte. XII-VI. AA1 BB E R

- U. jussiaei Webb -2m. Mest mørkegrøn. I-VI. BL E R

Stauracanthus. Tornblade med mere åben forgrening og m.m. modsat forgrening. Bægeret med rørformet grund. Mest III-V.

S. genistoides (Brot.) Samp. 50-150cm. Bægeret 9-11mm, læberne ret ens. Fanen glat til fåhåret. Forbladene 0,4-0,7mm brede.

S. spectabilis Webb 50-130cm. Bægeret 12-14mm, læberne ret ens. Fanen noget dñnet i øvre ½. Forbladene 2½-4mm brede. Ag BA1

S. boivinii (Webb) Samp. -50cm. Bægeret 5-8mm, overlæben ½ x underlæben. Fanen tñtdunet. Forbladene 0,4-0,7mm brede. Ag BA1

Adenocarpus. Kirtelbælg. Buske med orangegule blomster.

1. Småbladene (10)15-25mm, sølvgrønne argyrophyllus
" 3-13mm 2.

2. Bægeret uden kirtler 3.
" med " 4.

3. Blomsterstandene med 2-7 blomster telonensis
" " over 7 blomster complicatus

4. Blomsterstandene med 4-8(12) blomster, ret tñtte anisochilus
" " mest 30-80 blomster, ret åbne lainzii

Adenocarpus complicatus (L.) Gay Alm. kirtelbælg. -3m. Bleggrøn. Bægeret 5-8mm, hvidhåret. Fanen 10-14mm. IV-X. AA1 BA BL TM

A. lainzii (Castrov.) Castrov. Klasekirtelbælg. -3m. Mørkegrøn. Bægeret 5-8mm, glat til fåhåret. Fanen 10-14mm. IV-VI.

- A. anisochilus Boiss. Mørk kirtelbælg. -3m. Mørkegrøn. Bægeret 5-9mm, glat til håret. Fanen 16-20mm. VI-VII. Ag (S. de Monchi-que)

A. telonensis (Loisel.) DC. Lav kirtelbælg. -1½m. M.m. græsgrøn. Småbladene 3-7mm. Bægeret 7-10mm. Fanen 11-18mm. V-VII. AA1 BA1

A. argyrophyllus (R.Goday) Caball. Sølvkirtelbælg. -4m. Bægeret låddent, med eller uden kirtler, 6-12mm. Fanen 12-19mm. V-VI. BA

Lupinus. Lupin.

1. Blomsterne tydeligt kransstillede 2.
" spredte eller i utydelige kranse 4.
2. Alle blomster gule. Bladene hårede på begge sider ... luteus
De nedre blomster af anden farve. Bladoversiden mest glat 3.
3. Øvre blomster bleggule til flødefarvede gredensis
" " blå, lyslilla eller lyserøde hispanicus
4. Blomsterne overvejende i uregelmæssige kranse 5.
" spredtsiddende 6.
5. Planten silkehåret af hår på under lmm varius
" håret af hår på mindst lmm micranthus
6. Bægerets overlæbe næsten halvt kløvet angustifolius
" " svagt tvetandet albus

Lupinus luteus L. Gul lupin. III-VIII. Alle provinser.

L. hispanicus Boiss. & Reuter Spansk lupin. 20-60cm. Klasen med 4-7 kranse med (3)5 blomster på 12-14mm. IV-VIII. TM

L. gredensis Gand. Lystoppet lupin. -80cm. Klasen med 5-11 kranse af 5 blomster. III-VIII. Ikke R

L. angustifolius L. Smalbladet lupin. 20-100cm. 5-9 småblade på 1-5cm x 2-8mm. Kronen mest blå, 12-16mm. III-VIII. Alle prov.

L. micranthus Guss. Håret lupin. 10-40cm. Brunhåret. Kronen blå, fanen hvid midtpå, kølen mørkspidset. Bægerets underlæbe treetandet. III-VI. Aal Ag Bal BL E R

L. varius L. Spraglet lupin. 40-130cm. Kronen blå, fanen med en hvid og gul eller lyslilla plet. III-VII. Ag BL E

L. albus L. Hvid lupin. 30-200cm. Kronen mest hvid, kølen med lyseblå spids. Dyrket. III-VIII. (Aal Ag Bal E)

Argyrolobium zanonii (Turra) Ball Sølvbælg. 8-25cm. Liggende, med forveddet grund og sølvhårede stængler. Bladundersiden tæt silkehåret. 1-3 blomster sammen i endestillede nøgler. Bælgen 1½-3½cm, hvidfiltet. III-VII. Bal BL E R

Astragalus. Astragel.

1. Flerårig 2.
Enårig 7.
2. Bladene ligefinnede, skaftet ender i en torn .. massiliensis
" uligefinnede, " " ikke i nogen torn 3.
3. Stængelløs. Klasestilke udgår fra grunden 4.
Med bladet stengel 5.
4. 7-21 par småblade med glat overside monspessulanus
4-11 " " " tæthåret overside incanus
5. Kronen rødlig glaux
" hvid eller hvidgul 6.
6. 8-10 par småblade. Blomsterstilke 3-5mm lusitanicus
3-7 " " " 1-2mm glycyphyllos
7. Plantens hår midtfæstnede og tiltrykte 8.
" " enkle 11.
8. Kronen 3-4mm. Mest 3-7 par småblade epiglottis
" 7-11mm. " 7-13 " " 9.
9. Mangeblomstrede klaser med stilke på 7-13cm ... algarbiensis
Klaserne med 3-18 blomster og stilke på 0-10cm 10.
10. Bælgen 2-5cm x 2-3mm, ikke opblæst hamosus
" 1-2cm x 5-7mm, opblæst cymbicarpus
11. Opret. Bælgen med kølede klapper boeticus
Liggende til opstigende. Bælgen uden køle 12.
12. Rodfligene grønne, frie af bladstilken echinatus
" " hindeagtige, sammenvoksede med bladstilken 13.
13. De fleste klasestilke under 1cm sesameus
" " " over 1cm stella

Astragalus algarbiensis Bunge -25cm. Klasen tæt i blomst. Kronen lilla eller gullig. Bælgen 7-10x4-5mm. III-VI. Ag

A. cymbicarpus Brot. Bådfrugtet astragel. -25cm. Klasen med 3-5 hvide eller blålige blomster. IV-V. AAl BA BA1 BB E TM

A. hamosus L. Krogastragel. 5-30cm. Klasestilken $\frac{1}{2}$ x bladet. Klasen ret tæt, med 4-18 gule eller blålige blomster. III-V.

A. boeticus L. Kaffeastragel. 10-60cm. Bladene 5-20cm med 6-13 par småblade. Kronen hvidlig eller gullig, 8-11mm. Bælgen 2-4cm x 7-8mm, med et kroget næb. III-VI. Ag BA1 E

A. epiglottis L. Hjerтеаstragel. 5-25cm. Klaserne tætte, med 6-12 gullige eller blålige blomster. Bælgen noget rudeformet og sammentrykt. III-V. Ag AAl BA1 E

A. echinatus Murray Skælhåret astragel. 10-40cm. Klasestilken 1-8cm. Klasen kugleformet, med indtil 20 oftest gullige blomster på ca. 8mm. Bælgen ca. 8x5mm. III-VI. AAl Ag BA1 BL E

A. sesameus L. Sesamastragel. 7-30cm. M.m. siddende hoveder i bladhjørnerne. Bælgene m.m. oprette, 9-17x3-3½mm. IV-VI. Ag

A. stella Gouan Stjerneastragel. 5-20cm. Klasestilkene 2-11½cm. Kronen gul eller lilla, 5½-11mm. Bælgen 10-15x2½-3mm, udspærret. IV-VI. Ag (langs Guadiano-floden).

A. glycyphyllos L. Sød astragel. V-VII. BB Mi TM

A. glaux L. Jordbærastragel. 5-30cm. Bladene 3-5cm med 12-15 par småblade. Klaserne hovedformede og mangeblomstrede, stilkede. Kronen 9-13mm. IV-V. AAl BA1 BL E

A. incanus L. ssp. nummularioides (Desf.) Maire Grå astragel. Planten sølvgrå. Klasestilkene 4-9cm med 7-22 eller flere lilla til hvidlige blomster på 18-22mm. IV-V. TM

A. monspessulanus L. ssp. gypsophilus Rouy. Fransk astragel. Klasestilkene 6-13cm. Kronen 17-25mm, lysegul, undertiden med lyserødt eller blågrønt skær. III-VI. TM

A. massiliensis (Miller) Lam. (A. tragacantha) Ræveskæg. 10-30 cm. Spredt tueformet og tornet. Klasen med en stilk på indtil 3 cm og 3-8 hvide blomster på 17-19mm. IV-V. Ag (Sagres-halvøen)

A. lusitanicus Lam. 30-70cm. Opret. Bladene 8-12cm. Klasen tæt og mangeblomstret. Kronen 25-31mm og hvid. II-IV. Ikke Mi DL

Biserrula pelecinus L. Savbælg. 10-40cm. Liggende til opstigende enårig. 7-15 par småblade. 3-9-blomstrede klaser med blå eller blåspidset bleggule blomster på 4-6mm. Bælgen 25x5mm, regelmæssigt savtakket på begge sider. III-V. Ag AAl BA BA1 BB E TM

Psoralea bituminosa L. Tjærekløver. 20-50cm. Opret flerårig med langstilkede kløverblade. Blålilla blomster i langstilkede, ægformede hoveder. Planten tjærelugtende. IV-VIII. Udbredt

P. americana L. Hvid tjærekløver. 20-50cm. Småbladene indtil 1cm store, m.m. runde, med tandet rand. Hvide blomster på 6-7mm i lange, langstilkede klaser. Kølen ofte lillaspidset. V-X. E

Vicia. Vikke.

1. Ingen slyngtråd	2.
De øvre blade med slyngtråd	4.
2. Blomsterne 24-33mm, hvide med sortplettede vinger	faba
" 4-15mm	3.
3. Enårig. Klasestilken kortere end sit blad	ervilia
Flerårig. Klasestilken mindst = " "	orobus
4. Klasen kortstilket. Stilken kortere end 1 blomsts længde	5.
" langstilket. " længere " " " "	11.

5. Kronen 5-8mm. Frøene knudrede lathyroides
- " over 10mm. Frøene jævne 6.
6. 1-3 par småblade på 2-5cm 7.
- 3-10 " " " 6-25mm 8.
7. Fanen rødlilla, køl og vinger hvide bithynica
- Hele blomsten mørkt rødlilla narbonensis
8. Bægerrøret lige afskåret, tænderne m.m. ens sativa
- " skråt " fortil, tænderne uens 9.
9. Flerårig sepium
- Enårig 10.
10. Blomsterstilken 4-7mm. Kronen 11-19mm, rødlilla peregrina
- " ca. 1½mm. Kronen 19-28mm, mest gul lutea
11. Kronen brun. (Azorerne) dennesiana
- " ikke brun 12.
12. Bægertænderne mindst lig bægerrøret 13.
- Ihvertfald de øvre bægertænder kortere end bægerrøret 15.
13. 1 blomst på 10-14mm. Fodfligene stærkt uens articulata
- 1-20 blomster på 2½-7mm. Fodfligene ens 14.
14. Klasen med 5-20 blomster. Bægeret tæt låddent ... vicioides
- " " " " " dunet hirsuta
15. Klasen med 1-8 blege blomster på 4-9mm. Enårige 16.
- Blomsterne over 9mm, i modsat fald lilla 19.
16. Oftest 2 frø. Klaserne kortere end bladene disperma
- 3-6 frø. Klaserne mindst lig bladene 17.
17. Nedre bægertænder mindst lig røret. Småbladene 3-5mm
- brede pubescens
- Nedre bægertænder kortere end røret. Småbladene 1-3mm br. 18.
18. Klasen med 2-5 blomster, stilken kortstakket ... tenuissima
- " " " " " uden stak tetrasperma
19. 2-3 par småblade. Klasen med 1-3 blomster bithynica
- Flere par småblade 20.
20. Bægergrunden tydeligt buget 21.
- " ikke eller svagt buget 22.
21. Kronen ikke mørkspidset. Bælgen glat/svagt dunet .. villosa
- " mørkspidset. Bælgen tæt lådden benghalensis
22. Bægeret 8-10mm, bægerrøret 4-4½mm onobrychoides
- " 4-6½mm, " 2-4mm 23.
23. Klasen med 1-4 blomster monantha
- " mangeblomstret 24.
24. Kronen 12-18mm. Fanens plade længere end neglen tenuifolia
- " 8-12mm. " " så lang som " incana

● Vicia dennesiana Watson Dunet flerårig med 8-12 par småblade. Klaserne med 10-25 blomster, brune (rødlilla i knop). Fanen kortere end køl og vinger, disse med tilbagebøjet spids. Az: M (uddød)

V. orobus DC. Lyngvikke. 6-20 hvide, lillaårede blomster på 13-18mm. 9-14 par småblade. V-VII. Mi TM

V. incana Gouan Filtet vikke. Ligner Musevikke, men stænglen tæt, udstående håret. Klaserne med 20-40 blomster. DL Mi TM

V. tenuifolia Roth Langklaset vikke. AAl BA BB DL E Mi R TM

V. onobrychoides L. Esparsettevikke. 30-120cm. Glat til dunet. Blomsterne stærkt blålilla, 17-24mm, med bleg køl. IV-VII. BA TM

V. villosa Roth Sandvikke. 4 underarter:

ssp. villosa: Stænglen lådden (eneste ssp.) Nedre bægertand længere end røret (eneste ssp.). V-VI. (DL TM)

ssp. varia (Host) Corb.: Bælgen glat. Klaserne med over 8 blomster. VI-VII. AAl BA BB BL DL E R? TM

ssp. pseudocracca (Bertol.) Rouy: Bælgen glat. Klaserne med 2-8 blomster. II-VII. AAl Ag BA BL E TM

ssp. eriocarpa (Hausskn.) Ball: Bælgen dunet. IV-VI. AAl E

Vicia monantha Retz. Treblomstret vikke. 30-60cm. Enårig. Blomsterne 15-19mm, blålilla med lysere grund. III-V. Ag

V. benghalensis L. (V. atropurpurea) Sortspidset vikke. 20-80cm. Lådden 1-flerårig. Klaserne 2-12-blomstrede. Az: Alle øer. Lu

V. articulata Hornem. Enblomstret vikke. 20-70cm. Glat enårig. Klasen med 1-2 hvide eller blegblå blomster på 8-17mm. (Az): MF. (Lu): (BA E TM). IV-V.

V. ervilia (L.) Willd. Linsevikke. 15-50cm. 8-15 par småblade. Kronen hvid og purpuråret, 6-9mm. III-VII. (Lu)

V. vicioides (Desf.) Cout. Langtandet vikke. 15-50cm. Dunet enårig. Kronen 4-8mm, blegt rødlilla. III-V. AAl BA1 TM

V. hirsuta (L.) Gray Tofrøet vikke. Az: Alle øer. Lu

V. disperma DC. Sylbægret vikke. Som den foregående, men kronen 4-5mm og blegt rødlilla. Az: J. Lu: Ikke E. III-V.

V. tenuissima (Bieb.) Sch. & Th. Spinkel vikke. 15-60cm. Klaserne med 2-5 blegt rødlilla blomster på 6-9mm. Az: MGFL. Lu. II-VII.

V. pubescens (DC.) Link Dunet taddervikke. Klaserne med 2-6 lyst rødlilla blomster på 5½-7mm. IV-V. Ag BA1 BL E

V. sepium L. Gærdevikke. TM. (Serras da Nogueira og de Bornes)

V. sativa L. Fodervikke. 4 underarter:

ssp. sativa: Kronen 18-27mm. Bægertænderne mindst = røret. Bælgen 6-9mm bred, tydeligt indsnøret mellem frøene (eneste ssp.). (Az) (Lu): AAl Ag BA1 BL DL E Mi TM

ssp. cordata (Wulfen) A. & Gr.: Som sativa, men bælgen 4-6mm bred, ikke indsnøret, mørkebrun til sort. IV-VII. AAl Ag BL DL E

ssp. amphicarpa (L.) Batt.: Knoldvikke. Kronen 15-24mm. Bægertænderne kortere end røret. Bælgen mørkebrun. Med underjordiske blomster og bælge. III-V. E

ssp. nigra (L.) Ehrh.: Smalbladet vikke. Kronen mest 10-18mm. Bægertænderne kortere end røret. Az: MTPJFGL. Lu

V. lathyroides L. Vårvikke. TM (Bragança, Miranda do Douro)

V. peregrina L. Markvikke. 30-80cm. 4-6 par småblade. Blomsterne enlige. IV-VII. AAl Ag BA1 BB E

V. lutea L. Gul vikke. -50cm. 1-3 blomster sammen, mest bleggul, ellers lyserøde eller rødlilla. III-VI. 2 underarter:

ssp. lutea: Bælgen glat eller med få hår. Ikke Mi

ssp. vestita (Boiss.) Rouy: Bælgen tæt håret; hårene med en stor knude forneden, ofte rødbrune. Az: M. Lu: AAl Ag BA BL E

V. bithynica (L.) L. Firbladet vikke. 20-60cm. Enårig. Småblade- ne 8-12mm brede, lancetformede. Fodfligene indskåret tandede. 1-3 blomster sammen på 16-20mm. IV-VI. Az: M. Lu: BL E

V. narbonensis L. Fransk vikke. -60cm. Enårig. Småbladene 1-4cm brede. 1-3 blomster sammen på 15½-24mm. III-V. AAl BA1 E R TM

V. faba L. Hestebønne. (Az) (Lu)

Lens. Linse. Ligner Vicia, men med lange bægertænder. Enårige. 1-3 blegblå eller blegt rødlilla blomster sammen på 4-7mm i langstilkede klaser.

1. Fodfligene skarptandede	nigricans
" helrandede eller med 1(2) but tand	2.
2. Fodfligene aflangt lancetformede	culinaris
" halvt spydformede	lamottei

Lens culinaris Med. Almindelig linse. 10-40cm. (1)3-8 par småblade, 2-7mm brede. III-VII. (Az) (Lu)

Lens nigricans (Bieb.) Godr. Vild linse. 10-30cm. 2-5 småblade, mest 1-2mm brede. III-VIII. AAl Ag BB E TM

L. lamottei Cefranova 10-30cm. 1-7 par småblade, 1½-3mm brede. III-VII. Ag E

Lathyrus. Fladbælg.

1. Flerårig	2.
Enårig	9.
2. Blomsterne gule	pratensis
" ikke gule	3.
3. Alle blade uden slyngtråd	4.
Øvre " med "	5.
4. Stænglen vinget. 1-3 par ret smalle småblade	montanus
" uvinget. 3-6 par småblade	niger
5. Stænglen uvinget	6.
" vinget	7.
6. Småbladene ligestrengede	nudicaulis
" fjerstrengede	japonicus
7. Øvre blade mest med 2-3 par småblade	heterophyllus
Alle " med 1 par småblade	8.
8. Griflen 9½-11mm. Fodfligene 1½-16mm brede	latifolius
" 6½-8mm. " ½-2½mm "	silvester
9. Kronen gul til orangegul	10.
" ikke gul	12.
10. Ingen småblade; 2 store, m.m. spydformede fodflige	aphaca
I hvert fald de øvre blade med småblade	11.
11. Bladskæftet ikke særligt udvidet. Orangegul krone ..	annuus
" bladagtigt udvidet. Gul krone	ochrus
12. Kronen teglstens- til orangerød	13.
" af en anden farve	14.
13. Blomsterstilken 5-20mm, med stak	sphaericus
" 10-40mm, uden stak	setifolius
14. Nedre blade uden småblade, med et bladagtigt skaft	15.
Alle eller næsten alle blade med 1(2) par småblade	17.
15. Ingen småblade. Bladskæftet græsagtigt	nissolia
Øvre blade med småblade	16.
16. Vingerne lilla. Fanen udrandet. Bælgens rygsøm furet	clymenum
Vingerne hvide eller lyserøde. Fanen brodspidset.	
Bælgens rygsøm ikke furet	articulatus
17. Stænglen uvinget	angulatus
" vinget	18.
18. Klasestilken over 6cm lang	19.
" indtil 6cm	21.
19. Kronen 7-15mm, rød med blegblå vinger	hirsutus
" 2-3½cm	20.
20. Planten dunet, i hvert fald på bæger og bælg	odoratus
" glat	tingitanus
21. Kronen rød. Bælgen med 2 vinger langs sømmene	amphicarpos
" hvid, lyserød eller rødlig	22.
22. Bælgen med 2 vinger på rygsømmen. Stilken 3-6cm ...	sativus
" " 2 køle på rygsømmen. Stilken 1-3cm	cicera

Lathyrus niger (L.) Bernh. Sort fladbælg. BA BB Mi TM

L. montanus Bernh. (L. linifolius) Kratfladbælg. BA Mi TM

L. japonicus Willd. ssp. maritimus (L.) Ball Strandært. Az: P

L. pratensis L. Gul fladbælg. AAl TM

L. nudicaulis (Willk.) Amo (L. paluster ssp. n.) Rød kærfladbælg. Med kraftigt rød blomst. V-VII. AAl BA1 E

L. silvester L. Skovfladbælg. Fanen 13-18½x12½-18½mm. Mellemste bægertænder 1-2mm brede. BA1 BL

Lathyrus latifolius L. Havefladbælg. Fanen mest 18-26x18-26mm. Mellemste bægeretænder mest 2-3mm brede. AAl BA1 BL DL E R TM

L. heterophyllus L. Vingefladbælg.

L. tingitanus L. Afrikansk fladbælg. 60-120cm. Fodfligene trekantet-spydformede, 6-12mm brede. Kronen klart rødlig. III-VI.

L. odoratus L. Ærteblomst. 50-200cm. Småbladene ægformet-aflange til elliptiske. Kronen lyserød eller lyslilla. IV-VI. (AAl BL)

L. sphaericus Retz. Enblomstret fladbælg. Stænglen uvinget. Småbladene 1½-5½mm brede. Bælgen længdestribet. IV-VII.

L. angulatus L. Langstilket fladbælg. Klasestilken 2-7cm, med 1 (2) rødlig eller blegblå blomst på 8-12mm. IV-VII.

L. setifolius L. Børstefladbælg. Småbladene ½-3mm brede. Bælgen uden længdestriber. III-VII. BA TM

L. cicera L. Purpurfladbælg. Kronen rødlig, 10-14mm. Bælgen 8-12mm bred. III-VII. AAl Ag BA1 BL E TM

L. sativus L. Sædfladbælg. Kronen 12-24mm, hvid, lyserød eller blå. Bælgen 10-18mm bred. IV-VII. (Az): MF. (Lu)

L. amphicarpos L. Firvinget fladbælg. 5-25cm. Kronen 10-12mm. Bælgen vinget både langs ryg og bug. III-V. Ag BL E

L. annuus L. Rødgul fladbælg. Blomsterne 12-15mm, gule, ofte med et rødt anstrøg. Bælgen ca. 5x1cm. (Az): M. Lu. IV-VI.

L. hirsutus L. Håret fladbælg. Svagt dunet. Klasen med 2-3 blomster. Bælgen gulligt håret. V-VII. (Az): F. AAl BA1 BL E R

L. clymenum L. Klatreært. Bladene med bred, udfladet bladstilk og skaft, de øvre med 2-4 par småblade. (Az): MTF. Lu. II-VII.

L. articulatus L. Hvidvinget klatreært. Anses ofte kun som en form af foregående.

L. ochrus (L.) DC. Skedefladbælg. Den udfladede bladstilk aflangt ægformet, 1-2cm bred. Øvre blade med 1-2 par småblade. III-VI. (Az): M. AAl Ag BA1 BL E

L. nissolia L. Græsbladet fladbælg. Den udfladede bladstilk 5-10x½cm. 1(2) langstilket, karminrød blomst på 6-7mm. BL TM

L. aphaca L. Bladløs fladbælg. Blomsterne 6-18mm, langstilkede. Akselbladene store, spyd- eller spadeformede. Az: F. Lu

Pisum elatius Bieb. Vildært. En ært med klaserne 2-3 x længere end fodfligene. Kronen rød- eller blålig. IV-VII.

Ononis. Krageklo.

1. Kronen gul	2.
Fanen rød	9.
2. Flerårig	3.
Enårig	5.
3. Blomsterstandens blade ca. 2 x blomsterne længde	pusilla
" " kortere end blomsterne	4.
4. Stænglens ukirtlede hår over 0,5mm	natrix
" " under 0,3mm	ramosissima
5. Alle blade 3-koblede	biflora
Blomsterstandens blade overvejende med 1 småblad	6.
6. Blomsterstilken med en stak på 2-15mm. Åben stand ..	viscosa
" uden stak	7.
7. Alle blade enkle. Åben blomsterstand	variegata
Midterste blade 3-koblede. Tæt blomsterstand	8.
8. Blomsterne langstilkede. Fanen kirteldunet	cintrana
" kortstilkede. " glat	pubescens

9. Flerårig	10.
Enårig	12.
10. Bladene finnedede med 5-9 småblade	pinnata
" 1-3-koblede	11.
11. Stænglerne ikke udstrakte, deres hår indtil 0,5mm	spinosa
" udstrakte, med hår på over 1,5mm	repens
12. 2 blomster på hver gren. Køl og vinger gule	maweana
Blomsterne enlige. Køl og vinger røde eller hvide	13.
13. Alle blade enkle, 2-5cm (3-koblede støttebl.)	alopecuroides
Bladene overvejende trekoblede	14.
14. Blomsterne langstilkede	15.
" kortstilkede, i tætte klaser	17.
15. Bægertænderne kun med kirtelhår	laxiflora
" med nogle alm. hår	16.
16. Bægertænderne udvidede og tretandede i spidsen	dentata
" helrandede	reclinata
17. Fanen m.m. kirteldunet	18.
" glat	20.
18. Bægerrøret med alm. hår. Kronen ca. = bageret	hirta
Bageret kun med kirtelhår. Kronen 1½-2 x bageret	19.
19. Frøene jævne. Småbladene mest 7-15mm	cossoniana
" knudrede. Småbladene mest 10-20mm	diffusa
20. Nedre støtteblade mest 3-koblede, øvre mest enkle	mitissima
Støttebladene uden småblade	21.
21. Kronen ca. = bageret (indtil 1,5 x dette)	broteriana
" (1,5) 2-3 x bageret	baetica

Ononis natrix L. Gul krageklo. -100cm. Småbladene 10-30mm. Kronen 11-25mm, ofte røddæret. Bægertænderne mest 7-14mm, 3-5 x bægerrøret. IV-VII. Ag BA BB E TM

O. ramosissima Desf. (incl. ssp. *hispanica*) Nær foregående. Småbladene 2-15mm. Kronen 9-16mm. Bægertænderne mest 2-5mm, 1½-2½ x bægerrøret. IV-VI. AAl Ag BA1 BB BL E R

O. biflora Desf. Tveblomstret krageklo. 10-50cm. Stænglen svagt kirtelhåret. Småbladene 15-20mm, køddede. Blomsterstilkene med stak. Kronen 12-16mm. III-V. AAl BA1 (Elvas og Serpa, m.sj.)

- O. maweana Ball (*O. hackelii*) 8-35cm. Opret. Stænglen kirtelhåret. Blomster- og klasestilke under 5mm, uden stak. Kronen 9-13mm. Sandstrand. IV-VI. BA1 (f.eks. ml. Sines og Tanganheira)

O. reclinata L. Udstrakt krageklo. 2-15cm. Liggende, med klæbrigt dunede grene. IV-VII. 2 underarter:

ssp. reclinata: Kronen 7½-10mm, lig eller lidt længere end bageret. Småbladene runde til omvendt ægformede.

ssp. mollis (Savi) Bæg.: Kronen 3-6½mm, tydeligt kortere end bageret. Småbladene mest aflange til linje-kileformede. AAl BB BL E

O. dentata Sol. Tandet krageklo. Nær foregående. De 4 øvre bægertænder tandede. Kronen ca. = bageret. Sandstrand. IV-V.

O. laxiflora Desf. 8-30cm. Opstigende med kirteldunede stængler. Småbladene 10-15mm. Kronen 8-10mm, næppe længere end bageret. BB

O. pubescens L. Gulhovedet krageklo. -75cm. Opret. Småbladene 10-25mm. Bageret med mange udstående alm. hår. IV-VIII.

O. viscosa L. Klæbrig krageklo. 10-50cm. Bladene enkle, eller de midterste med 3 småblade. Kronen 8-12mm. IV-VII. 2 ssp.:

ssp. breviflora (DC.) Nyman: Kronen kortere end bageret. Bælgen 12-20mm. Stakken 12-35mm. Ag BL E R

ssp. brachycarpa (DC.) Batt.: Kronen længere end bageret. Bælgen 6-10mm, ca. = bageret. Stakken 2½-13mm. AAl Ag BA1

O. cintrana Brot. 10-35cm. Opret med tæthårede og kirtlede stængler. Kronen 12-14mm. Blomsterne nikkende under blomstringen, med orange-røde årer. V-VII. AAl Ag BA1 E

Ononis pinnata Brot. Finnet krageklo. 45-80cm. Mangestænglet dværgbusk. Småbladene 10-15mm. Blomsterne 15-23mm. AAl BA1 BB E

O. pusilla L. Liden krageklo. 10-20cm. Småbladene 5-13mm. Kronen 5-12mm, ca. = bægeret. Blomsterne siddende, i løse aks. BL E R TM

O. repens L. ssp. australis (Sirj.) Greuter & Burdet Markkrageklo. IV-VIII. Ikke Mi

O. spinosa L. ssp. spinosa Strandkrageklo. BA BL DL Mi TM

O. variegata L. Foldet krageklo. 10-30cm. Liggende eller opstigende, klæbrig og ofte med påsiddende sandskorn. Småbladet noget seglkrummet, 5-10mm. Kronen 12-14mm. Sandstrand. Ag BL

O. hirta Poiret 10-30cm. Mest liggende. Stænglerne fildede og spredt kirtlede. Frøene jævne. IV-VI. E (Cacem og Queluz)

O. cossoniana Boiss. & Reuter 10-35cm. Liggende til opstigende. Kronen 13-15mm, længere end bægeret. Klitter. IV-VI. E (Peninsula de Troia)

O. diffusa Ten. Savtandet krageklo. 10-40cm. Liggende til opstigende. Småbladene med 10-16 m.m. tiltrykte tænder. Kronen 9-11mm. Klitter. III-VIII. Ag AAl BA1 BB BL DL E Mi R

O. mitissima L. Akskrageklo. 15-60cm. Småbladene 1-2cm. Øvre blade hindeagtige og konkave, uden småblade. Bægerrøret med fremtrædende, hvide ribber. Kronen 10-12mm. V-VII. AAl Ag BA1 BL E R

O. broteriana DC. (O. subspicata) Fruespejlskrageklo. 5-30cm. Stænglerne lidet grenede foroven. Småbladene 5-15mm. Klasen hovedformet i blomst, forlænget i frugt. IV-VII.

O. baetica Clemente Nær foregående. IV-VI. Ag BA1 BL E

O. alopecuroides L. Tungekrageklo. 10-65cm. Klasen tæt og aksformet. Kronen 13-16mm. Stænglen næsten glat forneden, tæt håret og kirtlet foroven. V-VI. BL E

Melilotus. Stenkløver.

1. Kronen hvid	albus	
" gul		2.
2. Mellemste blades fodflige helt eller næsten helrandede ...		3.
" " " tandede		6.
3. Kronen 2-3mm. Bælgen 1½-3mm	indicus	
" 3-9mm. " 3-8mm		4.
4. Bælgen netåret, dunet som ung	neapolitanus	
" tværet, glat " "		5.
5. Bælgen med meget tydelige tværrårer	elegans	
" " utydelige tværrårer	officinalis	
6. Bælgen netåret	italicus	
" koncentrisk stribet		7.
7. Klaserne meget kortere end deres støtteblad	missanensis	
" mindst så lange som deres støtteblad		8.
8. Fanen mindst af kølens længde. Bælgen sortbrun	infestus	
" kortere end kølen. Bælgen gulbrun		9.
9. Kronen 3-4mm. Bælgen bredt siddende	sulcatus	
" 4-8mm. " stilket	segetalis	

Melilotus albus Med. Hvid stenkløver. (Az): F. BL DL E TM

M. officinalis (L.) Pallas Markstenkløver. BA BL DL TM

M. italicus (L.) Lam. Storblomstret stenkløver. 20-60cm. Klaserne 1½-3cm, længere i frugt. Kronen 6-9mm. Bælgen 5-6mm, kugleformet. III-VI. BL M

M. neapolitanus Ten. Næbfrugtets stenkløver. 15-50cm. Klaserne ca. 1cm, længere i frugt. Kronen 4-6mm; fane, vinger og køl lige lange. IV-VII. AAl BA BB DL Mi TM

Melilotus indicus (L.) All. Indisk stenklover. 15-50cm. Kronen bleggul. Bælgen stærkt netåret. Az: SMTGJPFC. Lu

M. elegans Salzm. Vellugtende stenklover. 20-150cm. Kronen 4-5 mm; kølen længere end fane og vinger. IV-VII. BA BB

M. infestus Guss. Dråbestenklover. 30-50cm. Kronen 6-7½mm. AAl E

M. sulcatus Desf. Småblomstret stenklover. Klasen 1-2cm, ofte med under 25 gyldengule blomster. Ag DL E

M. segetalis (Brot.) Ser. Agerstenklover. Klasen ca. 3cm, med 30-50 blomster, til sidst 3 x støttebladet. III-VI. 2 ssp.:

ssp. segetalis: Bælgen 4½-5½mm med 12-15 striber.

ssp. fallax Franco: Bælgen 2½-3mm med 8-10 striber.

M. messanensis (L.) All. Kortklaset stenklover. Småbladene savtakke. Klaserne 7-10mm, med 3-10 blomster på 4-5mm. AAl Ag BL E

Trigonella. Bukkehorn.

1. Bægeret rørformet, 6-8mm. 1-2 blomster sammen	foenum-graecum
" m.m. klokkeformet, 3-4mm. Blomsterne i klaser	2.
2. Bægeret opret eller udstående	polyceratia
" hængende	monspeliaca

Trigonella polyceratia L. Hornet bukkehorn. 20-45cm. Klaserne næsten siddende, skærmagtige, med 1-6 blomster. Kronen 4-6mm. Bælgen 2-5cm og netåret. IV-VI. BA BB BL DL TM

T. monspeliaca L. Stjernebukkehorn. 5-15cm. Tæt tiltrykt dunet. Klaserne næsten siddende, skærmagtige, med 4-14 blomster på 4mm. Bælgen 7-17mm, med tykke, skrå striber. III-VII.

T. foenum-graecum L. Bukkehorn. 10-50cm. Kronen 12-18mm, gullig-hvid med lillaanløben grund. Bælgen 6-11cm, noget krum, tilspidset. III-VIII. (Lu)

Medicago. Sneglebælg.

1. Bælgen nyreformet, højst 3mm lang	lupulina
" over 3mm, forlænget, krum eller skruesnoet	2.
2. Flerårig	3.
Enårig	6.
3. Busk på 1-4m	arborea
Urter	4.
4. Hvidfiltet strandplante	marina
M.m. dunet	5.
5. Kronen gul. Bælgen seglformet til næsten lige	falcata
" lilla. Bælgen skruesnoet	sativa
6. Bælgen 9-18mm bred	7.
" 2-10mm "	10.
7. Bælgen uden torne	8.
" med "	9.
8. Bælgen halvkugleformet	scutellata
" linseformet	orbicularis
9. Bælgen kirteldunet	ciliaris
" glat	intertexta
10. Fodfligene helrandede til svagt tandede	11.
" tydeligt savtakke til fligede	12.
11. Bælgens kant bred og flad. Akseparallelle torne	coronata
" " kølet. Tornene udstående	minima
12. Den tornløse bælg med iøjnefaldende tværribber nær randen	13.
Bælgen anderledes	14.
13. Klasestilken længere end bladstilken. Kronen 6½mm	blancheana
" kortere " " " 3-4mm	rugosa
14. Bælgens torne slanke og med tydelig fure. Bælgen i	
en løs skrue	15.
Bælgens eventuelle torne højst med en svag fure.	
Bælgen i en tæt skrue	16.

15. Vindingernes køl med en midterfure. Småbladene
tit med en sort plet, 10-25mm store arabica
Vindingernes køl uden midterfure. Småbladene
uden plet, 7-15mm store polymorpha
16. Planten næsten glat. Bælgen ofte topformet murex
" håret 17.
17. Småbladene tandede næsten til grunden tuberculata
" højst tandede i den øvre halvdel 18.
18. Bælgen tydeligt kirteldunet rigidula
" højst kirteldunet på kanten 19.
19. Klasen mest med 6-9 blomster. Bælgen tit uden torne tornata
" med 1-5 blomster 20.
20. Klasestilken tit kortere end bladstilken truncatula
" længere end den tilhørende bladstilk 21.
21. Alle vindinger lige brede undtagen den øverste littoralis
Bælgen æg- eller kugleformet aculeata

Medicago lupulina L. Humlesneglebælg. Az Lu

M. sativa L. Lucerne. (Az): STG. (Lu)

M. falcata L. Seglsneglebælg. AAl E

M. arborea L. Træsneglebælg. Silkehåret busk med hvidlig bark.
4-8 orangegule blomster sammen på 12-15mm. Bælgen 12-15mm, med
1-1½ vinding. III-V. (E BL)

M. orbicularis (L.) Bartal. Skivesneglebælg. Glat eller svagt
håret. Bælgen linseformet, 10-17mm, dens tværårer noget sammen-
løbende. III-VI. AAl Ag BA1 BA BB BL E R TM

M. intertexta (L.) Miller Gittersneglebælg. Bælgen kugleformet,
15-18mm, med tiltrykte torne, der griber ind mellem hinanden.

M. ciliaris (L.) All. Kirtelsneglebælg. Ligner den foregående,
men med kirtelhåret bælg op til 15-20mm.

M. scutellata (L.) Miller Skjoldsneglebælg. Bælgen 9-18mm, kir-
teldunet, med mange tydelige tværårer og tydelig kantåre. IV-VI.

M. blanchiana Boiss. Ternet sneglebælg. Bælgen 8-12mm. Randrib-
berne med et ret tydeligt kvadratisk netværk imellem sig. (Lu)

M. rugosa Desf. Ribbet sneglebælg. Bælgen 6-10mm, glat. Tværå-
rerne ikke sammenløbende, stærkt fortykkede mod den kraftige
randribbe. IV-V. (BL E)

M. tornata (L.) Miller Valsesneglebælg. Bælgen 5-8mm, flad i
begge ender, glat, med eller uden torne. III-VIII.

M. marina L. Strandsneglebælg. 20-50cm. Liggende, nedentil for-
veddet. Klaserne med 5-12 blomster på 6-8mm. Bælgen 4-6mm, tæt
uldhåret, mest tornet. II-VII. AAl Ag BA1 BL DL E Mi

M. truncatula Gaertner Fodangelsneglebælg. Bælgen 5-8mm, næsten
altid spredt lådden. III-VI. AAl Ag BA BA1 BB BL E R TM

M. rigidula (L.) All. Krogsneglebælg. Bælgen næsten altid kir-
teldunet og tornet, tornene krumme, tværårerne stærkt krummede,
næppe sammenløbende. IV-VI. AAl Ag BA BA1 BL E TM

M. littoralis Rohde Sandsneglebælg. Bælgen 4-6mm, tværårerne
næsten rette, næsten kun sammenløbende nær randribben. II-XI.

M. aculeata Willd. Savsneglebælg. Blomsterne ofte 1-2 sammen.
Bægeret 3½-4mm. Kronen 5-6mm. III-VI. ikke DL Mi

M. tuberculata (Retz.) Willd. (M. turbinata) Knudret sneglebælg.

Ligner aculeata, men klasen med 1-8 blomster. Bælgen 5-7mm, m.m. valseformet med korte, men tætstillede torne. II-VI. (E)

Medicago murex Willd. Kærvsneglebælg. Bælgen 5-9mm, oftest med 1-3mm lange torne, men undertiden med korte knuder i stedet.

M. arabica (L.) Hudson Pletsneglebælg. Planten med tiltrykte, fjerccelledede hår. Az: F. Lu. IV-VII.

M. polymorpha L. Foranderlig sneglebælg. Bælgen med fremtrædende ribber på hver side af kantribben, så kanten bliver 3-kølet. Tornene dybt furede. IV-VII. Az: SMTGPF. Lu: Alle provinser.

M. coronata (L.) Bartal. Kronsneglebælg. Spinkel og dunet. Fodfligene hele til svagt tandede. Kantribben udvidet til en flad kant med akseparallelle torne. III-VI.

M. minima (L.) Bartal. Liden sneglebælg. Planten spredt håret. Bælgen også håret og noget kirtlet. III-VII. Ikke Mi BM

Trifolium. Kløver.

1. Kronen gul. Bægeret 5-ribbet med glat rør	2.
" rødt, hvid eller hvidgul	4.
2. Kronen 4-5½mm. Fanen furet	campestre
" 2-3½mm. " ikke furet	3.
3. Øverste blades midtersmåblad 1-2mm stilket	dubium
" " " siddende	micranthum
4. Blad- og fodfligsribber ender i stilkede kirtler	strictum
" " " ikke i kirtler	5.
5. Frugtbægeret oppustet	6.
" ikke eller svagt oppustet	11.
6. Flerårig	7.
Enårig	8.
7. Mest noget håret. Blomsternes støtteblade 3-4mm	fragiferum
Glat. Blomsternes støtteblade ½-1mm	physodes
8. Frugtbægeret glat. Kronen vender fanen opad	spumosum
" dunet til filtet. Kronen vender fanen nedad	9.
9. Hovedernes stilke meget kortere end bladene	tomentosum
" " lig eller længere end bladene	10.
10. Fanen 4-6mm. Frøene 1,1-1,4mm	resupinatum
" 6½-8mm. " 1,8-2mm	suaveolens
11. Bægertænderne glatte. Planten tit m.m. glat	12.
I hvert fald bægertænderne hårede	22.
12. 1-5 blomster sammen	ornithopodioides
Flerblomstrede hoveder	13.
13. Flerårig	14.
Enårig	16.
14. Stænglerne ikke rodslående	hybridum
" rodslående	15.
15. Bægertænderne med en hindekant, der er sammenhængende ved grunden	occidentale
Bægertænderne uden sammenhængende hindekant	repens
16. Hovederne siddende	17.
" mindst 5mm stilkede	18.
17. Øvre blade kortstilkede. Kronen lyserød	glomeratum
Alle " langstilkede. " hvid	suffocatum
18. Kronen højst lig bægeret	19.
" længere end bægeret	20.
19. Hovedstilkene tykke, de nedre af bladenes længde	retusum
" tynde, meget kortere end bladene	cernuum
20. Blomsterstilkene 3-6mm	micelianum
" kortere	21.
21. Hovederne endestillede. Kronen 9-12mm	isthmocarpum
" fra blad hjørnerne. Kronen 6-9mm	nigrescens
22. Blomsterne 2-5 sammen	subterraneum
Flerblomstrede hoveder	23.

23. Flerårig 24.
 Enårig 26.
24. Bægerrøret glat medium
 " håret 25.
25. Fodfligene lancetformede. Kronen hvidgul ochroleucon
 " m.m. ægformede. " rød (sj. hvid) pratense
26. De 2 øverste blade m.m. modsatte og sidder et stykke
 under hovedet 27.
 Anderledes: evt. modsatte blade sidder lige under hovedet 32.
27. Fodfligene randhårede. Hovedet forlænget alexandrinum
 " glatte eller jævnt hårede 28.
28. Bægeret tæthåret, rørets hår = tændernes leucanthum
 " mere fåhåret, rørets hår kortere end tændernes 29.
29. Bægertænderne ret ens 30.
 Den nedre bægertand ca. 2 x de andre 31.
30. Bægerrøret med 20 ribber, tænderne ca. 2 x røret lappaceum
 " " 10 " " ca. = røret obscurum
31. Småbladene 10-20mm. Kronen 5-7mm squamosum
 " 20-40mm. " 9-12mm squarrosom
32. Hovederne med et svøb af mest småbladsløse fodflige 33.
 Eventuelle svøbblade under hovedet bærer småblade 34.
33. Kronen hvidlig, kortere end bægeret cherleri
 " rød, længere end bægeret hirtum
34. Med mange siddende hoveder i bladhjørnerne 35.
 Hovederne ikke eller kun lidt akselstillede og siddende 36.
35. Småbladenes sideribber m.m. rette striatum
 " " krumme nær randen scabrum
36. Kronen længere end bægeret. Hovedet forlænget .. incarnatum
 " højst lig bægeret 37.
37. 20 bægerribber. Bægerrøret m.m. glat lappaceum
 10 " 38.
38. Småbladene mindst 3 x så lange som brede 39.
 Højst de øvre småblade over 3 x så lange som brede 40.
39. Kronen 2½-4mm. Mange hoveder på højst 3cm arvense
 " 10-12mm. 1-få " " 2-8cm angustifolium
40. Stænglen højst med udstående hår nær grunden 41.
 " udstående håret, i hvert fald i sin ene halvdel 42.
41. De fleste hoveder tydeligt stilkede phleoides
 " " m.m. siddende gemellum
42. Bægertænderne ca. = bægerrøret 43.
 " 2-4 x " 44.
43. Bladoversiden glat. Hovedet med blade under sig .. bocconeii
 " håret. " mest uden svøb smyrnaeum
44. Kronen 3-4½mm. Hovedet æg- til kegleformet ligusticum
 " 9-18mm. " m.m. rundt 45.
45. Fodfligene lancetformede. Hovedet mest med svøb .. diffusum
 " ægformede. Hovederne uden svøb stellatum

Trifolium pratense L. Rødkløver. Az: MTJFL. Lu: Alle provinser.

T. diffusum Ehrh. Ligner en enårig udgave af foregående. Kronen rødlilla, 9-11mm. Planten udstående håret. V-VII. AAL BA BB

T. medium L. Bugtet kløver. E Mi TM

T. ochroleucon Hudson Bleggul kløver. 20-50cm. Vækst som foregående, med lidt bredere småblade. V-VIII. AAL BA BB BL TM

T. stellatum L. Stjernekløver. 8-20cm. Stænglen tæt udstående håret. Hovederne ca. 15mm i blomst, 20-35mm i frugt. Kronen 12-18 mm, lyserød, ca. = bægeret. III-VI. Ikke Mi

T. incarnatum L. Blodkløver. (Az): TPL. (Lu)

T. smyrnaeum Boiss. Harefodskløver. 5-20cm. Blødt gråhåret. Hovederne æg- til valseformede, ofte parrede. Kronen 7-8mm, bleg-rød. Bægerhårene med fortykket grund. V-VII. BA DL TM

Trifolium striatum L. Stribet kløver. 2 underarter:

ssp. striatum: Nedre bægertand $1\frac{1}{2}$ -5mm, ofte længere end røret.

ssp. brevidens (Lange) M.Rodr.: Nedre bægertand 0,8-1,6mm, kortere end bægerrøret. V-VIII. AAl BL DL E TM

T. bocconeii Savi Tvillingkløver. 5-35cm. Hovederne 9-15mm, tætte, æg- til valseformede, de yderste ofte parrede, men uens. Kronen 4-5mm, lyserød, = bageret. IV-VIII. Ikke Mi

T. scabrum L. Ru kløver. Minder om Stribet kløver, men bægertænderne stikkende. Az: SMTF. Lu: Alle provinser. III-VIII.

T. gemellum Pourret 10-35cm. Hovederne 10-17x9-13mm, kegle- eller valseformede, aksel- og endestillede. IV-VI.

T. phleoides Pourret ssp. willkommii (Chabert) M.Rodr. Rotteha-lekløver. 5-30cm. Ligner Harekløver, men med få hoveder, ofte kun 1-2 pr. stængel, ofte ret langstilkede. IV-VII. BA TM

T. ligusticum Balbis Børstekløver. 10-40cm. Hovederne ofte parrede med 1 kort- og 1 langstilket, 6-15mm. V-VII. Az. Lu

T. hirtum All. Håret kløver. 10-50cm. Stænglen udstående håret. Hovedet 15-25mm; svøbet ofte med 1 helt blad. IV-VIII.

T. cherleri L. Svøbkløver. Hovedet halvkugleformet, med et svøb af 3 større runde og 2 mindre ægformede fodflige. IV-VII.

T. lappaceum L. Burrekløver. 10-45cm. Bægertænderne næsten ens, længere end røret. Kronen 6-8mm, = bageret. Az: SJF. Lu. IV-VII.

T. arvense L. Harekløver. Az: Alle øer. Lu: Alle provinser.

T. angustifolium L. Smalbladet kløver. 10-50cm. Småbladene 10-25 x så lange som brede. Kronen blegrød, 9-14mm, ca. = bageret. IV-VIII. Az: SMTPF. Lu: Alle provinser.

T. alexandrinum L. 40-70cm. Kronen 8-10mm, flødefarvet, ca. 2 x bageret. Hovederne $1\frac{1}{2}$ -2cm. (AAl BA1 BL E)

T. squamosum L. Pigget kløver. 10-40cm. Bagerets svælg med en tolåbet fortykkelse; tænderne udspærrede og fortykkede i frugt, tornagtige. Kronen blegrød. IV-VII. Az: ST. Lu

T. squarrosum L. Krogkløver. 20-60cm. Bagerets svælg med en tolåbet fortykkelse; den nedre tand fortykket i frugt og udbøjet. Kronen hvid, undertiden med et rødt skær. IV-VII. BA1 E

T. obscurum Savi Krukkekløver. 20-60cm. Opret. De øvre småblade $3-3\frac{1}{2}$ x så lange som brede. Hovederne aflangt-legleformede. Bægertænderne æg-lancetformede. IV-VI. AAl BA1 BL R

T. leucanthum Bieb. Hvidblomstret kløver. 15-30cm. Tæt udstående håret. Hovederne langstilkede, ofte parvise, hvidhårede forinden. Kronen 7-9mm, lidt længere end bageret. IV-VII. BA TM

T. campestre Schreber Gul kløver. Az: Alle øer. Lu: Alle prov.

T. dubium Sibth. Fin kløver. Az: MTGJPFL. Lu: Alle provinser.

T. micranthum Viv. Spæd kløver. 2-10cm. Hovederne 1-6-blomstrede med ret lange blomsterstilke. Az: MT. Lu: Ikke BA

T. fragiferum L. Jordbærkløver. Ikke BA

T. physodes Steven Skumkløver. 5-25cm. Liggende til opstigende, ikke rodslående. Kronen 8-14mm, lyserød. V-VII. AAl BA BA1 BL E

T. resupinatum L. Omvendt kløver. 5-40cm. Bageret kronet af 2 udstående-oprette bægertænder. Az: SMTPF. Lu: Alle provinser.

T. suaveolens Willd. 20-60cm. Nær foregående, men større. VI. (BL) (Agueda)

T. tomentosum L. Uldhovedet kløver. Bageret tæt uldhåret, de 2 bægertænder meget korte. Az: M. Lu: Ikke DL Mi. III-VII.

Trifolium spumosum L. Spytkløver. Frugtbægeret stærkt netåret. Kronen lyserød, lidt længere end bægertænderne. AAl Ag BA1 E

T. strictum L. Rank kløver. 5-50cm. Enårig. Småbladene linjeformede til aflangt-elliptiske. Hovederne 7-10mm. Kronen 5-7mm, lyserød, en smule længere end bægeret. Næsten glat. V-VII.

T. ornithopodioides L. Spædt bukkehorn. 5-20cm. Liggende. Småbladene 4-10mm. Bægeret 5-7mm. Bælgen 6-8mm, lidt udragende af bægeret. Visne krone affaldende. V-VIII. Ag BL DL TM

T. hybridum L. Alsikekløver. (AAl)

T. michelianum Savi Knudekløver. 20-40cm. Opret med hule stængler. Hovederne 20-35mm, løse og mangeblomstrede. Bægertænderne 3-4 x røret. Kronen 8-11mm, blegrød. V-VI. BA1 BL E TM

T. nigrescens Viv. Ledkløver. 5-40cm. Ligner Hvidkløver, men enårig. Stænglerne liggende. Kronen 6-9mm. Az: T. Lu. III-VIII.

T. occidentale Coombe Strandkløver. Nær Hvidkløver, men småbladene med matte sideribber, mest uden pletter. 0-50m. BL DL Mi

T. repens L. Hvidkløver. Az: SMTJPF. Lu: Alle provinser.

T. isthmocarpum Brot. Brillekløver. 5-60cm. Hovederne tætte, 15-25mm. Kronen 9-12mm, lyserød. Bælgen aflang, indsnøret mellem de to frø. IV-VI. AAl Ag BA1 BB BL E R

T. retusum L. Svinekløver. 5-30cm. Hovederne 8-11mm. Bægertænderne uens, de korte nedre til sidst udspærrede. Kronen 4-5mm, hvid eller blegrød. V-VI. BA TM

T. cernuum Brot. Hængekløver. Nær foregående. Småbladene ofte afskårne til udrandede. De øvre blomsterstilke 1,5-2,7mm (højst 2mm hos retusum). Kronen lyserød. V-VII. Az: MTJP. Lu: Ikke Ag

T. glomeratum L. Nøglekløver. 5-45cm. Bægeret netåret, tænderne kortere end røret, udstående. Kronen 4-5mm, lyserød. IV-VII. Az: SMGJPF. Lu: Alle provinser.

T. suffocatum L. Sandkløver. 2-8cm. Hovederne 5-6mm, m.m. sammenflydende. Bægertænderne af rørets længde, krumme. Kronen hvid eller lyserødt anløben. III-VII. Az: P. Lu: Ikke Mi

T. subterraneum L. Ankerkløver. 3-20cm. Liggende. Ofte langstilkede blade. Blomsterne hvidlige, omgives senere af flere gølge bægre, der ofte graver sig ned i jorden i frugt. III-VII. 2 ssp: ssp. subterraneum: De gølge bægre ens; de ydres bægerør når frugtstandens grund. Az: MG. Lu: Alle provinser.

ssp. oxaloides Nyman: De gølge bægre uens; de yderstes bægerør når ikke midten af frugtstanden. AAl Ag BA BA1 E Mi R TM

Dorycnium. Hanefod. Kronen hvid eller lyserød med lilla køl.

1. Kronen 13-16mm	hirsutum	
" 3-7mm		2.
2. Småbladene næsten ustilkede, m.m. fingrede	pentaphyllum	
Bladskafte 5-10mm	rcetum	

Dorycnium hirsutum (L.) Ser. Håret hanefod. 20-40cm. Tæt udstående håret. Bladskafte meget kort. 5-10 hvide eller lyserøde blomster i løse hoveder. IV-VI. Ag BA1

D. rectum (L.) Ser. Opret hanefod. 30-150cm. Tiltrykt dunet. Hovederne med 15-30 hvide eller blegrøde blomster. Ag BA1 BL E R

D. pentaphyllum Scop. Snerrehanefod. 10-30cm. De smalle blade

giver planten et snerrelignende præg. 5-25 blomster i små, langstilkede hoveder. Kronen 3-5mm. 2 underarter:

ssp. pentaphyllum: Småbladene 6-12x2-3mm. 5-15 blomster.

ssp. transmontanum Franco: Småbladene 12-18x2-3mm. 12-25 blomster i hovederne. NØ.

Lotus. Kællingetand.

1. Bægeret m.m. tolæbet med korte sidetænder 2.
Bægertænderne nogenlunde lige store 5.
2. Klasestilken i frugt under $1\frac{1}{2}$ (2) x bladet 3.
" " " " mindst 2 x bladet 4.
3. Kronen 7-10 mm. Bælgen knudret og krum ornithopodioides
" 20-25mm. " ikke knudret, ret azoricus
4. Flerårig. Fanen uden tilspidsning creticus
Enårig. Fanen med tilspidsning arenarius
5. Bægertænderne mindst 3 x røret parviflorus
" under 3 x " 6.
6. Bælgen 4-8 mm bred, med furet ryg edulis
" 1-3 mm " 7.
7. Flerårig 8.
Enårig 12.
8. Øvre blades småblade mindst 5 x så lange som brede .. tenuis
" " " " under 3 x " " " " 9.
9. Stænglen hul 10.
" marvfyldt 11.
10. Småbladene omvendt ægformede. Øvre 2 bægertænder adskilte
af en spids indskæring i knop uliginosus
Småbladene rudeformede. Øvre 2 bægertænder adskilte
af en but indskæring i knop pedunculatus
11. Øvre og sidestillede bægertænder stærkt krummede glareosus
" " " " ikke så " corniculatus
12. Kronen hvid eller lyserød. Bælgen krum conimbricensis
" gul. Bælgen m.m. ret 13.
13. Bælgen under 3 x bægeret. Kølen butvinklet kantet
subbiflorus
Bælgen mindst 3 x bægeret. Kølen retvinklet kantet
angustissimus

Lotus tenuis W.& K. Smalbladet kællingetand. M.sj.

L. glareosus Boiss.& Reuter Gruskællingetand. -20cm. Liggende eller opstigende. Stænglerne lådne eller tiltrykt sølvhårede. Bægertænderne lidt uens, længere end røret. Kronen 8-10mm, ofte rødlig. Bjærgplante. C.

L. corniculatus L. Alm. kællingetand. Az: STJPFL. Lu

L. uliginosus Schkuhr Sumpkællingetand. Az: Alle øer. Lu

L. pedunculatus Cav. 40-120cm. Stænglerne dunede. Småbladene 15-35mm. Alto Tejo.

L. parviflorus Desf. Krumstilket kællingetand. Lådden. Frugtstilkene krumme. Bælgen ca. = bægerets længde. Az: SMTPFLC. Lu

L. subbiflorus Lag. Håret kællingetand. Hovederne 2-3-blomstrede. Kølen med et langt næb. 2 underarter:

ssp. subbiflorus: Stænglerne hårede eller lådne i det mindste foroven. Bægertænderne $1\frac{1}{2}$ -3 x røret. Az: Alle øer. Lu

ssp. castellanus (Boiss.& Reuter) Ball: Stænglerne glatte eller dunede. Bægertænderne ca. $1\frac{1}{2}$ x røret. Alm. S.f. Douro.

L. angustissimus L. Tveblomstret kællingetand. Hovederne 2-3-blomstrede. Kølen med et kort næb. Az: Alle øer. Lu?

L. edulis L. Tyk kællingetand. Let kendelig på sin tykke bælg. Ag

L. conimbricensis Brot. Hvid kællingetand. Bælgen 2-6cm x 1-2mm, seglkrummet. Kølen lilla. C.Ø. og S.

Lotus creticus L. Sølvkællingetand. Bægeret $7\frac{1}{2}$ -9mm. Vingerne meget længere end kølen. Klitter. Az: T. Lu

L. ornithopodioides L. Fugleklokællingetand. Blomsterne 2-3 sammen. Bælgen 2-3cm, knudrede og lidt krumme. Sandjord. Ag.

- L. azoricus P.W.Ball 1-flerårig. 20-40cm. Tæt sølvhåret. Klaserne 1-blomstrede med et trekoblet forblad på stilken. Kronen rød-lilla eller gul og rød-lilla. Bælgen $4-5\frac{1}{2}$ cm x 3-4mm. Az: SMJ

L. arenarius Brot. -50cm. Hovederne 2-6-blomstrede, stilkene længere end bladene. Kronen 10-15mm med røde striber. Klitter.

Fra Cabo Carvoeiro til Peninsula de Troia.

Tetragonolobus purpureus Moench Rød kantbælg. 10-40cm. Dunet enårig. 1-2 mørkerøde blomster sammen, 15-22mm. Bælgen glat, 3-6 cm med 4 2-4mm brede, krusede vinger. (Lu)

T. requienii (Mauri) Sangu. 10-30cm. Dunet, rød-blomstret enårig. Bælgen glat, $2\frac{1}{2}-6\frac{1}{2}$ cm x $3\frac{1}{2}-4\frac{1}{2}$ mm med 2 vinger på ryg-siden, ingen på de andre sider.

Anthyllis. Rundbælg.

1. Bægeret m.m. opsvulmet under blomstringen og sammenknebet
fortil 2.
Bægeret ikke opsvulmet under blomstringen og ikke sammen-
knebet fortal 3.
2. Bægeret uens 5-tandet med skæv munding vulneraria
" m.m. regelmæssigt tetraphylla
3. Flerårig. Kronen lyserød gerardi
Enårig. Kronen gul til orange 4.
4. Bælgen ret. Hovederne med 4-8 blomster lotoides
" krum. " " over 8 blomster 5.
5. Bælgen ikke vinget, seglformet, med næb hamosa
" vinget, ring- eller skrueformet, uden næb cornicina

Anthyllis gerardi L. Lyserød rundbælg. 20-60cm. 2-5 par ens og smalle småblade. Hovederne små, 1cm, langstilkede. Alm.

A. vulneraria L. Alm. rundbælg. 3 underarter:

ssp. maura (G.Beck) Lindb.: Stænglen udstående håret forned.

Bægeret 13-17mm, tiltrykt håret.

ssp. lusitanica (Cullen & P.Silva) Franco: Stænglen udstående håret forned. Bægeret 9-12mm, noget udstående håret.

ssp. iberica (W.Becker) Jalas: Stænglen tiltrykt håret hele vejen. Bægeret 9-12mm. Støttebladene med aflangt-trekantede afsnit. Klitter. NV.

A. tetraphylla L. Blærerundbælg. 7-35cm. Liggende. Ofte tilsyneladende kun med 4 småblade. Bægeret stærkt oppustet i frugt, indtil 12mm bredt. Blomsterne i akselstillede nøgler på 4-8.

A. lotoides L. 5-50cm. Nederste blade ofte med 1 småblad, øvre uregelmæssigt 5-7-finnede. Bægeret 9-11, rørformet og skævmundet. Alm.

A. cornicina L. 20-40cm. Nederste blade ofte med 1 småblad, de øvre med indtil 9 smalle. Bægeret 5-7mm, skævmundet. NØ.

A. hamosa Desf. -lm. Øvre småblade med indtil 11 småblade. Bægeret 7-8mm, m.m. rørformet, krumt. C. og S.

Ornithopus. Fugleklo.

1. Kronen gul 2.
" lyserød eller hvid 3.
2. Øvre blade siddende compressus
Alle blade stilkede pinnatus
3. Kronen mindst 6mm. Støttebladene kortere end blomsterne
sativus
Kronen højst 5mm. Støttebladene meget længere end
blomsterne perpusillus

Ornithopus compressus L. Fladtrykt fugleklo. 10-50cm. 7-18 par småblade. Bæger-tænderne mindst $\frac{1}{2}$ x røret. Az: SMT. Lu: M.alm.

O. pinnatus (Miller) Druce Gul fugleklo. 10-50cm. Hovederne uden eller med meget små støtteblade. 3-7 par småblade. Bæger-tænderne højest $\frac{1}{2}$ x røret. Az: Alle øer. Lu: Alm.

O. perpusillus L. Liden fugleklo. Az: SMTJFLC. Lu

O. sativus Brot. Serradel. 2 underarter:

ssp. sativus: Bælgen 12-25mm, ret, næbbet mest under 5mm, mest ret. (Az): MTJFLC. Lu

ssp. isthmocarpus (Cosson) Dostal: Bælgen 20-40mm, krum, næbbet 10mm eller mere, krumt; ofte smalle indsnøringer mellem frøene.

Coronilla. Kronvikke.

1. Enårig	2.
Mindre buske eller halvbuske	3.
2. Øvre blade udelte eller med 3 uens småblade ... scorpioides	
" " uligefinnede	repanda
3. Småbladene smalt hindekantede	minima
" ikke	4.
4. Stænglen sivagtig med affaldende blade	juncea
" ikke sivagtig; bladene blivende	valentina

Coronilla valentina L. ssp. glauca (L.) Batt. Buskkronvikke. 30-70cm. Bladene stedsegrønne og blågrønne med 2-3 par småblade. 4-12 blomster i langstilkede skærme. Bælgen 1-5cm med 1-4 led.

C. minima L. Liden kronvikke. 5-30cm. 2-6 par småblade. Skærmen 3-4cm stilket. Kronen 5-8mm, gul og brunåret. Bælgen 1-3 $\frac{1}{2}$ cm med 1-7 led.

C. juncea L. Sivkronvikke. 20-100cm. Lange stængelled. 2-3 par småblade. Langstilkede hoveder med 4-12 blomster.

C. scorpioides (L.) Koch Skorpionsvikke. 5-20cm. Bladene elliptiske, enten enkle eller også med 2 små, runde sidesmåblade. 2-3 -blomstrede skærme fra bladhjørnerne. Bælgen krumme, skorpions-haleagtige med m.m. rette led.

C. repanda (Poiret) Guss. Bølget skorpionsvikke. 5-20cm. Øvre blades småblade ret ens. Bælgen led lidt krumme. 2 underarter:

ssp. repanda: Småbladene med but eller afskåret spids. Kronen 8-9mm. Bælgen 5-7cm. Sandjord, mest nær kysten.

ssp. dura (Cav.) Coutinho: Småbladene udrandede. Kronen 5-6 $\frac{1}{2}$ mm.

Bælgen 3-4cm. Inde i landet.

Hippocrepis ciliata Willd. Børstehestesko. 5-15cm. Enårig, oftest glat. 3-6 par småblade. Langstilkede, 2-6-blomstrede, gule hoveder. Kronen 3-5mm. Ledbælg med de enkelte led nærmest hesteskoformede, med vorter langs randen. ?

H. multisiliquosa L. Flerblomstret hestesko. 5-50cm. Som den foregående, men kronen 5-7mm og bælgen uden eller næsten uden randvorter. Ag

H. unisiliquosa L. Enblomstret hestesko. 5-35cm. Blomsterne enlige (sjældent 2 sammen), deres stilk højst $\frac{1}{2}$ cm.

Scorpiurus. Skorpionshale. Enårig med enkle, m.m. spatelformede blade. Blomsterne gule med brunåret fane i langstilkede, 1-5-blomstrede hoveder. Bælgen cylindrisk, uregelmæssigt snoet, med længderibber og oftest med torne og knuder.

Scorpiurus muricatus L. Flerblomstret skorpionshale. 5-15(-40) cm. Hovederne med 2-5 blomster. Bælgen glat eller med knuder eller torne.

S. vermiculatus L. Enblomstret skorpionshale. Blomsterne 1(2) sammen. Bælgen med paddehatformede knuder. C og S.

Hedysarum. Hanekløver. Kronen rød eller hvid. Tornet ledbælg.

1. Flerårig	coronarium	2.
Enårig		
2. 1-3 par småblade, det endestillede 15-45mm	flexuosum	
4-8 " " " " 5-15mm	glomeratum	

Hedysarum coronarium (L.) Italiensk hanekløver. 30-100cm. 3-5 par småblade på 15-35mm. Klaserne tætte, med 10-35 kraftigt rødlig blomster på 12-15mm. Bælgen med 2-4 skiveformede led. (Lu)

H. flexuosum L. 20-60cm. Klasen med 15-40 rødlig eller lyserøde blomster på 8-12mm. Bælgen med 2-8 led. Ag + Peninsula de Troia

H. glomeratum Dietrich Rødstænglet hanekløver. 10-30cm. Klasen med 2-10 m.m. vinrøde blomster på 14-20mm. Bælgen oftest med 2 skiveformede led. Ag

Onobrychis peduncularis (Cav.) DC. 10-60cm. Dunet flerårig. Nedre blade med 4-14 par småblade. Hvide til rødlig, ofte lillaårrede blomster på 10-15mm i en aksformet klase. Bælgen m.m. sammentrykt ægformet, 5-15mm, med tandede sider og 4-10 randtænder på 3-6mm.

O. viciifolia Scop. Esparsette. Som den foregående, men bælgens randtænder op til 1mm store. (Lu)

OXALIDACEAE

Oxalis. Surkløver.

1. Kronen gul	2.
" ikke gul	3.
2. Med overjordisk stængel. Kronen 4-7mm	corniculata
Uden " " " 20-25mm	pes-caprae
3. Kronen hvid	acetosella
" rød	4.
4. Bladene ikke udrandede. Kronen 25-35mm	purpurea
" udrandede. Kronen 12-20mm	5.
5. Med jordstængel. Ingen knold. Bladene dækkede af orange eller brune knuder	articulata
Ingen jordstængel. Med knold.	6.
6. Planten dunet	corymbosa
" næsten glat	latifolia

Oxalis corniculata L. Nedliggende surkløver. Planten liggende og rodslående, ofte purpuranløben. Az: Alle øer. Lu

O. articulata Savigny Rosenrød surkløver. -35cm. Tueformet og dunet. Kronen 12-20mm, lyserød. (Az): TJ. (Lu): Sj.

O. acetosella L. Skovsyre. NV. Sj.

O. corymbosa DC. Håret surkløver. Bladundersiden kirtelprikket. Støttebladene kirtlede. Bladene med en smal indbugtning. Kronen 15-20mm, lyst rødlig. (Az): MTGJFC. (Lu)

O. latifolia Kunth Bredbladet surkløver. Småbladene op til 6x10cm, omvendt trekantede, ikke kirtelprikkede, ret svagt udrandede. Kronen blegt til stærkt lyserød. (Az): SMTPF. (Lu): M.sj.

O. pes-caprae L. Svovlgul surkløver. 5-15cm. Blade og skærmstilke udgår fra en underjordisk stængel. 5-12 store svovlgule blomster i skærmene. (Az): MTGPFL. (Lu): C og S.

O. purpurea L. Rødlilla surkløver. Dunet til ladden. Småbladene rudeformede, butte, kirtelprikkede og ofte med lilla underside. Kronen lyst rødlig. (Az): MTPFL. (Lu)

GERANIACEAE

Geranium. Storkenøb.

1. Flerårig 2.
Enårig 3.
2. Blomsterstilkene 1-blomstrede. Kronen 15-20mm ... sanguineum
" 2- " " 7-10 mm pyrenaicum
3. Bægeret opret under blomstringen. Kronen med tydelig negl 4.
" m.m. udstående. Kronen uden tydelig negl 6.
4. Bladets omrids rundt lucidum
" " femkantet 5.
5. Kronen 6-9mm. Frugten 1-2 kraftige tværribber øverst
robertianum
Kronen 3-5mm. Frugten med ca. 4 kraftige tværribber
øverst purpureum
6. Kronbladene hele eller svagt udrandede rotundifolium
" kløvede eller tydeligt udrandede 7.
7. Bægerbladene langt brodspidsede 8.
" kort " 9.
8. Blomsterstilken 5mm, i frugt 15mm dissectum
" 2-4 cm columbinum
9. Stængler og bladstilke ensartet korthårede pusillum
" " " med lange og korte hår molle

Geranium sanguineum L. Blodrødt storkenæb.

G. pyrenaicum Burm.f. Pyrenæisk storkenæb. N.

G. rotundifolium L. Rundbladet storkenæb. 10-40cm. Stængler og
bladstilke med korte og lange hår og kirtelhår. Skærmstilkene of-
te kortere end deres blade. Az: MF. Lu: Alm.

G. molle L. Blødt storkenæb. Az: MTGJF. Lu: Alm.

G. pusillum L. Lidet storkenæb. Trancoso og Guarda.

G. columbinum L. Storbægret storkenæb.

G. dissectum L. Kløftet storkenæb. Az: SMTGJ. Lu: Alm.

G. lucidum L. Skinnende storkenæb. Planten skinnende, m.m. glat.

G. robertianum L. Stinkende storkenæb. NV.

G. purpureum Vill. Purpurstorkenæb. Az: SMTGJPFL. Lu: Alm.

Erodium. Hejrenæb.

1. Grundbladene ikke helt snitdelte 2.
" fjersnitdelte helt til skaftet 5.
2. Skærmen med 2 brede støtteblade laciniatum
" " 3-flere " 3.
3. Frugtens næb 5-11cm. Kronen blålilla, ca. 15mm botrys
" " 2-4 cm. " rødlilla, 5-9 mm 4.
4. Frugtens topgrube med en dyb fure under sig malacoides
" " uden fure chium
5. Ingen bladet stængel acaule
Med en " " 6.
6. Bladafsnittene højst 50% indskårne moschatum
" dybt delte 7.
7. Frugten m.m. uden fure under topgruben bipinnatum
" med en tydelig fure under topgruben 8.
8. Næbbet 4-7cm. Frugtens hår sidder på sorte småknuder
jacquinianum
Næbbet 1-4cm. Frugtens hår uden sorte småknuder cicutarium

Erodium chium (L.) Willd. Lappet hejrenæb. 5-50cm. Bladene æg-
formede, meget forskelligt indskårne. Støttebladene brune. 2ssp.:
ssp. chium: Bladene $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{3}$ indskårne med buttandede lapper. Sta-
minodierne randhårede.

ssp. littoreum (Léman) Ball: Bladene fjerfligede med stærkt tan-
dede eller fligede lapper. Staminodierne glatte. Ag

Erodium laciniatum (Cav.) Willd. Fliget hejrenæb. 7-50cm. Blade-
ne aflange til bredt ægformede, meget forskelligt indskårne. Kro-
nen 7-10mm. Næbbet $3\frac{1}{2}$ -9cm. Ag. Sj.

E. malacoides (L.) L'Hér. Blødt hejrenæb. 10-60cm. Bladene of-
test ægformede med hjerteformet grund, tandede, ofte svagt 3-lap-
pede, undertiden mere delte. Az: SMP. Lu

E. botrys (Cav.) Bertol. Langhåret hejrenæb. 10-40cm. Nedre bla-
de ægformede, fra fjerlappede til 1-2 x fjerfligede; de øvre ofte
2 x fligede. Alm.

E. cicutarium (L.) L'Hér. Alm. hejrenæb. Lidt eller ikke kirt-
let. Frugterne 5-7mm. Az: TJ. Lu

E. bipinnatum Willd. Ofte tatkirtlet. Kronen ofte bleglilla el-
ler hvid. Frugterne 4-5mm. Mest i klitter.

E. jaquinianum Fischer & al. Ofte tatkirtlet. 2-3 støtteblade.
Frugterne 5-7mm. Klitter. Sj.

E. moschatum (L.) L'Hér. Moskushejrenæb. 10-50cm. Moskuslugten-
de. Kronen 13-14mm, rødlilla. Frugterne udstående brun- eller
hvidhårede. Næbbet 2-4 $\frac{1}{2}$ cm. Az: SMTG. Lu: Alm.

E. acaule (L.) Bech. & Th. Stængelløs hejrenæb. 5-12cm. Ligner
cicutarium, men flerårig med forveddet rod. Kronen 7-12mm. Frug-
tens næb 4-4 $\frac{1}{2}$ cm.

TROPAEOLACEAE

Tropaeolum majus L. Tallerkensmækker. (Az): PFL. (Lu)

ZYGOPHYLLACEAE

Tribulus terrester L. Korstorn. 10-60cm. Dunet, liggende enårig.
Bladene modsatte, ligefinnede med 5-8 par småblade. Stilkede, gu-
le blomster fra bladhjørnerne. Kronen 4mm. Frugten tornet, kan
minde om et femtakket malteserkors.

Fagonia cretica L. Haneklo. 10-40cm. Næsten glat, liggende fler-
årig. Bladene 3-koblede, lancetformede, med tornede fodflige.
Kronen rødlilla, 6-7mm. Blomsterne akselstillede. E

LINACEAE

Linum. Hør.

1. Alle blade modsatte. Kronen hvid	catharticum
Øvre " spredte. Kronen blå eller gul	2.
2. Kronen blå	3.
" gul	5.
3. Kronbladene 25-40 mm	narbonense
" 12-20 mm	4.
4. Kapslen 5-6 $\frac{1}{2}$ mm . 2-flerårig	bienne
" 6-9 mm. Enårig	usitatissimum
5. Flerårig. Nedre blade modsatte	maritimum
Enårig. Nedre blade spredte	6.
6. Bladranden jævn og helrandet	7.
" ru, ganske fint savtakket	8.
7. Kronen 4-6mm. Stænglen under 30cm	trigynum
" 8-18mm. " over 30cm	tenue
8. Bladene over 1mm brede, flade	strictum
" under 1mm brede, ofte indrullede	setaceum

Linum narbonense L. Storblomstret hør. 40-60cm. Let kendelig
ved sine store, blå blomster. Omkring Vimioso.

L. bienne Miller Toårig hør. 10-50cm. Bladene linjeformede, 1-1 $\frac{1}{2}$
mm brede. Indre bægerblade hindekantede og randhårede, ydre hel-
randede. (Az): S. Lu: Alm.

L. usitatissimum L. Alm. hør. (Az): S. (Lu)

L. maritimum L. Strandhør. 10-40cm. Opret eller opstigende. Bæ-

gerblade 3mm, kirtelrandhårede. Kronbladene 8-12mm. Strandenge. SV.

Linum trigynum L. Fint hør. 9-30cm. Opret og grenet. Bladene linjeformede. Bægeret 5mm, kortkirtlet. Kronen 6mm.

L. tenue Desf. -70cm. Bladene 1-4mm brede. Bægeret 3-5mm.

L. strictum L. Rubladet hør. 10-60cm. Bægeret randhåret kirtlet. Kronen 6-12mm. Blomsterne m.m. siddende.

L. setaceum Brot. Børstebadet hør. Bladene børsteformede, $\frac{1}{2}$ mm brede, tætsiddende midt på stænglen. Toppen åben og meget grenet.

L. catharticum L. Vildt hør. NV.

Radiola linoides Roth Tusindfrø. Alm.

EUPHORBIAEAE

Securinega tinctoria (L.) Rothm. Tvebo, tornet busk indtil 1½m. Bladene toradede, 8-15x2-4mm, aflangt-omvendt ægformede, butte eller udrandede. Bladstilken ca. 1mm. Fodfligene meget små og sylformede. Kapslen ca. 3mm, stumpet trekantet. Sandede flodbredder. Alto Douro, Alto Tejo og Guadiana. - **Flodtorn**.

Chrozophora tinctoria (L.) A.Juss. Lakmusplante. 10-30cm. Nærmest mældeagtig, tæt stjernefiltet, grågrøn enårig. Frugten dog tydeligt tretallig og tæt dækket af skjoldformede hår. Bladene æg- til rudeformede, buget-tandede til helrandede.

Mercurialis. Bingelurt.

1. Enårig	ambigua	
Flerårig		2.
2. Planten tætfiltet	tomentosa	
" glat eller dunet		3.
3. Med udløbere. Stænglerne ugrenede	perennis	
Uden " " grenede	elliptica	

Mercurialis ambigua L.f. (M. annua p.p.) Gulgrøn bingelurt.

Svagt håret, oftest opret og grenet. Bladene bredt lancetformede, afrundet savtakke, 1½-5cm. Hanaksene oprette. Az Lu: Alm.

M. elliptica Lam. -60cm. Glat. Bladene 2-4cm, elliptiske eller ægformede. Sandede ruderaer.

M. tomentosa L. Sølvbingelurt. -60cm. Bladene 1-5cm, aflangt lancetformede til aflangt-omvendt ægformede. Kapslen tætfiltet.

M. perennis L. Skovbingelurt. Serras do Buçaco, Sintra og Monchique.

Ricinus communis L. Kristpalme. Op til 4m. Enårig eller busk. Store, stjerneformede blade med 5-9 lancetformede takker, 20-30 cm brede. Blomsterne i smalle, oprette toppe. Frugterne 1-2cm, runde og småpiggede. (Az): SMTF. (Lu)

Euphorbia. Vortemælk.

1. Med fodflige. Bladene modsatte, ofte med skæv grund	2.
Ingen fodflige. Bladgrunden symmetrisk	7.
2. Modne frø glatte	3.
" " rynkede	4.
3. Bladene over 5mm. Kapslen 4-5mm bred	peplis
" mest under 5mm. Kapslen 1½-2mm bred	serpens
4. Bladene 10-30mm, savtakke	nutans
" 3-10 mm, helrandede eller finttandede	5.
5. Kapslen kun håret på kølene	prostrata
" jævnt håret eller glat	6.
6. Kapslen tiltrykt håret	maculata
" udstående håret eller glat	chamaesyce
7. Bladene modsatte og nedløbende	lathyris
" spredte, ikke "	8.

8. Kirtlerne m.m. afrundede	9.
" halvmåneformede eller med to horn	19.
9. Tykgrenet busk. Bladene 7-14 cm	stygiانا
Urt eller halvbusk	10.
10. Enårig	11.
Flerårig	12.
11. Kapslen med 3 par krusede vinger	pterococca
" uvinget	helioscopia
12. Frøene fint knudrede. Kapslen mest lådden	pubescens
" helt glatte. Kapslen m.m. glat	13.
13. Kapslen med halvkugleformede vorter	14.
Nogle af kapslens vorter mindst 2 x så lange som brede	16.
14. I det mindste de nederste blade bredest over midten	clementei
Alle blade bredest på eller under midten	15.
15. Bladene 1-3cm. Nædre støtteblade bredt ægformede til	welwitschii
runde	monchiquensis
Bladene 5-8cm. Nedre støtteblade smalt rudeformede	
16. Stænglen skællet forneden	17.
" ikke skællet	18.
17. Stænglen trind	dulcis
" stribet og kantet foroven	angulata
18. Bladene 4-10 cm	hiberna
" $\frac{1}{2}$ -2 cm	uliginosa
19. Enårig	20.
Flerårig	24.
20. Nederste støtteblade linjeformede og spidse, lidt brede-	exigua
re nedadtil	21.
Nederste støtteblade elliptiske til ægformede	
21. Kapslen med 2 vinger på hver klap	peplus
" uden vinger	22.
22. Bladene m.m. linjeformede, 1-3 mm brede	segetalis
" bredere, 3-12 mm brede	23.
23. Frøene sorte, uregelmæssigt rynkede	medicaginea
" lysebrune eller grå, med 5-6 tværfurer	falcata
24. Øvre støtteblade parvist sammenvoksede	25.
" " ikke sammenvoksede	26.
25. Kapslen tæt lådden	characias
" glat	amygdaloides
26. Bladene skarpt savtakke	serrata
" helrandede eller finttandede	27.
27. Kirtlernes horn med tvelappet udvidede spidser	28.
" " uden " " " " "	29.
28. Bladene lancetformede. Frøene glatte	rigida
" linje-lancetformede. Frøene uregelmæssigt	
rynkede	broteri
29. (6)7-13 skærmstråler	30.
3-6 skærmstråler	31.
30. Bladene håndstrengede, læderagtige og blågrønne	nicaeensis
" fjerstrengede, tynde og grønne	esula
31. Bladene noget tykke, læderagtige, konkave	paralias
" tynde og flade	32.
32. Øvre støtteblade lancet- til ægformede	boetica
" " brede	33.
33. Frøene m.m. glatte	34.
" grubede	35.
34. Hornene tynde, af kirtlens længde	terraccina
" kortere end kirtlen	matritensis
35. Kirtlerne korthornede. Frøene uregelmæssigt grubede	
transtagana	
Kirtlerne langhornede. Frøene regelmæssigt grubede	36.
36. Bladene omvendt-ægformede til omvendt lancetformede,	
oftest butte og brodspidsede	portlandica
Bladene linje-lancetformede og spidse	37.

37. Bladene 1-3mm brede pinea
 " 3-8mm " azorica

Euphorbia nutans Lag. Nikkende vortemælk. 15-40cm. Stænglen stærkt gaffelgrenet, dunet foroven som yngre og ofte m.m. rødlig. Bladene 5-10mm brede, ofte noget krumme. (Az): F. (Lu)

E. peplis L. Sandvortemælk. 5-20cm. Bladene lidt kødede, blå-grønne, stærkt usymmetriske, noget seglkrummede. Bladstilken 2-3 mm. Kapslen $3\frac{1}{2}$ -4mm bred. Sandede steder. Az: MTPF. Lu

E. chamaesyce L. Skævbladet vortemælk. 5-30cm. Bladspidsen but eller udrandet. Bladet 3-7mm, usymmetrisk.

E. serpens Kunth Hjærtebladet vortemælk. 5-30cm. Bladene 2-3(-7) mm, ægformet-runde, helrandede. Frøene m.m. firkantede. (Az) (Lu)

E. maculata L. Pletvortemælk. 5-20cm. Stænglerne dunede. Bladene med skævt afskåren grund, finttandede nær spidsen, oftest med en purpurfarvet plet midtpå. (Az): TJPFL. (Lu)

E. prostrata Aiton Kølghåret vortemælk. 5-20cm. Som den foregående, men bladene ofte rødlig, uden plet. (Az): TGF. (Lu)

- E. stygiana Watson Busk. Bladene 7-14x1 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ cm, kun i grenenderne, blågrønne og svagt dunede nedenunder. Nedre støtteblade aflange og lådne. Kapslen 5-7mm, vortet. 300-800m. Især i små vulkankratere. Az: MTJPFCL.

E. serrata L. Savtandet vortemælk. 20-50cm. Opret, noget blå-grøn. 3-5 skærmstråler. Støttebladene gule.

E. hiberna L. Irsk vortemælk. 30-60cm. Opret, m.m. håret. Blade-
ne m.m. elliptiske med afrundet grund. Skov og kløfter. N.

E. uliginosa Boiss. 20-60cm. Glat eller lidt dunet med forveddet
rodstok. Stænglerne meget tynde. Bladene 5-20x1-3mm, finttandede,
butte og læderagtige. 2-5 skærmstråler. Vintervåde steder og fug-
tigt krat.

E. dulcis L. Knoldvortemælk. 20-50cm. Stænglen spredt håret for-
neden. Bladene $2\frac{1}{2}$ -7cm, elliptiske til aflange. Nedre støtteblade
ægformet elliptiske, øvre trekantede. Kirtlerne senere mørkpur-
purfarvede. NV

E. angulata Jacq. Kantet vortemælk. 20-50cm. Ligner den foregående, men bladene mindre, 2-3cm x 6-12mm. Kapslen glat. N.

E. welwitschii Boiss. & Reuter Gulskærmet vortemælk. Med roeagtig knold. Næsten helt glat. 30-60cm. C. og S.

- *E. monchiquensis* Franco & Silva -100cm. Langs vandløb. SV.

E. clementei Boiss. 30-70cm. Med roeagtig knold. M.m. glat. Ag

E. pubescens Vahl Dunet vortemælk. 30-80cm. Tætdunet og opret. Bladene lancetformede, grågrønne, finttandede. Fugtige steder.

E. pterococca Bröt. Vinget vortemølk. 10-30cm. Bladene lancet-til spatelformede. De 5 skærmstråler først 3- så tvegreneede.

E. helioscopia L. Skærmvortemælk. Az: F. Lu

E. rigida Bieb. Rank vortemælk. 30-50cm. M.m. opret, glat og stærkt blågrøn. Bladene tætsiddende, tykke og kødede, lancetformede og spidse. Kapslen 5-8mm, stærkt trekantet.

E. broteri Daveau 20-50cm. Som den foregående, men mindre blå-grøn. Ø.

E. lathyris L. Korsvortemælk. (Az): SMTPGF. (Lu)

E. medicaginea Boiss. -40cm. Bladene 20-35x6-12mm, halvbutte eller udrandede. Nedre støtteblade som de øvre stængelblade. Kirtlerne med 2 ofte lange horn. Kapslen dybt furet, finkornet på kølene. Frøene hvidt rynkede på sort grund. Ag

Euphorbia exigua L. Liden vortemælk. Az: SMTJF. Lu

E. falcata L. Seglvortemælk. 8-30cm. Bladene bleggrønne, de nedre kileformede med afskåret spids, de øvre lancet- til omvendt ægformede.

E. peplus L. Gaffelvortemælk. Az Lu

E. segetalis L. Markvortemælk. 10-40cm. Bladene blågrønne, de nedre linjeformede, de øvre linje-lancetformede, 15-30x2-4mm. Kapslen kornet-rynkede på kølene. Frøene grubede og lysegrå.

E. pinea L. Fyrrevortemælk. 10-40cm. Som den foregående, men flerårig og tueformet. Bladene tætstillede, lidt tykke, de nedre nedadrettede. Kystklipper og -sand. ?

● E. azorica Seubert -60cm. Oftest kun grenet foroven. Bladene 15-45x3-8mm, tætstillede, svagt indrullede. Kapslen 3-4mm, gul-lig, fintkornet på hele overfladen. Kystklipper. Az: Alle øer.

E. portlandica L. Sandvortemælk. 10-40cm. Oftest stærktgrenet fra grunden. Bladene 5-25x2-6mm, omvendt ægformede til smalt omvendt lancetformede. Kapslen kornet på kølene. Sandstrand.

● E. transtagana Boiss. 4-15cm. Bladene 4-12x1-5mm, de nederste små og aflange, de øvre større og linje-lancetformede, finttandede nær spidsen. 3-5 2 x delte skærmstråler. Kapslen glat og svagt furet. Egekrat. C. og S.

E. matritensis Boiss. -40cm. Bladene 8-25(-35)x2-6mm, smalt omvendt lancetformede til elliptiske, helrandede. Kapslen svagt furet, finkornet på kølene. NØ. CØ.

E. boetica Boiss. Hørbladet vortemælk. -40cm. Med vidtkrybende jordstængel. Bladene 10-30x1-5mm linjeformede til linje-lancetformede, helrandede. Kapslen svagt prikket på kølene, svagt furet. Frøene utydeligt grubede, grå. S.

E. nicaeensis All. Fransk vortemælk. 20-50cm. Bladene 25-42x4-9mm, lancetformede til aflange, de nedre oprette og spidse, de øvre mere udstående og butte.

E. paralias L. Strandvortemælk. 30-60cm. Stænglerne noget kødede, m.m. forveddede ved grunden. Bladene 4-25mm, lancetformede til smalt elliptiske, de øvre tætstillede og noget taglagte. 3-6 skærmstråler. Sandstrand. Alm.

E. esula L. Langbladet vortemælk.

E. terracina L. Langhornet vortemælk. 10-50cm. Kirtlerne med 2 lange horn på indtil 2 x kirtlens bredde eller mere. Mest kystnær. Hele kysten.

E. amygdaloides L. Skovvortemælk. 30-70cm. Stedsegrøn. Bladene rosetagtigt samlede midt på stænglen, mest hårede i randen og på undersiden, 2½-7x1-2cm, lancet-spatelformede.

E. characias L. Ulvemælk. 60-120cm. Kraftig, tæt-ladden flerårig. Bladene 45-90x10-13mm, smalt lancetformede, lidt blågrønne, ofte med omrullet rand. Kirtlerne mørkebrune.

Phyllanthus tenellus Roxb. Enårig. Tynde sidegrene med spidse, omvendt ægformede, tynde blade på f.eks. 14mm, der giver grenene et blødt, Venushårsagtigt præg. Små, under 2mm brede kapsler, spredte i bladhjørnerne. (Az): MP

RUTACEAE

Ruta. Rude. Flerårige urter, m.m. forveddede ved grunden. Blade- ne 2-3 x fjersnitdelte, spredte og kirtelprikkede, med omvendt lancetformede afsnit. Blomsterne grønliggule, 4-tallige, i halv-skærme. Kronen med frynset rand. 8 støvdragere og 1 griffel.

Ruta angustifolia Pers. Smalfliget rude. 25-75cm. Kronbladene frynsede. Planten kirteldunet foroven. Støttebladene ikke eller kun lidt bredere end deres tilhørende grene.

R. chalepensis L. Frynset rude. 20-60cm. Kronbladene frynsede. Planten helt glat. Støttebladene meget bredere end deres tilhørende grene. Az: SMTGJP. Lu: CV og SØ.

R. montana (L.) L. Finbladet rude. Kronbladene helrandede. Bladfligene linjeformede. Planten kirteldunet foroven. Alm.

Citrus. Orange.

1. Bladstilken trind eller kølet, men ikke vinget	medica
" tydeligt vinget	2.
2. Oftest over 4 x så mange støvdragere som kronblade	3.
Ca. 4 x så mange støvdragere som kronblade	4.
3. Blomsterne lillaanløbne eller -stregede	limon
" rent hvide	limetta
4. Bladene smalt elliptiske	deliciosa
" bredt	5.
5. Bladstilken oftest bredvinget. Frugten 10-25cm	6.
" ret smalvinget. Frugten 7-9cm	7.
6. Kvistene og bladundersidens midterribbe glatte	paradisi
" " " " svagt hårede	grandis
7. Bladstilken med omvendt ægformet omrids	aurantium
" " " lancetformet omrids	sinensis

Citrus medica L. Sukat. Bladribberne fremtrædende på begge sider. Kronbladene ofte lyserøde eller rødlilla udvendigt. Frugten 15-25cm, gul som moden. (Az) (Lu)

C. limon (L.) Burm.f. Citron. (Az) (Lu)

C. limetta Risso Limette. Som den foregående, men frugten kortere og sød. (Lu)

C. deliciosa Ten. Mandarin. (Az) (Lu)

C. paradisi Macfadyen Grapefrugt. Bladene 10-15cm. Bladstilken indtil 15mm bred foroven. (Az) (Lu)

C. grandis (L.) Osbeck Pomme. Som den foregående. (Lu)

C. aurantium L. Pomerans. Bladstilken forholdsvis bredt vinget foroven, tilsmalner mod en uvinget grund. Blomsterne 1-få sammen i bladhjørnerne. Frugten orange, skallen tyk og ru. (Az) (Lu)

C. sinensis (L.) Osbeck Appelsin. (Az) (Lu)

SIMAROUACEAE

Ailanthus altissima (Miller) Swingle Skyrækker. Træ på 5-15m. Bladene spredte, fjerfinnede, 45-60cm, m.m. glatte. 13-25 småblade på 7-12cm, lancet- til ægformede, tilspidsede, randhårede med 2-4 tænder nær grunden med en stor kirtel under sig. (Az) (Lu)

POLYGALACEAE

Polygala. Mælkurt.

1. Kølen uden frynser. Nedre blade ofte affaldende	microphylla
" frynset. Bladene mindst blivende til blomstringen	2.
2. Enårig. Kronen meget kortere end vingerne	monspeliaca
Flerårig. Kronen ofte længere end vingerne	3.
3. Vingerne randhårede	lusitanica
" ikke randhårede	4.
4. Alle blade spredte	vulgaris
Nedre blade m.m. modsatte	serpyllifolia

Polygala microphylla L. Rismælkurt. 10-30cm. En Ephedralignende dværgbusk med oprette, furede stængler. Klaserne med 3-8 blå blomster på 7-10mm. Tørre klipper. N og C.

P. monspeliaca L. Enårig mælkurt. 9-20cm. Opretenårig. Grund-

bladene spatelformede, ca. 8mm; stængelbladene linje-lancetformede, ca. 15mm. Vingerne 6-8mm, hvidliggrønne. C og S.

Polygala lusitanica Welw. Randhåret mælkurt. 20-40cm. Stænglerne oprette. Blomsterne blå. Kronrøret 2/3 x vingerne. N og C.

P. vulgaris L. Alm. mælkurt. Az: P. Lu: Alm.

P. serpyllifolia Hose Spød mælkurt. NV.

CORIARIACEAE

Coriaria myrtifolia L. Garvebusk. 1-3m. Firkantede, m.m. oprette grene. Bladene modsatte, bredt lancetformede og spidse, helrandede, 3-strengede. Endestillede klaser på 3-6cm med små grønne blomster med 5 lange rødlige grifler. 5 stjerneformede bælgkapsler. (Lu)

ANACARDIACEAE

Rhus coriaria L. Garvesumak. 1-4m. Minder om Hjortetakstræ, men næsten stedsegrøn. Bladene 10-18cm, fjerfinnede. Endestillet top. Az: MTGJPLC. Lu

Pistacia terebinthus L. Terpentintræ. 1-5m. Bladene uligefinnede, noget læderagtige, spredte med 3-9 småblade. Disse mørkegrønne ovenpå, grågrønne nedenunder, lancetformede, 3-4½cm, med en kort brod. Frugterne i grenede stande, koralrøde som unge, senere brune.

P. lentiscus L. Mastikstræ. 1-3m, sjældent 6-8m. Bladene ligefinnede, læderagtige, med 8-12 småblade på 1-5x½-1½cm. Bladskaffet tydeligt vinget. C og S.

Schinus molle L. Peruviansk pebertræ. 2-8m. Stedsegrønt træ eller busk med tynde, hængende grene. Uligefinnede blade med 7-13 par linje-lancetformede, ofte savtakkede småblade. der er dunede som unge. Hvidlige blomster i top. Bladskaffet uvinget. Frugten 6-7mm, lyserød. (Lu)

S. terebinthifolia Raddi Som den foregående, men grenene ikke hængende. Småbladene 10-20mm brede, 2-7 par; bladskaffet vinget foroven. Stenfrugten 4-5mm, rød. (Lu)

ACERACEAE

Acer pseudoplatanus L. Ær. N og Serra de Sintra.

A. monspessulanum L. Trelappet løn. Bladet 3-8cm, 3-lappet, helrandet, skinnende ovenpå, noget grågrønt nedenunder, langstilket.

AQUIFOLIACEAE

Ilex aquifolium L. Kristtorn. N. Se.de Sintra og Monchique.

I. perado Aiton Bladene helrandede eller med 1-3 meget små, fremadrettede tænder, 3-7cm, 1,1-1,8 x så lange som brede, stilken noget vinget. Az: SMTJPFL.

CELASTRACEAE

Euonymus europaeus L. Benved. NØ.

BUXACEAE

Buxus sempervirens L. Buksbom.

RHAMNACEAE

1. Bladene løvfældende, ikke læderagtige	catharticus
" stedsegrønne og læderagtige	2.
2. Grenene tornede	oleoides
" ikke tornede	alaternus

Rhamnus alaternus L. Stedsegrøn vrietorn. 1-5m. Barken rødlig. Unge kviste dunede. Bladene spredte, elliptiske eller bredt lancetformede med en hvidlig hindekant, helrandede eller med svage,

småkirtlede tænder. C og S.

Rhamnus oleoides L. Olivenvrietorn. 60-100cm. Stærktgrenet busk med tornede grenspidser. Bladene omvendt æg-lancetformede, 1-4cm, spredte, helrandede eller med 1-2 småtænder nær spidsen. C og S.

R. catharticus L. Korsved. (Lu)

Frangula alnus Miller Tørst.

F. azorica Tutin Som den foregående, men indtil 10m. Bladene 10-18cm, vedvarende dunede nederunder, med 10-13 par sideribber. Blomsterstilke og bøger dunede. Frugten 10-13mm. Az: SMTJPFL.

VITACEAE

Vitis vinifera L. Vinranke. (Lu)

MALVACEAE

1. Intet yderbæger	2.
Yderbægerblade til stede	3.
2. Enårig. Med hjerteformede blade	Abutilon
Aflangt lancetformede blade	Sida
3. 5-flere yderbægerblade	4.
2-3 yderbægerblade	6.
4. Frugten en kapsel	Hibiscus
" " spaltefrugt	5.
5. Blomsterne m.m. stilkede. Kronbladene $1\frac{1}{2}$ -3cm	Althaea
" m.m. siddende. " 3-5cm	Alcea
6. Yderbægerbladene sammenvoksede ved grunden, i det mindste i knop	Lavatera
Yderbægerbladene frie	7.
7. Delfrugterne danner et m.m. kugleformet hovede	Malope
" " en enkelt krans	8.
8. Støvfangene hovedformede. Kronen orangerød	Modiola
" trådformede. Kronen ikke orangerød	Malva

Malope trifida Cav. Trompetkatost. -150cm. Opret enårig; skin-nende grøn med glatte blade, de nedre m.m. runde, de øvre med 3-5 bredt trekantede lapper. Kronbladene store, $3\frac{1}{2}$ -6cm, mørkt rødlilla. V.f.Lissabon: Mellem Ajuda og Queluz. IV-VI.

Sida rhombifolia L. 30-80cm. 1-flerårig, sjældnere en busk med stjernehaarede stængler. Bladene rund-savtakke, 2- $6\frac{1}{2}$ x $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ cm. Bægeret 4-6 $\frac{1}{2}$ mm, stjernehaaret. Kronen 6-8mm, gul, orange eller hvidgul med rød grund. Delfrugterne med 2 stakke. V-XII. (Lu): BL MI. - Rudebladet katost.

Malva. Katost.

1. 2 linjeformede yderbægerblade	hispanica
3 yderbægerblade	2.
2. Blomsterne enlige i bladhjørnerne	tournefortiana
" knippestilte i bladhjørnerne	3.
3. Kronen 15-30mm, rødlilla	silvestris
" indtil 12mm, ikke rødlilla	4.
4. Kronen 4-5mm, af bægerets længde	parviflora
" 9-12mm, $1\frac{1}{2}$ -2 x bægeret	5.
5. Frugtstilkene nedbøjede. Delfrugterne næppe netårede neglecta	
" ikke nedbøjede. Delfrugterne stærkt netårede	nicaeensis

Malva hispanica L. -70cm. Opret enårig, stjernedunet og med ud-stående hår. Bladene 2-3cm brede, m.m. runde, rund-savtakke eller svagt lappede. Kronen 2cm, bleggrød. Delfrugterne glatte og afrundede. IV-IX. AAl Ag BA BAL BL E R

M. tournefortiana L. Smalfliget katost. 30-60cm. Stængelbladene dybt håndfligede med tandede til fligede afsnit. Kronen $1\frac{1}{2}$ -3cm, bleggrød. IV-VIII. AAl BA BB BL DL Mi TM

M. silvestris L. Alm. katost. AAl Ag BA BB BL DL E Mi TM

Malva nicaeensis All. Bleg katost. 30-60cm. Oftest enårig. Bægeret oftest glat på undersiden. Kronen bleglilla, uden mørkere årer, ca. 2 x bægeret. Bladene med rundt til nyreformet omrids. I-VIII. Az: JFL. Lu: Udbredt.

M. parviflora L. Småblomstret katost. 20-50cm. Opret enårig. Kronen hvid med rødlig eller blålig årer. Delfrugterne stærkt netårede. III-VIII. Az Lu

M. neglecta Wallr. Rundbladet katost. BA Mi TM

Lavatera. Katost.

1. Blomsterne i knipper i bladhjørnerne 2.
" enlige 5.
2. Med kirtelhår. Fodfligene brede triloba
Uden " " smalle 3.
3. Stænglen forveddet forneden. Yderbægeret længere end
bægeret .. arborea
Stænglen urteagtig. Yderbægeret kortere end bægeret 4.
4. Bægeret forøges i frugt. Delfrugterne netrynkede mauritana
" " ikke i frugt. Frugterne m.m. jævne cretica
5. Enårig. Stænglen ikke filtet trimestris
Flerårig. Stænglen tæt filtet 6.
6. Bladene m.m. runde, svagt lappede maritima
Nedre og mellemste blade tydeligt lappede olbia

Lavatera cretica L. Vejkatost. Ligner fuldstændigt Alm. katost, men er opret, har bredere yderbægerblade og ikke netrynkede delfrugter. Az Lu: Udbredt. III-VII.

L. trimestris L. Mamelukærme. 60-120cm. Bladene runde, de øvre noget 3-7-lappede. Kronbladene 2-4½cm. Delfrugterne dækkede af en skiveformet udvidelse af midteraksen. (Az): F. Lu. III-VI.

L. maritima Gouan 30-120cm. Busk. Ældre grene grå og glatte, unge tæt hvidfildede. Kronbladene 1½-3cm, blegrøde med rødlig grund. Kystklipper. II-VI. E

L. olbia L. Buskatost. 60-200cm. Busk. Bladene indtil 15x13cm, de nedre 3-5-lappede, de øvre aflangt-ægformede til lancetformede, ofte svagt trelappede. Kronen 2-3cm, rødlig. Hække, åbredder. V-VIII. Ag BA1 BL E

L. triloba L. Stivhåret katost. 30-200cm. Flerårig, forveddet ved grunden. Stænglen stivhåret og stjernehaaret. Planten klæbrig. Bladene runde, de nedre 5-lappede, de øvre 3-lappede. V-IX. Ag (DL)

L. arborea L. Kæmpekatost. 1-3m. Opret toårig. Bladene runde til svagt 5-7-lappede, op til 20cm. Yngre dele stjernehaarsfildede. III-VIII. (Az): TG. Lu: Hele kysten, sjældnere inde i landet.

L. mauritana Durieu. ssp. davaei (Cout.) Cout. -120cm. Opret, stjernefildet enårig. Bladene m.m. runde, svagt 5-7-lappede. Kronbladene 8-15mm, rødlig. Kystklipper. III-VI. Ag BA1

Althaea. Stokrose.

1. Enårig. Støvknapperne gule 2.
Flerårig. " rødlig 3.
2. Fodfligene hele. Kronen ca. = bægeret hirsuta
" dybt fligede. Kronen 2 x bægeret longiflora
3. Bladene dybt håndfligede cannabina
" hele eller lidt håndlappede officinalis

Althaea hirsuta L. Håret stokrose. 10-25cm. Håret og stjernehaaret, opstigende eller liggende. Nedre blade runde, øvre smalt 3-5-fligede. Blomsterne enlige. IV-VII. Ag AAl BA1 Mi

A. longiflora Boiss. & Reuter Som den foregående, men kronen 25 mm; frugterne kølede på oversiden. IV-VI. AAl

Althaea cannabina L. Hampestokrose. 50-80cm. Opret og stjernedunet. Bladene med 3-5 savtakke, lancet- eller linjeformede flige. Kronbladene $1\frac{1}{2}$ -3cm, lyserøde. IV-IX. AAl: Omkring Elvas.

A. officinalis L. Lægestokrose. V-VI. Ag BL DL E R

Alcea rosea L. Havestokrose. (Az): PF. (Lu)

Abutilon theophrasti Med. Kinajute. 50-100cm. Opret. Bladene rent hjerteformede. Blomsterne i tætte nøgler. Kronen gul, 7-13 mm. VIII-IX. (Lu): R

Modiola caroliniana (L.) G. Don f. -50cm. Mest 1-årig. M.m. stivhåret og grenet. Bladene 5-8x4-7cm, fra indskåret tandede til dybt håndfligede med tandede flige. Bægeret 2-4mm. Kronen 2-5mm, orange til stærkt rød. Fugtige vejkanter. VI-VIII. (Lu): BL: 2 km N.f. Oliveira de Azemeis.

Hibiscus paluster L. Sumpibisk. 80-120cm. Flerårig. Bladene ofte kantet-ægformede, rundtakke til tandede, hvidligt fildede nedenunder. Kronbladene 7-9cm, lyserøde. VI-IX. BL

H. trionum L. Timeviser. 20-40cm. Opstigende enårig. Stænglerne ru af grove knuder. Bladene dybt delte med 3(5) fjerlappede afsnit. Kronbladene 15-20mm, lysegule med sortlilla grund. VI-IX. (Lu): R

THYMELAEACEAE

Daphne. Kælderhals. Mindre buske. Bladene helrandede, omvendt lancet- til linjeformede. Blomsten 4-tallig med sambladet, m.m. rørformet, farvet bæger. Ingen krone. Bladene oftest over 12cm.

Daphne gnidium L. Høstkælderhals. 60-150cm. Bladene stedsegrønne, $3-4\frac{1}{2}$ cm x 3-5mm, med en brod på ca. 1mm, let indrullede, jævnt fordelte over grenene. Blomsterne hvide, 7mm, i små, endestillede toppe. Krathede. M.alm.

D. laureola L. Skovlavrbær. 60-120cm. Bladene 8-13cm, skinnende, omvendt lancetformede, samlede i grenenderne. Blomsterne gulgrønne og glatte, i tætte klaser mellem bladene. Az: MP

Thymelaea. Spurveunge. Blomsterne som hos Daphne. Bladene sjældent over 12mm. Buske eller urter.

1. Enårig urt	passerina	
Buske		2.
2. Bladene glatte	broterana	
" hårede		3.
3. Bladoversiden hvidfiltet, undersiden m.m. glat	hirsuta	
De 2 bladsider m.m. ens behårede		4.
4. Bladene udstående hårede	villosa	
" tiltrykt "	procumbens	

Thymelaea hirsuta (L.) Endl. Skællet spurvetunge. 40-100cm. Grenene tæt dækkede af skællignende, noget kødede og tiltrykte blade på $3-8 \times 1\frac{1}{2}-4$ mm. Undersiden glat og skinnende. Blomsteret gult og tætfiltet, 4-5mm. Krat, især nær kysten. S.

T. procumbens Fernandes -70cm. Liggende. Bladene $4-10 \times \frac{1}{2}-1\frac{1}{4}$ mm, linje-lancetformede. NØ: Sabugal.

• T. broterana Cout. 15-40cm. Opret. Bladoversiden filtet, men skjult af den helt indrullede bladrand. Over 800m. Serra do Gerres.

T. villosa (L.) Endl. 20-40cm. Oprette eller liggende, grenede stængler. Bladene $10-13 \times 2-4$ mm. Klitter. S.

T. passerina (L.) Cosson Enårig spurvetunge. 20-50cm. Opret, glat, svagt håret foroven. Bladene linjeformede, $8-12 \times 1$ mm, spidse og jævnt fordelte. Blomsterne 3-4mm, grønne, 1-3 sammen.

CS. og SØ.

GUTTIFERAE

Hypericum. Perikon.

1. Buske. Planten uden røde eller sorte kirtler 2.
Urter. " med " " " " 5.
2. 5 grifler. Støvknapperne rødlige calycinum
3 " " gule 3.
3. Kronen kortere end bægeret androsaemum
" længere " " 4.
4. Bægerbladene falder af før frugtmodningen hircinum
" blivende til " foliosum
5. Bladene uden sorte kirtler 6.
I det mindste nogle blade med sorte kirtler 7.
6. Bægerbladene sortkirtlede. Planten glat pulchrum
" rødkirtlede. Planten gråfiltet elodes
7. Bladene hårede 8.
" glatte 9.
8. Bægeret 3-4mm. Stænglen grenet fra grunden tomentosum
" 5-10mm. " kun grenet foroven pubescens
9. Stænglen trind 10.
" tverribbet eller firkantet 11.
10. Bladene smalle, $\frac{1}{2}$ -3mm brede linariifolium
" brede, 3-18mm " montanum
11. Stænglen firkantet. Bladranden ofte bølget undulatum
" tverribbet. " ikke " 12.
12. Stænglerne liggende. Kronen 4-8 mm humifusum
" oprette. Kronen 8-15 mm 13.
13. Bægerbladene helrandede perforatum
" med kirtelfrynset rand perfoliatum

Hypericum calycinum L. Buskperikon. 20-60cm. Stænglen 4-ribbet. Bægerbladene 1-2cm, tydeligt uens. Kronen $2\frac{1}{2}$ -4cm, med tydeligt skæve blade. VI-VIII. (Lu): AAL BA E Mi TM

- H. foliosum Aiton 50-100cm. Stænglen 4-kantet. Kronbladene 12-18mm, smalt elliptiske. Griflerne $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ x frugtknuden. Over 300m. Az: Alle øer. Tætbladet buskperikon.

H. hircinum L. Bukkeperikon. 30-100cm. Stænglen 2-ribbet eller 4-kantet. Bægeret 3-6mm. Griflerne 3-5 x frugtknuden. Bladene ofte bukkelugtende, når de knuses. (Az): TJPL

H. androsaemum L. Bærperikon. 30-70cm. Stænglerne 2-ribbede. Bladene 4-15cm. Bægerbladene 8-12mm, uens. Kronen 6-10mm. V-VIII. AAL Ag BA BB BL DL E Mi TM

H. perforatum L. Prikbladet perikon. Az Lu. 2 underarter:
ssp. perforatum: Hovedskuddenes blade 15-35x5-12mm, 2-4 x så lange som brede, ikke eller næppe indrullede.
ssp. angustifolium (DC.) Fröhl.: Hovedskuddenes blade 10-18x3-8 mm, 3-7 x så lange som brede, indrullede.

H. undulatum Schousboe Bølget perikon. 15-100cm. Kronen ofte med rødt anstrøg. VII-IX. Az: SMTGPFL. Lu: M.alm.

H. perfoliatum L. Gennembrudt perikon. 25-75cm. Bladgrunden ofte hjerteformet og stængelomfattende. Kronen 8-12mm. IV-VI. AAL Ag BAL BB E R

H. humifusum L. Dværgperikon. Az: Alle øer. Lu: M.alm.

H. linariifolium Vahl Smalbladet perikon. 5-65cm. Bladene 4-6 x så lange som brede. Bægeret langfrynset. Kronen rødlig udvendigt. V-VIII. Alle provinser.

H. pulchrum L. Smuk perikon. AAL BA BB BL DL Mi TM

H. montanum L. Bjærgperikon. BA BB TM

H. pubescens Boiss. Dunet perikon. 60-90cm. Bladene aflange. Bægeret 5-10mm, med stak. Kronen 9-15mm. V-VIII. BAL: Guadiana

Hypericum tomentosum L. Filtet perikon. 10-90cm. Bladene aflange til ægformede. Bægeret 3-6mm, sjældent med stak. Kronen 6-11 mm. IV-IX. AAl Ag BA1 BB BL E R TM

H. elodes L. Sumpperikon. 7-15cm. Liggende og rodslående forneden. Bladene ægformede med omfattende grund. Kronbladene 8-10 mm, lysegule. Sumpe. VI-IX. Az: MP. Lu: Udbredt

VIOLACEAE

Viola. Viol.

1. Stænglerne forveddede forneden arborescens
" helt urteagtige 2.
2. Sidestillede kronblade nedadrettede 3.
" " opadrettede (Stedmoderblomst) 10.
3. Bægerbladene butte 4.
" spidse 7.
4. Frugstilk opret. Støvfanget skævt skiveformet palustris
" liggende. Støvfanget hageformet krummet 5.
5. Ingen udløbere. Blomsten lugtløs hirta
Med " " vellugtende 6.
6. Fodfligene hindeagtige. Kronen ensfarvet lilla odorata
" noget grønne. Kronen hvidstrubet suavis
7. Blomsterstilkene udgår fra bladede stængler 8.
" " direkte fra jordstænglen 9.
8. Sporen blå og tynd. Øvre bægerbladsvedhæng -0,3mm
Sporen hvid og tyk. Øvre bægerbladsvedhæng 0,5-0,7mm
reichenbachiana
riviniana
9. Bladgrunden m.m. hjerteformet. Kronen mest blålilla canina
" ikke " " blegblå til
mælkehvid lactea
10. Flerårig 11.
Enårig 12.
11. Sporen spids. Kronen lilla bubanii
" but. Kronen gul langeana
12. Planten lang-, næsten uldhåret parvula
" korthåret eller næsten glat 13.
13. Planten svagt håret eller næsten glat arvensis
" kort stivhåret kitaibeliana

Viola odorata L. Martsviol. (Az): MJFL. (Lu)

V. suavis M.Bieb. Sød viol. Ligner den foregående, men med korte, tykke, ofte underjordiske udløbere. Blomsterne større, 1½-2 cm. Forbladene under blomsterstilkens midte. II-IV. Ag? TM

V. hirta L. Håret viol. TM

V. canina L. Hundeviol. BA BB? TM

V. lactea Sm. Hedeviol. 10-15cm. Bladgrunden tilsmalnet eller afstødset. Midterste blades fodflige ½ x bladstilk. V-VII. AAl BA BA1? BB? BL DL E Mi R? TM

V. reichenbachiana Jordan Skovviol. Ag: Picota

V. riviniana Rchb. Krativiol. Alle provinser.

V. palustris L. ssp. juressi (Link) Cout. Engviol. Az: JPL. Lu: BA BB BL DL Mi TM

V. bubanii Timb.Lagr. 10-25cm. Bladene oftest med udstående hår, rundtakkede, de nedre runde, de øvre aflange. Kronen 2-3cm. Sporen 6½-14mm. 600-2000m. IV-VIII. TM: Serra de Montesinho.

V. langeana Valentine 10-20cm. Pudedannende. Nedre blade omvendt ægformede, øvre aflange til spatelformede. Kronen 1-1½cm. Sporen 2-4mm. 600-1900m. III-VIII. BA BB: Serras da Estrela og da Malcata.

Viola arvensis Murray Agerstedmoderblomst.

V. kitaibeliana Schult. Dværgstedmoderblomst. 2-10cm. Ligner den foregående, men bladene kortere, ofte under 1cm, afrundede fortil og svagere rundtaktede. Bægeret 3-6mm. Sporen lidt længere end bægerbladsvedhængene. II-VI. Udbredt.

V. parvula Tin. Spinkel stedmoderblomst. 2-3(-10)cm. Nedre blade aflange til runde, næsten helrandede. Sporen kortere end bæg-
bladsvedhængene. IV-VI. TM

V. arborescens L. Buskviol. 10-20cm. Bladene æg- til linje-lan-
cetformede, spidse. Blomsterne 1-1½cm, blegviolette. IX-I. Ag

PASSIFLORACEAE

Passiflora caerulea L. Passionsblomst. (Az): MTJPFLL

CISTACEAE

1. Blomsterne hvide eller lyserøde	2.
" gule	3.
2. Endestillet, bladløs klase med blomster i kranse ..	Halimium
Blomsterstanden anderledes	Cistus
3. Ydre støvdragere perlesnorsformede, uden støvknapper	Fumana
Alle " med støvknapper	4.
4. Med bladroset, evt. vissen under blomstringen	Tuberaria
Uden bladroset	5.
5. 3 bægerblade	Halimium
5 " , de 2 ydre små	6.
6. Blomsterstanden med skjoldformede skæl	Halimium halimifolium
" uden " "	Helianthemum

Cistus. Stenrose.

1.	Kronen lyserød		2.
"	hvid		3.
2.	Bladene flade. Blomsterstilken 5-20mm		albidus
"	bølgede. " 1-5 mm		crispus
3.	5 bægerblade		4.
3	"		7.
4.	Bladene siddende, linjeformede til aflange		5.
"	stilkede, ægformede		6.
5.	Bladene m.m. linjeformede. Ydre bægerblade med kileformet grund		monspeliensis
	met grund		psilosepalus
	Bladene aflange. Ydre bægerblade med hjærteformet grund		salvifolius
6.	Bladene 1-4cm, med rynket overside		populifolius
"	4-10cm, med jævn overside		libanotis
7.	Bladene 1-4cm x 1-5mm. Kronen 10-13mm		8.
"	4-9cm x 6-30mm. Kronen 20-55mm		laurifolius
8.	Blomsterne 4-8 sammen		9.
"	enlige		palhinhae
9.	Bladoversiden med tydelige ribber		ladanifer
"	" utydelige ribber		

Cistus albidus L. Fløjlsstenrose. 40-100cm. Bladene tæt gråhvidt
filtede på begge sider, elliptiske, ikke rynkede. II-VI. AAl Ag
BA1 BB BL E R TM

C. crispus L. Bølget stenrose. 20-50cm. Grågrønt filtet med stærk aromatisk duft. Bladene stærkt rynkede. IV-VI. Aal Ag BA BAL BB BL DL E Mi R

C. monspeliensis L. Smalbladet hederose. 60-120cm. Planten klæbrig. Bladene 15-50x3-6mm, mørkegrønne og fåhårede ovenpå, stjernefildede nedenunder. III-VI. Aal Ag Bal BL E R

C. populifolius L. Poppelbladet stenrose. 80-200cm. Bladene 4-10 cm, ægformede med hjerteformet grund, glatte og grønne ovenpå. Blomsterne 4-6cm brede. III-VI. 2 underarter: Udbredte.
ssp. populifolius: Bladene næppe bølgede. Bægeret fåhåret.

ssp. major (Dunal) Heyw.: Bladene bølgede. Bægeret tæt og langt hvidhåret. AAl Ag BA E?

Cistus psilosepalus Sweet Treåret stenrose. 60-100cm. Bladene 3-6½cm x 10-23mm, treårede, grønne, med stjernehaaret underside. IV-VI. Alle provinser.

C. salvifolius L. Egbladet stenrose. 20-90cm. Bladet grønt, med stjernehaar på begge sider. III-VI. Alle provinser.

C. ladanifer L. Klæbrig stenrose. 50-200cm. Grenene stærkt klæbrige og duftende. Bladene linje-lancetformede, 4-8cm, grønne og glatte ovenpå, tæt hvidfildede nedenunder. Kronbladene 3-5½cm. Kapslen med 9-10 rum. III-VI. AAl Ag BA BA1 BB BL E R TM

● C. palhinhae Ingram -50cm. Som den foregående, men bladene mest elliptiske eller omvendt lancetformede, næsten butte. Kapslen med 8-9 rum. III-VI. Ag BA1. V-kysten af Algarve. Glansstenrose.

C. laurifolius L. Lavrbærstenrose. 1-2m. Bladene 3-8cm, m.m. æg-lancetformede, glatte og mørkegrønne ovenpå, tæt hvidfildede nedenunder, stilkede. Kronbladene 2-3cm. V-VII. TM: Bragança.

C. libanotis L. Rødstilket stenrose. 80-120cm. Bladene ofte noget kransstillede på de golde skud, smalle, mest indrullede; undersiden med en tydelig ribbe og 2 stjernefildtsbånd. Kronbladene 10-13mm. II-IV. Ag BA1

Halimium. Soløjebusk.

1. Bladene æg- til lancetformede, mest over 4mm brede		2.
" linjeformede, under 4mm brede		5.
2. 5 bægerblade med skjoldformede skæl		halimifolium
3 " uden " "		3.
3. Blomstrende skuds blade m.m. glatte, golde skuds fildede		ocymoides
Kun 1 slags blade		4.
4. Blomsterstanden lådden og korthåret. Bægeret ikke purpur-		
børstet		alyssoïdes
Blomsterstanden tiltrykt langhåret. Bægeret ofte purpur-		
børstet		lasianthum
5. Blomsterne gule. Bægeret glat		commutatum
" hvide. Bægeret låddent		6.
6. 15-25cm. Bladene i grenenderne		umbellatum
25-60cm. Bladene jævnt fordelte over grenene		7.
7. Grenene tæt fildede af ugrenede hår		viscosum
" svagt stjernehaarede		verticillatum

Halimium umbellatum (L.) Spach Skærmsoløjebusk. 15-25cm. Grenene korte og vredne, tæt hvidfildede. Bladene m.m. linjeformede med omrullet rand, mørkegrønne ovenpå, hvidfildede nedenunder. Blomsterne i bladløse skærme, undertiden med 1-2 kranse under. IV-VII. Serra do Geres, over 1500m.

H. viscosum (Willk.) Silva 25-60cm. Som den foregående, men grenene m.m. rette. Bladene 1-2cm. Blomsterne i 3-5 kranse, hver med 5-6 blomster. II-VII. N, CØ, SØ.

H. verticillatum (Brot.) Sennen Meget nær den foregående. II-VII. CS og SV.

H. lasianthum (Lam.) Spach 10-100cm. Gråfildet. Bladene bredt lancetformede, spidse. Bægerbladene 7½-14mm under blomstringen, lidt tilspidsede, med udadbøjet spids. II-VI. AAl Ag BA1 BL E

H. alyssoides (Lam.) C.Koch Lyngsoløjebusk. 10-100cm. Gråfildet. Bladene lancet-spatelformede, butte. Bægerbladene 4½-9mm under blomstringen, næppe tilspidsede, ikke udadbøjede. III-VIII. AAl BA BB BL DL E Mi TM

H. ocymoides (Lam.) Willk. -lm. Grå- til hvidfildet. Bladene

omvendt æg- til lancetformede, ofte foldede, på de golde skud. Langstilkede blomster i løse, endestillede toppe. Kronen ofte med mørk grund. IV-VIII. Alle provinser.

Halimium halimifolium (L.) Willk. Sølvbladet soløjebusk. -1½m. Bladene m.m. elliptiske, 8-48mm. Grene og blomsterstande med skjoldformede skæl samt stjernehaar. Kronen med eller uden mørk grund. III-VIII. 2 underarter:

ssp. halimifolium: Bægeret kun med skjoldformede haar. Ag

ssp. multiflorum (Salzm.) Maire: Bægeret også med masser af stjernehaar. Ag BAL BL E R

H. commutatum Pau (H. calycinum (L.) Koch). -60cm. Bladene linjeformede, 10-35x1-3mm, indrullede, med skinnende og glat overside samt hvidfiltet underside, Rosmarinagtige. Kronen bleggul. I-VII. AAL Ag BA BAL BL DL E R

Tuberaria. Soløje.

1. Flerårig. Indre bægerblade 9-15mm, glatte	2.
Enårig. Indre bægerblade 3½-7mm, mest dunede	4.
2. Bladet længere end stilken, undersiden stjernehaaret lignosa	
" højst så langt som stilken, næppe stjernehaaret	3.
3. Bladets årer tydeligt sammenløbende. Støttebladene lancetformede og spidse globulariifolia	
Bladets årer ikke sammenløbende. Støttebladene bredt ægformede og butte major	
4. Alle stængelblade mindst 10 x så lange som brede, indrullede bupleurifolia	
Stængelbladene under 10 x så brede som lange, mest flade	5.
5. Ydre bægerblade omtrent så brede som de indre .. macrosepala	
" " tydeligt smallere end de indre	6.
6. Indre bægerblade under 2½mm brede, elliptiske .. plantaginea	
" " 2½-3mm brede, ægformede	guttata

Tuberaria lignosa (Sweet) Samp. Vejbredsoløje. -40cm. Forveddet forneden. Bladene vejbredagtige, m.m. glatte ovenpå. Blomstrende stængler oprette. Kronen uplettet. V-VII. Udbredt.

T. globulariifolia (Lam.) Willk. -40cm. Som den foregående. Kronen med mørk grund. V-IX. Ag BA BL DL Mi TM?

- T. major (Willk.) P.Silva & Rozeira. En variant af foregående. Kystkrat. Ag: Monte Negro nær Faro.

T. guttata (L.) Fourr. Plettet soløje. -30cm. Lådden enårig. Grundbladene elliptiske, danner en roset, der ofte er visnen under blomstringen. Blomsterne i oprette klaser. Kronbladene 5mm, ofte med en sort plet ved grunden. III-VIII. M.alm.

T. bupleurifolia (Lam.) Willk. (T. commutata Gallego). Som den foregående. De øvre blade glatte til svagt hårede. Blomsterstilkene opret-udstående. IV-V. BAL? Ag E

T. macrosepala (Cosson) Willk. -33cm. Blomsterstanden tæt dunet med 3 slags haar: stjernehaar, lange og korte haar. Indre bægerblade 5,5-7mm. IV-VII. BB E

T. plantaginea (Willd.) Gallego -35cm. Som guttata, men kapslens klapper randhårede i øverste 1/3. Støvknapperne 0,1-0,2mm (½mm hos guttata). III-VI. AAL Ag BAL BB DL E Mi TM

Helianthemum. Soløje.

1. Halvbusk	2.
Enårig urt	7.
2. Nedre blade uden fodflige	3.
Alle " med "	4.
3. Bladene grønne på begge sider	origanifolium
Bladundersiden tæt stjernefiltet	marifolium
4. Bægerribber og -rand med lange, stive børster	hirtum
Bægeret uden lange, stive børster	5.

5. Fodfligene linjeformede, ikke bladlignende apenninum
" m.m. bladlignende 6.
6. Bladoversiden tæt stjernefiltet croceum
" glat til dunet nummularium
7. Bægerbladene hindeagtige aegyptiacum
" urteagtige 8.
8. Planten klæbrig. Frugtstilkene nedbøjede sanguineum
" ikke klæbrig. Frugtstilkene oprette 9.
9. Blomsterne m.m. siddende. Klasen tæt villosum
Blomsterstilkene 2-12mm. Klasen åben 10.
10. Blomsterstilkene oprette, kortere end bægeret .. ledifolium
" udstående, længere end bægeret salicifolium

Helianthemum apenninum (L.) Miller Hvidt soløje. Blomsten mest hvid med gul grund. III-VIII. E?:

H. croceum (Desf.) Pers. Safrangult soløje. 5-30cm. Kronen gul eller orange farvet. Bægeret m.m. stjernedunet mellem ribberne. III-VII. BA? BA1 E TM

H. nummularium (L.) Miller Alm. soløje. BA BL DL Mi TM

H. hirtum (L.) Miller Korthåret soløje. 6-30cm. Grenene mest oprette. Kronen gul, sjældent hvid. IV-VII. TM?

H. aegyptiacum (L.) Miller Hindebægret soløje. 5-20cm. Stængler og grene lødne. Bladene smalle. Blomsterstilkene lange, nedbøjede i frugt. Kronen kortere end bægeret. II-VI. AAl Ag BA BB BA1 DL TM

H. villosum Thib. 8-20cm. (H. angustatum Pomel) Bladene m.m. lancetformede, grågrønne på begge sider. Unge kvast svikkelagtig, den ældre akslignende. Kronen lille. IV-VI. AAl Ag BA1

H. ledifolium (L.) Miller Tykstilket soløje. 10-60. Lådden-filtet med m.m. elliptiske blade. Blomsterstilkene fortykkede. Kronen kortere end bægeret. III-VI. AAl Ag? BA1 E TM

H. salicifolium (L.) Miller Enårigt soløje. 5-25cm. Bladene omvendt lancetformede, 6-25mm, svagt dunede. Blomsterstilkene lidt opadkrummede. II-VI. AAl Ag BA1 BB E TM

H. marifolium (L.) Miller Lancetbladet soløje. 5-30cm. Bladene 5-25mm, aflangt lancet- til ægformede. II-VII. Ag E TM?

H. organifolium (Lam.) Pers. 10-35cm. Bladene tykke og læderagtige, æg- til hjerte- til aflangt lancetformede. II-VII. Ag

H. sanguineum (Lag.) Lag. Rødstænglet soløje. 2-10cm. Stærktgernet. Stænglen ofte purpuranløben. Nedre blade 1-2cm, elliptiske, butte og affaldende; øvre aflangt-lancetformede, blivende. Kronen kortere end bægeret. III-VII. AAl Ag BA1 E

Fumana. Hederose. Dværgbuske. De 2 ydre bægerblade små, de 3 indre hindeagtige. Bladene linjeformede til smalt elliptiske.

1. Bladene modsatte thymifolia
" spredte 2.
2. Bladene med fodflige laevipes
" uden " 3.
3. Blomsterstilken bueformet udstående, kirtlet ... ericifolia
" nedbøjet i frugt, uden kirtler procumbens

Fumana ericifolia Wallr. 25-30cm. Bladene 8-15x0,6-1mm. Bægeret kirtlet. III-VII. BL E R

F. procumbens (Dunal) G. & G. Liggende hederose. 30-35cm. Liggende. Bladene 12-16x0,6-1mm. Bægeret ukirtlet. VI-VIII. BL TM

F. laevipes (L.) Spach Tyndbladet hederose. 25-30cm. Bladene 8-10x0,3-0,4mm, blågrønne eller grønne, knippestillende, med eller uden kirtler. I-V. Ag BA1 E TM

Fumana thymifolia (L.) Spach Timianhederose. -20cm. Grenene opstigende til oprette. Bladene 4-12x1-2mm, med fodflige og små bladknipper, smalt ægformede og butte; de øvre klæbrige. III-V. Ag AAl BA1 BL E R

TAMARICACEAE

Tamarix. Tamarisk. Mindre træer med slanke grene, der er dækkede af ganske små, skælagtige blade. Blomsterne i hvide, cylindriske, ret tætte klaser.

1. Blomsterne 4-tallige parviflora
- " 5-tallige 2.
2. Klaserne 6-8mm tykke, mest på forveddede grene africana
- " 3-5mm " " grønne årsskud 3.
3. Diskuslapperne afstudsede (hvor støvdragerne udgår) mascatensis
- Diskuslapperne jævnt afsmalnende mod støvdragerne 4.
4. Forbladet mindst så langt som bægeret. Kronbladene
- 1,2-1,6mm canariensis
- Forbladet $\frac{1}{2}$ x bægeret. Kronbladene 1,6-2mm gallica

Tamarix africana Poiret Strandtamarisk. -3m. Barken sort eller sortlilla. Blomsterstandsakse og støtteblade ofte finvortede. Kronbladene 2-3,3mm. III-VI. AAl Ag BA1 BB BL E R TM

T. mascatensis Bunge -3m. Barken rødlig til brun. Planten helt glat. Forbladet mest kortere end bægeret. Kronbladene 1,3-1,9mm. III-VII. AAl BA1 TM

T. canariensis Willd. Rødbrun tamarisk. Grenene purpurfarvede eller rødbrune. Bladene med mange saltkirtler. Årsskud og blomsterstandsakse finvortede. IV-XI. AAl Ag BA1 BL E TM

T. gallica L. Slap tamarisk. 2-10m. Helt glat. Grenene som hos foregående. Bladene med få eller ingen saltkirtler. IV-X. Az Lu

T. parviflora DC. Hindebladet tamarisk. Grenene brune til purpurfarvede. Klaserne 4-6mm tykke, oftest på forveddede grene. Kronbladene 2-2 $\frac{1}{2}$ mm. III-V. (Lu): E

FRANKENIACEAE

Frankenia. Nellikelyng. Bladene hele, modsatte, ofte lyngagtige, uden fodflige. Oftest røde, noget nellikeagtige blomster med sambladet bæger, 4-6-tallige.

1. Enårig. Bladene oftest flade, m.m. aflange pulverulenta
- Flerårig. Bladene indrullede, m.m. linjeformede 2.
2. Liggende. Blomsterne enlige eller i spredte nøgler .. laevis
- Opret. Blomsterne i tætte, endestillede kvaste boissieri

Frankenia pulverulenta L. Enårig nellikelyng. 5-25cm. Ofte pudedannende. Stænglerne dunede. Bladene svagt dunede ovenpå, tætdunede nedenunder. Blomsterne i tætte, ensidige, korte aks. III-VII. Ag BA1

F. laevis L. Spredtblomstret nellikelyng. 10-30cm. Tæppedannende. Fintdunet med hår op til 0,1(0,2)mm. Bladene undertiden dækkede af en hvid skorpe. IV-XI. AG BA1 E BL

F. boissieri Reuter 9-30cm. Forveddet forneden. Grenene mest glatte og rødlige. Bægeret 5-6mm, med opsvulmede hår. Kystnær. V-XI. Ag

ELATINACEAE

Elatine. Bækarve.

1. Bladene i kranse på 3-18 alsinastrum
- " modsatte 2.
2. Blomsterne firtallige macropoda
- " tretallige 3.

3. Blomsterne siddende. 3 støvdragere triandra
 " stilkede. 6 " hexandra

Elatine alsinastrium L. Kransbækarve. 1-flerårig, 2-80cm. Blade-
 ne i krans, i vand med op til 18 linjeformede blade i kransene,
 på land med ned til 3 lancet-ægformede blade. Siddende 4-tals-
 blomster i bladhjørnerne. IV-IX. BA: Vilar Formoso.

E. macropoda Guss. Langstilket bækarve. 2-15cm. Blomsterstilke-
 ne 4-10mm. Fodfligene trekantede og hindeagtige, hele eller fli-
 gede. Bægeret $1\frac{1}{2}$ -2mm under blomstringen, tiltager i frugt og
 bliver længere end kapslen. IV-XI. AAl BA1 BL

E. triandra Schkuhr Trehannet bækarve. 2-15cm. Fodfligene små
 og affaldende. Bægerbladene $\frac{1}{2}$ mm. V-VII. BA1 E R

E. hexandra (Lapierre) DC. Sekshannet bækarve. 2-8cm. Fodflige-
 ne hindeagtige og fligede. Bægerbladene 0,6-1,2mm, i frugt ind-
 til $1\frac{1}{2}$ mm. VI-X. Ag BL

CUCURBITACEAE

Bryonia dioica Jacq. Tvebo galdebær. Udbredt. M.alm.

Ecballium elaterium (L.) A.Rich Æselagurk. 20-150cm. Kraftigt
 stivhåret, flerårig plante med trekantet hjerteformede blade.
 Gule agurkeblomster på 18-20mm. Grøn, ellipsoidisk, stivhåret
 frugt på 4-5cm. 2 underarter: IV-XI. (Az): SMTJ
 ssp. elaterium: Enbo. Bladene mørkegrønne. AAl Ag BA1 BL E R TM
 ssp. dioicum (Batt.) Costich: Tvebo. Bladene bleg- til grågrøn-
 ne. AAl Ag

Cucumis myriocarpus Naud. -2m. Børstehåret enårig. Bladene $2\frac{1}{2}$ -
 $10 \times 2-7\frac{1}{2}$ cm, nærmest figenbladsagtige med ofte bredt afrundede
 lapper. Frugterne runde, $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ cm, med 12 mørkegrønne længdebånd,
 med børster på $1\frac{1}{2}$ -5mm. III-X. (Lu): AAl BA1 BB

CACTACEAE

Opuntia ficus-indica (L.) Miller Ægte figenkaktus. 3-5m. De en-
 kelte plader 30-50cm, svært adskillelige. Puderne små og hvidli-
 ge, med 0 (sjældent 1-2) torne. Blomsterne 7-10cm brede. V-VI.
 (Lu): AAl Ag BA BA1 E

O. tuna (L.) Miller (O. dillenii (K-G.) Haw. De enkelte plader,
 20-25cm, bleggrønne, let adskillelige. Puderne store og brune,
 med 6-8 torne på $1\frac{1}{2}$ -5cm. Blomsterne $7\frac{1}{2}$ -8cm brede. VI-VII. (Ag)

LYTHRACEAE

Lythrum. Kattehale.

1. Kronen 8-12mm. Blomsterne i endestillede aks	salicaria
" 0-6 mm. " spredte mellem bladene	2.
2. Bladene modsatte	3.
" spredte	4.
3. Frugtbægeret længere end kapslen	borysthenicum
" kortere " "	portula
4. Kronen 5-6 mm	junceum
" 1-3 mm	5.
5. Bægeretænderne m.m. ens	tribracteatum
" skiftevis korte og lange	6.
6. 6 støvknapper. Kronbladene 2-3mm	hyssopifolia
2 " " 1-2mm	thymifolia

Lythrum salicaria L. Alm. kattehale. Alm.

L. junceum Banks & Sol. Slangekattehale. 20-70cm. Glat, ofte
 flerårig med liggende grene. Bladene bredt til linjeformet af-
 lange. Underbægeret 5-6mm. Az: SMTJPF. Lu: Alm.

L. hyssopifolia L. Isopbladet kattehale. 10-60cm. Enårig, of-
 test opret og m.m. glat. Blomsterne oprette og tiltrykte. Az:
 SMTJPFLC. Lu

Lythrum thymifolia L. Lav kattehale. 5-12cm. Opret til liggende, ofte noget ru. Bladene 5-9x1-2mm. Blomsterne oprette og tiltrykte, underbægeret 3-4mm. Blomsterne mest 4-tallige. CØ og SØ.

L. tribracteatum Salzm. Gaffelkattehale. 5-30cm. Enårig, opret eller liggende, glat eller ru. Stænglen med 4 ribber. Grenene modsatte, udstående.

L. portula (L.) Webb Vandportulak. Az: MTJPF. Lu

L. borysthenica (Schränk) Litv. Ru vandportulak. 3-10cm. Som den foregående, men oftest opret, næppe rodslående, og tit ru.

Ammannia coccinea Rottb. -lm. Glat, opret enårig med noget firkantet stængel og modsatte, siddende blade på 9cm x 8mm, m.m. jævnt brede bortset fra spidsen. På, næsten siddende blomster i bladhjørnerne med et underbæger på 5mm, 4-tallige. Kronen 2½mm og affaldende. Rismarker. (Lu) Fåblomstret risurt.

Rotala indica (Willd.) Koehne Butbladet risurt. 10-25cm. Glat, opret enårig. Bladene modsatte og siddende, ca. 10x3½mm. omvendt lancetformede og butte, smalt hindekantede. Små 4-tallige blomster, 1 i hvert bladhjørne, ca. 2½mm. Rismarker. (Lu)

Heimia myrtifolia Cham. & Schl. Mindre, risformet busk. Bladene spredte, omvendt lancetformede og spidse, indtil 5cm. Enlige, aksestillede blomster. Bægeret bredt klokkeformet, 3mm, med 5(-7) krumme spidser. 5-7 ægformede, gule kronblade. 10-18 støvdragere og 1 griffel. (Az): F

MYRTACEAE

Myrtus communis L. Myrte. Busk op til 5m med modsatte, stedsegrønne, lancetformede, læderagtige, kirtelprikkede blade. Langstilkede, hvide, parvise fentalsblomster med mange støvdragere i de øvre bladhjørner. 2 underarter:

ssp. communis: Bladene 2-5cm, ikke tætsiddende. Bærret bredt ellipsoidisk. Az: SMJPF. Lu

ssp. tarentina (L.) Arc.: Bladene under 2cm, tætsiddende. Bærret næsten rundt. (Lu)

Eucalyptus. Febertræ. Bladene noget læderagtige, med en m.m. tydelig randribber tæt ved kanten. Unge blade modsatte, brede og regelmæssige. Modne blade spredte, smalle og ofte seglkrummede. Blomsterne enlige eller i skærme. Blosteret lågformet, falder af og afdækker de mange støvdragere. Høje, plantede træer.

1. Blomsterne enlige	globulus	2.
" i skærme		5.
2. Frugten m.m. siddende		3.
" tydeligt stilket		5.
3. Skærmene 3-6-blomstrede med trind stilk	viminalis	4.
" 5-10-blomstrede med fladtrykt stilk		4.
4. Bladene over 18 cm. Frugten blågrøn	maidenii	
" under 18 cm. " ikke blågrøn	botryoides	
5. Skærmstilken sammentrykt		6.
" m.m. trind		7.
6. Frugten 5-8mm. Modne blade 2-3 cm brede	resinifer	
" 12-15mm. Modne blade 4-8cm brede	robustus	
7. Skærmstilken 10-15mm. Frugten halvkugleformet	camaldulensis	
" 5-12 mm. " bredt topformet	tereticornis	

PUNICACEAE

Punica granatum L. Granatæble. Busk op til 5m, tornet, stærkt grenet, løvfældende, med firkantede kviste. Bladene modsatte, lancetformede, glatte, helrandede og blanke. Blomsterne knaldrøde, 3-4cm brede med et stort og kødet bægerør, 5-7-tallige. (Lu)

ONAGRACEAE

Fuchsia magellanica Lam. -3m. Bladene 1½-5½cm. Blomsterne enli-

ge; underbægeret 5-10mm. Kronbladene 12-20mm. (Az): SMTPJFL
Fuchsia boliviana Carr. -5m. Bladene 8-15cm, aflangt-lancet-
 formede. Blomsterne i klaser; underbægeret 7-10cm; kronbladene
 15-25mm. (Az): MTGJ

Circaea lutetiana L. Dunet steffensurt. NV og CN.

Oenothera. Natlys.

1. Blomsterne lyserøde eller hvide	2.
" gule	3.
2. Blomsterne lyserøde. Bladene hele	rosea
" hvide. Bladene fligede	tetraptera
3. Planten tæt stivhåret	longiflora
" ikke "	4.
4. Underbægeret 7-10 cm	affinis
" 1½-5 cm	5.
5. Kapslen kølleformet udvidet. Linjeformede blade ...	stricta
" ikke kølleformet. Bladene ikke linjeformede	6.
6. Stængel og underbægre rødplettede	erythrosepala
" " ikke rødplettede	7.
7. Modne blade med røde årer	biennis
" " uden " "	suaveolens

Oenothera rosea L'Hér. Rosennatlys. 30-100cm. Kapslen kølle-
 formet, med vingede kanter foroven. Kronen 4-10mm. (Az): MTPF
 (Lu): Coimbra og Lissabon

O. tetraptera Cav. M.m. stængelløs. Bladene høvlformet flige-
 de. Kapslen firvinget i spidsen. Blomsterne store. (Az): MJ

O. longiflora L. Stivhåret natlys. 10-100cm. Underbægeret 3-8
 cm. Kronbladene 2-4cm. (Az): MJPF

O. affinis Camb. 30-100cm. Tæt gråligtdunet. Bladene smalt lan-
 cetformede, 5-9x1cm, bølgede. Kronen 32-40mm. (Az): F. (Lu)
 Kystnær sandjord.

O. stricta Ledeb. Køllenatlys. 20-100cm. Lådden. Stængelblade-
 ne bølgede. Kronen 20-45mm. (Az): JPL. (Lu)

O. erythrosepala Borbas Kæmpenatlys. Stænglen rødtribet. Bæ-
 geret rødtribet eller helt rødt. Griflen længere end støvdra-
 gerne. (Lu) (Az): SMTGJPFL

O. biennis L. Toårigt natlys. (Az): MTJPC. (Lu)

O. suaveolens Pers. Vellugtende natlys. Ligner Kæmpenatlys,
 men griflen på højde med støvdragerne. (Az): MTJPF

Ludwigia palustris (L.) Elliott Vandkryb. 3-50cm. Flerårig,
 krybende og rødslående sumpurt. Bladene modsatte, rudeformede,
 Parietaria-lignende, glatte. Blomsterne 4-tallige i bladhjør-
 nerne, 4mm, bestående af underbæger og bæger, uden krone.

Epilobium. Dueurt.

1. Bladene spredte	angustifolium
" modsatte	2.
2. Stænglen med lange, udstående, bløde hår	3.
" glat eller med tiltrykte hår	4.
3. Kronbladene 10-18 mm	hirsutum
" 5-9 mm	parviflorum
4. 2-10cm høj. Blomsterstanden m.m. glat ...	anagallidifolium
Over 15 cm høj. Blomsterstanden dunet	5.
5. Bladene helrandede eller utydeligt og fjærnt tandede	palustre
Bladene tydeligt og tæt tandede	6.
6. Øvre stængelblade helt uden hår, tit friskgrønne tetragonum	
" " med hår på bladranden, mørke-	
eller grågrønne	7.

8. Bægeret jævnt håret. Ofte med udløbere obscurum
 " tætttere håret forneden. Ingen udløbere lamyi

Epilobium angustifolium L. Gederams. Mi: Serra do Geres.

E. hirsutum L. Lådden dueurt.

E. parviflorum Schreber Dunet dueurt. Alle provinser.

E. lanceolatum Seb. & Mauri Lancetbladet dueurt. 20-50cm. Bladene 3-5cm x 8-15mm, stilken 3-10mm. Frugtens flader med udstående kirtelhår. Kronen først hvid, senere lyserød. BA BB BL DL Mi TM

E. tetragonum L. Kantet dueurt. Az: PF. Lu. 2 underarter:

ssp. tetragonum: Kronen 3-5½mm. Bægeret mest 4-6mm.

ssp. tournefortii (Mich.) Rouy & Camus: Kronen 6-11mm. Bægeret 6-10mm.

E. lamyi F.W.Schultz Rank dueurt. Az: MT

E. obscurum Schreber Risdueurt. Az: SMTJPF. Lu

E. palustre L. Kærdueurt. BA

E. anagallidifolium Lam. - Tvivlsom for Serra da Estrela.

HALORAGACEAE

Gunnera tinctoria (Molina) Mirbel Mammutblad. En kæmpeurt med bladstilke på 20-150cm med kegleformede torne. Bladpladen indtil 2m, m.m. rund med hjærteformet grund og 5-9-lappet med indskåret-savtakket rand. Stærktgrenet og meget tætblomstret top. Blomsterne små med 2 bæger- og 2 kronblade. (Az): M

Myriophyllum aquaticum (Velloso) Verdc. Blågrønt tusindblad.

Blågrøn. Med oversøiske sideskud med kamdelte blade. (Lu)

M. verticillatum L. Kranstusindblad. Oftest 5 blade i kransene. Kamdelte støtteblade.

M. spicatum L. Akstusindblad. 4 blade i krans. Hele støtteblade.

M. alterniflorum DC. Hårtusindblad. Øvre blomster spredte eller modsatte. Az: MF. Lu

THELIGONACEAE

Theligonum cynocrambe L. Hundekål. 2-15cm. Fuglegræslignende, stinkende enårig med opsvulmede stængelled. Nedre blade modsatte, øvre spredte. Stærkt reducerede, særkønnede blomster i bladhjørnerne. Hanblosteret 2-5-lappet. Hunblosteret rørformet. I-VI.

CORNACEAE

Cornus sanguinea L. Rød kornel. BL DL TM

ARALIACEAE

Hedera hibernica (Kirchner) Bean Irsk vedbend. De unge golde skuds stjernehaar med 7-9 grene, der er 10-20(40)% sammenvoksede. Fra R og nordpå.

H. maderensis K.Koch ssp. iberica McAllister Spydbladet vedbend. De unge golde skuds stjernehaar med 9-16 grene, der er 40-80% sammenvoksede. Bladets midterlap tit forlænget. Fra BA og sydpå.

Planterne på Azorerne er kaldt H. azorica Carrière SMTJPFLC

UMBELLIFERAE

1. Alle blade udelte og helrandede	2.
Bladene tandede til snitdelte	3.
2. Bladene m.m. rørformede, med skillevægge	Lilaeopsis
" flade	Bupleurum
3. Bladene håndstrengede, ikke helt delte	4.
" anderledes	5.

4. Krybende og rodslående planter Hydrocotyle
Ikke krybende planter Sanicula
5. Planten m.m. tornet. Blomsterne i hoveder Eryngium
" uden torne (bortset fra evt. på frugterne) 6.
6. Blomsterne gule 7.
" hvide eller lyserøde 22.
7. Bladafsnittene kødede. Kystplante Crithmum
" ikke kødede 8.
8. Bladafsnittene linjeformede 9.
" lancetformede til endnu bredere 16.
9. Bladene flere gange 3-delte; kostagtige Peucedanum
" fjersnitdelte 10.
10. Frugten med randvinger, der er bredere end evt. rygvinger 11.
" uvinget; eller randvingerne så brede som rygving. 14.
11. Med storsvøb Ferulago
Intet storsvøb 12.
12. Spinkel, glat enårig Anethum
Kraftige flerårige 13.
13. Planten glat. Øvre bladskeder stærkt opsvulmede Ferula
Bladene hårede Thapsia garganica
14. Med småsvøb. Ofte modsatte/kransstillede skærme ... Cachrys
Uden " . Skærmene spredte 15.
15. 2-flerårig. Ca. 20 ulige lange skærmstråler Foeniculum
Enårig. Ca. 40 m.m. lige " " Ridolfia
16. Frugtens randribber tydeligt vingede 17.
" " ikke vingede 20.
17. Intet småsvøb (eller 1-2 affaldende småsvøbblade) 18.
Med blivende småsvøb 19.
18. Frugtens vinger 0,5mm brede Pastinaca
" " 2-6mm " Thapsia
19. Store, savtakkebladede bladafsnit Angelica
Findelte blade Elaeoselinum
20. Frugten mindst 3 x så lang som bred Kundmannia
" under 3 x " " " 21.
21. Frugten bredere end lang. Gule blomster Smyrnum
" ægformet. Gullige blomster Petroselinum
22. Frugtens randribber tydeligt vingede eller fortykkede ... 23.
" " ikke " " 29.
23. Frugtens rand næsten ringformet fortykket Tordylium
Randvingerne oftest tynde, i modsat fald vel adskilte 24.
24. Delfrugterne hver med 2 brede rygvinger Laserpitium
Rygribberne højst 1/4 så brede som randribberne 25.
25. Stænglen kantet-vinget Selinum
" ikke vinget 26.
26. Ydre kronblade forøgede. Bladene 1 x delte Heracleum
" " næppe større end de andre 27.
27. Frugtens rygribber vingede. Ret findelte blade Elaeoselinum
" " uvingede 28.
28. Bladene 2-3 x delte med store, ret brede afsnit .. Angelica
" anderledes Peucedanum
29. Bægerbladene store og fjersnitdelte Lagoecia
" små og hele eller manglende 30.
30. Frugten tornet, bebørstet eller dunet 31.
" glat 41.
31. Frugterne med ribbestillede torne med udvidet grund 32.
" dunede eller med børster 36.
32. Storsvøbet manglende eller reduceret 33.
" veludviklet 34.
33. Frugten 6-12mm, tornene alsidigt rettede Caulalis
" 2-5mm, " m.m. opadrettede Torilis
34. Skærmstrålerne tæt hviddunede Pseudorlaya
" ikke tæt hviddunede 35.
35. Storsvøbet mindst 1/2 x de glatte skærmstråler Orlaya
" under 1/4 af de bebørstede skærmstråler Turgenia

36. Frugten over 3 x så lang som bred Myrrhoides 37.
 " under 3 x " " " " 38.
 37. Frugten med et glat næb på 1-2mm Anthriscus caucalis 38.
 " uden næb 39.
 38. 0(1) småsvøblade Pimpinella 39.
 Flere " 40.
 39. Bladene 0-1 x delte med store, brede afsnit Magydaris 40.
 " 2-3 x " " smalle afsnit 41.
 40. Frugten stivbørstet Torilis 41.
 " fintdunet Seseli 42.
 41. Frugten mindst 3 x så lang som bred 42.
 " højst 3 x " " " " 44.
 42. Frugtens næb 2-4 x selve frugten Scandix 43.
 " " kortere end " 44.
 43. Frugten uden ribber, med tydeligt næb Anthriscus 45.
 " med " , uden næb Chaerophyllum 46.
 44. Stænglen ret tynd og bugtet forneden. Med rodknold 45.
 " ikke bugtet forneden 46.
 45. Griffelfoden jævnt tilsmalnet i griflen Conopodium 47.
 " brat " " " Bunium 48.
 46. Frugten rynket eller med bølgede ribber 47.
 " virker ikke rynket 49.
 47. Frugten som en dobbeltkugle Bifora 48.
 " ægformet 49.
 48. 2-5 skærmstråler og 1-2(0-3) storsvøblade ... Capnophyllum 50.
 7-15 " og 3-8 storsvøblade Conium 51.
 49. Frugten kugleformet, delfrugterne adskilles ikke Coriandrum 52.
 " mest ægformet, delfrugterne adskilles 53.
 50. Bladfligene tilsyneladende kransstillede 51.
 " ikke kransstillede 52.
 51. 6-13(17) skærmstråler. Støvknapperne ikke rødlig .. Carum 53.
 3-6 skærmstråler. Støvknapperne rødlig Thorella 54.
 52. Frugten med tydelige bægerspidser Oenanthe 55.
 " uden eller med små bægerspidser 56.
 53. 2 slags småsvøblade: 3 linje- og 2 spatelformede Ammoides 57.
 1 " eller ingen småsvøblade 58.
 54. Bladene 2 x 3-koblede. Frugten med hjerteformet grund Physospermum 59.
 Bladene fjersnitdelte 60.
 55. 0(-2) storsvøblade Apium 61.
 Mindst 2 storsvøblade 62.
 56. Alle eller øvre blade 2-3 x fjersnitdelte Ammi 63.
 Alle blade 1 x fjersnitdelte 64.
 57. Stænglen krybende og rodslående hele vejen ... Apium repens 65.
 " ikke krybende 66.
 58. 2-5 storsvøblade. 2-5 skærmstråler Petroselinum 67.
 Mange storsvøblade. 10-20 skærmstråler Berula 68.

Hydrocotyle vulgaris L. Vandnavle. Az: MTJPF. Lu

H. bonariensis Lam. Skærmvandnavle. 10-35cm. Bladene skjoldformede. Blomsterstanden består af kranse, der atter bærer kranse af blomster. Frugten 1½-3½mm. Brakke klitsøer. (Lu): NV og CV.

Sanicula europaea L. Sanikel. NV og CN.

S. azorica Seub. Stor sanikel. Som den foregående, men ofte større. Bladene skarpttandede, tænderne ender i lange brodde på ca. 3mm. Storsvøbet tandet som bladene. Az: SMTJPF.

Eryngium. Mandstro.

1. Grundbladene 1½-2½m, sværdformede og udelte .. pandanifolium 2.
 " anderledes

2. Småsvøbbladene 4-spidsede *tenue*
- " udelte eller 3-spidsede 3.
3. Hovederne 4-10 cm *duriaei*
- " under 4 cm 4.
4. Ydre småsvøbblade omtrent så store som storsvøbbladene.
Hovederne 5-10 mm 5.
- Ydre småsvøbblade meget mindre end storsvøbbladene 6.
5. Storsvøbbladene stive og stikkende *galioides*
- " bløde med børsteformet spids *viviparum*
6. Grundbladene udelte, tandede eller helrandede *corniculatum*
- " 1-2 x fjerfligede 7.
7. Planten spinkel, blå eller lilla. Stænglen 1-2mm bred
..... *dilatatum*
- Planten kraftig, hvid til blågrøn. Stænglen 5-13mm bred 8.
8. Storsvøbbladene m.m. ægformede. Bægeret 4-5mm *maritimum*
- " linje-lancetformede. Bægeret 2½mm *campestre*

Eryngium tenue Lam. 2-40cm. Opret enårig. Grundbladene 1-3cm, omvendt ægformede, savtakke til 3-5-kløvede. Hovederne ½-1cm.

E. galioides Lam. 3-15(-30)cm. Enårig med henvisnende, m.m. lancetformede, indskåret savtakke grundblade på 3-4cm x 7-10mm.

E. viviparum Gay 1-8cm. Toårig, liggende. Grundbladene vedvarende, 1-3cm x 3-5mm, linje-lancetformede, savtakke. Vintervåde steder. Omkring Vila Nova de Gaia.

E. duriaei Boiss. 30-150cm. 3-4-årig engangsblomstrende. Grundbladene 10-45x2½-7cm, smalle med store, tornspidsede tænder. Blomsterstanden blå med indtil 10 hoveder. Serras da Peneda, Amarela, Geres, Arada og Estrela.

E. maritimum L. Strandmandstro. Hele kysten.

E. dilatatum Lam. 5-40cm. Hovederne ½-1½cm, de sidestillede ofte m.m. siddende. 5-10 storsvøbblade på 1-3cm med 3-6 par tænder.

E. campestre L. Bjærgmandstro. 20-70cm. Flerårig. Blomsterstanden med mange bleggrønne hoveder på 1-1½cm. 5-6 storsvøbblade på 1½-4½cm med 0-1 par tænder.

E. corniculatum Lam. Vandmandstro. 15-60cm. Toårig. Grundblade ægformet-aflange, tidligt visnende, 2-5cm med en lang, opblæst og leddet stilk, uden torne. Hovederne ½-1cm. Vintervåde steder.

E. pandanifolium Cham. & Schlecht. 1½-4m. Top med mange, hvidgrønne hoveder på 6-10x4-8mm. Grøftekanter, rismarksbredder. (Lu): Baixo Mondego.

Lagoecia cuminoides L. Haresæde. 10-30cm. Enårig med røllikeagtige blade. Skærmene ½-1½cm brede, kugleformede. SØ: Gadiana.

Myrrhoides nodosa (L.) Cannon Knudeskærm. 30-100cm. Enårig. Stænglen stivhåret, ofte purpuranløben, m.m. opsvulmet under stængelledene; glat og ofte blådugget foroven. Bladene tæt stivhårede. Skærmen med 2-3 stråler. NØ og ØØ.

Chaerophyllum temulentum L. Hulsvøb. N og C.

● *C. azoricum* Trelease -80cm. Stænglen ofte purpuranløben. Blade-
ne 2 x fjersnitdelte, afsnittene 3-8x1½-4½cm, elliptisk-lancet-
formede. 12-24 skærmstråler. Az: MJPL

Anthriscus silvester (L.) Hoffm. Vild kørvel. N og C.

A. caucalis Bieb. Gærdekørvel. Enårig. 2-6 skærmstråler. Frugten mest mest med krogbørster.

Scandix australis L. Udspærret jomfrukam. 10-20cm. Småsvøbblade-
ne tydeligt hindekantede. Småskærmenes midterblomst m.m. siddende.
Ydre kronblade butte eller udrandede. IV-V. AAl Ag R TM

Scandix pecten-veneris L. Alm. jomfrukam. Småsvøbet næppe hindekantet. Midterfrugten stilket. Spidse kronblade. (Az): F. Lu

Coriandrum sativum L. Koriander. 15-50cm. Glat enårig med glinsende, smalflligede blade. Ydre kronblade forøgede. Frugten nærmest kugleformet, op til 5mm. (Az): MTF. (Lu)

Bifora testiculata (L.) Roth Stinkende hulfrø. 20-40cm. Glat enårig med linjeformede bladflige. 1-3 skærmstråler. Frugten ligger et liggende ottetal. I kornmarker.

Smyrnum. Guldskeerm. Gulblomstrede toårige planter. Frugterne ægkugleformede, ofte bredere end lange.

S. olusatrum L. Stor guldskeerm. 30-120cm. Bladene 3-koblede, derefter 1-2 x fjersnitdelte med brede, ægformede afsnit. Frugten 7-8mm, sort. Az: MF. Lu

S. perfoliatum L. Lundgylden. 30-120cm. Øvre blade udelte, meget bredt stængelomfattende, ægformede, rund-savtakke. C + Faro.

Bunium pachypodium P.W. Ball Tykstilket jordkastanje. 20-40cm. Med underjordisk knold og derfor uden normal grundbladsroset. Bladflige linjeformede. 6-15 skærmstråler, der fortykkes og bliver stive ved modenhed. Coimbra, Cascais, Lissabon. M.sj.

Conopodium. Svinenød. Med underjordisk knold og derfor uden normal grundbladsroset.

1. Grifflerne nedbøjede og tiltrykte griffelpuden i frugt
thalictrifolium
- Grifflerne oprette til udstående 2.
2. Stænglen bladløs forneden majus
- " bladet forneden, med m.m. blivende bladstilke 3.
3. Mellemske og øvre stængelbladets skeder under 7 mm ramosum
- " " " " mest over 7 mm 4.
4. Nedre stængelbladets afsnit brede pyrenaum
- " " " linjeformede 5.
5. 0-1 småsvøblade bourgaei
- 5-flere småsvøblade capillifolium

Conopodium majus (Gouan) Loret Alm. svinenød. 15-50cm. Mellemske og øvre bladskeder 1-8mm. 6-12 skærmstråler. Griffelpuden ca. så lang som bred. Nord.

C. pyrenaum (Loisel.) Miegerville Bredfliget svinerød. 40-70cm. Stængelbladene med bredt ægformede til runde afsnit. Op til 16 skærmstråler. Griffelpuden så lang som bred. C.

C. bourgaei Cosson -70cm. Liggende til opret. 3-14 skærmstråler. Griffelpuden bredere end lang. Over 750m. NV.

C. ramosum Costa Som den foregående. C.

C. capillifolium (Guss.) Boiss. Hårfliget svinenød. 20-80cm. Stængelbladene med meget lange linje- til børsteformede flige. Griffelpuden oftest bredere end lang.

C. thalictrifolium (Boiss.) Calestani 30-60cm. 5-8 skærmstråler.

Pimpinella anisum L. Anis. 15-50cm. Nederste blade nyreformede, de næste 1 x, de øvre 2-3 x fjersnitdelte med smalle flige. (Lu)

P. villosa Schousboe. 30-100cm. Fintdunet og noget blågrøn flerårig. Bladafsnittene bredt ægformede, tydeligt netårede. 3-6 skærmstråler, 0-få svøblade. Az: M. Lu: Alm.

Berula erecta (Hudson) Coville Sideskeerm. CV.

Crithmum maritimum L. Stranddild. 10-50cm. Glat flerårig med 1-2 x delte, kodede blade med linje-lancetformede afsnit. 8-36 skærmstråler. Grønliggule blomster. Kystklipper. Az: Alle øer. Lu

Seseli peixoteanum Samp. 20-75cm. Bladene 2 x delte, fligene $\frac{1}{2}$ mm tykke. 3-6 skærmstråler på under 6mm. Småsvøbet indtil $\frac{1}{2}$ sammen-vokset og danner en kegleformet skede omkring småskærmene. På serpentin. 250-900m. VIII-X. TM (f.eks. Samil og Bragança)

S. tortuosum L. Vreden hjorterod. 20-70cm. Toårig med gaffelgernet og m.m. zigzagbøjet stængel. Bladene 3-4 x delte med kodede afsnit. 3-10 skærmstråler. Bredt hindekantet, frit småsvøb. Kystnær. VII-X.

Oenanthe. Klaseskærm.

1. Frugten kugleformet	globulosa
" æg- til valseformet	2.
2. 2-3 skærmstråler. Let sammentrykkelig stængel	fistulosa
4-40 " . Stænglen stivere	3.
3. Skærm- og blomsterstilke fortykkede i frugt	4.
" " " fortykkes ikke i frugt	5.
4. Stænglen hul foroven	silatifolia
" fyldt hele vejen	pimpinelloides
5. Grundbladenes afsnit ægformede	crocata
" " smalle	lachenalii

Oenanthe globulosa L. Kugleklaseskærm. 20-50cm. Ofte med side-stillede skærme. Intet storsvøb. 2-8 skærmstråler. Griflerne 2/3 x frugten. III-VII. E R

O. fistulosa L. Vandklaseskærm. NV, CV og S

O. pimpinelloides L. Valseklaseskærm. 40-80cm. Grundbladenes afsnit lancet- til ægformede. (0)1-5 storsvøbblade. Frugten valseformet, ringformet fortykket forneden.

O. silatifolia Bieb. Knoldklaseskærm. 20-100cm. Grundbladenes afsnit smalle. Intet storsvøb. Frugten valse- til omvendt kegleformet. TM

O. lachenalii Gmelin Engklaseskærm. Mest 7-12 skærmstråler. 1-7 ofte affaldende storsvøbblade. Frugten omvendt ægformet.

O. crocata L. Bredfliget klaseskærm. 20-100cm. Mest 12-30 skærmstråler. 4-6 ofte små storsvøbblade. Frugten valseformet.

Lilaeopsis attenuata (Hooker & Arnott) Fernald -15cm. Krybende, rodslående stængel med $1\frac{1}{2}$ -15cm lange, oprette, rørformede blade. Skærmene enkle med 8-15 blomster på 1-5cm lange stilke. På lavt vand. V-VIII. (Lu): Mi BL: Vouga-deltaet ved Aveiro.

Foeniculum vulgare Miller Fennikel. 40-150cm. 2-flerårig. Blågrøn. Bladene 3-4 x delte med trådformede flige. Oftest uden stor- og småsvøb. 2 underarter:

ssp. vulgare: 12-25 skærmstråler. Oftest 2-årig. Bladfligene oftest over 10mm lange. Dyrket. (Lu)

ssp. piperitum (Ucria) Cout.: 4-10 skærmstråler. Flerårig. Bladfligene oftest under 10mm. Az: Alle øer. Lu: Alm.

Anethum graveolens L. Dild. (Az): F. (Lu)

Kundmannia sicula (L.) DC. Guldmærke. 30-70cm. Glat flerårig. Stor- og småsvøb mangebladede. Frugten 6-10mm, ca. 3 x så lang som bred, næsten valseformet. Ag E

Physospermum cornubiense (L.) DC. Stjernesvøb. 50-120cm. Flerårig. Grundbladene langstilkede, 3 x 3-koblede med omvendt lancetformede afsnit. Stængelbladene reducerede til skeder. Stor- og småsvøb mangebladede. N og C + Sintra.

Conium maculatum L. Skarntyde. (Az): SM. Lu

Cachrys. Nøddeskærm. Gule blomster. Linjeformede bladflige. Store frugter, der ofte har markerede ribber.

1. Frugten jævn, uden bager trifida
- " med tydelige ribber, med bager 2.
2. Midterskærmens storsvøb (1)2 x fjersnitdelt sicula
- " " udelte eller 2-3-kløvet libanotis

Cachrys sicula L. Tandet nøddeskærm. 30-150cm. Noget blågrøn med modsatte og kransstillede grene. 20-30 skærmstråler. Frugten 10-15mm med fint kamtandede ribber. CV og SØ.

C. libanotis L. Kærvedt nøddeskærm. 30-120cm. Som den foregående, men ofte lavere og kraftigere. 8-15 skærmstråler. Frugten 7-10mm. SV og S.

C. trifida Miller Butfrugtet nøddeskærm. 60-120cm. Øvre grene modsatte eller i krans. 10-20 skærmstråler. Frugten 12-15mm, dens ribber brede og næsten sammenflydende. SØ + Coimbra.

Magydaris panacifolia (Vahl) Lange Stivhåret valkefrø. 60-120cm. Grundbladene udelte eller med 3-5 bugtede lapper, ægformet-aflange. Stængelbladene 1 x delte med 3-5 ægformede afsnit. 10-30 skærmstråler. Storsvøbet 2-3cm. NØ og C.

Bupleurum. Hareøre.

1. Flerårig 2.
- Enårig 4.
2. Busk på 1-2 m fruticosum
- Urter, højst forveddede ved grunden 3.
3. Bladenes randribber stærkt fortykkede rigidum
- " " ikke " acutifolium
4. Bladene ægformede og gennemvoksede lancifolium
- " smalle, ikke " 5.
5. 1-3 skærmstråler tenuissimum
- 2-7 " 6.
6. 30-60cm. Bladene 8-20 cm gerardi
- 3-30cm. Bladene $\frac{1}{2}$ -5 cm semicompositum

Bupleurum lancifolium Hornem. Blomsterhareøre. 10-50cm. Bladene gennemvoksede af stænglen. 2-3 skærmstråler. Intet storsvøb. Småsvøbet elliptisk til næsten rundt, 8-13x7-11cm, gulgrønt, hvidligt i frugt. C og S.

B. gerardi All. Børstehareøre. 30-60cm. Bladene ofte noget seglkrummede, m.m. linjeformede. C.

B. tenuissimum L. Smalbladet hareøre.

B. semicompositum L. Hvidknudret hareøre. 3-30cm. Frugten 1,5-2mm, dækket af små, hvide vorter. Ag E

B. rigidum L. Stift hareøre. 30-150cm. Bladene læderagtige, de nedre linje- til linje-spatelformede, med 3 ribber. 2-5 skærmstråler. Som ssp. paniculatum (Brot.) H.Wolff. C og SØ.

B. acutifolium Boiss. -100cm. Bladene linje- til linje-lancetformede, de nedre indtil 8cm, med 7-13 ribber, de øvre indtil 18 cm. 3-10 skærmstråler. BAL: Odemira.

B. fruticosum L. Buskhareøre. 1-2m. Stedsegrøn busk med læderagtige blade på 10-11x2-3cm med skinnende overside. Endestillede skærme med 7-11 stråler. C og Serra de Monchique.

Apium. Sumpskærm

1. Intet småsvøb 2.
- 5-7 småsvøbblade 3.
2. Bladafsnittene smalle leptophyllum
- " brede graveolens

Selinum broteri Hoffm.& Link 50-110cm. Nedre blade 3 x, øvre blade 1 x delte. 10-15 skærmstråler. Stærkt kantet stængel. VI-VIII.

Angelica. Angelik.

1. Kronbladene gullige	2.
" hvide	3.
2. Mange storsvøbblade	<i>lignescens</i>
Ingen "	<i>laevis</i>
3. Frugtens vinger tykke og korkagtige	<i>pachycarpa</i>
" " tynde og hindeagtige	4.
4. Vingerne tydeligt bredere end frugten, flade	<i>silvestris</i>
" lidt smallere end frugten, bølgede	<i>angelicastrum</i>

Angelica silvestris L. Angelik. N og C

A. laevis Gay Gulblomstret angelik. Bladafsnittene smalt lancetformede, savtakke, med brodspidsede tænder. Flodbredder over 900m. Serras de Castro Laboreiro og da Penada.

- A. angelicastrum (Hoffm. & Link) Cout. Bladafsnittene smale lancetformede, dobbelt savtakke, lidt skæve forneden. Over 800m. Serra da Estrela.

A. pachycarpa Lange Tykfrugtet angelik. -1m. Kraftig, kødet. 6-8 storsvøbblade, mange småsvøbblade. Kronbladene hvide med grønne striber. Frugten 10x7mm. Kystklipper. E: Ilha Berlenga.

- A. lignescens Danton & Baffray (fejlagtigt kaldt *Melanoselinum decipiens*) -2½m. Bladene ca. 30x40cm. Mange skærme i stor stand. Az: MTPFL. (Bjærggringvejen nord for Muro das Nove Janelas på M)

Capnophyllum peregrinum (L.) Lange Rynkefrø. 10-50cm. Glat enårig. Bladene 3 x delte, jordrøgsagtige. 2-5 skærmstråler. 0-3 stor- og 4-6 småsvøbblade. C og SØ. Sj.

Ferula communis L. Alm. ferle. 1-2m. Stænglen meget kraftig, blågrøn-lilla. Nedre blade 30-60cm, 4-6 x delte med linjeformede afsnit på indtil 5cm uden tydeligt indrullet rand. Øvre blade efterhånden reducerede til store skeder. Endeskærmen omgivet af mindre sideskærme. 20-40 skærmstråler. Frugten 12-15mm.

F. tingitana L. Som den foregående, men bladfligene højst 1cm lange og med tydeligt indrullet rand. Frugten 8-11mm.

Ferulago lutea (Poir.) Grande Planten mørkegrøn. Stænglen stærkt kantet og furet. N.

- F. capillaris (Link) Cout. Planten lysegrøn. Stænglen næsten trind, svagt furet. Bladfligene trådformede. Storsvøbbladene børsteformede og oprette. Ag: Nær Tavira

F. granatensis Boiss. Planten lysegrøn. Stænglen næsten trind, svagt furet. Bladfligene linjeformede. Storsvøbbladene æg-lancetformede, til sidst nedbøjede. N.

Peucedanum. Svovlrod.

1. Bladafsnittene bredt rude-kileformede	<i>bourgaei</i>
" linje- til smalt lancetformede	2.
2. Kronbladene gule	<i>officinale</i>
" hvide	3.
3. Storsvøbet blivende. Stængelgrunden ikke trævlet	<i>lancifolium</i>
" affaldende. Stængelgrunden trævlet	<i>gallicum</i>

Peucedanum officinale L. Lægesvovlrod. 60-200cm. Bladene kostformede, flere gange trekoblet delte. Skærmene nikkende før blomstringen. 10-40 skærmstråler. Langs Douro-floden.

P. gallicum Latourr. Fransk svovlrod. 60-100cm. Planten friskgrøn. Nedre blade 3-4 x trekoblede, afsnittene bredest under midten, tydeligt netårede. 4-8 storsvøbblade. NV.

P. bourgaei Lange -150cm. Trævlet stængelgrund. Bladafsnittene bütte, oftest kun tandede på ydersiden. Mange svøbblade. Frugten 7-8mm, med gullige vinger. NØ.

Peucedanum lancifolium Lange 80-120cm. Nedre blade 2-3 x delte med linjeformede flige på 4-6cm. 5-12 meget uens skærmstråler. 4-7 nedbøjede storsvøbblade. N og C

Pastinaca sativa L. Pastinak. (Lu)

Heracleum sphondylium L. ssp. sphondylium Alm. bjørneklo. N og C

Tordylium maximum L. Stort skjoldfrø. 30-130cm. Stænglen med kraftige, stive nedadrettede hår. Frugten stivhåret, kredsrunder. Bladene 1 x delte. Ydre kronblade forøgede. N og C

Elaeoselinum tenuifolium (Lag.) Lange Stivbladet oljeskærm. -120cm. Glat med trævlet stængelgrund. Bladene skinnende, med stive, lancetformede bladafsnit. 15-30 skærmstråler; mange svøbblade. Frugten 8-10mm, vingerne rager næppe op over dens overkant. Blomsterne gule. Ag.

E. foetidum (L.) Boiss. Stinkende oljeskærm. -100cm. Som foregående, men bladene lidt skinnende, med 1cm lange, ægformede afsnit. Frugten 10-12mm, dens vinger rager godt op over dens overkant. Blomsterne gule. SØ. Sj.

E. gummiiferum (Desf.) Tutin Hvid oljeskærm. -120cm. Bladene med oppustet stilk og kort stivhåret skaft samt ægformede flige. Blomsterne hvide. Frugten 10-12mm. 8-20 skærmstråler.

Laserpitium nestleri Soyer-W. Bregnefoldfrø. Bladene skinnende mørkegrønne ovenpå, blågrønne nedenunder, med ægformede afsnit på 18-35mm med savtakket rand. 1-3 storsvøbblade. NV.

L. prutenicum L. ssp. dufourianum (Rouy & Camus) Tutin Toårigt foldfrø. 30-100cm. M.m. dunet toårig. Bladene 2-3 x delte med afsnit på 10-25x2-9mm. 6-12 skærmstråler. Mange stor- og småsvøbblade. Kronen hvid eller med svagt gulligt skær. NV. Sj.

Thapsia. Vingeskærm. Gule blomster. Frugtens vinger dybt udrandede foroven og forneden.

T. villosa L. Dunet vingeskærm. 30-200cm. Nedre blade 3-4 x delte, afsnittene m.m. aflange, 5-15(30)mm lange, regelmæssigt tandede. Frugten 8-15mm, dens vinger 2-3mm brede. M.alm.

T. maxima Miller Glat vingeskærm. Nedre blade indtil 50cm, 1 x fjersnitdelte; afsnittene ægformet-aflange, 5-12cm. Frugten 7-10mm.

T. garganica L. Storfrugtet vingeskærm. 30-250cm. Nedre blade 2-3 x delte. Afsnittene linjeformet-aflange, 1-5cm, de yderste afsnit helrandede eller med 1-2 tænder. Frugten 12-25mm, dens vinger 3-6mm brede. C og SØ.

Torilis. Randfrø.

1. Skærmene mest sidestillede, modsat bladene	2.
" " endestillede	3.
2. Ofte liggende. Frugten ca. 2 x så lang som bred	<i>nodosa</i>
Opret. Frugten ca. 3 x så lang som bred	<i>leptophylla</i>
3. 4-6(12) storsvøbblade	<i>japonica</i>
0-1 storsvøbblade	<i>arvensis</i>

Torilis nodosa (L.) Gaertner Liggende randfrø. 20-50cm. Skærmene kortstilkede eller siddende; strålerne korte og dækkes af blomster og frugter. Intet storsvøb.

T. arvensis (Hudson) Link Markrandfrø. 20-60cm. 4 underarter:
ssp. neglecta (Schultes) Theill.: 4-12 skærmstråler. Grifflerne 3-6 x griffelfoden. Ydre kronblade forøgede. Az: P. Lu
ssp. arvensis: 4-12 skærmstråler. Grifflerne 2-3 x griffelfoden. Ydre kronblade kun lidt større. Az: SMTGJPF. Lu
ssp. elongata (Hoffm. & Link) Cannon: 2(4) skærmstråler, der

danner en vinkel på ca. 90° . Skærmstrålerne kraftige. Lu
ssp. purpurea (Ten.) Hayek: (2)3(4) spinkle skærmstråler, der of-
test danner en vinkel på $45-60^{\circ}$. Lu

Torilis japonica (Houtt.) DC. Hvast randfrø. NV, OS og SV.

T. leptophylla (L.) Rechb.f. Gultornet randfrø. -40cm. Skærmstil-
kene 2-3cm. 2-3 skærmstråler. Frugternes torne gullige. NØ + Elvas.
vas.

Caucalis platycarpos L. Fodangel. 5-30cm. Opret enårig. Bladene
2-3 x delte, fintfligede med trekantet omrids. 2-5 skærmstråler.
Frugten 6-13mm, med krogede torne. Kornmarker. ?

Turgenia latifolia (L.) Hoffm. Burrenskærm. 20-40(-60)cm. Enårig.
Bladene 1 x fjersnitdelte med tandede eller fjerfligede afsnit
med dunet til stivhåret underside. Langstilkede skærme med 2-5
stråler og bredt hvidkantede svøbblade. CV + Elvas.

Orlaya kochii Heyw. Fladfrugtet bredfrø. 10-30cm. Stivhåret en-
årig. Bladene 2-3 x delte med aflange afsnit. 2-3 skærmstråler og
2-3 lancetformede storsvøbblade af strålernes længde. Ydre kron-
blade 2-3 x de andre.

Daucus. Gulerod.

1. Skærmene m.m. siddende. Grifflerne meget korte		durieua	
" stilkede. Grifflerne middellange til lange			2.
2. Nedre blade med siddende, kransstillede afsnit			3.
" " uden kransstillede afsnit			4.
3. Skærmen hvælvet, strålerne ret ens		setifolius	
" m.m. flad, strålerne uens		crinitus	
4. Frugternes torne indtil 1 x frugtens bredde		carota	
" " 2-3 x frugtens bredde			5.
5. Storsvøbet nedadrettet under blomstringen		muricatus	
" udstående	" "	halophilus	

Daucus durieua Lange 15-30cm. Skærmene sidder modsat bladene.
Storsvøbet ligner stængelbladene. Kronbladene meget små og gul-
lighvide. Frugten med hvidlige og gyldengule torne. N og OS.

D. muricatus (L.) L. Uligestilket gulerod. 10-30(-60)cm. 8-14
meget uens skærmstråler, der er m.m. sammentrængte i frugt. Ydre
kronblade forøgede. C og S.

D. halophilus Brot. 15-40cm. Bladafsnittene kødede, ægformede.
oftest helrandede. Storsvøbet med 5-7 lancetformede lapper. Frug-
tens torne gullige. Kystklipper. C og S.

D. carota L. Vild gulerod. 4 underarter:

ssp. hispidus (Arc.) Heyw.: Sandgulerod. Skærmene hvælvede eller
kun svagt sammentrængte i frugt. Stængel og bladskafter meget tæt
stivhårede. Klitter. C og SV.

ssp. maritimus (Lam.) Batt.: Strandgulerod. Endeskærmen 3-6cm,
sammentrængt i frugt. Planten glat til meget svagt ruhåret. Az:
MF. Lu

• ssp. azoricus Franco: Endeskærmen 7-9cm. Bladene noget stivhåre-
de. Indtil 70cm høj. Az: SMTGJPFL.

ssp. maximus (Desf.) Ball: Endeskærmen 12-20cm. Bladene lådne. Lu

D. setifolius Desf. 10-60cm. Opret flerårig med glat stængel.
Bladene med smalt omrids og linjeformede flige. 4-6 helrandede
til fjerfligede storsvøbblade. Frugtens torne ca. så lange som
frugtens bredde. C.

D. crinitus Desf. Som foregående, men stænglerne svagt ruhårede.
6-10 storsvøbblade. Frugtens torne $1\frac{1}{2}-2$ x frugtens bredde. C + S.

Pseudorlaya pumila (L.) Grande Storfrugtet sandskærm. 5-20cm.
Tæthåret enårig. Bladene 2-3 x delte. Oftest 3 skærmstråler. 2-5
grønne, linjeformede storsvøbblade. Kronbladene hvide eller rød-
lige. Frugten 7-10x5-6mm med torne på $2\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$ mm med udvidet grund.

Sandstrand. SV og S.

Pseudorlaya minuscula (Pau) Lainz Småfrugtet sandskærm. Som den foregående, men frugten $5-6 \times 2\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$ mm med torne på $\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ mm uden udvidet grund. Sandstrand. Hele kysten.

CLETHRACEAE

Clethra arborea Ait. Stedsegrøn busk eller træ indtil 8m. Unge kviste, bladstilke, bladundersider, blomsterstand og bægerblade med tæt, blød, rustrød eller gullig filt. Bladene aflangt lancetformede, $8-13 \times 2-4$ cm, fint savtakke, de yngre lyst og de ældre mørkt grønne med iøjnefaldende røde stilke og fremtrædende ribber på undersiden. Toppene oprette, $12-17$ cm med hvide, frikronede blomster. Az: M: Nordestinho, Espigão dos Bois, 550-600m

PYROLACEAE

Monotropa hypopitys L. Snylterod. BA BB BL TM

ERICACEAE

Erica. Lyng.

1. Kronen grønlig	scoparia
" lyserød eller hvid	2.
2. Kronen hvid, evt. med et svagt lyserødt skær	3.
" lyserød eller lyst rødlilla	4.
3. Kronen $2-3\frac{1}{2}$ mm, helt hvid	arborea
" 4-5 mm, med et svagt, lyserødt skær	lusitanica
4. Bladene i kranse på 3	5.
" " " 4	7.
5. Bladene ægformede, kraftigt randhårede	ciliaris
" linjeformede	6.
6. Støvdragerne udragende	umbellata
" indesluttede	cinerea
7. Bladene randhårede	tetralix
" højst randhårede som unge	8.
8. Kronen 6-9mm. Forbladene overlapper bægerbladene	australis
" 5-6mm. " " ikke "	erigena

Erica ciliaris L. Krukkelyng. 30-80cm. Bladene 2-4mm, ægformede med hvidlig underside. Blomsterne i endestillede klaser, 8-12 mm, krukkeformede og lidt krumme. Støvdragerne indesluttede, uden horn. Alle provinser ÷ TM?. V-IX.

E. tetralix L. Klokkelyng. AAl Ag BA BB BL DL Mi TM

E. cinerea L. Grålyng. 15-75cm. Bladene finttandede. Blomsterne i endestillede klaser eller skærme. Blomsterstilken med 3 forblade, der er tiltrykte bægret. Kronen 4-7mm, krukkeformet. Støvknapperne med tandede horn. Alle provinser ÷ Ag. VI-IX.

E. australis L. 30-170cm. Bladene $3\frac{1}{2}-6$ mm. Kronen 6-9mm, rørformet til smalt klokkeformet med udbøjede flige. Støvknapperne indesluttede eller lidt udragende, med trekantede, ofte frynsede horn. Alle provinser. Alm. I-V.

E. umbellata L. 20-80cm. Bladene 3-4mm, randhårede som unge. Blomsterne i endestillede skærme på 3-6. Kronen $3\frac{1}{2}-5\frac{1}{2}$ mm, bredt klokkeformet. Støvknapperne uden horn. II-VII. Alle provinser.

E. arborea L. Trælyng. 1-4(-7)m. Unge kviste tæt dunede af korte, glatte og længere, piggede hår. Bladene 3-5mm. Støvfanget bredt hovedformet og hvidt. II-VII. Ag BA BAL BL E

E. lusitanica Rud. Blegrød trælyng. $1-3\frac{1}{2}$ m. Unge kviste kun med glatte hår. Bladene 5-7mm. Støvfanget omvendt kegleformet og rødt. XII-III. Alle provinser ÷ Mi.

E. erigena R. Ross Kærlyng. 60-120cm. Unge kviste ribbede og fintdunede. Bladene 4-8mm, med en hvid stribe på undersiden. Kronen 5-6mm, æg-rørformet. Støvknapperne uden horn. I-IV.

Ag BA1 BB BL E R

Erica scoparia L. Grønblomstret lyng. 1-6m. Bladene 4-7mm, i kranse på 3-4, glatte som ældre. Blomsterne i smalle, ofte mellembrudte, endestillede klaser, $1\frac{1}{2}$ -3mm, ofte rødligt anløbne.

Støvknapperne indesluttende, uden horn. V-VII. 2 underarter: ssp. scoparia: Kronen $2\frac{1}{2}$ -3mm, ca. 2 x bægeret. Støvfanget indesluttet eller lidt udragende. Aal Ag BA BA1 BB BL E R TM

- ssp. azorica (Hochst.) Webb: Kronen $1\frac{1}{2}$ - $1\frac{3}{4}$ mm, ca. 3 x bægeret. Støvfanget tydelig udragende. Az: Alle øer.

Calluna vulgaris (L.) Hull Hedelyng. Az Lu

Rhododendron ponticum L. ssp. boeticum (Boiss. & Reuter) H-M. 2-5m. Bladene 6-12cm, 3-5 x så lange som brede. Klaserne med 8-15 dybt rødlig blomster på 4-6cm. I-VI. Ag BA BL: Serra do Caramulo og de Monchique, Pico da Foia.

R. indicum (L.) Sweet -2m. Bladene 2- $3\frac{1}{2}$ cm, m.m. lancetformede, mørkegrønne ovenpå, lidt blålige nederen, svagt stivhårede. Kronen 5-7cm bred, knaldrød til skarlagensrød. (Az): M

Daboecia cantabrica (Hudson) C.Koch 20-50cm. Bladene æg-lancetformede, noget indrullede, med hvidfiltet underside, 10-14mm. Klaserne løse med 3-9 hængende, firtallige, rødlig blomster på 9-14mm, der er m.m. kirtelhårede. III-XI. BL DL E Mi TM

- D. azorica Tutin & Warb. -15cm. Liggende med oprette klaser. Bladene 5-8x $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ mm, bredt elliptiske. Klaserne med 3-7 m.m. udstående, firtallige, glatte, lyserøde til karminrøde blomster på 7-8mm. Over 500m. Az: MTJPFL.

Arbutus unedo L. Jordbærtræ. 1-8m. Busk eller træ. Unge kviste med kirtelbørster. Bladene 4-11x $1\frac{1}{2}$ -4cm, stedsegrønne, læderagtige, skinnende ovenpå med finttandet rand og en stilk på 1cm. Hvidlige, krukkeformede blomster på 6-10mm i hængende klaser. Frugten et rødt bær på 2 cm med finvortet overflade. IX-I. Alm.

Vaccinium myrtillus L. Blåbær. BA Mi TM

- V. cylindraceum Sm. Busk indtil 6m. Bladene 2-5x1-2cm, friskgrønne ovenpå, lysere nederen, fint savtakke. Klaserne 10-30-blomstrede. Kronen 8-12mm, hvidgrøn. Bærret 8-10mm, sorteblåt. Mest mellem 300 og 900m. Az: SMTJPFL

EMPETRACEAE

Corema album (L.) D.Don Hvid rævling. 30-75cm. Rævlingagtig busk. Bladene 6-10mm. Unge kviste dunede, ældre grene med blivende bladar. Bærret hvidt, sjældent bleggrødt. III-IV. Sandet kystjord. Az: MGJPF. Lu: Ag BA1 BL E Mi R

MYRSINACEAE

Myrsine africana L. 1-2m. Stedsgrøn, myrtelignende busk. Unge kviste og bladstilke fintdunede. Bladene 5-15mm, omvendt ægformede til næsten runde, butte eller udrandede, finttandede. læderagtige og kirtelprikkede. 3-8 m.m. siddende blomster i nøgler. Kronen ca. $1\frac{1}{2}$ mm bred, blegbrun og hjulformet. Frugten 4-5mm, kugleformet, blålig. Az: SMTJPFLC - Dværgbuksbom.

PRIMULACEAE

Primula vulgaris Hudson Storblomstret kodriver. N, C og SV.

Lysimachia nemorum L. Lundfredløs. Az: SMTJPFLC. Lu: NV

L. vulgaris L. Alm. fredløs. NV, C og SØ.

L. ephemerum L. Kildefredløs. 40-110cm. Glat og opret. Bladene modsatte, stængelomfattende, helrandede og linje-lancetformede, $9\frac{1}{2}$ - $14\frac{1}{2}$ x1- $2\frac{1}{2}$ cm. Endestillet klase med hvide blomster på 8-11mm. Især ved kilder og væld. C og SV. Sj. BA1 E TM. VI-IX.

Asterolinum linum-stellatum (L.) Duby Stjernehør. 3-12cm. Glat, opret, friskgrøn enårig. Bladene linje-lancetformede, spidse, modsatte og helrandede, 3-7x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm. Stjerneformet bærer på 3-6mm på nedbøjede stilke og en meget lille, hvid krone. N, C og SØ.

Glaux maritima L. Sandkryb. N.f. Douro.

Anagallis. Arve.

1. Stænglen 1-4(-10)cm. Kronen meget kortere end bageret minima
" 5-50cm. Kronen ikke kortere end bageret 2.
2. Kronen tragtformet, hvid eller lyserød 3.
" hjulformet, rød eller blå 4.
3. Kronen hvid. Blomsterstilken kortere end støttebladet
crassifolia
Kronen lyserød. Blomsterstilken længere end støttebladet
tenella
4. Flerårig. Kronen 5-12 mm monelli
Enårig. Kronen 4-7 mm 5.
5. Kronen med få eller ingen randhår foemina
" " mange randhår 6.
6. Planten spinkel og udbredt, under 30cm. Griflen under 2mm
arvensis
Planten kraftig, ofte over 30cm. Griflen over 2mm latifolia

Anagallis minima (L.) Krause Knudearve. (Centunculus minimus L.)

Az: LC. Lu

A. crassifolia Thore Tykbladet arve. 5-15cm. Krybende og rodslående. Bladene spredte, skinnende, kødede og m.m. runde. Kronen 3-6mm. Ag: Serra de Monchique - uddød

A. tenella (L.) L. Klokkearve. 5-15cm. Liggende og rodslående. Bladene mest modsatte, runde til bredt elliptiske. Kronen 6-10mm. Az: SJPL. Lu: Aal Ag BA Bal BB BL DL E Mi TM. IV-VIII.

A. arvensis L. Rød arve. Az Lu

A. latifolia L. 30-60cm. Bladene 12-20x8-18mm. Kronen 10-12mm bred, blå med rødligt svælg. Griflen 2,4-2,8mm i frugt. C og S.

A. foemina Miller Blå arve. Kronen altid blå. Blomsterstilkene ofte kortere end bladene under blomstringen. Az: SMTGPF. Lu

A. monelli L. Pragtarve. 10-50cm. Opret eller opstigende. Bladene m.m. lancetformede, spidse, 2-3 sammen. Blomsterstilkene krumme, 2-5cm. Kronen 11-20mm bred, blå eller rød. Alle prov.

Samolus valerandi L. Samel. Az: JL. Lu

PLUMBAGINACEAE

Plumbago europaea L. Blyrod. 30-100cm. Flerårig urt. Nedre blade langstilkede og ægformede, øvre siddende, øreformet omfattende, med melet underside. Bægeret 5-7mm, tæt stilkkiertlet på ribberne. Kronen blålilla med et rør på $1\frac{1}{2}$ x bageret. Ag E

Armeria. Fåreleger.

1. De enkelte småaks i hovederne uden forblade 2.
" " " " " med " 5.
2. Grenet halvbusk. Bladskederne ikke trævlede pungens
Urter. Gamle bladskeder trævlede 3.
3. 5-flere bladribber. Bladene mest over 9mm brede .. gaditana
Under 5 " " " under 9mm " 4.
4. Svøbbbladene fintdunede pinifolia
" glatte macrophylla
5. Bægerets spore over 1,2mm, længere end $2/5$ x bægerrøret 6.
" " kortere 9.
6. 18-flere svøbbblade. Urt 7.
Op til 15 svøbbblade. Halvbusk 8.

7. Bladene med 3-5 ribber, mest over 2mm brede velutina
 " " 1 ribbe, under 2mm brede rouyana
8. Bladene mest under 5mm brede. Ydre svøbbblade ca. = de
 indre welwitschii
 Bladene over 5mm brede. Ydre svøbbblade kortere end de
 indre berlengensis
9. Bladene indrullede, 0,3-1,3mm brede, af 2 slags 10.
 " ikke indrullede, men kan være furede 11.
10. Bladene butte. Skaftet over 20 cm linkiana
 " brodspidsede. Skaftet under 20cm neglecta
11. Skeden under hovedet over $1\frac{1}{2}$ x så lang som dettes bredde 12.
 " " " under $1\frac{1}{2}$ x " " " " " " 16.
12. Bladene med 5-9 ribber, 10-24mm brede pseudarmeria
 " " 1-5 " , $\frac{1}{2}$ -11 mm " 13.
13. Bladskederne ikke trævlede. Bladene randhårede transmontana
 " m.m. " 14.
14. Hovedet 18-25 mm bredt beirana
 " 7-17 mm " 15.
15. 8-10 kastanjebrune svøbbblade sampaioi
 10-14 orange- til rødbrune svøbbblade langei
16. Indre og ydre blade m.m. forskellige 17.
 " " " " helt ens 19.
17. Bladene fintdunede til svagt stivhårede eriophylla
 " randhårede 18.
18. Indre blade ikke furede genesiana
 " " furede humilis
19. Bladene dunede pubigera
 " glatte til randhårede maritima

Armeria pungens (Link) Hoffm. & Lk. Stikkende fåreleger. -50cm. Grenet busk, grenene dækkede af med m.m. stive og noget tykke blade på 4-10cm x 1-2 $\frac{1}{2}$ mm. Skafterne 10-35cm. Hovederne 25-40mm brede. 23-30 svøbbblade, de ydre kortere end de indre, uden brod. Klitter, sjældnere på klinte. III-V. Ag BAL E

- ☉ A. welwitschii Boiss. -50cm. Grenet busk. Bladene 3-10cm x 1-5 mm, m.m. stive. Hovederne 20-30mm brede. 10-14 nogenlunde lige lange svøbbblade med brod, der er lang hos de ydre. Klitter og kystklinter. E BL: Fra Cabo Mondego til Cascais.

- ☉ A. berlengensis Daveau -40cm. Grenet busk med bladene i endestillede duske. Bladene 3-7cm x 4-9mm, m.m. stive. Hovederne 20-30mm brede. 10-14 svøbbblade med brod. V-VIII. E: Ilha Berlenga.

A. velutina Welw. Bladene ensartede, 8-13cm x 2-5mm, tæt dunede, stive og oprette. Skafterne 30-60cm, tæt dunede. 17-32 dunede svøbbblade, mellemste og indre udrandede. III-IV. Østalgårve.

- ☉ A. rouyana Daveau Bladene 5-15cm x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm, ensartede, tyktfurede, m.m. stive og oprette, fintdunede. Skaft, skeden og svøbbbladene også fintdunede. Hovedet 20-25mm bredt. 20-28 kastanjebrune svøbbblade. IV-VI. BAL E: Fra Tejo- til Miraflodens udløb.

- ☉ A. pinifolia (Brot.) Hoffm. & Lk. Bladene 9-13cm x 0,3-0,7mm, ensartede, trådformede, med en meget tydelig ribbe, tykt trekantede eller furede, fintdunede. Skaft, skede og svøbbblade fintdunede. Hovedet 17-25mm bredt. 18-24 kanel- til lyst kastanjebrune svøbbblade. IV-VI. Ag BAL E R: Fra Ribatejo til Aljezur.

A. macrophylla Boiss. & Reuter Langbladet fåreleger. Bladene 10-23cm x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm, ensartede, ellers som hos pinifolia. Hovedet 20-30mm bredt. 17-24 kastanjebrune svøbbblade, højst med kort brod. II-V. Ag

A. gaditana Boiss. Bladene 9-25cm x 9-25mm, ensartede, med 5-9 + 2 ribber og smalt hindekantede. Skaftet 50-90cm, skeden 6-9cm. Hovedet 30-40mm bredt med 13-22 okkergrå, bredt hindekantede svøbbblade, de ydre med lang brodspids. Strandenge. III-VI. Ag

- Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld Tæt halvbusk. Bladene 4-20x1-2½cm, ensartede, med brat afsat brodspids og smalt hindekantede. Skaftet 20-50cm, kraftigt, med en skede på 4-7cm. Hovedet 30-40mm bredt. 17-27 lyst kastanjebrune svøbblade med stråfarvet rand og langt brodspidsede. Kystklipper. III-VI. E: Cabo da Roca.

A. beirana Franco Bladene 5-16cm x 3-11mm, med 3-5 ribber og smal hindekant. 10-14 noget rynkede, brodspidsede svøbblade. De ydre så lange som resten. 50-1700m. V-VIII. Udbredt.

- A. sampaii (Bernis) Feliner 2 slags blade, de indre 4-8cm x ½-1½mm, 1-ribbede; de ydre indtil 3mm brede, med 1+2 ribber. Hovedet 12-17mm bredt. Svøbbladene noget rynkede. 1500-1900m. VII-VIII. BA Mi: Serras da Estrela og do Geres.

A. pubigera (Desf.) Boiss. Bladene ensartede, 1-6cm x 1-7mm. M.m. pudeformet, dunet, tætbladet halvbusk. Skaftet 4-15cm. 8-13 okkerfarvede eller grønlig svøbblade. Hovedet 10-22mm bredt. Kystklipper. III-IX. DL Mi: Nord for Douro-floden.

A. maritima Willd. Bladene ensartede, 3-8cm x ½-2mm, ofte uregelmæssigt bøjede. Skaftet 5-25cm. Hovedet 13-20mm. 8-13 kobberfarvede svøbblade. III-VI. Az: MFJ. Lu: DL Mi: N.f. Douro.

A. transmontana (Samp.) Lawrence Bladene 3-15cm x ½-5mm, ensartede til uensartede. Skaftet 25-57cm. Hovedet 15-24mm. 13-19 stråfarvede svøbblade med brun midte, de ydre langt brodspidsede. 350-1200m. V-VII. AAl BA TM

- A. eriophylla Willk. 2 slags blade, de indre 1-5cm x 0,2-0,4mm, trådformede; de ydre 0,5-1,2mm brede. Skederne ikke trævlede. Skaftet 4-20cm. Hovedet 7-16mm bredt. Svøbet stråfarvet med tydelig brod. 600-900m, over serpentin. V-VI. TM: Nær Vinhais og Bragança (Pitões das Júnias).

A. linkiana Feliner Bladene lidt uens: de indre 2-9cm x 0,2-0,7mm; de ydre 0,7-1,3mm brede. Skaftet 25-40cm. Hovedet 10-14mm bredt. 12-15 stråfarvede svøbblade, ofte med brunligt midterbånd, med kort brod, de indre udrandede. 0-200m. IV-V. Ag BA1

- A. neglecta Girard Bladene lidt uens: de indre 2-5cm x 0,3-0,6mm; de ydre 0,7-1mm brede. Skaftet 10-20cm. Hovedet 13-17mm bredt med 12-13 strågule svøbblade med smalt brunt midterbånd og kort brod. 200-300m. IV-V. BA1: Nær Beja.

A. genesiana Feliner ssp. belmonteae (Silva) Feliner Bladene lidt uens: de indre 1½-4cm x 0,3-0,5mm; de ydre 0,7-1mm brede. Hovedet 10-16mm bredt. 11-14 stråfarvede svøbblade, de ydre med kort brod. 400-500m. IV-V. BA1 ?

A. langei Boiss. Hovedet 7-13mm bredt. Svøbbladene tiltager i størrelse, de ydre med brod, de indre udrandede. 2 underarter: ssp. langei: Bladene 0,3-3mm brede, med 1-3 ribber. Skaftet 15-35cm, dets skede 1-3cm. VI-VII. TM

ssp. daveau (Cout.) Silva: Bladene 3-7mm brede, med 3-5 ribber. Skaftet 30-75cm, dets skede 3-6cm. VI-VII. TM

A. humilis (Link) Schultes M.m. tueformet. 2 slags blade: de indre 0,2-0,7mm brede; de ydre 0,7-1,5mm brede; 8-40mm lange. Skaftet 2-8cm. Hovedet 8-17mm bredt. 2 underarter:

ssp. humilis: Hovedets skede 5-9mm. Ydre svøbblade med kort brod, de indre butte. VI-VII. Mi: Serra Amarela og Do Geres. 12-1500m.

ssp. odorata (Samp.) Silva: Hovedets skede 8-17mm. Ydre svøbblade med lang brod, de indre spidse. V-VI. Mi: Serra de Arga og Amarela. 800-1200m.

Limoniastrum monopetalum (L.) Boiss. Buskhindebæger. 30-70(-120) cm. Ligner Limonium, men en dværgbusk med grenede, bladede stængler. Bladene kødede, spatelformede, blågrønne. Aksene 5-10cm lange. Kronen 1-2cm bred, lyserød. Saltsumpe. III-XI. (Ag) (BA1)

Limonium. Hindebæger.

1. Bladene bugtede eller lappede sinuatum 2.
" helrandede
2. Bladene mest væk under blomstringen. Med kort kronrør 3.
" til stede " " " Uden kronrør 4.
3. Aksenes nederste skæl 4-5mm, med en stak på 1-2mm ferulaceum
" " " 1-2½mm, uden stak diffusum
4. Enårig echioides
Flerårig 5.
5. Bladene fjerstrengede 6.
" ligestrengede 7.
6. Aksene 3-8cm. 1-3 småaks/cm humile
" 8-35mm. 4-7 småaks/cm vulgare
7. Småaksene bananagtigt krummede virgatum
" helt eller stort set rette 8.
8. ½-2 1-blomstrede småaks/cm nederst i aksene laxiusculum
4-13 flerblomstrede småaks/cm 9.
9. Indre dækblad 2,7-3,6mm. Småaksene 4-5mm ovalifolium
" " 4-6,3mm. Småaksene 5-8mm 10.
10. 4-7 småaks/cm 11.
8-12 småaks/cm 13.
11. Over 6 golde grene af 1. orden plurisquamatum
1-5 golde grene af 1. orden 12.
12. Ydre dækblad 2,8-3,3 mm dodartii
" " 2-2,3 mm daveauii
13. Ydre dækblad 1,7-2,5mm. Småakset 5-6mm algarvense
" " 2,7-3,8mm. " 6-7,2mm 14.
14. Rosetbladene m.m. tiltrykte stænglen i nedre 1/3 multiflorum
" ikke " " 15.
15. Bladstilken 2-3mm bred, ½-¾ x bladpladen dodartii
" 4-10mm " , 1/3-½ x pladen auriculae-ursifolium

Limonium sinuatum (L.) Miller Bugtet hindebæger. 20-40cm. Blade-
ne med 4-7 par lapper. Kronen bleggul eller lyserød, omgivet af
et oftest violet bæger. IV-VIII. Ag

L. ferulaceum (L.) Chaz. Bladløst hindebæger. 10-40cm. Stængelen
med rustbrune skæl forneden. Kronen lyserød. VI-VIII. Ag E BAL BL

L. diffusum (Pourret) Kuntze 10-30cm. Skællene hindekantede el-
ler sølvhvide. Kronen bleglilla. Nogle visne bla-
de til stede under blomstringen, der næsten er reducerede til
selve bladskeden. Strandsumpe. VI-VIII. Ag

L. humile Miller Lavt hindebæger. Bladstilken udgør ca. ¾-1 x
bladpladen. VII-IX. BAL BL

L. vulgare Miller Tæt blomstret hindebæger. Bladstilken ca. ½ x
bladpladen. Az: SMTP. Lu: Ag BAL BL E

L. echioides (L.) Miller Enårigt hindebæger. 5-12(-30)cm. Blade-
ne omvendt ægformede, 2-4x1-1½cm, utydeligt fjerribbede, knudrede.
Småaksene bananagtigt krummede, op til 2/cm. Tør, saltholdig jord.
V-VII. Ag BAL

L. virgatum (Willd.) Fourr. Rishindebæger. (L. oleifolium Miller)
15-50cm. Med mange golde grene. Bladene mest 1-ribbede, 3½-8mm
brede. Kendelig på sine bananagtige småaks. VII-IX. Ag E

- L. laxiusculum Franco 50-80cm. Bladstilken 1½-3mm bred, 1-5/4 x
bladpladen. Få golde grene. Aksene 6-16cm med meget spredte små-
aks på 8-8½mm. Klitter. VII-VIII. E: Omkring Sintra.

L. ovalifolium (Poir.) Muntze Skærmhindebæger. Bladene spatelfor-
mede, 3,5-13x1,5-3cm, med en brod på 1-3mm. Blomsterstanden kun
grenet i øvre halvdel. Aksene ca. 1cm, med 9-13 småaks/cm. Klippe-
kyster. VI-VIII. Ag BAL E

Limonium auriculae-ursifolium (Pourr.) Druce 10-40cm. Bladene som hos foregående. Grenvinklen 40-60°. Aksene 8-25mm, tætstil-
lede i blomsterstandens øvre 1/3. 8-12 småaks/cm. V-VIII. Ag E

L. algarvense Erben Bladene 5-20x1-3cm eller endnu bredere, spidse eller tilspidsede. Bladstilken 2-5mm bred, 2/3-1 x pladen. Skaftet 10-55(-80)cm. Strandenge. V-VIII. Ag

- L. plurisquamatum Erben Bladene 4-7cm x 7-20mm, grågrønne, 3-ribbede forneden. VI-VIII. E: Fra S.Martinho do Porto til Cabo Carvoeiro.

- L. daveaui Erben Bladene 3-10cm x 4-11mm, mest 3-ribbede. Bladstilken 2-4mm bred, ca. = bladpladen. Skaftet 15-40cm. Grenvinklerne 30-45°. Klitlavninger. VI-VIII. E: Fra S.Martinho do Porto til Seixal.

- L. multiflorum Erben Bladene 2-9cm x 1/2-2cm, stilken 3-6mm bred. Skaftet 18-36mm. Grenvinklerne 30-40°. Kystklipper. VII-IX. BL E - Torres Vedras til Colares.

L. dodartii (Girard) Kuntze Bladene 2-6cm x 8-20mm. Skaftet 10-30cm. Grenvinklerne 40-50°. Kystklipper. VII-IX. BL

OLEACEAE

Jasminum. Jasmin. Buske med uligefinnede blade med helrandede småblade. Begeret klokkeformet. Blomsterne hjulformede med langt kronrør.

Jasminum officinale L. Løgejasmin. 1-5m. Klatrende. Bladene modsatte med 5-7 afsnit, det yderste langt tilspidsset og 2 x de andre. Blomsterne hvide, undertiden med rødtligt skær, vellugtende, 4-5-tallige. (Lu)

J. fruticans L. Buskjasmin. 1/2-3m. Bladene spredte, 3-koblede, m.m. stedsegrønne, mod omvendt lancetformede småblade på 1-2cm. Blomsterne gule og lugtløse.

Fraxinus angustifolia Vahl Smalbladet ask. -25m. 2-6 par sidende, smalt lancetformede småblade. Alm.

Ligustrum vulgare L. Alm. liguster. (Az): MT. Lu

L. ovalifolium Hassk. Bredbladet liguster. Som den foregående, men de unge kviste glatte; bladene bredere og ofte mere stedsegrønne; større, glatte toppe. Kronrøret 2-3 x kraven. (Az): F

Olea europaea L. Oliventræ. 1-10m. Grå, udstående, ofte noget kantede grene. Bladene modsatte, oftest lancetformede med mørkt grågrøn, glat overside og lysegrå underside. Udbredt.

Phillyrea. Stenved. Stedsegrønne buske eller træer. Kvistene trinde. Bladene modsatte. Blomsterne 4-tallige i korte, akselstillede klaser, små. Frugten en m.m. rund, blåsort stenfrugt.

P. angustifolia L. Smalbladet stenved. 1-3m. Bladene smalt lancetformede, 2-8cm x 3-15mm, helrandede med 4-6 par svage sideribber. Udbredt.

P. latifolia L. Bredbladet stenved. 1-5(-15)m. 2 slags blade: De unge ægformede, 2-7cm, m.m. savtakke; de ældre lancetformede til elliptiske, 1-6cm, helrandede eller fint savtakke. 7-11 par oftest tydelige sideribber, der er bølgede og tydeligt delte mod spidsen. Udbredt.

- Piconia azorica (Tutin) Knobl Busk til lille træ med glat, hvidlig bark og gulbrune unge kviste. Bladene modsatte, 3-6x1-3cm, lancet- til omvendt ægformede, med tydelig midterribbe. Blomsterne små og firtallige; kronen hvid og hjulformet. Ingen griffel. Aflang-ægformet, sort stenfrugt på 10-13mm. Az: SMTJP FLC - Hvidbarket stenved.

GENTIANACEAE

Cicendia filiformis (L.) Delarbre Bitterblad. 3-12cm. Opret en-
årig. Få bladpar på 2-6mm med linjeformede blade. Blomsterne 4-
tallige, langstilkede, med en gul krone på 4-5mm. Az: MT. Lu

Exaculum pusillum (Lam.) Caruel Spidsbæger. 1-10cm. Spinkel,
hyppigt grenet enårig med spidse, linje-lancetformede bladpar på
2-10mm. Blomsterne 4-tallige. Bægeret med lange, sylformede tænder.
Kronen med et langt rør, hvidgul eller lyserød, 5-6mm. NV,
C og S.

Blackstonia. Bitterling. Glat, blågrøn enårig på 10-60cm. Kronen
hjulformet, gul, 6-12-tallig. Bladene ofte parvist sammenvokse.

1. Øvre stængelblade ikke eller næppe tilsmalnede mod grunden
perfoliata
- Øvre stængelblade tydeligt tilsmalnede mod grunden 2.
2. Øvre stængelblade smalt forbundne ved grunden serotina
- " " ikke eller næppe forbundne imperfoliata

Blackstonia perfoliata (L.) Hudson Spydbitterling. Bægertænder-
ne sylformede, 1-ribbede. Støvknappen $1/3 - \frac{1}{2}$ x -tråden. 2 ssp.:
ssp. perfoliata: Kronen 12-15mm, butfliget. Stængelbladene 20-45
mm, trekantede. C

ssp. intermedia (Ten.) Zeltner: Kronen 8-10mm, spidsfliget. Stæn-
gelbladene 5-10mm, trekantet-lancetformede. C.

B. serotina Koch Høstbitterling. Bægertænderne linje-lancetfor-
mede, ofte 3-ribbede inderst. Støvknappen $\frac{1}{2} - 1$ x -tråden. 2 ssp.:
ssp. serotina: 20-55cm. Grenet i øvre halvdel. Stængelbladene
15-40mm. Kronen 10-13mm, butfliget. C og SØ.

ssp. aestiva (K.Maly): 8-20cm. Jævnt grenet. Stængelbladene 8-15
mm. Kronen 7-9mm, spidslappet. C og SØ.

B. imperfoliata (L.f.) Samp. Lancetbitterling. 10-30cm. Bæger-
tænderne lancetformede, 3-ribbede. Støvknappen som hos foregåen-
de. C og SØ.

Centaureum. Tusindgylden.

1. Kronen gul maritimum
- " rød 2.
2. Flerårig med liggende, golde skud scilloides
- Enårig til toårig 3.
3. Blomsterne i aksformet kvast spicatum
- " i halvskærmformet kvast 4.
4. Rosetbladene 2-6mm brede, med 1-3 ribber 5.
- " 7-20mm " , " 3-7 " 7.
5. Bægeret under $1/3$ af kronrøret microcalyx
- " $\frac{3}{4} - 1$ x kronrøret 6.
6. 3-10cm. Tæt tueformet. Rosetbladene affaldende ... chloodes
- 5-25cm. Ikke " " blivende favargeri
7. Toårig. Med tydelig grundroset 8.
- Enårig. Utydelig eller ingen grundroset 9.
8. Blomsterne m.m. siddende i tætte kvaste. Kronfligene 5-8mm
erythraea
- Blomsterne stilkede i løse kvaste. Kronfligene 8-10mm majus
9. Stænglen oftest med 2-4 led. Blomsterne langstilkede
pulchellum
- Stænglen oftest med 5-9 led. Blomsterne kortstilkede
tenuiflorum

Centaureum scilloides (L.f.) Samp. Med liggende, golde skud og
opstigende, blomstrende på indtil 30cm. Blomsterne 15-20mm, en-
lige eller i fåblomstrede kvaste. Az: SMTJPFLC. Lu: NV.

C. erythraea Rafn Marktusindgylden. 3 underarter:

ssp. erythraea: Stængelbladene m.m. spidse. Kronfligene 5-6mm.
Stængel, bladrand og bæger jævne. NV og C.

ssp. turcicum (Velen.) Melderis: Stængelbladene m.m. spidse.
Kronfligene 5-6mm. Stængel, bladrand og bæger ru. NV, C og S.

ssp. grandiflorum (Biv.) Melderis: Stængelbladene butte. Kronfligene 6-8mm. Az: Alle øer. Lu: C.

Centaureum majus (Hoffm. & Link) Druce 15-70cm. Stængel og grene lidt ru. Grundbladene $1\frac{1}{2}$ - $6x\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ cm, lancet- til omvendt lancetformede. Stængelbladene m.m. linjeformede, 2-4mm brede. C og S.

C. chloodes (Brot.) Samp. Tuetusindgylden. Flerstænglet. Stængelbladene tætte og kødede, 1-årede. Blomsterne ofte 10mm. Bægeret = kronrøret. Kystklipper og klitter. NV og CV.

C. favargeri Zeltner Smalbladet tusindgylden. 10-20cm. Filtet ru. Stængelbladene linjeformede. Blomsterne små og stilkede i en sammentrængt kvast. BL: Poço da Cruz ved Mira. M.sj.

C. microcalyx (Boiss. & Reuter) Ronniger Kortbægret tusindgylden. 10-30cm. Ofte flere stængler, der er grenede i øvre del. Rosetbladene 2cm x 2-3mm. Blomsterne 10-15mm. Fugtigt græsland.

C. pulchellum (Sw.) Druce Liden tusindgylden. CV og SØ.

C. tenuiflorum (Hoffm. & Link) Fritsch Kosttusindgylden. 15-25cm. Az: SMJ. Lu: C og S.

C. spicatum (L.) Fritsch Akstusindgylden. 10-55cm. Bladrosetten ofte affaldende. Blomsterne 12-14mm. CV og SØ.

C. maritimum (L.) Fritsch Gul tusindgylden. 10-20cm. Kronen 20-25mm. Rosetten affaldende. Mest nær kysten. Az: SMTPF. Lu

Gentiana lutea L. Gul ensian. 50-120cm. Bladene mest ægformede, op til 25cm, buestrengede med 5-7 ribber. Blomsterne i kranse med dybt delt, gul krone. Serra da Estrela over 1700m. M.sj.

G. pneumonanthe L. Klokkeensian. NV og CV.

MENYANTHACEAE

Menyanthes trifoliata L. Bukkeblad. N.

Nymphoides peltata (Gmelin) Kuntze Søblad. Minho-dalen, Tejo- og Mondego-bugten.

APOCYNACEAE

Nerium oleander L. Nerie. 1-5m. Busk. Bladene oftest 3 sammen, linje-lancetformede, op til 12cm, læderagtige, noget grågrønne med tætte, kam-lignende ribber og bruskagtig kant. 3-4cm brede, lyserøde, sjældent hvide blomster. Flodlejer. (Az): PF. Lu: C, S.

Vinca minor L. Liden singrøn. ?

V. difformis Pourret Bleg singrøn. Blomsterne større, 3-4 $\frac{1}{2}$ cm brede, med et rør på 12-15mm og flige på 10-16mm. Farven bleg-blå eller næsten hvid. Az: SMTJPF. Lu: N og C.

V. major L. Stor singrøn. Op til 1m. Bladene 3-6cm med en stilk på 5-11mm, randhårede. Blomsternes størrelse som hos foregående, men farven blålilla. (Lu): NV

ASCLEPIADACEAE

Araujia sericifera Brot. Slingplante indtil 10m. Bladene 5-8x 2-2 $\frac{1}{2}$ cm, modsatte, ægformet-aflange, spidse med afstudet grund, m.m. glatte ovenpå og hvidfildede nederen. Blomsterne 15-20mm brede, hvide med lyserøde striber, i akselstillede nøgler. (Az): MT. (Lu): C.

Gomphocarpus fruticosus (L.) Ait.f. Børstekapsel. Busk på 1-2m. Bladene modsatte, smalt lancetformede, 2-10cm x 3-10mm, spidse. Hvide blomster i skærme fra de øvre bladhjørner, 1 $\frac{1}{2}$ -2cm brede. Kapslen tenformet, 5x1cm, med masser af stive børster. (Az): STJPF. (Lu)

Cynanchum acutum L. Spids svalerød. Slingplante op til 3m.

Bladene spidst ægformede med dybt hjerteformet grund, 3-12cm. Tætte skærme i bladhjørnerne på 1-6cm lange stilke. Kronen hvid eller bleggrød, 8-12mm bred. Saltsumpe og flodlejer. NØ og C.

Vincetoxicum nigrum (L.) Moench Sort svalerod. 40-80cm. Kronen mørkpurpur, med rette hår på oversiden. Bladene m.m. siddende. NV, C og SØ.

V. hirundinaria Med. ssp. lusitanicum Markgraf Alm. svalerod. Kronen gul, 3-5mm bred, med krumme hår på oversiden. NV.

RUBIACEAE

1. Kronrøret længere end kronfligene	2.
" kortere " " " "	4.
2. Blomsterne i tætte aks med taglagte støtteblade	Crucianella
" i hoveder eller kvaste	3.
3. 6-tandet bæger, der bliver siddende på frugten ...	Sherardia
Intet bæger	Asperula
4. Kronen 5-fliget. Frugten et bær	Rubia
" 4-fliget. " tør	5.
5. Over 4 blade i kransene	Galium
4 blade i kransene	6.
6. Frugtstilken med en tornet udvækst. Enårige	Valantia
" uden en " "	7.
7. Gule blomster i korte kvaste over bladene	Cruciata
Anderledes	Galium

Sherardia arvensis L. Blåstjerne. Az: SMTJPFLO. Lu: Alm.

Crucianella. Korsaks. Små, langrørede kroner, der rager frem mellem aksenes tæt taglagte støtteblade.

Crucianella angustifolia L. Smalbladet korsaks. 10-40cm. M.m. opret enårig. Bladene $\frac{1}{2}$ -1mm brede, i kranse på 6-8. Akset firkantet, endestillet, 3-6cm langt og 4-6mm tykt. Kronen bleggul, 3-5 mm. NV, C og S.

C. maritima L. Strandkorsaks. 20-40cm. Liggende flerårig. Bladene i kranse på 4, læderagtige og hvidkantede, æg-lancetformede, noget stikkende. Aksene 1-3cm. Kronen gullig, 7-9mm. Sandstrand og kystklipper. Hele kysten.

Asperula aristata L.f. ssp. scabra (Presl) Nyman Brodmysike. 10-60cm. Bladene i kranse på 4, 15-25mm. Kvasten åben. Kronen grønliglilla, bleggrød eller gullig. Bladene glatte. N og CV.

A. hirsuta Desf. 15-50cm. Bladene i kranse på 6, 12-20x1mm, m.m. hårede nedenunder. Blomsterstanden oftest med flere langstilkede hoveder. Kronen brunliggrød til bleggrød, skålformet. Ag

A. arvensis L. Blåmærke. 10-55cm. Bladene mest i kranse på 6-8, 10-25x $\frac{1}{2}$ -4mm. Delblomsterstandene hovedformede, omgivne af langt randhårede, bladlignende støtteblade. Kronen oftest blå. CV og SØ

Galium. Snerre.

1. Enårig	2.
Flerårig	11.
2. Bladranden med tilbagerettede småtorne	3.
" " fremadrettede "	5.
3. Frugtstilken nedbøjet. Bladoversiden glat	tricornutum
" udstående-opret. Bladoversiden dunet	4.
4. Kronen hvid, 1,5-1,7mm bred. Frugten 3-5mm	aparine
" grøngul, 0,8-1,3mm bred. Frugten 2-3mm	spurium
5. Blomsterne i kvaste i bladhjørnerne med 1-3 blomster	6.
Blomsterstanden endestillet	8.
6. Frugten 4-6mm. Bladene 5-17 mm	verrucosum
" indtil 1 $\frac{1}{2}$ mm. Bladene 1 $\frac{1}{2}$ -5 mm	7.
7. Frugten under 1mm, ægformet	minutulum
" 1,3-1,5mm, cylindrisk	murale

8. Stænglen ribbet-vinget	viscosum	9.
"	højest svagt ribbet	
9. Stænglen glat foroven. Kvaststilken 3-7 x blomsterstilken	divaricatum	
Stænglen ru hele vejen. Kvaststilken 1-3 x blomsterstilken		10.
10. Bladene 6-12mm. Stænglen $\frac{1}{2}$ -1mm tyk. Frugten 0,8-1mm		
Bladene 2-6mm. Stænglen 0,2-0,5mm tyk. Frugten 0,5-0,8mm	decipiens	
	parisiense	
11. Bladene med 3 ribber, 4 i krans		12.
" " 1 ribbe		13.
12. Indtil 20cm. Blomsterstanden fåblomstret ...	rotundifolium	
Over 30cm. Blomsterstanden tætblomstret	broteroanum	
13. Stænglen m.m. ru af nedadvendte torne		14.
" ikke ru		18.
14. Bladene m.m. butte		15.
" med brodspids		17.
15. Frugtstilken ikke udspærret. Bladene 0,2-1 $\frac{1}{2}$ mm brede	debile	
" udspærret. Bladene 1-6mm brede		16.
16. Bladene 1-3mm brede. Kronen 2-3mm bred	palustre	
" 2 $\frac{1}{2}$ -6mm " " 3-4mm "	elongatum	
17. Stænglen under 1mm tyk. Bladene mest 9-15mm	helodes	
" over 1 mm " " 15-25mm	rivulare	
18. Bladranden stærkt indrullet		19.
" ikke eller svagt indrullet		22.
19. Kronen gul		20.
" hvid eller rødlig		21.
20. 8-12 blade i krans	verum	
4-8 " " "	concatenatum	
21. Bladene blågrønne. Kronfligene spidse	glaucum	
" grønne. Kronfligene m.m. med brod	rivulare	
22. Bladene 3-11 x 0,3-3 mm		23.
" 10-30 x 1-7 mm		25.
23. Opret, oftest over 35 cm. Toppen cylindrisk .	fruticescens	
Liggende til opstigende. 15-35 cm		24.
24. Bladene m.m. linjeformede, med tyk ribbe ...	corrudifolium	
" omvendt æg-lancetformede, tyndribbede	saxatile	
25. Bladene blåduggede. Kronen citrongul	belizianum	
" grønne. Kronen hvid		26.
26. De lange blade over 7 x så lange som brede		27.
" " " under 7 x " " " "		28.
27. Opstigende. Kronen 2-2,7mm bred	rivulare	
Opret. Kronen 3-5 mm bred	lucidum	
28. Kronen 2-3mm bred. De længste stilke længere end		
kronbredden	mollugo	
Kronen 3-5mm bred. De længste stilke kortere end		
kronbredden	album	

Galium rotundifolium L. Rundbladet snerre. 5-15cm. Blomsterne i fåblomstrede, åbne halvskærme, 3-3½mm brede. Frugten med krogbørster. Bladene ægformede til m.m. runde. NV. Sj.

G. broteroanum Boiss.& Reuter 35-70cm. Bladene elliptiske, 18-30x8-11mm, hårede. Toppen pyramideformet og mellembudt. Fugtige og skyggefulde steder i bjærgene. N, C og SV.

G. debile Desv. Spinkel snerre. Minder om en Kærsnerre. Kranse-
ne med 4-6, ofte omrullede blade. Kvastene m.m. nøgleformede i
frugt. Sumpe. C og SV.

G. palustre L. Kærnerre. 2 underarter:

ssp. palustre: Stænglerne 20-40cm x 0,6-1,2mm. Stængelleddene 3-8cm i øvre halvdel. Bladene 7-15x1-2mm. Az: MJPFL. Lu

ssp. tetraploideum Clapham: Stænglerne 50-90cm x $1\frac{1}{2}$ -2mm. Stængelleddene 7-14cm i øvre halvdel. Bladene 12-25x2-3mm. Lu

G. elongatum C.Presl Vandsnerre. NØ og C.

Galium concatenatum Cosson 20-65cm. M.m. opret. Stænglen firkan-
tet, dunet forneden. Bladene 8-15x $\frac{1}{2}$ -1mm, skinnende ovenpå. Kronen
svagt skålformet. Ag

G. verum L. Gul snerre. N og CØ.

- G. belizianum Ortega Oliv. & al. Citrongul snerre. 40-60cm. Bla-
dene 12-27x1-2mm. Kronen 3-4mm bred. VII. BA DL Mi. 600-800m.

G. mollugo L. Smalbladet snerre. N og CØ.

G. album Miller Hvid snerre. Udbredt.

G. frutescens Cav. 35-60cm. Bladene 5-11x $\frac{1}{2}$ -2mm, lidt omrulle-
de. Toppen smal og åben. Kronen 2-3mm bred, gullig eller hvid.

G. corrudifolium Vill. ssp. falcatum (Willk. & Costa) Franco
Skinnende snerre. 10-45cm. Bladene 5-11x $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm. noget krumme,
lidt indrullede. Kronen gullig eller hvid. Kystnær. C.

G. lucidum All. Sylsnerre. 25-70cm. Bladene 1-3cm x 1-2mm, ran-
den ru og lidt indrullet. Kronen hvid. N og C.

G. glaucum L. Blågrøn snerre. Bladene 2-4cm x $\frac{1}{2}$ -2mm, 8-10 sam-
men. Kronen skålformet, 2 $\frac{1}{2}$ -6mm. NØ og CØ som ssp. australe Franco

G. helodes Hoffm. & Link Stænglerne tynde, mest 20-30cm, ret ru.
Bladene 6-8 sammen, 6-8 $\frac{1}{2}$ x så lange som brede. N og C.

G. rivulare Boiss. & Reuter Mest 20-60cm. Stænglen mest ru, men
kan også være glat eller udstående håret. Bladene mest 6 sammen,
7 $\frac{1}{2}$ -10 x så lange som brede. NØ.

G. saxatile L. Lyngsnerre. 2 underarter:

ssp. saxatile: 15-35cm. Bladene 5-11mm i øvre stængelhalvdel.
Frugten 1,2-1,6mm. NV.

ssp. vivianum (Kliphuis) Ehrend.: 3-10cm. Øvre stængelhalvdels
blade 3-5mm. Frugten 0,7-1mm. Az: F. Lu: N.

G. spurium L. Hørsnerre. 30-100cm. Kvastene med 1-7 blomster,
længere end bladene, stilkene rette, men ofte skarpt bøjede li-
ge ved frugten; denne glat eller med krogbørster. N og C.

G. aparine L. Burresnerre. Az Lu

G. tricornutum Dandy Vortesnerre. 15-40cm. Kvastene kortere end
bladene. Frugten vortet. C og SØ.

G. verrucosum Hudson Rynket snerre. 5-50cm. Kvastene kortere
end bladene, nedbøjede efter blomstringen. Kronen grønlighvid
til hvid. CV og S.

G. viscosum Vahl 10-35cm. Stænglen ru forneden, glat til håret
øverst. Bladene 5-14x1-1 $\frac{1}{2}$ mm, 6-10 sammen. Kronen gullighvid, 1-
1 $\frac{1}{2}$ mm bred. CV og S.

G. decipiens Jordan 25-55cm. Kronen $\frac{1}{2}$ -1mm bred, grønlig indven-
digt, rødlig udvendigt. NØ, C og SØ.

G. parisiense L. Marksnerre. 5-30cm. Ellers som den foregående.

G. divaricatum Lam. Udspærret snerre. 5-30cm. Opret. Bladene
smalt lancetformede, 4-10mm. Kronen 1-1 $\frac{1}{2}$ mm, gulligrød. Frugten
0,5-0,7mm, glat. Az: CPJTGS. Lu

G. minutulum Jordan Enkeltblomstret snerre. 2-10cm. Bladene 1 $\frac{1}{2}$ -3
mm, 4 i krans, friskgrønne. Blomsterne 1-2 sammen. Kronen meget
lille og hvidlig. SV: Serra da Caveira.

G. murale (L.) All. Mursnerre. 5-20cm. Kransene med 4-6 omvendt
lancetformede blade. Blomsterstilkene nedbøjede efter blomstrin-
gen. Frugten cylindrisk med adskilte, ofte uens, kroghårede del-
frugter. Az: CFGMS. Lu

Cruciata. Korsblad.

1. Enårig pedemontana
Flerårig 2.
2. Kvaststilken med 2 forblade. Stængelhårene oftest 1-2mm
laevipes
Kvaststilken uden forblade. Stænglen glat eller med hår
på 0,4-0,8 mm glabra

Cruciata laevipes Opiz Korsblad. 20-60cm. Stænglen oftest udstående håret. Bladene lancet- til ægformede, 3-årede, de øvre gulgrønne. N og SV.

C. glabra (L.) Ehrend. Glat korsblad. 5-20cm. Stænglen oftest glat. Bladene smalt til bredt ægformede, gulgrønne foroven, 3-årede. Kvastene 3-5-blomstrede. N og CØ.

C. pedemontana (Bellardi) Ehrend. Enårigt korsblad. 10-30cm. Stænglerne spinkle, oprette, med hagekrummede småtorne og udstående hår. Bladene 1-årede, ensartet grønne. Kvastene 2-3-blomstrede. NØ.

Valantia. Horsnerre. Små, enårige planter med 4-bladede kranse. Blomsterne i korte, 3-blomstrede kvaste med 2 han- og 1 tvekønnet blomst. Frugtstilken nedbøjet, udvidet og tornet, omslutter frugten.

Valantia muralis L. Glat hornsnerre. 2-6(-15)cm. Bladene ægformede, 2½-6mm. Stængel og blade glatte. Frugtstilken med et ryg-stillet horn. Stilk og horn med nogle krogbørster. C og S.

V. hispida L. Ru hornsnerre. Stænglen stivhåret. Frugtstilken uden horn, men med mange børster. Ag

Rubia. Krap.

1. Bladene lysegrønne, sideribberne tydelige nedeunder tinctorum
Bladene mørkegrønne, sideribberne utydelige 2.
2. Kvastene længere end de 3-20mm brede blade peregrina
" kortere " " 1½-2½mm " " agostinhoi

Rubia tinctorum L. Farvekrap. 30-100cm. Stænglerne ikke forveddede. Bladene løvfældende, 3-årede og netårede. Kronen bleggul med afrundede flige. (Lu)

R. peregrina L. Vild krap. 30-120cm. Flerårig plante, der ligner en grov snerre. Bladene 1-ribbede, stedsegrønne, læderagtige. Stænglen forveddet forneden. Kronen gulliggrøn med brodspidsede flige. Udbredt.

R. agostinhoi Dansereau & Silva Som foregående, men stænglerne glatte. Bladene 1-2½cm, altid 8 sammen. Kronen 3-4mm bred, med kort brodspids. Az: SMTJPFILC

CONVOLVULACEAE

1. Klatrende snylteplanter uden bladgrønt Cuscuta
Fritlevende planter med bladgrønt 2.
2. Kronen indtil 5mm, ca. ½ delt 3.
" over 5 mm, næppe delt 4.
3. Bladene siddende, lancet- til ægformede Cressa
" langstilkede, nyreformede til runde Dichondra
4. Forbladene brede og bladagtige, dækker delvist bægeret Calystegia
Forbladene små, dækker næppe bægeret 5.
5. Støvfanget med 1-3 kugleformede lapper Ipomoea
" " 2 tråd- til kølleformede lapper Convolvulus

Cuscuta. Silke.

1. 1 griffel. På træer monogyna
2 grifler. På urter eller buske 2.

2. Støvfangene hovedformede 3.
" forlængede 5.
3. Blomsterne i klaser eller toppe suaveolens
" i tætte hoveder 4.
4. Kronfligene trekantede og spidse. 5-tallig campestris
" ægformede og butte. 4-tallig australis
5. Bægeret gennemskinneligt og netåret approximata
" mat, ikke netåret 6.
6. Griflen kortere end frugtknuden. Hovedet 10-12mm epilinum
" så lang som eller længere end frugtknuden. Hovederne 5-6mm 7.
7. Blomsterne 2,3-4mm. Griflerne ofte en del længere end frugtknuden kotschyi
Blomsterne $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ mm. Griflerne ca. = frugtknuden planiflora

Cuscuta australis R.Br. Pileurtssilke. Stænglen grønliggul eller orange. Kronens indre svælgskæl meget små. Kapslen $3\frac{1}{2}$ -4mm, kugleformet. På Pileurt, Bede m.m. CV.

C. campestris Yuncker Svinesilke. Stænglen ret kraftig, gullig. Hovederne 10-12mm. Kapslen 2-3mm. (Lu): C.

C. suaveolens Ser. Vellugtende silke. Blomsterne 3-4mm, i åbne, 10mm brede knipper. Især på Kløver og Sneglebælg. (Lu): CV. M.sj.

C. epilinum Weihe Hørsilke. Mest på Alm. hør. (Lu) M.sj.

C. kotschyi Desmoulins Stænglerne mest røde eller rødlilla. NV, CV og S.

C. planiflora Ten. Hvidblomstret silke. Stænglen gullig, tynd og stærkt grenet. Kronen hvid. Udbredt.

C. approximata Bab. Fluevingesilke. Blomsterne $2\frac{1}{2}$ -4mm. Bægeret gulligt og fluevingeagtigt i tør tilstand. 2 underarter:
ssp. approximata: Blomsten 3-4mm. Bægerlapperne butte. N og C.
ssp. episonchum (Webb & Berth.) Feinbrun: Blomsten $2\frac{1}{2}$ mm. Bægerlapperne med en spids på lappens længde. Ofte 4-tallig. S.

C. monogyna Vahl Engriflet silke. Blomsterne i akslignende stand af 1-4-blomstrede nøgler. På *Securinega tinctoria* og *Tamarix africana*. SØ: Bredderne af Guadiana.

Cressa cretica L. Strandpude. 10-30cm. Pudeagtig, grådunet plante. Bladene 2-10mm, ægformede med hjerteformet grund. Blegt lyserøde blomster i korte aks for enden af grenene. Sandstrand. CV.

Dichondra micrantha Urban Skægsnerle. 5-15(-50)cm. Krybende og rodslående flerårig, dunet. Bladene 1-3cm, m.m. skinnende, helrandede. Blomsterne enlige i bladhjørnerne på 1-2cm lange stilke, 2- $2\frac{1}{2}$ mm, hvidlige eller grønne. (Az): SF

Calystegia soldanella (L.) R.Br. Strandsnerle. 10-50cm. Stænglerne liggende, lidet klatrende. Bladene nyreformede og noget kødede. Az: PF. Lu: Hele kysten.

C. sepium (L.) R.Br. Gærdesnerle. 3 underarter:

ssp. sepium: Kronen hvid. Planten glat. Bladet kortspidset. Lu

ssp. roseata Brummitt: Kronen lyserød. Stængel og stilke ofte dunede. Bladene lidet dunede, langspidsede. Støvdragerne 17-25mm. Lu: NØ, C og SV.

ssp. americana (Sims) Brummitt: Kronen lysrød. Stængel og stilke samt blade hyppigt dunede. Støvdragerne 25-34mm. Az: CLFJT

Convolvulus. Snerle.

1. Bladene tydeligt stilkede 2.
" siddende 7.
2. Bladene fligede althaeoides
" hele 3.
3. Bladgrunden afrundet til svagt hjerteformet 4.
" spydformet 6.

4. Busk. Bladene 3-6cm fernandesii
 Urter. Bladene $\frac{1}{2}$ -3 cm 5.
 5. Kronen 7-12mm. Mest enårig sculus
 " 15-22mm. Flerårig sabatius
 6. Bladene helrandede. Bægerbladene m.m. butte arvensis
 " rundtakke. " m.m. brodspidsede farinosus
 7. Stænglen forveddet forneden lineatus
 " helt urteagtig 8.
 8. Blomsterstilken kortere end bægeret humilis
 " flere gange længere end bægeret 9.
 9. Bægeret og kapslen dunede tricolor
 " " " glatte til svagt dunede 10.
 10. Kronen 14-22mm. Bægerbladene spidse meonanthus
 " 7-10mm. " butte og brodspidsede
 pentapetaloides

● Convolvulus fernandesii Silva & Teles Busk med tykke, brune grene og fildede kviste. Bladene bredt elliptiske, butte. Langstilkede, 3-6-blomstrede kvaste. Kronen 16-17mm, hvid. E: Costa Bela.

C. lineatus L. Smalbladet snerle. 3-15cm. Tæt silkehåret. Bladene smalle. Kortstilkede bleggrøde blomster i bladhjørnerne eller grenenderne på 12-25mm, 1-flere sammen. N og C.

C. humilis Jacq. Kortstilket snerre. 10-30cm. Bægeret svagt dunet og hindekantet. Kronen blålilla, 7-12mm. S.

C. tricolor L. Jomfruskørt. 10-30cm. Kronen 15-40mm, blå yderst, derefter hvid, gul inderst. (Az): F. Lu: C og S.

C. meonanthus Hoffm. & Lk. Smalbladet jomfruskørt. 10-50cm. Kronen farvet som hos den foregående. C og S.

C. pentapetaloides L. Klokkesnerle. 10-30cm. Kronen 2 x bægeret og ret indskæren. Ag

C. sculus L. Blå snerle. 10-60cm. Svagt dunet. Bladene lancet-til ægformede med hjærteformet grund. Kronen 7-10mm. Udbredt.

C. sabatius Viv. Rundbladet snerle. 10-50cm. Svagt til tæt dunet. Bladene 1-1 $\frac{1}{2}$ x så lange som brede og 3-8 x så lange som stilken. Kronen 13-15mm, blålilla med gul grund. CV. Sj.

C. arvensis L. Agersnerle. 2 underarter:

ssp. arvensis: M.m. glat. Kronen 15-25mm. Bladene flade. Az: TC. Lu

ssp. crispatus Franco: M.m. tæt krushåret. Kronen 10-15mm. Bladene med noget kruset rand. Az Lu

C. farinosus L. Tiltrykt dunet flerårig. Bladene trekantet-ægformede med pilformet grund. Kronen ca. 10mm, bleggrød. (Lu): Lis-sabon.

C. althaeoides L. Katostsnerle. 30-60cm. Klatrende. De nedre blade uregelmæssigt trekantede, de øvre næsten helt delte i 5-8 flige, hvoraf den midterste er grofttandet. Kronen rødlilla, som hos Katost, 2-3cm bred. C og S.

Ipomoea. Tragtsnerle. Slyngende 1-flerårige.

1. Kronen over 5 cm. Planten dunet acuminata
 " under 5 cm. Planten glat 2.

2. Bladene butte, udrandede eller 2-lappede fortil imperati
 " spidse batatas

Ipomoea imperati (Vahl) Griseb. (I. stolonifera) Sandsnerle. Langt krybende i sand og klitter. Bladene noget kødede, de større med 3-7 lapper. Kronen hvid med gul/lilla midte. Az: MFPT

I. acuminata (Vahl) R. & S. Spidsbladet tragtsnerle. 1-12m. Bladene 4-16cm, ægformede til bredt ægformede, helrandede til dybt 3-lappede. Kronen 5-8 $\frac{1}{2}$ cm, hvid, blå, lyserød eller flerfarvet. (Az): SMFJGT. (Lu): NV og CV.

Ipomoea batatas (L.) Lam. Sød kartoffel. $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ m. Bladene bredt ægformede, helrandede til dybt 3-5(7)-lappede. Kronen 3-5cm, hvid, blå- eller rødlilla. (Az) (Lu)

HYDROPHYLLACEAE

Phacelia tanacetifolia Benthon Honningurt. (Lu)

Wigandia caracasana Kunth Skorpionshorn. 2-4m. Opret, stivhåret busk. Bladene 20-45x12-35cm, ægformede og butte, gulligt dunede nederunder. Blomsterne i dobbelte svikler, 2cm, lyslilla med hvidt rør. (Lu)

BORAGINACEAE

1. Kronen m.m. uregelmæssig	2.
" regelmæssig	3.
2. Kronen uden svælgskæl	Echium
" med	Anchusa arvensis
3. Kronen hjulformet med et kort til intet rør	4.
" med et veludviklet rør	6.
4. Kronfligene spidse	Borago
" butte	5.
5. Stivhåret over det hele. Kronen blå	Pentaglottis
Glat til svagt stivhåret	Omphalodes
6. Nødden åbentsiddende, pigget	Cynoglossum
" uden pigge	7.
7. Kronen m.m. valseformet, uden krave	8.
" tragtformet eller med m.m. udbredt krave	9.
8. Planten glat	Cerithe
" håret	Symphytum
9. Blomsterne lyseblå eller gule med gule eller hvide
svælgskæl, uden eller med få støtteblade	Myosotis
Blomsterne anderledes	10.
10. Blomsterne uden støtteblade, små og hvide ...	Heliotropium
" med	11.
11. Dværgbusk	Lithodora
Urter	12.
12. Kronen gul. Enårig	Neatostoma
" ikke gul	13.
13. Kronen brunlilla	Nonea
" af anden farve	14.
14. Kronen hvid eller hvidlig	15.
" blå eller lilla	16.
15. Flerårig	Lithospermum
Enårig	Buglossoides
16. Kronen tragtformet, uden svælgskæl	Pulmonaria
" med rør og krave, med svælgskæl	Anchusa

Heliotropium. Skorpionsurt.

1. Flerårig	curassavicum
Enårig	2.
2. Bladene grågrønne på begge sider	europaeum
" hvidfildede, i det mindste på undersiden	supinum

Heliotropium europaeum L. Alm. skorpionsurt. 5-40cm. Oftest opret. Bladene m.m. ægformede, tiltrykt dunede. Sviklen bispestavsformet. Bægeret delt til grunden. Az: TGJPF. Lu: Alm.

H. curassavicum L. 20-50cm. Liggende, glat, ret blågrøn og kødet. Bladene linje-spatelformede, op til 4x1cm. Sviklerne ikke bispestavsformede, 2-6cm. Kronen 1-2 $\frac{1}{2}$ mm. (Az):M. (Lu): Ag

H. supinum L. Lav skorpionsurt. 10-30cm. Minder om europaeum, men hvidfildet, med opret midtergren og udstrakte sidegrene. Bægeret højst $\frac{1}{4}$ delt, opsvulmet og pæreformet i frugt. Udbredt.

Lithospermum officinale L. Lægestenfrø. NØ.

Neatostoma apulum (L.) Johnston Gult stenfrø. 5-25cm. Stivhå-

ret enårig, halvskærmagtigt grenet foroven. Bladene m.m. linjeformede. Sviklerne tætte og ensidige. Kronen 6-6½mm. NØ, C og S.

Buglossoides arvensis (L.) Johnston ssp. occidentalis Franco
Rynket stenfrø. NØ, C, SØ.

Lithodora diffusa (Lag.) Johnston Opstigende stenfrø. 10-50cm. Bladene 2-4mm brede, udvidede nedadtil. Kronen indtil 21mm, blå, håret udvendigt. 2 underarter:

ssp. diffusa: Liggende eller klatrende. Bladene udstående, flade eller noget indrullede. Kronsvelget meget tæthåret. NV, C.

ssp. lusitanica (Samp.) Silva: Opret. Bladene tiltrykte, stærkt indrullede og tykke. Kronsvelget svagere håret. C og S.

Cerintho major L. Storblomstret voksort. 15-60cm. Glat enårig. Øvre blade ægformede med hjerteformet grund, støttebladene ligeledes. Kronen 18-23mm, lilla, ofte gul forneden. Frugterne 5-7mm. NV, CV og SØ.

C. gymnandra Gasparr. Som den foregående, men kronen 5-20mm, gul eller hvid med gul grund. Frugterne 2½-4½mm. NØ, C og S.

Echium. Slangehoved.

1. Alle støvdragere indesluttede i kronen	2.
Mindst 1-2 støvdragere fremragende	3.
2. Bægeret i blomst 6-8mm, i frugt indtil 15mm med ved	
grunden 3-6mm brede flige parviflorum	
Bægeret i blomst 5-7mm, i frugt indtil 10mm med ved	
grunden 2-3mm brede flige arenarium	
3. Kronen bleg: hvidblå eller kødfarvet	4.
" blå, lilla eller rødlilla	5.
4. Kronen 7-10mm, hvidblå	lusitanicum
" 16-18mm, kødfarvet	boissieri
5. Kronen kun håret på årer og kanter	plantagineum
" m.m. ensartet behåret	6.
6. De fleste blomster med 1-2 udragende støvdragere	7.
" " " " 3-5 " "	8.
7. Bægeret 7-9mm, vokser til 12-19mm i frugt	creticum
" 5-8mm, " ikke i frugt	tuberculatum
8. Flere til mange opstigende stængler	9.
Mest 1 opret stængel	10.
9. Kronen lyst rødlilla, gradvist udvidet	rosulatum
" blå til blålilla, ret brat udvidet midtpå	gaditanum
10. Kronen rent blå med 4-5 udragende støvdragere	vulgare
" mørkt blålilla med 2-4 udragende støvdr.	tuberculatum

Echium lusitanicum L. Småblomstret slangehoved. Grundbladene 25-45cm med bløde, tiltrykte børster. Blomsterstanden akslignende. N og CØ.

E. boissieri Steudel 60-250cm. Opret med mest 1 stængel. Grundbladene 10-25cm. 5 udragende støvdragere. CS og SØ. Sj.

E. vulgare L. Alm. slangehoved. NØ.

E. plantagineum L. Purpurslangehoved. 20-60cm. Opret og blødhåret. Kronen 18-30mm, først blå, siden rødlilla, så lyserød. Oftest 2 udragende støvdragere. Az Lu

E. creticum L. Tungeslangehoved. 25-90cm. Oftest flerstænglet. Stivhåret. Kronen 15-30mm, tragtformet, rødlilla, blå eller blålilla. 2 underarter:

ssp. coincyanum (Lacaita) Fern.: Støttebladene kortere end eller lig bægeret. S.

ssp. algarbiense Fern.: Støttebladene meget længere end bægeret. Ag

E. tuberculatum Hoffm. & Link Ligner den foregående, men kronen 15-25mm, mørkt blålilla. C og S.

Echium gaditanum Boiss. 20-75cm. Øvre stængelblade æg- til bredt lancetformede. Kronen 11-20mm. Kystnær. Ag

E. rosulatum Lange 30-70cm. Øvre stængelblade æg- til bredt lancetformede. Kronen 11-25mm, oftest med et smalt, kun lidt skævt eller næsten regelmæssigt kronrør.

E. parviflorum Moench Bladbægret slangehoved. 10-40cm. Bladene med tiltrykte børster. Kronen 10-14mm, blegblå med mørkere rand, m.m. rørformet. Kystnær. SV. M.sj.

E. arenarium Guss. Sandslangehoved. 15-25cm. Bladene med tiltrykte børster. Kronen 6-10mm, mørkeblå, m.m. rørformet. Kystnær. SV.

Pulmonaria longifolia (Bast.) Boreau Smalbladet lungeurt. Sommerbladene indtil 50x6cm, smalt lancetformede, oftest hvidplettede. Kronen blå til blålilla. NØ og CØ.

Nonea vesicaria (L.) Rchb. Klokkekosakurt. 20-50cm. 1-2-årig. Stivhåret og kort kirteldunet. Bægeret 5-7mm i blomst, 10-15mm og klokkeformet i frugt. Kronen 3-5mm bred, brunlilla. NØ, C, SØ.

Symphytum uplandicum Nyman Foderkulsukker. (Az): MT

Anchusa. Oksetunge.

1. Kronen lidt uregelmæssig med bøjet kronrør arvensis
- " regelmæssig med ret kronrør 2.
2. Bægeret delt næsten til grunden azurea
- " højst 2/3 delt 3.
3. Frugtbægeret 10-15mm, spidslappet, 2/3 delt granatensis
- " 7-12mm, butlappet, højst 1/2 delt 4.
4. De fleste hår og børster uden knude ved grunden undulata
- Børsterne med en kraftig, hvid knude ved grunden calcarea

Anchusa undulata L. Bølget oksetunge. 15-55cm. 2-flerårig. Blade- ne linje-lancetformede, spidse, ofte med bølget rand. Kronen blå med et rør på 7-13mm og en 3-8mm bred krave. Udbredt.

A. granatensis Boiss. Som den foregående, men kronrøret ca. 6mm, ca. = bægeret. C og S.

A. calcarea Boiss. Som undulata, men bægeret kun ca. 1/3 delt. Klitter. Hele kysten.

A. azurea Miller Blå oksetunge. (A. italica Retz.) 30-80cm. Fler- årig. Sviklerne forlænges i frugt, så bægrene sidder 1-2cm fra hinanden. Kronen 9-13mm bred, kraftigt mørkeblå. Udbredt.

A. arvensis (L.) Bieb. Krumhals. 2 underarter:

ssp. arvensis: Bladene tandede og stærkt bølgede. Kronrøret 5-7mm krummet på midten. Nødderne svagt knudrede. N.

ssp. orientalis (L.) Nordh.: Bladene næsten helrandede, lidet bølgede. Kronrøret 4-5mm, krummet før midten. Nødderne stærkt og tæt knudrede. (Lu): NØ.

Pentaglottis sempervirens (L.) Tausch Bredbladet oksetunge. 30-100cm. Stivhåret flerårig. Nedre blade 10-40cm, lancet- til æg- formede, undersiden med fremtrædende sideribber. Bægeret næsten helt delt. Kronen blå med hårede svælgskæl. N og CØ.

Borago officinalis L. Hjulkrone. 20-60cm. Enårig. Kronen med et ganske kort, hvidligt rør og op til 15mm lange, vandret udstående, spidse, mørkeblå kronflige. 6mm lange støvknapper, der er samlede i en slags rør. Az: SMTPFL. Lu: Udbredt.

Myosotis. Forglemmigej.

1. Bægeret tiltrykt håret, bagudrettet på røret og fremad-
rettet på tænderne. Azorerne 2.
- Alle bægerets hår fremadrettede eller udstående 3.
2. Stænglen rodslående forneden, mest enkel azorica
- " ikke rodslående, stærkt grenet maritima

3. Bægeret med 2 slags hår, den ene er m.m. udstående, ofte
hagekrummede børster, den anden tiltrykte hår 4.
Bægeret kun med tiltrykte hår 11.
4. Flerårig. Stængelbladene $1\frac{1}{2}$ -3cm brede latifolia
1-2-årig. " højst $1\frac{1}{2}$ cm brede 5.
5. Frugtstilkene $1\frac{1}{2}$ -3 x bægeret arvensis
" gennemgående kortere end bægeret 6.
6. Blomsterne først lysegule, senere blå discolor
" af samme farve hele tiden 7.
7. Kronen gul 8.
" blå 9.
8. Kronen ca. 4mm lang, 2mm bred. Sjældent over 10cm personii
" " 2mm " , 1mm " . Op til 20cm høj balbisiana
9. Med kroghår nederst på stængel og bladundersider ... stricta
Uden " " " " " " 10.
10. Kronen forlænges efter blomstringen, 1mm bred congesta
" " ej " " , -3mm bred ramosissima
11. Stænglen tiltrykt håret 12.
" udstående håret 17.
12. Stængelhårene m.m. tætte, mest over $\frac{1}{2}$ mm 13.
" m.m. spredte, under $\frac{1}{2}$ mm 14.
13. Kronen 4-8mm bred. Stængelbladene m.m. spidse welwitschii
" 3-6mm " " m.m. udrandede retusifolia
14. Med mange udløbere. Bladlængden 2-3 x bredden stolonifera
Uden udløbere. Bladene smallere 15.
15. Frugtbægeret 2-3 $\frac{1}{2}$ mm. Frugterne 1-1,2mm, brune debilis
" 3 $\frac{1}{2}$ -5mm. " 1,4-1,8mm, sortebrune 16.
16. Toårig. Rodslående forneden. Kronen 4-8mm bred lusitanica
Mest enårig. Ikke rodslående. Kronen 2-5mm bred laxa
17. Med mange udløbere. Bladlængden 2-3 x bredden stolonifera
Mest uden udløbere. Bladene smallere 18.
18. De fleste frugtbægre højst $\frac{1}{2}$ delte 19.
" " " over $\frac{1}{2}$ delte 21.
19. Stænglen tæt udstående håret welwitschii
" m.m. glat eller spredt håret 20.
20. Enårig. Stængelbladene m.m. udrandede retusifolia
Toårig. " halvspidse lusitanica
21. Kronen 5-8 mm bred secunda
" 2-5 mm " baetica

Myosotis arvensis (L.) Hill Markforglemmigej. Az: M. Lu: NV, C.

M. ramosissima Rochel Bakkeforglemmigej. 2 underarter:

ssp. ramosissima: Stænglen kun med blomster i den øvre del.

Frugtbægeret indtil 4mm. Az: T. Lu: Udbredt.

ssp. globularis (Samp.) Grau: Stænglen med blomster næsten til
grunden. Frugtbægeret indtil 2 $\frac{1}{2}$ mm. Lu: NV.

M. discolor Pers. Forskelligfarvet forglemmigej. 2 underarter:

ssp. discolor: Mindst 1 par modsatte stængelblade. Kronen ind-
til 4mm, først gul eller flødefarvet. Az: SMTJ. Lu: N og CV.

ssp. dubia (Arrondeau) Blaise: Ingen modsatte blade. Kronen
højst 2mm, først flødefarvet. Az: G. Lu: N og C.

M. congesta Shuttlew. Vejforglemmigej. SØ.

M. balbisiana Jordan Bleg forglemmigej. Kronen bleggul. Blom-
sterne uden støtteblade. N og CV.

M. persoonii Rouy Gul forglemmigej. Kronen livligt gul. Blom-
sterne tætsiddende, de nederste med støtteblade. NØ, C og SV.

M. stricta Link Rank forglemmigej. NØ. M.sj.

M. latifolia Poiret Bredbladet forglemmigej. -70cm. Tætbladet
flerårig. Frugtbægeret -7mm, klokkeformet. Kronen 5-10mm bred.
(Lu): NV og CV.

Myosotis stolonifera (DC.) Leresche & Levier Kortbladet forglem-migej. 6-20cm. Stænglerne tynde med mange, ofte stærktgrenede udløbere fra de nedre bladhjørner. Bladene brede, indtil $2(3\frac{1}{2}) \times 1$ cm. Kronen blegblå, 3-4mm bred. 2 underarter:

ssp. stolonifera: Udløberne glatte til tiltrykt dunede. Bladundersiden noget blågrøn. Lu: NV.

ssp. hirsuta Schuster: Udløberne m.m. udstående hårede. Bladundersiden grøn. Az: MJT. Lu: N.

M. secunda Murray Nikkende forglemmigej. 20-40cm. Stænglen rodslående, undertiden med udløbere. Frugtstilkene 7-20mm, udstående til hængende. Kronen 5-8mm bred, først lyserød, senere himmelblå. NV og CV.

M. baetica (Lara) Afonso 20-60cm. Stænglen noget rodslående, uden udløbere. Bladene lidt tykke. Frugtstilken 5-10mm, m.m. udstående. Kronen 2-5mm bred. NV, C og SØ.

M. welwitschii Boiss. & Reuter 20-60cm. Bladene indtil $10 \times 2\frac{1}{2}$ cm. Kronen 4-8mm bred. C og S.

- M. retusifolia Rocha Afonso 20-50cm. Grundbladene $2-4 \times 0,7-1$ cm, butte; stængelbladene $2\frac{1}{2}-6$ cm, udrandede eller meget butte. Frugtstilkene 3-8mm, noget udstående til nedbøjede. Kronen 4-6mm bred. Brakke klitlavninger. SV.

- M. lusitanica Schuster -70cm. Rodslående forneden. Kronen indtil 8mm bred. C og S.

M. debilis Pomel 10-20(-60)cm. Mest spinkel enårig. Frugtstilkene $2-4(-7)$ mm. Frugtbægeret $2-3\frac{1}{2}$ mm. Kronen 3-4mm bred. N, C og SØ.

M. laxa Lehm. ssp. caespitosa (C.F.Schultz) Nordh. Sumpforglem-migej. NV og C.

- M. azorica H.C.Watson -50cm. Sviklerne meget tætte i blomst, lidt forlængede i frugt. Blomsterne blå hele tiden. Tørvemoser mellem 250-400m. Az: LC

- M. maritima Hochst. -50cm. Sviklerne m.m.korte. Blomsterne hvide, lyserøde eller gule i knop, blå som udsprungne. Meget tørre kystklipper indtil 150cm. Az: TJPF

Omphalodes nitida Hoffm. & Link 20-65cm. Svagt stivbørstet flerårig. Bladene lancetformede, de nedre $10-20 \times 1-3\frac{1}{2}$ cm og langstilkede. Nedre blomster med støtteblade. Kronen 5-9mm, blå, med gule folder. Fugtige, skyggefulde steder. N og C.

O. linifolia (L.) Moench Sommerkærminde. 5-40cm. Noget blågrøn enårig. Nedre blade 1-5cm, spatel- til kileformede, randhårede; øvre lancet- til linjeformede. Blomsterne uden støtteblade, hvide eller blålige, 5-10mm brede. NØ, C og SØ.

O. kuzinskyanae Willk. 3-15cm. Enårig. Øvre blade elliptiske til ægformede. Blomsterne delvist med støtteblade, blå. Kystklipper og strande. E: Cabo da Roca.

Cynoglossum creticum Miller Året hundetunge. 30-60cm. Grågrøn toårig. Sviklerne uden støtteblade. Kronen glat, bleg med blå årer. Az: SM. Lu: Udbredt.

C. cheirifolium L. Filtet hundetunge. 10-40cm. Grågulligt filtet toårig. Sviklerne med støtteblade. Kronen først lyst rødlig, senere blålilla eller mørkeblå. Frugtstilkene ofte udadkrummede. Udbredt.

C. clandestinum Desf. Gulhåret hundetunge. 30-50cm. Ret tæt gulligt håret toårig. Sviklerne oftest med støtteblade. Bægertænderne butte og ægformede. Kronen lyst blålilla med hårede flige. C, S

VERBENACEAE

Lantana camara L. Ildkrone. $\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ m. Stinkende busk. Bladene æg-

formede, savtakke, rynkede, m.m. hårede, modsatte. Røde, orange eller gule blomster i halvkugleformede stande på 4-8cm fra bladhjørnerne. Blomsterne rørformede med kort, 4-tallig krave. (Az): SMTGJPFL

Verbena. Jærnurt. 1-flerårig urter med modsatte blade. Blomsterne i aks med støtteblade, små. Kronen med rør og skålformet, lidt uregelmæssig, buttandet krave.

1. Bladene tandede til indskåret-tandede	2.
Ihvertfald de nedre blade dybt indskårne til 1-2 x delte	3.
2. Aksene stilkede, ikke tætstillede. Kronen rødlig	<i>rigida</i>
" mest siddende, tætstillede. Kronen blå	<i>bonariensis</i>
3. Stænglen rukantet, mest opret	<i>officinalis</i>
" kort stivhåret, mest liggende	<i>supina</i>

Verbena rigida Sprengel. Purpurjærnurt. -60cm. Stift opret, rundet flerårig. Bladene 4-8cm, aflange og stive. En løs, endestillet halvskærm af aks, der er 2-5cm i frugt. Støttebladene tydeligt længere end bægeret. (Az): STF

V. bonariensis L. Blå jærnurt. -200cm. Stift opret, rukantet flerårig. Bladene 7-13cm, aflangt-lancetformede. Endestillet top af flere langstilkede kvaste af siddende aks, der er 2cm i frugt. Støttebladet højst af bægerets længde, ofte mørkeblåt. (Az): MTGJF. (Lu): NV og C.

V. officinalis L. Alm jærnurt. 15-60cm. Opret flerårig. Bladene rude-spatelformede, lappede til fligede. Lyslilla blomster i lange og smalle aks, der er 10-25cm i frugt. Az Lu

V. supina L. Lav jærnurt. 10-30cm. Tæthåret enårig med 1-2 x fjerfligede blade. Lyslilla blomster. Aksene 3-8cm i frugt.

Lippia canescens Kunth. Kølbæger. 10-30cm. Krybende, flerårig urt med modsatte, rude-spatelformede, m.m. tandede blade. Blomsterne lyslilla i tætte, hovedformede, 9-12mm brede aks på 2-4 cm lange stilke fra bladhjørnerne. Bægeret halvt delt i 2 læber. (Lu): Mondego-bugten, Alto Tejo og Alto Guadiana.

CALLITRICHACEAE

Callitriche. Vandstjerne.

1. Undervandsbladene gennemskinnelige	2.
" ikke gennemskinnelige	3.
2. Frugten helt uden vinger	<i>truncata</i>
" med ofte brede vinger	<i>lusitanica</i>
3. Frugten under 1mm, bredere end lang. Landplante ...	<i>deflexa</i>
" over 1 mm	4.
4. Griflerne blivende og tiltrykte frugten	5.
" ikke tiltrykte frugten	6.
5. Undervandsbladens spids udvidet og dybt udrandet	<i>hamulata</i>
" " ikke udvidet, ofte skævt	
udrandet	<i>brutia</i>
6. Frugten uvinget, under 1½ mm bred	<i>obtusangula</i>
" vinget, over 1½ mm bred	7.
7. Flydebladene med 5-7 ribber på det bredeste sted	<i>stagnalis</i>
" " 9-13 " " " " "	<i>cribrosa</i>

Callitriche truncata Guss. ssp. occidentalis (Rouy) Schotsman. Kortbladet vandstjerne. 5-15cm. Alle blade undervandsblade, 5-11 mm, ofte mørkegrønne. C.

C. lusitanica Schotsman. Kan have flydeblade, der så er gennemskinnelige inderst. Undervandsbladene lidt smallere mod den udrandede spids. NØ, C og SV.

C. stagnalis Scop. Storfrugtet vandstjerne. Az Lu: Alm.

C. cribrosa Schotsman. 6-8 store flydeblade på 10-15x7-12mm, midterribben ofte grenet. SØ. Sj.

1. Kronens overlæbe mangler eller stærkt reduceret	2.
" " veludviklet eller kronen m.m. regelmæssig	3.
2. Underlæben 3-delt	Ajuga
" 5-delt	Teucrium
3. Støvdragerne helt indesluttede i kronrøret	4.
" rager frem fra kronrøret	6.
4. Kronrøret længere end bageret. Kronen blå el.hvid	Lavandula
" kortere " " " hvid eller gul	5.
5. Bageret 10-tandet	Marrubium
" 5-tandet	Sideritis
6. 2 fungerende støvdragere	7.
4 " "	9.
7. Kronen næsten regelmæssig, 2½-4mm lang	Lycopus
" udpræget tolæbet, 8-40mm lang	8.
8. Kronens overlæbe konkav. Bladene linjeformede	Rosmarinus
" " hvælvet. " brede	Salvia
9. Kronen næsten regelmæssig	10.
" 2-læbet	11.
10. Stænglerne ihvertfald forveddede forneden	Thymus
" ikke forveddede	Mentha
11. Kronens overlæbe hvælvet, ofte længere end underlæben	12.
" " flad eller konkav, ofte kortere end underlæben	19.
12. Bageret 2-læbet	13.
" m.m. regelmæssigt	16.
13. Bageret med en pukkel på ryggen	Scutellaria
" uden en sådan pukkel	14.
14. Bladene savtakke, ægformede og friskgrønne	Prasium
" ikke savtakke	15.
15. Støttebladene helt ulig bladene	Prunella
" m.m. lig bladene	Micromeria
16. Underlæbens sideflige mangler eller reducerede til 2 små tænder	Lamium
Underlæbens sideflige veludviklede	17.
17. Underlæben med 2 hule tænder mellem fligene	Galeopsis
" uden sådanne tænder	18.
18. De 2 griffelgrene tydeligt uens	Phlomis
" 2 " m.m. ens	Ballota + Stachys
19. Blomsterne i tætte småaks i en grenet stand	Origanum
" enlige eller i kranse i en akslignende stand	20.
20. Støttebladene kamformet fjersnitdelte	Cleonia
" ikke fjersnitdelte	21.
21. Støvdragerne udstående. Forveddet forneden	Thymus
" bøjede mod hinanden	22.
22. Bageret m.m. regelmæssigt	23.
" tolæbet	26.
23. Planten krybende og rodslående med blå blomster	Glechoma
" ikke krybende	24.
24. Bladene trekoblede	Cedronella
" hele	25.
25. Bageret 15-ribbet. Kronen blå eller hvid/rødprikket	Nepeta
" 5-10-ribbet	Ballota + Stachys
26. Kronen 25-40mm	Melittis
" 4-25 mm	27.

27. Kronrøret krumt	Melissa
" ret	28.
28. Griflens to grene m.m. lige store	Micromeria
" " " tydeligt uens	29.
29. Blomsterne i grenede kvaste i bladhjørnerne	Calamintha
" ikke i grenede kvaste	30.
30. 3-8 lilla blomster i kransene	Acinos
10-20 lyserøde blomster i kransene	Clinopodium

Ajuga. Læbeløs.

1. Bladene 3-delte med 3 linjeformede flige	chamaepitys	2.
" hele		
2. Bladene linjeformede, over 5 x så lange som brede	iva	
" ægformede til spatelformede		3.
3. Stænglen foroven uregelmæssigt lådden på alle sider		
	pyramidalis	
Stænglen foroven kun dunet på to modsatte sider	reptans	

- * Ajuga pyramidalis L. ssp. meonantha (Hoffm.& Link) Fern. Pyramidelæbeløs. Planten uldhåret-ladden. NV og CN.

A. reptans L. Krybende læbeløs. NV og CV.

A. iva (L.) Schreber Moskuslæbeløs. 5-20cm. Tueformet flerårig med moskuslugt. Bladene smalle og helrandede. Kronen rødlilla, lyserød eller gul, 12-20mm. C og S.

A. chamaepitys (L.) Schreber Gul læbeløs. 10-20cm. Stærktlugtende enårig. Bladene noget klæbrige. Kronen citrongul, 7-15mm. NØ og CV.

Teucrium. Kortlæbe.

1. Bladene med 3 smalle flige	pseudochamaepitys	2.
" udelte		
2. Grenene tornede, m.m. bladløse under blomstringen	spinosum	3.
" uden torne, bladede under blomstringen		
3. Bægeret tolæbet		4.
" ikke tolæbet		5.
4. Kronen blegt gulgrøn. Bladene over 2½ cm	scorodonia	
" rødlilla. Bladene under 2½ cm	salviastrum	
5. Blomsterstanden ikke hovedformet, længere end bred		6.
Blomsterne i hoveder, der kan være samlede i klase eller		
	halvskærm	8.
6. Bladene helrandede. Kronen 15-25mm	fruticans	
" tandede. Kronen 7-16 mm		7.
7. Blomsterne kortere end støttebladene	scordium	
" længere end "	chamaedrys	
8. Bladene modsatte	polium	
" 3-4 i krans		9.
9. Bladene 12-18mm. Stænglerne fildede	algarbiense	
" 20-30mm. " hårede	haenseleri	

Teucrium fruticans L. Buskkortløbe. 50-120cm. Busk med firkantede, hvidfildede grene. Bladene æg-lancetformede, hvidfildede nedenunder, ofte glatte og skinnende ovenpå. Kronen blå, 15-25mm. 2-blomstrede kranse. CV og S.

T. pseudochamaepitys L. Tregaflet kortlæbe. 10-40cm. Nedre blade 1-2 x fjersnitdelte, de øvre ofte 3-fligede. Kransene 2-blomstrede. Kronen 10-15mm, hvidlig eller rødlig. S.

T. scorodonia L. Klasekortlæbe. 20-60cm. Bladene ægformede med hjærteformet grund, rundtaktede og rynkede. Az: T. Lu: Udbredt.

- T. salviastrum Schreber 10-30cm. Dværgbush. Stænglerne vredne, filtet-dunede og kirtlede. Bladene ægformet-aflange, butte, stærkt rynkede med gråfiltet underside, 8-20mm. Kronen 10mm. Mest over 1000m. NV og CØ.

Teucrium scordium L. ssp. scordioides (Schreber) Maire & Petitm. Løgurt. 10-60cm. Med løglugt. Bladene lancetformede med 5-7 par tænder. Kronen lyserød, 7-10mm. Sumpe, våde enge. Udbredt.

T. spinosum L. Tornet kortlæbe. 30-50cm. Stærktgrenet enårig med tornagtige grene. 1-4 6-8mm store, hvide blomster sammen, der er vendte på hovedet. C og SØ.

T. chamaedrys L. Ædelkortlæbe. 20-35cm. Bladene op til 2x1cm med 5-8 par tænder. Kronen 12-15mm, oftest rødlig. C

T. polium L. Hovedkortlæbe. 10-45cm. Tætfiltet halvbush med opstigende grene. Bladene lancetformede, ofte noget omrullede. Kronen hvid eller noget rødlig, 5-7mm. 3 underarter:

ssp. polium: Hovederne 10-20mm brede, enlige. Bladene 2-4mm brede, rundtakkede i ydre 1/2.

ssp. capitatum (L.) Arc.: Hovederne 8-10mm brede, i en klase. Bladene 1-3mm brede, rundtakkede i ydre 1/3. CV og SØ.

ssp. vicentinum (Rouy) Wood: Hovederne 12-22mm brede, i halvskærmagtig klase. Bladene 3-7mm brede, rundtakkede i ydre 2/3. Ag.

T. algarbiense (Cout.) Cout. 20-30cm. Dværgbush. Bladene rundtakkede yderst, altid 3 i krans, meget indrullede. Hovederne 12-15mm brede. Kronen 7-8mm, hvid. Ag

T. haenseleri Boiss. 10-35cm. Dværgbush. Bladene 3-4 sammen, med 3-12 par rundtakker. Hovederne 8-12mm brede. Kronen 5-6mm, hvid. Ag BAl (E)

Scutellaria galericulata L. Alm. skjolddrager. NV og CV

S. minor Hudson Liden skjolddrager. 10-20cm. Opret. Bladene 8-20x4-10mm, m.m. helrandede. Bægeret 2-3mm. Kronen 6-10mm, lyserød. Az: TJP. Lu: NV, C og S.

Prasium majus L. Murgrøn. 30-100cm. Halvbush med gulliggrå, længdesprukken bark. Bladene 2-5cm, friskgrønne, de nedre med hjerteformet grund. Bægeret tragtformet med 3-tandet over- og 2-tandet underlæbe, op til 25mm i frugt. Kronen 17-20mm, oftest hvid, ellers rødlig. S.

Marrubium vulgare L. Kransburre. 20-45cm. M.m. grå-hvidfiltet. Bladene m.m. runde, uregelmæssigt rundtakkede, med en stilk på 1-2cm. Bægeret med 10 krogformede tænder. Kronen 6-7mm, hvid. Az: SMGTJ. Lu: Udbredt.

Sideritis. Kortkrone. Kronen mest gul.

1. Bægeret tolæbet. Enårig romana
" regelmæssigt. Halvbuske 2.
2. Stænglen næsten glat arborescens
" tydelig håret 3.
3. Bladtænderne meget smalle. Kronens overlæbe lys hirsuta
" brede. Overlæben ikke lysere hyssopifolia

Sideritis romana L. Stortandet kortkrone. 5-25cm. Lådden. Nedre blade elliptisk-rudeformede, tandede i ydre halvdel; de øvre lancetformede og næsten helrandede. Bægeret med tornagtige, lilla tænder. Kronen hvid eller gul. Ag

S. hirsuta L. Tvefarvet kortkrone. 10-50cm. M.m. lådden. Kronen 8-10mm, med hvid eller bleggul overlæbe og gul underlæbe. Bladene 4,5-9mm brede, mest med 4 par tænder. NV, C og S.

S. arborescens Salzm. Buskkortlæbe. 40-80cm. Kronen 7,5-10mm, gul, undertiden brun med gul rand. Bladene 1-11mm brede, mest med 5-7 par tænder, undertiden meget små. Akset med veladskilte kranse. Ag

Sideritis hyssopifolia L. Klippehortkrone. 10-35cm. Kronen farvet som hos foregående. Bladene 1,5-6,5mm brede. Akset kugleformet til forlænget, ofte udvidet foroven. TM?

Melittis melissophyllum L. Vild hjærtensfryd. 30-50cm. Bladene ægformede, op til 8cm, med 10-20 par tænder. Stænglen uden kirtelhår. 1-2 ensidigt vendte blomster i bladhjørnerne. Kronen hvid, lyserød, rødlilla eller flerfarvet, 25-40mm. N og C.

Phlomis. Løvehale. Store lyserøde eller gule blomster med bred overlæbe, der er bøjet retvinklet ned over underlæben.

1. Kronen rød. Bladene m.m. rundtakkede	2.
" gul. " helrandede	3.
2. Flerårig urt indtil 70cm. Forbladene sylformede herba-venti	
Halvbusk indtil 2m. Forbladene lancetf. til aflange purpurea	
3. Nedre blade 5-10mm brede. Forbladene linjeformede lychnitis	
" " 12-35mm brede. " bredere fruticosa	

Phlomis herba-venti L. Vindløvehale. 30-70cm. Bladene 7-17½cm, lancetformede, noget stjernedunede og svagt takkede. Kransene med (2-)8-12 blomster. Kronen 15-20mm. CØ.

P. purpurea L. Høj løvehale. Nedre blade 3½-9cm, hvidt stjerneuldne nedenunder. Kronen 23-26mm, stjernefiltet. C og S.

P. lychnitis L. Smalbladet løvehale. 30-70cm. Nedre blade 5-11cm, gradvist tilsmalnede i en utydelig stilk, stjerneuldne nedenunder. Kransene med 4-10 blomster. Kronen 20-30mm. NØ, C og S

P. fruticosa L. Buskløvehale. -130cm. Nedre blade 3-9cm, med afskåret til kileformet grund, stjernefiltede nedenunder. 14-36 blomster i krans. Kronen 23-35mm. (Az): T

Galeopsis tetrahit L. Alm. haneke. NV.

Lamium. Tvetand.

1. Kronens overlæbe kløvet. Kronen hvid, 20-25mm	bifidum
" " helrandet	2.
2. Flerårig. Kronrøret krummet forneden	maculatum
Enårig. Kronrøret ret	3.
3. Bægeret 8-12mm, tænderne længere end røret moluccellifolium	
" 5-7 mm, " ikke længere end røret	4.
4. Støttebladene m.m. omfattende, bredere end lange	amplexicaule
Støttebladene ikke stængelomfattende, længere end brede	5.
5. Bladene rundtakkede	purpureum
" uregelmæssigt indskåret-tandede-lappede	hybridum

Lamium maculatum L. Plettet tvetand. 20-50cm. Bladene ofte blegplettede. Kronen 20-30mm med et hvidligt rør og en rød, ofte plettet underlæbe. N og C.

L. bifidum Cyr. ssp. bifidum Kløvet tvetand. 10-40cm. Bladene uregelmæssigt indskårne. Bægetænderne kortere end røret. CØ.

L. purpureum L. Rød tvetand. N og C.

L. hybridum Vill. Fliget tvetand. NØ og CV.

L. moluccellifolium Fr. Nyrebladet tvetand. NØ.

L. amplexicaule L. Liden tvetand. (Az): MPTJ. Lu: Udbredt.

Ballota og Stachys. Fællesnøgle.

1. Enårig		2.
Flerårig		3.
2. Kronen 12-15mm, med kløven overlæbe, mest gul	<i>S. ocymastrum</i>	
" 6-8mm, med hel overlæbe, mest rød	<i>S. arvensis</i>	
3. Bægeret med 10-flere tænder		<i>B. hirsuta</i>
" 5-tandet		4.
4. De fleste blade grundstillede		<i>S. officinalis</i>
" " " sidder på stænglen		5.
5. Planten m.m. filtet		<i>S. germanica</i>
" håret		6.
6. Bægertænderne ca. = røret		<i>S. silvatica</i>
" kortere end røret		7.
7. Bladene lancetformede		<i>S. palustris</i>
" bredt ægformede		<i>B. nigra</i>

Stachys officinalis (L.) Trevisan Betonie. 30-120cm. Bladene aflange med hjerteformet grund, groft rundtakkede. 1-3 stængelbladspar. Kransene samlede i et endestillet aks. Rødlilla krone. 2ssp: *ssp. officinalis*: Støttebladene 3-6mm. Bægeret 5-9mm. Udbredt. *ssp. algeriensis* (De Noé) Franco: Støttebladene 6-9mm. Bægeret 9-13mm. C

S. germanica L. *ssp. lusitanica* (Hoffm. & Link) Cout. Filtet galtetand. Bladene 3-12cm, aflange til aflangt-ægformede, med hjerteformet grund, grønne ovenpå, gråfildede nedenunder. Bægertænderne noget uens. Kronen 15-20mm, lyst vinrød. C og S

S. silvatica L. Skovgaltetand. NØ.

S. palustris L. Kærgaltetand. CV: Mondego-bugten.

S. ocymastrum (L.) Briq. Håret galtetand. 20-50cm. Opret og udstående håret. Bladene aflangt til bredt ægformede. C og S

S. arvensis (L.) L. Agergaltetand. Az: Alle øer. Lu: Udbredt.

Ballota hirsuta Benth. Håret tandbæger. 60-80cm. Bladene bredt ægformede til runde, 3-6x3-5cm. Bægeret 10-12mm, klokkeformet, mangetandet. Kronen 14-16mm, rødlilla eller hvid. (Az): F. Lu

B. nigra L. Alm. tandbæger. 2 underarter:

ssp. foetida Hayek: Bægertænderne 2½mm, opret-udstående. Lu

ssp. uncinata (Fiori) Patzak: Bægertænderne 1-2mm, krogformet udadbøjede. (Az): MT. Lu: CV.

Cedronella canariensis (L.) Webb & Benth. -150cm. Aromatisk flerårig. Bladene trekoblede med spidse, lancetformede, ofte skævgrovede småblade på 6-13cm. Kransene samlede i aks. Kronen 16-20mm, lyserød. (Az): SM - på gamle mure.

Nepeta. Katteurt.

1. Kronen hvid med rødprikket underlæbe		<i>cataria</i>
" blålilla, rødlilla eller blå		2.
2. Forbladene ca. ½ x bægeret		<i>latifolia</i>
Yderste forblade mindst lig bægeret		3.
3. Støttebladene linjeformede		<i>multibracteata</i>
" lancetformede		<i>tuberosa</i>

Nepeta multibracteata Desf. 60-120cm. Bladene 3-5cm, æg- til aflangt ægformede med hjerteformet grund, de nedre stilkede. Kronen 10-12mm, blålilla. C og S.

N. tuberosa L. Knoldkatteurt. 25-80cm. Bladene som hos foregående. Kronen 12-13mm, rød- eller blålilla. Støttebladene rødlilla. C og S.

N. cataria L. Katteurt. 50-150cm. Kronen udvendigt håret. NV.

N. latifolia DC. Bredbladet katteurt. 50-120cm. Bladene 3-7cm, m.m. ægformede, mest siddende. Kronen 8-11mm, blå. NØ og CØ.

Glechoma hederacea L. Korsknep. NV, CØ og SØ.

Prunella vulgaris L. Alm. brunelle. Az Lu: Alm.

P. grandiflora (L.) Scholler Storblostmest brunelle. Som den foregående, men kronen mest 25-30mm. Akset uden almindelige blade under sig. N og CØ som ssp. pyrenaica (G.& G.) Bolós

P. laciniata (L.) L. Hvid brunelle. Kronen gullighvid. Planten tætdunet. 2 underarter:

ssp. laciniata: I det mindste de midterste blade fjerfligede eller -lappede. N, CS og SØ.

ssp. subintegra (Hamilton) Franco: Alle blade næsten helrandede til bugtet-tandede; de øvre aflange. C og SØ.

Cleonia lusitanica (L.) L. -40cm. Kort stivhåret enårig. Bladene 3-9cm, aflange, rundtakkede til lidt fligede. 6-blomstrede kranse i tætte aks med 2-3cm lange, lilla blomster. C og S.

Melissa officinalis L. Hjærtensfryd. 50-80cm. Med citronduft. Bladene svagt hårede, kirteldunede på undersiden. Frugtbægerets øvre midterstand tydeligt og bredt trekantet. (Az): PTJFGL. (Lu)

M. romana Miller Høj hjærtensfryd. (M. officinalis ssp. altissima). 40-150cm. Stinkende. Bladundersiden grå- eller hvidfiltet. Frugtbægerets øvre midterstand utydelig. SØ.

Acinos alpinus (L.) Moench ssp. meridionalis (Nyman) Ball Alpevoldtimian. 5-15cm. Noget forveddet flerårig. Bladene indtil 15x11mm, noget tandede. Blomsterne 3-8 sammen, lilla, 10-14mm. NØ og CØ.

Calamintha baetica Boiss.& Reuter (C. silvatica ssp. adscend.) 20-80cm. Noget forveddet flerårig. Stænglerne med lange og korte hår. Bladene ægformet-runde. 3-5-blomstrede kvaste i blad-hjørnerne. Kronen 10-16mm, bleglilla eller -rød. Az Lu

Clinopodium vulgare L. Kransbørste. 2 underarter:

ssp. vulgare: Bægeret 7-9 $\frac{1}{2}$ mm; nedre tænder 2 $\frac{1}{2}$ -4mm. Az: CLT. Lu

ssp. arundanum (Boiss.) Nyman: Bægeret 9 $\frac{1}{2}$ -12mm; nedre tænder 4-5 $\frac{1}{2}$ mm. Lu

Micromeria juliana (L.) Bentham Aksmurtråd. 12-35cm. Noget blågrøn og opret halvbusk. Nedre blade 5-6x2-3mm, ofte indrullede og derfor tilsyneladende 1mm brede. Kransene m.m. siddende; forbladene af bægerets længde. Kronen 4-6mm, rødlilla. NØ, C.

M. graeca (L.) Bentham Alm. murtråd. 10-50cm. Som den foregående, men kvaste og blomster kortstilkede; forbladene under $\frac{1}{2}$ x bægerets længde. Kronen 6-8mm, rødlilla. C og S.

Origanum vulgare L. Alm. merian. Støttebladene 1 til næsten 2 x bægeret, urteagtige, rødlilla eller grønne, ægformede. Kronen rødlilla eller hvid. NV.

O. virens Hoffm.& Link Grøn merian. Som den foregående, men støttebladene 2 x bægeret, omvendt ægformede til runde, hindeagtige, bleggrønne. Kronen hvid. Az: SMTGJPFL. Lu: Udbredt.

O. majoricum Camb. -60cm. Dværgebusk eller flerårig urt. Aksene anbragt i toppe i grenenderne. Bægeret 2-læbet. Kronen lyserød. ?

Thymus. Timian.

1. Bladene med m.m. trekantet tværsnit	capitatus	
" ikke med " "		2.
2. Øvre bægeretænder lig de nedre		3.
" " forskellige fra de nedre		4.
3. Støttebladene ligner bladene	mastichina	
" ulig "	tomentosus	

4. Nedre bægeretænder næsten bladagtige, trekantede caespititius
" " lancet- til sylformede 5.
5. Bladranden ikke eller kun svagt indrullet pulegioides
" indrullet 6.
6. Støttebladene ligner bladene m.m. zygis
" ulig " 7.
7. Bladene m.m. linjeformede 8.
" ægformede til elliptiske 9.
8. Kronen 14-18 mm cephalotes
" 6-10 mm villosus
9. Bladoversiden glat carnosus
" filtet 10.
10. Hovederne 6-8mm brede, med grønlig højbåde capitellatus
" 10-18mm brede, med ofte lilla højbåde camphoratus

Thymus capitatus (L.) Hoffm. & Link Hovedtimian. 20-50cm. Dværgbusk med opstigende til oprette, grenede stængler. Bladene nåleformede, 6-10mm, ofte knippestillede. Ægformede hoveder med tæt taglagte støtteblade. Kronen 7-10mm, rød. C og S.

T. mastichina L. 20-50cm. Opret med knippestillede blade på 8-10x2-3mm, glatte til fildede. Hovederne 10-20mm brede. Alle bægeretænder langt randhårede, så hovedet ligner Harekløvers. Kronen hvid. Udbredt.

T. tomentosus Willd. Som den foregående, men bladene 4-8x1-2mm, altid fildede. Hovederne 6-8mm brede. Ag

T. caespititius Brot. Tueformet og krybende med oprette blomsterskud. Bladene kødede, ribberne meget svage, 8mm, smalt spatelformede. Blomsterne 6-14mm, lyst rødlig eller hvide, 2 sammen i løse aks. Az: Alle øer. LuNV og CV.

- T. cephalotes L. 15-30cm. M.m. opret dværgbusk. Akset indtil 4 cm. Støttebladene indtil 2x1cm, helrandede og lilla. Kronen ca. 15mm. rødlig. Ag

T. villosus L. Som den foregående, men støttebladenes nedre del ofte grønlig, ofte noget tandede. Kronen 6-10mm. C og SV.

- T. capitellatus Hoffm. & Link 20-40cm. Dværgbusk med knippestillede blade på 3-5x1-1½mm. Bægeret 2-3mm. Kronen 3-4mm, hvidlig. CS og SV.

- T. camphoratus Hoffm. & Link Dværgbusk med knippestillede blade på 3-5x1-2mm. Bægeret 4-6mm. SV.

- T. carnosus Boiss. 20-40cm. Pudeformet dværgbusk med m.m. oprette grene med knippestillede blade på 5-7x1-2mm, kødede. Akset 1-3 cm. Bægeret 3-4mm. Kronen 4-5mm, hvidlig. Klitter. CV og S.

T. zygis L. 10-30cm. Bladene 6-10x1mm, knippestillede og fildede. Bægeret 3-4mm, grågrønt. Kronen hvidlig, 4-5mm. 2 ssp.:
ssp. zygis: Akset mellembudt, med 3-9 kranse. NØ, CØ og SØ.
ssp. silvester (Hoffm. & Link) Cout.: Akset tæt og hovedformet. CV og CS.

T. pulegioides L. Bredbladet timian. NØ.

Lycopus europaeus L. Sværtevæld. Az: SMPTJ. Lu: Udbredt.

Mentha. Mynte.

1. 4 bægeretænder. Forbladene fingrede cervina
5 " " hele 2.
2. Bægeretænderne noget uens 3.
" m.m. ens 4.
3. Bladene 2-7mm. Trådformede, liggende stængler requienii
" 8-30mm pulegium
4. Støttebladene lig bladene 5.
" små og uanselige, ulig bladene 7.

5. Bægeret bredt klokkeformet med bredt trekantede tænder
arvensis
Bægeret smalt klokke- til rørformet, med smalle tænder 6.
6. Blomsterstilken håret. Bægeret $3\frac{1}{2}$ -4 mm verticillata
" glat. Bægeret $2-3\frac{1}{2}$ mm gentilis
7. Bladene tydeligt stilkede 8.
" m.m. siddende 9.
8. Blade og bægerør hårde aquatica
" " " glatte piperita
9. Bladene under $4\frac{1}{2}$ cm, undersiden med mange grenhår suaveolens
" 5-9cm, undersiden med få til ingen grenhår 10.
10. Bladene bredest nær midten longifolia
" " " grunden spicata

Mentha requienii Benth. Lav mynte. 2-12cm. Stænglerne liggende og rodslående med forlængede led. Bladene ægformede til runde. Kronen 2mm, lyserød. (Lu): NV.

M. pulegium L. Polejmynte. 15-60cm. Liggende til opstigende. Bladene mest smalt elliptiske med 0-6 par tænder. Mange kranse i bladhjørnerne. Kronen $4\frac{1}{2}$ -6mm. Az Lu: Alm.

M. cervina L. Firtandet mynte. 10-40cm. Stænglerne liggende og rodslående nederst, oprette øverst. Støttebladene som bladene, glatte, linje- til omvendt lancetformede, 10-25x1-4mm. N og C.

M. arvensis L. Agermynte. NV.

M. verticillata L. Kransmynte. (Az): MFL

M. gentilis L. Engmynte.

M. aquatica L. Vandmynte. Az Lu

M. piperita L. Pebermynte. (Az): TL. (Lu)

M. suaveolens Ehrh. Rundbladet mynte. 40-100cm. Bladene stærkt rynkede, butte, bredest nær grunden, oftest savtakke, m.m. grå-hviduldne nederst. Kransene oftest sammentrængte i et 4-9 cm langt, ofte grenet aks. Az Lu: M.alm.

M. longifolia (L.) Hudson Grå mynte. 40-120cm. Bladene bløde, lancetformede, 5-9cm, grålige til hvidlige, næppe rynkede. NV.

M. spicata L. Grøn mynte. 30-100cm. Bladene 5-9cm, lancetformede, jævne eller rynkede, glatte til tæthårde. (Az): GJFL. (Lu)

Rosmarinus officinalis L. Rosmarin. 30-120cm. Halvbusk med liggende eller opstigende grene med gråbrun bark. Bladene 15-28mm, linjeformede med omrullet rand med mørkegrøn over- og hvidfiltet underside. Blomsterne lyseblå, 10-12mm, få sammen; overlæben kløvet på kronen, underlæben med skeformet midterflig. (Az) Lu

Lavandula. Lavendel.

1. De fleste blade 2 x fjersnitdelte multifida
Bladene helrandede 2.
2. Akset uden en endestillet dusk af højblade latifolia
" med en " " " " 3.
3. Aksets endestillede højblade grønne viridis
" " " lilla til hvide 4.
4. Aksstilkene 0-30mm. Nedre støtte blade netårede .. luisieri
" 5-24cm. " " svagt lige-
strengede pedunculata

Lavandula luisieri (Rozeira) Rivas-Martinez 20-60cm. Bladene 8-39x2-7mm. Nedre støtteblade hjerte-nyreformede, bredere end lange, tydeligt netårede. NØ, C og S.

L. pedunculata (Miller) Cav. -170cm. Bladene 12-55x1-5mm. Nedre støtteblade kileformede eller afstudsede, mindst så lange som brede. Øvre højblade 12-30mm. 3 underarter:
ssp. sampaiana: Nedre støtteblade $4-5\frac{1}{2}$ x $4-5\frac{1}{2}$ mm, ofte brodspidse-

de, tydeligt mindre end bægrene. N og C.

ssp. lusitanica (Chaytor) Franco: Nedre støtteblade 6-7x4-6mm, næsten rektangulære, tydeligt mindre end bægrene. C og S.

ssp. pedunculata: Nedre støtteblade 6-7x7-9mm, m.m. runde, ca. af bægrenes længde. NØ og CN.

Lavandula viridis L'Hér. Grøn lavendel. Som de foregående, men stængel og blade korthårede. Aksets højblade 8-20mm, lysegrønne. Kronen hvid. (Az): T. Lu: S.

L. latifolia Med. Bredbladet lavendel. 30-80cm. Nedre blade $2\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ cm x 3-5mm, grågrønne og kirtelprikke, de øvre linjeformede. Akset 2-8cm x 6-10mm, cylindrisk, ofte mellembudt forneden. Kronen 8-10mm, lilla til hvidlig. CV.

L. multifida L. Fjerlavendel. 30-100cm. Bladene med trekantet omrids og mest 2 x delte, grønne og svagt dunede. Aksene tynde, 2-7cm, firkantede og langstilkede med 2-blomstrede kranse. C, SØ.

Salvia. Salvie.

1. Busk med forveddede, hvidfildede stængler	triloba
Urter	2.
2. Enårig. Bægeret rørformet	viridis
Flerårig. Bægeret klokkeformet	3.
3. Bægerets overlæbe flad i frugt	4.
" " nedadvælvet-tvefuret i frugt	5.
4. Støttebladene længere end de blå/lilla blomster ...	sclarea
" " kortere " " hvide blomster	6.
5. Kronen 15-35mm. Stænglen ladden	argentea
" 10-15mm. " hvidulden	aethiopis
6. Stænglen kirtlet forneden. Bægeret 10-12mm	sclareoides
" uden kirtler forneden. Bægeret 6-8mm	verbenaca

Salvia triloba L.f. Trelappet salvie. 50-120cm. Bladene ægformede, 7-9cm, fint rundtakke og ofte med 2 små sidelapper forneden, rynkede. Kronen 16-25mm, lyslilla eller lyserød. (Lu)

S. sclarea L. Harpikssalvie. 50-110cm. Oftest toårig. Bladene bredt ægformede med hjerteformet grund, dunede. Støttebladene store, hindeagtige, rødlilla eller hvidlige. Kronen lyslilla, 2-3cm. NØ. Sj.

S. argentea L. Sølvsalvie. 30-80cm. Kirtlet. Bladene indtil 9x6cm, rundtakke eller lappede, ægformede eller aflange, tæt uldhårede. Kronen 15-35mm. S.

S. aethiopis L. Filtet salvie. 30-100cm. Stængler og unge blade tæt hviduldne. Bladene ægformede, dybt og uregelmæssigt takkede, 10-30x5-20cm. Blomsterstanden stærkt grenet. Kronen 10-15mm. NØ.

S. sclareoides Brot. 15-40cm. Nedre blade aflangt-ægformede med hjerteformet grund, takkede, hvælvede. Stængelbladene få og små. Kronen 15-20mm, lilla. C og S.

S. verbenaca L. Jærnurtssalvie. 20-50cm. Nedre blade elliptiske, 8-10x3-4cm med 3-4 par m.m. dybe lapper, m.m. kirtlede ovenpå. Kronen 6-10mm, blå eller lilla. Alm.

S. viridis L. Blåtoppet salvie. 20-50cm. Ægformede til aflange, regelmæssigt rundtakke blade. Kronen 14-18mm, lyserød eller lyslilla. Akset ofte med en top af lilla eller grønne højblade øverst. Ag

SOLANACEAE

1. Støvdragerne sammenbøjede	2.
" adskilte	5.
2. Kronen klokkeformet	Withania
" hjulformet	3.
3. Bladene 2 x fjersnitdelte	Lycopersicon
" hele til 1 x delte	4.

4. Støvknapperne tømmes gennem endestillede porer	Solanum
" " " længdespalter	Capsicum
5. Blomsterne i toppe eller klaser	6.
" enlige eller i små nøgler	7.
6. Bladene tandede til indskårne	Hyoscyamus
" helrandede	Nicotiana
7. Busk, ofte tornet	Lycium
Urter	8.
8. Frugten en kapsel. Enårig. Kronen 4-19cm, tragtformet	Datura
" et bær	9.
9. Bægeret delt næsten til grunden	10.
" højst $\frac{1}{2}$ delt	11.
10. Glat enårig. Kronen blålilla	Nicandra
Dunet flerårig. Kronen hvid	Salpichroa
11. Stængelløs rosetplante	Mandragora
Med bladet stængel	12.
12. Bægeret omvokser bærret som en slags kapsel	Physalis
" " ikke bærret	Atropa

Nicandra physalodes (L.) Gaertner. : Kantbæger. 10-80cm. Bægeret 1-2cm, op til $3\frac{1}{2}$ cm i frugt, med store, hjærteformede afsnit.
(Az): FJT. (Lu)

Lycium. Bukketorn.

1. Bladene oftest bredest over midten	2.
" " " på eller under midten	3.
2. Bladene 2-5cm. Bægeret 2-3mm. Kronen 11-13mm	europaeum
" 3-15mm. " 1 $\frac{1}{2}$ -2mm. " 13-18mm	intricatum
3. Bladene oftest bredest på midten	barbarum
" " " under midten	chinense

Lycium europaeum L. Europæisk bukketorn. 1-4m. Kraftigt torнет.
Kronen lyserød eller hvid, lapperne 3-4mm. C og S.

L. intricatum Boiss. Småbladet bukketorn. 30-200cm. Stærkt tor-
net. Kronen lilla, bleglilla eller hvid, lapperne 2-3mm. Kyst-
klipper. S.

L. barbarum L. Bukketorn. $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm. Fåtorner. Kronen 9mm, røret smalt cylindrisk over 2 $\frac{1}{2}$ -3mm, lilla. (Lu)

L. chinense Miller Bredbladet bukketorn. $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ m. Kronen 10-15mm,
røret smalt cylindrisk over ca. 1 $\frac{1}{2}$ mm, lilla. (Lu)

Atropa belladonna L. Galnebær. $\frac{1}{2}$ -2m. Kronen $2\frac{1}{2}$ -3cm, klokkeformet, brunlilla eller grønlig. Bærret kugleformet og sort. NV, CV.

Hyoscyamus niger L. Bulmeurt. Stängelbladene siddende. Kronen
grumsetgul med lilla årer. N. CW. SØ.

H. albus L. Hvid bulmeurt. 30-50cm. Stængelbladene stilkede.
Kronen hvidgul. Az: SMTGPFL. Lu: Udbredt.

Withania frutescens (L.) Pauquy Glat klokkebæger. 100-180cm.
Opret busk med grå, korkagtig bark. Bladene modsatte, ægformede,
1-5cm, m.m. glatte, med hjerteformet grund. Blomsterne 8-15mm,
grønliggule, nikkende, mest enlige . Kalkkløfter nær havet. CS.

Physalis peruviana L. Hjärtebladet blærebæger. 30-80cm. Tætfil-
tet flerårig med bredt ægformede blade. Det oppustede bæger
grønt. Kronen gul med 5 mørklilla pletter. (Az): Alle øer.

P. ixocarpa Brot. (P. philadelphica Lam.) 45-60cm. M.m. glat.
Det oppustede bæger grønt, ofte lillaåret. Kronen som hos fore-
gående. (Lu)

Salpichroa organifolia (Lam.) Baillon Svaleæg. 30-80cm. Fler-
årig med klokkeformede, hvide hængende blomster i bladhjørnerne
på 6-10mm. Bærret ægformet, hvidt og spiseligt, 1-1½cm. (Az):
SMTG. (Lu)

Solanum. Natskygge.

1. Slyngeplante	2.
Ikke slyngende	3.
2. Stedsegrøn. Kronen blålighvid	jasminoides
Løvfældende. Kronen lilla	dulcamara
3. Stængel og blade tornede. Med stjernehaar	4.
" " " uden torne	6.
4. Liggende enårig	citrullifolium
Opret halvbusk	5.
5. Kronen hvid og lillaåret	marginatum
" blæglilla	sodomaeum
6. Planten stjernefiltet. Bladene 20-30cm	mauritianum
" uden stjernehaar	7.
7. Bladene mellembrodt fjersnitdelte	tuberosum
" anderledes	8.
8. Kvastene med 3-5 blomster. Bærret rødt eller gult ..	luteum
" " (3)5-10 blomster	9.
9. Frugtstilken mest opret-udstående. Planten dunet til	
halvglat	nigrum
Frugtstilken stærkt nedbøjet. Planten ladden	gracile

Solanum nigrum L. Sort natskygge. Az Lu: M.alm.

S. gracile Otto (S. sublobatum R.& S.) Som nigrum, men ofte flerårig, tæt dunet. Kvastene skærlignende. Bærret ægformet. (Az): F. (Lu)

S. luteum Miller Håret natskygge. Kvaststilkene 7-13mm (14-30mm hos nigrum), ofte nedbøjede. Bærret ofte længere end bredt. 2ssp: ssp. luteum: Stænglen butkantet. Planten ladden med udstående og kirtlede hår. Bærret rødt til gult. (Az): F. Lu: Udbredt. ssp. alatum (Moench) Dostal: Højrød natskygge. Stænglen skarpkantet. Planten glat til tiltrykt dunet, ukirtlet. Az

S. dulcamara L. Bittersød natskygge.

S. jasminoides Paxt. Grenene grønne, dunede. Bladene mest spidst ægformede med hjærteformet grund, nogle dog 2-5-delte med stort endeaftnit, glatte. Bærret 1½ cm, sort. (Az): ST

S. tuberosum L. Kartoffel. (Az) (Lu)

S. sodomaeum L. Sodomaæble. 50-120cm. Tætgrenet busk med kraftige gule torne på 5-9mm. Bladene 6-12cm, bugtet lappede med afrundede indbugtninger og tornede ribber. Bærret 2-3cm, kuglerundt, gult eller brunt. (Az): FTP. (Lu)

S. marginatum L.f. Planten hvidfiltet, indtil 1m. Tornene gule, 8-25mm. Bladene 7-28cm, ægformede og lappede. Bærret 3-5cm, skinnende gult. (Az): T

S. mauritianum Scop. Busk eller træ indtil 4½m. Bladene meget store, tæt fløjlsagtigt stjernefillede, helrandede, fodfligsagtigt ørede. Mange mangeblomstrede kvaste med blålilla blomster. Bærret 1½cm, gult. (Az): MTFJL

S. citrullifolium A.Braun Tæt stjernefiltet og kirtlet. Med gule torne indtil 1cm. Stænglerne 20-50cm. Bladene fjerfligede med butte afsnit. Kronen blålilla. Den ene støvdrager forlænget. Bærret 1cm, tørt og sort. (Lu): SØ: Guadiana-flodens bredder.

(Uden for nøglen: Solanum hispidum Pers. Stænglerne tornede og brunfildede foroven. Bladene spidslappede med brunfildede ribber. Sorte bær. (Az): TF)

Mandragora autumnalis Bertol. ssp. microcarpa (Bertol.) Nyman
Alrune. Rosetplante med m.m. glatte, 10-30cm lange, let bølgede,
omvendt lancetformede blade. Kortstilkede kvaste af lyslilla,
2-2½cm lange blomster fra rosettens midte. Bærret ellipsoidisk,
gult til orange. Høstblomstrende. CS og S. Ikke alm.

Lycopersicon esculentum Miller Tomat. (Az) (Lu)

Datura stramonium L. Pigæble. 50-150cm. Kronen 6-8cm. Bægertænderne 5-7mm. Planten glat til fintdunet. (Az): SMTPF. (Lu)

D. innoxia Miller Storblomstret pigæble. $\frac{1}{2}$ -2m. Kronen 11-19cm. Bægertænderne 1-2 $\frac{1}{2}$ cm. Planten tæt dunet. (Lu)

Nicotiana glauca Graham Grågrøn tobak. 1-3m. Glat busk til lille træ. Bladene 5-25cm, lancet- til æg-rudeformede, grågrønne. Kronen gul, 3-4cm, med et langt, smalt rør og en kortlappet krave. (Lu)

N. tabacum L. Virginsk tobak. 1-3m. 1-flerårig. Kronen 3 $\frac{1}{2}$ -6cm, rødlig. Bladene smalt ægformede, m.m. nedløbende, op til 50 cm eller mere. (Az): M. (Lu)

Capsicum annum L. Spansk peber. 20-50cm. Glat 1-flerårig. Stængelledene fortykkede. Bladene spidst ægformede, helrandede; stilken furet ovenpå, af pladens længde. Enlige hvidgule blomster, ofte med pletter. Bærret 2-15cm, af forskellig form og farve. (Lu)

SCROPHULARIACEAE

1. 2 frugtbare støvdragere	2.
4-5 " "	5.
2. Kronen ikke tolæbet	3.
" m.m. tydeligt tolæbet	4.
3. Urt	Veronica
Busk	Hebe
4. Bægerlapperne uens. Flerårig	Gratiola
" ens. Enårig	Lindernia
5. Kronen ikke tolæbet	6.
" m.m. tydeligt tolæbet	10.
6. Alle blade grundstillede	Limosella
Med stængelblade	7.
7. Stænglen liggende og rodslående	8.
" opret	9.
8. Bladene modsatte	Bacopa
" spredte	Sibthorpia
9. Kronen gul med meget kort rør	Verbascum
" lyserød eller hvid med langt kronrør	Digitalis
10. Kronrøret med en pukkel eller spore ved grunden	11.
" uden en " " " "	18.
11. Kronrøret ikke lukket af en pukkel	12.
" m.m. " " " "	13.
12. Nedre blade spredte og rosetdannende	Anarrhinum
" " oftest modsatte, ikke rosetdannende	Chaenorrhinum
13. Kronrøret med en but pukkel ved grunden	14.
" " " spids spore " "	16.
14. Enårig. Bægerfligene længere end kronrøret	Misopates
Flerårig. " kortere " "	15.
15. Bladene håndstrengede	Asarina
" ikke håndstrengede	Antirrhinum
16. Bladene smalle og m.m. siddende	Linaria
" brede og stilkede	17.
17. Bladene lappede, stilken længere end pladen	Cymbalaria
" ej " " kortere " "	Kickxia
18. Bægertænderne lappede. Bladene 2 x delte	Pedicularis
" helrandede	19.
19. Bægeret 5-tandet	20.
" 4-tandet	22.
20. Kronen gul	Mimulus
" ikke gul	21.
21. Kronrøret smalt klokkeformet. Enårig	Lindernia
" nærmest kugleformet. 1-flerårig	Scrophularia

22. Bægeret sammentrykt, opblæst efter blomstring Rhinanthus
 " ikke sammentrykt eller opblæst efter blomstring 23.
 23. Blomsterne i ensidige aks Odontites
 " ikke i ensidige aks 24.
 24. Nedre blade helrandede Melampyrum
 " " tandede 25.
 25. Kronens overlæbe tolappet Euphrasia
 " " udelte 26.
 26. Bægeret rørformet Parentucellia
 " klokkeformet Bartsia + Bellardia

Gratiola officinalis L. Nådesurt. 10-50cm. Opret, glat urt med modsatte blade og en opadtil 4-kantet stængel. Bladene lancetformede, spidse, 2-5cm, m.m. savtakke, kirtelprikkede. Blomsterne enlige og stilkede. Kronen 10-18mm, hvid, ofte rødlig i svælget, kronrøret rørformet. Sumpe, våde enge. N, CV.

G. linifolia Vahl Hørbladet nådesurt. 10-40cm. Kirteldunet, i det mindste foroven. Stænglen trind. Bladene linjeformede, m.m. helrandede. N, C og SØ.

Lindernia procumbens (Krocker) Philcox Slamurt. 5-15cm. Glat, liggende til opstigende. Bladene 3-årede, helrandede, elliptiske, modsatte. Ofte 2 blomster sammen på 8-20mm lange stilke. Kronen 5-6mm, hvid til bleggrød, smalt klokkeformet med tolåbet krave. Dambredder, grøfter. (Lu): SØ.

L. dubia (L.) Pennell Opret slamurt. 5-20cm. Ofte m.m. opret. Bladene ofte noget takkede. Blomsterstilkene 6-15mm. Kronen 7-8 mm, lyslilla, tydeligt længere end bægeret. (Lu): NV, C, SV.

Bacopa monnieri (L.) Pennell -60cm. Glat flerårig. Bladene m.m. spatelformede, noget kødede, 7-20mm, m.m. helrandede. Blomsterne enlige. Kronen klokkeformet, 8-10mm, blegt rødlig, med 5 ret ens lapper. Åbredde og fugtige, kystnære steder. (Lu): NV.

Limosella aquatica L. Dyndurt. Lille enårig med rods-lænde udløbere og linje-spatelformede rosetblade. Kronen 2-3mm bred, lyserød. Douro-dalen.

Mimulus moschatus Douglas Klæbrig abeblomst. -35cm. Hele planten klæbrigt dunet. Blomsterne enlige i de fleste bladhjørner, ca. 2x1cm, ret blegt gule. (Az): MT. (Lu)

Verbascum. Kongelys.

1. Bladene grønne, ikke filtede 2.
 " hvid- eller gulfiltede 3.
 2. Blomsterstilkene 2-5mm virgatum
 " 10-20mm barnadesii
 3. Alle støvdragere glatte litigiosum
 Nogle støvdragere lødne 4.
 4. Støvtrådene hvidlådne 5.
 " rødlillat lødne 6.
 5. Øvre blade nedløbende. Nedre støvtråde 3-4 x knapperne
 Øvre blade ikke nedløbende. Nedre støvtråde $\frac{1}{2}$ -2 x knapperne thapsus
 phlomoides
 6. Grundbladene bølget-bugtede sinuatum
 " helrandede pulverulentum

Verbascum virgatum Stokes Kirtelkongelys. 30-150cm. Planten grøn, ikke filtet, ofte kirteldunet overalt. Grundbladene 15-33 x 4 $\frac{1}{2}$ -9cm. Støttebladene savtakke. Støvtrådene med rødlilla eller enkelte hvide hår. Øvre blomster enlige. Az: SMTJPL. Lu

V. barnadesii Vahl 50-90cm. Kirteldunet overalt. Grundbladene 7-13 x 1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ cm. Støttebladene trekantede. Øvre støvtråde med gule og rødlilla hår, nedre glatte. Blomsterne enlige. C og SØ.

Verbascum thapsus L. Filtet kongelys. 2 underarter:

ssp. thapsus: Nedre støvtråde glatte eller svagt hårede. Lu: CV.

ssp. crassifolium (Lam.) Murb.: Bjærgkongelys. Nedre støvtråde tæt lådne. Az: JPF. Lu: Udbredt.

V. phlomoides L. Hjerterbladet kongelys. ?

- *V. litigiosum* Samp. 20-100cm. Øvre og nedre stængelblade nedløbende. Bægerbladene med 3 fremtrædende ribber. Klitter. C og SV.

V. sinuatum L. Bugtet kongelys. 40-100cm. Kort, men tæt grø- eller gulfiltet. Blomsterstanden grenet, ikke tæt. Støtteblade 3-8mm, trekantet-hjerterformede. Bægeret 2-4mm. Alm.

V. pulverulentum Vill. Hvidtøttet kongelys. 50-120cm. Tæt hvidtøttet. Blomsterstanden grenet, ret tæt. Bægeret 2-3½mm. Kronen 18-25mm bred. N og C.

Scrophularia. Brunrod.

1. De fleste blade fjerfligede eller snitdelte 2.
" " " helrandede til takkede 8.
2. Kronen 3-5mm canina
" 6-20mm 3.
3. De fleste blomsterstilke højst af bægerets længde
sambucifolia
De fleste blomsterstilke længere end bægeret 4.
4. Bladene kirteldunede. Kronen 12-18mm grandiflora
" ukirtlede. Kronen 6-10mm 5.
5. Bladene dunede til lådne. Kapslen 4-6mm lyrata
" glatte. Kapslen 5-10mm 6.
6. Støttebladene små, m.m. linjeformede, siddende .. sublyrata
" bladagtige og kortstilkede 7.
7. Stænglerne 50-90cm x ½-1mm. Kapslen 7-9mm schousboei
" 15-65cm x ¼-0,4mm. Kapslen 5-7mm laevigata
8. Stænglerne vingede auriculata
" ikke vingede 9.
9. Bladene hårede 10.
" m.m. glatte 12.
10. Bladene indskåret-tandede. Bægerets hindekant under ½
mm bred herminii
Bladene rundtakkede til tandede. Bægerets hindekant over
½mm bred 11.
11. Kronen 8-12mm. Blomsterstilken 3-7 x bægeret .. scorodonia
" 12-18mm. " 1-2 x " grandiflora
12. De fleste blomsterstilke højst af bægerets længde 13.
" " " længere end bægeret 14.
13. Bladene helrandede til rundtakkede. Halvbusk .. frutescens
De øvre blade fligede til 2 x delte canina
14. Enårig. Bægertænderne spidse peregrina
Flerårig. Bægertænderne butte laevigata

Scrophularia peregrina L. Skarptakket brunrod. 15-90cm. M.m. glat enårig. Bladene ægformede, uregelmæssigt savtaktede. Bægeret uden hindekant. Kapslen m.m. kugleformet. CV.

S. scorodonia L. Dunet brunrod. 25-100cm. M.m. dunet. Bladene æg- til lancetformede med hjerterformet grund, dobbelt rund-savtaktede. Blomsterstilkene kirteldunede. 2 underarter:

ssp. scorodonia: Sidestillede kvaster med 2-5 blomster. Den enkelte kvasts endestillede frugtstilk 3-4 x bægeret. Az: SMTPJ.

Lu: NV og CØ.

ssp. multiflora (Lange) Franco: Sidestillede kvaster med 8-12 (-36) blomster. Kvastens endestillede frugtstilk 4-7 x bægeret. Lu: Udbredt.

S. grandiflora DC. 30-80cm. Tæt kirteldunet. Bladene indtil 25 x 20cm, ægformede, dobbelt tandede. Bægertænderne med bugtet og bølget rand. Kronen gulliggrøn med mørkere overlæbe. CV.

Scrophularia sambucifolia L. Hyldebrunrod. 50-80cm. Glat. Bladene fjersnitdelte med æg- til lancetformede, 1-2 x tandede blade. Kronen 12-20mm, grønlig med brunlig rød overlæbe. C og S.

S. sublyrata Brot. 20-80cm. Glat og noget forveddet. Bladene som hos foregående. Kronen grønliggul med brunlilla overlæbe. CV, SV.

S. schousboei Lange 50-90cm. Bladafsnittene uregelmæssigt indskåret-tandede. Støttebladene aflangt-rudeformede. Kronen grønlig med rustfarvet overlæbe. 2 underarter:

ssp. schousboei: Nedre og mellemste blades endearfsnit meget større end sideafsnittene, ægformet. NØ, CØ.

ssp. montana Franco: Bladene med lancetformede afsnit, det yderste ikke meget større end de andre. Over 1000m. NV.

S. laevigata Vahl (S. schmitzii Rouy). 15-65cm. Bladene mest udelte, sjældent 3-delt-lyreformede, m.m. ægformede, dobbelt rundtakke, de øvre butte. Kronen grøn med lilla overlæbe. NØ og CØ.

S. herminii Hoffm. & Link 30-90cm. Kirteldunet. Bladene m.m. ægformede, savtakke, de nedre m.m. butte, de øvre spidse. NV.

S. auriculata L. Øret brunrod. 40-100cm. Glat, sjældent dunet. Stænglen smalvinget (ca. 1mm). Bladene ægformede, oftest med 1, sjældnere 2 par smålapper under endelappen. Az: MFL. Lu

S. lyrata Willd. -120cm. Bladene indtil 35cm, lyreformet fjersnitdelte med 2-4 par sideafsnit og et stort endearfsnit. Stænglen kan være smalvinget (indtil 1/2mm bred). Åbredde. NØ, CØ, S.

S. frutescens L. Strandbrunrod. 30-60cm. Bladene læderagtige, skinnende, de øvre spidslappede, 1 1/2-4cm. Kronen 4mm, mørkt rød-lilla. Sandstrand. Hele kysten.

S. canina L. Fliget brunrod. 20-60cm. Nedre blade med en stilk på 4cm og en trekantet, 2 x fjersnitdelt plade på 5-10x3-5cm. Alm.

Anarrhinum. Paddegab. 2-flerårige rosetplanter. Kronen rørformet med noget tolæbet krave, 4-6mm.

A. bellidifolium (L.) Willd. Desmerpaddegab. 15-30(-80)cm. Glat. Kronen bleglilla til blå. Blomsterstilkene indtil 2mm, ikke længere end støttebladene. Udbredt.

● A. longipedicellatum Fern. -90cm. Glat, men tæt finvortet. Kronen mørkt blålilla. Blomsterstilkene 5-11mm, længere end støttebladene, meget tynde. NV.

A. durimum (Brot.) Pers. 15-90cm. Kirteldunet til -håret. Kronen bleggul eller flødefarvet. N.

Antirrhinum. Løvemund.

1. Stænglen (under klasen) tæt hvidfiltet, ukirtlet	malle
" " " " " " " " " " " "	glat til kirteldunet 2.
2. Kronen gul	3.
" rød eller hvid, ofte med gul svælgpukkel	4.
3. Kronen 18-25mm, lysegul. Kapslen 7-10mm	meonanthum
" 30-40mm, gul. Kapslen ca. 15mm	braun-blanquetii
4. Bladene kirtelhårede	graniticum
" glatte	5.
5. Kronen 2-4mm. Støtstænderne 3-6mm	graniticum
" 30-45mm. " 6-8mm	majus

Antirrhinum malle L. Blød løvemund. -40cm. Dværgbusk. Bladene bredt ægformede til elliptiske, 8-22x5-20mm. Kronen 25-35mm, hvid eller bleg rød. NØ som ssp. lopesianum (Rothm.) Silva

A. meonanthum Hoffm. & Link -120cm. Bladene lancet- til ægformede, glatte eller kirteldunede. Klasen 20-35cm, med 30-60(-100) blomster. NV og CV.

A. braun-blanquetii Rothm. -120cm. Mest glat bortset fra kla-

sen. Bladene linjeformet-aflange til elliptiske. Klasen 5-20cm med 5-30 blomster. NØ.

Antirrhinum onubense (Casas) Casas 25-120cm. Mest glat bortset fra klasen. Bladene 3-10mm brede. Kronen m.m. blegt rosenrød med gul svælgpukkel. 400-700m. IV-VII. Ag

A. graniticum Rothm. -120cm. Ofte tæt kirteldunet over det hele. Blomsterstilkene 3-15mm. Kapslen 8-10mm. Kronen 25-32mm. N, CØ og SØ.

A. majus L. Haveløvemund. -150cm. Klasen glat eller kirteldunet. Kapslen 10-14mm. Bægertænderne butte. 2 underarter:

- * ssp. linkianum (Boiss.& Reuter) Rothm.: Bladene $1\frac{1}{2}$ -3 x så lange som brede. Nedre blomsterstilke længere end bægret. CV og CS.
- ssp. cirrhigerum (Ficalho) Franco: Bladene 4-9 x så lange som brede. Nedre blomsterstilke kortere end bægret. C og SV.

Asarina erubescens (D.Don) Pennell Kirtelhåret slyngplante, nedentil forveddet. Bladene indtil $7\frac{1}{2} \times 7\frac{1}{2}$ cm, trekantet-hjerteformede og spidse, tandede. Blomsterne enlige i bladhjørnerne, $4\frac{1}{2}$ -6cm kirtellådne, lyserøde med hvidlig svælgpukkel. (Az): MTJP

Misopates. Agerløvemund.

- 1. Under 10cm høj nanum
- Over 15 cm høj 2.
- 2. Kronen 8-17mm, kortere end bægterfligene orontium
- " 18-27mm, længere end " calycinum

Misopates nanum (Debeaux) Franco Liden agerløvemund. 4-10cm. Planten håret. Bladene 3- $10 \times \frac{1}{2}$ -3mm. Blomsterne enlige eller i klaser på 2. Kronen 8-10mm, rød. Kapslen 4-5mm. Ag

M. orontium (L.) Rafin Agerløvemund. Az Lu

M. calycinum (Lam.) Rothm. Hvid agerløvemund. 20-80cm. Stængler og blade glatte. Kronen hvid. C og S.

Chaenorrhinum. Torskemund.

- 1. Kronen 6-9mm. Bladene m.m. linjeformede minus
- " 10-20mm. Bladene runde til aflangt-lancetformede 2.
- 2. Flerårig. Mangestængler, mest over 7cm organifolium
- Enstænglet enårig under 7cm serpyllifolium

Chaenorrhinum organifolium (L.) Fourr. Bredbladet torskemund. -35(-50)cm. Opstigende til opret flerårig. 2 underarter:

ssp. organifolium: Glat forneden. Bladene runde til lancetformede. Kronen 10-20mm, blålilla med mørkere striber og bleggul svælgpukkel. CV og CS.

ssp. segoviense (Willk.) Fern.: Tæt dunet. Bladene elliptiske. Kronen 11-13mm, lyserød med mørkere striber. NØ.

- C. serpyllifolium (Lange) Lange Kirtellådden enårig. Kronen lyst rødlig med mørkere årer, 9-15mm. Kystnære sandstensklipper. SV som ssp. lusitanicum Fern.

C. minus (L.) Lange Liden torskemund. NV og SV. Sj.

Linaria. Torskemund.

- 1. Blomsterstanden glat (bægret kan være kirtelhåret) 2.
- " kirteldunet eller dunet 7.
- 2. Kronen gul eller flødefarvet 3.
- " lilla 4.
- 3. Kronen flødefarvet pedunculata
- " gul spartea
- 4. Svælgpuklen gul 5.
- " ikke gul 6.
- 5. Flerårig, 50-130cm høj. Kronen 35-55mm triornithophora
- Enårig, 15-30cm høj. Kronen 9-12mm ricardoi

6. Sporen 6-10mm. Frøene 1,3-2mm diffusa
 " ca. 5mm. " 0,6-0,8mm coutinhoi
7. Kronen lilla 8.
 " gul eller med gulagtig grundfarve 14.
8. Kronen $2\frac{1}{2}$ -5mm. Sporen 1mm micrantha
 " 8-27mm. " 4-15mm 9.
9. Nedre blade kransstillede, øvre spredte 10.
 Alle blade spredte 12.
10. Blomsterstilken længere end støttebladet satureioides
 " kortere " " 11.
11. Enårig. Frøets vinge fortykket amethystea
 Flerårig. Frøets vinge tynd aeruginea
12. Klaserne med 1-8 blomster. Liggende til opstigende
 algarviana
 Klaserne mest med over 10 blomster. Opret 13.
13. Støvfanget kølleformet elegans
 " dybt kløvet incarnata
14. Flerårig 15.
 1-(2)-årig 21.
15. Kronen rent gul 16.
 " m.m. anløben, broget eller stribet 17.
16. Sporen 5-8mm. Kronen gul saxatilis
 " 10-15mm. Kronen bleggul supina
17. Underløbens lapper lange 18.
 " " korte 19.
18. Kronen med rødbrune striber caesia
 " uden " " supina
19. Bladranden indrullet aeruginea
 Bladene flade 20.
20. Sporen 16-17mm lamarckii
 " 11-13mm tristis
21. Bladene 4-15mm brede hirta
 " $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm " 22.
22. Kronen 5-9mm. Sporen 2-3 $\frac{1}{2}$ mm simplex
 " 8-30mm. Sporen 4-18mm 23.
23. Sporen 4-6mm. Kronen 8-14mm 24.
 " 7-18mm. " 12-30mm 25.
24. Bladene 2-5mm. Svælgpuklen orange munbyana
 " 6-20mm bipunctata
25. Kronen med rødbrune striber caesia
 " uden " " 26.
26. Kronen lillabroget amethystea
 " ikke lillabroget, højst lillaanløben 27.
27. Sporen rødlig. Tæt kirteldunet plante ficalhoana
 " ikke rødlig 28.
28. Blomsterstilken kortere end støttebladet, 1-2mm ... supina
 " mest længere end " 29.
29. Kronen 12-17mm oblongifolia
 " 18-30mm 30.
30. Blomsterstilkene opret-udstående, indtil 15mm spartea
 " oprette, højst 8mm viscosa

Linaria pedunculata (L.) Chaz. 10-30cm. Liggende til opret, m.
 m. blågrøn. Bladene 2-5mm brede, kødede. Klasen bladet. Stilke-
 ne 10-15mm i blomst, -25mm i frugt. Kronen ofte lillaåret.
 Klitter. SV og S.

L. bipunctata (L.) Dum. Courset 15-30cm. Liggende til opret, of-
 te stærktgrenet. Klaserne korte, ret tætte i blomst, åbne i
 frugt. Sporen ofte rødlig. N, OS og SV.

L. ficalhoana Rouy 3-15cm. Liggende til opret. Klasen kort.
 Frøene tetraedriske. Klitter. SV.

L. hirta (L.) Moench 15-80cm. Opret, tæt kirteldunet, i det
 mindste foroven. Bladene aflangt-lancetformede, noget omfattende.

Klasen ret tæt, længere i frugt. Kronen 18-30mm, bleggul. CØ, SØ.

Linaria spartea (L.) Willd. Børsteblandet torskemund. 15-60cm. Bladene $\frac{1}{2}$ -1mm brede. Klasen ret åben, meget åben i frugt. Bægeret bredt hindekantet. Kronen klart gul. 2 underarter:
ssp. spartea: Enstænglet, lidet grenet. Kronen 18-30mm.
ssp. virgatula (Brot.) Franco: Flerstænglet og stærkt grenet. Kronen 14-16mm. N, CV, SØ.

L. viscosa (L.) Dum.Cours. Som foregående, men klasen altid tæt kirteldunet og tættere. S.

L. incarnata (Vent.) Sprengel Blå torskemund. Bladene indtil 4mm brede, alle spredte. Kronen lilla til rødlig, med vidt åbent svælg. C og S.

- L. algarviana Chav. 10-30cm. Liggende til opstigende med få, spredte blade. 1-8 blomster i klasen med hvidt eller lilla hindekantet bæger. Kronen 20-25mm med hvid- eller gulprykket pukkel. Tør, sandet jord. SV.

L. elegans Cav. 20-70cm. Bladene $\frac{1}{2}$ -4mm brede, butte og spredte. Blomsterstilkene 4-8mm. Bægerets hindekant hvid eller lilla. Kronen 17-25mm, lilla med hvidlig pukkel og meget krum spore. N.

L. triornithophora (L.) Willd. 50-130cm. Noget blågrøn. Bladene $2\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$ x $\frac{1}{2}$ -3cm, i kranse på 3. Blomsterstilkene 1-3cm, oprette. N, C.

L. lamarkii Rouy 20-40cm. Blågrøn. Bladene 7-15x3-6mm, lidt kødede. Kronen 25-31mm, mørkegul, sporen orangebrunt stribet. Klitter. CS og S.

L. tristis (L.) Miller 10-90cm. Blågrøn. Bladene 8-40x $\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ mm. Kronen 21-28mm, gul, m.m. brunlig anløben. Kalkklipper. CS.

L. aeruginea (Gouan) Cav. 3-40cm. Liggende til opstigende, blågrøn. Bladene 0,3-1,7mm brede. Kronen gul, m.m. brunlig anløben, undertiden næsten helt brunlig, lilla eller hvidlig. NØ.

L. caesia (Pers.) Chav. 10-60cm. Blågrøn 1-flerårig. Bladene $\frac{1}{2}$ -2mm brede. Kronen 19-25mm. 2 underarter:

ssp. caesia: 25-60cm. Ofte 1-stænglet. Klasen svagt kirteldunet. Bægeret spidse. CV.

ssp. decumbens (Lange) Lainz: 10-35cm. Flerstænglet. Klasen glat. Bægeret halvbutte. Klitter. NV og CV.

L. supina (L.) Chaz. Lav torskemund. 5-30cm. Mest liggende med ensidigt vendte, blågrønne, ca. 1mm brede blade. Kronen bleggul, 15-18mm. CV og CS.

L. oblongifolia (Boiss.) Boiss. & Reuter ssp. haenseleri (Boiss. + Reuter) Valdés 5-20cm. Blågrøn. Sporen ofte lilla anløben. Frøene stærkt hvælvede, med hvidlig vinge. SØ.

- L. diffusa Hoffm. & Link 10-40cm. Liggende til opstigende, m.m. blågrøn. Klasen fåblomstret, blomsterstilkene $1\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$ mm. Kronen 9-15mm. CV.

L. coutinhoi Valdés Som den foregående, men kronen 8-9mm. N.

L. satureioides Boiss. 5-25cm. Liggende til opstigende, m.m. blågrøn. Bladene $\frac{1}{2}$ -1mm brede. Kronen 8-14mm, lyslilla med mørkere årer. S. ?.

- L. ricardoi Cout. 15-30cm. Bladene $\frac{1}{2}$ mm brede, de fleste i kranse på 4. Frøene med hvid, fliget vinge. Kornmarker. SØ.

L. amethystea (Lam.) Hoffm. & Link 5-35cm. Klaserne 2-5-blomstrede. 2 underarter:

ssp. amethystea: Bladene mest 0,6-0,8mm brede. Kronen 10-22mm, mest blålig. Sporen 4-11mm. Udbredt.

- ssp. multipunctata (Brot.) Chater & Webb: Bladene $1\frac{1}{2}$ -5mm brede. Kronen 20-27mm, gul, oftest med lilla spore på 12-15mm. CV + S.

Linaria munbyana Boiss & Reuter 2-6cm. Opstigende. Bladene blågrønne, 3 sammen forneden, lidt kødede. Klasen med 1-3 blomster med stilke på $\frac{1}{2}$ -1mm. Klitter. SV: Praia do Alvor.

L. saxatilis (L.) Chaz. 7-50cm. Bladene 4-20x1-5mm. Kronen 9-17 mm. N og SØ.

L. simplex (Willd.) DC. Ugrenet torskemund. 20-40cm. Opret og blågrøn. Bladene $\frac{1}{2}$ -2mm brede. Kronen bleggul, ofte lillaåret. NV og CV: Mondego-bugten.

L. micrantha (Cav.) Hoffm. & Link Småblomstret torskemund. 10-20 cm. Bladene 10-20x1-5mm, blågrønne. Klaserne med 2-5 blomster, tætte. NØ og SØ. Sj.

Cymbalaria muralis Gaertner & al. Vedbendtorskemund. (Az) (Lu)

Kickxia. Torskemund.

1. Alle blade med afrundet eller hjerteformet grund		2.
" " " spydformet grund		3.
2. Bægertænderne 4 $\frac{1}{2}$ -8x2-4mm i frugt. Kronen 10-15mm	... spuria	
" ca. 3x1mm. Kronen 8-11mm	lanigera	
3. Kronen 4-6mm. Bladene lancetformet spydformede	... cirrhosa	
" 7-10mm. " trekantet spydformede	elatine	

Kickxia cirrhosa (L.) Fritsch Pilbladet torskemund. Stænglerne dunede til hårede. Bladene m.m. glatte, minder noget om Rødknæs. Kronen hvid, lillaanløben og -stribet. Az: PT. Lu: C

K. elatine (L.) Dumort Spydbladet torskemund. Kirteldunet til -ladden. Kronen gullig eller blålig med lilla overløbe. Øvre blade spidse og savtakke. Az: SMTJGF. Lu: CV.

K. spuria (L.) Dumort ssp. integrifolia (Brot.) Fern. Rundbladet torskemund. Kirteldunet til -ladden. Kronen gul med mørklilla overløbe og gul spore. Az: STGPFLC. Lu: C og SØ.

K. lanigera (Desf.) Hand-M. Uldtorskemund. Tæt kirtelladden. Stænglerne hvidlige og stive. Kronen hvidlig med lilla overløbe og blåprikket pukkel. C og S.

Digitalis purpurea L. Alm. fingerbøl. Planten grønlig eller hvidlig, næppe klæbrig. 3 underarter:

ssp. purpurea: Kronen lyserød. Nedre blade lancet- til æg-lancetformede, gradvist tilsmalnede i stilken. Az: MTJPL. Lu: Udbredt.

ssp. amandiana (Samp.) Hinz: Stænglen glat. Bladene tandede. Bægerbladene butte. V-VI. Duero-dalen. BA DL TM.

• ssp. heywoodii Silva: Tæt hvidfiltet. Kronen hvid. AAL: Granitklipper ved Reguengos de Monsarraz.

D. thapsi L. Hele planten klæbrig af gullige kirtelhår. N, C, SØ.

Veronica. Årenpris.

1. Blomsterne i sidestillede klaser		2.
" i endestillede klaser eller enlige		12.
2. Planten håret		3.
" m.m. glat (klaserne kan være dunede)		6.
3. Bladstilken 7-15 mm		montana
" under 7 mm		4.
4. Bægeret mindst 4 mm		5.
" under 4 mm		officinalis
5. Blomsterstilken 4-8 mm		chamaedrys
" 1-2 mm		micrantha
6. Bladene stilkede		7.
" siddende, de øvre undertiden stilkede		8.
7. Klasen dunet. Kronen 10-12mm bred, blegrød		dabneyi
" glat. Kronen 5-7mm bred, mest blå		beccabunga
8. Kraftig plante. Stænglen 5-15mm tyk. Kronen 5-8mm bred		linkiana
Spinklere planter. Stænglen 1-5mm tyk. Kronen 3-5mm bred		9.

9. Enårig med elliptisk kapsel anagalloides
 Flerårig med ægformet til rund kapsel 10.
10. Klaserne ofte spredte. Bladene m.m. linjeformede scutellata
 " modsatte. Bladene m.m. lancetformede 11.
11. Stilkene vandret udstående. Blomsterne lyserøde catenata
 " skråt oprette. Blomsterne lyseblå anagallis-aquatica
12. Flerårig. Liggende med opstigende klaser ... serpyllifolia
 Enårig 13.
13. Blomsterne enlige i bladhjørnerne 14.
 " i endestillede klaser 18.
14. Bladene med 3-9 lapper 15.
 " rund- eller savtakke 16.
15. Kapslen glat. Kronen blå eller lyslilla hederifolia
 " randhåret. Kronen hvid cymbalaria
16. Kapseludrandingen stump- til retvinklet persica
 " spidsvinklet 17.
17. Kronen oftest bleg. Kapslen kun med lange kirtelhår agrestis
 Kronen blå. Kapslen også med korte hår polita
18. Stængelbladene mest håndfligede triphyllos
 " takkede 19.
19. Planten m.m. glat. Bladene aflange peregrina
 " håret. Bladene ægformede 20.
20. Frugtstilken højst $\frac{1}{2}$ x bægeret arvensis
 " 2-3 x bægeret acinifolia

Veronica serpyllifolia L. 2 underarter:

ssp. serpyllifolia: Klaserne med 20-40 blomster, uden kirtler.

Kronen 6-8mm, hvid eller blegblå. Az Lu: N og C.

ssp. humifusa (Dickson) Syme: Klaserne med 7-15 blomster, kirteldunede. Kronen 7-10mm, blå. Over 1700m. NV.

V. officinalis L. Lægeærenpris. Az: MTPJF. Lu: N og CØ.

- V. dabneyi Hochst. Som den foregående, men glat bortset fra klaserne. Bladene mørkegrønne ovenpå, lidt læderagtige. Az: MFC

V. chamaedrys L. Tveskægget ærenpris. N.

- V. micrantha Hoffm. & Link 25-70cm. Som den foregående, men stænglen ensartet håret. Kronen 7mm bred, hvid med lyserød midte. Fugtige og skyggefulde steder. N og CØ.

V. montana L. Bjærgærenpris. NV: Minho-flodens bredder.

V. scutellata L. Smalbladet ærenpris. N og CV.

V. beccabunga L. Tykbladet ærenpris. N og C.

V. anagalloides Guss. Dyndærenpris. 10-30cm. Ligner Lancetbladet ærenpris, men stænglerne svampede (hule hos a.a.), ofte rødligt anløbne. Alle blade siddende, smalt lancetformede. Blomsterstilken ca. = støttebladet. NØ, C og S.

V. anagallis-aquatica L. Lancetbladet ærenpris. Az: FL. Lu

V. linkiana Franco (V. anagallis-aquatica var. elata Hoffm. & Lk.) 35-80cm. Stænglen hul. Bladene 4-12x1-4½cm, æg- til aflangt lancetformede. Kronen hvid med blå årer. Az: T. Lu: NV, C, SØ.

V. acinifolia L. Udspærret ærenpris. 5-15cm. Opret. Støttebladene højst af blomsterstilkenes længde. Kronen 2-3mm, blå.

V. triphyllos L. Trefliget ærenpris. NØ.

V. arvensis L. Markærenpris. Az Lu

V. peregrina L. Vandærenpris. 5-25cm. Bladene helrandede eller svagt takkede. Klasen uskarpt afgrænset. Kronen 2-3mm bred, hvidlig. Az: SMTFJ. Lu: NV og C.

V. agrestis L. Flerfarvet ærenpris. Az: SMTFC. Lu: N og CV.

Veronica polita Fr. Blank ærenpris. NØ, C og SØ.

V. persica Poiret Storkronet ærenpris. Az Lu

V. hederifolia L. Vedbendærenpris. 2 underarter:

ssp. triloba (Opiz) Celak.: Frugtstilken højst $2\frac{1}{2}$ x bageret. Kronen mørkeblå med hvid midte. N og C. Trelappet ærenpris.

ssp. hederifolia: Frugtstilken 3-7 x bageret. Kronen blegblå med hvid midte. SV.

V. cymbalaria Bodard Hvid ærenpris. 5-40cm. Bladene runde med 5-9 lapper, ofte rødligt anløbne nedenunder og noget hjerteformet grund. Kronen 6-10mm bred. C og SV.

Hebe salicifolia (Forster) Pennell Busk op til $2\frac{1}{2}$ m. Hvide ærenprisblomster i 10-20cm lange klaser. Bladene smalt lancetformede 5-8 x så lange som brede, 5-15x1-2 $\frac{1}{2}$ cm. (Az): MJ

Sibthorpia. Kilderanke. Liggende og rodslående flerårige med spredte, rundtakke, nyreformede til runde blade og spredte, hjulformede, kortørede, ret regelmæssige blomster.

Sibthorpia europaea L. Hvid kilderanke. -40cm. Bladene 8-25mm, med 7-13 takker. Blomsterstilken under 12mm. Kronen $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm bred, hvid til flødefarvet. Az: MTGJPFLC. Lu: N, C og SV.

S. peregrina L. Staunings skæg. -80cm. Bladene 15-50mm, med 17-35 takker. Blomsterstilken over 35mm. Kronen 9-13mm bred, gul. (Lu)NV og CV (Sintra).

Melampyrum pratense L. Alm. kohvede. N.

Euphrasia. Øjentrøst.

1. Flerårig. Bladene med indtil 12 par tænder. Azorerne		2.
Enårig. Bladene med højst 7 par tænder. Portugal		3.
2. Stængelbladene m.m. runde. Bageret højst 7 $\frac{1}{2}$ mm	grandiflora	
" " trekantede. " ca. 9 $\frac{1}{2}$ mm	azorica	
3. Blade og bægge kirtelhårede. Kronen hvid		hirtella
" " " uden kirtelhår. Kronen gul		mendoncae

- Euphrasia grandiflora Hochst. -40cm. Kronen 13-16mm, lyslilla. Kapslen 6-7 $\frac{1}{2}$ mm, omvendt hjerteformet. 750-1000m. Az: TJPF

- E. azorica Watson Kronen 15-17mm, hvid. Kapslen 10mm, med spids, vreden som moden. Az: LC

E. hirtella Jordan Ladden øjentrøst. 5-20cm. U- til fågrenet. Bladene runde til bredt ægformede med 3-6 par tænder. NØ. M.sj.

- E. mendoncae Samp. -17cm. Bladene rudeformede med 2-5 par tænder. Kronen 5 $\frac{1}{2}$ -6 $\frac{1}{2}$ mm. TM: Mellem Portelo og Montezinho.

Odontites. Rødtop og Guldtop.

1. Kronen rød. Bladene tandede		2.
" gul. " med 0-2 par tænder		3.
2. Bladene 3-8mm brede. Kronen rød		verna
" 2-4mm " " rødlilla		virgata
3. Kronen 8 $\frac{1}{2}$ -12mm. Bladene $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm brede		tenuifolia
" 5-6 mm. " 1-4 mm "		viscosa

Odontites tenuifolia (Pers.) G. Don f. 10-50cm. Tæt tiltrykt dunet enårig. Få blade på indtil 1cm. Udbredt.

O. viscosa (L.) Clairv. 20-60cm. M.m. kirteldunet enårig. Bladene 1 $\frac{1}{2}$ -4cm. CV og CS.

O. verna (Bellardi) Dumort Rødtop. 2 underarter:

ssp. verna: Tidlig rødtop. Bladene bredest nær grunden. Støttebladene 10-15mm, længere end blomsterne. NV.

ssp. serotina (Dum.) Corb.: Høstrødtop. Bladene bredest noget fra grunden. Støttebladene 7-10mm, ikke længere end blomsterne.

O. virgata Lange 30-70cm. Med tætte, korte, nedadrettede hår.

Med mange og lange grene. Bladene 1-2cm x 2-4mm, tæt krushåret
dunede. Kronen 6-8mm. NV og CØ.

Bartsia aspera (Brot.) Lange Ru sorttop. 30-100cm. Ru, kirteldunet flerårig med rynkede, ægformede blade på 1-3cm. Støttebladene linje-lancetformede, rødlig, kortere end bægeret. Blomsterne skjalleragtige, 15-20mm, gule, senere rødbrune. C.

Parentucellia viscosa (L.) Caruel Engguldtop. 10-50cm. Kirtel-
dunet enårig. Bladene som skjallers, kronen 15-25mm, gul og
rødtopagtig. Klasen alsidig. Az: SMTGJPF. Lu: Udbredt.

P. latifolia (L.) Caruel Stenrødtop. 3-25cm. Minder mest om en rødtop, men klasen alsidig og bladene omvendt ægformede med 2-4 par ret dybe tænder. Udbredt.

Bellardia trixago (L.) All. Rosenmund. 5-50cm. Kirteldunet en-
årig. Vækst og blade som Skjaller. Kronen 20-25mm, hvid med
lyst rødlilla overlæbe. Az: SM. Lu: Udbredt.

Pedicularis silvatica L. Mosetrolhurt. Bægeret med 4 tænder.
Kapslen 10-15mm. 2 underarter:

ssp. silvatica: Stænglen glat eller med 2 hårstriber. Bægeret
glat. NV og CØ.

ssp. lusitanica (Hoffm. & Lk.) Cout.: Stænglen m.m. jævnt dunet. Bageret håret langs ribberne. N, C og SV.

P. palustris L. Engtroidurt. Bægeret tolæbet. Kapslen 15-20mm.
TM: Bragança-området. M.sj.

Rhinanthus minor L. Liden skjaller. N.

GLOBULARIACEAE

Globularia valentina Willk. Ret lav, stedsegrøn, flerårig plante med omvendt ægformede blade med bølget rand i roset samt på en 10-120cm høj stængel med små, lyseblå blomster i et enkelt hovede med svøbblade. NØ og CV.

ACANTHACEAE

Acanthus mollis L. Blød bjørnetidsel. 25-100cm. Stau­de med 20-60cm lange grundblade, der er lappet-fligede. 4-5cm store, hvi­de og rødårede maskeblomster uden overlæbe i et tæt, 30x3 cm stort aks med 4cm store, ægformede støtteblade. (Az): MTF.L. Lu

MARTYNIACEAE

Proboscidea louisianica (Miller) Thell. Gemsehorn. 50-80cm. Liggende, klæbrigt-dunet enårig. Bladene 1-3cm nærmest runde med skævt hjerteformet grund, helrandede eller bølgede. Kronen ca. 5cm, hvid eller gullig, rødpletet og næsten hjulformet. Kapslen 6-10cm med horn på 8-20cm. (Lu): Nær Elvas.

OROBANCHACEAE

Cistanche phelypaea (L.) Cout. Kvellerkvæler. 20-100cm. Glat og stærkt gul snylteplante. Kronen m.m. regelmæssig og 5-lappet. På forveddede Salturter. OS og S.

Orobanche. Gyvelkvæler.

1. Kronens grundfarve	blålilla eller blå		2.
"	"	ikke blå eller lilla	8.
2. Hver blomst med 1 støtteblad og 2 bægerblade	amethystea		
"	"	1 " , 2 forblade og 2 ofte kløvede bægerblade	3.
3. Bægeret 8-15 mm			purpurea
"	6-8 mm		4.
4. Støvknapperne m.m.	tæt hårede. Bladene 10-20mm	trichocalyx	
"	m.m. glatte. Bladene 6-12mm		5.
5. Stænglen 4-7mm tyk	forneden, mørklilla		rosmarina
"	$\frac{1}{2}$ -4mm " " , hvidgul eller blåanløben		6.

6. Kronen 17-23mm, røret 5-6mm bredt i spidsen		mutelii
" 10-15mm, " 3-4mm " " "		7.
7. Oftest ugrenet. Underlæbens tænder spidse		nana
" grenet. " " butte		ramosa
8. Kronen skinnende mørkerød indvendigt		9.
" ikke således		11.
9. Kronen m.m. glat, mest mørkerød udvendigt		sanguinea
" kirteldunet		10.
10. Kronen gullig udvendigt		gracilis
" mørkerød udvendigt		foetida
11. Støvfanget gult (lyserødt eller hvidt)		12.
" lillat (rødt eller orange)		18.
12. Underlæben kirtelrandhåret		rapum-genistae
" ikke "		13.
13. Kronen lidt opsvulmet ved grunden, tilsmalnet fortil hederæ		14.
" ikke særligt tilsmalnet fortil		14.
14. Bladene bredt ægformede til ægformet-aflange	...	latisquama
" ægformede til lancet-linjeformede		15.
15. Kronen 22-30mm, klokkeformet		crenata
" 10-25mm, rørformet		16.
16. Stængelgrunden m.m. opsvulmet. Kronen ensfarvet gul		densiflora
Stængelgrunden lidet opsvulmet. Kronen oftest anløben		17.
17. Overlæben lige fremadrettet		minor
" med m.m. opadbøjede kronflige		amethystea
18. Bægeret 5-8mm, med 2 ens brede, trekantede tænder		clausonis
" 8-16mm, med smallere, ofte uens tænder		19.
19. Kronen med lyserødt, rødt eller brunt anstrøg		20.
" " lillat anstrøg		21.
20. Bægerfligene 3-4-årede, spidsen ej trådformet		amethystea
" 1-årede, med trådformet spids		calendula
21. Overlæben lige fremadrettet		22.
" med m.m. opadbøjede kronflige		23.
22. Blomsterne udstående		maritima
" opret-udstående		minor
23. Kronens største knæk nær grunden		amethystea
" " " " spidsen		loricata

Orobanche ramosa L. Grenet gyvelkvæler. 5-30cm. Bægertænderne tilspidsede, mest kortere end røret. C og SØ.

O. nana (Reuter) Noë Liden gyvelkvæler. 5-15cm. Bægertænderne tråd-sylformede i spidsen, mest så lange som røret. NØ, C og S.

O. mutelii Schultz 7-20cm. Stænglen ofte grenet. Bægertænderne tilspidsede, ca. af rørets længde. C og SØ.

O. rosmarina G.Beck Rosmaringyvelkvæler. 10-25cm. Kronen 15-18 mm, sammenkneben midtpå, gul nedenfor og lilla ovenover indsnør-ringen. På Rosmarin. CV og CS.

O. trichocalyx (Webb & Berth.) G.Beck 20-40cm. Bægertænderne 2-3 x røret. Kronen kirtelhåret, næsten opret forneden, udstående foroven, med stærkt divergerende læber, hvid nederst og lilla yderst. På Ørnebregne og andre planter. EJ I Lu.

O. purpurea Jacq. Røllikegyvelkvæler. 20-50cm. Kronen blålilla, mørkåret mod spidsen, 18-24mm. På Bynke og Borst. NV og CV.

O. crenata Forsskål Bønnegyvelkvæler. 20-40cm. Kronen m.m. glat, hvid og lillaåret på læberne. Underlæbens midtflig ca. 2 x de ydre. Stænglen 12mm tyk. På dyrkede ærteblomster. (Az): T. Lu

O. densiflora Reuter Tæt blomstret gyvelkvæler. 15-40cm. Akset 5-10x3-3½cm, kirteldunet til -låddent. Kronen 10-18mm, lysegul. På Ærteblomster, undertiden på Kurvblomster. CV. Sj.

O. amethystea Thuill. Ametystgyvelkvæler. 20-40cm. EJ I Lu.
ssp. amethystea: Bægerfligene 1-årede, trådformede. Kronen mest lillaanløben. Støvfanget rød lillat eller gult. EJ I Lu.

ssp. castellana (Reuter) Rouy: Bægerfligene 3-4-årede, ikke trådformede. Kronen mest rødt eller brunt anløben. Støvfanget rød-lillat. Mest på Fingerbøl. EJ I Lu.

Orobanche calendulae Pomel Morgenfruegyvelkvæler. Kronen 12-20mm bleggul, hyppigt rødbrunt året og anløben. Støvfanget rødlillat eller rødligt. På Kurvblomster m.m. C og S.

O. loricata Rchb. Bittermælksgyvelkvæler. 15-35cm. På Kurvblomster, Gulerod, Vikke m.m. C og S.

O. maritima Pugsley Stænglen mest rødlilla. Akset mest tæt. Kronens ryglinje ret lige. Underløben ofte med 2 gule knopper. Kystnær. C og S.

O. minor Sm. Kløvergyvelkvæler. 10-15cm. Kronen 10-16mm. Mest på Kløver. Az: MT. Lu

O. clausonis Pomel Krapgyvelkvæler. 15-40cm. Kronen 15-17mm med m.m. udelte overlæbe. Støvfanget orange til lilla. På Rubiacéer.

O. hederæe Duby Vedbendgyvelkvæler. 15-50cm. Kronen 13-16mm, lidt flaskeformet, m.m. glat, gulligbrun og lillanløben. På Vedbend. NV og C.

O. latisquama (F.W.Schultz) Batt. 20-40cm. Støttebladene 17-25mm, rødlilla anløbne. Kronen 22-35mm, bleggul, lillaanløben. Støvtrådene udgår 7-10mm over grunden. På Rosmarin, Cistus og andre buske. CV.

O. rapum-genistae Thuill. Høj gyvelkvæler. 30-80cm. Kronen 20-23mm, bleggul til rødlig. Blomsterne stinkende.

På Ærteblomster. 2 underarter:

ssp. rapum-genistae: Støttebladene mindst $1\frac{1}{2}$ x kronen. Overløben tydeligt tolæbet, m.m. opret. På Cytisus og Lygos. N.

ssp. benthamii (Timb-L.) Fourn. Støttebladene under $1\frac{1}{2}$ x kronen. Overløben næsten hel, fremadrettet. N.

O. gracilis Sm. 20-50cm. Kronen 16-18mm, gullig med røde årer og rand. Overløben 2-læppet og fremadrettet. Mest på Ærteblomster.

O. foetida Poiret Stinkende gyvelkvæler. Blomsterne stinkende. Overløben tolæppet med oprette lapper. På Ærteblomster. C og S.

O. sanguinea C.Presl Blodrød gyvelkvæler. 10-40cm. Kronen med gul grund, ellers mørkerød eller rødlilla. (Az): T.

LENTIBULARIACEAE

Pinguicula vulgaris L. Alm. vibefedt. NV.

P. lusitanica L. Bleg vibefedt. Overvintrer som roset. Bladene 1-2 $\frac{1}{2}$ cm x 3-8mm, stærkt indrullede. Blomsterstilkene 6-15cm. Kronen 7-9mm, lyserød til lyslilla, med gult svælg. N, C og SV.

Utricularia australis R.Br. Slank blærerod. NV, C og S.

U. subulata L. Landplante med underjordisk, hårttynd stængel. Bladene ofte visne under blomstringen, 10-20x $\frac{1}{2}$ mm. Kronen 8-9mm, med 3-læppet overlæbe. Støttebladene skjoldformede. Fugtigt sand. (Lu): BL. Sj.

U. gibba L. Smålæbet blærerod. Vandplante. Kronens overlæbe 3-4mm bred, kronen 5-7mm. 1-3 blomster. Vingede frø. CS og SV.

MYOPORACEAE

Myoporum. Emubusk. 1-8m. Busk eller træ. Glat med spredte, stedsegrønne, blade med skinnende overside. 5-9-blomstrede kvaste i bladhjørnerne. Kronen 10-11mm bred, hvid med små rødlilla prikker, næsten regelmæssig, butlæppet og 5-tallig.

Myoporum tenuifolium G.Forster Bladene lancetformede, 5-10cm, oftest helrandede. tilspidsede. 4 støvdragere. (Az): SMTJGL.(Lu)

Myoporum tetrandrum (Labill.) Domin Bladene omvendt ægformede, $2\frac{1}{2}$ -5x1-2 $\frac{1}{2}$ cm, butte og brodspidsede, savtakke i yderste halvdel. 5 støvdragere. (Lu): CV og CS.

PLANTAGINACEAE

Plantago. Vejbred.

1. Bladene modsatte 2.
" i roset. Sjældent med spredte stængelblade 3.
2. Kirteldunet enårig afra
Bløtdunet halvbusk sempervirens
3. Bladene ægformet-elliptiske major
" lancet- til linjeformede 4.
4. Bladene fligede til tandede 5.
" helrandede 7.
5. Bladet med båndformet midterdel og veludviklede flige,
eller med tænder og lapper coronopus 6.
Bladet lancetformet og tandet
6. Bladet bredest foroven, med 3-4 par tænder macrorrhiza
" " midtpå, med 9-12 " " serraria
7. Enårig 8.
Flerårig 10.
8. Nedre støtteblade 6-8mm, sylformede bellardii
" " 2 $\frac{1}{2}$ -5mm, ikke sylformede 9.
9. Skaftet stribet lagopus
" trindt loeflingii
10. Bladene m.m. lancetformede, 5-50mm brede 11.
" linjeformede 13.
11. Støttebladene glatte eller korthårede lanceolata
" lådne 12.
12. Akset kugle- til ægformet lagopus
" cylindrisk albicans
13. Rødstokken ugrenet. 1 roset 14.
" grenet. Flere rosetter 15.
14. Bladene 10-23cm x $\frac{1}{2}$ -3mm maritima
" 4-9cm x 0,2-0,8mm algarbiensis
15. Akset 4-7mm bredt. Støttebladene hårede almogravensis
" 2-4mm " " glatte til dunede 16.
16. Bladene m.m. trekantede, mest stivbørstede radicata
" flade, glatte og svagt randhårede penyalarensis

Plantago major L. Glat vejbred. 2 underarter:

ssp. major: Bladene tykke, mørkegrønne, med 5-9 ribber, halvglatte, med m.m. hjerteformet grund. Az: SL. Lu: NV og C.

ssp. intermedia (DC.) Arc.: Bladene tyndere, gulgrønne, med 3-5 årer, oftest dunede, med kileformet grund. Az Lu: Alm.

P. coronopus L. Fliget vejbred. 3 underarter:

ssp. coronopus: Bladene 3-16cm. Skaftet 3-25cm. Støttebladene med lang, sylformet spids. Az Lu: Alm.

ssp. occidentalis (Pilger) Franco: Bladene 2-5cm x 3-10mm, med 1-3 par tænder eller lapper. Skaftet 3-10cm. Støttebladene ægformede og spidse. Kystområder. NV, CV og SV.

ssp. ceratophylla (Hoffm. & Link) Franco: Bladene 12-28cm, fjerfligede i den yderste $1/3$ - $1/4$. Skaftet 25-50cm. C og S.

P. macrorrhiza Poiret Spidstakket vejbred. 5-20cm. Flerårig. Bladene 7-9x1cm, kødede og stive, randhårede og hårede. Skaftet gulligt, 1-2 x bladene. Akset cylindrisk, 2-4cm. Klitter. SV. Sj.

P. serraria L. Savbladet vejbred. 10-30cm. Flerårig. Bladene 5-20x $\frac{1}{2}$ -4cm, regelmæssigt savtakke. Aksene 6-10cm. C og S.

P. maritima L. Strandvejbred. NV.

- P. algarbiensis Samp. 9-18cm. Bladene stive og noget stikkende, m.m. trinde og længdefurede, svagt trekantede yderst, sorte som tørre. Akset 15-33mm. Ag

- Plantago älmogravensis Franco 6-16cm. Bladene $1\frac{1}{2}$ -5cm x 0,5-0,7 mm, stive, tilspidsede og stikkende, med furet underside, dog trinde yderst. Skafterne 4-12cm, tiltrykt hårede. SV.

P. radicata Hoffm. & Link Bladene $1\frac{1}{2}$ -8cm x 0,2-0,5mm, lidt stive, med 3 ribber, adskilte af furer. 3 underarter:

ssp. radicata: Bladene $1\frac{1}{2}$ -3cm. Skafterne $3\frac{1}{2}$ -9cm. Støtteblade æglancetformede og tilspidsede. Mest 500-900m. N.

ssp. acanthophylla (Decne.) Franco: Bladene 3-8cm. Skafterne 10-14cm. Støtteblade ægformede og spidse. Mest 80-500m. N.

ssp. monticola (Samp.) Franco: Bladene 0,4-1,6cm. Skafterne $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ cm. Støtteblade ægformede. 1000-1415m. NV.

P. penyalarensis Pau Jordstænglen danner en 1-5cm bred pude. Grenene med visne bladrest. Bladene 5-20x0,4-1mm, noget stive, sorte som tørre. Skafterne 1-6cm, gulbrune. Akset 4-25mm. Støttebladene mørkebrune. Over 1650m. NV.

P. lanceolata L. Az Lu: Alm.

P. lagopus L. Harefodsvejbred. Bladene lancetformede, 3-7-årede. Aksene først runde til ægformede, senere noget forlængede. 2 ssp.:

ssp. lagopus: 1-flerårig rosetplante. Bladene 5-12cm, hårede.

ssp. cylindrica (Boiss.) Franco: Flerårig. Med stængel på 2-25cm. Bladene 10-20cm, glatte eller spredthårede. Akset 2-8cm. C og S.

P. albicans L. Hvidbladet vejbred. 10-30cm. Jordstænglen ofte grenet. Bladene smalt lancetformede til næsten linjeformede, 5-8 mm brede, ofte bølgede, silke-uldhårede. Skafterne ca. 2 x blade- ne, trinde og fildede. S.

P. loeflingii L. Bladene 2-7cm x 1-7mm, 3-årede. Skafterne mest kortere end bladene. Forreste bærerblade helt hindeagtige, glatte kun med årer i den nedre $\frac{1}{4}$. NØ og SØ. Sj.

P. bellardii All. Rævehalevejbred. 3-10cm. Som lagopus, men bladene ofte smallere og aksene lidt længere. Udbredt.

P. afra L. Loppefrø. (P. psyllium L.) 3-15(-40)cm. Bladene 3-8cm x 1-3mm. Mange langstilkede, ægformede aks på 1-2cm fra de øvre bladhjørner. Udbredt.

P. sempervirens Cr. Spergelvejbred. -40cm. Ofte stærktgrenet. Bladene 1-6cm x 1mm. Aksene som hos foregående. NØ: Foz-Tua.M.sj.

Littorella uniflora (L.) Asch. Strandbo. Az: MTPFC. Lu: NV og CV

CAPRIFOLIACEAE

Sambucus ebulus L. Sommerhyld. Staupe på 80-150cm. Fodflige til stede. Støvknapper mørklilla. Udbredt.

S. nigra L. Alm. hyld. Udbredt.

Viburnum tinus L. Vintersnebolle. 1-3m. Busk med modsatte og helrandede blade på 4-14cm med glat og skinnende overside og dunet til glat underside. Flødefarvede blomster i en 6-10cm bred halvskærm, 5-9mm brede og ensartede, lyserøde udvendigt, hvide indvendigt. 2 underarter:

ssp. tinus: Bladene aflangt ægformede til lancetformede. Lu

ssp. subcordatum (Trelease) Silva: Bladene ægformede til ægformet rund, med svagt hjerteformet grund. Az: SMTPFLC

Leycesteria formosa Wall -2m. Bladene ægformede, helrandede til savtakke, tilspidsede, 5-15cm. Kransstillede hvide eller lyslilla blomster på $1\frac{1}{2}$ -2cm i hængende, endestillede aks med store, lilla højblade på $1\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ cm. Bægeret uregelmæssigt 5-lappet. Kronen regelmæssigt tragtformet. (Az): M

Lonicera. Gedeblad. Kun slyngende arter her.

1. Blomsterne 2 sammen i bladhjørnerne japonica
" i kranse eller hoveder 2.

2. Øverste 2 blade under blomsterstanden er frie periclymenum
 " " " " " sammenvoksede 2.
 3. Bladene stedsegrønne. Hovederne siddende implexa
 " løvfældende. " stilkede etrusca

Lonicera japonica Thunb. Stuegedeblad. Halvt stedsegrøn. Kvistene hårede. Blomsterne i par på $\frac{1}{2}$ -1cm lange stilke. Kronen 3-5cm, hvid og lillaanløben, kirteldunet. Bærret sort. (Az)(Lu)

L. implexa Aiton Stedsgrøn vedvind. Stænglerne glatte. Bladene skinnende mørkegrønne ovenpå, blågrønne nedenunder. Sidden- de blomsterstand med flere sammenvoksede bladpar under sig.

L. etrusca G.Santi Stilket vedvind. Unge kviste dunede. Bladene blå- eller hvidgrønne med ofte fintdunet underside. (Az): SPTJG. Lu: NØ, C og S.

L. periclymenum L. Vedvind. 2 underarter:

ssp. periclymenum: Grenene glatte, dunede eller hårede. N,C,SØ
ssp. hispanica (Boiss.& Reuter) Nyman: Grenene tæt kirtelhårede. Bladene hårede på begge sider, især som unge. NØ, C og SV.

VALERIANACEAE

Valerianella. Vårsalat.

1. Alle støtteblade bredt hindekantede, æg- eller hjerteformede, spidse, bredt hindekantede, ofte langt randhårede 2.
 I det mindst de nedre støtteblade m.m. aflange og butte, svagt til ikke hindekantede og højst svagt randhårede 4.
2. Frugten med en tandet krone af frugtens længde 3.
 " uden eller med en kortere krone pumila
3. Frugtens krone halvt delt coronata
 " " næsten helt delt discoidea
4. Frugten med 3 store, uens, krogede horn echinata
 " anderledes 5.
5. Støttebladene aflangt-spatelformede, butte 6.
 " linje-lancetformede, spidse 8.
6. Frugten med en tydelig længdefure carinata
 " uden længdefure 7.
7. Frugten længere end bred lusitanica
 " mindst så bred som lang locusta
8. Frugten med et 6-tandet bæger eriocarpa
 Bægeret reduceret til en enkelt tand 9.
9. Bægertanden af frugtens længde, skævt kraveformet muricata
 " kortere end frugten 10.
10. Frugten 0,8-1,2mm. Bægeret er en utydelig rand microcarpa
 " 1,5-2mm. Bægeret tydeligt dentata

Valerianella echinata (L.) DC. Hornet vårsalat. 5-30cm. Kronen lyserød. Frugtens store horn 2-3 x de to mindre. NØ og SØ. Sj.

V. locusta (L.) Laterrade Tandfri vårsalat. NV og C. Sj.

V. lusitanica Font Quer 8-20cm. Ligner den foregående, men frugten ægformet aflang og usymmetrisk. NØ.

V. carinata Loisel. Kølet vårsalat. 10-30cm. Kronen bleglilla. Bægeret reduceret til en ganske kort tand. NØ, C og SV.

V. pumila (L.) DC. Furet vårsalat. 10-40cm. Blomsterstanden 3-4 x gaffeldelt. Kronen lyserød. Frugten halvkugleformet, but trekantet, oftest uden krone. SV. M.sj.

V. coronata (L.) DC. Kronvårsalat. 10-30cm. Bladene ofte fli- gede eller groft tandede. Blomsterne lyst rødlilla. Frugten stivhåret med netåret bæger. NØ og C.

V. discoidea (L.) Loisel. Pindsvinevårsalat. 10-30cm. Som den foregående, men bægerkronen med 6-12 uregelmæssige og oftest hagekrummede tænder. C og S.

Valerianella microcarpa Loisel. Småfrugtet vårsalat. 5-25cm. Frugten oftest dunet, med en kort, bred og but bægertand. NV, CS.

V. dentata (L.) Pollich Tandet vårsalat. 10-30cm. Bægeret kort og skævt afskåret med uens tænder. Az: PT. Lu: CV og CS.

V. muricata (Stev.) Loudon Ligner den følgende undtagen på frugtens krave. NØ, S.

V. eriocarpa Desv. Uldfrugtet vårsalat. 10-30cm. Blomsterne lyserøde. Frugten ofte stivhåret. Øvre stængelblade med tandet grund. Støttebladene i frugt oprette og længere end frugterne. Ag

Fedia cornucopiae (L.) Gaertner Læbebaldrian. 10-30cm. Glat og noget kødet, flere gange gaffelgrenet enårig med spatelformede til elliptiske blade. Blomsterne i tætte knipper på kølleformet opsvulmede stilke. Kronen 8-16mm, m.m. tolæbet, stærkt rødlig, sjældent lyserød. C og S.

Valeriana. Baldrian.

1. Øvre stængelblade hele, sjældent tredelte	montana	2.
" " fjersnitdelte		
2. Kronrøret $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ mm	dioica	3.
" $3\frac{1}{2}$ -5 mm		
3. Øvre blades afsnit m.m. lancetformede	repens	
" " " m.m. linjeformede	tuberosa	

Valeriana repens Host Krybende baldrian. (V. officinalis ssp. repens) NV.

V. tuberosa L. Knoldbaldrian. 15-40cm. Fortykket jordstængel med korte, knoldformede udløbere. Grundbladene elliptiske til ægformede, helrandede. En enkelt, tæt, blegrød halvskærm, $2\frac{1}{2}$ cm bred. CV og CS.

V. dioica L. Tvebo baldrian. NV. Minho-floddalen.

V. montana L. Bjærgbaldrian. 12-50cm. Alle blade næsten altid helrandede, de nedre æg- til rudeformede, det ene øvre par linjeformet. Blomsterne hvide eller lyserøde. NV.

Centranthus. Sporebaldrian. Kronen med en spore eller udvækst på det lange kronrør. Kronen rød eller lyserød (sjældent hvid).

Centranthus ruber (L.) DC. Rød sporebaldrian. 30-70cm. Glat, blågrøn flerårig. De større blade 7-12cm, ægformet trekantede, de øvre linje-lancetformede. Kronrøret 7-10mm, sporen 5-10mm. Kronen rød. (Az) Lu

C. calcitrapae (L.) Dufr. Fliget sporebaldrian. 4-40cm. Enårig. Bladene gennemgående smalt fjerfligede. Kronen lyserød, 2mm, med en kort spore midt på røret. 2 underarter:

ssp. calcitrapae: Frugten glat. (Az): P. Udbredt.

ssp. trichocarpus Richardson: Frugten håret. CØ og S.

DIPSACACEAE

1. Stænglen tornet	Dipsacus	2.
" uden torne		
2. Svøbbladene $\frac{1}{2}$ sammenvoksede	Pycnocomon	3.
" frie		
3. Kronen 5-delt		4.
" 4-delt		5.
4. Bægerbørsterne fjerhårede	Pterocephalus	
" ikke fjerhårede	Scabiosa	
5. 8-16 bægerbørster	Knautia	6.
0-5 "		
6. Svøbbladene i flere end 3 rækker	Cephalaria	7.
" i 1-3 rækker		
7. Bægeret med 4-5 børster	Succisa	
" uden børster	Succisella	

Cephalaria leucantha (L.) R. & S. Hvidt skælhovede. -1m. Flerårig med lyreformede fjerfligede eller -snitdelte blade. Kronen 10-15 mm, gul eller hvid. CS og SØ. Sj.

Dipsacus fullonum L. Gærdekartebolle. N og C.

D. sativus (L.) Honckeney Ægte kartebolle. 1-1½m. Som den foregående, men avnerne kortere end blomsterne og med tilbagebøjet spids. (Lu): Omkring Coimbra.

D. comosus Hoffm. & Link 30-270cm. Stængelbladene fjerfligede, de øverste helrandede og linjeformede. Avnerne tæt spindelvævshårede og randhårede. C og S.

Succisa pratensis Moench Djævelsbid. NV og CV.

S. pinnatifida Lange Fliget djævelsbid. Grundbladene takkede; de mellemste stængelblade lyreformet delte. Stænglen tiltrykt håret. NV og SV.

Succisella carvalhoana (Mariz) Baksay 60-120cm. Grundbladene omvendt æg-lancetformede, takkede; stængelbladene smalle. Kurvene 1-1½cm brede, blegblå. Kær og sumpe. NV og CV.

Knautia subscaposa Boiss. & Reuter Rosetten grøn i blomst. Bladene mest fligede. NØ og CØ.

K. nevadensis (Szabo) Szabo Rosetbladene visne under blomstringen. Alle blade rund- til savtakkede. NØ og CØ.

Pterocephalus diandrus (Lag.) Lag. (P. papposus p.p.) -45cm. Dunet enårig. Bladene 1 x delte og smalfligede. Svøbbladene ægformede. Kronerne blå eller lyslilla. N, C og SØ.

P. intermedius (Lag.) Cout. -80cm. Flerårig med 2 x delte blade. Svøbbladene linje-lancetformede. Kronerne bleglilla. C og S.

Scabiosa. Skabiose.

1. Underbægeret trindt og med 8 gruber. Enårige	2.
" længdefuret, men ikke grubet	3.
2. Svøbbladene hele	stellata
" trekløvede til fjersnitdelte	monspeliensis
3. Bægerkransen med 8 ribber. Underbægerets ribber bredere opadtil. Frugthovedet m.m. aflangt	4.
Bægerkransen med ca. 24 ribber. Underbægerets ribber jævnt brede. Frugthovedet kuglerundt	5.
4. Alle hovedets frugter med lange bægerbørster ..	atropurpurea
De ydre frugter uden eller med korte børster ..	semipapposa
5. Bladene glatte og skinnende. Kurven 2½-4cm bred. Az ..	nitens
" uldhårede til dunede. " 1½-2½cm bred ..	6.
6. Bægerbørsterne 1,5-2,5mm. Øvre blade 2-3 x delte ..	triandra
" 2,5-6mm. Øvre blade 1-2 x delte ..	columbaria

Scabiosa stellata L. Stjærneskabiose. 20-60cm. Bægerkransen 6-9½mm, tydeligt længere end underbægeret. 2 underarter:
ssp. stellata: Mellemste stængelblade udelte og tandede. Kurvene 23-50mm brede. NØ, CØ og SØ.
ssp. simplex (Desf.) Cout.: Mellemste stængelblade fjersnitdelte. Kurvene 19-25mm brede. Ag

S. monspeliensis Jacq. Kurvene 14-20mm brede. Bægerkransen 4-7 mm. Børsterne 8-16mm, 2-2½ x kransen. NØ, CØ og SØ.

S. atropurpurea L. Vejskabiose (S. maritima L.) 20-60cm. Nedre blade hele til lyreformede, mellemste og øvre fjerfligede. Mellemste blade med 4-8(11) par flige; endefligen ikke meget større. Az: FGT. Lu: Ikke Mi DL

S. semipapposa DC. (S. galianoi Devesa & al.) Nær foregående. Mellemste blade med 2-3(4) par flige; endefligen meget større. Ag BA1

Scabiosa triandra L. (S. gramuntia) Finbladet skabiose. Bladene tæt stivhårede, de nedre lyreformede. BL E

- S. nitens R. & S. 25-60cm. M.m. glat. Bladene lancetformede, spidse, dybt tandede; de øvre en sjælden gang delte. Kurvene 25-40mm brede, lyserøde til rødlilla. Az: SMTJPFLC

S. columbaria L. Dueskabiose. N.

Pycnocomon rutifolium (Vahl) Hoffm. & Link Rudeskabiose. -175cm. Flerårig. Bladene 1-2 x fjersnitdelte og smalfligede. Kurvene 1-2cm brede. Blomsterne lyserøde, gullige eller hvide. Kystnær. Ag

CAMPANULACEAE

1. Blomsterne uregelmæssige og tolæbede	2.
" regelmæssige	3.
2. Kronrøret mindst $\frac{1}{2}$ kløvet langs ryggen	Lobelia
" ikke eller næppe kløvet	Laurentia
3. Blomsterne i hoveder med svøbblade	Jasione
" ikke i hoveder med svøbblade	4.
4. Frugtknuden og kapslen prismatisk, lang og smal	Legousia
" " " æg-, kugle eller pæreformede	5.
5. Dværgbusk. Kronen sammenkneben midtpå	Azorina
Urter. Kronen ikke	6.
6. Kronrøret langt og smalt, højst 2mm bredt	Trachelium
" bredt, mindst 3 mm bredt	7.
7. Bladene nyreformede og spidstakkede, små	Wahlenbergia
" anderledes	Campanula

Campanula. Klokke

1. Enårig	2.
Flerårig	4.
2. Stivhåret. Blomsterne siddende, 3-5mm:	erinus
Glat til håret. Blomsterne stilkede, 5-25mm	3.
3. Kronen 5-6mm	transtagana
" 10-25mm	lusitanica
4. Bladene udstående hårede. Kronen klokke-hjulformet	primulifolia
Bladene m.m. glatte. Kronen m.m. tragtformet	5.
5. Mange blomster i top	rapunculus
Stænglerne 1-fåblomstrede	herminii

Campanula primulifolia Brot. 40-70cm. Stænglen stivhåret. Bladene rynkede, de nedre aflangt-lancetformede. Blomsterne i nøgler på 1-3 i en grenet stand. Kronen ca. 2cm, hvidlig ved grunden, 2 x bageret. Fugtige og skyggefulde steder. NV, C og SV.

- C. transtagana Fern. Liggende til opstigende, stærkt- og tyndgrenet. Åben og mangeblomstret top, blomsterstilkene indtil 5cm. Kronen med lilla årer. CØ og SØ. Øvre Tejo og Guadiana-dalene.

C. lusitanica L. 7-60cm. Stænglen opret og bugtet. Blomsterstilkene lange og trådformede. 2 underarter:

ssp. lusitanica: Stængelbladene m.m. butte, lidt omfattende. Kronen 10-20mm. NV og C.

ssp. matritensis (A.DC.) Franco: Stængelbladene spidse, med afskåret grund, de øvre med kileformet grund. Kronen 13-25mm.

C. rapunculus L. Rapunselklokke. -100cm. Bægetænderne meget lange. Kronen lidt længere end dem, ca. halvt delt. Udbredt.

C. herminii Hoffm. & Link 5-40cm. Løst tuet og halvglat. Grundbladene langstilkede, runde- til ægformede, til stede under blomstringen. Bægetænderne ca. $\frac{1}{2}$ x kronen. Over 1700m. NV.

C. erinus L. Tofarvet klokke. 5-25cm. Gaffelgrenet. Bladene 1-2 cm, omvendt ægformede med 2-3 par tænder, ofte modsatte. Planten

ligner en klokkeblomst meget lidt. Az Lu

- Azorina vidalii (Watson) Feer -2m. Glat, klæbrig dværgbusk med en endestillet bladroset; under denne udgår en krans af grene, der ender i en klase eller top. Kronen 2,5-3,5cm plastikagtig, hvid, ofte lyserødt anløben. Kystklipper. Az: SMTJPLC

Legousia. Spejlblomst. Enårige, blå- til rødlillablomstrede med kortstilkede, m.m. oprette blomster. Kronen ikke meget længere end de smalle bærerflige.

Legousia castellana (Lange) Samp. Ru spejlblomst. 35-70cm. Blomsterne i et løst aks. Kronen blå eller lilla, ca. = bægertænderne. Kapslen ikke tilsmalnet øverst. (Az): T. Lu: CØ og SØ

L. hybrida (L.) Delarbre Liden spejlblomst. 10-35cm. Blomsterne i halvskærm. Kronen blå til rødlilla, ca. 1/2 x bægertænderne. Kapslen tilsmalnet øverst. Bladene stærkt bølgede. NØ, C og SØ.

L. speculum-veneris (L.) Chaix Alm. spejlblomst. 10-40cm. Blomsterne i halvskærm. Kronen lilla, mindst = bægertænderne. Kapslen tilsmalnet øverst. Bladene næppe bølgede. (Lu): CV

Trachelium caeruleum L. Krophals. 40-100cm. Næsten glat flerårig med forveddet grund. Bladene ægformede, de større ca. 1,5 x så lange som brede. Blomsterne blålilla, næsten metalliske, i tætte halvskærme. Kronrøret 9-12mm. (Az): MTFL. Lu: NV, CV og S.

Wahlenbergia hederacea (L.) Rchb. Vedbendklokke. -30cm. Glat og spinkel, krybende flerårig. Bladene 5-15mm, vedbend- til spidslønsagtige. Blomsterne blegblå, 6-10mm, på lange stilke fra bladhjørnerne. Fugtige steder. N, C og SV.

Jasione. Blåmunke.

1. Blomsterstilkene 0-0,7mm	sessiliflora
" 0,5-5mm	2.
2. 3-15(30)cm høj. Kurvstilkens øvre del oftest håret ..	crispa
10-60cm høj. Kurvstilkens øvre del oftest glat	3.
3. Stænglerne rodslående i bladhjørnerne	laevis
" ikke rodslående	4.
4. Puder med slappe, udstrakte stængler	maritima
Stænglerne oprette eller opstigende	montana

Jasione montana L. Blåmunke. III-VIII. Alle provinser.

J. laevis Lam. Flerårig blåmunke. Med udløbere og talrige golde skud. Bladene tynde, næppe fortykkede i randen. VI-X. BA

J. maritima (Duby) Merino Klitblåmunke. 25-50cm høj. 30-40cm brede puder. Stænglerne ofte tæt kortbladede. Bladene m.m. tykke med fortykket rand, 6-10x1,5-3mm. Klitter. VI-VII. BL DL Mi

J. crispa (Pourr.) Samp. Lav blåmunke. Tættuet. Stænglerne ret fåbladede. Kurvsvøbet ofte lillat. 1600-2600m. VII-VIII. BB

J. sessiliflora Boiss. & Reuter (J. serpentica) Tykrandet blåmunke. 10-40cm. Bladene tykke med fortykket rand. 3 rækker svøbblade. 600-2030m. V-VIII. Ba BB Mi TM

Lobelia urens L. Bidende lobelie. 20-60cm. Næsten glat, opret flerårig. Bladet stængel med aflange, tandede blade. 10-15mm lange, blå blomster i en mangeblomstret, ofte grenet stand. Az: TFL. Lu: Alle provinser.

Laurentia gasparrinii (Tineo) Strobl (Solenopsis laurentia) Enårig stilklobelie. 6-20cm. Spinkel og glat enårig med ofte ugrenet og fåbladet stængel. Bladene 5-8x3-5mm, omvendt ægformede og m.m. rundtakkede. Blomsterne 4-8mm, på 2-7cm lange stilke, kongeblå med hvidt svælg. Fugtige steder. 0-700m. IV-VI. Ikke TM

COMPOSITAE

1. Skivekronerne rørformede 2.
- " tungeformede 103.
2. Alle kroner rørformede 3.
- Randkronerne tungeformede 63.
3. Enblomstrede kurve i kugleformede hoveder Echinops
- Anderledes 4.
4. Bladene tornede 5.
- " uden torne 18.
5. Fnokken hårformet eller manglende 6.
- " fjerformet 11.
6. Stængler og grene vingede 7.
- " " " uvingede 8.
7. Kurvbunden tæt børstebeklædt Carduus
- " uden børster Onopordum
8. I det mindste de ydre frugter uden fnok Carthamus
- Alle frugter med fnok 9.
9. Blomsterne gule. Kurven med et svøb af alm. blade .. Cnicus
- " blå eller rødlig 10.
10. Blomsterne blå Carduncellus
- " rødlig Silybum
11. Frugten håret 12.
- " glat 13.
12. Indre svøbblade skinnende, randkroneagtige Carlina
- " " ikke således Atractylis
13. Kurvbunden tæthåret. Ydre blomster forøgede ... Galactites
- " med ævner. Alle blomster m.m. ens 14.
14. Mellemste og indre svøbblade 5-18mm brede Cynara
- Svøbbladene $\frac{1}{2}$ -2mm brede 15.
15. Bladranden helrandet mellem de store torne ... Ptilostemon
- " finttornet 16.
16. Bladoversiden hvidåret Notobasis
- " grøn 17.
17. Svøbbladene med sidetorne Picnemon
- " kun med endetorn Cirsium
18. I det mindste nogle blade modsatte 19.
- Alle blade spredte eller grundstillede 23.
19. Blomsterne blå Ageratum
- " ikke blå 20.
20. Bladene helrandede og filtede Micropus
- " tandede til fjersnitdelte 21.
21. Kronerne lyserøde eller hvide Eupatorium
- " brunlige 22.
22. Fnokken består af 2-5 børster Bidens
- Ingen fnok Ambrosia
23. Frugterne 10-35mm, tornbesatte, 1-få sammen Xanthium
- " anderledes 24.
24. Svøbbladene ender i en hagekrummet torn Arctium
- " anderledes 25.
25. I det mindste de indre svøbblade med et vedhæng 26.
- Alle svøbblade uden vedhæng 30.
26. Indre svøbblade lyserøde, kronbladsagtige Xeranthemum
- " " ikke lyserøde eller kronbladsagtige 27.
27. Kurvene 8-15cm brede. Blomsterne blå Cynara
- " mindre 28.
28. Kurvene kugle- til kogleformede Leuzea
- " anderledes 29.
29. Ydre frugter uden fnok, indre med børster ... Cheirolophus
- Alle frugter med ensartet fnok Centaurea
30. Bladene håndstrengede 31.
- " fjerstrengede 32.
31. Planten slyngende. Blomsterne gule ... Senecio mikanioides
- " opret. Blomsterne hvidlige Petasites

32.	Kronen rødlilla til rød	33.
"	ikke rød	39.
33.	Halvbusk	Stachelina
	Urter	34.
34.	1-årig. Frugterne hårede	35.
	2-flerårige	36.
35.	Fnokken med gyldenbrune eller sorte hår på 5-6mm	Crupina
"	" skæl og børster på 2-2½mm	Volutaria
36.	Frugterne hårede	Jurinea
"	glatte	37.
37.	Svøbbladene ægformede med en sort spids og kort brod	Mantisalca
	Svøbbladene anderledes	38.
38.	Svøbbladene m.m. lancetformede og spidse	Serratula
"	bredt ægformede	Centaurea vicentina
39.	Svøbbladene ender i en torn	Serratula flavescens
"	uden torn	40.
40.	Kurvne 20-25mm brede	Centaurea africana
"	mindre	41.
41.	Bladene fligede	42.
"	helrandede eller tandede	52.
42.	Med hårformet fnok. Svøbblade ofte sortspidsede	.. Senecio
	Uden hårformet fnok	43.
43.	Kurvbunden med avner	44.
"	uden avner	46.
44.	Halvbusk. Bladene 1 x fjersnitdelte	Santolina
	Urter	45.
45.	Blomsten med en pose eller spore ved grunden	Chamaemelum
"	uden " " " " " "	Anthemis
46.	Flerårig	47.
	Enårig	48.
47.	Kurvne i top	Artemisia
"	i halvskærm	Tanacetum
48.	Kurvne siddende	49.
"	stilkede	50.
49.	Frugterne glatte, tyndvingede	Soliva
"	hårede, tykvingede	Gymnostyles
50.	Frugterne stærkt sammentrykte, de ydre stilkede	... Cotula
"	m.m. trinde, siddende	51.
51.	Kurvbunden kegleformet og hul	Chamomilla
"	hvelvet, ikke hul	Tanacetum
52.	Planten grøn, glat til håret	53.
	Ihvertfald bladundersiderne grå- til hvidfildede	56.
53.	Planten stort set glat	54.
"	håret	55.
54.	Enårig. Blomsterne gule	Cotula
	Flerårig. Blomsterne hvide. Bladene m.m. kødede	Kleinia
55.	Kurvne hvidgrå til hvidgule	Conyza
"	gule til gulbrune	Inula + Pulicaria + Jasonia
56.	Kurvne enlige eller i halvskærm. Mest halvbuske	57.
"	samlede i nøgler. Urter	60.
57.	Tæt hvidfiltet strandplante med kødede blade	 Otanthus
	Bladene ikke kødede	58.
58.	Busk. Bladene 3-6 mm	Plecostachys
	Halvbuske eller urt. Bladene over 6 mm	59.
59.	Enlige, langstilkede kurve	Phagnalon
	Kurvne tæt samlede	Helichrysum
60.	0-4cm høje enårige med kurvne samlede i puder	 Evax
	Anderledes	61.
61.	Svøbbladene m.m. glatte	Gnaphalium
"	m.m. lådne	62.
62.	Kurvne kugleformede, overrages af højblade	 Micropus
"	pære- til kegleformede	Filago

125. Kurvsvøbet i 2 rækker 126.
 " i flere rækker 127.
 126. Frugten afskåret foroven Tolpis
 " tilsmalnet foroven eller med næb Crepis
 127. Frugten tilsmalnet foroven. Med rodknolde Aetheorhiza
 " afskåret foroven. Uden " Hieracium

Ageratum houstonianum Miller Blåkvast. -60cm. Tætdunet enårig med oftest hjerteformede blade. Få blå kurve i tæt halvskærm. Kurvsvøbet tætdunet og lidt kirtlet. (Az): MF. (Lu): NV.

Eupatorium cannabinum L. Hjortetrøst. N og C.

E. adenophorum Sprengel Rudebladet hjortetrøst. Indtil 2m. Stængel og stilke med korte kirtelhår. Bladene hele, trekantede eller rudeformede og takkede. Kurvene 5-10mm brede, hvidlige. (Az): MTJFP. (Lu): NV, CV og SV.

Solidago virgaurea L. Alm. gyldenris. NV, C og S.

S. gigantea Aiton Sildigt gyldenris. (Az): TJP.

S. sempervirens L. Strandgyldenris. 30-200cm. Bladene ret kødede, de nedre m.m. stængelomfattende. Bladranden ikke randhåret. Stængelbladene 10-35cm. Kystklipper, 0-450m. Az: Alle øer.

Bellis. Tusindfryd.

1. Enårig med bladede stængler annua
 Flerårige 2.
2. Stænglerne bladede, liggende til opstigende azorica
 " blادلøse 3.
3. Svøbbladene 3-5mm. Kurven under 3 cm bred perennis
 " 7-12mm. Kurven 2-4cm bred silvestris

Bellis annua L. Enårig tusindfryd. 5-12cm. Halvglat til stivhåret. Bladene 6-25x3-15mm, m.m. finttandede, randhårede. Kurvene 5-15mm brede. Udbredt.

B. perennis L. Alm. tusindfryd. Az: MTJ. Lu: N, C og SØ.

- B. azorica Hochst. Som den foregående, men med bladede stængler. Kurvbunden næsten flad. Kurvene højst 13mm brede. Az: MTJP FLC

B. silvestris Cyr. Mørk tusindfryd. 10-30cm. Bladene 3-18cm, omvendt lancetformede, dunede, med 3-5 årer. Skafterne stivhårede. Tungekronerne ofte rødt anløbne. Udbredt.

Aster. Asters

1. Enårig. Talrige små, 8mm brede kurve squamatus
 Flerårig. Kurvene større 2.
2. Bladene kirtelprikkede 3.
 " ikke kirtelprikkede 4.
3. 3-5 rækker svøbblade. Bladene retstens sedifolius
 Op til 8 rækker svøbblade. 2 slags blade aragonensis
4. Svøbbladene butte. Randkronerne blålige tripolium
 " spidse. " mest hvide lanceolatus

Aster lanceolatus Willd. Lancetbladet asters. 50-130cm. Bladene ca. 8 x så lange som brede. Stænglen altid med hårstriber. Bladgrunden ikke stængelomfattende. (Lu): NV og CS.

A. squamatus (Sprengel) Hieron. Skælasters. 30-80cm. Stærktgrenet. Bladene linje-lancetformede, helrandede, indtil 8x1cm. Lyslilla randkroner. (Az): STJP. (Lu) NV, C og S.

A. tripolium L. ssp. pannonicus (Jacq.) Soó Strandasters.

A. sedifolius L. Rustænglet asters. 20-50cm. Stænglen ru. Blade- ne linje-lancetformede, helrandede, med ru rand og ofte også overflade. Svøbbladene glatte, ofte klæbrigt-glinsende. NV.

Aster aragonensis Asso 10-50cm. Stænglen spindelvævshåret. Grundbladene omvendt lancetformede, stængelbladene nåleformede. 6-8 blå til lilla randkroner. NØ og CV.

Erigeron karvinskianus DC. Tretakket bakkestjerne. 15-40cm. Bueformet opstigende, stærktgrenet flerårig. Nedre blade omvendt ægtil kileformede, ofte tretakkede, spidse. Langstilkede kurve i en åben halvskærm. Randkronerne hvide eller bleglilla ovenpå, rød-lilla nedenunder. (Az) (Lu): NV og C.

E. acer L. Bitter bakkestjerne. NV og CV.

Conyza. Bakkestjerne.

1. Kurvsvøbet næsten glat. 3 rækker svøblade	canadensis
" " som regel håret. 2 rækker svøblade	2.
2. Nedre blade 1-årede	bonariensis
" " også med sideribber	albida

Conyza canadensis (L.) Cronq. Kanadisk bakkestjerne. (Az) (Lu)

C. albida Sprengel Høj bakkestjerne. 60-180cm. Stænglen kun med 1 slags hår. Bladene grønne. Åbne kurve 4-8mm brede. (Az) (Lu)

C. bonariensis (L.) Cronq. Håret bakkestjerne. 10-60cm. Stænglen med korte tiltrykte og lange, udstående hår. Bladene grålige. Åbne kurve 8-15mm brede. (Az) (Lu)

Filago. Museurt.

1. Kurvsvøbladene med en stak	2.
" " uden stak	4.
2. Bladene bredest i nedre halvdel	vulgaris
" " i øvre "	3.
3. 4-6 svøblade i hver lodret række med udadbøjet, aldrig	
" " rødlig spids	pyramidata
3(4) svøblade i hver lodret række med opret, ofte	
" " rødlig spids	lutescens
4. Bladene 4-10mm, flade, ikke sylformede	minima
" " 15-25mm, linje-sylformede, ofte indrullede	gallica

Filago vulgaris Lam. Kuglemuseurt. NØ, C og SØ.

F. lutescens Jordan Gulgrå museurt. 10-25cm. Bladene 15-20mm. Planten gulgråt filtet. Kurvene svagt 5-kantede. 2 underarter: ssp. lutescens: Planten gulliggrå. Nøglerne 10-14mm brede. Svøbladene gullige, rødlig for blomstringen. NØ. ssp. atlantica Wagenitz: Planten hvidlig. Nøglerne 6-9mm brede. Svøbladene helt gule eller kun rødlig forneden; stakken gul for blomstringen. Az: TPFGL. Lu: NØ, C.

F. pyramidata L. Bredbladet museurt. 5-30cm. Gråhvidt filtet. Bladene 10-15mm. Kurvene tydeligt 5-kantede. NØ, C og S.

F. minima (Sm.) Pers. Liden museurt. Az: P. Lu: N og C.

F. gallica L. Spidsbladet museurt. 2-25cm. Grålig. Bladene spidse, 15-25x1-1½mm. Svøbladene udtrukne i en lang, bølgespids. Az: MTGPFL. Lu: Udbredt.

Evax. Pudekurv. Som Filago, men nøglerne danner ofte en pude. Oftest talrige svøblade.

Evax pygmaea (L.) Brot. Alm. pudekurv. 2-4cm. Stængelbladene 7-10mm. Stænglerne med endestillede bladrosetter omkring kurv-nøglerne. Rosetbladene 5-15x2-5mm, 2-3 x nøglerne. 2 underarter: ssp. pygmaea: Sidegrenene korte. Planten hvidfiltet. Rosetbladene lidt stive. CV og SØ.

ssp. ramosissima (Mariz) Fern.: Sidegrenene lange. Planten gråfiltet. Rosetbladene bløde. NV, C og S.

E. carpetana Lange Smalbladet pudekurv. Stænglen indtil 7cm. Enderosetternes blade 7-18x1½-3mm, ca. 2 x nøglerne, hvidlige, halvspidse til brodspidsede. NØ, CS og SØ.

Evax lusitanica Samp. Dværgpudekurv. Stængelløs. Rosetbladene 12-20x5-8mm, butte, brodspidsede eller udrandede, meget længere end kurvnøglet; dette 8-16mm bredt. SØ.

Micropus erectus L. Fureblomst. (Bombycilaena erecta). Gråhvidt uldhåret enårig. Bladene aflangt spatelformede, 10-18mm, m.m. bølgede i randen. Kurvnøglerne 8-10mm brede, oftest omgivne af længere højblade. 5-8 indre svøbblade på 2-3mm. CV: Serra da Boa Viagem.

M. supinus L. Kamfureblomst. 2-20cm. Liggende eller opstigende, silkefiltet anårig. Bladene modsatte, bredest nær spidsen, 12-20 mm. Kurvene enlige i bladhjørnerne, 5-7mm brede. S.

Gnaphalium. Evighedsblomst.

1. Kurvnøglerne uden blade under sig luteo-album 2.
- " med støtteblade 2.
2. Hvert nøgle med flere støtteblade uliginosum 3.
- " " " 1 støtteblad 3.
3. Bladene tydeligt tofarvede. De visne grundblade til stede under blomstringen 4.
- Bladene lidet tofarvede. Grundbladene væk under blomstring. 6.
4. Bladoversiden furet mod grunden spicatum 5.
- " ikke tydeligt furet 5.
5. Bladene spatelformede og flade ustulatum 7.
- " omvendt lancetformede, de øvre ofte foldede purpureum 7.
6. Alle blade m.m. bredt spatelformede, flade pensylvanicum 7.
- Øvre blade aflange til omvendt lancetf., ofte foldede 7.
7. Indtil 40cm. Nedre blade flade, øvre foldede subfalcatum 7.
- " 25cm. Alle blade m.m. ens calviceps

Gnaphalium subfalcatum Cabrera Seglevighedsblomst. 10-40cm. Nedre blade. 15-40x4-12mm, flade; øvre 12-30x1½-3mm, foldede og butte, tiltrykt uldhårede. Enårig. (Az): P. (Lu) C og S.

G. calviceps Fernald -25cm. Nær foregående. Stænglen jævnt grenet. Bladene mest foldede, indtil 30x5mm. (Az): TG. (Lu)

G. pensylvanicum Willd. 12-50cm. Stænglerne enkle eller grenede ved grunden. Stængelbladene 2½-8cm x 4-18mm. (Az): MTGJPF. (Lu)

G. ustulatum Nutt. 12-40cm. Flerårig. Stængelbladene 25-75x5-18 mm, hvidfildede nedenunder. Kurvsvøbet langspidset og kastanjebrunt. (Az): SMT.

G. purpureum L. Flerårig. Stængelbladene 15-50x3-8mm. Kurvsvøbbladene tilspidsede, lyserøde til rødlilla. (Az): SMT PFL

G. spicatum Lam. 10-60cm. Flerårig. Grundbladene 3-10x1-2cm, hvidfildede nedenunder. Svøbbladene rødlige og butte. (Lu): NV.

G. uliginosum L. Sumpevighedsblomst. Az Lu: Alm.

G. luteo-album L. Gulhvid evighedsblomst. 5-30cm. Hvidfiltet enårig. Bladene spidse, 1-ribbede, 10-25x2-5mm. Svøbbladene glatte og gullige. Blomsterne gullige, rødlige foroven. Az Lu

Helichrysum. Evighedsblomst.

1. Stængelbladene m.m. linjeformede, med omrullet rand 2.
- " bredt lancetformede til runde, flade 4.
2. Kurvsvøbet aflangt cylindrisk, tæt tiltrykt italicum 3.
- " æg-kugleformet, løst tiltrykt 3.
3. Bladene indtil 35mm, m.m. udstående stoechas 4.
- " " 15mm, noget tiltrykte decumbens 4.
4. Bladene 12-35mm. Kurvene 2-4mm brede petiolare 4.
- " 3-7cm. Kurvene 15-20mm brede foetidum 4.

Helichrysum stoechas (L.) Moench Kugleevighedsblomst. 10-50cm. Halvbusk med m.m. fildede stængler. Bladene mest grønne ovenpå, hvidfildede nedenunder. Kurvene 4-6mm brede, i en 3-6cm bred

halvskærm, med gult svøb. Udbredt.

Helichrysum decumbens Camb. Som foregående, men liggende, 10-25 cm, m.m. pudeformet. Bladene 6-15mm. ca. 4 rækker svøbblade. SV.

H. italicum (Roth) G. Don f. 20-50cm. Bladene 1-3cm x $\frac{1}{2}$ -1mm.

Halvskærmen $1\frac{1}{2}$ -8cm bred. Kurvene 3-4mm brede. De indre svøbblade mindst 5 x de yderste. Langs hele kysten som ssp. picardi (Boiss & Reuter) Franco.

H. petiolare Hilliard & Burt. Lådden evighedsblomst. -2 $\frac{1}{2}$ m.

Stærkt grenet, forveddet klatreplante. Bladene brat tilsmalnede i en bred og halvt omfattende stilk. Halvskærmene 4-12cm brede. Dyrket i vejkanter og forvildet derfra. (Lu): NV, CV.

H. foetidum (L.) Cass. Stinkende evighedsblomst. 20-100cm.

Stinkende toårig. Bladene tofarvede, de nedre langstilkede. Svøbbladene skinnende og strågule, m.m. udspærrede. (Lu): NV, CV.

Plecostachys serpyllifolia (Berg.) Hilliard & Burt. -1m. Tæt-grenet, hvidfiltet busk. Bladene 3-6x2-4mm, tofarvede. Kurvene ca. 4mm, i en 8-15mm bred halvskærm. 3-4 rækker hvidligtspidsede svøbblade. (Az): FC. (Lu): CV

Phagnalon. Stenkurv. Halvbuske på indtil 60cm, med svagt tandede, tofarvede blade og brunskællede kurve.

Phagnalon rupestre (L.) DC. Klippestenkurv. Bladene 5-6mm brede. Mellemste svøbblade ikke bølgede. CV og CS.

P. saxatile (L.) Cass. Smalbladet stenkurv. Bladene $\frac{1}{2}$ -3mm brede. Mellemste svøbblade med bølget rand. Alm.

Fællesnøgle for Inula, Pulicaria og Jasonia.

1. Randkronerne næppe længere end svøbet	2.
" veludviklede, mindst 5 mm	5.
2. Bladene æg-lancetformede, de større 2-6cm brede	I. conyza
" lancet- eller linjeformede	3.
3. Stærkt kirtlet. Stænglen stærkt grenet overalt	I. graveolens
Lidet kirtlet. Stænglen kun grenet foroven	4.
4. Bladene bløde, ofte bølgede, m.m. lancetf.	P. vulgaris
" stive, næppe " , smalle	P. paludosa
5. Planten tæt-kirtlet og klæbrig	6.
" ukirtlet	7.
6. Bladene helrandede, stive	J. tuberosa
" m.m. tandede	I. viscosa
7. M.m. glat med kødede og m.m. linjef. blade	I. crithmoides
Håret. Bladene ikke kødede og bredere	8.
8. Stængelbladene med tilsmalnet grund	I. montana
" " øret grund	9.
9. Med grønne grundblade under blomstringen	P. odora
Uden " " " "	10.
10. Kurvsvøbet 8-12mm. 1-få kurve	I. salicina
" 5-6mm. Mange kurve	P. dysenterica

Inula salicina L. Pilealant. 2 underarter:

ssp. salicina: Stænglen med børster forneden, ellers glat. Bladene helrandede til fjærnt fintandede, m.m. glatte. N.

ssp. aspera (Poiret) Hayek: Stænglen spredt håret. Bladene fint-tandede, undersidens ribber spredt hårede. NØ.

I. montana L. Klippealant. 20-30cm. Blødt hvidulden flerårig.

Stænglerne mest ugrene og 1-kurvede. Bladene m.m. lancetformede. Kurvene $3\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ cm brede. Svøbet filtet. NØ, CV. Uddød?

I. conyza DC. Trekløftalant. 50-120cm. Toårig. Kurvene i en top, cylindriske, ca. 1cm brede, med udpræget taglagt og ofte rødspidset svøb. NV og CV.

I. crithmoides L. Strandalant. 40-70cm. Glat halvbusk med opstigende grene. Bladene 2-4 $\frac{1}{2}$ cm, helrandede eller med tretandet

spids. Kurvene mellemstore på hule, fortykkede stilke med mange, skælformede højblade. Kyster. C og S.

Inula viscosa (L.) Aiton Klæbrig alant. 40-130cm. Forveddet nedst. Stænglerne (oprette) og stivhårede foroven. Bladene ru. Blomsterne i smal top. 2 underarter:

ssp. viscosa: Opret. Bladene 3-6cm x 4-30mm, flade. (Az): GM. Lu
ssp. revoluta (Hoffm.& Link): Ofte liggende. Bladene 6-7cm x 2-3
mm, med indrullet rand. S.

I. graveolens (L.) Desf. Tægealant. Kamferlugtende enarig. Bladene linjeformede, 20-33x1-2mm, spidse og m.m. helrandede; de nederste indtil 1cm brede. Mange små, 4-7mm brede kurve. NØ, C, S.

Pulicaria odora (L.) Rchb. Knoldloppeurt. 30-90cm. Med blivende roset af æg-lancetformede blade. Få 2-3cm brede og halvkugleformede kurve. Bladene grønne og ru ovenpå, gråfildede nedenunder.

P. dysenterica (L.) Bernh. Strandloppeurt. 30-70cm. Forekommer her sydpå i en form med mindre kurve end den hjemlige. NV, C, SV.

P. vulgaris Gaertner Alm. loppeurt. 7-30cm. M.m. håret enårig.
Bladene lancetformede til æg-lancetformede. Mange kurve i en gre-
net top med en del små højblade på stilkene. NØ: Vimioso.

P. paludosa Link. Som den foregående, men mellemste og øverste blade linjeformede til smalt aflange. Indre svøbblade spidse (med børsteformet spids hos vulg.). Randkronerne indtil 3mm, længere end svøbet. Udbredt.

Jasonia tuberosa (L.) DC. Knoldalant. 10-40cm. Flerårig. Rodstokken knoldagtigt opsvulmet. Stænglen med mange korte kirtelhår og få lange, ukirtlede hår. Bladene indtil 7x1cm, linjeformede til omvendt lancetformede. Kurvene 12-25mm brede. NØ.

Pallenis spinosa (L.) Cass. Tornet stjærnesvøb. 30-60cm. 1-2-
årig. Grenene rager op over stænglen. Bladene spatel- til lancet-
formede, brodspidsede. Ydre svøbblade bladagtigt forlængede og
tornspidsede. Udbredt.

Asteriscus aquaticus (L.) Less. Vandstjærnesvøb. 10-40cm. Opret
enårig, der er m.m. halvskærmformet gaffelgrenet i øvre halvdel.
Ydre svøbblade bladagtigt forlængede, længere end de citrongule
randkroner. Fugtig eller sandet jord. NØ, C og S.

A. maritimus (L.) Less. Strandstjærnesvøb. 2-5(-15)cm. Udstrakt flerårig med forveddet grund. Bladene aflangt spatelformede, stilkede. Ydre svøbblade bladgtigt forlængede, af længde med de guldgule, dybt 3-tandede randkroner. Kystklipper. S.

Bidens. Brøndsel.

1. Med 5-6 gule randkroner	aurea	2.
Ingen randkroner		
2. Bladafsnittene næppe stilkede	tripartita	3.
" tydeligt stilkede		
3. Kurvene 10-20mm brede. Frugterne aflange	frondosa	
" 5-15 mm " " tenformede	pilosa	

Bidens tripartita L. Fliget brøndsel. NV og CV.

B. aurea (Aiton) Sherff Smalbladet brøndsel. 50-180cm. Nedre blade lancetformede eller delte i 3-5 smalle afsnit; de øvre med linjeformede, oftest helrandede afsnit. Frugten med oprette randbørster. 2 lange børster. (Lu): C og S.

B. frondosa L. Sortfrugtet brøndsel. 10-100cm. Næsten glat. 3
(5) stilkede småblade, det midterste langstilket. Frugten sortag-
tig med 2 lange børster. (Lu): N, C og SV.

B. pilosa L. Håret brøndsel. 30-100cm. Som den foregående, men bladene ofte hårede. Ydre svøblade grønlig. Frugten med 2-3 gullige børster. (Az): SMTJPF. (Lu): CV.

Eclipta prostrata (L.) L. 20-90cm. Bladene modsatte, 4-13cm x 8-20mm, fjærnt savtakke, spidse, mest siddende. Kurvene 6-10mm brede, på 5-12mm lange stilke. Randkronerne ca. 6mm. Rismarker og andre våde steder. (Lu): C og S.

Helianthus annuus L. Solsikke. (Lu)

Ambrosia artemisiifolia L. Bynkeambrosie. -60cm. Håret enårig med 2 x delte blade. Endestillede klaser af nikkende, ca. 3mm brede hankurve. Herunder enlige hunblomster i bladhjørnerne. (Lu) NV, SØ.

Xanthium spinosum L. Tornet brodfrø. 20-80cm. Liggende til opstigende, ofte dunet enårig. Gule, fra grunden 3-kløvede torne i bladhjørnerne. Bladene 3-5-kløvede, hen ad Hjertespands, mørkegrønne ovenpå, fildede nedenunder. Az: MF. Lu: Udbredt.

X. strumarium L. Skræppebrodfrø. 20-120cm. Bladene store, m.m. trekantede med let hjerteformet grund, med 3-5 brede, groft savtakke lapper. Frugten 12-15x6-10mm, tornet og med to rette horn fortil. Az: T. Lu: SV.

X. italicum Moretti Plettet brodfrø. 30-120cm. Som den foregående, men bladene med afskåret grund; stænglen ofte mørkpletet. Frugten 15-35x6-25mm med 2 krogformede horn. Az: MG. Lu: Udbredt

Galinsoga parviflora Cav. Håret kortstråle. (Az) (Lu): N og C.

G. ciliata (Rafin.) Blake Kirtelkortsråle. (Az) (Lu): CN.

Gaillardia aristata Pursh Kokardeblomst. 20-70cm. Opret, håret flerårig. Bladene helrandede til fjerfligede. 1-få store kurve. Randkronerne 1-3½cm, gule, ofte med rødlig grund, dybt tandede. Skivekronerne rød- til brunlig. (Az): TGJPF.

Santolina. Cypresurt. Iøjnefaldende gule, langstilkede kurve.

1. Bladene ensartede. Ydre svøbblade $\frac{1}{2}$ kølede		impressa
2 slags blade. Ydre svøbblade kølede i hele længden	2.	
2. Unge blade 15-35mm, med 8-14 par tænder		rosmarinifolia
" " 8-17 mm, med 4-6 " "		semidentata

Santolina rosmarinifolia L. 15-45cm. Den nøgne kurvstilk 3-9cm. Ældre blade med 1 række tænder på hver side. Ydre svøbblade 3-4 mm, lancetformede, m.m. flade. NØ, CS.

- S. semidentata Hoffm. & Link 30-60cm. Den nøgne kurvstilk 6-18 cm. Ældre blade med 3 rækker tænder på hver side. Ydre svøbblade 3-4mm, lancetformede, m.m. flade. NØ.

- S. impressa Hoffm. & Link 35-80cm. Kun med blade af den ældre slags, med 2 rækker tænder på hver side. Ydre svøbblade 2-3mm, hvælvede i indre og kølede i ydre halvdel. CS og SV.

Anthemis. Gåseurt.

1. Flerårig		2.
Enårig		4.
2. Bladene ikke kirtelprikke, m.m. kamtandede	...	triumfetti
" kirtelprikke, ikke kamtandede		3.
3. Kurvbunden mest halvkugleformet. Randkroner mangler ofte		alpestris
Kurbunden kegle- til aflangt-ægformet. Med randkroner		maritima
4. Kurvbunden let hvælvet. Bladene kamtandede		austriaca
" kegleformet. " noget uregelmæssige		5.
5. Avnerne linje-børsteformede. Planten stinkende		cotula
" lancetformede. Planten ikke stinkende		arvense

Anthemis alpestris (Hoffm. & Link) Fern. 10-35cm. Bladene noget kølede, 1½-4cm, med 0,3-0,7mm brede flige. Kurvene 8-20mm brede, skiven 3-5mm bred under blomstringen. Avnerne kortere end blom-

sterne. NØ.

Anthemis maritima L. Strandgåseurt. 12-70cm. Glat til svagt dunet halvbusk. Svøbbladene spidse og lyst hindekantede. Bladene kødede. Randkronerne ofte nedadrettede. Sandstrand. S.

A. arvensis L. Agergåseurt. 2 underarter:

ssp. arvensis: Kurvstilkene ikke fortykkede i frugt. N og C.

ssp. incrassata (Loisel.) Nyman: Kurvstilkene m.m. tydeligt fortykke og bukrummede i frugt. CV og SØ.

A. cotula L. Stinkende gåseurt. Az Lu

A. austriaca Jacq. Østrigsk gåseurt. 10-60cm. Frugten tydeligt sammentrykt med rudeformet tværsnit. Avnerne aflange med kort brod. (Lu): Nær Lissabon.

A. triumfetti All. Kamgåseurt. 30-50cm. Bladskaffet tandet mellem fligene. Randkroner mangler undertiden. Kurven 3-5cm bred.

Achillea ageratum L. Balsamrøllike. 10-80cm. Med kamferlugt. Bladene i knipper langs stænglen, omvendt lancet- til spatelformede, 2-5cm, grofttandede og kirtelprikke. Halvskærmene med 15-mange, gule kurve. Fugtige steder. C og S.

A. millefolium L. Alm. røllike. Mellemste stængelblade 3-5cm x 5-12mm, skaftet $\frac{1}{2}$ -1mm bredt. Kurvene 3-4x2-3mm. (Az): M. Lu: N, CV.

A. monticola Martrin-Donos 25-75cm. Mellemste stængelblade 5-8 cm x 16-30mm, skaftet 1-1,2mm bredt, uldhårede på begge sider. Kurvene 4-6x3-4mm med m.m. uldhåret og tydeligt kølet svøb. N.

Chamaemelum nobile (L.) All. Romersk kamille. 10-30cm. M.m. dunet, aromatisk flerårig med 2-3 x fintdelte blade. Svøbbladene bredt hindekantede, skinnende og svagt hårede. Az Lu

C. mixtum (L.) All. Tofarvet gåseurt. 10-60cm. Dunet til tæthåret enårig. Bladene 1(2)x delte. Svøbbladene grønne med bred hindekant. Randkronerne hvide med gul grund. Kurvstilkene ikke kølleformede. Az: SGF. Lu: Alm.

C. fuscatum (Brot.) Vasc. Vårgåseurt. (*Anthemis praecox* Link) 5-30cm. M.m. glat enårig. Stænglerne rødlig. Bladene 2 x delte, m.m. kødede. Kurvsvøbet sortrandet. Kurvstilkene fortykkede. Randkronerne hvide med gul grund. Fugtige enge m.m. Alm.

Matricaria maritima L. Strandkamille. NV og CV.

Chamomilla recutita (L.) Rauschert Vellugtende kamille. CV.

C. suaveolens (Pursh) Rydb. Skivekamille. (Az): T. (Lu): NV, CV.

C. aurea (Loefl.) Gay Udstrakt kamille. 4-25cm. Liggende til opstigende, spinkle stængler, grenede fra grunden. Kurvene 4-7mm brede, med gule blomster. Svøbbladene brunrandede. SØ.

Anacyclus radiatus Loisel. Gul bertram. 20-60cm. Enårig. Bladene 2 x delte med 1-3mm brede afsnit. Kurvsvøbbladene med et vedhæng som hos Alm. knopurt. Bredt spatelformede avner med brod. Kurvstilkene kølleformede efter blomstringen. Randkronerne gule. (Az): J. Lu: Udbredt

A. clavatus (Desf.) Pers. Køllebertram. 20-60cm. Bladene 2-3 x delte, småfligede. Kurvstilkene ofte kølleformede i frugt. Randkronerne hvide. Svøbbladene uden vedhæng, ofte med rødlig kant. N og SØ. Sj.

Otanthus maritimus (L.) Hoffm. & Link Sølvøre. 20-40cm. Tæt hvidfiltet flerårig med opstigende stængler. Bladene udstående, omvendt lancetformede, butte, 9-12x4-5mm, siddende. Kurvene kugleformede, de ydre svøbblade uldhårede, de indre glatte med uldhåret spids. Sandstrand. Hele kysten.

Chrysanthemum segetum L. Gult okseøj. (Az) (Lu): Udbredt

Chrysanthemum coronarium L. Kronokseøje. 20-60cm. Enårig. Bladene 2 x delte med ofte tandede afsnit. Ydre svøbblade med brunligt kantbånd og hvidlig hindekant. Randkronerne gule eller hvide med gul grund. (Az): MTGL. Lu: Udbredt.

Heteranthemis viscidhirta Schott Klæbrigt okseøje. -50cm. Klæbrig-kirtlet enårig. Stænglen stærkt krushåret. Bladene omvendt ægformede til aflange, de nedre takkede til lappede, de mellemste undertiden fligede. Kurven 25-40mm bred, de indre svøbblade indadkrummede. Gule randkroner. Fugtig sandjord. Ag

Tanacetum.

1. Ingen tungeformede randkroner	2.
Med " "	4.
2. Flerårig. Stængelbladene over 5 cm	vulgare
Enårig. Stængelbladene indtil 3cm	3.
3. Gråligt uldhåret. Stængelbladene $\frac{1}{2}$ -1cm, butlappede	microphyllum
Grønligt dunet. Stængelbladene 1-3cm, spidslappede	annuum
4. Stængelbladene stilkede	parthenium
" siddende	5.
5. Bladundersiden tæt lådden til uldhåret	mucronulatum
Bladene dunede til halvglatte	6.
6. Randkronerne 10-15mm. Sammensat halvskærm	corymbosum
" 3-4 mm. Enkel halvskærm	gracilicaule

Tanacetum vulgare L. Rejnfang. (Lu): N og C.

T. microphyllum DC. Småbladet rejnfang. 20-60cm. Stærkt grenet. Nedre blade 2 x delte, stængelbladene 1 x delte. 5-20 kurve i en tæt halvskærm. NØ, C og SØ.

T. annuum L. Enårig rejnfang. 20-80cm. Grundbladene 2 x, stængelbladene 1 x delte. 6-40 kurve i en tæt halvskærm, 3-4mm brede. C og S.

T. corymbosum (L.) Sch.Bip. Lundokseøje. 50-100cm. Bladene fjerndelte med aflange, takkede til snitdelte flige, nærmest rejnfangsagtige. 3-15 kurve i halvskærm med hvide randkroner. N, CØ.

T. gracilicaule (Rouy) Franco -50cm. Stænglerne spinkle. Blade-
ne ~~hårede~~ på begge sider med 4-6 par sideafsnit. 3-6 kurve, 7-8mm brede. Randkronerne 3-4mm. Krat af *Quercus pyrenaica*. NØ.

T. mucronulatum (Hoffm. & Link) Heyw. 30-65cm. Kurvene kortstilkede i en uregelmæssig halvskærm. Randkronerne 7-10mm. NØ og C.

T. parthenium (L.) Sch.Bip. Matrem. (Az) (Lu): N og C.

Phalacrocarpum. Liggende til opstigende, silkehårede til filtede halvbuske med hvide til rødlig randkroner. Modsatte blade.

P. oppositifolium (Brot.) Willk. 20-50cm. Bladene fjerlappede til -fligede. Kurvstilkene indtil 20cm. Kurvene 25-55mm brede. Ydre frugter med 7, indre med 8 ribber. NV.

P. hoffmannseggii (Samp.) Lainz 10-35cm. Bladene helrandede i nedre halvdel, savtakke i øvre. Kurvstilkene indtil 12cm. Kurvene 22-30cm brede. Ydre frugter med 9, indre med 10 ribber. NØ.

Otospermum glabrum (Lag.) Willk. 10-40cm. Glat, friskgrøn, opret eller opstigende enårig. Bladfligene linje-sylformede, brodspidsede. Kurvene 15-30mm brede. Rørblomsterne med sammentrykt og let vinget rør. Fnokken et hindeagtigt øre. C og SØ. Sj.

Leucanthemopsis flaveola (Hoffm. & Link) Heyw. 10-35cm. Løsttuet, gråligt- til grønligt- silkehåret eller dunet flerårig. Nedre blade med 7-14 lancetformede, brodspidsede lapper eller flige, der ikke er tætstillede. Randkronerne svovlgule. 2 ssp.:
ssp. *flaveola*: 15-35cm høj. Nedre blade $2\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ cm. Kurvene 23-30mm brede. Stænglen $1\frac{1}{2}$ -2mm tyk. NØ og CØ.

ssp. alpestris (Mariz) Franco: 10-25cm høj. Nedre blade $1\frac{1}{2}$ -2cm. Kurvene 15-20mm brede. Stænglen $\frac{1}{2}$ -1mm tyk. NV, CØ.

Leucanthemopsis pulverulenta (Lag.) Heyw. 10-20cm. Grå- til hvidfiltet flerårig. Nedre blade med 7-15 linjeformede, tætstil- lede flige. Ydre svøbblade filtede. Randkronerne hvide med gul grund. N.

Lepidophorum repandum (L.) DC. 20-50cm. Glat 1-2-årig. Grundbladene 2-6x1-2cm, m.m. spatelformede, butte og savtakke- de; de øvre siddende, m.m. aflange. Kurven 2-4cm bred. Randfrugterne med en fnok af 4 trekantede skæl; indre frugter 5- kantede, uden fnok. Gule randkroner. Udbredt.

Daveaua anthemoides Mariz 10-40cm. Glat, opret enårig. Bladene 1-2 x fjersnitdelte med trådformede afsnit. 2-3 rækker svøbblade med bred, brun hindekant. Hvide randkroner; dissers frugter bredt 2-vingede. Skivefrugterne uvingede. CV og SØ. Ikke alm.

Glossopappus macrotus (Durieu) Briq. 10-40cm. Glat enårig. Ned- re blade 2-4cm, omvendt ægformede, butte, fjærnt tandede, stilke- de; mellemste aflangt-spatelformede, siddende. Randkronerne gule, undertiden med hvid underside. Alle frugter cylindriske og ens, med et øre, der er længere end frugten. Ag

Coleostephus. Enårige på 10-45cm med bredt butte, savtakke- de. Randkronerne gule, hvide eller tofarvede. Frugterne cylindri- ske.

Coleostephus myconis (L.) Rchb.f. Rørkseje. Bladene m.m. re- gelmæssigt savtakke- de. Ydre frugter med en rørformet, hindeagtig fnok op om kronrøret; indre frugter med et øre halvt op om kron- røret. Az Lu: Alm.

C. clausonis Pomel Bladene uregelmæssigt savtakke- de. Fnokken en krone eller manglende. NV, C og SV. Sj.

Leucanthemum lacustre (Brot.) Samp. 70-150cm. Grundbladene 7-10 x $2\frac{1}{2}$ -3 cm, æg-lancetformede, kortstilkede. Stængelbladene 10-15x 2-4cm. Kurvene 5-7cm brede. Kurvsvøbet hvidrandet. Randkronerne 15-25mm. Åbredder m.m. CV.

L. silvaticum (Hoffm. & Link) Nyman 40-80(-100)cm. Grundbladene 2-3 $\frac{1}{2}$ x1-2cm, omvendt ægformede til runde, langstilkede. Stængel- bladene 3 $\frac{1}{2}$ -9x1-2 $\frac{1}{2}$ cm. Kurvsvøbet brunrandet. Randkronerne 8-15mm. Kurvene 3-5cm brede. Åbredder og løvfældende krat. Az: SMFJ. Lu

L. crassifolium (Lange) Willk. 5-25cm. Kystplante med forveddet grund og kødede blade, de nedres plade ca. så lang som bred. NV.

(De 3 ovennævnte arter er mere udprægede former af samlearten Leucanthemum vulgare Lam. - Hvidt okseje.)

Cotula coronopifolia L. Firkløft. 5-20cm. Bladene stængelomfat- tende, 2-5cm, linjeformede, helrandede eller med få og fjærne lap- per. Glat og stærkt aromatisk enårig. Mange 1cm brede kurve, der er nikkende før blomstringen, uden randkroner og med lillabrømme- de svøbblade. Fugtige steder. (Lu): NV, C og S.

C. australis (Sieber) Hooker f. Lådden enårig. Bladene oftest 2 x fjerfligede. Kurvene 4-5mm brede. (Lu): NV.

Soliva pterosperma (Juss.) Less. -20cm. M.m. lådden, liggende en- årig. Bladene 2 x delte med 3-5 hovedflige. Bladstilken med om- fattende og hindeagtig grund. Kurvene omgivne af blade, 5-8mm brede. Frugten med en bred vinge, der er lappet forneden. (Lu): NV og CN. Ruderal på fugtige steder. (Az): SM

Gymnostyles stolonifera (Brot.) Tutin 2-5cm. M.m. lådden, lig- gende enårig. Bladene 1 x fjersnitdelte med 5-9 m.m. aflange lap- per. Kurvene 5-8mm brede, omgivne af blade. (Az): SMTGJ. (Lu)

Artemisia. Bynke.

1. Bladene mørkegrønne ovenpå, gråfiltede nedenunder 2.
- " af samme farve på begge sider 3.
2. 1. ordens bladflige ujævnt tandede til fjersnitdelte *vulgaris*
1. ordens bladflige helrandede *verlotorum*
3. Bladstilkene med øret grund 4.
- " ikke øret ved grunden 5.
4. Svøbbladene glatte *campestris*
- " m.m. uldhårede *coerulescens*
5. Bladfligene 3-4 mm brede. Kurvene 2-3 mm *absinthium*
- " 1-2 mm " " 3½-4 mm *arborescens*

Artemisia vulgaris L. Grå bynke. N og C.

A. verlotiorum Lamotte Spidsfliget bynke. 50-200cm. Med lange udløbere. Bladfligene helrandede og spidse. (Lu): CØ.

A. absinthium L. Malurt. (Az): MTG. Lu: N.

A. arborescens L. Buskmalurt. 50-100cm. Kraftig og hvidfiltet. Stænglerne forveddede forneden. Bladene 1-2 x delte, smal- og butfligede. CS og SV.

A. caerulescens L. Rank malurt. 30-80cm. Svagt gråfiltet til m.m. glat. Golde skud ofte med hele, omvendt lancetformede blade. Stængelbladene hele eller 1-2 x delte. Toppen bred og pyramideformet. Strandsumpe og kystklipper. CS, SV.

A. campestris L. Markbynke. 2 underarter:

ssp. glutinosa (Besser) Batt.: Topgrenene klæbrige. Kurvene m.m. siddende, 1½-2½mm. N, C og SV.

ssp. maritima Arc.: Topgrenene ikke klæbrige. Bladfligene kødede. Kurvene kortstilkede, 3-5mm. Kystnær. Hele kysten.

Petasites fragrans (Vill.) C.Presl Vellugtende hestehov. 20-40 cm. Bladene hjerte-nyreformede, 5-20cm, regelmæssigt finttandede. 5-10 kurve med rødligthvide blomster. Az: SMTGJFL.(Lu):NV,C.

Arnica montana L. ssp. atlantica Bolos Guldblomme. NV, C og SV.

Doronicum plantagineum L. Vejbredgemserod. -lm. Grundbladene ægformede til bredt elliptiske, 5-11x3-5cm, helrandede til bugtede. 2-4 stængelblade. 1-3 kurve pr. plante. Randkronerne 1-2mm brede. 3 underarter:

ssp. plantagineum: Grundbladene grund ikke indskåren. Nedre stængelblade siddende eller tyndstilkede. N og C.

● ssp. tournefortii (Rouy) Cout.: Grundbladene grund ikke indskåren. Nedre stængelblade meget bredstilkede. CV og CN.

ssp. emarginatum (Le Grand) Fourn.: Grundbladene med hjerteformet grund, violformede. CV: Serra da Boa Viagem. Sj.

D. carpetanum Willk. 40-80cm. Grundbladene æg-hjerteformede, rundtakke til tandede. 6-8 stængelblade. 2-3 kurve. Randkronerne 2-3mm brede. Over 1700m. NV.

Senecio. Brandbæger.

1. Bladene håndstrengede 2.
- " fjerstrengede 4.
2. Glat slyngplante *mikanioides*
- M.m. dunede, oprette planter 3.
3. 7-12 rødlig eller blå randkroner *malvifolius*
- 5-6 gule randkroner *petasitis*
4. Ingen randkroner 5.
- Med " 6.
5. Enårig. Kurvsvøbet rørformet *vulgaris*
- Flerårig. Kurvsvøbet klokkeformet *jacobaea*
6. Halvbusk. Bladundersiden tæt hvidfiltet *cineraria*
- Urter. Bladundersiden ikke hvidfiltet 7.
7. Bladene hele til lappede 8.
- Stængelbladene fligede til fjersnitdelte 13.

8. Enårige. Kurvene under 16mm brede 9.
 Flerårige. Kurvene over 16mm brede 10.
 9. Kurvsvøbet klokkeformet. Randkronerne ihvertfald først
 udstående *leucanthemifolius*
 Kurvsvøbet rørformet. Randkronerne indrullede fra
 begyndelsen *lividus*
 10. 5-6 randkroner *fuchsii*
 10-20 randkroner 11.
 11. Kurvsvøbet 6-8mm *pyrenaicus*
 " 10-15mm 12.
 12. Frugterne fintdunede til ru *lopezii*
 " glatte *doronicum*
 13. Randkronerne rødlilla *elegans*
 " gule 14.
 14. Randkronerne kortere end det rørformede kurvsvøb 15.
 " længere " " klokkeformede kurvsvøb 16.
 15. Blomsterstanden kirtelhåret *silvaticus*
 " ukirtlet *vulgaris*
 16. Enårig. Bladene ikke lyreformet delte *gallicus*
 Flerårig 17.
 17. Bladafsnittene nogenlunde lige store *jacobaea*
 Bladene lyreformet delte *aquaticus*

Senecio mikanioides Walpers -3(-6)m. Stænglerne slyngende, spin-
 kle, lidt kødede. Bladene 3-10cm, runde til trekantet-nyreform-
 de med 3-11 lapper eller kanter. Mange 5-7mm brede kurve uden
 randkroner i sammensat halvskærm. (Az): MTGJPF. (Lu): NV og CV.

(*S. angulatus* L.f. Som den foregående, men bladene ægformede og
 kantede til bugtet-lappede. 4-6 gule randkroner. (Lu) ?)

S. cineraria DC. Gråblad. 25-50cm. Dværgbusk med tæt hvidfilte-
 de stængler. Bladene med 5 par kantede flige. Mange 12-15mm brede
 kurve med 10-13 randkroner. (Az): SMTGPL. (Lu): NV og CV.

S. fuchsii Gmelin Pilebladet brandbæger. 60-150cm. Bladene lan-
 cetformede, 5-7 x så lange som brede, savtakke. Stænglen mest
 purpurbrun. NV.

S. lopezii Boiss. 30-100cm. Nedre blade 20-30x2½-7cm, svagt kru-
 set-dunede ihvertfald på undersiden. Bladene aftager hurtigt i
 størrelse opad. 1-8 kurve med svagt kruset-dunede svøbblade. SV.

S. pyrenaicus L. 15-60cm. Bladene samlede midt på stænglen, glat-
 te eller svagt krushårede nedenunder. 3-8 kurve med svagt krus-
 • håret svøb. Over 1670m. NV som *ssp. caespitosus* (Brot.) Franco.

S. doronicum (L.) L. Storblomstret brandbæger. 20-60cm. Grund-
 • bladene 10-25x2-6cm, lancet- til ægformede, krushårede på under-
 siden. 1-4(-7) kurve. Frugterne glatte. CV som *ssp. lusitanicus*
 Cout. M.sj.

• *S. malvifolius* (L'Hér.) DC. -120cm. Nedre blade 10-15cm, runde
 og langstilkede, ofte med lapper på bladstilk og store øren,
 ihvertfald de øvre svagt lappede. Mange kurve. Randkronerne
 blegtrødlilla eller blålige. Az: SMTJPF.

S. petasitis (Sims) DC. Kæmpebrandbæger. -120cm. Planten dunet
 og kødet. Nedre blade 5-20cm, m.m. runde og svagt lappede, med
 hjerteformet grund og langstilkede. Mange kurve i ægformet top.
 (Az): PTJ

S. jacobaea L. Engbrandbæger. Udbredt.

S. aquaticus Hill Vandbrandbæger. 2 underarter:

ssp. aquaticus: Bladafsnittene spidsvinklet udstående. Az: M. Lu
ssp. barbareifolius (Wimmer & Grab.) Walters: Bladafsnittene
 retvinklet udstående. Lu: NV.

S. gallicus Willd. Fligøret brandbæger. 10-40cm. Stænglerne
 rødlige og stribede. Bladene med smalle, tandede og noget omrul-

lede, ofte retvinklet udstående flige; mellemste og øvre med tandede til fligede øren. N, CV og SV.

Senecio leucanthemifolius Poiret Okseøjeblandbæger. 5-40cm. Ofte meget kødet. Ganske foranderlig. Bladene ofte omvendt ægformede, tandede eller groft fjersnitdelte. Mest kystnær. SV.

S. silvaticus L. Skovbrandbæger. N, C og SØ.

S. lividus L. Fennikelbrandbæger. 20-40cm. Med fennikellugt. Planten fåhåret forneden og m.m. kirtelhåret i toppen. Bladene glatte eller noget kirtlede, m.m. lappede. Udbredt.

S. vulgaris L. Alm. brandbæger. Az Lu: Alm.

S. elegans L. -60cm. Mest enårig. Bladene fjerfligede med 2-4 par butte afsnit. Få kurve i en slags halvskærm. Ca. 13 rødlilla randkroner. (Az): G. (Lu): NV, CV og SV.

Calendula. Morgenfrue.

1. Randkronerne oftest under 2 x svøbet. Enårig		arvensis	2.
" " " " " " " " " " " "	mindst 2 x	"	
2. Bladene 7-14 cm		officinalis	3.
" 2½-7 cm			
3. Bladene m.m. tæt kirteldunede, ofte ret kødede		algarbiensis	4.
" " " " " " " " " " " "	svagt eller ikke kirteldunede, ikke kødede		
4. Blade og stængler hvidfildede		tomentosa	
" " " " " " " " " " " "	grønne og dunede	lusitanica	

Calendula lusitanica Boiss. 20-50cm. Opret eller udbredt. Bladene svagt kirteldunede eller halvglatte. Kurvene mest 2-4cm brede. Randkronerne gule, undertiden rødspidsede. CV, C og SV.

C. tomentosa Desf. 20-50cm. Stænglerne udbredte eller opstigende. Kurvene oftest 4-5cm brede. SV.

C. algarbiensis (Boiss.) Nyman 20-50cm. Stænglerne liggende. Kurvene 2-3½cm brede. Randkronerne gule, undertiden rødspidsede. CV, C og SV. Langs kysten.

C. officinalis L. Morgenfrue. (Az)

C. arvensis L. Agermorgenfrue. 15-25cm. Ofte temmelig grenet. Bladene m.m. helrandede, 3-8cm. Kurvene 2-3cm brede. Randkronerne orange eller gule, skivekronerne af samme farve. Az Lu

Arctotis stoechadifolia Bergius Bjørneøre. -1m. Hvidfiltet flerårig med liggende stængler. Bladene 3-10x½-3cm, omvendt ægformede til smalt aflange, helrandede til lyreformede. Kurvene 4-7cm brede med m.m. hindeagtige svøblade med et sylformet vedhæng. (Lu): CV og SV i klitter.

Arctotheca calendula (L.) Levyns Enårig. Bladene lyreformede med hvidfiltet underside. Kurvene 3-5cm brede. Ydre svøblade ofte med et fjerfliget, hindeagtigt vedhæng. Skivekronerne grønligt sorte. (Lu): NV, CV og SV.

Gazania rigens (L.) Gaertner Påfugleblomst. -50cm. Liggende flerårig. Bladene 3-8cm, m.m. aflange, helrandede, langstilke- de med tæt hvidfiltet underside. Kurvstilkene oprette, 8-25cm. Kurvene 5-8cm brede. Skivekronerne orange. (Az): FT. (Lu): SV.

Carlina corymbosa L. Skærmbacketidsel. 20-50cm. Glat eller fåhåret flerårig med ofte mange kurve i halvskærm. Udbredt.

C. racemosa L. Guldbacketidsel. 10-40cm. M.m. filtet enårig. Kurvene i grenenderne og stænglens forgreningspunkter. C og S.

Atractylis gummifera L. Lavt strålehovede. Ingen stængel. Bladene 15-40x5-12cm, fjerfligede og kraftigt tornede. Den enlige kurv 3-7cm bred med rødlilla blomster. C og S.

A. cancellata L. Enårigt strålehovede. 6-25cm. Stænglerne

hvidfildede. Bladene smalt lancetformede med fint tornet-tandet rand. De øvre blade omgiver kurven som et svøb. Kurven ægformet, 5-15x5-12mm. Kronerne rødlig. CØ og S.

Xeranthemum cylindraceum Sibth. & Sm. But papirsblomst. 15-60cm. Enårig med helrandede blade med hvidfiltet underside. Svøbblade-
ne hindeagtige, de ydre med en hvidlig harplet midtpa, de indre 10-13mm, lyserøde, m.m. oprette. NØ.

Echinops strigosus L. 20-100cm. Bladene med stivhåret over- og hvidfiltet underside. Kurvansamlingen 2½-7cm bred, blålig. C, S.

Arctium minus Bernh. Liden burre. (Az): MT. Lu: Udbredt.

Stachelina dubia L. Smalbladet fjerkurv. 20-40cm. Grenene hvidfildede. Bladene linje-lancetformede, bugtet-tandede, mørkegrønne ovenpå, hvidfildede nedenunder. 1-4 kurve sammen på 15-20x3-5 mm. Svøbbladene grønne med rødlig spids. C og S.

Jurinea humilis (Desf.) DC. Lav bisamtidsel. 3-15cm. Alle blade i roset, 6-8cm, med butte lapper eller flige med indrullet rand, undersiden hvidfiltet. Stænglen 0-4cm. i rød kurv med sylformede svøbblade. Klippeskrænter og kalkurer. CØ.

Carduus. Tidsel.

1. Kurvene aflange til cylindriske	2.
" klokke- til kugleformede	5.
2. 8-10 par bladlapper	meonanthus
2-5 " "	3.
3. Flerårig. Kronen 14-16mm	asturicus
1-2-årig. " 10-14mm	4.
4. Øvre kurve 1-3 sammen	pycnocephalus
" " 4-8 "	tenuiflorus
5. Kurvene 15-20mm. Kronen 12-15mm	bourgeanus
" 20-50mm. " 16-30mm	6.
6. Kurvene oftest 3-5 sammen, 20-30mm	carpetanus
" enlige, 25-50mm	7.
7. Ydre svøbblade S-formet bøjede	platypus
" " ikke S-formet bøjede	8.
8. Fnokken 13-18mm. 5-8 par bladlapper	sandwithii
" 18-22mm. 8-10 par "	broteroi

Carduus broteroi Welw. -80cm. Kurven 3-5x3½-6cm, dybt navleformet ved grunden. Mellemsvøbblade 2-2½mm brede, med gennemgående midterribbe. CV og CN.

C. sandwithii Kazmi Kurven 25-30x40-45mm, med afskåret grund. Mellemsvøbblade 1½-2½mm brede, midterribben fremtrædende i ydre halvdel. NØ og CØ.

C. platypus Lange -85cm. Kurven 3-4x3-6cm, næppe navleformet ved grunden. Kurvstilk indtil 3mm tyk. Mellemsvøbblade 2-3 mm brede, midterribben fremtrædende i øvre 2/3. N og CØ.

C. bourgeanus Boiss. & Reuter -40cm. Enårig. 6-8 par bladlapper. Kurvene næsten siddende eller op til 1cm stilkede. Kurvsvøbet tiltrykt og linje-sylformet. SØ.

C. asturicus Franco -40cm. Flerårig med grafiltet stængel. Bladlapperne endetorne indtil 10mm. Kurvene 3-5 sammen, 10-18 x 3½-8mm. Svøbbladene hindekantede. 800-1600. Bjærgenge. NV.

C. carpetanus Boiss. & Reuter -50cm. Flerårig med hvidfiltet stængel. Bladundersiden hvidfiltet. Svøbbladene hindekantede. N.

C. meonanthus Hoffm. & Link 1-2-årig. -65cm. Kurvene 15-20x8-12 mm, ofte 2-8 sammen. Stænglen halvglat. Svøbbladene højst 1½mm brede. CV og S.

C. tenuiflorus Curtis Smalhovedet tidsel. -75cm. 1-2-årig med spindelvævshåret stængel. Svøbbladene 1½-2mm brede, glatte. Az Lu: Alm.

Carduus pycnocephalus L. Piltidsel. -80cm. Enårig. Stænglen spindelvævshåret, gråfiltet øverst. Svøbbladene 2-2½mm brede, spindelvævshårede. (Lu): CV. M.sj.

Cirsium. Tidsel.

1. Bladoversiden finttornet vulgare
" ikke finttornet 2.
2. Stænglen bladet indtil toppen. Kurvene 6-15mm brede 3.
" uden blade foroven. Kurvene 20-35x20-45mm 5.
3. Stænglen tornet-vinget til det øverste blad palustre
" trind og uvinget foroven 4.
4. Kronen rødlilla. Fnokken 8-12mm flavispina
" bleglilla. " 20-30mm arvense
5. Stængelbladene lappede til fligede filipendulum
" helrandede til tandede 6.
6. Stænglen kun med få og små, reducerede blade .. welwitschii
" med veludviklede blade monspessulanum

Cirsium vulgare (Savi) Ten. Horsetidsel. Az Lu

C. filipendulum Lange Hedetidsel. 25-80cm. Med lange, underjordiske udløbere. Oftest ugrenet, med 1-3 kurve. Bladene med 3-5 lapper. Svøbbladene spids ofte udstående. 2 underarter:
ssp. filipendulum: Grundblade med en stilk på $1/3 - \frac{1}{2}$ x pladen.
Nedre stængelblade 2-6cm brede. Kurvene 20-25mm. Fnokken 14-18mm. NV og CV.

ssp. grumosum (Hoffm. & Link) Franco: Grundbladene næsten siddende. Nedre stængelblade 5-8½cm brede. Kurvene 25-35mm. Fnokken 18-22mm. NV, CV og CN.

Cirsium welwitschii Cosson 20-80cm. Grundbladene aflange, 6-30 x 1-2½cm, hårede og med tynde, gule torne på 4-8mm i randen. 3-7 små stængelblade. Kurvene mest enlige, langstilkede. C, SV.

C. monspessulanum (L.) Hill Pilebladet tidsel. 30-200cm. Blade- ne friskgrønne, nedløbende, ofte glatte, skinnende, med tynde, bøjelige, 1-5mm lange randtorne. 3-5 kurve i halvskærm. Uddød?

C. palustre (L.) Scop. Kærtidsel. N og CV.

C. flavispina Boiss. (C. pyrenaicum (Jacq.) All.) 30-150cm. Bladene læderagtige og bølgede med kraftige torne på 8-12mm. 3-8 mest tætsiddende kurve. Våde steder. DL: Campanhã ved Porto.

C. arvense (L.) Scop. Agertidsel. Az: G. Lu: N, C og SV.

Picnemon acarna (L.) Cass. Tornsvøb. 20-50cm. Gråt spindelvævs- filtet enårig. Stænglen med finttandede vinger. Bladene nedlø- bende. Kurvene i nøgler, omgivne af de øvre blade som en slags svøb. Svøbbladene med en krummet, fjerfliget spids. NØ, C og S.

Notobasis syriaca (L.) Cass. Spydtidsel. 20-150cm. Enårig. Stænglen uvinget. Bladene læderagtige, de øvre fjersnitdelte og stort set reducerede til ribberne; omgiver kurvene som et svøb.

Ptilostemon casabonae (L.) Greuter Elfenbenstidsel. 40-100cm. Bladene m.m. lancetformede, helrandede, med randgrupper af 2-4 5-15mm lange torne. Kurvene m.m. siddende i et langt aks, 15-25 mm. (Lu): CV.

Galactites tomentosa Moench Kamtidsel. 15-100cm. M.m. hvidfil- tet enårig. Bladene hvidårede eller hvidbrogede ovenpå, hvidfil- tede nedenunder, ret smalfligede med spidse torne. 1-flere kurve sammen. Svøbbladene med en spids torn med furet overside. Kronerne lyst rødlilla. Az Lu: Alm.

Onopordum. Æselfoder.

1. Stængler og blade m.m. grønne, ikke filtede nervosum
" " " m.m. tæt grå- eller hvidfiltede 2.
2. Svøbbladene linje-sylformede acanthium
" lancet- til ægformede 3.

3. Stænglen spredt: tornet. 5-7 par bladlapper *macracanthum*
 " tæt: tornet. 8-10 par bladlapper *illyricum*

Onopordum acanthium L. Alm. æselfoder. N.

O. nervosum Boiss. -270cm. Stænglen gullig og korthåret. Bladene indtil 50x20cm, grønne med hvidlige årer. Kurvene 35-50x30-50mm. C og S.

O. macracanthum Schousboe -150cm. Stænglen hvidulden. Bladene indtil 40x20cm, grå ovenpå, hvide nedenunder. Svøbbladene med skeformet grund og en 15-30mm lang spids med indrullet rand og en torn på 6-7mm. SØ.

O. illyricum L. Æghovedet æselfoder. -130cm. Bladene hvid- til gråfildede, indtil 55x15cm. Svøbbladene 5-7mm brede, ofte lilla-spidsede og ofte tilbagebøjede. NØ. M.sj.

Cynara. Ærteskok. Blomsterne blå.

1. Blade og svøbblade uden torne *scolymus* 2.
 " " " med torne 2.
2. Stængelløs. Mellemste svøbblades torn under 7mm *tournefortii* 2.
 Med stængel. " " " mindst 10mm 3.
3. Stængelbladernes flige linjeformede og indrullede ... *humilis* 3.
 " " " lancetformede og flade 4.
4. Bladene indtil 20x12cm, med torne på 4-6mm *algarbiensis* 4.
 " " 50x35cm, " " " 15-35mm *cardunculus*

Cynara scolymus L. Ærteskok. -2m. Bladene op til 80x40cm, 1-2 x delte eller m.m. helrandede. Kurvene 8-15cm brede med kødede, tornløse svøbblade. Dyrket.

C. humilis L. Smalfliget ærteskok. 15-80cm. Stænglen ofte hvidfiltet, bladundersiderne ligeledes. Bladoversiden grøn. Nedre blade 2 x delte. Kurvene 30-60x20-45mm, svøbet rødlig. C og S.

C. algarbiensis Cosson 10-50cm. Stængler og bladundersider hvidfildede, bladoversiden blågrøn. Stængelbladene 7-20cm. Kurven 15-35mm, ægformet. Ydre svøbblade tilbagekrummede. S.

C. cardunculus L. Spansk ærteskok. 20-100cm. Bladundersiden hvidfiltet, oversiden friskgrøn og kortfiltet. Bladtornene gule og 15-35mm. Kurvene 4½-6x4-5½cm, med svøbtorne på 1-5cm. C og S.

C. tournefortii Boiss. & Reuter Bladene 15-35cm, 1 x fligede, gråfildede nedenunder. Kurven 4-8cm, svøbtornene 4-7mm. SØ. Sj.

Silybum marianum (L.) Gaertner Marietidsel. 20-150cm. Toårig. Nedre blade store og brede, 25-50cm, skinnende og læderagtige, hvidbrogede med kraftige torne. Kurvene 2½-4cm. Svøbbladene med en lang, furet og noget nedadbøjet torn på 2-5cm med mindre side-torne midtpå. Az: SGTF. Lu: Udbredt.

Cheirolophus sempervirens (L.) Pomel Ru knopurt. 30-60cm. Flerårig med lancetformede blade, helrandede foroven, ofte med 2 fodfligsagtige flige nederst. Grenene bladede til spidsen. Kurven 15-20mm. Vedhængen m.m. rundt med frynser 2 x dets bredde. C og S.

C. uliginosus (Brot.) Dostal Sumpknopurt. -150cm. Bladene lancetformede, de nedre tandede. Grenene uden blade yderst. Kurven 15-20mm. Vedhængen halvkredsformet med få, korte og stive frynser. Sumpe og moser. NV og CV.

Serratula. Skær.

1. Blomsterne gule. Alle blade udelte *flavescens* 2.
 " røde til rødlig. Bladene m.m. fligede 2.
2. Kurvene 15-20mm, samlede i en åben top *tinctoria* 3.
 " 20-40mm, enlige eller 2-6 sammen 3.
3. Stængelløs eller stænglen højst 6cm *monardii* 4.
 Stænglen mest over 10cm. 4.
4. stængelbladene gradvist aftagende i størrelse opad 5.
 " meget forskellige fra grundbladene 8.

5. Grundbladenes stilk længere end pladen 6.
 " " kortere " " 7.
 6. Svøbbladenes stak $1\frac{1}{2}$ -3(-4)mm abulensis
 " " 3-7 mm estremadurensis
 7. Nedre stængelblade under 12cm. Kurven 20-30x12-20mm baetica
 " " mest over 12cm. Kurven 30-40mm alcalae
 8. Kurvsvøbet 30-35mm, med afskåret-navleformet grund

acanthocoma
barrelieri

Kurvesvøbet 22-30mm, med afrundet grund

Serratula tinctoria L. ssp. seoanei (Willk.) Lainz Engskær. N.

S. monardii Dufour Grundbladene 3-12x1-3 $\frac{1}{2}$ cm, aflangt-lancetformede, ofte bølget-tandede. Stængelbladene smallere, ofte fjerfligede. Kurvene enlige eller 2-6 sammen, 2-3cm, ægformede. C, S.

S. abulensis Pau 5-38cm. Stænglen svagt uldhåret. Bladenes sideribber utydelige. Grundbladene 5-10cm, mest tandede. Stængelbladene smallere, undertiden fligede. Kurven enlig, 25-50mm, med afrundet grund. Svøbbladene med 7-9 ribber yderst. CV og S.

- S. estremadurensis Franco 20-50cm. Stænglen løst uldhåret. Sideribberne i bladene tydelige. Nedre blade hele, øvre tandede til fligede. Kurven enlig, 27-35mm, med afskåret-navleformet grund. Svøbbladene med 3-5 ribber yderst. CV.

S. baetica DC. 20-50cm. Stængelbladene savtakkeformede eller sjældent bugtede, brungrønne som tørre. Kurven enlig. C og S som

- ssp. lusitanica Cantó med kurvsvøbtorne på 5-10mm.

S. alcalae Cosson 15-40cm. Stængelbladene fjerfligede med aflange og m.m. spidse afsnit. Kurven enlig. CV og SV som ssp.

- aristata Franco med kurvsvøbtorne på 4-9mm.

- S. acanthocoma Franco 8-25cm. Grundbladene 4-8cm, lancetformede og bugtet-tandede, stilken $\frac{1}{2}$ -1 x pladen. Nedre stængelblade lyreformede. Kurven enlig. Svøbbladene 1-2mm brede med en torn på 6-9mm. Kronen 28-35mm. Fnokken 16-20mm. CV og S.

S. barrelieri Dufour 8-25cm. Grundbladene 3 $\frac{1}{2}$ -6cm, ægformede til elliptiske, finttandede til fligede; stilken ca. = pladen. Nedre stængelblade lyreformede. Kurven enlig. Svøbbladene $1\frac{1}{2}$ -3mm brede med en torn på 16-20mm. Kronen 22-28mm. Fnokken 16-20mm. SØ. Sj.

S. flavescens (L.) Poiret 30-70cm. Alle blade hele, 10-25x1-5cm, m.m. lancetformede, brodtandede, gradvist mindre op ad stænglen. 1-5 kurve på 25-40mm. Svøbbladene med 1-6mm lange, ofte nedbøjede torne. 2 underarter:

ssp. flavescens: Grundbladenes stilk = pladen. Svøbbladenes torn 2 $\frac{1}{2}$ -6mm. Kronerne gule. CV og S.

ssp. leucantha (Cav.) Cantó: Grundbladenes stilk kortere end pladen. Svøbbladstornen $1\frac{1}{2}$ -3mm. Kronerne gule eller hvide. S.

Leuzea conifera (L.) DC. Kogleknopurt. 5-30cm. Stænglen hvidulden, med blade op til kurven. Bladene hvidfiltede nedenunder, helrandede til lyreformede. Kurven kogleformet, enlig, 4x3cm, med snæver munding. Mellemste svøbblade fintdunede med rødlig-brunt vedhæng. NØ, C og S.

L. rhaponticoides Graells 90-170cm. Stænglen fæbladet foroven. Bladene fligede, svagt spindelvævsdunede nedenunder. Kurven kugleformet, 6-8cm bred. Mellemste svøbblade svagt fintdunede med rødbrunt vedhæng. NØ.

- L. longifolia Hoffm. & Link 20-80cm. Stænglen bladløs øverst. Nedre blade lancetformede, helrandede eller med pilformet grund, undersiden hvidfiltet. Kurven 4-6cm bred, kugleformet. Mellemste svøbblade glatte, med kastanjebrunt vedhæng. CV, SV.

Volutaria crupinoides (Desf.) Maire 25-90cm. Enårig. Nedre

stængelblade med 4-5 par dybe flige, 2-4mm brede; de mellemste med linjeformede flige. Kurvene 12-15mm, i halvskærm. Svøbblade-
ne lysegrønne med sort spids. Randblomsterne store og blå, ski-
veblomsterne mindre og orange. E: Costa Bela. M.sj.

Mantisalca salmantica (L.) Briq. & Cav. Stiv knopurt. 30-100 cm.
2-flerårig. Stænglen opret, kantet og stivhåret. Bladene 8-12cm,
de nedre fjersnitdelte, de øvre linje-lancetformede. Kurven 10-
15mm, ægformet, langstilket. Frugterne ca. 3mm, tværrynkede, med
en skæv spids, omgivet af fnokken. NØ, C og S.

Centaurea. Knopurt.

1. Mellemste kurvsvøbblade uden vedhæng	2.
" " med "	3.
2. Blomsterne rødlilla. Bladene uldhårede	vicentina
" gule. Bladene glatte	africana
3. Vedhængen helt, laset eller finttandet	4.
" tornet eller frynset	6.
4. Vedhængen med brodspids	alba
" uden "	5.
5. Kurven indtil 14mm bred	vinyalsii
" 2½-8 cm bred	Leuzea-slægten
6. Stænglerne 0-2cm	luisieri
" over 5 cm	7.
7. Vedhængen tornet	8.
" frynset, højst med en lille, kort torn	13.
8. Toårig. Midterste torn 8-40mm, kraftig og gul	calcitrapa
1-flerårig. Midterste torn mest under 8 mm	9.
9. Vedhængets torne nogenlunde lige store	10.
Midterste torn lang, de andre korte eller er frynser	11.
10. Vedhængets torne 3-9mm	sphaerocephala
" " indtil 3mm	aspera
11. Stængelbladene nedløbende, oftest hele	melitensis
" ikke nedløbende, fligede	12.
12. Vedhængen med 10-12 par frynser	collina
" " 5-9 " "	ornata
13. Vedhængen ikke nedløbende på svøbbladene	14.
" nedløbende på svøbbladene	15.
14. Vedhængen lancetformet	nigra
" halvkredsformet til rundt	Cheirolophus-slægten
15. Vedhængen danner en smal kant helt ned til grunden	16.
" højst ½ nedløbende på svøbbladet	18.
16. Vedhængen uden frynser, med en fjergrenet torn	pullata
" med frynser, uden torn	17.
17. Flerårig. 15-25cm høj. Stænglen ugrenet	triumfetti
1(2)årig. 20-60cm høj. " grenet	cyanus
18. Stænglerne fågrenede. Kurvene 10-25mm brede	19.
" ret grenede. Kurvene 4-10mm brede	20.
19. 5-20cm. Kurvsvøbet 10-15mm bredt	crocata
20-50cm. " 15-25mm "	prolongoi
20. Kurven 13-20mm høj. Stængelbladene m.m. hele	exarata
" 7-13 mm " . " delte	21.
21. Mellemste svøbblade tydeligt ribbede. Brodden 0,3-1mm	22.
" " utydeligt " " ½-2½ mm	24.
22. Kurven 9-10x5-7mm. 4-6 par sorte frynser	melanosticta
" 10-12x7-13mm. 5-9 par lysere frynser	23.
23. Vedhængets brod 0,7-1mm, frynserne ½-1mm	coutinhoi
" " 0,3-0,6mm, frynserne 1,2-1,8mm	herminii
24. Kurven 7-9mm høj. 4-5 par frynser på 0,5-0,8mm	micrantha
" 10-13mm høj. 5-9 par frynser på 0,8-2mm	25.
25. Frynserne 1,5-2mm	rothmalerana
" 0,8-1,5mm	26.
26. Frynserne sorte eller mørkebrune. Kurven 7-9mm bred	limbata
" hvidlige til brune. Kurven 3-6mm bred	aristata

- Centaurea vicentina Welw. (*C. fraylensis* Sch.Bip.). -50cm. Lig-
gende til opstigende. Bladene uldhåret-lådne, stilkede; de nedre
15-22x7-10cm, udelte til lyreformede; de øvre fligede. Kurven
12-15mm bred. Mellemste svøbblade 2-4mm bredt hindekantede. SV.
- C. africana Lam. 50-100cm. Nedre blade 18-22x8-12cm, hele og
finttandede, stængelbladene mere delte. Kurvene 12-20mm brede.
Svøbbladene 5-ribbede, de mellemste smalt hindekantede. Blom-
sterne bleggule. C og SØ. Tungeknopurt
- C. collina L. Bakkeknopurt. 20-60cm. Bladene m.m. ru, de nedre
1-2 x delte, sjældent hele, fligene 3-9mm brede. Kurvene 13-20mm
brede. Svøbbladene gullige med en brun torn på 3-12mm. CV og S.
- C. ornata Willd. 15-80cm. Grundbladene 1(2) x delte, afsnittene
 $\frac{1}{2}$ -5mm brede. Kurven 10-25mm bred. Tornene 5-25mm lange. 2 ssp.:
ssp. ornata: Bladfligene $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm brede. Kurvene 10-15mm brede.
Tornene 5-15mm. Kronerne gule. Fnokken hvid. NØ, C og S.
ssp. interrupta: Bladfligene 2 $\frac{1}{2}$ -5mm brede. Kurvene 15-25mm bre-
de. Tornene 15-25mm. Kronerne orangegule. Fnokken gul. N og S.
- C. crocata Franco 5-20cm. Spindelvævsdunet. Yderste grundblade
m.m. helrandede, de indre fligede, stængelbladene ligeledes.
Kurven 10-15mm bred. Mellemste vedhæng trekantet og dækker
svøbbladene helt, med en brod på indtil 2mm, sorte, med 9-12
par brune frynser. Blomsterne orangegule. Fnokken gul. SV.
- C. prolongoi DC. 20-50cm. Stænglen udelte eller svagt grenet.
Bladene m.m. glatte, grundbladene lancetformede og helrandede,
nedre stængelblade lyreformede. Kurven 15-18mm bred. Vedhængen
bredt trekantet til halvmåneformet, dækker ikke svøbbladene helt,
mørkebrunt med 7-9 par frynser på 2-3mm. SV.
- C. luisieri Samp. Rosetplante med spindelvævsfildede 1-2 x del-
te blade. 1-4 kurve på 15-25mm bredde. Svøbbladene gule. Ydre
og mellemste vedhæng med en krogbøjet torn på 8-10mm. Blomsterne
lyserøde. BA: Nær Tabuaço.
- C. micrantha Hoffm. & Link 30-70cm. Stærktgrenet i øvre 2/3. Bla-
dene grønne ovenpå, uldhårede nedenunder, de nedre m.m. hele,
stængelbladene fjerfligede. Kurvene 1-2 sammen. Vedhængen mørke-
brunt. Fnokken 1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm. N.
- C. limbata Hoffm. & Link 20-60cm. Stænglen spindelvævsfiltet
med glatte grene. Vedhængets brod $\frac{1}{2}$ -1mm; 5-7 par frynser. 2 ssp.:
ssp. limbata: Indtil 35cm høj. Kurvene nikkende. Vedhængen 1 $\frac{1}{2}$ x
så langt som bredt med udbøjet brod. NV og CV.
ssp. geresensis (Arenes) Franco: Indtil 60cm høj. Kurvene opret-
te. Vedhængen ofte lidt bredere end langt med m.m. opret brod. NV.
- C. rothmalerana (Arenes) Dostal 30-50cm. Kraftigt grenet fra
grunden. Vedhængen brunt til sortebrunt, som en m.m. ligesidet
trekant, med en brod på 0,8-1,5mm. CØ.
- C. aristata Hoffm. & Link 20-70cm. Stærktgrenet i øvre halvdel.
Bladene grønne og ru, ikke spindelvævsfildede. 3 underarter:
ssp. aristata: Kurvsvøbet aflangt og glat. Vedhængen 2 x så
langt som bredt, brodden 1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm. Frynserne hvidlige. CØ og SØ.
ssp. exilis (Arenes) Dostal: Kurvsvøbet aflangt-krukkeformet.
Vedhængen ligesidet trekantet, brodden 0,8-1,3mm. Frynserne
kastanjebrune. Kurvsvøbet glat. CØ.
ssp. langeana (Willk.) Dostal: Kurvsvøbet m.m. klokkeformet og
m.m. uldhåret. Vedhængen ligesidet trekantet, brodden 0,8-1,3mm.
Frynserne hvidlige. N og CV.
- C. coutinhoi Franco 30-50cm. Bladene grønne og ru, svagt uldhå-
rede. C.
- C. melanosticta (Lange) Franco 35-70cm. Stænglen m.m. glat.
Bladene ru. Vedhængene sorte eller sortebrune, 1 $\frac{1}{2}$ x så brede som
lange, med en brod på 0,3-0,5mm. NV.

- Centaurea herminii Rouy 20-45cm. Grenet fra grunden. 2 ssp.:
ssp. herminii: Vedhænet indtil lmm bredt, rødbrunt eller sort-
 agtigt. Frynserne mest ensfarvede. N.
ssp. lusitana (Arenes) Franco: Vedhænet 1-1½mm bredt, sort.
 Frynserne tofarvede. NV.

Centaurea exarata Cosson 30-40cm. Stænglerne u- eller svagt
 grenede. Bladene m.m. lancetformede, de nedre stilkede, de øvre
 siddende. Vedhængene rødlige, med frynser på 1½-2mm. C og SV.Sj.

C. calcitrapa L. Stjærnetidsel. 20-100cm. Toårig. Nedre blade
 1 x delte med lancetformede flige. Kurvene siddende, omgivne af
 de øvre, hele blade, 6-8mm brede. Kronerne blegt rødlilla. Udbr.

C. sphaerocephala L. Sandknopurt. 5-70cm. Oftest opstigende.
 Nedre blade lyreformede, klæbrige og m.m. sanddækkede. Kurvene
 enlige, 1-3½cm brede. Vedhænet med 5-9 gule torne. 3 ssp.:
ssp. sphaerocephala: Bladene ikke nedløbende. Kurven 15-20mm
 bred. Tornene 2-5mm. C og S.
ssp. polyacantha (Willd.) Dostal: Bladene ikke nedløbende. Kur-
 ven 25-35mm bred. Tornene 6-9mm. NV og CV.
ssp. lusitanica (Boiss. & Reuter) Nyman: Bladene m.m. nedløbende.
 Kurven 8-20mm bred. Tornene 2-5mm. C.

C. aspera L. Raspeknopurt. 20-50cm. Toårig. Kurvene kugleforme-
 de, 6-20mm. Svøbbladene blegt rødlige med oftest 3-5 små tor-
 ne i spidsen. 2 underarter:

ssp. aspera: Kurven ca. 20mm bred. Stængelbladene fjerfligede, de
 øvre m.m. lancetformede. Kurvsvøbet med 3-5 torne. NØ, CV og SV.
ssp. stenophylla (Dufour) Nyman: Kurven 8-15mm bred. Øvre stæn-
 gelblade smalt linje- til trådformede. Kurvsvøbet 3-tornet. Ag

C. melitensis L. Vinget knopurt. 30-60cm. Talrige, 7-9mm brede
 kurve. Vedhænet lyst med en torn på 5-8mm og 1-3 par småtorne.
 1(2)årig. (Az): SGJPC. Lu: Udbredt.

C. alba L. ssp. strepens (Hoffm. & Link) Afonso Rasleknopurt.
 10-30cm. Nedre blade 1 x fligede. Kurvene 8-10mm brede. Vedhæn-
 get dækker svøbbladene, klart-hvidt med en brun plet, skinnende,
 laset-frynset med 3-5 tandede lapper og en brod på 1,2-1,8mm.
 Randkronerne lyst rødlilla, de indre hvide. Øvre Tejo-dal.

C. vinyalsii Sennen ssp. approximata (Rouy) Dostal Uldknopurt.
 20-70cm. Bladene ru eller dunet-uldne, de nedre bugtet-lappede
 til helrandede, med spydformet eller øret grund; de øvre linje-
 formede. NV og CV.

- C. nigra L. ssp. rivularis (Brot.) Cout. Sorthovedknopurt. 30-
 100cm. Nedre blade m.m. lancetformede. Vedhængene lancetformede,
 dækker kurvsvøbet helt, kastanjebrune, med 10-12 par indkrummede
 frynser. Kurven 12-15x10-20mm. N.

C. triumfetti All. ssp. lingulata (Lag.) Dostal Fløjlsknopurt.
 10-30cm. Bladene gråfiltede, de nedre aflangt spatelformede,
 fjærnt tandede. Blomsterne blå. NØ.

C. cyanus L. Kornblomst. (Az): FJ. (Lu): NØ og CS.

C. pullata L. Svøbknopurt. 5-45cm. Enårig. Bladene bugtede til
 lyreformede. Kurvene omgivne af blade, blåblomstrede. Svøbblade-
 ne med en sort rand og en blød, fjerformet, gul torn. C og S.

Crupina vulgaris Cass. Krybefrø. 20-50cm. Slank enårig. Bladene
 1 x delte med finttandede, 1-2mm brede flige. Kurvene rødlilla i
 en åben halvskærm, 8-15x3-5mm. Svøbbladene lancetformede, ofte
 med rødlilla spids. Fnokken først gulbrun senere sort. NØ, C, SØ.

Onicus benedictus L. Korbendikt. 20-60cm. Enårig. Bladene aflan-
 ge, lysegrønne, med hvidåret underside, fint tornet-tandede, de
 nedre m.m. delte, de øvre m.m. bølgede, de øverste omgiver kur-
 ven som et svøb. NØ, CØ og SØ.

Carthamus tinctorius L. Saflor. 10-60cm. M.m. glat enårig. Bladene lancet- til æg-lancetformede, med tandet og finttornet rand, udelte. Kurvene 3cm brede, omgivne af højblade, pæreformede. Blomsterne gule, orange eller rødlig. (Az): F. (Lu): SØ.

C. lanatus L. Gul svøbtidsel. 30-60cm. M.m. ulden-lådden enårig. Bladene tidselagtige, fjerfligede. Kurvene enlige med højblade under sig. Gule blomster. 2 underarter:

ssp. lanatus: Stænglen stråfarvet. Tornene danner en spids vinke med bladranden. Gule blomster. NØ, C og S.

ssp. baeticus (Boiss. & Reuter) Nyman: Stænglen hvidlig og glat. Tornene retvinklet anbragte. Lysegule blomster. Ag

Carduncellus caeruleus (L.) C. Presl Blå æselkurv. 30-60cm. Ugrenet flerårig. Bladene lancetformede med finttornet rand, meget forskelligt indskårne. Kurvene oftest enlige, blablomstrede, omgivne af udstående højblade. Svøbbladsvedhængen brunt og fliget. C og S.

Scolymus maculatus L. Hvidkantet gyldenrod. 15-90. Planten stærkttornet som en tidsel, men med gule, cikorielignende blomster. Enårig. Blade og stængelvinger med en fortykket, hvid kant. Kurvene i en slags halvkærm. C og S.

S. hispanicus L. Alm. gyldenrod. 20-80cm. 2-flerårig. Som den foregående, men ikke hvidkantet. Kurvene i en smal top. (Az): F. Lu: Udbredt.

Cichorium intybus L. Cikorie. Az Lu

C. pumilum Jacq. Vild endivie. (C. endivia ssp. divaricatum). 5-50cm. Ligner den foregående, men enårig og udpræget stivhåret. Kurvstilkene kølleformet fortykkede. Fnokken ca. 1/6 af frugten. (Az): F. Lu: C og SØ.

Catananche lutea L. ssp. carpholepis (Sch. Bip.) Nyman Gul rasleblomst. 4-40cm. Enårig. Bladene smalt lancetformede, de nedre indtil 15cm. Svøbbladene hindeagtige og gulbrune. Blomsterne gule. SØ.

C. caerulea L. Blå rasleblomst. 20-90cm. Flerårig. Nedre blade 2-30cm x 2-7mm. Svøbbladene sølvfarvede. Blomsterne blå. CV.M.sj.

Tolpis barbata (L.) Gaertner Kristøje. 6-90cm. Opret enårig. Let kendelig på de lange, børsteformede, ydre svøbblade, der danner et svøb uden om kurven. Den almindeligste form har de ydre kroner svovlgule og de indre brunlilla. Az Lu: Alm.

T. fruticosa Schrank 30-100cm. Flerårig. Hovedstænglen indtil 30cm, overrages af lange, udspærrede grene. Grundbladene 5-20cm, m.m. aflange, stengelbladene aftager i størrelse opad. Oftest 3-4 kurve med et svøb på 6-8mm og få ekstra støtteblade. Kystklipper. Az: SMTJFLC

● T. azorica (Nutt.) Silva 15-70cm. Flerårig. Sidegrenene ikke længere end stænglen. Mellemste blade så store som eller større end de nedre; tænderne ofte seglkrummede med en afrundet bugt i mellem. Oftest flere kurve på 8-11mm med en del ekstra støtteblade. Skyggefulde klipper. Az: SMTJPFLC

Arnoseris minima (L.) Schw. & K. Svineøje. 5-30cm. Enårig rosetplante med oprette grene og kølleformede kurvstilke. N og C.

Hyoseris scabra L. Ru svinefoder. Enårig rosetplante. Bladene 5-8x1cm, fjersnitdelte med ægformede, m.m. tandede afsnit, ru og m.m. meledede. Kurvstilkene kraftigt fortykkede. Kurvene 7-10x3-5 mm. 2 rækker svøbblade, ydre meget kort. CV og S.

Hedypnois cretica (L.) Willd. Ribbekurv. 3-45cm. M.m. håret enårig rosetplante med ofte grenede og noget bladede stængler. 2 rækker svøbblade, den ydre meget lille, den indre tydeligt indadkrummet i frugt. Kurven 7-10¹/₂mm; stilken ofte fortykket. (Az):

S. Lu: Udbredt.

Hedypnois arenaria (Schousboe) DC. 10-40cm. Glat til spredt håret. Kurvsvøbet 11-14mm, næppe indadkrummet i frugt. Kurvstilke-
ne ikke eller kun lidt fortykkede. Klitter. CV og S.

Rhagadiolus stellatus (L.) Willd. Stjernefrø. 20-40cm. Opret og grenet enårig med ofte 1 stængel. Nedre blade spatelformede og tandede forneden, de øvre linjeformede. 2 rækker svøblade, den ydre ganske kort. Let kendelig ved de 10-15mm lange, stjernedan-
nende 8-15 ydre frugter, der er rette eller svagt krumme. Udbr.

R. edulis Gaertner 10-40cm. Som den foregående, men de nedre blade lyreformede med 3-4 par nedre sideflige. De ydre frugter 15-20mm, tydeligt krumme. Udbredt.

Urospermum picroides (L.) F.W.Schmidt Rut halefrø. 30-45cm. M.m. stivhåret enårig. Bladene stængelomfattende, fjerfligede til tandede. 1-9 langstilkede kurve, op til 4cm brede med stiv-
håret svøb. Kronerne lysegule. Frugten med et nedadtil fortykket næb. Az Lu

Hypochoeris glabra L. Glat kongepen. 5-40cm. Oftest glat og en-
årig. Ydre frugter uden, indre med eller uden næb. Az: MGFC. Lu

H. radicata L. Alm. kongepen. Az Lu: Alm.

Leontodon. Borst.

1. Bladene glatte eller kun med få hår	2.
" hårede	4.
2. Ydre kroner med grålilla yderside	taraxacoides
Randkronerne ensfarvet gule	3.
3. Ydre frugter uden fnok, 2-3mm lange	salzmännii
" " 4-4½mm, med en fnok af korte skæl	muelleri
4. Randkronerne ensfarvet gule	5.
" rødlige, grønne eller grålige udvendigt	7.
5. 20-80 kurve i en m.m. halvskærmformet top	rigens
1-4 kurve	6.
6. Uden grenhår. Stænglen ugrenet. Kurvsvøbet m.m. sorthåret	pyrenaicus
Med grenhår. Stænglen ofte grenet	filii
7. Randkronerne grønne udvendigt. Med rodknolde	tuberosus
" rød- eller grålige udvendigt. Ingen rodknolde	8.
8. Støvfanget mørkere end blomsterne. Ingen grenhår	autumnalis
" gult. Med grenhår	9.
9. Randkronerne grålige udvendigt. Ydre frugters fnok	
skælformet ...	taraxacoides
Randkronerne mest rødlige, sjældent grålige udvendigt.	
Ydre frugter med hårformet fnok	hispidus

Leontodon pyrenaicus Gouan Bjærgborst. 4-30cm. Stænglerne m.m. glatte forneden, hårede foroven. 2 underarter:

ssp. cantabricus (Widder) Finch: 4-15cm. Bladene 1½-4cm, ikke ly-
reformede. Stænglen næppe fortykket foroven. Over 700m. NV.

ssp. herminicus Franco: 16-30cm. Bladene 6-13cm, lyreformede. Stænglen kølleformet foroven. 1500-1900m. NV.

L. autumnalis L. Høstborst. NV.

L. muelleri (Sch.Bip.) Fiori Ravnefodsborst. 10-30cm. Frugterne mørkebrune, stærkt tværknudrede, af 2 slags, de indre 6-7mm med en fnok på ca. 10 fjerhår. (Lu): SV: Sado-bugten i rismarker.

L. salzmännii (Sch.Bip.) Ball 10-30cm. Frugterne brune, stærkt tværknudrede, af 2 slags, de indre 6-7mm med ca. 10 fjerhår og en ydre række korte skæl. SØ. Guadiana-dalen.

L. hispidus L. Stivhåret borst. 2 underarter:

ssp. hispidus: 10-60cm. Kurvsvøbet 11-13mm. Frugterne skinnende og tydeligt tværtribede. NV.

ssp. bourgaeanus (Willk.) Mart.: -15cm. Kurvsvøbet 14-16mm. Frugterne noget matte, utydeligt tværstribede. NV. Over 1500m.

Leontodon tuberosus L. Knoldborst. 15-40cm. Rødderne fortykkede. Stænglerne uden skæl, med få gaffelgrenede hår. Kurvsvøbet med få grenhår. Udbredt.

L. taraxacoides (Vill.) Mérat Hundesalat. $2\frac{1}{2}$ -35cm. Kurvene nikende før blomstringen. Kurvsvøbet næsten glat. 2 underarter: ssp. taraxacoides: (2-)flerårig. Indre frugters næb ca. 1mm. Az Lu ssp. longirostris Finch & Sell: Mest enårig. Indre frugters næb 2-3mm. Az: S. Lu: Alm.

- L. filii (Hochst.) Paiva & Ormonde 20-50cm. Stænglerne ofte grenede, med mange, stive, enkle og grenede hår. Bladene 3-17cm, elliptiske til omvendt lancetformede. Kurvsvøbet 10-13x7-10mm. Az: MTJPFL

- L. rigens (Aiton) Paiva & Ormonda 15-60cm. Bladene 9-13x3-12cm, elliptiske og tandede. Kurvsvøbet 6-10x3-5mm. Az: MTPFLC

Picris. Bittermælk.

1. Ydre svøbblade linjeformede, mindre end de indre		2.
" " m.m. ægformede, ofte bredere end de indre		3.
2. Frugterne glatte, alle med fjerformet fnok	...	<u>hieracioides</u>
" " fildede, de ydre med hindeagtig fnok		<u>willkommii</u>
3. Ydre svøbblade over $1\frac{1}{2}$ x de indres længde		<u>echioides</u>
" " under $1\frac{1}{2}$ x " " "		4.
4. Kurvsvøbet 16-18mm. Næbbet 2 x frugten		<u>algarbiensis</u>
" 10-14mm. Frugterne kortnæbbede		<u>spinifera</u>

Picris echioides L. Vingekurv. 40-60cm. Stærkt stivhåret enårig. Børsterne ofte med hvidknudret grund. Ydre 3-5 svøbblade meget store, æg-hjærteformede, dækker næsten de 8 indre. Az Lu

- P. algarbiensis Franco 50-90cm. Med spredte torne og mange stive hår på stænglen. Bladene med få stive hår. Indre svøbblade 3 x de ydre, med kamtornet rand. S.

P. spinifera Franco 20-75cm. Stænglen mest med torne og stive hår foroven. Bladene med mange stive hår og torne. Ydre svøbblade aflangt-elliptiske, smallere end de indre, med kamtornet rand. C og S.

P. hieracioides L. Ru bittermælk. NV som ssp. longifolia (Boiss. & Reuter) Sell

P. willkommii (Sch. Bip.) Nyman 10-50cm. Grundbladene 5-30x1-6 cm. 1-flerårig. Få kurve. Bladene bugtede til fligede. Ag. M.sj.

Podospermum. Fodfrø. Står nær Scorzonera, men med fjerfligede blade. Frugterne med en bleg, rørformet grund på $1/3$ af frugten.

Podospermum laciniatum (L.) DC. 10-50cm. 1-flerårig. Glat eller lidt spindelvævshåret. Ofte flerstænglet. Bladfligene 2-5mm brede. Svøbbladene 4-6mm brede. Kronerne $1-4/3$ x svøbet. Frugterne indtil 17mm, stærkt ribbede. C og S.

P. hoffmannseggiana P. Silva Flerårig. Glat eller meget spredt vortet. Bladfligene $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ mm brede. Svøbbladene 2-4mm brede. Kronerne $4/3$ - $1\frac{1}{2}$ x svøbet. Frugterne indtil 12mm, svagt ribbede. NØ: Nær Vilar Formoso.

Scorzonera. Svinerod.

1. Stængler og blade trinde og hule		<u>fistulosa</u>
Stænglerne marvfyldte og bladene flade		2.
2. Frugterne med glatte ribber		3.
" " knudrede eller rynkede ribber		6.
3. Frugterne 7-11mm. Kronerne $1\frac{1}{2}$ -2 x kurvsvøbet		<u>humilis</u>
" 15-25mm. " $1-1\frac{1}{2}$ x "		4.

4. Stænglerne bladede næsten til spidsen graminifolia
- " bladløse i øvre halvdel 5.
5. Stænglerne bladede forneden. Bladene 2-8mm brede ... baetica
- " bladløse. Bladene 1-2mm brede transtagana
6. Stænglerne kun grenede under midten. Bladene uregelmæssigt
tandede, med ihvertfald nogle linjef. tænder crispatula
- Stænglerne oftest grenede i øvre halvdel. Bladene helran-
dede til svagt tandede 7.
7. Bladene højst 8mm brede, sammenfoldede baetica
- " indtil 6cm brede, ikke foldede hispanica

Scorzonera graminifolia L. Fyrresvinerod. 10-50cm. Bladene 1-3mm brede, flade. Kurvsvøbet 3-5cm. Kronerne 1-1½ x svøbet, bleggule til hvidlige, ofte rødlilla udvendigt. Udbredt.

S. humilis L. Lav svinerod. NV og CV.

S. baetica (Boiss.) Boiss. 20-50cm. Svagt filtet på blade og kurvsvøb. Bladene foldede og kølede, ikke bølgede, langspidsede, med udvidet, omskedende grund. Kurven 27-35mm. Kronerne ca. 1½ x svøbet, undertiden lilla udvendigt. SV.

S. transtagana Cout. 20-40cm. M.m. glat. Bladene foldede og kølede, med tætstillede, ret stive skeder. Kurven 2-3cm. Kronerne 1½-1½ x svøbet, rødlige eller lilla udvendigt. SV.

S. hispanica L. Sortrod. 25-100cm. M.m. glat. Bladene undertiden med bølget rand. Kurven 2-3cm. Kronerne 1½-2 x svøbet. Frugten 10-15(-30)mm, de ydre med rynket-knødrede, de indre med glatte ribber. NØ.

S. crispatula (Boiss.) Boiss. 15-50cm. Nedre blade 1-4½cm brede, ofte med kruset eller bølget rand. Frugten 15-18mm. SØ.

S. fistulosa Brot. 15-70cm. Mest helt glat. Stænglen liggende forneden. Kurven 1-2cm. Kronerne 1½-2 x svøbet, lilla udvendigt. Kær og vintervåde steder. CV og SV. Sj. og meget lokal.

Tragopogon crocifolius L. Tofarvet gedeskæg. 10-80cm. Kurvstilkene ikke fortykkede. 5-12 svøbblade. Ydre kroner mest lilla med gul grund, indre gule. Kronerne kortere end svøbet. NØ.

T. dubius Scop. Storfrugtet gedeskæg. 1-2-årig. 25-50cm. Kurvstilkene stærkt fortykkede. 8-12 svøbblade. Kronerne gule, kortere end svøbet. NØ og SØ.

T. hybridus L. Køllegedeskæg. (Geropogon glaber L.) 20-50cm. Glat enårig. Kurvstilkene fortykkede. 8 svøbblade, der er 2-3 x så lange som de lilla kroner. Ydre frugter med en fnok af 5 stive hår, indre med fjerformet fnok. C og S.

Reichardia. Haresalat. 1-flerårige. Kendelige på de hindekantede, ægformede, ydre svøbblade og de mange lignende skæl neden for kurven. De ydre frugter stærkt tværrynkede.

Reichardia gaditana (Willk.) Cout. 15-50cm. Bladene lidt blågrønne, hyppigt med finttornet rand. Kronerne orangegule med lilla grund, 1½ x svøbet. Kystnær.

R. picroides (L.) Roth 10-45cm. Kronerne uden lilla grund, 1½-2 x svøbet. Ydre svøbblade 2-5x1½-2½mm, hindekanten 0,2-0,45mm bred. C.

R. intermedia (Sch.Bip.) Cout. Bredhindet haresalat. -70cm. Kronerne uden lilla grund. Ydre svøbblade 4-7x2½-3½mm, hindekanten ½-1½mm bred. NØ, C og SØ.

Aetheorhiza bulbosa (L.) Cass. Knoldhøgeskæg. 7-55cm. Flerårig med underjordiske rodknolde. Bladene i roset, linje-spatelformede. 0-2 stængleblade. Oftest kun 1 kurv med sortagtige, kølleformede kirtelhår ved grunden og på stilken. Az: T. Lu: Udbredt.

Sonchus. Svinemælk.

1. Stængelbladene tydeligt stilkede tenerrimus
" ikke stilkede, med øret-pilformet grund 2.
2. Støvfanget gult. Flerårig maritimus
" olivengrønt. 1-2-årig 3.
3. Bladene skinnende med øreformet grund asper
" matte med pilformet grund oleraceus

Sonchus asper (L.) Hill Ru svinemælk. 2 underarter:

ssp. asper: Enårig. Kurvene 2-2½cm brede. Az Lu

ssp. glaucescens (Jordan) Ball: Toårig. Kurvene 4-5cm brede. Az Lu

S. tenerrimus L. Smalfliget svinemælk. 10-80cm. Bladene med 6-8 par ofte lancetformede flige med stærkt tilsmalnet grund; sjældnere er de helt linjeformede. Az Lu

S. oleraceus L. Alm. svinemælk. Az Lu: Alm.

S. maritimus L. Strandsvinemælk. 15-60cm. Stærkt blågrøn. Bladene spatelformede, m.m. helrandede til svagt bugtede. Kurven ofte hvidfiltet forneden. 2 underarter:

ssp. maritimus: Kurven ca. 15mm. Ydre svøbblade æg-lancetformede, de indre lancetformede. Saltsumpe. NV og CV.

ssp. aquatilis (Pourret) Nyman: Kurven ca. 10mm. Alle svøbblade lancetformede. Fugtig, ikke saltholdig jord; rismarker. C og SV.

Lactuca. Salat.

1. Bladene langt nedløbende viminea
" ikke " 2.
2. Blomsterne hvide watsoniana
" gule 3.
3. Stængelbladene helrandede saligna
" tandede eller lappede 4.
4. Bladene bløde. Toppen halvskaaragtig sativa
" finttornede. Toppen pyramideformet 5.
5. Bladene normalt lodretstillede. Frugten grålig, finttornet foroven serriola
Bladene normalt vandretstillede. Frugten sortlilla, glat virosa

Lactuca viminea (L.) Presl Rissalat. 30-80cm. Stænglen benhvid. Bladene blågrønne, de nedre smalt fjerfligede, de øvre ofte helrandede og linjeformede. Kurvene siddende på lange, udelte grene.

ssp. viminea: Stænglen kun grenet foroven. Frugterne 12-15mm, næbbet ca. = kroppen. N, CØ og SØ.

ssp. chondrilliflora (Boreau) Bonn.: Stænglen grenet fra grunden. Frugterne 7-9mm, næbbet ¼-½ x kroppen. NØ og CV.

- L. watsoniana Trelease 30-200cm. Bladene bugtet-tandede, blåduggede, spindelvævsfildede nedenunder, indtil 30x15cm. Krat i vulkankratere. Az: MTJPF. - Hvidblomstret salat.

L. serriola L. Tornet Salat. Az: GFL. Lu

L. saligna L. Pilsalat. 30-100cm. Stænglen benhvid. Nedre blade udelte til fjerfligede, øvre aflange til linjeformede med pilformet grund. Blomsterne ofte lillaanløbne. C.

L. sativa L. Havesalat. (Lu)

L. virosa L. Giftsalat. 30-150cm. N og CV.

Taraxacum. Mælkebøtte. Her kun hovedgrupperne.

1. Ydre svøbblade halvt til helt hindeagtige bithynicum
" " højst smalt hindekantede 2.
2. Frugterne m.m. rødfarvede 3.
" ikke rødfarvede 6.
3. Skaftet kraftigt, indtil 40cm x 4mm. Bladstilken vinget
hoppeanum
Skaftet spinkelt, under 30cm x 3mm. Bladstilken uvinget 4.

4. Ydre svøbblade tiltrykte til udstående erythrospermum 5.
" " m.m. tilbagebøjede
5. Bladene fjerfligede, udstående fulvum
" svagt delte til lyreformede, oprette gasparrinii
6. Ydre svøbblade med horn obovatum 7.
" " uden horn
7. Ydre svøbblade tiltrykte til bueformet-oprette 8.
" " udstående til tilbagebøjede 9.
8. Bladene indtil 25cm. Svøbet 12-15mm. Næbbet 8-10mm .. adamii
" " 10cm. " 8-12mm. Næbbet 5-8mm apenninum
9. Ydre svøbblade 4-9x2,2-4mm. Bladstilken $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{3}$ x pladen officinale
Ydre svøbblade 4-9x1,5-2,2mm. Bladstilken $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{2}$ x pladen 10.
10. Bladene 8-20cm med 4-7 par lapper eller m.m. hele. Ydre
svøbblade 7-9x2-2,2mm praestans
Bladene 4-10cm med 2-3 par lapper. Ydre svøbblade
4-7x1,5-2mm simile

Taraxacum bithynicum Hindemælkebøtte. Bladene tykke. Ydre svøb-
blade ofte rød- eller lillaanløbne, m.m. tiltrykte, ofte netåre-
de, med horn. NV og CV.

T. obovatum Egbladet mælkebøtte. Kronerne gule med en grållilla
stribe. Frugten stærkt rynket. NØ, SØ, CV.

T. praestans Kronerne lidt bleggule, med en grå eller brun stri-
be. Az: MTP. Lu: SV.

T. adamii Engmælkebøtte. Az: MLC. Lu: N og C.

T. apenninum Alpemælkebøtte. Serras da Estrela og Lousã.

T. simile Az: M. Lu: CV og SV.

T. erythrospermum N og CØ.

T. fulvum CV.

T. gasparrinii N.

T. hoppeanum NØ og CØ.

T. officinale Fandens mælkebøtte. Az: MJFC. Lu: NV, C og SV.

Chondrilla juncea L. Riskurv. 50-100cm. Grågrøn 2-flerårig,
stærkt risagtigt grenet plantet med oprette grene, stivhåret for-
neden og glat foroven. Øvre blade lange og linjeformede. Kurvene
talrige, 1-4 sammen, smalt cylindriske, 9-12x2 $\frac{1}{2}$ -5mm. Udbredt.

Lapsana communis L. Haremad. Az: M. Lu: Udbredt.

Crepis. Høgeskæg.

1. Ingen stængel, kurvene sidder midt i rosetten pusilla
Med stængel 2.
2. Kurvsvøbet 3-9mm. Frugterne 1,4-2,5mm capillaris
" (7)9-16mm. Frugterne 4-17mm 3.
3. Svøbbladene udpræget kirtelhårede 4.
" ikke eller lidet kirtelhårede 5.
4. Mellemlste stængelblade violinformede lampsanoides
" " reduceret fjerfligede foetida
5. Planten klæbrigt-kirtlet i nedre halvdel pulchra
" ikke kirtlet forneden taraxaeifolia

Crepis lampsanoides (Gouan) Tausch Violinhøgeskæg. 30-90cm.
Bladene gulhårede; de nedre lyreformede, de mellemste med 2 store
øren. 2-12 kurve på 9-11mm. N.

C. pulchra L. Glinsende høgeskæg. 30-70cm. Enårig. Planten glat
i den øvre halvdel, kirtlet i den nedre. Kurvsvøbet 8-11x3-6mm,
glat. Nedre blade omvendt lancetformede, tandede til fligede. NØ.

C. foetida L. Stinkende høgeskæg. 10-50cm. Mest enårig. Bladene
fligede med uregelmæssigt tandede flige. Kurvene 10-12mm, noget

cylindriske. Ydre frugter uden, indre med næb. Kronerne citron-gule, de ydre rødstrigede udvendigt. C og SØ.

Crepis pusilla (Sommier) Merxm. Dværghøgeskæg. 2-8cm. Bladene 2-7cm x 2-5mm, høvlfligede eller helrandede, i roset. 2-8 siddende kurve på 3-4mm midt i rosetten. CV.

C. capillaris (L.) Wallr. Az Lu: Alm.

C. taraxacifolia Thuill. (C. vesicaria ssp. haenseleri) 30-80cm. Bladene stivhårede. Kurvsvøbet 8-12mm, ofte dunet. Alm.

Hispidella hispanica Lam. 2-30cm. Enårig med lange hår og stjerne-hår. Bladene helrandede, 1-6cm x 2-10mm. De lange hår indtil 12mm. Kurvstilkene fortykkede i frugt. Ydre kroner gule med rød-brun yderside; de indre brunlilla. Sandede marker og udyrket jord, især i bjærgene. N og CØ.

Andryala. Filtkurv. Stjernefiltede 1-flerårige med eller uden kirtelhår.

1. Svøbbladene uden kirtelhår, udbøjede i frugt		ragusina
" med mange kirtelhår, ikke udbøjede i frugt	2.	
2. Kurvsvøbet 10-12mm, langt tilspidset, bueformet indad-		
krummet i frugt		laxiflora
Kurvsvøbet 5-10mm, stjerneformet-udstående i frugt	3.	
3. Kurvene i en tæt halvskærm, 8-10x10-14mm		corymbosa
" i en m.m. løs halvskærm, 5-9x5-10mm	4.	
4. Flerårig. Stængelbladene med m.m. kileformet grund		
		integrifolia
Enårig. Stængelbladene bredt halvt-omfattende		arenaria

Andryala ragusina L. Hvid filtkurv. 10-50cm. Flerårig. Bladene tandede til helrandede. Åben og uregelmæssig halvskærm. NØ, C, SØ.

A. corymbosa Lam. Tæt filtkurv. 20-50cm. Bladene helrandede til bugtet-tandede, stængelbladene kan dog være fligede. C og S.

A. integrifolia L. Alm. filtkurv. 30-70cm. Bladene bugtet-tandede til fligede. Az: JF. Lu: Alm.

A. arenaria (DC.) Boiss. & Reuter 10-35cm. Grundbladene visne under blomstringen. Stængelbladene æg-lancetformede. Ret mange kurve i en bred og åben halvskærm, 6-8x6-9mm. Indre svøbblade bredt hindekantede. 2 underarter:

ssp. arenaria: Kurvens kirtelhår 1-1½mm, sorte. C og S.

ssp. parvipila Franco: Kurvens kirtelhår 0,5-0,8mm, brune til gullige. C og S.

A. laxiflora DC. 15-45cm. Enårig. Bladene helrandede til tandede, m.m. lancetformede, stængelbladene med afrundet til kileformet grund, uden kirtelhår. NØ, CØ og SØ.

Hieracium. Høgeurt.

1. Med udløbere		2.
Uden "		4.
2. Kurvene sidder for enden af udløberne		castellanum
" på stængler		3.
3. Udløberne korte og tykke med store blade		peleteranum
" lange og tynde med små blade		pilosella
4. Med bladrosen under blomstringen		5.
Uden " " "		16.
5. Bladene klæbrige med mange kirtelhår		6.
" uden kirtelhår		7.
6. Stængel og blade uden almindelige hår		amplexicaule
Stængelgrund og bladrand med almindelige hår		speluncarum
7. 0-1(2) stængelblade		8.
2-8 stængelblade		13.
8. Bladoversiden m.m. glat. Støvfangene mørke		9.
" m.m. tæthåret. Støvfangene gule		10.

9. Bladgrunden kileformet oblongum
 " nærmest spydformet praecox
 10. 1-2(3) kurve. Svøbet 8-10x7-8mm lusitanicum
 (1)2-6 kurve. " 9-12x9-11mm 11.
 11. Stænglen tæt håret af alm. hår schmidtii
 " m.m. glat 12.
 12. Svøbbladene med mange alm. hår legionense
 " få til ingen alm. hår bourgaei
 13. Svøbbladene med mange alm. hår 14.
 " få til ingen alm. hår 15.
 14. Grundbladene med en uvinget stilk på $1/3 - \frac{1}{2}$ x pladen vulgatum
 " siddende eller med en meget kort og vinget stilk onosmoides
 15. Bladene grønne, de nederste 6-14cm. 3-18 kurve .. acuminatum
 " mørkegrønne, de nederste 3-8cm. 1-3 kurve chlorophyllum
 16. Nedre stængelblade $\frac{1}{2}$ -2cm brede umbellatum
 " " (1,2)2-4cm brede 17.
 17. Bladstørrelsen aftager brat midt på stænglen virescens
 " " gradvist op ad stænglen 18.
 18. Bladene hindeagtige, de øvre bredt ægformede latifolium
 " m.m. urteagtige, de øvre m.m. lancetformede 19.
 19. Øvre stængelblade med afrundet grund dumosum
 " " " kileformet grund laevigatum

Hieracium castellanum Boiss. & Reuter Udløberne med 1-3 skafter i spidsen, hver med 1 kurv. N og CØ.

H. peleteranum Merat Klithøgeurt. 2 underarter: Nø.

ssp. vansoestii de Retz: Rosetbladene 8-15mm brede. Kurven 10-12mm.

ssp. ligericum Zahn: Rosetbladene 4-8mm brede. Kurvene 8-10mm.

H. pilosella L. Håret høgeurt. N.

H. oblongum Jordan En skovhøgeurt med grønne blade. NV.

H. praecox Sch.Bip. En Skovhøgeurt med blågrønne blade. NV.

H. vulgatum Fr. Alm. høgeurt. N og CØ.

H. acuminatum Jordan 50-80cm. Svøbbladene langspidsede. N og CØ.

H. chlorophyllum Jordan 30-60cm. N og CØ.

H. schmidtii Tausch Bleg høgeurt. Bladene blågrønne. Grundblade-
 ne æg-lancetformede, næsten helrandede. Over 1000m. NV.

H. lusitanicum Arv.-T. 10-30cm. Bladene blågrønne, m.m. ellipti-
 ske, næsten helrandede. NV.

H. legionense Willk. Bladene blågrønne, elliptiske til æg-lancet-
 formede, helrandede til bugtet-tandede. NV.

H. bourgaei Boiss. NV.

H. onosmoides Fr. 30-60cm. Bladene m.m. blågrønne med mange hår.
 2-12 stængelblade. Kurvsvøbet med få stjernehaar og kirtelhaar. NV.

H. amplexicaule L. Hjerterbladet høgeurt. 10-30cm. 3-6 brede og
 stængelomfattende stængelblade, m.m. ægformede. Kurven 12-16mm. NV.

H. speluncarum Arv.-T. -55cm. Som den foregående, men kurven
 16-18mm. NV.

H. latifolium Link 40-100cm. Bladene ægformede til elliptiske.
 Kurvene 10-13mm med få stjernehaar. NV og CØ.

H. virescens Koch 30-80cm. (H. sabaudum p.p.). Kurvene 7-9x5-7
 mm. NV og CØ.

H. dumosum Jordan NV og CØ.

H. umbellatum L. Smalbladet høgeurt. NV.

H. laevigatum Willd. Rank høgeurt. NV.

Kleinia repens (L.) Haw. -30cm. Blåduget flerårig. Bladene 3-4 x $\frac{3}{4}$ cm, affladede eller furede ovenpå, afrundede nedenunder, m.m. tætstillede i grenenderne, m.m. kodede og med en kort brod. Of-test 2-3 kurve sammen. (Az): T

K. aizoides (L.) Haw. Bladene let sammentrykte og sværdformede, 4-7cm x 2-5mm. (Az): F.

ALISMATACEAE

Sagittaria sagittifolia L. Pilblad. NV og CV.

Baldellia ranunculoides (L.) Parl. Søpryd. 10-50cm. Undervandsblade græsformede, luftblade lancet-linjeformede, 3-8mm brede. Opret stængel med 1(-3) blomsterkranse. Frugterne i et smørblomstagtigt hovede. Az: T. Lu: Udbredt.

B. alpestris (Cosson) Vasc. Butbladet søpryd. Bladene ikke over $3\frac{1}{2}$ x1cm, elliptiske og butte, med kileformet til afrundet grund. Kronbladene 3-4mm. N, C og SØ.

Alisma plantago-aquatica L. Vejbredskeblad. Udbredt.

A. lanceolatum With. Lancetskeblad. Bladene lancetformede, indtil $1\frac{1}{2}$ cm brede, med kileformet grund. Az: STJG. Lu: Udbredt.

Damasonium alisma Miller Damstjerne. 5-40cm. Alle blade grundstillede; flydende og aflange hos vandformen; m.m. lancetformede hos landformen. 3 3mm lange, hvide kronblade med gul grund. Of-test 6 stjerneformet udstående bælgkapsler. 2 underarter:

ssp. alisma: Blomsterstilkene 2-3cm, meget længere end bælgkapslerne. Ofte flerårig. CV.

ssp. bourgaei (Cosson) Maire: Blomsterstilkene 8-15mm, ca. = bælgkapslerne. Altid enårig. CV.

BUTOMACEAE

Butomus umbellatus L. Brudelys. C.

HYDROCHARITACEAE

Hydrocharis morsus-ranae L. Frøbid. C.

Elodea canadensis Michx Vandpest. (Lu): CV.

Blyxa japonica (Miq.) Maxim. Risstjerne. 5-27cm. Undervandsenårig med forlængede, undertiden grenede stængler. Bladene linjeformede, 3-7cm x $1\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ mm, omskedende, bløde og uregelmæssigt fint savtakke. Med akselstillet, rørformet hylsterblad om blomsterstilken. Bægeret 3-4mm, kronen 6-10mm og hvid, begge linjeformede. Rismarker. (Lu): SV

Vallisneria spiralis L. Vandskrue. Ålegræslignende vandplante. Hunblomsterne på lange, spiralsnoede stilke. CV og SV.

JUNCAGINACEAE

Triglochin. Trehage.

1. 6 frugter, 2 x så lange som brede		maritima
3 " "		2.
2. Frugten kugleformet		striata
" forlænget		3.
3. Stængelgrunden løjformet opsvulmet og trævlet		bulbosa
" ikke " " , uden trævler		palustris

Triglochin maritima L. Strandtrehage. NV og CV.

T. palustris L. NV og CV. Sj.

T. striata Ruiz og Pavón Frugterne med 3 længderibber. Strandsumpe. (Lu): NV og CV.

T. bulbosa L. Knoldtrehage. Frugten 6-12mm, ellipsoid~~sk~~-cylindrisk. 2 underarter:

ssp. barrelieri (Loisel.) Rouy. Vårblomstrende. Frugtstilkene m.m.

opret-udstående. C og S.

ssp. laxiflora (Guss.) Rouy: Høstblomstrende. Frugtstilkene m.m. tiltrykte til aksen. CV og SØ. Sj.

LILAEACEAE

Lilaea scilloides (Poiret) Hauman En enårig sumpplante, der ligner en Trehage. Bladene indtil 60cm x 4mm, med en tvelappet skedehinde. Med grundstillede hunblomster mellem skederne med lange, trådformede grifler. Ellers med langstilkede aks med skælagtige dækblade. (Lu): NV.

POTAMOGETONACEAE

Potamogeton. Vandaks.

1. Alle blade modsatte	densus	
Højst blomsterstandens blade modsatte		2.
2. Alle eller nogle blade elliptiske, lancet- eller ægformede		3.
Alle blade bånd-, linje- eller trådformede		9.
3. Undervandsbladene uden bladplade	natans	
" med "		4.
4. Undervandsblade kort- eller langstilkede		5.
" helt siddende		7.
5. Undervandsbladene kortstilkede. Ingen flydeblade	lucens	
" langstilkede. Ofte med flydeblade		6.
6. Undervandsbladene finttandede. Frugterne 3-4mm	nodosus	
" helrandede. Frugterne 1½-2½mm		
7. Stænglen fladtrykt. Bladranden savtakket, ofte kruset	crispus	
" trind. Bladene helrandede		8.
8. Undervandsbladene med kileformet grund	gramineus	
" " hjerteformet grund	perfoliatus	
9. Alle blade spredte og børsteformede	pectinatus	
Blomsterstandsbladene modsatte		10.
10. Bladene 1-ribbede. Frugtens buglinje næsten ret	trichoides	
" 3-5-ribbede. Frugtens buglinje buet	pusillus	

Potamogeton natans L. Svømmende vandaks. NV, C og SV.

P. polygonifolius Pourret Aflangbladet vandaks. Åž Lu: Udbredt.

P. nodosus Poiret Knudevandaks. Flydebladene store, elliptiske eller lancetformede, 9-14x3-6cm; undervandsbladene lancetformede, op til 20x4cm. Aksstilkene fortykkede foroven. Stængelledene kortere forneden, hvor stænglen derfor bliver knudret. Az Lu: Alm.

P. lucens L. Glinsende vandaks. Az: M. Lu: NV, CV og S.

P. gramineus L. Græsbladet vandaks. CV.

P. perfoliatus L. Hjærtebladet vandaks. NV og C.

P. pusillus L. Spinkelt vandaks. Az: SMGL. Lu: Udbredt.

P. trichoides Cham.& Schl. Hårfint vandaks. CV og SØ.

P. crispus L. Kruket vandaks. Udbredt.

P. pectinatus L. Børstebladet vandaks. NV, C og SV.

P. densus L. Tæt vandaks. C og SØ.

RUPPIACEAE

Ruppia maritima L. Alm. havgræs. Az: TJ. Lu: NV, C og S.

R. cirrhosa (Petagna) Grande Langstilket havgræs. C og SØ. Sj.

ZOSTERACEAE

Zostera marina L. Alm. ålegræs.

Z. noltii Hornem. Dværgålegræs.

ZANNICHELLIACEAE

Zannichellia palustris L. Vandkrans.

Cymodocea nodosa (Ucria) Asch. Finttandet ålegræs. Et saltvandsålegræs, der er op til 5mm bredt, med 7-9 ribber og finttandet mod spidsen.

NAJADACEAE

Najas. Najade. Enårige, gaffelgrenede vandplanter. Bladene 2-3 sammen, tydeligt takkede.

Najas marina L. Stor najade. Bladene 15-40mm lange og 1-2 mm brede uden de grove tænder, der får bladene til at ligne noget, der er afgravnede af vandinsekter. C

N. minor All. Skør najade. Bladene op til 3cm lange og under 1mm brede (tænderne indbefattede), med 5-17 par tænder. C og S.

LILACEAE

1. Blomsterne udgår direkte fra løget 2.
" stilkede 3.
2. Bløsterbladene sammenvoksede forneden til et rør Colchicum
" frie hele vejen Merendera
3. Blomsterne i bladhjørnerne eller i klaser fra bladhjørnerne 4.
" i en m.m. endestillet blomsterstand 7.
4. Bløde, løvfældende blade Polygonatum
Stive, stedsegrønne blade (eller kladodier) 5.
5. Blomsterne sidder midt på de m.m. lancetformede kladodier
Ruscus
Blomster- eller klasestilkene udgår fra stænglerne 6.
6. Slyngplanter med netårede blade Smilax
Kladodierne mest linjeformede, ikke netårede Asparagus
7. Blomsterne i en skærm, omgivet af svøblade i knop 8.
" sjældent i skærm, i så fald uden svøb 9.
8. Bløsteret sammenvokset forneden. Ingen løglugt Nothoscordum
" frit forneden. Planten med løglugt Allium
9. Bladene kødede og tykke med m.m. tornet rand Aloe
Bladranden ikke tornet 10.
10. Bløsterbladene mindst $\frac{1}{5}$ sammenvoksede 11.
" under $\frac{1}{5}$ " 13.
11. Bløsterrøret ikke længere end tænderne Dipsadi
" længere end tænderne 12.
12. Bløsterrøret m.m. indsnævret ved munden Muscari
" ikke " fortil Bellevalia
13. Blomsterne med 3-4(5) frie grifler Veratrum
" uden eller med 1, højst 3-kløvet griffel 14.
14. Støvtrådene tæthårede 15.
" m.m. glatte 16.
15. Blomsterne i en klase. Støvknapperne grundfæstede
Narthecium
Blomsterne i en top. Støvknapperne rygfæstede Simethis
16. Sivformede stængler med skælagtige blade Aphyllanthes
Med grønne blade 17.
17. Bladene grundstillede (1-2 kan dog omskede stænglen lidt) 18.
Med stængelblade eller bladagtige støtteblade 24.
18. Planten med løg 19.
" uden løg, men med en kort jordstængel 22.
19. Bløsteret med en rød midterribbe Urginea
" ensfarvet eller med en grøn midterribbe 20.
20. Bløsteret hvidt, gulligt eller grønligt Ornithogalum
" blått eller lillat 21.
21. Blomsterne med 1(0) støtteblad Scilla
" " 2 støtteblade Hyacinthoides
22. Bløsterbladene med 1 ribbe Asphodelus
" " 3 ribber 23.
23. Blomsten tragtformet. Støvknapperne rygfæstede Paradisea
" hjulformet. Støvknapperne endefæstede Anthericum

24. Bladene i krans *Lilium*
 " modsatte eller spredte 25.
 25. Bløsterbladene tilbagebøjede. Plettede blade ... *Erythronium*
 " ej " . Uplettede " 26.
 26. Ingen griffel *Tulipa*
 Med griffel 27.
 27. Blomsterne oprette eller udstående, m.m. gule *Gagea*
 " nikkende, 15-40mm *Fritillaria*

Narthecium ossifragum (L.) Hudson Benbræk. Serras do Minho.

Veratrum album L. Hvidt foldblad. 50-150cm. De nedre blade 10-25 x 3,5-7(15) cm, m.m. foldede langs ribberne. Blomsterne hvidgrønne eller gullige i en ofte stor top. M.sj. Serra da Estrela.

Asphodelus. Skarnlilje.

1. Bladene m.m. trinde og hule, 1-4mm brede *fistulosus*
 " flade, 1-4cm brede 2.
 2. Kapslen trelappet og indtrykket i spidsen *bento-rainhae*
 " anderledes 3.
 3. Støttebladene ensfarvet mørke. Enkel eller fågrenet klase 4.
 " lyse eller lysrandede. Blomsterne i top 5.
 4. Frugtstilken mindst lig støttebladet. Kapslen 8-13x6-13
 mm, oftest noget forlænget *lusitanicus*
 Frugtstilken < støttebladet. Kapslen 10-18x12-18mm,
 oftest kuglerund *macrocarpus*
 5. Frugtstilken 0,8-1,3mm tyk. Mange gamle bladresten .. *ramosus*
 " 0,5-0,7mm tyk. Ingen " " 6.
 6. Kapslen klæbrig, indsnævret forneden *serotinus*
 " ej " , ej " *aestivus*

Asphodelus fistulosus L. Trind skarnlilje. I-VI.

A. bento-rainhae Silva ssp. bento-rainhae Serra da Gardunha.

A. lusitanicus Cout. III-VI. Udbredt.

A. macrocarpus Parl. ssp. macrocarpus III-VI. Udbredt.

A. ramosus L. ssp. distalis Diaz & Valdés I-IV. AAl Ag BA1 E

A. serotinus Wolley-Dod Klæbrig skarnlilje. III-VI. Udbredt.

A. aestivus Brot. Sildig skarnlilje. IV-IX. Udbredt.

Anthericum liliago L. Ugrenet edderkopurt. BA TM

Paradisea lusitanica (Cout.) Samp. Paradislilje. 60-120cm. Bladene 30-70x0,5-2,5cm. Åben klase med 20-25 blomster på 2,5-3cm. Støvdragerne lidt krumbt nedad- og opadbøjede. V-VII. N og CØ.

Simethis planifolia (L.) Gren. Hedestjerne. 12-40cm. Bladene smalle, ofte vredne, > stænglen. Toppen åben og uregelmæssig med 10-30 blomster på 9-11mm, hvide indeni, røde udenpå. N C og SV.

Aphyllanthes monspeliensis L. Blå nellikelilje. 20-30cm. tættaget, noget blågrøn med sivagtige stængler med reducerede blade. 1-3 blå blomster sammen, omgivne af et rødbrunt svøb. TM.

Aloe vera (L.) Burmf. Ægte rørklokke. 80-150cm. Tykke, kødede, smalt trekantet-lancetformede blade. Mange rørformede, gule blomster på 2,5-3cm, ca. 5mm langt stilkede. (Lu): SV.

A. arborescens Miller Semperfi. 1,5-3,5m. Bladene 20-40x3-5cm, 7-8mm tykke. Klasen tæt, 10-20cm lang med blomsterstilke på 3-4 cm og 3,5-4,5cm lange, skarlagenrøde blomster. XII-V. (Lu): Ag E

Colchicum multiflorum Brot. (*C. autumnale* p.p.) Rødlilla, krusagtige blomster med gule støvknapper. IX-XI. N og C.

C. lusitanum Brot. Blomsterne rødlilla, let spættede. Støvknapp-

perne sortlilla til lyst rødlilla, sjældent gule. IX-XI. NØ, C, S.
Merendera montana (L.) Lange Kalktidløs. (M. pyrenaica). Bladene indtil 22cm x 4-8mm, kommer mest frem efter blomsterne. Disse lyst rødlilla, 3-4½cm. Støvknapperne 8-12mm. N og C. VIII-IX.

M. filifolia Camb. Krattidløs. Bladene indtil 15cm x 1½-2½mm, kommer frem samtidigt med blomsterne. Disse lyst rødlilla, 2-3½cm. Støvknapperne 5½-8mm. Høstblomstrende. NØ, CV og S.

Gagea. Guldstjerne.

1. Blomsterstilkene dunede 2.
 " glatte eller kun hårede forneden 3.
2. 2-6cm høj. Grundbladene ½mm brede, trådformede .. nevadensis
 7-12cm høj. " 1-1½mm brede, flade lusitanica
3. 1 grundblad, 1-3mm bredt, fladt pratensis
 2 grundblade, 0,2-0,5mm brede, trådformede tenuis

Gagea pratensis (Pers.) Dumort Engguldstjerne. 4-12cm. Blosteret 15-20mm. Støvfanget længere end støvknapperne. NØ.

- G. lusitanica Terracc. (G. foliosa p.p.) 1-2 blomster på 9-14mm, grønne udvendigt, gule indvendigt. Støvfanget længere end støvknapperne. NØ, C og SØ.

G. nevadensis Boiss. Grønlig guldstjerne. 1-2 blomster på 6-9mm, grønne udvendigt og gule indvendigt. Støvfanget m.m. dækket af støvknapperne. N og CØ.

- G. tenuis Terracc. (G. soleirolii p.p.) 3-12cm. 1-2 blomster på 6-9mm, farvede som nevadensis. Støvfanget omtrent på højde med støvknapperne. N.

Erythronium dens-canis L. Hundetandslilje. 10-30cm. Bladene 5-9 x 1½-4cm, rød- eller blegspættede. Den enlige blomst nikkende, lyserød med tilbagebøjede, 18-30mm lange blosterblade og fremadrettede støvdragere og griffel. N og CN.

Tulipa australis Link Sydlig tulipan. 25-40cm. Blosteret 20-35mm, gult, med rødligt anstrøg udvendigt. Støvtrådene opsvulmede og hårede ved grunden. Udbredt.

T. clusiana DC. Syrentulipan. 20-40cm. Bladene smalle, indtil 1½cm brede. Blosteret hvidt med sort grund indvendigt og rødt anløbet udvendigt. (Lu): CS: Fra Irão til N.f. Paquistão.

T. praecox Ten. Spidstulipan. 20-65cm. Bladene ret brede, indtil 7cm. Blosteret orange med grønligt anstrøg udvendigt og en mørkt brungrøn, gulkantet grund. (Lu): C og SØ.

Fritillaria nervosa Willd. 12-55cm. Ydre blosterblade 20-40 x 5½-15mm, de indre 8½-20mm brede. Blomsten brunlilla og spættet, undertiden med et gult bånd. Honningkirtlerne 2-7½x1,2-5½mm. 900-1600m. Serra do Soajo, Gereia og Estrela.

F. lusitanica Wikström 10-60cm. Ydre blosterblade 18-30x4-9mm, de indre 7-12mm brede. Farven som hos foregående, mindre hyppigt spættede. Honningkirtlerne 6-18x1-3mm. C og S.

Lilium martagon L. Kranzlilje. 50-90cm. Bladene i kranse på 4-8 lancetformede blade. Blomsterne hængende, op til 3½cm, m.m. røde og ofte plettede, med krummede blosterblade. N.

Ornithogalum. Fuglemælk.

1. Blomsterne i en forlænget klase 2.
 " i en halvskærm 5.
2. Blomsterne m.m. siddende, mest under 15 i klasen 3.
 " tydeligt stilkede, mest over 20 i klasen 4.
3. 1 blad. Frugtknuden afskåret i spidsen broteroi
 2-3 blade. Frugtknuden tilsmalnet i spidsen concinnum

4. Blomsten 5-10mm, grønlighvid med grønt bånd pyrenaicum
" 10-15mm, hvid med grønt længdeband narbonense
5. Blomsterne helt hvide eller flødefarvede arabicum
" hvide med grønligt længdebånd 6.
6. Bladene meget længere end halvskærmen orthophyllum
" højst af halvskærmens længde gussonei

Ornithogalum pyrenaicum L. Pyrenæisk fuglemælk. 50-100cm. 5-8 blade, der ofte er visne under blomstringen. Støttebladene 5-10 mm. Blomsterstilkene 5-20mm. Udbredt.

O. narbonense L. Pyramidefuglemælk. 30-80cm. Mest 3-4 blade, der er grønne under blomstringen. Støttebladene 14-25mm. Blomsterstilkene 10-30mm. NØ, C og S.

O. orthophyllum Ten. ssp. baeticum (Boiss.) Zahar 7-20cm. 3-10 blade på 14-40cm x 1-8 mm. 2-25 blomster. Udbredt.

O. gussonei Ten. Skaftet 3-6cm. 1-4 blade på 6-11cm, trædformede og furede. 1-5 blomster. C.

O. arabicum L. Storblomstret fuglemælk. 30-80cm. Bladene 1-3cm brede, uden hvid stribe. Blomsterbladene 15-25x7-12mm, butte. C, S.

O. broteroi Lainz Eenbladet fuglemælk. (O. unifolium). Skaftet 2-15cm. Bladet 5-25cm x $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm. 3-6(-11) blomster i en aksformet klase. NV, C og S.

O. concinnum (Salisb.) Cout. Skaftet 10-40cm. 6-15(-20) blomster i den aksformede klase. N, C og SV.

Urginea maritima (L.) Baker Strandløg. Stor knold på 10-15cm, med store, læderagtige blade på 12-30x3-6cm, der kommer frem efter blomstringen. Stænglen 50-150cm med over 50 tætsiddende blomster på 6-8mm. Udbredt.

Scilla. Vårstjerne.

1. Støttebladene over 4mm 2.
" højst $1\frac{1}{2}$ mm eller manglende 7.
2. Støttebladene 4-7mm. 1 grundblad monophyllos
" over 7mm. 2-12 grundblade 3.
3. Støttebladene 5-8cm peruviana
" 4-30mm 4.
4. Nedre blomsterstilke 15-50mm. Planten indtil 40cm 5.
" " 5-12 mm. " sjældent over 15cm 6.
5. Bladene 3-8mm brede. Klasen med 8-25 blomster ramburei
" 8-15mm " " " 25-45 " beirana
6. Blomsterne i halvskærm, lugtløse. Blomstrer V-VI. verna
" " klase, vellugtende. Blomstrer II-III. odorata
7. Med støtteblade. Planten 30-80cm, kraftig hyacinthoides
Uden " " 5-20(25)cm, spinkel autumnalis

Scilla verna Hudson. Norsk vårstjerne. 2-12 blomster på 5-7mm. Støttebladene ofte lidt længere end stilkene. NV.

S. odorata Link Vellugtende vårstjerne. 5-12 blomster på 6-12mm. Støttebladene ca. = stilkene. Sortbla støvknapper. Ag.

S. ramburei Boiss. Knolden $1\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ cm. Blomsterne klokkeformede. Bladene 3-8mm brede. Klasen aflang. NØ, C og S.

- S. beirana Samp. Knolden $1\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ cm. Blomsterne klokkeformede. Klasen kegleformet som ung, forlænget i frugt. N.

S. monophyllos Link Eenbladet vårstjerne. 5-30cm. Bladet 10-25x $\frac{1}{2}$ -2cm. 4-12 klokkeformede blomster på 5-8mm. Udbredt.

S. hyacinthoides L. Hyacintvårstjerne. 30-80cm. Løget 4-5cm. Bladene 30-50x1-3cm. Blomsterstanden klaseformet med 1-3cm lange stilke. Blomsteret 5-7mm. C og S.

Scilla peruviana L. Pyramidevårstjerne. 10-40cm. Stort løg på 4-7cm. Bladene store, 30-50x5-8cm, noget kødede. Klasen tæt, pyramideformet, stilkene til sidst 5-9cm. Blomsterne blålilla med en grøn stribe udvendigt, 9-12mm. C og S.

S. autumnalis L. Høstvårstjerne. 5-20 cm. 6-20 blomster i en forlænget klase med stilke på 3-4mm (15mm i frugt). Blosteret 3-5 mm, blålillat med brungrøn midterribbe. Udbredt.

Hyacinthoides hispanica (Miller) Rothm. Spansk vårstjerne. 10-40 cm. Klasen med 4-15, udstående til hængende, klokkeformede blomster på 8-20mm. Støvdragerne udgår 1/3 oppe ad blosteret. Udbredt

H. vicentina (Hoffm. & Link) Rothm. 4-35cm. 3-15 klokke-stjerneformede blomster på 5-9mm. Støvdragerne udgår fra blosterets grund. 2 underarter:

ssp. vicentina: Bladene indtil 20cm, ofte bølget-krummede. Stænglen 4-12cm. SV.

ssp. transtagana Franco & Afonso: Bladene indtil 35cm, ikke bølgede. Stænglen 10-35cm. CS og SV.

Bellevalia hackelii Freyn 12-35cm. Ligner en Muscari-art. Bladene linjeformede i de nedre 2/3 og trådformede i den øvre 1/3. Blomsterne mørkeblå; tænderne hvidrandede. Ag

Dipcadi serotinum (L.) Med. Gulbrun klippehyacint. 10-30cm. 2-4 blade. Klasen ensidig med 6-23 gulbrune eller gulgrønne blomster på 12-15mm. Udbredt.

Muscari comosum (L.) Miller Duskhyacint. Bladene 5-17mm brede. Klasen forlænget, for neden med udstående, blegbrune frugtbare blomster med en stilk på 5-10mm. Foroven med en dusk af golde, lilla blomster med stilke på 6-25mm. M.alm.

M. neglectum Ten. Druhyacint. 10-20cm. Bladene 1½-3mm brede, furede eller halvtrinde. En tæt klase med 12-20 kortstilkede, 4-4½mm lange, mørkeblå blomster med små, hvide tænder. I spidsen nogle mindre, golde blomster. NØ, CV og S.

Allium. Løg.

1. Bladene tydeligt stilkede, lancetformede	victorialis
" siddende, linje- eller trådformede	2.
2. Skærmen uden blomster, kun med yngleknopper	3.
" med "	7.
3. 1 ofte affaldende svøbblad med langt næb	4.
2 blivende svøbblade, uden eller med kort næb	6.
4. Bladene flade, mest over 4mm brede	ampeloprasum
" 1-4mm brede, halvtrinde eller trådformede	5.
5. Skærmen uden tydelige forblade	vineale
" med store og tydelige forblade	guttatum
6. Bladene indtil 30cm lange og 1-4mm brede ...	sphaerocephalon
" " 20cm " og 0,3-0,8mm brede	pruinatum
7. Stænglen trekantet. Griflen tregrenet	triquetrum
Støvfanger hoved- eller trådformet	8.
8. Bladene m.m. svagt randhårede, undertiden dunedede	9.
" helt glatte	10.
9. Blomsterstilkene 3-5 x blosteret	subhirsutum
" højst 3 x blosteret	subvillosum
10. Bladene udgår fra samme højde på stænglen	11.
" " " forskellige højder på stænglen	19.
11. Knoldene sidder på en jordstængel. Støvdragerne udragende	12.
Uden jordstængel. Støvdragerne sjældent en smule "	13.
12. Skærmen 2-5cm bred. Blomsterne rød-bleglilla	senescens
" 1-2½cm bred. " hvidlige	ericetorum
13. Blomsterne gule	scorzonerifolium
" hvide eller lyserøde	14.
14. Bladene mest over 1cm brede	15.
" " under 1cm brede	16.

15. Stænglen 2-4mm tyk, trekantet neapolitanum
 " 5-10mm tyk, trind nigrum
16. 2 svøbbblade. Ydre blosterblade kølede massaessylum
 1 svøbbblad, der er helt eller 2-4-kløvet 17.
17. Blosterbladene 7-12mm, mest lyserøde roseum
 " 5-7 mm, hvide 18.
18. Blomsterstilkene 3-5 x blosteret subhirsutum
 " højst 3 x blosteret subvillosum
19. Blomsterne over 8 mm, mest lyserøde roseum
 " under 8 mm 20.
20. 2 blivende svøbbblade med langt næb 21.
 1 affaldende eller 2 blivende svøbbblade med kort næb 22.
21. Skærmen $3\frac{1}{2}$ -7cm bred, tydeligt uligestilket ... paniculatum
 " 1- $3\frac{1}{2}$ cm " , mindre udpræget uligestilket pallens
22. 2 blivende svøbbblade 23.
 1 affaldende (sj. blivende), langnæbbet svøbbblad 25.
23. Støvdragerne udragende, de indre 3-spidsede sphaerocephalon
 " ikke udragende 24.
24. Alle støvdragere enkle, ca. = blosteret schmitzii
 Indre støvdragere 3-spidsede, kortere end blost. pruinatum
25. Bladene flade, 3-20(-40)mm brede 26.
 " trinde eller trådformede, 0,2-3(4)mm brede 27.
26. Bladene 5-20mm brede ampeloprasum
 " 3-6 mm " baeticum
27. Ydre blosterblade næppe kølede. Ingen forblade ... vineale
 " " kølede. Skærmen med et ekstra svøb
 af store forblade guttatum

Allium senescens L. Kantet løg. 10-40cm. Stænglen halvtrind nederst, tokantet længere oppe. Svøbet 5-8mm med 2-3 lapper. M.sj.

A. ericetorum Thore Hedeløg. 10-40cm. Stænglen trind. Svøbet 7-12mm med 2 uens lapper. Blomsterne $3\frac{1}{2}$ -4mm, hvide eller gullige, undertiden med lyserødt anstrøg. NV.

- ② A. schmitzii Cout. 30-60cm. Stænglen hul. 1-3 blade, $\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ mm brede. 2 uens, kort tilspidsede svøbbblade, indtil 15mm. Skærmen $2\frac{1}{2}$ - $6\frac{1}{2}$ cm. Blosteret 5-7mm med mørkere midterribbe, rødlillat eller lyserødt. Løget smalt kegleformet. NØ, CØ og S.

A. victorialis L. Allemandsharnisk. 30-80cm. Bladene $1\frac{1}{2}$ -9cm brede. Blomsterne 4-5mm, hvidgrønne, med fremragende støvdragere. NV.

A. roseum L. Rosenløg. Bladene 4-6mm brede, med finttandet rand. Svøbet kort og uregelmæssigt firfliget eller udelt. NØ, C og S.

A. massaessylum Batt.& Trabut 15-40cm. 2-3 blade, 2-10mm brede, furede. De 2 svøbbblade 10-15mm. Blomsterne 10-14mm, hvide med rødlilla ribbe. Udbredt.

A. neapolitanum Cyr. 20-50cm. Stænglen trekantet med de 2 kanter svagt vingede. Svøbet 1-bladet. Skærmen 5-8cm bred. Blomsterne 7-12mm, hvide. NØ, C og S.

A. subhirsutum L. Randhåret løg. 20-50cm. Bladene slappe, 3-10mm brede. Svøbet med 2-3 korte lapper. Skærmen åben. Blosteret 7-9mm, skinnende hvidt. Støvdragerne oftest brune. (Az): MTP

A. subvillosum Salzm. 10-50cm. 2-5 blade. Svøbet 10-15mm, mest 2-4-delt. Blosteret 5-7mm, helt hvidt. Skærmen mest tæt. S.

A. scorzonnerifolium DC. 12-50cm. Stænglen kantet foroven. 3 blågrønne blade, 3-7mm brede. 1 affaldende svøbbblad. Blomsterne 7-10mm. N.

A. triquetrum L. Trekantsløg. 10-45cm. Bladene 3-10(-17)mm brede. 2 svøbbblade på 20-25mm. Skærmen mest ensidig, med 3-15 blomster, der er hængende og klokkeformede, 10-15mm og hvide med grøn længdestribe. (Az): M. (Lu): NV og CS. M.sj.

A. paniculatum L. Topløg. 20-60cm. Bladene indtil 2mm brede, ka-

rakteristisk indrullede som tørre. Svøbet tvedelt, den længste del indtil 14cm lang. Blosteret lyst rødlilla til hvidt. C og S.

Allium pallens L. Blegt løg. 30-45cm. Bladene halvt cylindriske, 1-1½mm, let furede. Det lange svøbblad 2½-10cm. Blosteret smalt klokkeformet, 3½-5½mm, hvidt. Udbredt.

A. ampeloprasum L. Porreløg. 50-130cm. Bladene visne under blomstringen, kølede og ru. 3-8cm bred, kugleformet, ofte meget tæt blomstret skærm med hvide til mørkerøde blomster på 3½-5½mm. Indre 3-spidsede støvtrådes ydre spidser 2 x midterspidser. (Az): MPJLC. Lu: NØ, C og S.

A. baeticum Boiss. Trævlløg. 30-90cm. Ydre løghinde trævlet, kraveformet forlænget opad. Bladene ofte visne under blomstringen. Skærmen 3-6cm bred, halvkugleformet. Blosteret 4-5mm, hvidt. Indre støvtråde ligeligt 3-spidsede. C. Ikke alm.

A. sphaerocephalon L. Hovedløg. 30-90cm. 2-5 ofte visne blade. Svøbet 1-2cm. Blomsten mest lyserød eller rødlilla, 3½-6mm. Skærmen 1-3cm bred. Udbredt.

- A. pruinatum Sprengel 20-50cm. Bladene 0,3-0,8mm brede, trådformede. 2 svøbblade på 5-7mm. Skærmen 1-2cm bred. Blosteret 3½-4mm, rødlilla, de indre blade hvidrandede. Indre støvtrådes yderspidser 2-3 x midterspidser. NV, C og S. Ikke alm.

A. vineale L. Sandløg. Az: MPFL. Lu: N, C og SØ.

A. guttatum Steven ssp. sardoum (Moris) Stearn Stribet løg. 20-90cm. Bladene hule. Svøbet 1-5cm. Blosteret 2½-4½mm, hvidligt med grøn eller lyserød ribbe. Støvdragerne udragende. Udbr.

A. nigrum L. Bredbladet løg. 45-90cm. Bladene 2-6cm brede, med bølget rand. Skærmen tæt og halvkugleformet, 7-9cm. Svøbet 2-4delt, indtil 3cm. Blosteret 6-9mm, lyserødt eller hvidligt, med grønlig ribbe. C og SØ.

Nothoscordum inodorum (Aiton) Nicholson Duftløg. 30-60cm. Bladene 4-20mm brede. Skærmen delvist omsluttet af et svøb af 2 nedentil sammenvoksede blade. Blomsterne vellugtende, 10-15mm, tragtformede, hvidlige med lyserød ribbe, grønlig ved grunden. (Az) (Lu)

Polygonatum odoratum (Miller) Druce Kantet konval. N, C og SØ.

Asparagus. Asparges.

1. Kladodierne æg-lancetformede asparagoides
- " under 2mm brede, ikke bladagtige 2.
2. Stænglerne hvide. Kladodierne 20-30mm albus
- " grønne. " 4-20 mm 3.
3. Kladodierne næsten ens, 2-8mm, 10-30 sammen .. acutifolius
- " tydeligt uens, 10-20mm, 3-7 sammen aphyllus

Asparagus asparagoides (L.) Druce Bladasparges. Stænglen klatrende, indtil 1½m. Kladodierne 20-30x8-15mm, tilspidsede. 1-3 hvidgrønne blomster på 4-6mm i bladhjørnerne. (Az): MTF. (Lu)

A. albus L. Hvidgrenet asparges. 30-90cm. De hvide grene bugtede eller zigzagbøjede. De ret bløde kladodier med en torn ved grunden af knippet. Blomsterne grønlig, 4mm, 6-12 sammen. Bærret rødt, til sidst sortagtigt. NØ, C og S.

A. acutifolius L. Buskasparges. 30-150cm. Blomsterne gulgrønne, 4½mm. Bærret sort. Udbredt.

A. aphyllus L. Gitterasparges. Udbredt.

Ruscus aculeatus L. Musetorn. 30-60cm. Halvbusk med mørkegrønne, stribede grene og mørkegrønne, æg- til lancetformede, tornspidsede kladodier på 20-32x8-14mm med blomster og frugter udgående fra midten af kladodiet. Blomsterne grønlig, 4mm. Bærret rødt. Az Lu

Smilax aspera L. Pigtråd. 1-15m. Stedsegrøn slyngplante med kantede, glatte og tornede stængler og spredte hjerte-pilformede læderagtige blade, ofte 8-10x4-5cm. Blomsterne hvide, 4-5mm, i skærme i korte stande fra de øvre bladhjørner. Bærret rødt eller mørkt. Az: MTJ. Lu

S. canariensis Willd. Trind pigtråd. -20m. Stedsegrøn slyngplante med trinde, mest tornløse stængler. Bladene indtil 12x9cm, lancet- eller ægformede, med afrundet til svagt hjerteformet grund; stilken furet, ofte udvidet foroven. Blomsterne i enlige skærme fra bladhjørnerne. Bærret rødt. Az: MTJP

AGAVACEAE

Agave. Tykbladede rosetplanter med tornet-tandet rand og en solid spids. En top på 4-7m med oprette blomster med udragende støvdragere.

Agave americana L. Sekelplante. Bladene 1-2m x 15-25cm, med en endetorn på 2-3cm, lidt blågrønne. Skaftet lig eller kortere end toppen. (Az): S. (Lu): C og S.

A. atrovirens Karw. Bladene 20-40cm brede, mørkegrønne, med en endetorn på 4-6(-10)cm. Skaftet 2-3 x toppen. (Lu): CV og S.

Furcraea foetida (L.) Haw. Bladene 1-2m x 10-15cm, helrandede, næppe stikkende, gulliggrønne. Toppen med skaft 6-12m. Blomsterne nikkende, støvdragerne ikke udragende. (Lu): S.

AMARYLLIDACEAE

Amaryllis belladonna L. Belladonnalilje. 30-60cm. Bladene 30-45 x 1½-3cm, kommer frem efter blomstringen. En skærm på 4-8 6-9cm store, kraftigt lyserøde, vellugtende, klokkeformede blomster med et blosterrør på 1cm. (Az): MTJFL. (Lu): CV.

Leucojum. Hvidblomme. Skærm af 1-4 hvide, nikkende, klokkeformede blomster med ens blosterblade.

Leucojum autumnale L. Høstvidblomme. 7-15(-25)cm. Bladene 1 mm tykke, korte under blomstringen, senere 12-16cm. Støttebladet uddelt. Blosterbladene 9-14mm, ofte lyserødt anløbne ved grunden. Høstblomstrende. Udbredt.

L. trichophyllum Schousboe Trådbladet hvidblomme. Bladene 14-20 cm, smalt linjeformede, udviklede før blomstringen. Skaftet 8-30 cm. Støttebladet tvedelt. Blosterbladene 12-20mm. Vårblomstrende. C og S.

Narcissus. Narcis.

1. Høstblomstrende. Ingen blade under blomstringen .. serotinus
Blomstrer I-VI. Med blade under blomstringen 2.
2. Blosteret hvidt og kronen gul tazetta
" m.m. ensfarvet 3.
3. Blomsterne hvide eller flødefarvede 4.
" fra lysegule til orange farvede 5.
4. Blosterbladene udstående papyraceus
" skarpt nedadbøjede triandrus
5. Blosterrøret 2-3 mm cyclamineus
" mindst 5 mm 6.
6. Blosterrøret bredt omvendt kegle- eller klokkeformet 7.
" cylindrisk til smalt tragtformet 9.
7. Kronen 20-45mm. Bladene 5-15mm brede pseudonarcissus
" 7-25 mm. " 1-6 mm " 8.
8. Støvtrådene krumme. Bladene 1-1½(-3)mm brede .. bulbocodium
" rette. Bladene 2-6mm brede asturiensis
9. Blosterbladene skarpt nedbøjede triandrus
" m.m. udstående eller noget tilbagebøjede 10.
10. Blomsterstilken 0-3 mm rupicola
" mindst 6 mm 11.

11. Bløsterbladene over 10mm. Bløsterrøret (17-)20-30 mm	
Bløsterbladene mest under 10mm. Bløsterrøret højst 18mm	12. jonquilla
12. Bladranden fint ru (i det mindste delvist)	scaberulus
" jævn	13.
13. Bladene flade	calcicola
" halvtrinde eller furede	14.
14. Bladene stive og oprette	willkommii
" bøjelige, ofte bølgede eller nedhængende	15.
15. Bladene $\frac{1}{2}$ -1,8mm brede. Bløsterrøret ofte krumt	gaditanus
" 1-4 $\frac{1}{2}$ mm " " ret	fernandesii

Narcissus serotinus L. Høstnarcis. 10-25cm. Bladene 10-20cm x 1mm, trinde og lidt blågrønne. Blomsterne mest enlige, hvide med orange krone, denne 1-1½x3-4mm, 6-lappet. S.

N. tazetta L. Tazet. 20-50cm. Bladene 20-60cm x 5-25mm. 3-15
blomster. Blosterrøret 12-18mm. Kronen 3-6x6-11mm. (Az): SMTGF.

N. papyraceus Ker-Gawler Hvid tazet. 20-50cm. 6-20 blomster.
 Bløsterrøret 12-16mm, bladene 12-18mm. Bladene 7-15mm brede.
ssp. papyraceus: Blomsterne 2½-4cm brede. C og S.
ssp. panizzianus (Parl.) Arc.: Blomsterne 2-2½cm brede. Az: F.
 Lu: C og S.

N. jonquilla L. Sivnarcis. 20-45cm. Bladene $1\frac{1}{2}$ -4mm brede, halvtrinde, oprette. Mest 2-4 gule blomster. Blosterfligene 10-15mm. Kronen 2-5x5-10mm. (Az): G. Lu: NØ og S.

N. willkommii (Samp.) Fern. 20-50cm. Bladene 1-3mm brede, halv-
trinde. (1)2-5 blomster. Blosterrøret 12-15mm, fligene 6-9mm,
kronen 2-5x5-10mm, m.m. bølget i randen. S.

N. gaditanus Boiss.& Reuter 6-20cm. Bladene furede. Bløsterrør-
ret 8-15mm, fligene 4-9mm. Kronen $2\frac{1}{2}$ -5x4-11mm, m.m. bølget. S.

N. fernandesii G. Pedro 10-20cm. Bladene halvtrinde. Bløsterrør-
ret 14-22mm, ret eller svagt krummet; fligene 8-11mm. Kronen
4-5x7-9mm, med rundtakket rand. CV.

N. rupicola Dufour 6-20cm. Bladene 0,6-1½(-3)mm brede. Blomsterne enlige, citrongule. Granitkløfter over 800m. N.

- N. calcicola Mendonça 9-33cm. Bladene 2-5mm brede, mest oprette. Skærmen mest 2-blomstret. Kronen 4-5x8-10mm, bølget. CV, CS.
- N. scaberulus Henriq. 7-40cm. Bladene 1-3½mm brede og flade. Skærmen mest 2-3-blomstret. Blosterfligene 6mm. Kronen 2-4x5-8 mm. let buget i randen. Midterste Mondego-dal.

N. triandrus L. Orkidenarcis. 10-35cm. 1-3 blomster i skærmen. Blomsterne hvide til gule. Blosterfligene 10-22mm. Kronen 5-15 x 6-15mm. 2 underarter:
ssp. triandrus: Bladene mest over 2mm brede. Blomsterne hvide eller hvidgule, store (blosterfligene 15-22mm), 1-5 sammen. N.
ssp. pallidulus (Graells) Rivas-Goday: Bladene mest under 2mm brede. Blomsterne lyst svovlgule til hvide eller gyldentgule, 1-2 sammen. N, C og SV.

N. bulbocodium L. Gul trompetnarcis. 6-20cm. 2-4 mørkegrønne blade. Blomsterne m.m. vandrette, bleg- til mørkt orange-gule. Kronen 8-15x9-30mm, bølget til let lappet. 2 underarter:
ssp. bulbocodium: Bladene 1-3mm brede, m.m. oprette. Blosteret med grønligt skær. Kronen ikke tilsmalnet foroven. Udbredt.
ssp. obesus (Salisb.) Maire: Bladene mest under 1mm brede, liggende eller nedbøjede. Blosteret kun svagt grønligt anløbent. Kronen ofte lidt indadkrummet foroven. C og S.

N. pseudonarcissus L. Påskelilje. 4 underarter:
ssp. nobilis: Kronen orangegul, blosterbladene bleggule. NV.

ssp. major (Curtis) Baker: Bladene mest længere end skaftet. Blomsterstilkene 15-35mm. Kronen orangegul. C.
ssp. confusus (Pugsley) Fern.: Bladene mest lidt kortere end skaftet. Blomsterstilkene 8-12mm. Kronen orangegul. Serra da Estrela over 1000m.
ssp. portensis (Pugsley) Fern.: Bladene 3-8mm brede, tydeligt kortere end skaftet, sjældent lige så lange. Bløsterfligene smalt lancetformede, orange-gule. NV.

Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley 5-15cm. Bladene blågrønne. Blomsterstilkene 2-10mm, indesluttet i svøbbladet. Blomsterne enlige. Bløsterrøret 4-9mm, fligene 5-15mm. Kronen 8-16x6-13mm m.m. klokkeformet. N.

N. cyclamineus DC. 15-30cm. Bladene friskgrønne, 2-6mm brede. Blomsten enlig, på en 10-25mm lang stilk, der er indesluttet i svøbbladet. Kronen 12-20mm, rørformet. NV.

Pancratium maritimum L. Strandlilje. Bladene op til 50x2cm, mørkt grågrønne. 5-10 10-15cm lange, hvide blomster med et 6-8cm langt bløsterrør. Den øverste del af blomsten tragtformet og med en 12-tandet bikrone. Sandstrand og klitter. Az: PT. Lu: Alm.

DIOSCOREACEAE

Tamus communis L. Fedtblad. 1-4m. Slyngeplante med spredte, ret store (5-10x3-8cm) hjerteformede, fedtglinsende blade med 3-9 buekrummede og grenede årer. Små 6-fligede, grønne blomster i klaser fra bladhjørnerne. Az: F. Lu: Udbredt.

PONTEDERIAEAE

Heteranthera reniformis Ruiz & Pavon Mudderhyacint. 20-50cm. En krybende og rodslående stengel på mudderet med store, skælformede skeder. Spredte, langstilkede, hjerteformede blade på ca. 3cm. Korte aks med 2-5 hvide, spidsfligede, lidt uregelmæssige blomster med et rør på 6-10mm. (Lu): BL: Montemor-o-Velho i rismarker.

Eichhornia crassipes (Mart.) Solms Vandhyacint. Flydeplante med en roset af skinnende, 6-12cm lange, omvendt ægformede blade med en pæreformet opsvulmet, luftfyldt stilk. Et 15 cm langt aks med 8-12 blå-lilla blomster. (Az): GT. (Lu): NV, C og SØ.

IRIDACEAE

Kendelige på de 3 støvdragere.

1. Griffelgrenene kronbladsagtige	2.
" ikke "	3.
2. Med bløsterrør	Iris
Uden "	Gynandriris
3. Blomsterne ikke i aks	4.
" i aks	5.
4. Bløsterrøret højst 1cm. Frugtknuden overjordisk	Romulea
" over 1½cm. " underjordisk	Crocus
5. Intet bløsterrør	Ferraria
Med "	6.
6. Støtte- og forblade dybt fligede	Sparaxis
" " " ikke "	7.
7. Griffelgrenene dybt tvekløvede	8.
" udelte	9.
8. Akset toradet eller skruetillet med m.m. lige akse	Watsonia
" ensidigt med zigzagbøjet akse	Freesia
9. Støttebladene grønne, det nederste mindst 1½ cm ..	Gladiolus
" gule eller purpurbrogede, det nederste mindre	10.
10. Bløsterrøret ret	Ixia
" krumt	Tritonia

Iris. Sværdlilje.

1. Bladene ikke toradet stillede	2.
" toradet stillede og sværdformede	5.

2. Nedre blade flade, 10-30 mm brede planifolia
Nedre blade højst 6 mm brede 2.
3. Blosterrøret 30-45mm. Bladene gulgrønne boissieri
" meget kort, 1-3 mm. Bladene blågrønne 3.
4. Ydre blosterblade 12-20(-30)mm brede, neglen 6-13mm bred xiphium
Ydre blosterblade 5-12mm brede, neglen 3-6mm bred taitii
5. Ydre blosterblade uden hårstrib (skæg) 6.
" " med " 7.
6. Blomsterne gule. Stænglen trind pseudacorus
" oftest matlilla. Stænglen med en kant foetidissima
7. Stænglen ugrenet. Blomsterne mest enlige subbiflora
" grenet. Blomsterne 3-5 sammen 8.
8. Nedre blomster m.m. siddende, indesluttende af støtte-
bladet indtil blomstringen albicans
Nedre blomster tydeligt stilkede, tydeligt udragende
af støttebladet før blomstringen germanica

Iris foetidissima L. Stinkende sværdlilje. 30-90cm. Bladene mørkegrønne og stinkende. Blosterrøret grønligt, de ydre flige gullige inderst, ellers matlilla; de indre flige lysegule og lillaanløbne. Fugtige skove m.m. NV, C og S.

I. pseudacorus L. Gul sværdlilje. Udbredt.

I. subbiflora Brot. Mørk sværdlilje. 20-40cm. Blomsterne mørklilla. Skægget oftest lilla, kun gult nær neglen. Blosterrøret 3½-5cm. CV.

I. germanica L. Havesværdlilje. 50-100cm. Støttebladene m.m. hvide og hindeagtige. Blomsten 10-12cm, lyslilla eller over i det blå. Skægget gult. (Lu): Udbredt.

I. albicans Lange Hvid sværdlilje. 40-60cm. Blomsterne hvide. (Lu) C og S.

I. planifolia (Miller) Fiori & Paol. Fladbladet sværdlilje. 15-40cm. Alle blade grundstillede. Oftest kun 1 blomst med et 10-20cm langt, hvidligt blosterrør, ellers blå til blålilla med en gul stribe på de 6 cm lange ydre flige. C og S.

I. xiphium L. Spansk sværdlilje. 25-50cm. Nedre blade 20-70cm x 3-5mm, oprette. Blomsten lyseblå eller blålilla med en gul stribe og uden skæg. NØ, C og S.

I. taitii Foster Som den foregående, men de nedre stængelblade 1-2mm brede nederst. NØ, C og S.

I. boissieri Henriq. Blomsterne mørklilla, deres stilke højst 15mm. De ydre blosterbladets gule stribe med et svagt skæg. 600-1300m. Serra do Gerês.

Gynandiris sisyrinchium (L.) Parl. Toknoldet sværdlilje. 8-12 cm. Bladene 10-30cm, ofte liggende og halvcirkelformet krummede. Blosterbladene 1½-3cm, himmelblå, ofte med en gul plet, kun åbne i solskin. C og S.

Ferraria crispa Burm. 30-60cm. Sværdformede blade. Blosteret 3cm, udadbøjet og stærkt kruset, gult, brunt eller hvidligt, med gulbrun eller grønlig rand. Sandede fyrreskove. (Lu): CV, SV.

Ixia paniculata Delaroche Hvid kornlilje. 30-100cm. Stænglen ofte grenet. 2-3 grundblade, 3-12mm brede. Blomsterne flødefarvede, med et rør på 4-7cm og flige på 1½-2½cm. (Az): TPF. (Lu): NV og CV.

Watsonia bulbifera Mathews & L. Bolus 1½-2m. Bladene indtil 60x6cm, sværdformede. Med ynglekopper i øvre blad- og nedre støttebladshjørner. Blomsterne røde, uregelmæssige, med et 4-6 cm langt, krumt kronrør og flige på 2-2½cm. (Lu): SV.

Freesia refracta (Jacq.) Klatt 20-30cm. Stænglen enkel eller gre-
net. Blomsterne $4\frac{1}{2}$ - $6\frac{1}{2}$ cm, hvidliggule, hvide eller gule. (Lu):CV,SØ

Procus carpetanus Boiss. & Reuter 2-4 blade. Blomsterne enlige, bleglilla, ofte fint mørkere årede. Svælget hvidligt eller svagt gulligt. Griflen hvidlig eller bleggul, svagt delt i tre stærkt udvidede og frynsede grene. (I)IV-V(VII). N og C.

C. serotinus Salisb. 4-7 blade. 1-2 lyslilla blomster med hvidt, lyslillat eller bleggult svælg. Griflen gul til orangerød med 3-flere udvidede og delte grene. IX-XII(I). 3 underarter:

ssp. serotinus: Løghindens trævler tykke (over 0,2mm) og groft netformede. C og S.

ssp. clusii (Gay) Mathew: Løghindens trævler silkeagtige (under 0,2mm brede) og fint netformede. NV og C.

ssp. salzmännii (Gay) Mathew: Løghindens trævler ikke netformede. Bladene ikke eller lidet udviklede under blomstringen. N.

Romulea. Sivstjerne. Små, oftest lilla/hvide blomster, som regel på en kort stængel. Trådformede blade uden hvidt band.

1. Støvfanget når op over støvknappernes top	2.
" når ikke op over støvknappernes top	3.
2. Øvre støtteblad hindeagtigt, højst med en smal, grøn ribbe	
	bulbocodium
Øvre støtteblad grønt og bredt hindekantet	ramiflora
3. Øvre støtteblad overvejende urteagtigt	ramiflora
" " " hindeagtigt	columnae

Romulea bulbocodium (L.) Seb.& Mauri Langgriflet sivstjerne.
3-15cm. Blomsten meget forskelligt farvet, svelget oftest gult.
Nedre støtteblad lillat eller rødbrunt plettet, det øvre brun-
ligt. 2 underarter:

ssp. *bulbocodium*: Bløsteret 12-25mm. Støvknapperne 4-6mm. Udbr.

ssp. clusiana (Lange) Cout.: Bløsteret 30-45mm. Støvknapperne 7-11mm. NV.

R. ramiflora Ten. Blå sivstjerne. Blomsterne lilla til lyserøde,
14-30mm, med gult eller hvidt svælg. 2 underarter:

ssp. ramiflora: Øvre støtteblad helt eller overvejende urteagtigt.

Blosteret 14-25mm. Griflen lidt kortere end støvdragerne. Udbredt.

ssp. gaditana (Kunze) Marais: Øvre støtteblad bredt hindekantet. Bløsteret (16-)20-30mm. Griflen lidt længere end støvdragerne. S.

R. columnae Seb.& Mauri Mørkåret sivstjerne. 2-15cm. Blomsterne
bleglilla med mørkere årer og mest gult svælg, 1-2cm. Az: MT. Lu

Tritonia crocosmiflora (Lemoine) Nicholson Vejrhane. 30-90cm.
Akset ensidigt og toradet med 10-20 orangegule, lidt uregelmæssige blomster. (Az) (Lu): NV og CV.

Sparaxis bulbifera (L.) Ker-Gawler 10-35cm. Aksene 1-fablomstrende. Hver blomst med 2 hindeagtige, rødbrunt stribede støtteblade. Blomsterne gule, deres blade $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ cm. (Lu): CV og SV.

S. tricolor (Curtis) Ker-Gawler Som den foregående, men blomsterne med gult svælg, en mørk plet ved blosterbladenes grund og selve bladene hvide til lilla. (Az) (Lu)

Gladiolus. Jomfrufinger. Blomsterne rødlilla, lidt uregelmæssige, med oftest krummet kronrør, i det ensidigt aks.

Gladiolus illyricus Koch Illyrisk jomfrufinger. 20-55cm. 3-10 blomster. Bløsterrøret $7\frac{1}{2}$ -13mm. Øvre bløsterblad 18-32mm. Støvknapperne $6\frac{1}{2}$ -9mm, kortere end trådene. 2 underarter:

ssp. illyricus: Bladene 5-15mm brede. Nederste blomsts nedre støtteblad mest 2cm eller længere. Vest N og C.

ssp. reuteri (Boiss.) Cout.: Bladene 3-5(7)mm brede. Nederste blomsts nedre støtteblad mest under 2cm. Mest C og S.

G. italicus Miller Markjomfrufinger. 35-100cm. 3-13 blomster.
Bløsterrøret 10-14mm. Øvre bløsterblad 25-40mm. Støvknapperne

12-17mm, længere end trådene. Hyppigt markukrudt. Udbredt.

JUNCEAE

Juncus. Siv.

1. Enårig	2.
Flerårig	9.
2. Bladene med tydelige tværvægge	pygmaeus
" uden tværvægge	3.
3. Stænglen bladløs	capitatus
" med 1-2 blade	4.
4. Blomsterne oftest i knipper på 2-3	hybridus
" " enlige	5.
5. Kapslen kugleformet	6.
" ægformet til ellipsoidisk	7.
6. Toppen indtager under $\frac{1}{2}$ af planten	tenageia
" " mindst $\frac{1}{2}$ af planten	sphaerocephalus
7. Bladene flade, 1-2 $\frac{1}{2}$ mm brede	foliosus
" trådformede, op til 1 mm brede	8.
8. Kapslen 2-3mm lang. Støvknappen $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{3}$ x tråden	minutulus
" 3-5mm " " ca. $\frac{1}{2}$ x "	bufonius
9. Alle blade grundstillede, cylindriske og stængelagtige	10.
Bladene forskellige fra stænglerne	14.
10. Blomsterstanden trængt til side af det lange, stængel-	
lignende støtteblade	11.
Blomsterstanden længere end eller lig sit støtteblad	13.
11. Nedre bladskeder sortbrune og skinnende	inflexus
" " gulbrune og matte	12.
12. Blomsterstanden kugleformet sammentrængt. Stænglen rillet	
conglomeratus	
Blomsterstanden oftest åben. Stænglen glat	effusus
13. Bløsteret gulliggrønt, mindst af kapslens længde	maritimus
" brunt, kortere end kapslen	acutus
14. Øvre blade med tydelige tværvægge	15.
Bladene uden eller med svage tværvægge	23.
15. Grundbladene reducerede til bladskeder	subnodulosus
" med veludviklet bladplade	16.
16. Nedre blade med tydelige tværvægge	17.
" " uden eller med svage tværvægge	22.
17. Ydre stængler liggende og rodslående, op til 2m lange	
fontanesii	
Alle stængler oprette til opstigende	18.
18. Blade og stængler længdestribede	striatus
" " " m.m. jævne	19.
19. Bløsteret 2-3 $\frac{1}{2}$ mm	20.
" 4-6 mm	21.
20. Bløsterbladene uden hindekant, de indre længst	acutiflorus
" med " " " ikke længst	articulatus
21. Kapslen kortere end bløsteret	emmanuelis
" længere " "	valvatus
22. Øvre blade med, nedre uden tydelige tværvægge	23.
" " uden tydelige tværvægge	24.
23. Alle bladene ens	bulbosus
Øvre og nedre blade tydeligt forskellige	heterophyllus
24. Bladene 6-8mm brede, rørformede og sammentrykkelige	
subulatus	
Bladene smallere, ikke rørformede	25.
25. Stænglen med 1-2 midterstillede blade	26.
" stort set uden blade	28.
26. Blomsterne i spredte nøgler	bulbosus
" i en endestillet top	27.
27. Bløsteret $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{3}$ x den gule til kastanjebrune kapsel	
compressus	
Bløsteret ca. = den rød- til sortebrune kapsel	gerardii

28. Blosterbladene butte squarrosus
 " spidse 29.
 29. Kapslen 2mm, kortere end blosteret tenuis
 " 5-6mm, længere end blosteret imbricatus

Juncus maritimus Lam. Strandsiv. Az: TP. Lu

J. acutus L. Stikkende siv. 50-150cm. Tæt tueformet og stærkt stikkende. Det nedre støtteblad 3-6cm, med kølet grund. Blosteret 2½mm, ydre blade spidse, de indre butte eller afskårne. 2ssp: ssp. acutus: Toppen oftest tæt. Kapslen mest 5-6mm, med kegleformet spids, af forskellige farve. Az Lu
 ssp. leopoldii (Parl.) Snogerup: Toppen m.m. åben. Kapslen 4-5mm, but, mørk eller rødbrun. Az Lu

J. inflexus L. Blågråt siv. C og S.

J. effusus L. Lysesiv. Az: Alle øer. Lu: Udbredt.

J. conglomeratus L. Knopsiv. Az: M. Lu: Ikke alm.

J. subulatus Forsskål Melleembrudt siv. 50-100cm. Ingen grundblade, 2-4 slappe stængelblade. Toppen 10-20cm, åben og mangeblomstret. Blosteret spidst, 2-3½mm, bleggønt til brunligt. Kapslen lige så lang, but. Langs kysten. E, BA1 Ag

J. squarrosus L. ørstesiv. Bjærgene i N og C.

J. compressus Jacq. Fladstrået siv. NØ og C.

J. gerardi Loisel Harril.

J. tenuis Willd Tuesiv. (Az): MTJPF0

J. imbricatus Laharpe 15-40cm. Tættuet. Toppen oftest tæt, med 5-25 blomster. Blosterbladene lige lange, de ydre ægformede, de indre lancetformede og bredt hindekantede. Rismarker. (Lu)

J. tenageia L.f. Tyndstænglet siv. 5-30cm. Bladene tynde, ½-1mm brede. Bladskederne ender i 2 afrundede øren. Blosterbladene 2-2½mm, de ydre spidse, de indre butte. Fugtigt sand. Udbredt.

J. sphaerocarpus Nees Kuglesiv. 5-30cm. Blosterbladene spidse, 2½-4½mm, uens, tydeligt længere end kapslen, udstående i frugt. Alemtėjo. Ikke alm.

J. foliosus Desf. Stor tudsesiv. 15-50cm. Blomsterstanden optager ofte det meste af stænglen. Blosterbladene 4-6mm, oftest med en mørkebrun streg mellem hindekanten og den urteagtige midte. Fugtigt sand. C og S.

J. bufonius L. Tudsesiv. Az: Alle øer. Lu: Udbredt og alm.

J. minutulus Albert & Jah. Spæd siv.

J. hybridus Brot. Svikkelsiv. 5-20cm. Toppen bred, danner ofte en flad vifte. Blosterbladene uens, de ydre længst, 4-5mm. Az: T. Lu: Alm.

J. capitatus Weigel Fint siv. Az: SMTJPFLC. Lu: Hyppig.

J. subnodulosus Schrank Butblomstret siv. C og S.

J. pygmaeus Richard Dværgsiv. Fra Mi til Ag

J. heterophyllus Dufour Forskelligbladet siv. 10-40cm. Vandplante. Vandbladene trådformede, slappe, uden skillevægge. Luftbladene cylindriske, med skillevægge. Toppen med 5-20 nøgler med 2-6 blomster på 6-8mm. Lavt vand.

J. emmanuelis Fern. & Garcia 3-8 hoveder med (3-)10-30(-50) blomster hver på 4½-6mm. Blosterbladene ofte udkrummede i spidsen. Støvknappen 1,8-2,5mm, 4-6 x tråden. C og S.

J. bulbosus L. Lidet siv. Az: MTLC. Lu: Udbredt.

J. acutiflorus Ehrh. Spidsblomstret siv. 30-110cm. Blosterblade-

ne ofte med udbøjjet spids, de indre længst. Udbredt.

Juncus valvatus Link Pindsvinesiv. 10-30cm. Nøglerne store og m.m. kugleformede, 10-15mm brede, med indtil 50 eller flere blomster. 1-4 nøgler. C og S.

J. striatus Schousboe Stribet siv. 30-70cm. Med krybende jordstængel. Stængler og blade stærkt længdefurede. Nøglerne m.m. kugleformede. Blosterbladene tilspidsede, de indre længst. Kapslen spids og kegleformet, længere end blosteret. Az: M. Lu: S

J. fontanesii Gay Krybsiv. 10-30cm. Bladskederne med 2 øren. Blosteret 2½-4mm, spidst. Med krybende stængler. C og S.

J. articulatus L. Glanskapslet siv. Az: MTJC. Lu: Udbredt.

Luzula. Frytle.

1. Blomsterne enlige	2.
" i nøgler, hoveder eller aks	3.
2. Enårig. Blosteret 2-2½mm, purpurfarvet	elegans
Flerårig. Blosteret 3½-5mm, mest mørkebrunt	forsteri
3. Blomsterne i et nikkende aks	caespitosa
" i nøgler eller hoveder	4.
4. Blomsterne i nøgler på 2-5	5.
" i hoveder på 5-18	6.
5. Blosteret purpurfarvet	purpureosplendens
" brunt	silvatica
6. Blosteret hvidligt	lactea
" mørkt	7.
7. 2-5 ved frugtmodning nikkende hoveder	campestris
3-16 " " oprette "	8.
8. Nøglerne sammenklumpede til et uregelmæssigt hovede	congesta
" langstilkede	multiflora

Luzula campestris (L.) DC. Markfrytle. Az: MGP. Lu

L. multiflora (Retz.) Lej. Mangeblomstret frytle. Az: SMTGJPF. Lu

L. congesta Thuill. Hovedfrytle. Az: MTP. Lu

L. caespitosa Gay 20-30cm. Bladene meget smalle, tilsidst indrullede og næsten børsteformede. Akset 1-3cm, med 3-20 blomster på 4-4½mm. Serra da Estrella.

L. silvatica (Hudson) Gaudin Stor frytle. Bjærgene i Minho og Beira som ssp. henriquesii (Degen) Silva.

- L. purpureosplendens Seub. 20-60cm. Grundbladene 2-8mm brede, randhårede. Bladskederne rødlig forned. Blosterbladene 4½-5mm. Åbne bjærgskove. Az: MTJPFLO

L. lactea (Link) E.H.F.Meyer Mælkefrytle. 30-60cm. Med lange udløbere. Grundbladene 4mm brede. Stængelbladene 6-10cm. Bladskederne efterhånden trævlede. 8-20 nøgler med 8-25 blomster hver. Blosteret gennemskinneligt. Bjærgene i nord. - Az?

L. elegans Lowe Purpurfrytle. 20-30cm. Grundbladene 1-3mm brede, ofte svagt randhårede. Blosterbladene med brod eller stak. Krat på sandet jord. (Lu): C.

L. forsteri (Sm.) DC. Smalbladet frytle. 20-30cm. Grundbladene 1-3mm brede, stærkt, hvidt randhårede. Blomsterne på ret oprette stilke. Mest i bjærgene.

COMMELINACEAE

Bladene spredte, ofte ægformede og buestrengede og toradede. 3 bæger- og 3 kronblade. 6 støvdragere.

Tradescantia fluminensis Velloso Vandrende jøde. Stænglerne liggende og rodslående. Bladene 3-6cm, ofte lilla nederunder. Fåblomstrede kvaste med parrede, bladagtige støtteblade. Kron-

bladene indtil 12mm, hvide eller bleglilla. Støvdragerne ens. (Az): SMTPC. (Lu)

Tripogandra multiflora (Sw.) Rafin. Indtil 80cm. Liggende og rodslående. Bladene 3-9cm. Kronbladene 2-4mm, hvide eller lyserøde. Støvdragerne uens: 3 korte og 3 lange. (Az): MTPFL

GRAMINEAE

Aksgræsser: Småaksstanden danner et enkelt eller flere aks, hvor de enkelte småaks sidder lige eller næsten lige på aksets akse, eller hvor hvert andet kan være kortstilket.

Duskgræsser: Småaksstanden danner en sammentrængt top, hvor man ved ombøjning kan erkende, at småaksene sidder på korte, grenede stilke og derfor ikke direkte på aksen.

Topgræsser: Småaksstanden en top med for det meste synlige stilke.

Aksgræsser

1. Blomsterstanden 1 aks	2.
" flere aks	18.
2. Med en knæbøjet stak	Gaudinia
Stakken ret eller mangler	3.
3. Akset kort og kugleformet med stikkende avner	Echinaria
" forlænget	4.
4. 2-3 småaks ved hvert led	5.
1 " " " "	6.
5. 2 småaks ved hvert led	Taeniatherum
3 " " " "	Hordeum
6. Småaksene 1-blomstrede	7.
" flerblomstrede	11.
7. Akset ensidigt	8.
" toradet	9.
8. Inderavnen med stak	Nardus
" uden "	Mibora
9. Inderavnen med stak	Psilurus
" uden "	10.
10. Småakset med 2 yderavner	Parapholis
" " 1 yderavne	Hainardia
11. Avnerne hvælvede, med 2-4 stakke eller tænder	Aegilops
" med 0-1 stak	12.
12. Kun 1 yderavne	Lolium
2 yderavner	13.
13. Småaksene lange, 2-4 cm, de nedre kortstilkede	Brachypodium
" meget mindre	14.
14. Yderavnerne meget uens	Ctenopsis
" m.m. ens	15.
15. Ideravnerne kortere end yderavnerne	Wangenheimia
" længere "	16.
16. Flerårig	Elymus
Enårig	17.
17. Yderavnerne m.m. stærkt kølede	Catapodium
" hvælvede	Micropyrum
18. Med knæbøjet stak	19.
Uden "	20.
19. 3-15 nærmest fingerformet stillede aks	Dichanthium
Parvise aks i enetop	Hyparrhenia
20. Skedehinden hindeagtig	21.
" hårformet, manglende eller meget kort	23.
21. Langtkrybende strå, den oprette del 1-2m høj	Brachiaria
Anderledes	22.
22. Aksene fingerformet samlede (de fleste af dem)	Digitaria
" spredte eller 2 sammen	Paspalum
23. Småaksene med 4-10 blomster	Eleusine
" " 1-2	24.
24. Småaksene indsenkede i en tyk, leddelt akse ..	Stenotaphrum
Aksen ikke tyk og leddelt	25.

25. Enårig Echinochloa
 Flerårig 26.
 26. Småaksene 5-15mm lange Spartina
 " 2mm lange 27.
 27. Skedehinden hårformet. Fingerstillede aks Cynodon
 " meget kort Axonopus

Duskgræsser

1. To slags småaks: golde og frugtbare 2.
 Småaksene ens 4.
 2. Frugtbare småaks brede, vinget-kølede Phalaris
 " " smalle 3.
 3. Golde småaks spidse eller med stak Cynosurus
 " " butte, uden stak Lamarckia
 4. Dusken lådden af hår eller lange stakke 5.
 " ikke lådden 9.
 5. Småaksene uden stak 6.
 " med " 7.
 6. Yderavnerne glatte, inderavnerne lådne Melica
 " lådne Imperata
 7. Småaksene 2-blomstrede. Flerårig Pennisetum
 " 1-blomstrede. Enårige 8.
 8. Bladene glatte. Dusken forlænget Polypogon
 " blødhårede. Dusken ægformet Lagurus
 9. Småaksene omgivne af børster 10.
 " ikke omgivne af børster 11.
 10. Børsterne sammenvoksede forneden til en slags svøb Cenchrus
 " brunlige, ikke sammenvoksede Setaria
 11. Småakset med 1 frugtbar blomst 12.
 " " 2-flere frugtbare blomster 20.
 12. Yderavnerne med en knudeformet fortykkelse ved
 grunden. Enårig Gastridium
 Yderavnerne uden knude ved grunden 13.
 13. Inderavnen med stak 14.
 " uden " 17.
 14. Inderavnen med en endestillet stak på mindst 1cm Stipa
 " " rygstillet eller grundstillet stak 15.
 15. Inderavnen med 1 grundstillet, knæbøjjet stak samt 2
 børster i spidsen Triplachne
 Inderavnen med 1 rygstillet stak, uden børster i spidsen 16.
 16. Yderavnerne lige lange Alopecurus
 " uens Anthoxanthum
 17. Skedehinden hårformet Crypsis
 " hindeagtig 18.
 18. Småakset 11-13mm. Dusken 10-25cm Ammophila
 " mindre 19.
 19. Yderavnen med en vinget køl Phalaris
 " " uvinget køl Phleum
 20. Inderavnen med en lang stak 21.
 " uden eller med en kort stak 23.
 21. Stakken lige og endestillet Vulpia
 " knæbøjjet og rygstillet 22.
 22. Nedre yderavne med 3 ribber. Stakken kantet og vreden
 Trisetaria
 Nedre yderavne med 1 ribbe Trisetum
 23. Dusken ensidig Dactylis
 " alsidig 24.
 24. Flerårig Koeleria
 Enårig Lophochloa

Topgræsser

1. 2 slags småaks: frugtbare og golde Duskgræsser, punkt 3.
 Småaksene ens 2.

31. Inderavnen med en stak, der rager mindst 2mm ud over småaksets spids 32.
 Inderavnen uden eller med en kortere stak 35.
32. Stakken rygstillet og knæbøjet Avenula
 " ikke rygstillet 33.
33. Inderavnen kløvet med en stak i selve kløften Bromus
 " ikke kløvet 34.
34. Yderavnerne ret ens Festuca
 Nedre yderavne $1/10 - \frac{3}{4}$ x den øvre Vulpia
35. Skedehinden hårformet 36.
 " hindeagtig 37.
36. Yderavnerne indtil 2(2,8)mm. Mest enårige Eragrostis
 Øvre yderavne 4-5mm. Flerårig Molinia
37. Inderavnen med hjærteformet grund. Hængende småaks Briza
 " uden " " 38.
38. Enårig 39.
 Flerårig 44.
39. Stive og trekantede topgrene 40.
 Bøjelige topgrene 41.
40. Småaksene 6-8mm. Inderavnen 5-ribbet Catapodium
 " 7-15mm. " 3-ribbet Cutandia
41. De nedre 1-3 kranse af topgrene næsten uden småaks Periballia
 De nedre topgrene med småaks 42.
42. Småaksene 3-7 mm Poa
 " 1-3 mm 43.
43. 2 blomster. Yderavnerne lidt kortere end småakset Molinierella
 2-5 blomster. Yderavnerne meget kortere end småakset Sphenopus
44. Inderavnerne hvælvede 45.
 " kølede 47.
45. Yderavnerne med 1 ribbe, inderavnerne med 5-11 .. Glyceria
 " " 3 ribber, " " 5 46.
46. Inderavnerne spidse Festuca
 " butte Puccinellia
47. Småaksene 2-4cm Bromus willdenowii
 " mindre 48.
48. Nederste topgren enlig Dactylis
 " topgrene i kranse Poa

Festuca. Svingel.

1. Stænglen med fortykket, løgformet grund 2.
 " uden " " " 3.
2. Bladene foldede hele vejen. Inderavnen utydeligt ribbet durandii
 Bladene ikke foldede hele vejen. Inderavnen tydeligt ribbet paniculata
3. Bladene mindst 3mm brede, m.m. flade 4.
 Grundbladene smallere, ofte sammenfoldede 6.
4. Nederste par topgrene med 1-3 og 4-6 småaks pratensis
 " " " " 5-15 småaks 5.
5. Toppen bred med udstående grene arundinacea
 " smal med oprette grene fenas
6. Skedehinden på de golde skud 3-4mm. Ingen stak elegans
 " meget kort på de golde skud 7.
7. Småaksaksen synlig mellem blomsterne under blomstringen 8.
 " skjult " " " " 11.
8. Bladene flade som friske, 2-2½ mm brede henriquesii
 " sammenfoldede 9.
9. Stakken 3-5 mm. Az jubata
 " 0,15-1,5 mm 10.
10. Toppen 10-20cm. Småaksene 8-11mm. Lu ampla
 " 3-8 cm. " 6-7 mm. Az petraea

11. Med korte udløbere	12.
Helt uden udløbere	15.
12. Småaksene med mindst 8 blomster	rivularis
" sjældent med over 6 blomster	13.
13. Bladene 0,65-1,5mm brede	rubra
" 0,3-0,65mm "	14.
14. Løst tuet. Gamle skeder trævlede	trichophylla
Ret tætтуet. Gamle skeder ikke trævlede	pseudotrichophylla
15. Bladene bløde. Golde skuds skeder helt lukkede	nigrescens
" m.m. stive. Golde skuds skeder mindst $\frac{1}{2}$ åbne	16.
16. Bladene ru mod spidsen	brigantina
" glatte mod spidsen	indigesta

Festuca paniculata (L.) Sch. & Th. ssp. spadicea (L.) Litard.

Guldsvingel. 40-100cm. Stængelgrunden 1-2cm tyk. Grundbladene trådformede, stængelbladene $1\frac{1}{2}$ -3mm brede og flade. Toppen åben. Småaksene omvendt ægformede, 10-12mm, gyldentgule. Ingen stak.

F. durandii Clauson Som den foregående, men stængelgrunden 1cm tyk. Toppen brunt- og lillabroget. Småaksene $8\frac{1}{2}$ -9 $\frac{1}{2}$ mm. Udbredt.

F. arundinacea Schreber Strandsvingel. Az: SM. Lu

F. fenas Lag. 30-80cm. 2 underarter:

ssp. atlantigena (St-Yves): Bladet med høje og lave ribber. Skedehindens øren med få, lange randhår. Inderavnen med en stak på $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm.

ssp. fenas: Alle bladribber ens. Skedehindens øren med tætte og korte randhår. Inderavnen uden stak. Toppen mellembudt. Bladene 3-4mm brede, til sidst indrullede.

F. pratensis Hudson Engsvingel. Az: F

F. elegans Boiss. 60-90cm. Bladene 0,4-0,5mm brede, meget ru. Skederne åbne, meget ru, stråfarvede eller lillanløbne. Toppen 8-14mm, grenene tæt stivhårede. Småaksene 7-8mm, grønlig eller svagt lillanløbne. TM samt Serras do Geres og da Estrella.

F. ampla Hackel Udbredt svingel. 30-90cm. Bladene 0,6-0,9mm brede. Stængelbladene undertiden flade. Skederne gullige. Toppen 10-20cm, m.m. udbredt. Småaksene 8-11mm, med 4-9 blomster, grønlig eller noget lilla. Stakken 0,15-0,2mm. Fra TM til BA1 i bjærgene.

- F. petraea Guthnick 30-60cm. Bladene 0,6-0,8mm brede, stive, m. m. oprette. Skederne lilla til brungrå. Toppen 3-8cm, ret tæt, med tætdunede grene. Stakken $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm. Az: Alle øer.

F. jubata Lowe -60cm. Bladene 0,3-0,6mm brede. Skederne grålige. Toppen 3-10cm, tynd, med ru grene. Småaksene 7-8mm. Az: Alle øer.

- F. henriquesii Hackel 20-40cm. Bladskederne hurtigt optrævlede. Toppen 5-10cm, rugrenet. Småaksene 7-8 $\frac{1}{2}$ mm. Stakken 2 $\frac{1}{2}$ -4mm. Bjærgsætere. Serra da Estrela.

F. nigrescens Lam. Vejsvingel. 30-90cm. Skederne noget lyserøde. Toppen 4-10cm, ensidig, rugrenet, kun åben under blomstringen. 2 underarter?

ssp. nigrescens: Bladene mørkegrønne, mest glatte.

ssp. microphylla (St-Yves) M-D.: Bladene blagrønne, ru ovenpå.

F. rubra L. Rød svingel.

F. trichophylla (Ducros) K.Richter Grågrøn svingel. 30-68cm. Bladene 0,3-0,5mm brede, m.m. hårede, ru ovenpå. Småaksene grønne. Stakken oftest meget kort.

F. pseudotrichophylla Patzke 30-70cm. Bladene 0,4-0,6mm brede, ru, m.m. glatte. Småaksene med svagt lilla skær. Stakken ca. $\frac{1}{2}$ x inderavnen. Bjærgplante.

F. rivularis Boiss. Bæksvingel. 50-100cm. Bladene 0,6-1,1mm bre-

de som foldede, ofte flade som friske, friskgrønne. Skederne m. m. dunede. Toppen 10-22cm, meget åben. Småaksene 7-8mm, grønne til lilla. Stakken 0,3-2mm. Fugtige, skyggede steder i bjærgene.

● Festuca brigantina (M.-D.) M.-D. 25-40cm. Bladene 0,5-0,75mm brede, blågrønne, ret stive, m.m. krumme. Toppen 5-7½cm, tæt og rugnet. Småaksene blåduggede og lillabrogede. Serpentin. NØ.

F. indigesta Boiss. Tykgrenet svingel. 10-30cm. Bladene korte, krumme, hårde, ofte stikkende. Toppen 2-7cm, tæt, med ru eller hårede grene. Småaksene undertiden blåduggede. Bjærg. 2 ssp.: ssp. indigesta: 20-30cm. Småaksene 8-9,7mm. Øvre yderavne 4,8-5,2mm. Stakken 1,5-2,3mm. NV.

ssp. aragonensis (Willk.) Kerguelen: 10-23cm. Småaksene 6,3-7,5mm. Øvre yderavne 3-3,8mm. Stakken 1,3-1,5mm. N.

Lolium. Rajgræs.

1. Yderavnen mindst 2 x så lang som den nærmeste inderavne
Yderavnen kortere end 2 x den nærmeste inderavne temulentum 2.
2. Flerårig, med golde skud 3.
Enårig, uden golde skud 4.
3. Oftest med stak. Strået næsten altid rut øverst multiflorum
Oftest uden stak. Strået glat øverst perenne
4. Yderavnen tydeligt kortere end småakset multiflorum
" lig eller længere end småakset. Oftest uden stak 5.
5. Akset toradet-affladet med m.m. udstående småaks rigidum
" cylindrisk med småaksene indsenkede parabolicae

Lolium perenne L. Alm. rajgræs. Az: Alle øer. Lu: Alm. nordpå.

L. multiflorum Lam. Italiensk rajgræs. Az: Alle øer. Lu: Alm.

L. rigidum Gaudin Rut rajgræs. 18-45cm. Inderavnen med en but, hindekantet spids. Akset ved grunden omgivet af den lidt oppustede øverste bladskede. (Az): F. Lu: Udbredt.

L. parabolicae Senn. (L. loliaceum) 15-20cm. Som den foregående. Stænglen stiv og fortykket. Ligner en Lepturus. Aksets akse 1½-3½mm tyk forneden (1-1½mm hos rigidum). (Az): S. Lu: ?

L. temulentum L. Giftigt rajgræs. 20-70cm. Enårig, oftest kun med 1 strå, der er glat foroven. Yderavnen omtrent af småaksets længde, dette 10-15mm. Inderavnen tyk, 3 x så lang som bred, oftest med en ru stak. (Az): MGPF. Lu: Tidligere alm.

Vulpia. Væselhale.

1. Toppen pyramideformet, nedre grene lange. Stakken
højest lig inderavnen geniculata
Toppen smal, kort- eller ugrenet. Stakken ofte længere
end inderavnen 2.
2. Inderavnen langt randhåret 3.
" glat 4.
3. Øvre yderavne kortere end inderavnen ciliata
" " lig eller længere end inderavnen alopecurus
4. Nedre yderavne under 1/6 x den øvre 5.
" " ¼-¾ x den øvre 6.
5. Støvknapperne 0,8-2mm. Toppen ofte lidt omsluttet
af den øvre bladskede fasciculata
Støvknapperne 0,6-0,9mm. Toppen oftest fri af den
øvre bladskede membranacea
6. Toppen 10-20cm, ofte buet, omsluttet af øvre bladskede
myuros
- Toppen 2-8cm, ret, fri af den øvre bladskede 7.
7. Småakset 8-10mm. Stakken ca. = inderavnen bromoides
" ca. 6mm. " 2-3 x " muralis

Vulpia geniculata (L.) Link Grenet væselhale. 30-60cm. Toppen 5-15cm med opret-udstående grene og stilke på 3½-6½mm. Nedre

yderavne ca. $\frac{1}{2}$ x den øvre. Støvknapperne 2-5mm. Alm.

Vulpia alopecurus (Schousboe) Dumort 10-70cm. Ofte stift opret. Nedre yderavne under $\frac{1}{6}$ x den øvre. Støvknapperne 2-5mm. Stakken ofte kortere end inderavnen. Mest i klitter. Fra Mi til Ag.

V. fasciculata (Forsskål) Samp. Strandvæselhale. 8-50cm. Toppen kort, 4-10cm, og ensidig. Frugtknuden haret i spidsen. De afbrækkede topgrene efterlader et regelmæssigt ægformet ar.

V. membranacea (L.) Dumort Løst blomstret væselhale. Som den foregående, men frugtknuden glat. De afbrækkede topgrene efterlader et uregelmæssigt ar. (V. longiseta).

V. bromoides (L.) S.F.Gray Langstakket væselhale. 6-50cm. Nedre yderavne $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ x den øvre. Az: Alle øer. Lu: Alm.

V. muralis (Kunth) Nees Murvæselhale. 10-60cm. Nedre yderavne $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ x den øvre. Az: MPF. Lu

V. myuros (L.) Gmelin Stor væselhale. 8-65cm. Nedre yderavne $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{2}$ x den øvre. Az: MTGPF. Lu: Alm.

V. ciliata Dumort Randhåret væselhale. 3-45cm. Ofte med blade lige til toppen. Toppen 4-10cm, ofte lilla. Nedre yderavne under $\frac{1}{4}$ x den øvre, 0,1-1mm. Udbredt.

Ctenopsis delicatula (Lag.) Paunero Langstakket kamaks. -40cm. Meget spinkel, flerstænglet enårig. Småaksene meget kortstilkede, højst 1mm, ensidige, 45-90° udstående efter blomstringen, 5 $\frac{1}{2}$ -9 $\frac{1}{2}$ mm. Stakken lidt længere end inderavnen. N.

Wangenheimia lima (L.) Trin. Børsteaks. Ret stivstænglet enårig op til 30cm med indrullede blade. Aksene 8-35mm, noget ensidige. Nedre yderavne drejet, så den er parallel med småaksets akse. Småaksene står 45-90° ud efter blomstringen.

Micropyrum tenellum (L.) Link Toradet svingel. (Nardurus halleri). 5-25cm. Ofte lillaanløben enårig. Akset tydeligt toradet, 1-20cm, stift. Yderavnerne butte, ret ens. Inderavnerne med en stak på 0-2mm. Småaksene m.m. tiltrykte under blomstringen. Støvknapperne 0,5-1,3mm. Sandet jord. Udbredt.

M. patens (Brot.) Rothm. -100cm. Som den foregående, men akset indtil 30cm. Småaksene 9-15mm, opret-udstående under blomstringen. Støvknapperne 2-3,2mm. Især i bjærgene. N og C.

Catapodium loliaceum (Hudson) Link Liggende stivgræs. (Desmazeria marina (L.) Druce). 5-15cm. Glat enårig med halvt liggende stængler. Akset toradet, indtager ofte over halvdelen af stænglen, stift, dets akse bølget efter de siddende småaks. Az: SMTGF Lu: Langs kysten fra Mi til Ag.

C. rigidum (L.) Hubbard Bregnegræs. (Desmazeria rigida). 5-30cm. Enårig med opstigende strå. En sammentrængt, ofte noget ensidig top med til sidst udstående grene, stilkene mest 1-2mm. Inderavnerne stærkt indrullede efter blomstringen og veladskilte. Az: MTGPF. Lu: Alm.

Cutandia maritima (L.) Richter Strandstivgræs. 10-35cm. Svingelagtige småaks i en stivgrenet, oftest udspærret top. Sandstrand.

Sphenopus divaricatus (Gouan) Richb. Kilefodsgræs. 5-25cm. Spinkel, trådbladet, opret enårig med ægformet, tyndgrenet top. Småaksstilkene fine, ofte parvise, kileformet fortykkede opad, ca. 2-4mm. Småakset 2mm. Langs kysten. Al Ag

Poa. Rapgræs.

1. Flerårig	2.
Enårig	6.
2. Nedre topgrene 1-2 sammen	bulbosa
" 3-8 "	3.

3. Skedehinden 3-10 mm trivialis
" indtil 1 mm 4.
4. Stængelbladene udstående. Knæene brune nemoralis
Anderledes 5.
5. Bladene 2-3mm brede, flade til lidt rendeformede pratensis
" 1mm brede, trådformede angustifolia
6. Nedre topgrene opret-udstående efter blomstringen infirma
" " udstående eller nedadrettede efter blomstringen annua

Poa annua L. Enårigt rapgræs. Az: SMTGJPFL. Lu: Alm.

P. infirma Kunth Spinkelt rapgræs. Ligner foregående meget, men støvknappen 0,2-0,3mm (0,5-1,2mm hos annua). Småaksene med 5-6 mere fjærntsiddende blomster, så de virker smallere. Sandede steder.

P. trivialis L. Alm. rapgræs. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

P. pratensis L. Engrapgræs. Az: MF. Lu: N og C.

P. angustifolia L. Smalbladet rapgræs. Ikke alm.

P. nemoralis L. Lundrapgræs.

P. bulbosa L. Løgrodet rapgræs. Hyppig.

Puccinellia. Annelgræs.

1. Med rodslående udløbere maritima
Uden udløbere 2.
2. Bladene i det mindste delvist flade 3.
" sammenfoldede, siv- eller trådformede 4.
3. Nedre topgrene uden småaks i nedre $1/3 - \frac{1}{2}$ distans
De korte nedre topgrene med småaks til grunden fasciculata
4. Bladene trådformede, under $\frac{1}{2}$ mm brede tenuifolia
" sivformede, over $\frac{1}{2}$ mm brede 5.
5. Toppen alsidig festuciformis
" ensidig convoluta

Puccinellia distans (L.) Parl. Udspærret annelgræs. E

P. fasciculata (Torrey) Bicknell (P. borreri (Balb.) Hayek) 60-100cm. Største blade indtil 5mm brede. Småaksene 6-9mm. Inderavns midterribbe når spidsen.

P. maritima (Hudson) Parl. Strandannelgræs. Langs kysten.

P. festuciformis (Host.) Parl. Svingelagtigt annelgræs. Bladene ru mod spidsen. Topgrenene i vekslende halvkranse.

P. convoluta (Hornem.) Hayek Bladene glatte. Topgrenene i kvarte kranse. Ag Al.

P. tenuifolia (Boiss. & Reuter) Richt. Toppen smal med oprette grene, de nedre to sammen. Ag

Dactylis glomerata L. Alm. hundegræs. Az: SMTGJF. Lu: Hyppig.

D. hispanica Roth Sydligt hundegræs. 20-40cm. Ligner den foregående, men toppen lige bred foroven og forneden, med korte grene, så den bliver duskformet. Skedehinden 4-8mm (2-5mm hos glomerata). Alm.

Cynosurus. Kamgræs.

1. Flerårig. Dusken smal, 3-5mm bred cristatus
Enårig. Dusken bred, 10-20mm " 2.
2. Bladene 3-9 mm brede echinatus
" 1-3 mm " elegans

Cynosurus cristatus L. Alm. kamgræs. Az: SMTJP. Lu: Alm. i N.

C. echinatus L. Pindsvinekamgræs. 20-60cm. Dusken kortgrenet, tæt og ægformet. Frugtbare blomsters stakke 1-2 x inderavnen. Az: SMTJPF. Lu: Hyppig

Cynosurus elegans Desf. Grenet kamgræs. 10-60cm. Dusken mere langgrenet og åben. Frugtbare blomsters stakke 4-5 x inderavnen.

Lamarckia aurea (L.) Moench Guldgræs. 7-15(-20)cm. Enårig. En løs, oftest ensidig, først bleggrøn, siden gylden top med m.m. hængende grene. Frugtbare småaks med stak, de golde med 6-9 fjærntsiddende, små, butte inderavnere. Udbredt.

Psilurus incurvus (Gouan) Sch. & Th. Slangehalegræs. 10-30cm. Stængler, blade og aks trådformede. Akset meget skørt og til sidst m.m. indrullet. Yderavnen reduceret til et skæl på højst lmm. 1 blomst med en stak af inderavnenes længde. Udbredt.

Mibora minima (L.) Desv. Dværggræs. 2-15cm. Tueformet med tråd-fine strå. Bladene indtil 2cm. Akset $\frac{1}{2}$ -2cm, ofte lillat. Småaksene 2-3mm, toradede. Yderavnerne hvælvede, længere end inderavnerne. Udbredt.

Briza media L. Hjærtégræs. Flerårig. Hyppig.

B. maxima L. Stort hjærtégræs. 20-50cm. Enårig. Toppen med 1-12 meget store småaks på 14-25mm, sølvhvide og med 5-20 blomster. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

B. minor L. Lidet hjærtégræs. 20-50cm. Enårig. Toppen mangeblomstret og ret tæt. Småaksene 3-4mm lange, med 5-7 blomster. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

Echinaria capitata (L.) Desf. Pindsvinegræs. 5-25cm. Enårig. Akset kuglerundt, ca. 1cm. Yderavnerne med 1 og 2 staklignende tænder; inderavnerne med 5(7) staklignende tænder.

Melica. Flitteraks.

1. Inderavnen håret. Toppen hvidulden	magnolii	
" glat		2.
2. Med udløbere. 1 frugtbar blomst	uniflora	
Tueformet. 2 frugtbare blomster		3.
3. Bladene flade eller furede. Skedehinden kort	major	
" helt indrullede. Skedehinden 4-5mm	minuta	

Melica uniflora Retz. Enblomstret flitteraks. CØ.

M. magnolii G. & G. (M. ciliata L. ssp. m.) 50-100cm. Strået med 1 knæ under toppen. Bladene flade. Toppen ofte 12-25cm, noget duskagtig og mellembudt forneden. Inderavnen langhåret med en glat rygstribe. Udbredt.

M. minuta L. Klippeflitteraks. 10-40cm. Toppen ofte pyramideformet med udstående grene. Yderavnerne uens med lilla ryg. Planten ofte grenet forneden. C og S.

M. major Sibth. & Sm. 40-100cm. Toppen ensidig, pyramideformet efter blomstringen. Skedehinden afskåret, med en spids på hver side. Fra TM til BA1

Glyceria declinata Breb. Tandet sødgræs. Inderavnen med 3-5 tydelige tænder og mørke ribbeender. Az: SMT. Lu

G. fluitans (L.) R.Br. Mannasødgræs. Inderavnen spids, 6-7 $\frac{1}{2}$ mm. Az: M. Lu: Udbredt.

Bromus. Hejre.

1. Yderavnerne 9-25mm, med 1 og 3 ribber		2.
" 3 $\frac{1}{2}$ -9mm, med 3-5 og 7-9 ribber		8.
2. Flerårig. Stakken kortere end inderavnen	erectus	
Enårig. Stakken længere end eller lig inderavnen		3.
3. Topgrenene m.m. hængende		4.
" m.m. oprette		5.
4. Topgrenene ru. Stænglen glat foroven	sterilis	
" dunede. Stænglen dunet foroven	tectorum	
5. Småaksene med stak 2-5cm, næsten siddende i tæt dusk	rubens	
" " " 3-9cm, i grenet top		6.

6. Inderavnen 15-17mm med en stak på 20-25mm *madritensis*
 " 20-30mm " " " 25-75mm 7.
7. Nedre topgrene 1-3 sammen, 1-3cm lange *rigidus*
 " 3-6 " , indtil 8cm lange *diandrus*
8. Flerårig. Inderavnen stærkt kølet *willdenowii*
 Enårig. Inderavnen hvælvet 9.
9. Modne stakke vredne og udspærrede 10.
 " " ikke vredne, oprette eller lidt krumme 12.
10. Strået fint dunet *molliformis*
 " glat 11.
11. Småaksene 1-2cm. Stakken udgår 0-1mm nede *scoparius*
 " 2-5cm. " " 2-3mm " *lanceolatus*
12. Bladskederne glatte *secalinus*
 I hvert fald de nedre bladskedar hårede 13.
13. Alle bladskeder og topgrene blødhårede *nordeaceus*
 Øvre bladskeder glatte til korthårede. Topgrenene ru 14.
14. Inderavnen rand buekrummet *racemosus*
 " " med et stumpvinklet knæk *commutatus*

Bromus diandrus Roth Storakset hejre. (*B. gussonei* Parl.) 30-95cm. Toppen op til 25cm, meget åben, nikkende. Grenene meget ru, ofte kun med 1 småaks. Stakken $3\frac{1}{2}$ -6 $\frac{1}{2}$ cm. (Az): SF. Lu: Alm.

B. rigidus Roth Stivtoppet hejre. 20-40cm. Toppen 15-20cm, tæt og opret. Småaksene med stak 5-8cm, selve stakken 3-5cm. Az: MT. Lu: Alm.

B. sterilis L. Gold hejre. Udbredt.

B. tectorum L. Taghejre. Udbredt.

B. madritensis L. Spansk hejre. 10-50cm. Stråene oftest glatte. Bladene langt blødhårede. Az: MTGJPFLC. Lu: Hyppig.

B. rubens L. Rød hejre. 10-30cm. Bladene og stænglens øvre del dunede. Toppen rødlig. Inderavnen 14-15mm med en stak på $1\frac{1}{2}$ -2cm. Ikke alm.

B. erectus Hudson Opret hejre. Serra do Geres ?

B. secalinus L. Rughejre. Inderavnerne til sidst med indrullet rand, hvorved de presses fra hinanden. Modne top stærkt nikkende. C og S. Ikke alm.

B. racemosus Enghejre. 30-70cm. Toppen 6-10cm, smal, til sidst sammentrængt og noget ensidig. Inderavnen $6\frac{1}{2}$ -8mm. N og C.

B. commutatus Schrader Mangeblomstret hejre. 30-70cm. Toppen 5-25cm, løs; grenene indtil 6cm. Inderavnen 8-11 $\frac{1}{2}$ mm. (Az): F

B. hordeaceus L. Blød hejre. Alm.

B. molliformis Lloyd 15-25cm. Øvre skeder ofte lidt opblæste. Toppen fåakset. Inderavnen 7-8mm (9-10mm hos *hordeaceus*). Az: SMTGJPF. Lu: Udbredt, men ikke alm.

B. scoparius L. Kosthejre. 10-30cm. Knæene ofte mørke. Toppen duskformet og ægformet, 3-5cm. Småaksene 10-20mm. Stakken 7-9mm, knæbøjet og udstående. Fra TM til Al

B. lanceolatus Roth 30-70cm. Toppen 10-20cm. De nedre grene forlængede, 2-4cm, men stive og oprette. Småaksene $2\frac{1}{2}$ -4 $\frac{1}{2}$ cm. Stakken knæbøjet, indtil 15mm. C og S.

B. willdenowii Kunth Foderhejre. 20-100cm. Toppen åben. Småaksene 2-4cm, lancet- til ægformede, stærkt sammentrykte. Stakken 0-1mm. (Az): SMTGPFLC. (Lu)

Brachypodium. Stilkaks.

1. Enårig *distachyum*
 Flerårig 2.
2. Tueformet. Stakken mindst lig inderavnen *silvaticum*
 Med udløbere. Stakken højst $\frac{1}{2}$ x inderavnen 3.

3. Bladene flade, ihvertfald ved grunden, uden fremtræ-
dende ribber på oversiden 4.
Bladene indrullede, med fremtrædende ribber på oversiden 5.
4. Bladene helt flade, grønne pinnatum
" indrullede mod spidsen, noget blågrønne rupestre
5. Småaksene 2-3cm. Akset 4-9cm retusum
" 3-6(-8)cm. Akset 15-20(-30)cm phoenicoides

Brachypodium silvaticum (Hudson) Beauv. Skovstilkaks. Az: SMTG
JPFL. Lu: Hyppig.

B. pinnatum (L.) Beauv. Bakkestilkaks. 40-70 . Småaksene 18-40
mm, oftest rette. Inderavnen ofte noget korthåret. Stakken 1-6mm.

B. rupestre (Host) R. & S. Seglstilkaks. Småaksene 30-50mm, of-
test noget seglkrummede. Stakken højst 3mm.

B. retusum (Pers.) Beauv. Toradet stilkaks. (B. ramosum R. & S.)
20-40cm. Bladene tydeligt toradede, især på de golde skud. Akset
tæt og stift opret med 1-5(7) småaks. Al

B. phoenicoides (L.) R. & S. Langbladet stilkaks. 50-80cm. Blade-
ne 10-40cm. 6-9 noget fjærne, ofte seglkrummede småaks. Alm.

B. distachyum (L.) Beauv. Enårigt stilkaks. (Trachynia d. (L.)
Link) 2-15(-45)cm. Bladene glatte eller svagt hårede. Akset redu-
ceret til (1)2(5) småaks på 2-3cm. Stakken 7-15mm. Az: SMTFC. Lu:
Hyppig; næsten hele landet.

Elymus. Kvik.

1. Tueformet 2.
Med udløbere 3.
2. Med stak caninus
Uden stak elongatus
3. Nedre aksled længere end småaksene farctus
" " højst så lange som småaksene 4.
4. Inderavnen spids. Bladene ikke stive og stikkende ... repens
" m.m. but. Bladene m.m. stive og stikkende 5.
5. Småaksene tæt korthårede pungens
" glatte 6.
6. Bladene ru på begge sider, mest flade campester
Bladundersiden jævn 7.
7. Nedre skeder randhårede pycnanthus
" " ikke randhårede pungens

Elymus caninus (L.) L. Hundekvik.

E. elongatus (Host) Runem. Langakset kvik. 60-90cm. Blågrøn.
Bladene ru, indrullede i frugt, læderagtige. Akset 10-25cm, dets
akse flad ud for småaksene. Nær kysten.

E. pycnanthus (Godron) Meld. Stiv kvik. (Agropyron litorale).
70-110cm. Bladene blågrønne, flade eller indrullede. Aksene tætte,
6-12cm. Småaksene ofte 3-4 x aksleddene. Oftest uden stak. Az: T.
Lu: Porto, Mattosinhos. På kysten.

E. repens (L.) Gould Alm. kvik. (Az): F. Lu: Udbredt.

E. campester (Godron & Gren.) Markkvik. 50-100cm. (E. pungens
ssp. c.) Bladene flade eller kun indrullede i spidsen, indtil 1cm
brede, blågrønne, meget ru ovenpå. Hh.

E. pungens (Pers.) Meld. Stikkende kvik. 40-65cm. Akset 7-15cm,
ret løst. Yderavnen aflang. 2 underarter:

ssp. pungens: Stængler og småaks glatte. Kystnær. N og C.

ssp. fontqueri Meld.: Stængler og småaks tæt korthårede. CØ?

E. farctus (Viv.) Runem. Strandkvik. (Agropyron junceum). Alm.

Aegilops. Bukkekorn. Enårige.

1. Akset forlænget, indtil 10cm triuncialis
" m.m. ægformet, 1-3cm langt uden stakkene 2.

2. Yderavnen med 4-5 stakke geniculata
 " " 2-3 " neglecta

Aegilops geniculata Roth Alm. bukkekorn. 10-30cm. Akset 1-2cm, med 1 goldt småaks forneden og 2-5 frugtbare med 3-6 blomster. Stakkene ru forneden. Hyppig.

A. neglecta Req. Goldt bukkekorn. 10-30cm. Akset 3cm, brat indsnævret foroven, idet de 2 øverste småaks er golde. 3-4 frugtbare småaks. Stakkene glatte. Al. Sj.

A. triuncialis L. Trestakket bukkekorn. 20-45cm. Akset 3-6cm langt uden stakkene, med 1-2 golde småaks forneden og 3-6 frugtbare. Yderavnerne med 3 tænder, hvoraf de 2 eller 3 har stakke. Endesmåaksets stakke 3-6cm. Udbredt.

Hordeum. Byg.

1. Flerårig 2.
 Enårig 3.
 2. Stængelgrunden løgformet bulbosum
 " ikke løgformet secalinum
 3. Småaks + stak 3-4cm. Yderavnen randhåret på midtersmåakset
 murinum
 Småaks + stak 2 cm. Yderavnen uden randhår 4.
 4. Sidesmåaksenes yderavner uens, en bred og en smal marinum
 " " ens, begge smalle hystrix

Hordeum secalinum Schreber Engbyg. 15-70cm. Akset 2-5cm. Alle yderavner med stak. Midtersmåakset siddende, sidesmåaksene med en stilk indtil 1½mm. N og C.

H. bulbosum L. Løgrodet byg. 60-150cm. Grøn og tætuet. Nedre blade lødne. Akset 5-10x1cm, tæt og sammentrykt. De sidestillede småaksenes yderavner uden stak. (Lu)

H. marinum Hudson Strandbyg. (H. maritimum With.) 5-30cm. Akset aflangt og opad tilsmalnet. Mest på sandstrand. Az: S. Lu

H. hystrix Roth Vejbyg. 5-30cm. Az: MT. Lu

H. murinum L. Gold byg. 3 underarter:

ssp. murinum: Sidesmåaksene ikke længere end midtersmåakset, den nedre yderavne kun randhåret på den ene side. Planten ikke blågrøn. Støvknapperne 0,7-1,1mm.

ssp. glaucum (Steudel) Tzvelev: Småaks og yderavner som hos foregående. Planten blågrøn. Støvknapperne 0,2-0,5mm.

ssp. leporinum (Link) Arc.: Sidesmåaksene længere end midtersmåakset, deres nedre yderavne randhåret på begge sider. Az: Alle øer. Alm.

Taeniatherum caput-medusae (L.) Nevski Medusahovedbyg. 10-40cm. Enårig med 1-2½mm brede blade. Akset ca. 4cm med stakke på 5-12cm. Yderavnerne sylformede, sammenvoksede ved grunden.

Avena. Havre.

1. Inderavnets spids med 2 ofte lange stakke 2.
 " " " 2 tænder på indtil 1½ mm 4.
 2. Yderavnerne 30-45mm, meget længere end blomsterne
 longiglumis
 Yderavnerne 12-30mm, ikke meget længere end blomsterne 3.
 3. Blomsterne falder enkeltvis. Inderavnen ladden op til
 stakken ... barbata
 Småakset falder samlet ved modenhed. Inderavnen glat
 eller håret strigosae
 4. Småaksene 18-25mm. Alle 2-3 blomster med stak fatua
 " 25-45mm. Med stakløse blomster 5.
 5. Inderavnen meget korttandet sativa
 " med tænder på ½-1½ mm 6.

6. Inderavnen kun håret ved grunden byzantina
 " næsten 2/3 håret sterilis

Avena longiglumis Durieu Storakset havre. 25-140cm. Inderavnen 20-25mm, ladden i nedre $\frac{1}{2}$, endestakke 10-15mm, hver med en lille sidestak. Rygstakken 5-7cm. Ag

A. barbata Pott Skæghavre. 30-100cm. Inderavnen oftest hvidgult ladden, 12-18mm, dens endestakke 3-5 mm, rygstakken 3-6cm. (Az): SMTGPFC. Lu: Hyppig.

A. strigosa Schreber Pur havre. 35-100cm. Småaksene 14-20mm. Inderavnen 13-16mm, dens endestakke 5-9mm med en sidestillet børste på indtil 1mm. Rygstakken 2-3 $\frac{1}{2}$ cm. (Lu)

A. fatua L. Flyvehavre. (Az): MTF. Lu: Sj.

A. byzantina C.Koch Rød havre. 60-100cm. Småaksene 25-35mm, med oftest 3 blomster, hvoraf den nederste har stak på 2 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ cm, der ikke er knæbøjet. (Lu)

A. sativa L. Alm. havre. (Az) (Lu)

A. sterilis L. Gold havre. 50-120cm. Inderavnen mest rusthåret i den nederste $\frac{1}{2}$ -2/3. 2 underarter:

ssp. sterilis: Skedehinden 6-8mm. Småaksene 35-45mm, med 3-5 blomster. Inderavnen 25-33mm. Stakken 6-9cm. Hyppig.

ssp. ludoviciana (Durieu) Nyman: Skedehinden 3-4mm. Småaksene 25-30mm. Inderavnen 18-25mm. Stakken 3-6cm. BL. Sj.

Avenula. Havre.

1. Stakkens nedre del trind pubescens
 " " " fladtrykt 2.
2. Bladene 0,5-0,7mm brede. Småaksaksens hår 2 $\frac{1}{2}$ -4mm .. hackelii
 Småaksaksens hår højst 3mm 3.
3. Småaksaksens led hårede i øvre halvdel 4.
 " " m.m. glatte 5.
4. Grundbladene 0,3-0,4mm brede, med rundt tværsnit ... murcica
 " 1 $\frac{1}{2}$ -3mm brede, med V-formet tværsnit bromoides
5. Øvre stængelblads skedehinde 2-3 $\frac{1}{2}$ mm. Småakset 10-12mm
 delicatula
 Øvre stængelblads skedehinde 3-10mm. Småakset 10-20mm 6.
6. Inderavnen glat, tydeligt furet i nedre halvdel .. marginata
 " mest silkehåret forneden, kun tydeligt furet
 ved grunden 7.
7. Grundbladene m.m. jævne. Hårene ved inderavnsens grund
 2-3mm og rødbrune albinervis
 Grundbladene tydeligt finvortede. Hårene ved inderavnsens
 grund 1-2mm og hvidlige occidentalis

Avenula pubescens (Hudson) Dumort Dunet havre. TM.

A. marginata (Lowe) J.Holub Furet havre. 3 underarter:

ssp. marginata: 40-100cm. Grundbladene 8-15cm x 2-5mm, 1/7-1/5 x strået. Inderavnen 13-16mm, ensfarvet gulliggrøn, med 2 spidser på 1 $\frac{1}{2}$ -2mm. E: Serra de Sintra.

ssp. sulcata (Gay) Franco: Grundbladene indtil 25cm x 6mm, 1/5-2/5 x strået. Inderavnen 10-13mm, rødligbrun forneden, med 2 spidser på 0,8-1,2mm. Udbredt.

ssp. pyrenaica J.Holub: 20-40cm. Grundbladene 6-10cm x 0,8-2mm, 1/10-1/6 x strået. Inderavnen 9-10mm. NØ.

A. albinervis (Boiss.) Lainz Fyrrehavre. 30-60cm. Med udløbere. Grundbladene 3-5mm brede, $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ x strået, oftest flade, grågrønne, løst skruesnoede som visne. Inderavnen brun, 10-14mm. NV.

A. occidentalis (Gervais) Holub 50-100cm. Grundbladene 0,4-3,5 mm brede, mest foldede. 2 underarter:

ssp. occidentalis: Grundbladene 1 $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ (3 $\frac{1}{2}$)mm brede, stærkt skruesnoede som visne. Inderavnsens spidser $\frac{1}{2}$ -1mm. C.

ssp. stenophylla Franco; Bladene 0,4-1mm brede, stærkt foldede, næppe snoede som visne. Inderavnens spidser 1-2mm. SV.

Avenula delicatula Franco 20-40cm. Stråene meget tynde: $\frac{1}{2}$ -1mm. Grundbladene $1\frac{1}{2}$ -4cm x 0,8-2mm, grågrønne, flade eller foldede, snoede som visne. Toppen grønlig eller lillaanløben. Inderavnen 9-10mm, ensfarvet gulgrøn, glat, noget furet i nedre halvdel, med endespidser på 0,2-0,5mm. NØ.

A. bromoides (Gouan) H.Scholz Hvidakset havre. 25-50cm. Grundbladene flade eller foldede, blåduggede, snoede som visne.

A. murcica J.Holub Fåakset havre. 30-45cm. Bladene meget ru, ikke snoede som visne. 2-8 m.m. siddende småaks. SØ

A. hackelii (Henriq.) J.Holub 40-80cm. Grundbladene 20-45cm, stive og stikkende, sivformede og ru; skederne grålilla. Småaksene 15-21mm. Inderavnen 11-17mm, svagt furet i nedre $\frac{1}{3}$. SV.

Arrhenatherum elatius (L.) Beauv. Draphavre. Den frugtbare blomsts inderavne glat, eller med få hår på højst 1mm. 2 underarter: ssp. elatius: Nederste stængelled ikke opsvulmede.

ssp. bulbosum (Willd.) Schübler & Martens: Nedre stråled kugleformet opsvulmede, ofte hårede. Az: Alle øer. Lu: Alm.

A. album (Vahl) W.D.Clayton Hvid draphavre. 50-100cm. Den frugtbare blomsts inderavne med hår på 2-3mm. Nedre stråled kugleformet opsvulmede. Nedre blomsts stak 15-25mm. Alm.

Pseudarrhenatherum longifolium (Thore) Rouy Langbladet draphavre. 40-120cm. Nedre stråled ikke opsvulmede. Småaksene 5-7mm, gulligrønne eller lillaanløbne. Stakken 7-9mm, udgår fra inderavnens øvre $\frac{1}{3}$. N og C

- P. pallens (Link) J.Holub Bleg draphavre. 30-70cm. Nedre stråled ikke opsvulmede. Småaksene 9-10mm, bleggrønne. Stakken 12-15mm, udgår fra inderavnens nedre $\frac{1}{2}$. C.

Gaudinia fragilis (L.) Beauv. Akshavre. 15-120cm. Enårig med m.m. lådne blade. Akset ganske langt, op til 35cm. Småaksene 10-12mm med 3-4 blomster og stakke på 5-8mm. Yderavnerne kortere end småakset, den nedre under $\frac{2}{3}$ x den øvre. (Az): SMTGJPF. Lu: Hyppig

- G. coarctata (Link) Durand & Schinz Mest under 30cm. Småaksene under 10mm. Yderavnerne næsten så lange som småakset, den nedre over $\frac{3}{4}$ x den øvre. Az: SMTPJFC

Ventenata dubia (Leers) Cosson Bunkehavre. 15-70cm. Enårig. Toppen bred og løs med kransstillede grene. Småaksene 10-15mm, med 2-3 blomster, sølvhvide eller purpurbrogede. Stakken 10-15mm og knæbøjet.

Koeleria. Kambunke.

1. De nedre bladskeder netformet optrævlede vallesiana
- " " " ikke netformet optrævlede 2.
2. Strået mindst 45cm. Dusken mellebrudt forneden caudata
- " mest under 30cm. Dusken ikke mellebrudt crassipes

Koeleria vallesiana (Honckeny) Gaudin Netkambunke. 10-50cm. Bladene grågrønne. Dusken $1\frac{1}{2}$ -7cm.

K. caudata (Link) Steudel Bladene blågrønne, de golde skuds 5-12cm x 1-2mm, slappe. Dusken 8-17cm x 4-8mm. CØ.

K. crassipes Lange Løgrodet kambunke. 10-30cm. Bladene blågrønne, de golde skuds 2-5(8)cm x $\frac{1}{2}$ -2mm, stive. Dusken $2\frac{1}{2}$ -5(8)cm x 4mm. NØ.

Lophochloa cristata (L.) Hyl. Enårig kambunke. 10-40cm. Dusken aflang, 1-12x $\frac{1}{2}$ -1cm. Yderavnerne uens, kortere end småakset. Nedre stakke 1-3mm.

- Lophochloa azorica A.Hansen - nomen nudum. Ubeskrevet art. Beskrivelse har ikke kunnet fremskaffes. Endemisk for Santa Maria.

Trisetum. Guldhavre.

1. Flerårig	2.
Enårig	3.
2. Topgrenene og stænglen tæthåret	hispidum
" " " m.m. glatte eller ru	flavescens
3. Topgrenene meget stive. Dusken $\frac{1}{2}$ -3cm	ovatum
" ikke sådan. Dusken eller toppen 2-12 cm	4.
4. Toppen smalt cylindrisk. Yderavnerne m.m. ens	scabriusculum
" bredere. Nedre yderavne meget smallere	paniceum

Trisetum hispidum Lange 30-80cm. Tættuet. Gamle skeder stråfarvede med lilla grund, tæt lådne. Bladene fildede til lådne. Toppen 6-12x1-2 $\frac{1}{2}$ cm, smalt cylindrisk. tæt grenet. Serra da Estrella.

T. flavescens (L.) Beauv. Alm. guldhavre. TM.

T. paniceum (Lam.) Pers. Hvidlig guldhavre. 20-45cm. Toppen 2-12 cm, cylindrisk, æg- eller smalt kegleformet, ofte gullig, tæt men ofte lappet. Stakken 1 $\frac{1}{2}$ -4mm. Hyppig.

T. scabriusculum (Lag.) Cosson 10-30cm. Toppen 5-9cm x $\frac{1}{2}$ cm, noget rødlig. Stakken 0,8-2mm. Barca de Alva i NØ.

T. ovatum (Cav.) Pers. 4-50cm. Dusken ægformet, meget tæt. Stakken 3-6 $\frac{1}{2}$ mm. N.

Trisetaria dufourei (Boiss.) Paunero 15-35cm. Enårig. Skederne lidt oppustede, nedadvendt lådne. Dusken 2-6x1-2 $\frac{1}{2}$ cm, lillabroget. Småaksene 4-7mm. Yderavnerne smalt hindekantede. Inderavnen med 2 børster på $\frac{2}{3}$ af dens længde og en stak på 5-6 $\frac{1}{2}$ mm. Ag

Lagurus ovatus L. Harehale. 8-50cm. Enårig. Bladene blødhårede. Dusken ægformet med 1-blomstrede småaks med lådne yderavner, der får dusken til at virke blødhåret. Inderavnen med 2 endestillede børster på 2-6mm og en stak på ca. 8-20mm. Az: MTGJPFL. Lu: Alm.

Deschampsia. Bunke.

1. Bladene flade, 2-5mm brede	caespitosa
" børsteformede, 0,3-1 mm brede	2.
2. Stakken skarpt knæbøjet	flexuosa
" ret eller svagt knæbøjet	3.
3. Stakken højst 1mm længere end inderavnen	media
" indtil 5mm " " "	foliosa

Deschampsia caespitosa (L.) Beauv. Møsebunke. Mi TM

D. flexuosa (L.) Trin. Bølget bunke. N.

D. media (Gouan) R.& S. Børstebunke. 8-70cm. Bladene blågrønne. Skedehinden 5mm, spids. Toppen 3-24 x indtil 15cm, oftest åben. Småaksene ofte sølvfarvede eller lilla. TM: Serra de Rebordaos.

D. foliosa Hackel Toradet bunke. 15-30cm. Bladene grønne, toradede. Skedehinden 4-7mm. Toppen 4-9x1-5cm, ret åben, stråfarvet eller undertiden lilla. Bjærgenge. Az: MTJPFLC.

Aira. Dværgbunke.

1. Toppen tæt og smal med korte, oprette grene	praecox
" åben og bred med m.m. udstående grene	2.
2. Blomsterstilkene 2-5 x småaksene	elegantissima
" 1-2 x "	3.
3. Yderavnerne noget butte, finttandede mod spidsen	cupaniana
" spidse til tilspidsede	4.
4. Begge blomster med stak. Støvknappen 0,3-0,6mm	caryophyllea
Nedre blomst ofte stakløs. Støvknappen ca. 1,3mm	uniaristata

Aira praecox L. Tidlig dværgbunke. Az: SMTJPFC. Lu: Hh.

A. caryophylla L. Udspærret dværgbunke. 2 underarter:
ssp. caryophylla: Oftest 5-35cm. Småaksene $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ mm. Længere blomsterstilke oftest over 5mm. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.
ssp. multiculmis (Dumort) Bonnier & Layens: Oftest 20-50cm. Småaksene $2-2\frac{1}{2}$ mm. Længere blomsterstilke oftest under 5mm. Az: SMTFL. Lu: Udbredt.

A. cupaniana Guss. Tykstilket dværgbunke. 6-30cm. Som den foregående, men stilkene brat fortykkede under småakset. Inderavnen $\frac{1}{2}$ - $\frac{2}{3}$ x yderavnen ($\frac{3}{4}$ hos car.). C og S.

A. uniaristata Lag. & Rodr. Enstakket dværgbunke. Som caryoph., men topgrenene bøjelige og mere udspærrede. Småaksene $2-2\frac{1}{2}$ mm ($2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ hos car.). CS.

A. elegantissima Schur Hårdværgbunke. (A. elegans Willd.) 10-30cm. Stilkene brat udvidede under småaksene. Stakken 2 x småakset. ?

Molinierella minuta (L.) Rouy Violet dværgbunke. 5-20cm. Som Aira, men yderavnerne kortere end småakset. Toppen ofte lilla-anløben. Småaksene $1-1\frac{1}{2}$ mm. Inderavnen uden stak; hårene ved dens grund ca. $\frac{2}{3}$ x inderavnen. M.E. Al

M. laevis (Brot.) Rouy Kortstakket dværgbunke. -35cm. Som foregående, men småaksene ca. 2mm. Inderavnen med en kort stak ca. fra sin midte; hårene ved grunden indtil $\frac{1}{5}$ x inderavnen. Udbredt.

Airopsis tenella (Cav.) Asch. & Gr. Skivebunke. 5-20cm. Blade ne indrullede, $1\frac{1}{2}$ mm brede. Toppen tæt, op til 5x1cm, med hår fine grene og 2-blomstrede småaks på $1,2-1,5$ mm med næsten halvskiveformede yderavner. Udbredt.

Periballia involucrata (Cav.) Janka Gold dværgbunke. 15-40cm. Toppen indtil 15×10 cm, åben, næsten uden småaks i de nedre 1-3 grenkranse. Stilkene $1-2(5)$ x småaksene; disse ca. 3mm og brungrønne. ?

Antinoria agrostidea (DC.) Parl. Flerårig kærkunke. 5-30cm. Som Aira, men flerårig og den øverste blomst tydeligt stillet. Inderavnen afskåret, svagt 3-tandet og uden stak. N og S.

Anthoxanthum odoratum L. Alm. gulaks. Az: MTJPFLC. Lu: N og C.

A. amarum Brot. Knoldgulaks. -90cm. Som den foregående, men stænglen ofte med knoldformet grund; bladene 6-15mm brede, randhårede. Småaksene $10-13$ mm. NV og C.

A. aristatum Boiss. Enårigt gulaks. 10-40cm. Enårig. Bladene ca. 3mm brede. Toppen 1-4cm, ret løs. Småaksene 6-7mm med ret lang stak. Az: MPC. Lu: Udbredt.

Holcus. Hestegræs.

1. Stakken krogformet eller tilbagebøjet	2.
" ikke sådan	3.
2. Flerårig. Inderavnen stak ikke udragende	lanatus
Enårig. Inderavnen stak udragende	setiglumis
3. Knæene hårede	mollis
" glatte	4.
4. Flerårig. Az	rigidus
Enårig. Lu	gayanus

Holcus lanatus L. Fløjlsgræs. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

H. setiglumis Boiss. & Reuter Enårigt fløjlsgræs. 40-80cm. Som den foregående, men bladene 1-4mm brede. Yderavnerne oftest lådne, begge med stak, den øvres $1\frac{1}{2}$ -6mm. 2 underarter?
ssp. setiglumis: Toppen oftest med 70-500 småaks. Øvre yderavnes stak $1\frac{1}{2}$ -3mm.

* ssp. duriensis P.Silva: Toppen med ca. 100 småaks. Øvre yderavnes stak 4-6mm. NØ.

Holcus mollis L. Krybende hestegræs. Az: MTF. Lu: N og C.

● H. rigidus Hochst. Stivbladet hestegræs. Som den foregående, men bladene ofte korte, stive, toradede og udstående. Az: MTGJPFLO

H. gayanus Boiss. Blegt hestegræs. 10-25cm. Bladene ca. 1mm brede, dunedede. Toppen $1\frac{1}{2}$ -4x1-2cm, åben og hvidlig. Yderavnerne langt tilspidsede. Minho, Estrella.

Corynephorus canescens (L.) Beauv. Sandskæg. Flerårig. Hyppig.

C. fasciculatus Boiss. & Reuter Småblomstret sandskæg. 5-50cm. Enårig. Glat og næppe blågrøn, skederne ofte lilla, knæene sorte, bladene indrullede. Topgrenene kun med småaks i den ydre halvdel. Småaksene ca. 3mm. Støvknappen ca. $\frac{1}{2}$ mm. Udbredt.

C. macrantherus Boiss. & Reuter Som den foregående, men topgrenene med småaks langs det meste af længden. Småaksene $4\frac{1}{2}$ -5mm. Støvknappen ca. $1\frac{1}{2}$ mm. S.

Avellinia michelii (Savi) Parl. Svingelbunke. 10-25cm. Enårig. Toppen 2-7cm, tæt og hvidliggrøn. Småaksene 3-5mm. Nedre yderavne $\frac{1}{4}$ x den øvre og sylformet. Inderavnerne med en kort stak fra spidsen. Sandede steder, især nær kysten. C og S. Ikke alm.

Triplachne nitens (Guss.) Link Glansaks. 10-40cm. Enårig. Blade-
ne ru. Skederne opblæste. Knæene sortagtige. Dusken 1-5cm, bleg-
grøn og skinnende. Småaksene $3\frac{1}{2}$ -4mm med spidse, lancetformede y-
deravner. Stakken m.m. indesluttet. Cabo de Sao Vicente.

Agrostis. Hvene.

1. Enårig	2.
Flerårig	5.
2. Toppen tæt med korte, oprette grene	juressi
" åben med lange, m.m. udstående grene	3.
3. Småaksene 2-2 $\frac{1}{2}$ mm, oftest grønlig	pallida
" 0,8-1,5mm, m.m. lilla	4.
4. Småaksene ca. 0,8mm, inderavnen lidt kortere	tenerrima
" ca. 1,5mm, inderavnen $\frac{1}{4}$ -1/3 x yderavnen	nebulosa
5. Med stak	6.
Uden stak	10.
6. Med under- eller overjordiske udløbere	7.
Uden udløbere	8.
7. Småaksene 1,6-2,5mm. Toppen sammenkneben efter blomstringen	canina
Småaksene 2 $\frac{1}{2}$ -4mm. Toppen mest åben efter blomstringen	castellana
8. Småaksene 3-4mm. Lu	curtisii
" 2-3mm. Az	9.
9. Toppen tæt og aksformet	congestiflora
" åben under blomstringen	gracililaxa
10. Fleste topgrene over 2 x småaksenes længde	11.
" " under 2 x	13.
11. Bladene indrullede, ihvertfald som tørre	delicatula
" flade, selv som tørre	12.
12. Skedehinden ca. så bred som lang	durieu
" forlænget, indtil 10 mm	reuteri
13. Toppen åben hele tiden	capillaris
" sammenkneben hele tiden eller efter blomstringen	14.
14. Toppen meget tæt, ligner en lappet dusk	Polypogon viridis
" sammenkneben efter blomstringen, ellers åben	stolonifera

Agrostis canina L. Hundehvene.

A. curtisii Kerguelen Trædhvene. 10-60cm. En tæt tue, der minder om Katteskægs. Bladene 0,2-0,3mm brede, ofte gråliggrønne.

Topgrenene oprette før og efter blomstringen. Hyppig.

A. pallida DC. Bleg hvene. (*A. pourretii* Willd.) 10-50cm. Bladene flade, indtil 2mm brede, ru. Inderavnen under $\frac{1}{2}$ x den nedre yderavne. Stakken ca. 3mm. Hyppig.

A. tenerrima Trin. Fin hvene. 10-30cm. Bladene flade, indtil 1 $\frac{1}{2}$ mm brede, ru. Topgrenene næsten glatte. Ingen stak. Udbredt.

A. juressi Link Smal hvene 40-80cm. Bladene flade, 3-8mm brede, glatte. Skedehinden ca. $\frac{1}{2}$ mm. Toppen tæt og lappet. Småaksene ca. 3mm, grønne. Inderavnen med brod eller kort stak. N og C.

A. nebulosa Boiss. & Reuter Køllestilket hvene. 6-40cm. Bladene flade, 1-4mm brede. Toppen meget åben, med 10-flere grene i hver krans. Mest uden stak. SØ.

A. delicatula Pourret Blågrøn hvene. Bladene blågrønne. Topgrenene glatte. Småaksene ca. 1,2mm. Inderavnen med 5 tænder, der højst er $\frac{1}{8}$ så lange som inderavnen. Hyppig.

A. durieui Boiss. & Reuter Som den foregående, men tænderne ca. $\frac{1}{4}$ x inderavnen. Småaksene ca. 1,7mm. N.

A. reuteri Boiss. Kilestilket hvene. -100cm. Az: TL. Lu: C og S

A. capillaris L. Alm. hvene.

A. stolonifera L. Krybhvene. Hyppig.

- A. congestiflora Tutin & Warb. 5-35cm. Bladene flade eller indrullede. Toppen 2-6(-8 $\frac{1}{2}$)cm. Alle topgrenene med småaks i den nedre halvdel. Stakken udgår fra inderavnen nedre $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{4}$. 2 ssp: ssp. congestiflora: Yderavnen med brod, fint ru. Az: MGJFLC. ssp. oreophila Franco: Yderavnen uden brod, glat. Az: TJPL.

- A. gracililaxa Franco -20cm. Stråene meget tynde. Skedehinden $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ mm. Nedre topgrene undertiden uden småaks i den nedre halvdel. Stakken udgår fra inderavnen nedre $\frac{1}{5}$. Az: MTGFL

A. castellana Boiss. & Reuter Hornhvene. 20-80cm. De fleste topgrene 2-3 x delte og uden småaks i deres nedre halvdel. Az: Alle øer. Lu: Udbredt.

Gastridium ventricosum (Gouan) Sch. & Th. Gniddergræs. 10-40cm. Enårig med tæt og lappet dusk, let kendelig ved yderavnernes hvidlige knude forneden. Småaksene enblomstrede, 3-4mm. Yderavnerne glatte med ru køl, brodspidsede, $\frac{1}{3}$ forskellige i længde. Stakken indtil 6mm. Az: SMTGJPFL

G. scabrum. Presl Som den foregående, men dusken tættere, ikke lappet. Yderavnerne ru, ikke brodspidsede, $\frac{1}{5}$ forskellige i længde. ?

G. phleoides (Nees & Meyen) Hubbard Dusken ikke lappet. Småaksene 6-8mm med en stak på 6-8mm. 1 gl. fund.

Polypogon. Skægaks.

- 1. Flerårig. Blomsterne uden stak viridis
Enårig. Yderavnen med stak 2.
- 2. Yderavnerne udrandede. Inderavnen med stak .. monspeliensis
" kløvede. Inderavnen uden stak maritimus

Polypogon monspeliensis (L.) Desf. Skægaks. 10-40cm. Toppen tæt, duskformet, halvt cylindrisk til svagt lappet, silkeagtigt gulgrøn. Småakset 2mm. Yderavnen stak 5-7mm. Skedehinden 5-10 mm, spids. Fugtige steder. Az: SMTJPFL. Lu: Udbredt.

P. maritimus Willd Purpurskægaks. 10-30cm. Dusken halvt cylindrisk, tæt, ofte lillaanløben. Az: Alle øer. Lu: Udbredt.

P. viridis (Gouan) Breistr. Duskhvene. 20-80cm. Stænglerne liggende og rodslående forneden. Minder om en Krybhvene, men toppen ganske tæt, som en lappet dusk. Az: Alle øer. Lu

Ammophila arenaria (L.) Link ssp. arundinacea Lindb.f. Hjælme.
Alm. langs hele kysten.

Calamagrostis arundinacea (L.) Roth Skovrørhvene.

Chaetopogon fasciculatus (Link) Hayek Bøstehale. 5-25cm. Enårig
med glatte og trådformede blade. Smal top på $\frac{1}{2}$ -12cm. Småaksene
2-3 sammen, 1-blomstrede, ca. 3mm, med kraftige stilke. Nedre y-
deravne med en stak på 1-3 x avnen. Udbredt.

Phleum. Rottehale.

1. Enårig	arenarium	2.
Flerårig		
2. Dusken tydeligt lappet, når den bøjes	phleoides	2.
" ikke " " " " "		3.
3. Skedehinden uden hår. Yderavnen's brod 1-2mm	pratense	
" korthåret. " " $\frac{1}{2}$ -1mm	bertolonii	

Phleum pratense L. Engrottehale. Az: MF. Lu ?

P. bertolonii DC. Knoldrottehale. Udbredt.

P. phleoides (L.) Karsten Glat rottehale. TM

P. arenarium L. Sandrottehale. Udbredt.

Alopecurus. Røvehale.

1. Stænglen opret. Yderavnerne spidse	2.
" knæbøjet opstigende. Yderavnerne butte	4.
2. Enårig. Dusken tilspidset i begge ender	myosuroides
Flerårig. Dusken afrundet " " "	3.
3. Yderavnerne's spidser ikke udadbøjede	pratensis
" " lidt "	arundinaceus
4. Stakken knæbøjet, 2 x inderavnen, udragende	geniculatus
" ret, indesluttet eller lidet udragende	aequalis

Alopecurus pratensis L. Engrøvehale. (Az): M

A. arundinaceus Poiret Sort røvehale.

A. geniculatus L. Knæbøjet røvehale. (Az): F. Lu: BL

A. aequalis Sobol. Gul røvehale.

A. myosuroides Hudson Agerrøvehale. 20-40cm. Dusken smal og cy-
lindrisk, 7-12cm x 4-6mm, ofte lillaanløben. Yderavnerne glatte.
(Az): T. Lu: Mi

Parapholis. Spidshale.

1. Yderavnerne's køl tydeligt vinget	filiformis
" " uvinget	2.
2. Støvknapperne under 1mm. Akset ofte stærkt krummet	incurva
" mindst 2mm. Akset ret eller svagt krummet	3.
3. Støvknappen 2-2 $\frac{1}{2}$ mm. Yderavnen 4-6mm	strigosa
" 3,2-4mm. " 6-9mm	pycnantha

Parapholis incurva (L.) Hubbard Krum spidshale. 2-25cm. Øverste
skede opbløst. Akset 1-10cm, med 10-20 småaks, der er noget læn-
gere end leddene. Mi til Ag

P. filiformis (Roth) Hubbard -25cm. Akset 3-15cm, med 10-20
småaks, der er højest $\frac{4}{3}$ x leddene. Støvknappen 2 $\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ mm.

P. strigosa (Dumort) Hubbard Spidshale. -40cm. Småaksene højst
 $\frac{5}{4}$ x leddene.

P. pycnantha (Hackel) Hubbard Langakset spidshale. Akset oftest
med 15-30 blomster. Småaksene mest over $1\frac{1}{2}$ x leddene.

Hainardia cylindrica (Willd.) Greuter Lang spidshale. 5-30cm.
Opret til opstigende enårig med et 5-15cm langt, stift, cylindri-
sk aks med indsænkede småaks. C og S.

Phalaris. Glansfrø.

1. 70-150cm høj flerårig med lappet og ofte åben top arundinacea
Tæt dusk, der ikke er lappet 2.
2. Flerårig 3.
Enårig 4.
3. Yderavnnens køl tandet foroven coerulescens
" " helrandet aquatica
4. Yderavnen med stak og en tand nær spidsen paradoxa
" uden stak 5.
5. Dusken nærmest cylindrisk. Yderavnnens køl tandet minor
" ægformet. Yderavnnens køl helrandet 6.
6. De golde inderavner mindst $\frac{1}{2}$ x de frugtbare canariensis
" " " højst $\frac{1}{5}$ x de " brachystachys

Phalaris arundinacea L. Rørgræs. (Az): L. Lu

P. aquatica L. Knoldglansfrø. (P. bulbosa L.) 50-150cm. Strået ofte med løgformet grund. Dusken forlænget. Yderavnnens køl jævnt tilsmalnet i begge ender. (Az): J. Lu: Udbredt.

P. canariensis L. Kanariegræs. (Az): SMTPF. (Lu)

P. minor Retz. Lidet glansfrø. 10-60cm. Az: SF. Lu: Alm.

P. brachystachys Link Kortskalet glansfrø. 30-60cm. Som den foregående, men de golde inderavner reducerede til 2 brunlige skæl på 0,5-0,7mm. Az: TC. Lu: Hyppig.

P. paradoxa L. Stakglansfrø. 25-65cm. Dusken ofte omsluttet af den øverste bladskede forneden og ofte lillabroget. Småaksene i grupper på 5-7 med 1 frugtbart og resten golde. (Az): F. Lu: C og S. Hyppig.

P. coerulescens Desf. Violet glansfrø. 40-100cm. Strået løgformet forneden. Dusken ofte lillaanløben. Småaksene i grupper på 5-7 med 1 frugtbart og resten golde. (Az): S. Lu

Milium vernale Bieb. Vårmiliegræs. 10-50cm. Opret enårig. Bladene ru og glatte. Skederne ru, ofte purpurfarvede og bredt hindekantede. Toppen $1\frac{1}{2}$ -8cm med opret-udstående grene. TM

Oryzopsis. Rishirse. (Piptatherum) 1-blomstrede småaks med stak og læderagtig inderavne. Flerårige.

Oryzopsis miliacea (L.) Benth & Hooker Alm. rishirse. 50-120cm. Toppen stor, åben og mangeblomstret, op til 30cm. 4-8(-20) topgrene i hver krans. Småaksene 3-4mm, med en stak på 3-5mm. Az: SMC. Lu: C og S. Alm.

O. thomasi Duby En form af foregående, med de nedre topgrene i kranse på 20-60 og næsten alle golde. Sj. E

O. paradoxa (L.) Nutt. Langstakket rishirse. 60-120cm. Skedehinden højst $\frac{1}{2}$ mm. Toppen indtil 20cm, med 2-3 grene sammen. Småaksene 6-7mm, stakken 10-12mm.

O. coerulescens (Desf.) Hackel Blå rishirse. 30-70cm. Bladene tynde og ofte indrullede. Toppen stor- og fåblomstret med ofte bølgede grene. Yderavnerne 6-8mm, grønt og blåligt brogede. Stakken m.m. indesluttet, 3mm lang. 1-2 topgrene sammen. Skedehinden 6-9mm.

Stipa. Stakgræs.

1. Stakken $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ cm, ret bromoides
" 4-18cm, snoet forneden 2.
2. Inderavnen hindeagtig, dybt tvekløvet i spidsen 3.
" læderagtig, hel eller ganske svagt kløvet 4.
3. Toppen tæt. Stakkens nedre del langhåret tenacissima
" meget åben. Stakkens nedre del ru gigantea
4. Inderavnen 6-7mm. Stakken 7-10cm capensis
" $9\frac{1}{2}$ -11 $\frac{1}{2}$ mm. Stakken 13 $\frac{1}{2}$ -18cm lagascae

Stipa capensis Thunb. Snoet stakgræs. 10-30(-80)cm. 1-2-årig.
Toppen 3-10cm, tæt. Yderavnerne 12-16mm. Inderavnen med tiltrykte
børster. C og S.

S. lagascae R. & S. Vimpelstakgræs. -80cm. Toppen indtil 50cm og tæt. Yderavnerne 3-6cm. Øvre skedehinder 2-6mm, lade.

S. tenacissima L. Stortoppet stakgræs. 60-150cm. Bladene sammen-
rullede, 1mm tykke. Toppen 25-35cm. Inderavnen 25-30mm. Inderav-
nen ca. 1cm. Stakken 4-6cm, dens nedre, snoede del med 1-4mm lan-
ge hår. Ag

S. gigantea Link Kæmpestakgræs. 50-250cm. Bladene lange, 30-90 cm. Toppen 30-50cm. Yderavnerne 25-35mm. Stakken 7-12cm. Udbredt.

S. bromoides (L.) Dörfler Rankt stakgräs. 60-100cm. Flerårig.
Bladene indrullede, under 1mm brede. Toppen linjeformet, 15-30cm.
Yderavner 8-9mm, inderavnen 6-7mm, lådden fornedet.

Ampelodesmos mauretanicus (Poiret) Dur.& Schinz Vingræs. Op til 1m brede tuer. Bladene op til 1m x 7mm, rukantede. Stråene 1-2m med en top på 30-40cm. Småaksene 10-15mm, nærmest svingelagtige, gulgrønne til lillaanløbne. Inderavnens stak 1-2mm. (Lu)

Arundo donax L. Kæmperør. 2-5m. Strået 1-2cm tykt og bambusagtigt. Bladene 1-8cm brede. Toppen 30-60cm. Småakset mindst 12mm, oftest med 3 blomster. Inderavnen med kløven spids. (Az): Alle øer. (Lu): Alm.

A. plinii Turra Strandrør. 1-2m. Strået 3-7mm tykt. Bladene 1(2) cm brede. Småaksene ikke over 10mm, med 1-2 blomster. Inderavnen ikke kløven. BL E

Phragmites australis (Cav.) Trin. Tagrør.

Cortaderia selloana (Schultes & S.f.) Asch.& Gr. Pampasgræs.
-3m. Bladene 1-3m, blågrønne, hårde, med skærende kant. Toppen
50-100cm, hvidladden. Småaksene ca. 15mm, sølvhvide. (Az): M

Danthonia decumbens (L.) DC. Tandbælg. Az: MTP. Lu: Udbredt.

Molinia caerulea (L.) Moench Blátop. Fra Mi til Al

Nardus stricta L. Katteslæg. Az: M. Lu: N.

Eragrostis. Kærlighedsgræs.

1. Bladene med kirtler langs randen	2.
" " " "	3.
2. Bladene 4-8mm brede. Inderavnen 2-2,8mm	cilianensis
" indtil 3mm brede. Inderavnen 1½-2mm	minor
3. Nedre bladskeder med små ekstratoppe	barrelieri
Alle toppe endestillede	4.
4. Modne topgrene opret-udstående, med småaks næsten	
til grunden	pilosa
Modne topgrene udstående, uden småaks i indre ¼-1/3	
	parviflora

Eragrostis pilosa (L.) Beauv. Slørkærlighedsgræs. 10-30cm. Bladene 2-3mm brede. Toppen rigtgrenet, grenene ofte 4-5 sammen forneden. Inderavnerne grågrønne med lilla spids. Udbredt.

E. parviflora (R.Br.) Trin. (E. multicaulis Steud.) -60cm. Som den foregående, men toppen meget åben. Småaksene ofte tiltrykte grenene. Inderavnerne mørkegrå, uden lilla spids. (Az): T

E. cilianensis (All.) Hubb. Stort kærlighedsgræs. (*E. megastachya* (Koeler) Link) 10-40(-60)cm. Nedre topgrene ofte enlige. Småaksene 8-12mm. Az: MTJ. Lu: Udbredt.

E. minor Host Lidet kærlighedsgræs. 10-20(-40)cm. Nedre topgre-
ne 1-2 sammen. Småaksene 6-8mm. Hh.

E. barrellieri Daveau Flertoppet kærlighedsgræs. Som den foregå-

ende, men bladene glatte; småaksene 7-15mm med 10-20 blomster.
Az: MTP

(Uden for nøglen: Eragrostis mexicana (Hornem.) Link Som pilosa, men meget større, indtil 130cm. Bladene 2-7mm brede. Småaksene 5-10mm. Yderavnerne ret ens (uens hos pilosa). (Az): T)

Sporobolus indicus (L.) R.Br. Trådhale. 60-100cm. Tueformet flerårig. Toppen stiv og linjeformet, indtil 30cm, mørkt grålig. Småaksene $1\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm på tynde, ofte tiltrykte grene. (Az): SMTGJPF (Lu)

Crypsis aculeata (L.) Aiton Hovedsumpaks. 3-15cm. Enårig med m.m. oppustede skeder og blågrønne blade. Dusken pudeformet, bredere end lang, $1\frac{1}{2}$ cm bred med et svøb af 2(4) udstående, stive blade med en noget tornagtig spids. Klitlavninger. Mi E Al

C. schoenoides (L.) Lam. Ægformet sumpaks. 5-25cm. Som foregående, men dusken 2-4 x så lang som bred, ægformet og meget tæt. Fugtige steder, især nær kysten. E Al

C. alopecuroides (Pill. & M.) Schrader Langakset sumpaks. 10-40 cm. Bladskederne ikke oppustede. Dusken uden svøbblade, cylindrisk, 4-10 x så lang som bred, ofte mørk. Udbredt.

Eleusine indica (L.) Gaertner Enårig fingerrap. 15-85cm. Enårig med ofte hårede blade med bred bruskrand. 2-5 linjeformede aks. Småaksene rapgræsagtige, toradede, med 3-6 blomster uden stak, 2-4mm. (Az): MTJPFL. (Lu)

E. tristachya (Lam.) Lam. Flerårig fingerrap. 10-30cm. Flerårig. 2-4 tætte aks på $1\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$ cm x 7-15mm. Småaksene med 5-10 blomster. (Az): SMJ

Cynodon dactylon (L.) Pers. Hundetandsgræs. -30cm. Ligner Digitaria, Fingeraks, men let kendelig ved sine blågrønne, toradede blade. Småaksene 1-blomstrede med lancetformede yderavner og bådformede inderavner. Az: Alle øer. Lu: M.alm.

Spartina maritima (Curtis) Fernald Purpurvadegræs. 15-70cm. Bladene 4-8mm brede, ofte lillaanløbne. Aksene 2-3, oprette og fingerformet stillede. Småaksene 10-15mm. Az: M. Lu: Hyppig

S. versicolor Fabre Sivbladet vadegræs. (S. juncea). 60-150cm. Bladene sivformede, 1-1 $\frac{1}{2}$ mm tykke, først lilla. 2-6 ret fjærnt-siddende aks. Småaksene 5-7mm. Az: SMTPF. Lu: Al Ag

Oryza sativa L. Ris. 70-150cm. Opret enårig. Skedehinden op til 20mm. Småaksene 7-9mm med en lang stak eller uden stak. (Lu)

Leersia oryzoides (L.) Sw. Risgræs. 50-150cm. Opret flerårig. Bladene stærkt ru med hvidlig midterribbe. Toppen åben med bølgede grene, dog ofte m.m. indesluttet i den øvre bladskede. Inderavner 4-5mm, stærkt ribbede. Az: L. Lu: N og C.

Panicum capillare L. Hårfin hirse. 30-50cm. Enårig. Skederne stivhårede. Toppen med hårfine grene og småaks på 2-3mm. (Az): TJ. (Lu)

P. miliaceum L. Alm. hirse. 50-120cm. Enårig med langhårede skeder og blade. Toppen stor, 10-30cm, tæt og noget vifteformet, lidt nikkende, med oprette grene. Småaksene 4-5 $\frac{1}{2}$ mm. (Lu)

P. repens L. Krybehirse 15-60cm. Flerårig med lange, ofte overjordiske udløbere. Bladene næsten toradede. Toppen tæt med m.m. oprette grene. Yderavnerne glatte. (Az): SMF. Lu: Hyppig.

Echinochloa. Hanespore.

1. Småaksene 2-2 $\frac{1}{2}$ mm, i 4 regelmæssige rækker colonum
- " 3 $\frac{1}{2}$ -5mm, i 2-flere uregelmæssige rækker 2.
2. Nedre yderavne $\frac{2}{3}$ x den øvre og inderavnen oryzoides
- " " $\frac{1}{4}$ -1 $\frac{1}{3}$ x den øvre og inderavnen crus-galli

Echinochloa colonum (L.) Link Spinkel hanespore. 10-70cm. Aksene indtil 3cm. Småaksene stakløse. Nedre yderavne $\frac{1}{2}$ x inderavnen. Bladene 4-6mm brede, ofte med brunlilla tværbånd. (Lu)

E. crus-galli (L.) Beauv. Alm. hanespore. 25-100cm. De længste aks 2-10cm. Småaksene mest 3-4mm, ofte med stak, i 2-flere uregelmæssige rækker på aksene. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

E. oryzoides (Ard.) Fritsch Rishanespore. 25-150cm. De længste aks 2-5cm. Småaksene 3,8-6 $\frac{1}{2}$ mm, ofte med stak, i 2 uregelmæssige rækker på aksene. I rismarker. (Lu)

Brachiaria mutica (Forsskål) Stapf Et kraftigt græs. Strået 5-8 mm tykt, liggende og rodslående forneden med kraftigt lādne knø. Bladene 10-30cm x 10-15mm. Spredtstillede aks på 2,5-8cm. (Az): F

Axonopus affinis Chase Flerårig. Bladene 10-18cm x 3-5mm. Skederne sammentrykte og stærkt kølede. 2-4 spredtsiddende aks på 3-8cm. Småaksene med håret rand. (Az): M - Kølfodsgræs.

Digitaria. Fingeraks. Enårige.

1. Øvre yderavne længere end den frugtbare inderavne	debilis	2.
" " ej " " " "		
2. Øvre yderavne lig den frugtbare inderavne	ischaemum	3.
" " $\frac{1}{3}$ - $\frac{3}{4}$ x den frugtbare inderavne		
3. Øvre yderavne $\frac{1}{3}$ - $\frac{3}{4}$ x småkset	sanguinalis	
" " $\frac{2}{3}$ - $\frac{3}{4}$ x "	ciliaris	

Digitaria debilis (Desf.) Willd. Spinkelt fingeraks. 10-30cm. Strået spinkelt. Nedre blade dunede, øvre næsten glatte, 3-5mm brede. 5-11 aks på 5-10cm. Nedre yderavne væk, den øvre tilspidset. Mi E

D. sanguinalis (L.) Scop. Blodhirse. 20-50cm. Bladene ofte med udstående hår på 1-1 $\frac{1}{2}$ mm, 8-12mm brede. 4-6 aks på 3-8cm. Yderavnerne $\frac{1}{2}$ og 1 $\frac{1}{2}$ mm; frugtbare inderavne 2 $\frac{1}{2}$ mm. Az: M. Lu: Hyppig.

D. ciliaris (Retz.) Koeler Randhåret fingeraks. 20-50cm. Som den foregående, men den golde inderavne randhåret. (Az): Alle øer

D. ischaemum (Schreber) Muhl. Lidet fingeraks. 10-40cm. Bladene glatte eller svagt hårede ved grunden, 5-6mm brede, ofte lilla. Yderavnerne 0,3-1 og 2mm. Mi

Paspalum. Savaks. De nævnte arter flerårige. Lysegrønne småaks.

1. Øvre yderavne ladden	2.
" glat eller fintdunet. Mest 2 endestillede aks	3.
2. Oftest 3-5 aks. Småaksene 2,8-3,8mm	dilatatum
" 12-18 aks. Småaksene 2-3mm	urvillei
3. Øvre yderavne tiltrykt fintdunet	paspalodes
" " glat	vaginatatum

Paspalum dilatatum Poiret Savaks. 40-80cm. Mest 3-5 spredte aks på 4-11cm med smalvinget skaft. (Az): SMTF. (Lu)

P. urvillei Steudel Stort savaks. 75-250cm. Mest 12-18 aks på 7-14cm. (Az): M. (Lu) - I rismarker og andre våde steder.

P. paspalodes (Michx) Scribner Tvillingaks. 6-50cm. Mest kun 2 hornagtigt endestillede aks på 1 $\frac{1}{2}$ -7cm. Skederne randhårede. (Az): SMTJFPC. (Lu)

P. vaginatum Swartz Klitsavaks. Skederne glatte i spidsen. Klitlavninger og rismarker. (Lu)

Stenotaphrum secundatum (Walter) O.Kuntze Kvellergræs. 5-30cm. Med lange, rodslående udløbere. Stråene liggende eller opstigende. Bladene 5-9mm brede. Spredte eller delvist knippe stillede, leddede aks, der er bleggrønne. (Az): SMTJFPC. (Lu)

Setaria. Skærmaks.

1. Bladene 5-6cm brede. Flerårig *palmifolia*
" højst 2 cm brede 2.
2. Dusken akslignende med 1 veludviklet småaks pr. gren 3.
" med flere veludviklede småaks pr. gren 4.
3. Småaksene ca. 3mm. Enårig *pumila*
" " 2mm. Flerårig *geniculata*
4. Børsterne med nedadrettede modhager, så de hænger i 5.
" " opadrettede " , hænger ikke i 6.
5. Bladskeden foroven ca. 1mm langt randhåret ... *verticillata*
Bladskedens rand glat *adhaerens*
6. Frugtbare inderavne glat. Dusken mest over 15x1½cm *italica*
" " fint tværrynket. Dusken mest mindre 7.
7. Øvre yderavne ca. ¾ x småakset. Bladene m.m. dunedede *faberi*
" " " = småakset. Bladene glatte *viridis*

Setaria palmifolia (Koen.) Stapf. -lm. Bladene lancetformede, ca. 35x5-6cm, længdefoldede. Toppen lancetformet og åben med små sidegrene. (Az): MF

S. pumila (Poiret) Schultes Blågrønt skærmaks. (*S. glauca*). 15-60cm. Under hvert småaks 4-12 først gule, senere røverøde børster. Den frugtbare inderavne stærkt tværrynket. Unge blade langt udstående hårede ved grunden. Az: Alle øer. Lu: Hyppig.

S. geniculata (Lam.) Beauv. 20-50cm. Bladene smalle, mest 2-4 mm brede, langhårede, især ved grunden. Børsterne gullige som modne. (Az): MTJF (Lu) ?

S. verticillata (L.) Beauv. Kransskærmaks. 20-60cm. Skederne hårede på fladerne eller kun langs randen, bladene næsten glatte. Dusken mellembudt forneden. Børsterne ikke eller svagt røde. Småaksene 2-2,3mm. Hyppig.

S. adhaerens (Forsskål) Chiov. Burreskærmaks. Småaksene 1,7-2 mm. (Az): SMTJPF. (Lu) ?

S. italica (L.) Beauv. Kolbehirse. 60-120cm. Stænglen op til 1 cm tyk. Småaksene 3-3½mm, falder ikke af som en helhed, idet yderavnerne bliver siddende tilbage. (Lu)

S. faberi Herrm. Nikkende skærmaks. Dusken ikke opret, oftest krum til nikkende. Småaksene 2,7-3mm. Ellers som *viridis*. (Az): F

S. viridis (L.) Beauv. Grønt skærmaks. 20-60cm. Dusken ikke mellembudt, alle børster 5-10mm, tynde og bøjelige. Småaksene 2-2½mm. Hyppig.

Pennisetum villosum R.Br. Dungræs. 50-70cm. Flerårig. Bladene flade eller indrullede. Dusken 3-10x2-4cm, hvidlig eller lilla-broget. Hvert småaks med et svøb af 3-7cm lange børster, der er fjerformede nederst. (Az): MGF. (Lu)

Cenchrus incertus Curtis Sandpiggræs. 10-90cm. Enårig. Skederne fladtrykte, de øvre opblåste. Hårformet skedehinde. 2-3 småaks sammen, omgivne af et kraftigt stivtornet svøb med 8-40 torne. (Az): F

Imperata cylindrica (L.) Rauschel Sølvgræs. 50-120cm. Bladene indtil 50cm, indrullede og stift oprette. Dusken indtil 20cm, tæt og cylindrisk, hvidulden af de lødne yderavner. Småaksene 2-blomstrede, 4-6mm. Flodbredder, klitlavninger. Udbredt.

Sorghum halepense (L.) Pers. Vild durra. 50-150cm. Bladene 1-2 cm brede med lys midterribbe. Flerårig. Toppen 10-30cm med brunlilla småaks. (Az): MTF. (Lu): C og S.

S. bicolor (L.) Moench Negerhirse, Durra. 1-3m. Bladene 2-7cm brede. Enårig. Toppen 20-40cm, kraftig. (Lu)

Dichanthium ischaemum (L.) Roberty Alm. skæggræs. 15-60cm. Tættuet flerårig. 4-9 fingerformede aks på 3-5cm. Yderavnerne brunlilla, 5mm, hvidt uldhårede. Småaksene i grupper på 1 sid-

dende og 1 stilket. N og C.

Hyparrhenia hirta (L.) Stapf Tvillingskæggræs. 30-100cm. Toppen dannet af mange parvise aks på 3-4 cm på fælles stilke. Smaakserne i grupper på 1 siddende og 1 stilket. Stakken 1-3½cm. Udbredt.

PALMAE

Chamaerops humilis L. Dværgpalme. ½-2m. Stammen oftest kort og knoldformet, sjældnere lidt forlænget. Bladene vifteformede, op til 80cm. Bladstilken med tornet-tandet rand. Al (sj.) Ag (alm.)

ARACEAE

1. Ingen blade under blomstringen Biarum
Med blade under blomstringen 2.
2. Bladene fodfligede Dracunculus
" ikke fligede 3.
3. Bladstilken fæstnet på bladundersiden Colocasia
" " ved bladgrunden 4.
4. Bladene lancetformede med kileformet grund Biarum
" med pilformet grund 5.
5. Hylsterbladet sammenvokset forneden, hætteformet foroven
Arisarum
- Hylsterbladet frit forneden 6.
6. Hylsterbladet tragtformet og snehvidt Zantedeschia
" rørformet nederst, æg-lancetformet øverst Arum

Zantedeschia aethiopica (L.) Sprengel Hvid kalla. 50-150cm. Bladene pil-spydformede med butte lapper, 15-40x10-30cm. Hylsterbladet tragt- eller kræmmerhusformet, 10-25cm. Kolben 5-10cm, med blomster over det hele. (Az): SMTJPC. (Lu)

Colocasia esculenta (L.) Schott Taro. 30-60(-150)cm. Bladene æghjærteformede, spidse, 10-15x7-10cm. Hylsterbladet 20-45cm, med en grøn, rørformet nedre del og en mat orangegul, lancetformet øvre, langt tilspidset del. (Az): Alle øer. (Lu)

Arum italicum Miller Hvidåret lygteemand. 40-100cm. Kolbestilken kortere end bladstilken. Kolben gul. Hylsterbladet 15-40cm. Bladene ofte hvidårede. Knolden forlænget, m.m. vandret. 2 underarter:
ssp. italicum: Bladene kraftigt hvidårede, med spydformet udstående lapper ved grunden.
ssp. neglectum (Townsend) Prime: Bladene ensfarvede, sjældent mørkplettede; med pilformet grund.

A. alpinum Schott & Kotschy (A. cylindraceum Gasp., A. orientale Bieb.) Skovlygteemand. Kolbestilken lig eller længere end bladstilken. Kolben lilla. Hylsterbladet 10-20cm. Knolden tykt skiveformet. TM

Biarum tenuifolium (L.) Schott Brun ormetunge. 8-20cm. Høstblomstrende uden blade, sjældnere vårblomstrende med blade, disse 5-20cm x 3-15mm. Hylsterbladet 8-20cm, de nedre 2½-6cm danner et hvidligt rør, den øvre del lancetformet, mørkpurpur indvendigt og grønligt anløbet udvendigt, siddende på jorden. E Ag

B. dispar (Schott) Talavera Opblæst ormetunge. 10-25cm. Høstblomstrende. Bladene 4-7x1-2cm, ofte stilkede. Hylsterbladet stilket, de nedre 1-4cm stærkt opblæste, den øvre del lancetformet; purpurfarvet. SØ.

Arisarum simorrhinum Dur. Stump munkehætte. 1- fa blade, der ligner små Arum-blade på 4-10cm. Hylsterbladet 3-5cm, grønligt med brunlilla længdestriber, foroven hætteagtigt fremadbøjet. Az: SMTGPF. Lu: C og S.

Dracunculus vulgaris Schott Dragerod. 30-100cm. Bladene nærmest juleroseagtige med 9-15 fodformet anbragte flige, 15-20x25-35cm. Hylsterbladet 20-40cm, grønligt udvendigt og mørkt brunlilla indvendigt, glat. Kolben mørklilla og glat. Mi TM Ag

LEMNACEAE

Wolffia arrhiza (L.) Horkel Dværgandemad. Små, $\frac{1}{2}$ -1mm store, flydende kugler. N og C.

Lemna trisulca L. Korsandemad. N og C.

L. gibba L. Tyk andemad. Udbredt.

L. minor L. Liden andemad. Az: MT. Lu: Udbredt.

Spirodela polyrhiza (L.) Schleiden Stor andemad.

SPARGANIACEAE

Sparganium erectum L. Grenet pindsvineknop. 2 underarter:
ssp. erectum: Frugten mørkebrun til sort med kantet tværsnit.
ssp. neglectum (Beeby) S. & Th.: Gulbrun frugt med trindt tværsnit. Sj.

S. emersum Rehm. Enkelt pindsvineknop. BL Al

S. angustifolium Michx Smalbladet pindsvineknop. 10-100cm. Stængel og blade som oftest flydende. 3-4 hunhoveder. Estrella.

TYPHACEAE

Typha angustifolia L. Smalbladet dunhammer.

T. domingensis (Pers.) Steudel Stor dunhammer. 1-3m. Ligner den foregående, men hunakset lysebrunt. Bladskederne ofte uden øren. Hunblomsternes skæl lysebrune og gennemskinnelige (matte og mørkebrune hos foregående). Az: S. Lu

T. latifolia L. Bredbladet dunhammer. N

CYPERACEAE

Scirpus. Kogleaks.

1. Småaksene i kugleformede hoveder	holoschoenus	
" ikke i kugleformede hoveder		2.
2. Stænglerne grenede, flydende eller evt. krybende	fluitans	
" ugrenede, oprette eller opstigende		3.
3. Blomsterstanden endestillet		4.
" tilsyneladende sidestillet		5.
4. Flere småaks	maritimus	
1 småaks	caespitosus	
5. Tueformet		6.
Med udløbere		10.
6. Stænglen trekantet, 40-100 cm	mucronatus	
" trind		7.
7. Støttebladet over 2 cm	juncoides	
" under 2 cm		8.
8. Nødden med indadbuede sider og spidse kanter	pseudosetaceus	
" " udadbuede " " butte "		9.
9. Nødden m.m. glat	cernuus	
" længderibbet	setaceus	
10. Stænglen trekantet		11.
" trind		12.
11. Stænglen med 2-3 blade	pungens	
" " 0-1 "	triqueter	
12. Stænglen grøn. Avnerne glatte	lacuster	
" blågrøn. Avnerne småvortede	tabernaemontani	

Scirpus maritimus L. Strandkogleaks. Az: T. Lu: Alm.

S. lacuster L. Søkogleaks. Hyppig, især i C og S.

S. tabernaemontani Gmelin Blågrønt kogleaks. Hyppig.

S. mucronatus L. Sylkogleaks. 40-100cm. Med bladløse skeder. Blomsterstanden et sammentrængt nøgle af 3-8 grålige eller brune småaks på 4-12mm med hvidlige dækskæl med grøn køl og rød rand. Az: M. Lu

Scirpus pungens Vahl Stikkende kogleaks. 30-100cm. Stængelblade-
ne 3-20cm. 1-6 5-10mm lange aks i et nøgle. Dækskællene udrandede
med 2 spidser. 2 støvfang. N og C

S. triqueter L. Trekantet kogleaks. 50-150cm. Stænglen med højst
1 blad på 2-6cm. Aksene 5-10mm lange, mest stilkede. Dækskællene
butlappede på hver side af udrandingen.

S. juncoides Roxb. -60cm. Enårig. Støttebladet indtil 8cm. 1-6
aks. Frugten ca. 2mm, svagt tværrynket eller næsten glat. Rismar-
ker. (Lu): C.

S. holoschoenus L. Kuglekogleaks. 30-50cm. Stænglen trind. Blom-
sterstanden tilsyneladende sidestillet, bestående af 1-10 kugle-
formede, stilkede hoveder. Udbredt.

S. setaceus L. Børstekogleaks. 5-20cm. 1-4 småaks sammen. Støt-
tebladet ofte længere end blomsterstanden. Az: Alle øer. Lu

S. pseudosetaceus Daveau -15cm. Frugten mat og blegbrun. E Al.

S. cernuus Vahl Damkogleaks. 3-15cm. 1(-3) småaks sammen. Støt-
tebladet ofte omtrent af småaksenes længde. Frugten mat. Az: Alle
øer. Lu: Hyppig.

S. fluitans L. Flydende kogleaks. Az: MTGJPF. Lu

S. caespitosus L. Tuekogleaks. N.

Eriophorum angustifolium Honckeney Smalbladet kæruld. Aksstilke-
ne glatte. Serra do Geres.

E. latifolium Hoppe Bredbladet kæruld. Aksstilkene ru. Enge syd
for Tejo. Sj.

Eleocharis. Sumpstrå.

1. Småakset 2-4mm	2.
" 7-20 mm	3.
2. Stråene firkantede. Udløberne uden endestillede småløg	
	acicularis
Stråene trinde. Udløberne med endestillede småløg	parvula
3. Med udløbere	palustris
Tueformet	4.
4. 2 grifler. Bladskederne brune eller purpurfarvede ...	obtusa
3 " " " stråfarvede eller lysebrune	
	multicaulis

Eleocharis parvula (R. & S.) Link Lavt kogleaks. 2-8cm. Udløber-
ne hvidlige, med knoldformede fortykkelser i enden. Stråene tråd-
fine. Akset 2-3mm, med 3-5 blomster. Støttebladet ca. $\frac{3}{4}$ x akset. Mi

E. acicularis (L.) R. & S. Nålesumpstrå. Omkring Porto. Sj.

E. obtusa (Willd.) Schultes Risumpstrå. 30-60cm. Stænglerne
indtil 1½mm tykke. Akset 8-15mm, lysebrunt. Nødden trekantet. Ris-
marker. (Lu): SV.

E. palustris (L.) R. & S. Alm. sumpstrå. Az: STJPFLC. Lu: Hyppig

E. multicaulis (Sm.) Desv. Mangestænglet sumpstrå. Akset brunt.
Nødden trekantet. Az: SMTJPFLC. Lu: Udbredt.

Puirena pubescens (Poir.) Kunth Knippeaks. 20-70cm. Flerårig
med udløbere. Stænglerne skarpt trekantede, bladede næsten til
toppen, blødt dunede ved stængelledene. Grågrønne, dunede aks i
et nøgle på 2-8 småaks. C og S.

Fimbristylis bisumbellata (Forsskål) Bubani Frynseaks. (F. di-
chotoma). 10-20cm. Blågrøn enårig. Bladene flade, 1-2mm brede.
Indtil 10-12 ægformede, skarptkantede småaks på 3-5x1-1½mm. Av-
nerne lyst rødbrune med en smal, grøn ribbe. Griflen med lange,
udstående hår og 2 støvfang. Mudder og fugtigt sand. Ikke alm.

Cyperus. Fladaks.

1. Enårig 2.
Flerårig 5.
2. Avnerne klare til gullige 3.
" brune til sortbrune, evt. grønne 4.
3. Småaksene i et hovede, 3-radede *micelianus*
" mest i skærm, 2-radede *flavescens*
4. Avnerne 0,5-0,7mm, grønlig. Strået mest 20-75cm .. *difformis*
" 1-1,3mm, mest brunlige. Strået mest 2-35cm *fuscus*
5. Småaksstanden et hovede 6.
" en skærm eller et knippe 8.
6. 5-11 støtteblade. Småaksene 14-30-blomstrede *eragrostis*
3-6 " " 1-12-blomstrede 7.
7. Småaksene m.m. rødbrune, med 4-12 blomster *capitatus*
" hvidlige til gullige, 1-2-blomstrede *brevifolius*
8. Småaksene i et sidestillet knippe *laevigatus*
" i en endestillet skærm 9.
9. Uden grund- eller stråblade, kun med støtteblade for skærmen 10.
Med grund- eller stråblade 11.
10. 11-25 støtteblade og 20-25 skærmstråler *involucratus*
8-12 " " skærmstråler *textilis*
11. Småaksene samlede i tætte hoveder 12.
" klasestillede i åbne aks 14.
12. Hovederne m.m. aflange *retrorsus*
" m.m. kugleformede 13.
13. Småaksene med 20-30(10-50) blomster på 2-2,3mm .. *eragrostis*
" mest 3-blomstrede, avnerne 4-7mm *ovularis*
14. Mest 10-40cm. Tynde jordstængler med rodknolde 15.
Mest 50-120cm. Tykkere jordstængler uden rodknolde 16.
15. Blågrønne blade, 2-6mm brede. Rødbrune småaks *rotundus*
Friskgrønne blade, 5-10mm brede. Strågule til rødlig
småaks *esculentus*
16. Småaksene smalt lancetformede, 2-2,5mm brede *serotinus*
" linjeformede, indtil 1mm brede *longus*

Cyperus longus L. Langt fladaks. Bladene m.m. grågrønne. Stæng-
lens nederste 20cm dækket af bladløse skeder. Jordstænglen 3-10mm
tyk. Aksene rødbrune. Lu Az: Alle øer. 2 underarter:

ssp. longus: Skærmgrenene dels korte (3-6cm) og udelte og dels
lange (8-12cm) og 3-5-delte.

ssp. badius (Desf.) Asch. & Gr.: Alle skærmstråler korte og udelte,
4-5cm, sjældent med enkelte korte grene. Alm.

C. rotundus L. Knoldfladaks. Alle blade grundstillede. Skederne
ofte rødlig. Az: SMTGPFC. Lu: C og S.

C. esculentus L. Spiseligt fladaks. Småaksene 6-12mm med m.m.
udstående avner. Az: Alle øer. Lu: Ikke alm.

C. eragrostis Lam. Stjernefladaks. 25-90cm. Bladene friskgrønne,
ofte flade, 4-6mm brede. 8-10 skærmstråler på indtil 12cm. Småak-
sene 7-15x2-4,5mm med 11-32 blomster. (Az): Alle øer. (Lu)

C. textilis Thunb. 60-90cm. Tueformet. Støttebladene med indrul-
let rand. Småaksene 6-8mm. (Az): M. (Lu)

C. involucratus L. Skærmfladaks. (Az): MT. (Lu): C

C. fuscus L. Brunt fladaks. Strået trekantet med indadbuede si-
der. Bladene 2-3mm brede, kølede. Nedre skeder brunlige. Småakse-
ne 4-6x1-1,5mm. Alle provinser.

C. difformis L. Kuglefladaks. Planten m.m. gulgrøn. Strået ure-
gelmsigt trekantet. 1-8 skærmstråler, hver med et kugleformet
aks. (Az): M (Furnas, de varme kilder). Lu

C. capitatus Vandelli Hovedfladaks. 10-40cm. Grågrøn med lange
udløbere i sandet. Stænglen trind, ofte krum. Bladene sivformet

indrullede og stive. Hovedet 2-3cm bredt, brunt. Sandstrand.

Cyperus michelianus (L.) Link Treradet fladaks. 1-7cm. 3(-8) lange støtteblade. Småaksstanden et tæt, siddende, æg/kugleformet hovede. Avnerne hvidlige med fremspringende grøn køl og tilspidsede. N og C

C. serotinus Rottb. Sildigt fladaks. 55-70cm. Avnerne rødbrune med bred hindekant og grønt midterbånd. Med 2 støvfang og linseformet frugt. BL DL E

C. laevigatus L. ssp. distachyos (All.) Maire Sivfladaks. 20-40 cm. Stråene but trekantede, omgivne af bladskeder fornedet. Et sidestillet knippe af mest 2-4 sortbrune småaks. Ag uddød?

C. flavescens L. Gult fladaks. 3-30cm. Stænglerne trekantede med stærkt uens sider. Bladene 0,5-3mm brede, mest uden køl. (Az) Lu

C. ovularis (Michaux) Torrey (C. echinatus) Pindsvinefladaks. 20-60cm. Stråene enlige eller i tuer, med korte udløbere. 3-12 stråfarvede til brunlige hoveder på 8-17mm. (Az): P

C. brevifolius (Rottb.) Hassk. (Kyllinga b.) Æggefladaks. 3-40cm. Med lange udløbere. Bladene 1,5-2,5mm brede. Hovedet enligt, med 3 støtteblade, bleggrønt, 5-10mm. (Az): SMTJPFCL. (Lu): NV.

C. retrorsus Chapman 20-50cm. 4-9 skærmstråler med hoveder på 6-16x6-12mm. Småaksene 3-6mm med 2-5 blomster, de midterste vandret udstående. (Az): F

Cladium mariscus (L.) Pohl Avneknippe. Az: ML. Lu

Rhynchospora alba (L.) Vahl Hvidt næbfrø. BL: Pinhal do Urso.

R. rugosa (Vahl) S.Gale Rynket næbfrø. 40-65cm. Bladene 20-35cm x 1,5-3mm, lidt blågrønne. Småaksene ca. 4mm, ægformede, mørkebrune, i en åben, uregelmæssig top. Nøddem tværryn et. (Lu) Omkring Setubal; Duero-flodens bredder. V-VII, VIII-IX.

Schoenus nigricans L. Sortskæne. Et hovede på 5-10 sortbrune småaks med 2 højblade, hvoraf det nedre forlænger stænglen lidt. Tættuet flerårig med sortagtige nedre bladskeder. Mi til Ag

Carex. Star.

1. Et enkelt aks	peregrina	
Flere aks		2.
2. Aksene ens		3.
" uens		14.
3. Aksene samlede i et hovede med 2-3 lange støtteblade	bohemica	
Aksstanden m.m. forlænget		4.
4. Med udløbere		5.
Tueformet		6.
5. Frugten tydeligt vinget	arenaria	
" uvinget	divisa	
6. Hunblomsterne sidder nederst i akset		7.
" " øverst " "		10.
7. Stænglen m.m. vinget, siderne indadvælvede	otruba	
" ikke "		8.
8. 2-4 meget spredtsiddende aks. 3 støvfang	distachya	
Flere samlede aks. 2 støvfang		9.
9. Aksene blegbrune under blomstringen, 7-15cm lange	paniculata	
" grønlig "		10.
10. Akset 5-10cm, stærkt mellembro t	divulsa	
" tæt, 2-3cm	pairaei	

10. Nedre støtteblade 10-20cm lange, bladlignende remota
" " meget kortere 11.
11. Frugten med en bred vingekant leporina
" uden vingekant 12.
12. 3-4 tætsiddende aks lachenalii
Flere aks på række 13.
13. Frugterne udstående echinata
" tiltrykte canescens
14. 2 støvfang 15.
3 " 19.
15. Frugten med et langt, 2-kløvet næb vulcani
" uden eller med et kort, udrandet næb 16.
16. Nedre bladskeder netformet optrævlede elata
" " hele 17.
17. Stænglen butkantet. Frugten $3\frac{1}{2}$ -5 mm trinervis
" skarpkantet. Frugten 2- $3\frac{1}{2}$ mm 18.
18. Stænglen ru næsten til grunden gracilis
" glat eller kun ru foroven nigra
19. Øvre aks tvekønnede. Nederste aks grundstillet oedipostyla
" " hanligt 20.
20. Flere hanaks 21.
1 hanaks 25.
21. Bladene og frugterne hårede hirta
" glatte 22.
22. Frugten stivhåret foroven hispida
" glat eller ruprikket 23.
23. Frugten kortnæbbet, ofte ruprikket. Blågrønne blade flacca
" glat, med tokløvet næb. Bladene grønne 24.
24. Bladene 6-15 mm brede. Lu riparia
" 2-4 mm " . Az hochstetterana
25. Frugterne dunede 26.
" glatte 29.
26. Med 1-2 grundstillede, mest langstilkede hunaks 27.
Uden grundstillede hunaks 28.
27. Frugten 4-5mm, med tydelige længderibber hallerana
" $2\frac{1}{2}$ -3mm, kun randribberne tydelige depressa
28. Tættuet uden udløbere pilulifera
Løsttuet, med udløbere caryophyllea
29. I det mindste det nederste hunaks hængende 30.
Aksene oprette 35.
30. Stænglen skarpt trekantet 31.
" but trekantet 33.
31. Hunaksene knippestillede pseudocyperus
" spredte 32.
32. Frugten 3- $3\frac{1}{2}$ mm. Næbbet kort, svagt udrandet pendula
" 4- $5\frac{1}{2}$ mm. " tokløvet laevigata
33. Frugten 5-7mm. Hunaksenes stilke $\frac{1}{2}$ -1 cm debilis
" $3\frac{1}{2}$ -5mm. " " 1-15 cm 34.
34. Hunaksene 5-8mm brede. Bladene mørkegrønne binervis
" 4-5mm " " bleggrønne hochstetterana
35. Med lange udløbere. Næppe tueformet 36.
M.m. tættuet, uden eller med korte udløbere 37.
36. Frugterne skinnende. Nedre bladskeder brunlilla asturica
" ej " " lysebrune panicea
37. Stænglen skarpt trekantet. Bladene 6-12mm brede laevigata
" but trekantet 38.
38. 1(2) hunaks. Bladene $\frac{1}{2}$ -1mm brede durieui
2-flere hunaks. Bladene mindst $1\frac{1}{2}$ mm brede 39.
39. Øvre hunaks oftest tætsiddende. kugle- til ægformede .. 40.
" " vel adskilte, aflangt ægformede til cylindr. 43.
40. Hunaksenes dækskæl brodspidsede extensa
" " butte eller spidse 41.
41. Frugten 4-7mm; næbbet $1\frac{1}{2}$ -3mm, bøjet flava
" 2-4mm; " $\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ mm, ret eller næsten ret 42.

42. Bladene $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ mm brede. Det nederste hunaks noget skilt
fra det-de andre demissa
Bladene $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ mm brede. Hunaksene samlede oederi
43. Frugterne skinnende, m.m. udstående punctata
" ikke skinnende, m.m. tiltrykte 44.
44. Bladene over 6mm brede camposii
" 3-6 mm brede 45.
45. Hunaksenes dækskæl mørke. Nedre skeder orangebrune binervis
" " lyse. " " brune distans

Carex peregrina Link 20-40cm. Tueformet. Ligner Loppestar. Akse-
ne $2\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ cm. Frugterne $5\frac{1}{2}$ -7mm, nedbøjede som modne. Az: MTGJPFLC

C. bohémica Schreber Fladaksstar. Aksstanden 1-2cm; støttebla-
dene bladlignende. Frugten 7-10mm. E: Azambuja. Az: MT

C. divisa Hudson Skænestar. 10-50cm. Stænglerne m.m. ru. Bladene
1-3mm brede. Aksstanden $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ cm, ægformet med 3-8 brune, tætsid-
dende aks med hanblomster foroven. Udbredt.

C. arenaria L. Sandstar.

C. otrubae Podp. Syltstar. Az: LC. Lu: C og S.

C. distachya Desf. Pinjestar. 15-45cm. Bladene $\frac{1}{2}$ -1mm brede, af
stænglernes længde, flade. 2-4 løse aks med 2-5 hunblomster. Ned-
re støtteblade lange, 6-15cm. Frugterne 5-6mm.

C. paniculata L. ssp. lusitanica (Schkuhr) Maire Topstar. Udr.

C. pairaei F.W.Schultz Pigget star. Az: SMGJLC. Lu: Udbredt.

C. divulsa Stokes Sydlig mellembredt star. Az: SMTGJPFL. Lu

C. remota L. Akselblomstret star. CN.

C. leporina L. Harestar. Az: M. Lu: Mest i bjærgene.

C. lachenalii Schkuhr Rypestar. Serra da Estrella.

C. echinata Murray Stjærnestar. Az: MTGJPFLC. Lu: Nogle bjærg.

C. canescens L. Grå star. Az: MTJ.

- C. vulcani Hochst. Vulkanstar. 40-100cm. Bladene 2- $4\frac{1}{2}$ mm brede.
1 hanaks. 3-5 ret tætte hunaks på 2-5cm, de øvre tætsiddende og
overrager hanakset. Frugterne $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ mm, bleggrønne. Az: MTJPFL

C. elata All. Stiv star.

C. trinervis Degl. Klitstar. Klitter. NV.

C. gracilis Curtis Nikkende star. (C. acuta L.) Bjærgene i N.

C. nigra (L.) Reichard Alm. star. (C. reuterana).

C. oedipostyla Duv.-J. Knækstar. 10-30cm. Med udløbere. Bladene
tynde og længere end blomsterstanden. 2-3 korte og fåblomstrede
aks, det nedre ofte et rent hunaks med stilk fra stængelgrunden.
Hunblomsterne veladskilte på en zigzagbøjet akse.

C. hirta L. Håret star. Mi TM

C. hispida Willd. Ru star. 45-100cm. Stænglerne kraftige, but-
kantede. Nedre skeder sortbrune og trævlede. Bladene 4-8mm brede,
blågrønne. 2-4 hanaks, 3-5 hunaks på 4-10cm x 6-8mm. Dækskællene
med stak. C og S.

C. flacca Schreber Blågrøn star. Hyppig. 2 underarter:

ssp. flacca: Hunaksene oftest tætte, mest tydeligt stilkede, tit
hængende.

ssp. serrulata (Biv.) Greuter: Hunaksene løse, m.m. siddende, op-
rette.

C. riparia Curtis Tykakset star. BL Al Ag

- C. hochstetterana Gay 50-100cm. Nedre bladskeder sortbrune og
uden bladplade. Bladene 2-4mm brede, bleggrønne og flade. 1-4

hanaks. 3-5 hunaks, i det mindste det nedre ofte hængende; dækskællene med stak; frugterne 4-5mm, blegbrune. Az: MTJPFLC

Carex hallerana Asso Stilkstar. 10-40cm. Tæt tueformet. Nedre skeder brune og trævlede. 1-2, 5-15cm langt stilkede, grundstillede + 3-5 korte, tætstillede, ægformede hunaks. Dækskællene brune til rødbrune, med hindekant. C og S.

C. depressa Link 5-20cm. Tæt tueformet. Bladene ofte længere end stænglerne. Nedre hunaks med bladagtigt støtteblad på 1-4cm. Dækskællene med brod, tydeligt længere end frugterne.

C. pilulifera L. Pillestar. 2 underarter:

ssp. pilulifera: Hanakset indtil 15mm. Hunaksene ca. 5mm brede. 3 støvfang. Mi

* ssp. azorica (Gay) Franco: Hanakset højst 8mm. Hunaskene ca. 3mm brede. 2 støvfang. Over 600m. Az: MTJPFL

C. caryophyllea Latourr. Vårstar.

C. pseudocyperus L. Knippestar. BL og Al

C. pendula Hudson Kæmpestar. 60-140cm. Bladene 7-12(-16)mm brede, mørkegrønne. Hunaksene 5-26cm x 5-7mm, bleg- til brunligt grønne med rødbrune dækskæl. Az: MPFL. Lu: Udbredt.

C. laevigata Sm. 50-100cm. Nedre skeder lysebrune og bladløse. Bladene 5-8mm brede. 2-4 cylindriske, langt adskilte, 2-3½ cm lange hunaks. Frugterne grønne, flaskeformede, flerribbede. Odemira.

C. debilis Michx Tættuet. 30-60cm. Nedre skeder rødbrune. 2-4 løse hunaks, det nedre hængende. Nederste støtteblad længere end akset, med en skede på 3-7cm. Skove og fugtige steder. Az: F

C. binervis Sm. Hedestar. 30-150cm. Nedre skeder orangebrune. Bladene mørkegrønne, kølede. Hunaksene mørkebrune, både dækskæl og frugter, disse tydeligt ribbede, med et næb på 1-1½mm. N og C

C. asturica Boiss. Nedre bladskeder mørkt brunlilla, uden plade. Nedre støttebladsskede 5-20mm, m.m. oppustet. Frugterne 4-5 mm, brunlilla eller sortebrune. Næbbet meget kort og udelt. Bjergsætere. Serras do Mardo og Geres.

C. panicea L. Hirsestar. Az: GJP. Lu: Mi: Valongo.

C. durieui Steudel 20-70cm. Bladene grågrønne og furede. Hunakset 7-10x5-8mm, æg-kugleformet, m.m. siddende. Frugterne 6-7mm, gulliggrønne, med 2-kløvet næb. Fugtigt græsland. Mi

C. extensa Good. Udspilet star. Az: T. Lu: C og S.

C. flava L. Gul star.

C. demissa Hornem. Grøn star. (C. tumidicarpa). Az: MTJPFL. Lu. Planterne fra Azorerne har været kaldt C. tumidicarpa ssp. cedercreutzii Fagerström, og har 1-2(4)mm brede blade og frugterne 3-3½mm lange.

C. oederi Retz. 2 underarter:

ssp. oederi: Dværgstar. Frugten 2½-3mm, brat tilsmalnet i et næb på ½-1mm. Lu: Mi BL.

ssp. pulchella Lönnr.: Høststar. Frugten 2-2½mm, gradvist tilsmalnet i et næb på under ½mm. Az: M

C. punctata Gaudin Prikstar. 20-50cm. Bladene 4-8mm brede, friskgrønne. Støttebladene ofte stængeloverrørende. Hunaks cylindriske eller aflange. Dækskæl lysebrune. Az: SMTJPFL. Lu: BL

C. camposii Boiss. & Reuter 60-100cm. Stænglen glat. Hunaksene 5-7mm brede, deres stilk m.m. indesluttet i skederne. Bladene 6-10mm brede. Hunlige dækskæl mørkt brunlilla. Frugterne 3-3½mm, brune og rødprykkede. Bække og åbredder. SØ.

C. distans L. Fjernakset star. Az: ML. Lu

ZINGIBERACEAE

Hedychium gardnerianum Sheppard Fakkelpilte. 1-2m. Bladene ca. 30x15cm, lancetformede. Endestillet aks på 20-30cm med gulgrønne stærktduftende blomster med et tyndt kronrør på 4-5 cm og uens kronflige på ca. 4cm. 2 sidestillede, gule staminodier på $2\frac{1}{2}$ -3x $1\frac{1}{2}$ cm. 1 6cm lang, rød støvtråd. (Az): Alle øer.

H. coronarium König 100-180cm. Akset 10-20x4-8cm, tæt og med brede, tæt taglagte støtteblade. Blomsterne hvide med et kronrør på 8cm. Bageste bløsterblad med hattetformet spids, forreste bredt omvendt hjerteformet. (Az): L

CANNACEAE

Canna indica L. Blomsterrør. 50-150cm. Bladene op til 50x25cm, ægformede og tilspidsede. Endestillet top. Hver gren med 2 kortstilkede, orangegule, rødplettede blomster. Grønt bæger på 1cm og 3 lidt uens kronblade på 3-4cm, der alle vender opad, samt 4 staminodier. (Az): TGPC

ORCHIDACEAE

1. Uden bladgrønt	2.
Med "	3.
2. Planten brun	Neottia
" lilla	Limodorum
3. Blomsten uden eller næsten uden spore	4.
" med spore	9.
4. Små hvide, skruestillede blomster på 4-7 mm	Spiranthes
Større og anderledes blomster	5.
5. Underlæben firfliget	Aceras
" ikke firfliget	6.
6. Underlæben delt på tværs i en inder- og yderlæbe	7.
" ikke tværdelt, ret tyk og hvælvet	Ophrys
7. Blomsten rødbrun. Underlæben stor og spids	Serapias
" ikke rødbrun	8.
8. Frugtknuden snoet, m.m. siddende	Cephalanthera
" ikke snoet, stilket	Epipactis
9. 2 spredtsiddende, hjerteformede blade	Gennaria
Bladene ikke hjerteformede	10.
10. Underlæben udelt. Ensfarvet hvid eller gulgrøn	Platanthera
Anderledes	11.
11. Underlæben med 2 lameller nær grunden	Anacamptis
" uden ophøjede lameller	12.
12. Underlæben 4-fliget med krusede sideflige	Barlia
" oftest 3-fliget	13.
13. Sporen 1-3 mm	Neotinea
" længere	14.
14. Støttebladene hindeagtige	Orchis
Nedre støtteblade urteagtige	15.
15. Sporen ca. 1mm tyk. Underlæben uden tegninger	Gymnadenia
" over 1mm tyk. Underlæben ofte med tegninger	Dactylorhiza

Epipactis. Hullæbe.

1. Læben hvidlig med rødåret inderdel	palustris
" grønlig eller rødlig, inderdelen ustribet	2.
2. Bløsteret brunrødt eller mørkt rødlillat	lusitanica
" i hvert fald delvist grønligt	3.
3. Bladranden bølget	tremolsii
" ikke bølget	helleborine

Epipactis palustris (L.) Cr. Sumphullæbe. Mi BL

E. lusitanica D.Tyteca (E. atrorubens p.p.) IV-VI. Udbredt.

E. helleborine (L.) Cr. Skovhullæbe. E Al

E. tremolsii Pau Bølget hullæbe. 40-60cm. Stænglen med svagt

purpurskær. Bladene bredt ægformede til runde, de største 6-10cm, skråt opretstående. Ellers som den foregående. IV-VII.

Cephalanthera rubra (L.) Rich Rød skovlilje. Blomsten rødlig. V-VII.

C. longifolia (Hudson) Fritsch Sværdskovlilje. 20-45cm. Blomsterne renhvide. 6-10 blade, der er mindst 6 x så lange som brede. IV-VII. Udbredt.

C. damasonium (Miller) Druce Hvidgul skovlilje. Blomsterne hvidlige-flødefarvede. 3-5 blade, der er 2-3 x så lange som brede. V-VII.

Limodorum abortivum (L.) Sw. Fuglestok. 20-80cm. Stænglen opret og med skælblade. 6-20 lilla blomster med en spore på 15-25mm og en indsnøret underlæbe, der er 7-12mm bred på det bredeste sted. IV-VI. E Al Ag

L. trabutianum Batt. -55cm. Indtil 20 lilla blomster med en spore på 1-4mm. Underlæben ikke indsnøret, 3-5mm bred. IV-VI. E: Nær Villa Franca og Alemquer.

Neottia nidus-avis (L.) Richard Røderød. V-VII. Bussaco.

Spiranthes spiralis (L.) Chevall. Skrueaks. 10-25cm. Bladene ægformede til elliptiske, grundstillede. Underlæben udelt. De små blomster tætstillede i en skrueformet række. VIII-X. Udbredt.

Gennaria diphylla (Link) Parl. Knopspore. 15-30cm. 2 hjerteformede stængelblade, det nedre 4-7cm, det øvre mindre. Akset 5-8cm, m.m. ensidigt. Blomsterne små, ca. 4mm, gulgrønne, med udadbøjede blosterbladsspidser. IV-VI. Serra da Arrabida, Setubal, Azeitao, Milfontes.

Platanthera bifolia (L.) Richard Bakkegøgelilje. V-VI. Mi TM

- P. micrantha (Hochst.) Schlechter Småblomstret gøgelilje. 20-50 cm. 4-8 blade. Blomsterne gulgrønne, duftende, $2\frac{1}{2}$ -4mm lange. Sporen 2-3mm. Underlæben nedadbøjet. Az: SMTJPFLC. V-VII.

- P. azorica Schlechter Som den foregående, men større. Sporen 7-9mm. Underlæben opadbøjet. Az: SMJPF. VI-VII.

Gymnadenia conopsea (L.) R.Br. Langakset trådspore. 25-55cm. Bladene linje-lancetformede. Akset tæt blomstret. Blomsterne lyserøde til lyst rødlig. Sporen 15-20mm, ca. 2 x frugtknuden. V-VI Serra do Geres.

Dactylorhiza. Gøgeurt.

1. Blomsten gul sulphurea
" rød 2.
2. Største blade linje-lancetformede, over 7 x så lange som brede elata
Største blade lancet- til ægformede, højst 6 x så lange som brede 3.
3. Sporen cylindrisk-kegleformet, 2-4 $\frac{1}{2}$ mm tyk saccifera
" cylindrisk, $\frac{1}{2}$ -2 $\frac{1}{2}$ mm tyk maculata

Dactylorhiza sulphurea (Link) Franco Svovlgøgeurt. (D. markusii) 15-45cm. Sidestillede blosterblade lodret opadrettede. Underlæben lyst citrongul uden rød tegning. Sporen opadkrummet. IV-VI. N,C.

D. elata (Poiret) Soó Rank gøgeurt. 30-125cm. 5-10 blade, der er bredest på eller under midten. Klasen cylindrisk og rigtblomstret. Blomsterne ofte ret mørkt rødlig. Læben med brudte striber på sin lysere inderdel. IV-VII.

D. maculata (L.) Soó Plettet gøgeurt. III-VIII. N og CN.

D. saccifera (Brongn.) Soó Tragtgøgeurt. 25-90cm. Ligner den foregående, men sporen ganske tyk. Nedre støtteblade oftest længere end blomsterne. V-VII. Udbredt.

Neotinea maculata (Desf.) Stearn Kyseblomst. 10-30cm. Bladene af-
lange, noget blågrønne og oftest småplettede. Akset tæt, 2-6cm,
noget ensidigt. Blomsterne 3-4mm, med hjælmdannende sammentrængte
blosterblade, mat lyserøde eller grønligvide. III-V.

Aceras anthrapophorum (L.) Ait.f. Den hængte mand. 10-40cm. Ak-
set smalt cylindrisk og tæt blomstret. Øvre blosterblade grønlig
og hjælmdannende. Underlæben okkergul, lang og firfliget, så den
ligner en mand med arme og ben. IV-VI. Hyppig.

Orchis. Gøgeurt.

1. Blomsterne gule	provincialis	
" røde		2.
2. Læben udelt	papilionacea	
" 3-lappet eller 4-fliget		3.
3. Ydre blosterblade fremadrettede og hjælmdannende		4.
" " udad- eller opadrettede		8.
4. Sporen vandret eller opadrettet		5.
" nedadrettet		6.
5. Læbens midterfelt prikket, kun let hvidt	morio	
" " rent hvidt, stort set uprikket	champagneuxii	
6. Læbens midterlap mindre end sidelapperne	coriophora	
" " større " "		7.
7. Læbens midterflig delt i 2 smalle flige	italica	
" " svagt delt i 2 lapper eller udelt	conica	
8. Bladene linje-lancetformede, ingen rigtig roset ..	laxiflora	
" bredere, med roset		9.
9. Sporen længere end frugtknuden. Læbens sidelapper		
nedadbøjede ...	olbiensis	
Sporen ikke længere end frugtknuden. Læbens sidelapper		
ikke nedadbøjede	mascula	

Orchis coriophora L. Tægegøgeurt. 15-60cm. Ofte stinkende. Hjel-
mens blosterblade langt tilspidsede. Blomsterne brune, røde, ly-
serøde eller grønlig. Læben med purpurpletet og papilløst hæ-
ret inderdel. V-VI.

O. laxiflora Lam. 20-60cm. Blomsterne mørkt rødlilla. Underlæ-
bens midterfelt hvidt og mest uprikket. Sporen 10-19mm, skråt op-
adrettet. Sumpe, fugtige enge. III-VI. C og S.

O. mascula L. Tyndakset gøgeurt. IV-VI. Udbredt.

O. olbiensis Barla 10-25cm. Som den foregående, men lavere, med
en 3-8cm lang klase med 6-15 hvidlige eller lyserøde blomster.
III-VI.

O. provincialis Balbis Krumsporet gøgeurt. Bladene ca. 5 x så
lange som brede, kraftigt plettede. Læben med røde prikker. Spo-
ren opadkrummet, 13-19mm. IV-VI. Serra da Estrella og Louza.

O. papilionacea L. Sommerfuglegøgeurt. 15-40cm. Blosterbladene
fremadrettede, men ikke hjælmdannende, stribede, vinrøde. Læben
ofte lys og med brudt stregmønster. IV-V. BL E Al

O. morio L. Salepgøgeurt. III-VI. Udbredt.

O. champagneuxii Barn. Treknoldet gøgeurt. 10-25cm. 3 knolde.
Læben foldet. Sporen 10-15mm, lidt bredere mod spidsen. Ligner
ellers foregående. IV-VI.

O. conica Willd. 5-30cm. Blosterbladene lyst rødlilla, langt
tilspidsede. Læben hvid med rødlilla prikker, med smalle side-
flige, nærmest forklædeformet. III-IV. C og S.

O. italica Poiret Flammegøgeurt. 20-40cm. Hjelbladene langt
tilspidsede, blegt rødlilla med mørkere årer. Underlæben smalt
firfliget, med en lille tap mellem de 2 nedre flige. III-V.

Anacamptis pyramidalis (L.) Richard Horndrager. 20-60cm. Akset

kegleformet til kort cylindrisk, 2-8cm. Blomsterne lyst til mørkt rødlilla. Underlæben med 3 korte, næsten lige store lapper. Sporen 10-15x $\frac{1}{2}$ mm. IV-VI. C og S.

Barlia robertiana (Loisel.) Greuter Kruslæbe. 25-60cm. Akset pyramideformet cylindrisk, tæt, med op til 30 blomster. Blosterbladene hjælmdannende, ikke spidse, af varierende farve og rødplettede indvendigt. Læben 13-20mm. Sporen kegleformet, 4-6 mm. II-III. BL E A1

Serapias. Hønsetunge. Læben med en nedadrettet yderflig og en skjult inderdel inde i blomstens svælg. Blosteret hjælmdannende.

1. Læben allerinderst med 1 sort vulst	lingua	
" " " 2 åse		2.
2. Læbens yderflig 7-11 $\frac{1}{2}$ mm lang	parviflora	
" " over 12 mm lang		3.
3. Yderfligen hjærteformet, 16-23mm bred	cordigera	
" lancetformet, 8-13 mm "	vomeracea	

Serapias cordigera L. Purpurhønsetunge. 20-40cm. Blosterbladene lyst grålilla. III-VI. Az: SWTGJPF. Lu: Hyppig

S. vomeracea (Burm.) Briq. Plovskærshønsetunge. 25-50cm. Hjælmen grålilla. Yderfligen 18-26mm. V-VI. Ikke alm.

S. parviflora Parl. Småblomstret hønsetunge. 15-25cm. Hjælmen ofte indesluttet under det 3-4cm lange støtteblad. Ikke alm. IV-VI.

S. lingua L. 10-30cm. Yderfligen 13-18mm, skråt nedadrettet. IV-VI. Alm.

Ophrys. Flueblomst.

1. Griffelstøtten but		2.
" spids		8.
2. Ydre blosterblade rødlige	tenthridinifera	
" grønlige		3.
3. Læben tæthåret langs hele randen		4.
" ikke stærkt randhåret		5.
4. Læbens lapper stærkt hvælvede	vernixia	
" m.m. flade	speculum	
5. Læbens midterlap med stærkt nedbøjet rand og derfor		
halvkugleformet	bombyliflora	
Læbens midterlap ikke nedbøjet i randen		6.
6. Læben bredt gulrandet	lutea	
" ikke eller smalt gulrandet		7.
7. Læben længdefuret inderst	fusca	
" ikke længdefuret inderst	omegaifera	
8. Læben med et vedhæng i spidsen		9.
" uden et " " " "		10.
9. Læbens vedhæng opadbøjet, ofte 3-tandet	scolopax	
" bøjjet ind under underlæben	apifera	
10. Læbens rand stærkt ladden	atrata	
" korthåret til glat	sphegodes	

Ophrys fusca Link Mørk flueblomst. 10-40cm. Læben lang i det og butlappet, sortagtig med et oftest mørkeblåt, bredt, omvendt V-formet mærke. III-V. C og S.

O. omegaifera Fleischm. ssp. dyris Maire Blåbugtet flueblomst. 10-25cm. Læben lang i det og butlappet, sortagtig med et brunagtigt, tolappet mærke med en mest hvidlig underkant. Indre blosterblade bølgede. XII-V.

O. lutea Cav. ssp. lutea Gul flueblomst. 10-25cm. Læben forholdsvist flad og lang i det, butlappet med let udrandet midterflig, meget bredt gulrandet og ellers brun eller sort med et mørkeblåt mærke. II-V. C og S.

O. tenthredinifera Willd. Stor flueblomst. 10-30cm. Læben fir-

kantet til trapezformet, helrandet, med to knuder, ofte bredt gulrandet, ellers purpurbrun med et lilla-hvidrandet, oftest blåt mærke. Blosterbladene lyserøde. Alm. C og S. II-VI

Ophrys apifera Hudson Snabelflueblomst. 20-50cm. Griffelstøtten af læbens længde og med bølget spids. Blosterbladene lyserøde til hvide. Læben stærkt hvælvet, ofte brun, med et skjoldformet, brunt, blå- og gulkantet mærke. III-VI. C og S.

O. speculum Link Spejlflueblomst. (*O. ciliata* Biv.) 5-25cm. Læben noget forlænget, butlappet og med bred, udrandet midterflig, hvor det skinnende blålilla, gulrandede mærke fylder det meste. III-VI. Syd for Douro.

O. vernixia Brot. (*O. speculum* ssp. *lusitanica*) 15-50cm. Ligner den foregående, men selve læbens rand gullig og ubehåret, med brunlige hår lige indenfor. Mærket aflangt dråbeformet. III-V. E Ag

O. bombyliflora Link Humleflueblomst. 5-20cm. Kendelig ved sin stærkt hvælvede, hårede, brune underlæbe og de gulgrønne blosterblade. Ret små blomster. III-V. C og S.

O. scolopax Cav. Sneppeflueblomst. 10-65cm. Blosterbladene ofte rødlig, de to indre ret små. Læben med et blåt eller brunt, hvidrandet, m.m. H-formet mærke, der ofte breder sig stærkt. Hver sidelap med et fremadrettet horn. III-VI. C og S.

O. sphegodes Miller Edderkoppeflueblomst. 10-40cm. Blosterbladene grønne, de indre ofte bølgede. Læben brun, ladden, oftest helrandet. Mærket H-formet, ret langt, gråbrunt eller gråblåt. III-IV.

O. atrata Lindley Langstribet flueblomst. (*O. incubacea* Bianca) 20-40cm. Ydre blosterblade mest grønne, indre grønne eller rødligt anløbne. Læben mørkt rødbrun til brunsort med indtil $3\frac{1}{2}$ mm høje horn. III-V.

SLAGTSOVERSIGT

Abutilon 98	Aphanes 64	Blackstonia 127
Acacia 67	Aphyllanthes 205	Blechnum 9
Acanthus 162	Apium 115	Blyxa 202
Acer 95	Aptenia 24	Bombylicaena 177
Aceras 253	Aquilegia 42	Borago 137
Acinos 146	Arabidopsis 49	Botrychium 2
Achillea 181	Arabis 51	Boussingaultia 25
Achyranthes 23	Araujia 128	Brachiaria 241
Aconitum 38	Arbutus 121	Brachypodium 228
Adenocarpus 71	Arceuthobium 15	Brassica 55
Adiantum 4	Arctium 187	Briza 227
Adonis 39	Arctotheca 186	Bromus 227
Aegilops 229	Arctotis 186	Bryonia 106
Aeonium 59	Arenaria 26	Bryophyllum 59
Aetheorrhiza 197	Argemone 44	Bufonia 27
Agave 211	Argyrolobium 72	Buglossoides 136
Ageratum 175	Arisarum 243	Bunias 49
Agrimonia 63	Aristolochia 15	Bunium 113
Agrostemma 32	Armeria 122	Bupleurum 115
Agrostis 235	Arnica 184	Butomus 202
Aichryson 59	Arnoseris 194	Buxus 95
Ailanthus 94	Arrhenatherum 232	Cachrys 115
Aira 233	Artemisia 183	Cakile 56
Airopsis 234	Arthrocnemum 21	Calamagrostis 237
Aizoon 24	Arum 243	Calamintha 146
Ajuga 142	Arundo 239	Calendula 186
Alcea 98	Asarina 156	Calepina 57
Alchemilla 64	Asparagus 210	Callitriche 140
Alisma 202	Asperula 129	Calluna 121
Alliaria 49	Asphodelus 205	Caltha 38
Allium 208	Asplenium 6	Calycotome 68
Alnus 12	Aster 175	Calystegia 133
Aloe 205	Asteriscus 179	Camelina 52
Alopecurus 237	Asterolinum 122	Campanula 169
Alternanthera 23	Astragalus 72	Canna 251
Althaea 97	Athyrium 7	Cannabis 14
Alyssum 51	Atractylis 186	Capnophyllum 117
Amaranthus 22	Atriplex 21	Capparis 46
Amaryllis 211	Atropa 150	Capsella 52
Ambrosia 180	Avellinia 235	Capsicum 152
Amelanchier 64	Avena 230	Cardamine 51
Ammannia 107	Avenula 231	Cardaria 54
Ammi 116	Axonopus 241	Carduncellus 194
Ammoides 116	Azolla 10	Carduus 187
Ammophila 237	Azorina 170	Carex 247
Ampelodesmos 239	Bacopa 153	Carlina 186
Anacamptis 253	Baldellia 202	Carpobrotus 24
Anacyclus 181	Ballota 144	Carthamus 194
Anagallis 122	Barbarea 50	Carum 116
Anagyris 68	Barlia 254	Castanea 12
Anarrhinum 155	Bartsia 162	Catananche 194
Anchusa 137	Bellardia 162	Catapodium 225
Andryala 200	Bellevalia 208	Caucalis 119
Anemone 39	Bellis 175	Cedronella 145
Anethum 114	Berula 113	Cenchrus 242
Angelica 117	Beta 19	Centaurea 191
Anogramma 4	Betula 12	Centaurium 127
Anthemis 180	Biarum 243	Centranthus 167
Anthericum 205	Bidens 179	Cephalanthera 252
Anthoxanthum 234	Bifora 113	Cephalaria 168
Anthriscus 112	Bilderdykia 17	Cerastium 28
Anthyllis 85	Biscutella 53	Ceratonia 67
Antinoria 234	Biserrula 73	Ceratophyllum 38
Antirrhinum 155		

Cerintho 136	Cryptogramma 5	Echium 136
Ceterach 7	Cryptomeria 10	Eclipta 180
Chaenorrhinum 156	Ctenopsis 225	Eichhornia 213
Chaerophyllum 112	Cucubalus 36	Elaeoselinum 118
Chaetonychia 30	Cucumis 106	Elaphoglossum 9
Chaetopogon 237	Culcita 6	Elatine 105
Chamaecyparis 10	Cupressus 10	Eleocharis 245
Chamaemelum 181	Cuscuta 132	Eleusine 240
Chamaerops 243	Cutandia 225	Elodea 202
Chamaespartium 70	Cyathea 6	Elymus 229
Chamomilla 181	Cyclosorus 6	Emex 18
Cheilanthes 4	Cydonia 64	Ephedra 11
Cheilolophus 189	Cymbalaria 159	Epilobium 108
Chelidonium 44	Cymodocea 204	Epipactis 251
Chenopodium 19	Cynanchum 128	Equisetum 2
Chondrilla 199	Cynara 189	Eragrostis 239
Christella 6	Cynodon 240	Erica 120
Chrozophora 90	Cynoglossum 139	Erigeron 176
Chrysanthemum 181	Cynomorium 16	Eriobotrya 64
Chrysosplenium 61	Cynosurus 226	Eriophorum 245
Cicendia 127	Cyperus 245	Erodium 88
Cichorium 194	Cyrtomium 8	Erophila 52
Circaea 108	Cystopteris 8	Eruca 55
Cirsium 188	Cytinus 15	Erucastrum 56
Cistanche 162	Cytisus 68	Eryngium 111
Cistus 101	Daboecia 121	Erysimum 49
Citrus 92	Dactylis 226	Erythronium 206
Cladium 247	Dactylorhiza 252	Eschscholzia 44
Clematis 39	Damasonium 202	Eucalyptus 107
Cleome 46	Danthonia 239	Euonymus 95
Cleonia 146	Daphne 98	Eupatorium 175
Clethra 120	Datura 152	Euphorbia 90
Clinopodium 146	Daucus 119	Euphrasia 161
Cnicus 193	Davallia 9	Evax 176
Cochlearia 52	Daveaua 183	Exaculum 127
Colchicum 205	Delphinium 38	Fagonia 89
Coleostephus 183	Deschampsia 233	Fedia 167
Colocasia 243	Descurainia 49	Ferraria 214
Conium 115	Dianthus 37	Ferula 117
Conopodium 113	Dichanthium 242	Ferulago 117
Consolida 39	Dichondra 133	Festuca 222
Convolvulus 133	Digitalis 159	Ficus 13
Conyza 176	Digitaria 241	Filago 176
Corema 121	Dipcadi 208	Filipendula 62
Coriandrum 113	Diphysium 1	Fimbristylis 245
Coriaria 95	Diphysma 24	Foeniculum 114
Cornus 109	Diplazium 7	Fragaria 64
Coronilla 86	Diploxaxis 54	Frangula 96
Coronopus 54	Dipsacus 168	Frankenia 105
Corrigiola 29	Doodia 9	Fraxinus 126
Cortaderia 239	Doronicum 184	Freesia 215
Corydalis 44	Dorycnium 83	Fritillaria 206
Corylus 12	Draba 52	Fuchsia 107
Corynephorus 235	Dracunculus 243	Fuirena 245
Cotula 183	Drosanthemum 24	Fumana 104
Crassula 58	Drosera 58	Fumaria 44
Crataegus 65	Drosophyllum 58	Furcraea 211
Crepis 199	Dryopteris 8	Gagea 206
Cressa 133	Duchesnea 64	Gaillardia 180
Crithmum 113	Ecballium 106	Galactites 188
Crocus 215	Echinaria 227	Galeopsis 144
Crucianella 129	Echinochloa 240	Galinsoga 180
Cruciata 131	Echinops 187	Galium 129
Crupina 193	Echinopartium 70	Gastridium 236
Crypsis 240		

- Gaudinia 232
 Gazania 186
 Genista 69
 Gennaria 252
 Gentiana 128
 Geranium 87
 Geum 63
 Gladiolus 215
 Glaucium 44
 Glaux 122
 Glechoma 146
 Gleditsia 67
 Glinus 25
 Globularia 162
 Glossopappus 183
 Glyceria 227
 Gnaphalium 177
 Gomphocarpus 128
 Grammitis 6
 Gratiola 153
 Gunnera 109
 Gymnadenia 252
 Gymnostyles 183
 Gynandiris 214
 Hainardia 237
 Hakea 14
 Halimione 21
 Halimium 102
 Halopeplis 21
 Hebe 161
 Hedera 109
 Hedychium 251
 Hedypnois 194
 Hedysarum 87
 Heimia 107
 Helianthemum 103
 Helianthus 180
 Helichrysum 177
 Heliotropium 135
 Helleborus 38
 Heracleum 117
 Herniaria 30
 Hesperis 49
 Heteranthemis 182
 Heteranthera 213
 Hibiscus 98
 Hieracium 200
 Hippocrepis 86
 Hippuris 109
 Hirschfeldia 56
 Hispidella 200
 Holcus 234
 Holosteum 28
 Honckenya 27
 Hordeum 230
 Hornungia 52
 Humulus 14
 Huperzia 1
 Hutchinsia 52
 Hyacinthoides 208
 Hydrangea 62
 Hydrocharis 202
 Hydrocotyle 111
 Hymenolobus 52
 Hymenophyllum 5
 Hyoscyamus 150
 Hyoseris 194
 Hyparrhenia 242
 Hypecoum 44
 Hypericum 99
 Hypochoeris 195
 Iberis 53
 Ilex 95
 Illecebrum 30
 Imperata 242
 Inula 178
 Ionopsidium 52
 Ipomoea 134
 Iris 213
 Isatis 49
 Isoetes 1
 Ixia 214
 Jasione 170
 Jasminum 126
 Jasonia 179
 Juglans 12
 Juncus 216
 Juniperus 10
 Jurinea 187
 Kickxia 159
 Kleinia 202
 Knautia 168
 Kochia 21
 Koeleria 232
 Kundmannia 114
 Lactuca 198
 Lagoecia 112
 Lagurus 233
 Lamarckia 227
 Lamium 144
 Lampranthus 24
 Lantana 139
 Lapsana 199
 Laserpitium 118
 Lathyrus 76
 Laurentia 170
 Laurus 43
 Lavandula 148
 Lavatera 97
 Leersia 240
 Legousia 170
 Lemna 244
 Lens 75
 Leontodon 195
 Lepidium 54
 Lepidophorum 183
 Leucanthemopsis 182
 Leucanthemum 183
 Leucojum 211
 Leuzea 190
 Leycesteria 165
 Ligustrum 126
 Lilaea 203
 Lilaeopsis 114
 Lilium 206
 Limodorum 252
 Limoniastrum 124
 Limonium 125
 Limosella 153
 Linaria 156
 Lindernia 153
 Linum 89
 Lippia 140
 Lithodora 136
 Lithospermum 135
 Littorella 165
 Lobelia 170
 Lobularia 52
 Loefflingia 31
 Lolium 224
 Loniceria 165
 Lophochloa 232
 Lotus 84
 Ludwigia 108
 Lunaria 51
 Lupinus 71
 Luzula 218
 Lychnis 32
 Lycium 150
 Lycopersicon 152
 Lycopodiella 1
 Lycopodium 1
 Lycopus 147
 Lygos 70
 Lysimachia 121
 Lythrum 106
 Magydaris 115
 Malcolmia 49
 Malope 96
 Malus 64
 Malva 96
 Mandragora 151
 Mantisalca 191
 Marrubium 143
 Marsilea 9
 Matricaria 181
 Matthiola 50
 Medicago 78b
 Melampyrum 161
 Melanoselinum 117
 Melica 227
 Melilotus 78a
 Melissa 146
 Melittis 144
 Mentha 147
 Menyanthes 128
 Mercurialis 90
 Merendera 206
 Mesembryanthemum 24
 Mibora 227
 Micromeria 146
 Micropus 177
 Micropyrum 225
 Miliun 238
 Mimulus 153
 Minuartia 26
 Mirabilis 23
 Misopates 156
 Modiola 98
 Moehringia 27
 Moenchia 28
 Molinia 239
 Molinierella 234
 Mollugo 25

Monotropa 120	Pallenis 179	Potentilla 63
Montia 25	Pancratium 213	Prasium 143
Moricandia 54	Panicum 240	Primula 121
Morus 13	Papaver 43	Proboscidea 162
Mucizonia 59	Paradisea 205	Prunella 146
Muehlenbackia 18	Parapholis 237	Prunus 65
Murbeckiella 49	Parentucellia 162	Pseudarrhenatherum 232
Muscari 208	Parietaria 14	Pseudorlaya 119
Myoporum 164	Paronychia 29	Psilurus 227
Myosotis 137	Paspalum 241	Psoralea 73
Myosoton 28	Passiflora 101	Pteridium 6
Myrica 12	Pastinaca 117	Pteris 5
Myriophyllum 109	Pedicularis 162	Pterocephalus 168
Myrrhoides 112	Pellaea 4	Ptilostemon 188
Myrsine 121	Pennisetum 242	Puccinellia 226
Myrtus 107	Pentaglottis 137	Pulicaria 179
Najas 204	Periballia 234	Pulmonaria 137
Narcissus 211	Petasites 184	Punica 107
Nardus 239	Petrorrhagia 37	Pycnocomon 169
Narthecium 205	Petroselinum 116	Pyrus 64
Nasturtium 51	Peucedanum 117	Quercus 12
Neatostoma 135	Phacelia 135	Radiola 90
Neotinea 253	Phagnalon 178	Ranunculus 40
Neottia 252	Phalacrocarpum 182	Raphanus 57
Nepeta 145	Phalaris 238	Rapistrum 56
Nerium 128	Phillyrea 126	Reichardia 197
Neslia 52	Phleum 237	Reseda 57
Nicandra 150	Phlomis 144	Reynoutria 17
Nicotiana 152	Phragmites 239	Rhagadiolus 195
Nigella 38	Phyllanthus 93	Rhamnus 95
Nonea 137	Phyllitis 7	Rhinanthus 162
Notholaena 4	Physalis 150	Rhododendron 121
Nothoscordum 210	Physospermum 114	Rhus 95
Notobasis 188	Phytolacca 23	Rhynchosinapis 56
Nuphar 38	Picnemon 188	Rhynchospora 247
Nymphaea 38	Piconia 126	Ribes 61
Nymphoides 128	Picris 196	Ricinus 90
Odontites 161	Pilularia 10	Ridolfia 116
Oenanthe 114	Pimpinella 113	Romulea 215
Oenothera 108	Pinguicula 164	Rorippa 50
Olea 126	Pinus 10	Rosa 62
Omphalodes 139	Piptatherum 238	Rosmarinus 148
Onobrychis 87	Pistacia 95	Rotala 107
Ononis 77	Pistorinia 59	Rubia 132
Onopordum 188	Pisum 77	Rubus 62
Onychium 5	Pittosporum 61	Rumex 17
Ophioglossum 2	Pityrogramma 4	Ruppiea 203
Ophrys 254	Plantago 165	Ruscus 210
Opuntia 106	Platanthera 252	Ruta 93
Orchis 253	Platanus 62	Sagina 28
Origanum 146	Platycapnos 44	Sagittaria 202
Orlaya 119	Plecostachys 178	Salicornia 21
Ornithogalum 206	Plumbago 122	Salix 11
Ornithopus 85	Poa 225	Salpichroa 150
Orobanche 162	Podospermum 196	Salsola 22
Ortegia 30	Polycarpon 30	Salvia 149
Oryza 240	Polycnemum 19	Sambucus 165
Oryzopsis 238	Polygala 94	Samolus 122
Osmunda 3	Polygonatum 210	Sanguisorba 63
Osyris 15	Polygonum 16	Sanicula 111
Otanthus 181	Polypodium 5	Santolina 180
Otospermum 182	Polypogon 236	Saponaria 36
Oxalis 87	Polystichum 8	Saxifraga 61
Paeonia 43	Populus 12	
	Portulaca 25	
	Potamogeton 203	

- Scabiosa 168
 Scandix 112
 Schinus 95
 Schoenus 247
 Scilla 207
 Scirpus 244
 Scleranthus 29
 Scolymus 194
 Scorpiurus 86
 Scorzonera 196
 Scrophularia 154
 Scutellaria 143
 Securinega 90
 Sedum 59
 Selaginella 1
 Selinum 116
 Senecio 184
 Serapias 254
 Serratula 189
 Sesamoides 57
 Seseli 114
 Sesuvium 24
 Setaria 241
 Sherardia 129
 Sibthorpia 161
 Sida 96
 Sideritis 143
 Silene 32
 Silybum 189
 Simethis 205
 Sinapis 55
 Sisymbrella 50
 Sisymbrium 48
 Smilax 211
 Smyrnium 113
 Solanum 151
 Soleirolia 14
 Solidago 175
 Soliva 183
 Sonchus 197
 Sorbus 64
 Sorghum 242
 Sparaxis 215
 Sparganium 244
 Spartina 240
 Spartium 70
 Spergula 31
 Spergularia 31
 Sphenopus 225
 Spiraea 62
 Spiranthes 252
 Spirodela 244
 Sporobolus 240
 Stachys 144
 Staehelina 187
 Stauracanthus 71
 Stellaria 27
 Stegnoграмма 6
 Stenotaphrum 241
 Stipa 238
 Suaeda 21
 Succisa 168
 Succisella 168
 Symphytum 137
 Taeniatherum 230
 Tamarix 105
 Tamus 213
 Tanacetum 182
 Taraxacum 198
 Taxus 11
 Teesdalia 53
 Teesdaliopsis 53
 Teline 69
 Tetragonia 25
 Tetragonolobus 85
 Teucrium 142
 Thalictrum 43
 Thapsia 118
 Theligonum 109
 Thelypteris 6
 Thesium 15
 Thlaspi 53
 Thorella 116
 Thymelaea 98
 Thymus 146
 Tolpis 194
 Tordylium 118
 Torilis 118
 Trachelium 170
 Tradescantia 218
 Tragopogon 197
 Tribulus 89
 Trichomanes 5
 Trifolium 80
 Triglochin 202
 Trigonella 78b
 Triplachne 235
 Tripogandra 219
 Trisetaria 233
 Trisetum 233
 Tritonia 215
 Tropaeolum 89
 Tuberaria 103
 Tulipa 206
 Turgenia 119
 Typha 244
 Ulex 70
 Ulmus 13
 Umbilicus 59
 Urginea 207
 Urospermum 195
 Urtica 14
 Utricularia 164
 Vaccaria 36
 Vaccinium 121
 Valantia 132
 Valeriana 167
 Valerianella 166
 Vallisneria 202
 Velezia 38
 Ventenata 232
 Veratrum 205
 Verbascum 153
 Verbena 140
 Veronica 159
 Viburnum 165
 Vicia 73
 Vinca 128
 Vincetoxicum 129
 Viola 100
 Viscum 15
 Vitis 96
 Volutaria 190
 Vulpia 224
 Wahlenbergia 170
 Wangenheimia 225
 Watsonia 214
 Wigandia 135
 Withania 150
 Wolffia 244
 Woodwardia 9
 Xanthium 180
 Xeranthemum 187
 Zannichellia 204
 Zantedeschia 243
 Zostera 203